

2023

Autorský kolektív:

Mgr. Martin Valentovič
JUDr. Lenka Kollarčíková
Mgr. Richard Ďurica
JUDr. PhDr. Soňa Hanzlovičová
Ing. Mária Holíková, PhD.
PhDr. Slavomír Karabinoš
Ing. Anton Marcinčin, PhD.
JUDr. Michal Maslen, PhD.

Analýza aktuálnych zmien na trhu práce najmä v kontexte dôsledkov pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy v sektore verejných služieb a správy.

NÁRODNÝ PROJEKT

Podpora kvality sociálneho dialógu

Typ projektu: Neinvestičný

Termín realizácie projektu: 07/2018 – 11/2023

ITMS projektu: 312031V749

Autorský kolektív :

Mgr. Martin Valentovič – odborný garant

JUDr. Lenka Kollarčíková – gestor ZMOS

Mgr. Richard Ďurica

JUDr. PhDr. Soňa Hanzlovičová

Ing. Mária Holíková, PhD.

PhDr. Slavomír Karabinoš

Ing. Anton Marcinčin, PhD.

JUDr. Michal Maslen, PhD.

Autorské dielo bolo vypracované v rámci hlavnej aktivity „Posilnenie odborných a analytických kapacít sociálnych partnerov, budovanie infraštruktúry a komunikačnej platformy sociálneho dialógu a rozvoja sociálneho partnerstva na národnej a medzinárodnej úrovni“ v rámci podaktivity **1.1 Posilnenie kapacít sociálnych partnerov prostredníctvom analytickej činnosti**

Národného projektu Podpora kvality sociálneho dialógu expertným tímom sociálneho partnera **Združenie miest a obcí Slovenska**. Vyjadruje názory a postoje sociálneho partnera na predmetnú tému. Autorské dielo nevyjadruje názory ani postoje prijímateľa projektu a bolo schválené Riadiacim výborom Národného projektu Podpora kvality sociálneho dialógu.

PodĎakovanie

Tvorcovia dokumentu ďakujú všetkým osloveným samosprávam za súčinnosť v rámci realizovaného prieskumu formou dotazníka, aj vďaka ktorým je predložený analytický dokument rozšírený o cenné poznatky z aplikačnej praxe. Rovnako ďakujú zamestnancom odboru právnych služieb kancelária generálneho riaditeľa a generálneho tajomníka služobného úradu Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR a najmä zamestnancom sekcie informatiky odboru štatistik informačno-komunikačných technológií na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR za súčinnosť a poskytnutie cenných údajov, bez ktorých by nebolo možné uskutočniť kvantitatívnu analýzu.

Príspevky autorov

Martin Valentovič (časti 1.1,1.2, 2.1, 2.3, 3.1, 4.4, 4.5, 5,6, závery a odporúčania, ed. a doplňujúce vstupy do ostatných častí)

Lenka Kollarčíková (úvod, časti 2.4.1 - 2.4.3)

Richard Ďurica (časti 2.4.4, 3.6, príspevok do časti 4.4)

Soňa Hanzlovičová (príspevky do častí 4.4, 4.5)

Mária Holíková (časti 3.4,3.5, 4.3, príspevok do časti 7)

Anton Marcinčin (časť 2.2)

Michal Maslen (časti 3.2,4.2)

Slavomír Karabinoš (časti 3.3, 4.1., príspevok do časti 7)

Všetci autori prispeli do časti „Najdôležitejšie závery a odporúčania“.

OBSAH

ZOZNAM ILUSTRÁCIÍ A ZOZNAM TABULIEK	13
ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK	19
ZOZNAM PRÍLOH	20
ÚVOD	21
1. VÝCHODISKÁ, CIELE A POUŽITÁ METODIKA	24
1.1. Východiská a ciele.....	24
1.2. Použitá metodika	25
1.2.1. Kvantitatívna analýza	25
1.2.2. Dotazníkový prieskum.....	26
1.2.3. Synergický efekt expertov	27
2. ANALÝZA ZMIEN NA TRHU PRÁCE NÁSLEDKOM SKÚMANÝCH UDALOSTÍ.....	29
2.1. Vývoj z pohľadu celkového hospodárstva.....	29
2.1.1. Popis najvýznamnejších dopadov	29
2.1.2. Odvetvová diferenciacia.....	31
2.1.3. Diferenciacia z pohľadu hlavných profesných skupín	33
2.1.4. Diferenciacia z pohľadu kvalifikácií.....	35
2.1.5. Zamestnávanie cudzincov	37
2.2. Vývoj z pohľadu regionálnych disparít.....	38
2.2.1. Demografia	39
2.2.2. Pandémia.....	41
2.2.3. Vojna na Ukrajine.....	42
2.2.4. Energia a ceny.....	44
2.2.5. Trh práce.....	46
2.2.6. Záver.....	48
2.3. Kvantitatívna analýza dopadov na jednotlivé profesie	50
2.3.1. Metodické poznámky	50

2.3.2.	Najviac postihnuté profesie nezamestnanosťou v hospodárstve	55
2.3.3.	Najvyššie rasty voľných pracovných miest v hospodárstve.....	63
2.3.4.	Vplyv krízových udalostí na sektor verejnej správy	67
2.3.4.1.	Voľné pracovné miesta	67
2.3.4.2.	Nezamestnanosť	69
2.4.	Prehľad vybraných právnych predpisov s dosahom na miestnu územnú samosprávu v nadväznosti na skúmané krízové udalosti	72
2.4.1.	Zákon č. 73/2020 so zmenami v súvislosti s ochorením COVID-19	72
2.4.2.	Zákon č. 179/2011 o hospodárskej mobilizácii.....	74
2.4.3.	Legislatívna zmena v oblasti GDPR	77
2.4.4.	Legislatívne zmeny v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine	77
3.	PRIPRAVENOSŤ SAMOSPRÁVY NA NOVÉ VÝZVY A NEČAKANÉ ZMENY	79
3.1.	Úvod a zhodnotenie celkového vplyvu.....	79
3.2.	Právna analýza vývoja kompetencií obcí vo vzťahu k novým nárokom na zamestnancov	82
3.2.1.	Ústavnoprávne hľadiská zakotvenia kompetencií obcí v SR.....	82
3.2.2.	Bezpečnosť, krízové situácie a systém krízového riadenia.....	88
3.2.3.	Vývoj kompetencií obecnej samosprávy	94
3.2.4.	Nároky na povolania v oblasti kompetencií obcí.....	101
3.3.	Organizačné štruktúry miestnej územnej samosprávy.....	103
3.4.	Zmapovanie štruktúry odborných zamestnancov mestských a obecných úradov ..	110
3.4.1.	Originálne kompetencie	111
3.4.2.	Prenesené kompetencie.....	114
3.4.2.1.	Matriky	114
3.4.2.2.	Životné prostredie	116
3.4.2.3.	Register adries	119
3.4.2.4.	Hlásenie pobytu občanov a register obyvateľov SR	120
3.4.2.5.	Stavebný poriadok a bývanie	120

3.4.2.6.	Špeciálny stavebný úrad pre miestne a účelové komunikácie.....	122
3.4.2.7.	Plnenie úloh pri voľbách	124
3.4.2.8.	Regionálne školstvo	124
3.5.	Odborná príprava zamestnancov mestských a obecných úradov	131
3.6.	Kultúra v miestnej územnej samospráve	141
3.6.1.	Inštitucionalizácia etických princípov	146
3.6.2.	Etické kódexy a normy v súčasnej praxi	147
3.6.2.1.	Dotazníkový prieskum ZMOS	149
3.6.2.2.	Dotazník hodnotenia volených a výkonných pracovníkov z hľadiska etických a morálnych princípov.....	151
4.	IDENTIFIKÁCIA KLÍČOVÝCH ZMIEN NA TRHU PRÁCE V SEKTORE	153
4.1.	Spôsoby obsadzovania pracovných pozícií	153
4.1.1.	Odporúčania	159
4.1.1.1.	Odporúčania zmien na karte zamestnania	160
4.2.	Identifikácia jednotlivých pracovných pozícií, ktoré sa vplyvom automatizácie/digitalizácie či z iných dôvodov stanú obsolétne.....	160
4.2.1.	Teoretické východiská	160
4.2.2.	Verejná doprava.....	163
4.2.3.	Správa verejných financií.....	164
4.2.4.	Verejné služby.....	166
4.2.5.	Oblasť stavebníctva.....	170
4.3.	Analýza zmien vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií zapísaných v karte zamestnania u existujúcich pracovných pozícií horizonte 3 rokov	172
4.4.	Identifikácia nedostatkových zamestnaní vhodných na ďalšie vzdelávanie podporované prostredníctvom individuálnych vzdelávacích účtov v horizonte 3 rokov ...	193
4.5.	Zamestnanci materských a základných škôl.....	197
4.5.1.	Vplyv posledných udalostí na schopnosť zabezpečovania služieb	197
4.5.1.1.	Vysoký nárast detí a jeho dôsledky	198

4.5.1.2.	Nedostatok učiteľov	204
4.5.2.	Možnosti riešenia.....	206
4.5.3.	Záver a odporúčania zmien na karte zamestnania	210
4.5.3.1.	Zmeny vplyvom posledných krízových udalostí.....	210
4.5.3.2.	Odporúčania zmien na karte zamestnania	211
NAJDÔLEŽITEJŠIE ZÁVERY A ODPORÚČANIA.....		214
	Výrazný vplyv na štruktúru v hospodárstve	214
	Sektor verejnej správy postihnutý najmenej.....	216
	Dlhodobé problémy vo vzdelávaní zamestnancov sektora	219
	Nové nároky na zamestnancov mestských a obecných úradov	220
	Zmeny v oblasti „soft skills“ a využívania „etických kódexov“	222
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV.....		225
5.	PRÍLOHA 1 – DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM MIEST A OBCÍ O AKTUÁLNYCH ZMENÁCH NA TRHU PRÁCE.....	231
5.1.	Otázky prieskumu.....	231
5.2.	Vyhodnotenie dotazníku podľa jednotlivých sekcií.....	245
5.2.1.	Informácie o respondentovi	245
5.2.1.1.	Názov obce/mesta.....	245
5.2.1.2.	Názov okresu.....	248
5.2.1.3.	Funkcia osoby vyplňajúcej dotazník	254
5.2.1.4.	Veľkostná kategória	263
5.2.2.	Zvýšené nároky na zamestnancov vplyvom posledných krízových udalostí	263
5.2.2.1.	Pribudli požiadavky na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov? ...	263
5.2.2.2.	Ktoré požiadavky na nové vedomosti/zručnosti pribudli?	263
5.2.2.3.	Ako ste sa vysporiadali s požiadavkami na nové ved./zručnosti?	269
5.2.2.4.	Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii.....	269
5.2.3.	Znížené nároky na zamestnancov vplyvom posledných krízových udalostí..	270

5.2.3.1.	Stali sa vplyvom posledných krízových udalostí niektoré požiadavky/zručnosti zamestnancov obsolentnými (zastaranými)?	270
5.2.3.2.	Ktoré požiadavky na nové vedomosti/zručnosti sa stali obsolentnými (zastaranými)?	271
5.2.3.3.	Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii.....	271
5.2.4.	Negatívny vplyv posledných krízových udalostí na trh práce.....	272
5.2.4.1.	Pocitujete nedostatok uchádzačov o zamestnanie s požadovanou kvalifikáciou na trhu práce vplyvom posledných krízových udalostí?	272
5.2.4.2.	Ktoré kvalifikácie na trhu práce Vám chýbajú?	272
5.2.4.3.	Ako kompenzujete chýbajúce kvalifikácie na trhu práce?	273
5.2.4.4.	Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii.....	274
5.2.5.	Vplyv posledných krízových udalostí na prácu online a financie.....	274
5.2.5.1.	Akým spôsobom zabezpečujete úlohy Vašej obce/mesta?	274
5.2.5.2.	Ovplyvnili posledné krízové udalosti chod Vašej obce/mesta z finančného hľadiska?	275
5.2.5.3.	Začalo sa vo Vašom úrade v súvislosti uvedenými krízovými udalosťami so zadávaním práce na doma zamestnancom?	275
5.2.5.4.	Prejavili sa vo Vašom úrade uvedené krízové udalosti na odmeňovaní za výkon práce?	276
5.2.5.5.	Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii.....	276
5.2.6.	Zamestnávanie ľudí na obecnom/mestskom úrade	277
5.2.6.1.	Zamestnali ste osobu so štatútom utečenca z Ukrajiny?	277
5.2.6.2.	O akú pozíciu/pozície išlo?.....	277
5.2.6.3.	Kvalifikácia zamestnancov pri výkone prenesených kompetencií.....	278
5.2.6.4.	Na ktorých pozíciách/v ktorých oblastiach máte problém s obsadením zamestnancov s predpísanou kvalifikáciou a aj s predpísanou praxou?	278
5.2.6.5.	Máte spracované opisy pracovných činností?	279
5.2.6.6.	Využívate portál www.sustavapovolani.sk ?	280
5.2.6.7.	Máte v organizačnej štruktúre pozíciu energetika?	280

5.2.6.8.	Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii.....	280
5.2.7.	Vzdelávanie pracovníkov na obecnom/mestskom úrade.....	282
5.2.7.1.	Pravidelná účasť na odbornom vzdelávaní zamestnancov ver. správy? 282	
5.2.7.2.	Preferované oblasti vzdelávania zamestnancov verejnej správy	282
5.2.7.3.	Podporujete svojich zamestnancov pri preškoľovaní a zvyšovaní kvalifikácie?	283
5.2.7.4.	Akým spôsobom podporujete svojich zamestnancov pri preškoľovaní a zvyšovaní kvalifikácie?	283
5.2.7.5.	Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii.....	289
5.2.8.	Bezpečnosť a školstvo	289
5.2.8.1.	Zabezpečujete bezpečnosť v rámci svojho územného pôsobenia?	289
5.2.8.2.	Akým spôsobom zabezpečujete bezpečnosť v rámci svojho územného pôsobenia?.....	290
5.2.8.3.	Ako by ste si predstavovali spoluprácu samosprávy so školou?	293
5.2.8.4.	Osobné/finančné hodnotenie riaditeľa školy	299
5.2.8.5.	Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii.....	304
5.2.9.	Legislatíva, etický kódex a riešenie konfliktov	305
5.2.9.1.	Máte vedomosť o ustanoveniach „Európskej charty miestnej územnej samosprávy“?.....	305
5.2.9.2.	Akú máte skúsenosť s dodržiavaním ustanoveniami „Európskej charty miestnej územnej samosprávy“ ?	305
5.2.9.3.	Ako sa dozvedáte o novoprijatých právnych predpisoch (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy?	306
5.2.9.4.	Vytvárate k novoprijatým právnym predpisom (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy interné/vnútorne smernice, metodické pokyny, nariadenia, atď. ?.....	307

5.2.9.5. Ako vytvárate Interné/vnútorne smernice, metodické pokyny, nariadenia, atď. k novoprijatým právnym predpisom (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy?	307
5.2.9.6. Pociťujete absenciu informovanosti z oblasti práva na jednom centrálnom mieste?	308
5.2.9.7. Máte vytvorený „Etický kódex“?	308
5.2.9.8. Máte vytvorený mechanizmus na riešenie konfliktných situácií, podnetov, sťažností v podmienkach miestnej územnej samosprávy?	309
5.2.9.9. Ako riešite konfliktné situácie, podnety, sťažnosti v podmienkach miestnej územnej samosprávy?	309
5.2.9.10. Dozvedali ste sa bezproblémovo o právnych predpisoch (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy a prijímaných v súvislosti:	310
5.2.9.11. Ako ste sa dozvedali o právnych predpisoch (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy a prijímaných v súvislosti s nedávnymi krízovými udalosťami? (pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine, energetická kríza)	311
5.2.9.12. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii	312
6. PRÍLOHA 2 – PODROBNÉ VÝSLEDKY KVANTITATÍVNEJ ANALÝZY	313
6.1. Pohľad na hospodárstvo SR	313
6.1.1. Rebríčky najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou (z rastu len tých uchádzačov, ktorí pribudli v evidencii ihneď zo zamestnania)	313
6.1.2. Rebríčky najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou (vrátane tých, ktorí do evidencie vstúpili ako nezamestnaní)	333
6.1.3. Rebríčky najvyšších rastov voľných pracovných miest	360
6.2. Pohľad na sektor verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia ..	379
6.2.1. Rebríčky najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou (z rastu len tých uchádzačov, ktorí pribudli v evidencii ihneď zo zamestnania)	379

6.2.2. Rebríčky najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou (vrátane tých, ktorí do evidencie vstúpili ako nezamestnaní)	385
6.2.3. Rebríčky najvyšších rastov voľných pracovných miest.....	392
7. PRÍLOHA 3: TABUĽKOVÉ PREHLÁDY IDENTIFIKÁCIE JEDNOTLIVÝCH PROFESIÍ.....	395

ZOZNAM ILUSTRÁCIÍ A ZOZNAM TABULIEK

Mapa 1: Ceny elektrickej energie v roku 2022 vzrástli na Slovensku medziročne o 156 percent.....	45
Mapa 2: Vysoká miera nezamestnanosti na juhovýchode Slovenska.....	47
Mapa 3: Úhrnná plodnosť v rokoch 2014-2018, zmena plodnosti, miera odkladania a index rekuperácie plodnosti medzi rokmi 2000-2004 a 2014-2018 v okresoch Slovenska	201
Graf 1: Štruktúra respondentov dotazníkového prieskumu a dátumy návratnosti.....	27
Graf 2: Vplyv posledných krízových udalostí na nezamestnanosť a počty nahlásených voľných pracovných miest	29
Graf 3: Vplyv posledných krízových udalostí na nezamestnanosť podľa sektorov a na rast cien.....	31
Graf 4: Uchádzači o zamestnanie podľa vzdelania bezprostredne pred zaradením do evidencie, zväčšený pohľad, index rastu jednotlivých profesií, 2019=100.....	32
Graf 5: Vývoj uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest podľa profesných skupín, index rastu 2019=100.....	34
Graf 6: Vývoj uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest podľa vzdelania, index rastu, 1.1.2019=100.....	36
Graf 7: Počet evidovaných pracujúcich cudzincov na Slovensku	37
Graf 8: Počet obyvateľov krajov – stav a prognóza.....	39
Graf 9: Okresy s najvyšším úbytkom obyvateľov (stav a prognóza)	41
Graf 10: Okresy s najnižším úbytkom obyvateľov (stav a prognóza).....	41
Graf 11: Percento úmrtí na Covid-19 podľa krajov.....	42
Graf 12: Zaočkovanosť prvou a druhou dávkou vakcíny proti Covid-19 podľa krajov za rok 2021	42
Graf 13: Počet pracujúcich cudzincov podľa krajov.....	43
Graf 14: Nárast inflácie v roku 2022 na Slovensku.....	44
Graf 15: Nízka miera zamestnanosti v troch krajoch	46
Graf 16: Vysoká nezamestnanosť je častejšia v malých obciach.....	47
Graf 17: Vývoj 10 celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou. (Indexy rastu, priemer 2019=100)	55
Graf 18: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 1. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100).....	56
Graf 19: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 2. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení z)	57
Graf 20: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania)	58
Graf 21: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých vojnou na Ukrajine a energetickou krízou z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania)	59
Graf 22: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov celkovo najviac postihnutých profesií v hutníckom sektore v kontexte skúmaných javov	62
Graf 23: Vývoj 10 celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.).....	63
Graf 24: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest na konci porovnávaného obdobia (Indexy rastu, priemer 2019=100.).....	65

Graf 25: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest na konci porovnávaného obdobia oproti rovnakému obdobiu 2019 v sektore verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)	68
Graf 26: Vývoj 10 celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou v sektore verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania.)	70
Graf 27: Vývoj 10 celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou v sektore verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)	72
Graf 28: Vplyv posledných krízových udalostí na hospodárenie samospráv	80
Graf 29: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest vybraných profesií v oblasti bezpečnosti	91
Graf 30: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest vybraných profesií v oblasti riadenia, správy majetku, personalistiky a ochrany osobných údajov	95
Graf 31: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest vybraných profesií v oblasti informačných a komunikačných technológií (IT)	96
Graf 32: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest vybraných profesií v oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti	102
Graf 33: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv	105
Graf 34: Pozícia energetika v organizačnej štruktúre	105
Graf 35: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných originálnych kompetencií v kontexte skúmaných javov	110
Graf 36: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných originálnych kompetencií v kontexte skúmaných javov	112
Graf 37: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných originálnych kompetencií v kontexte skúmaných javov	113
Graf 38: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných prenesených kompetencií v kontexte skúmaných javov	116
Graf 39: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných kompetencií na úseku životného prostredia v kontexte skúmaných javov	117
Graf 40: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných kompetencií na úseku životného prostredia v kontexte skúmaných javov	118
Graf 41: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných prenesených kompetencií v kontexte skúmaných javov	122
Graf 42: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných prenesených kompetencií v kontexte skúmaných javov	123
Graf 43: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv	130
Graf 44: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných prenesených kompetencií v kontexte skúmaných javov	131
Graf 45: Zmapovanie požiadaviek na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov samospráv	133
Graf 46: Vysporiadanie sa s požiadavkami na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov samospráv	134
Graf 47: Pociťovaný nedostatok uchádzačov o zamestnanie na trhu práce	134
Graf 48: Spôsoby kompenzácie chýbajúcich kvalifikácií samosprávami na trhu práce	135
Graf 49: Zamestnanie osoby so štatútom utečenca z Ukrajiny	136
Graf 50: Zadávanie práce na doma zamestnancom	137
Graf 51: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv	138

Graf 52: Odmeňovanie za výkon práce	138
Graf 53: Pociťovaný dopad na chod obce/mesta z finančného hľadiska	139
Graf 54: Etický kódex	149
Graf 55: Mechanizmus na riešenie konfliktných situácií, podnetov a sťažností	150
Graf 56: Spôsoby riešenia konfliktných situácií, podnetov a sťažností (podiel odpovedí respondentov, ktorí majú na to vytvorený mechanizmus)	150
Graf 57: Základné ukazovatele materských škôl od roku 1950.....	199
Graf 58: Základné ukazovatele základných škôl od roku 1950.....	199
Graf 59: Základné ukazovatele materských škôl od roku 1950.....	200
Graf 60: Úhrnná plodnosť v rokoch 2014-2018, zmena plodnosti, miera odkladania a index rekuperácie plodnosti medzi rokmi 2000-2004 a 2014-2018 v okresoch Slovenska	201
Graf 61: Vývoj počtu detí v materských školách (MŠ) do roku 2030 podľa krajov (vľavo) a percentuálna zmena počtu detí v MŠ medzi rokmi 2030/2020 (vpravo).....	202
Graf 62: Vývoj počtu žiakov na základných školách (ZŠ) do roku 2030 podľa krajov (vľavo) a percentuálna zmena počtu žiakov na ZŠ medzi rokmi 2030/2020 (vpravo).....	202
Graf 63: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest v kontexte skúmaných javov	203
Graf 64: Platy učiteľov nižšieho sekundárneho vzdelávania v pomere k platom VŠ vzdelaných v krajine v roku 2019	205
Graf 65: Veková štruktúra učiteľov podľa druhu školy v roku 2021	205
Graf 66: Pomoc riaditeľom pri riadení školy podľa dotazníkového prieskumu To dá rozum z roku 2018.....	206
Graf 67: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest v kontexte skúmaných javov	208
Graf 68: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest v kontexte skúmaných javov	209
Graf 69: Štruktúra respondentov dotazníkového prieskumu a dátumy návratnosti.....	263
Graf 70: Zmapovanie požiadaviek na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov samospráv.....	263
Graf 71: Vysporiadanie sa s požiadavkami na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov samospráv	269
Graf 72: Zmapovanie obsolentnosti požiadaviek/zručností zamestnancov samospráv	270
Graf 73: Pociťovaný nedostatok uchádzačov o zamestnanie na trhu práce	272
Graf 74: Spôsoby kompenzácie chýbajúcich kvalifikácií samosprávami na trhu práce.....	273
Graf 75: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv	274
Graf 76: Pociťovaný dopad na chod obce/mesta z finančného hľadiska	275
Graf 77: Zadávanie práce na doma zamestnancom.....	275
Graf 78: Odmeňovanie za výkon práce	276
Graf 79: Zamestnanie osoby so štatútom utečenca z Ukrajiny.....	277
Graf 80: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv	278
Graf 81: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv	279
Graf 82: Využívanie portálu www.sustavapovolani.sk	280
Graf 83: Pozícia energetika v organizačnej štruktúre.....	280
Graf 84: Pravidelné účasti na odbornom vzdelávaní zamestnancov verejnej správy	282

Graf 85: Spôsoby kompenzácie chýbajúcich kvalifikácií	282
Graf 86: Podpora zamestnancov pri preškoľovaní a zvyšovaní kvalifikácie	283
Graf 87: Zabezpečovanie bezpečnosti.....	289
Graf 88: Vedomosť o ustanoveniach „Európskej charty miestnej územnej samosprávy“	305
Graf 89: Skúsenosť s dodržiavaním ustanoveniami „Európskej charty miestnej územnej samosprávy, / odpovedí tých, čo majú skúsenosti s jej dodržiavaním).....	305
Graf 90: Spôsoby dozvedania sa o novoprijatých právnych predpisoch	306
Graf 91: Vytváranie smerníc, metodických pokynov, nariadení, atď.	307
Graf 92: Spôsoby vytvárania smerníc, metodických pokynov, nariadení, atď. (podiel odpovedí respondentov, ktorí tieto legislatívne nástroje vytvárajú)	307
Graf 93: Pociťovanie absencie informovanosti z oblasti práva na jednom centrálnom mieste	308
Graf 94: Etický kódex	308
Graf 95: Mechanizmus na riešenie konfliktných situácií, podnetov a sťažností	309
Graf 96: Spôsoby riešenia konfliktných situácií, podnetov a sťažností (podiel odpovedí respondentov, ktorí majú na to vytvorený mechanizmus)	309
Graf 97: Právne predpisy v súvislosti s pandémiou	310
Graf 98: Právne predpisy v súvislosti s pandémiou	310
Graf 99: Právne predpisy v súvislosti s pandémiou	311
Graf 100: Spôsoby dozvedania sa o právnych predpisoch v súvislosti s nedávnymi udalosťami (podiel odpovedí respondentov, ktorí sa o nich bezproblémovo dozvedeli).....	311
Graf 101: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 1. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači posla posledného známeho zamestnania.)	333
Graf 102: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 2. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači posla posledného známeho zamestnania.)	333
Graf 103: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači posla posledného známeho zamestnania.)	334
Graf 104: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači posla posledného známeho zamestnania.)	334
Graf 105: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest na konci porovnávaného obdobia oproti rovnakému obdobiu 2019 (Indexy rastu, priemer 2019=100.) (Indexy rastu, priemer 2019=100.)	360
Graf 106: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 1. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.).....	360
Graf 107: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 2. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.).....	361
Graf 108: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 3. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.).....	361
Graf 109: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy (Indexy rastu, priemer 2019=100.)	362
Graf 110: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 1. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania.).....	379
Graf 111: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 2. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania.).....	380

<i>Graf 112: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania.)</i>	380
<i>Graf 113: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania.)</i>	381
<i>Graf 114: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 1. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)</i>	385
<i>Graf 115: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 2. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)</i>	386
<i>Graf 116: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)</i>	386
<i>Graf 117: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)</i>	387
<i>Graf 118: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 1. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)</i>	392
<i>Graf 119: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 2. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)</i>	392
<i>Graf 120: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 3. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)</i>	393
<i>Graf 121: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy (Indexy rastu, priemer 2019=100.)</i>	393
<i>Tabuľka 1: Vplyv zmeny klasifikácie zamestnaní v priebehu sledovaného obdobia na skúmané profesie</i>	54
<i>Tabuľka 2: Pracovné poriadky a organizačné štruktúry krajských miest na ich oficiálnych webových stránkach</i>	104
<i>Tabuľka 3: Prehľad o počte žiakov, počte školských úradov a počte zamestnancov školských úradov 2023</i>	128
<i>Tabuľka 4: Počet zriaďovateľov základnej školy bez školského úradu 2023</i>	129
<i>Tabuľka 5: Prehľad o počte spoločných obecných úradov v rámci SR 2022</i>	141
<i>Tabuľka 6: Navrhovaná štruktúra adaptačnej smernice pre obsadzovanie pracovných pozícií</i>	154
<i>Tabuľka 7: Základná stupnica platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme</i>	158
<i>Tabuľka 8: Počet a podiel zamestnancov verejnej správy v roku 2018</i>	197
<i>Tabuľka 9: Ročná prognóza chýbajúcich učiteľov v osobách</i>	206
<i>Tabuľka 10: Rebríček celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou spolu s ukazovateľmi postihnutia za jednotlivé krízové udalosti zostavený z uchádzačov zamestnaných bezprostredne pred vstupom do evidencie)</i>	313
<i>Tabuľka 11: Rebríček celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou spolu s ukazovateľmi postihnutia za jednotlivé krízové udalosti zostavený z všetkých uchádzačov o zamestnanie, podľa posledného známeho zamestnania</i>	335
<i>Tabuľka 12: Rebríček profesií s celkovo najvyšším rastom voľných pracovných miest na konci porovnávaného obdobia spolu s ukazovateľmi rastu za jednotlivé krízové udalosti</i>	362
<i>Tabuľka 13: Rebríček celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia spolu s ukazovateľmi postihnutia za jednotlivé krízové udalosti zostavený z uchádzačov zamestnaných bezprostredne pred vstupom do evidencie)</i>	381

<i>Tabuľka 14: Rebríček celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia spolu s ukazovateľmi postihnutia za jednotlivé krízové udalosti zostavený z všetkých uchádzačov o zamestnanie, podľa posledného známeho zamestnania</i>	387
<i>Tabuľka 15: Rebríček profesií s celkovo najvyšším rastom voľných pracovných miest na konci porovnávaného obdobia spolu s ukazovateľmi rastu za jednotlivé krízové udalosti</i>	393
<i>Tabuľka 16: Identifikácia jednotlivých pracovných pozícií, ktoré sa vplyvom automatizácie/digitalizácie stanú pre sektor obsolétne</i>	395
<i>Tabuľka 17: Analýza zmien vedomosti, zručností a kľúčových kompetencií zapísaných v karte zamestnania (www.sustavapovolani.sk) u existujúcich pracovných pozícií v horizonte troch rokov</i>	395
<i>Tabuľka 18: Identifikácia nedostatkových zamestnaní vhodných na ďalšie vzdelávanie (rekvalifikácie) podporované prostredníctvom individuálnych vzdelávacích účtov v horizonte troch rokov</i>	396

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

5G	skratka pre 5. generáciu technológií mobilnej komunikácie a mobilná sieť
6G	skratka pre 6. generáciu technológií mobilnej komunikácie a mobilná sieť
BOZP	bezpečnosť pri práci
DFPO	Daň z príjmov fyzických osôb
EŠF	Európske štrukturálne fondy
EÚ	Európska únia
HDP	Hrubý domáci produkt
HW	ang. Hardware – označuje všetky technické komponenty počítača a jeho doplnkov
IČO	identifikačné číslo organizácie
IFRS	ang. International Financial Reporting Standards – medzinárodné štandardy finančného výkazníctva
IoT	ang. Internet of things - internet vecí v informatike označenie pre prepojenie zariadení (Wi-Fi a/alebo Bluetooth)/objektov/ľudí s internetom
IT	Informačné a komunikačné technológie
MPSVaR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŠVVaS SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NR SR	národná rada Slovenskej republiky
OcÚ	obecný úrad
PC	ang. Personal Computer – osobný počítač
PO	požiarna ochrana
QR kód	ang. Quick Response (rýchla reakcia) – dvojrozmerný čiarový kód
QR kód	ang. Quick Response (rýchla reakcia) – dvojrozmerný čiarový kód
SNR	Slovenská národná rada
SOcÚ	spoločný obecný úrad
SR	Slovenská republika
SW	ang. Software – označuje súhrn všetkých programov, ktoré sa dajú použiť na počítači a jeho doplnkoch
ŠÚ	školský úrad
ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
VPM	voľné pracovné miesta nahlásené zamestnávateľmi ÚPSVaR
z .n. p.	v znení neskorších predpisov
Z. z.	zbierka zákonov
Zb.	zbierka

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1: Dotazníkový prieskum miest a obcí o aktuálnych zmenách na trhu práce

Príloha 2: Podrobné výsledky kvantitatívnej analýzy

Príloha 3: Tabuľkové prehľady identifikácie jednotlivých profesií

ÚVOD

Účelom dokumentu je náhľad na **výkon kompetencií samospráv z pohľadu personálneho substrátu v nadväznosti na dopady pandémie COVID-19, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy.**

Miestna územná samospráva bez ohľadu na veľkosť obce či mesta, bez ohľadu na počet obyvateľov alebo ekonomickú silu disponuje úplne rovnakými kompetenciami, čo sa ukazuje ako výkonnostne problematické pri zabezpečovaní originálnych ako aj prenesených kompetencií. Nejde pritom len o otázku disponibilných finančných prostriedkov, ale aj personálneho zázemia, ktoré tieto úlohy vykonáva v rámci pridelenej agendy tej-ktorej samosprávnej činnosti. Nosným cieľom dokumentu je preto analýza personálneho substrátu – štruktúry zamestnancov podľa výkonu kľúčovej agendy s prihliadnutím na odborné zázemie, prognózy na trhu práce, potreby samospráv a udržateľnosť odborného zázemia v prostredí obecných a mestských úradov.

Pozornosť sa sústreďuje aj na zmapovanie súčasného dlhodobého nepriaznivého stavu v rámci výkonu kľúčových originálnych a prenesených kompetencií, formulovanie východísk z hľadiska prognózy trhu práce v segmente miestnej územnej samosprávy, definovanie návrhov riešení a súboru opatrení pre systematickú prípravu odborných zamestnancov, čo bude súvisieť aj s personálnou prípravou modernizácie miestnej územnej samosprávy:

Prvá kapitola je venovaná použitej postupnosti pre zabezpečenie zámeru analytickej štúdie s využitím rôznych štatistických ukazovateľov, skúseností a znalostí zástupcov a zamestnancov samosprávy. Dotazníkový prieskum zahŕňal niekoľko desiatok otázok s ponechaním priestoru na rôzne komentáre či informácie od respondentov.

Podstatná časť **druhej kapitoly** poskytuje náhľad na diferencovanie zamestnanosti v odvetviach ako aj diferenciaciu z pohľadu kvalifikácie, pričom zamestnanosť v sektore verejnej správy bola vykazovaná ako jedna z najmenej postihnutých odvetví. Osobitosť bola zaznamenaná najmä pod vplyvom vojnového konfliktu na Ukrajine a následnej utečeneckej problematike zamestnávania cudzincov, ktorí obsadzovali predovšetkým tie pozície/miesta, ktoré ÚPSVaR identifikoval dlhodobou ako nedostatkové.

Ďalším prvkom, ktorý vyvolal problémy spôsobené negatívnymi dopadmi krízových udalostí, sú značné regionálne disparity. Výnimkou nie je ani ich dotyk s verejnou správou.

Kapitolu dopĺňa i prehľad právnych predpisov regulujúcich zmieňované krízové situácie.

Tretia kapitola sa koncentruje na vývoj kompetencií obcí a miest vo vzťahu k novým nárokom na zamestnancov prostredníctvom právnej analýzy. Nie tak dávny sled udalostí – t.j. predovšetkým pandémie a vojna na Ukrajine - však ukázali, že **system krízového riadenia** je práve tou dôležitou oblasťou, ktorej by mala byť venovaná patričná pozornosť zo strany miestnej samosprávy, pretože práve samosprávy čelili významnému náporu vojnových utečencov a tiež návratu vlastných občanov počas pandémie.

Na zmeny v aspektoch zamestnanosti sa snažia autori nahliadnuť aj z pohľadu meniacich sa organizačných štruktúr miestnej územnej samosprávy, mapovaniu štruktúry odborných zamestnancov a ich odbornej prípravy.

Vzhľadom na skutočnosť, že zvládanie nedávnych krízových udalostí zvýšili dôraz okrem tradičných odborných zručností zamestnancov aj na tzv. „soft skills“, v poslednej časti sa venujú aj otázkam kultúry v miestnej územnej samospráve.

Štvrtá kapitola sa podrobne venuje identifikácii kľúčových zmien na trhu práce, ktoré sa týkajú mestských a obecných úradov. Zaoberá sa identifikáciou jednotlivých pracovných pozícií, ktoré sa vplyvom automatizácie a digitalizácie alebo z iných dôvodov stanú pre verejný sektor obsolentnými. Pojednáva tiež o umelej inteligencii ako o priestore s vyššou produktivitou práce. Mapuje zmeny vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií, rovnako ako aj nedostatkové zamestnania vhodné pre ďalšie vzdelávanie.

Dôležitými aspektami v rámci modernizácie verejnej správy, ktorá reaguje na zmeny a prispôbuje im svoje ciele, nástroje ako aj spôsoby riadenia na rôznych úrovniach, je zvyšovanie efektívnosti, digitalizácia a personálny rozvoj vo všetkých jej štruktúrach.

Kapitola **najdôležitejších záverov a odporúčaní** je zameraná na zhrnutie zistení a obsahovo vymedzuje identifikáciu jednotlivých rezerv. Autorský kolektív na tomto mieste definuje sumár najdôležitejších odporúčaní a záverov, ku ktorým autori dospeli vo svojej analýze.

Analýzu dopĺňa **dotazníkový prieskum** a z neho vyplývajúci rozsah údajov a informácií a zároveň podrobný prehľad ku kvantitatívnej analýze formou **rebríčka najviac postihnutých profesií** nezamestnanosťou a najvyšších rastov **voľných pracovných miest**.

1. VÝCHODISKÁ, CIELE A POUŽITÁ METODIKA

1.1. Východiská a ciele

Predkladaná štúdia vychádza z Národného projektu Podpora kvality sociálneho dialógu. Nadväzuje na projekt tvorby **národnej sústavy povolání**, ktorý sa snaží reagovať na vývojové zmeny na slovenskom trhu práce, najmä pokiaľ ide o potreby jednotlivých odvetví hospodárstva ovplyvnené inováciami, digitalizáciou, novými technológiami a tiež globálnymi výzvami v politickom a hospodárskom európskom a celosvetovom kontexte, a následne komplexne identifikovať požiadavky zamestnávateľov jednotlivých sektorov na zodpovedajúcu kvalifikovanosť pracovných síl, ich kľúčové kompetencie, odborné vedomosti a odborné zručnosti. Táto štúdia je konkrétnym príspevkom v rámci Sektorovej rady pre verejné služby a správu, ktorej garantom je Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS).

Jej hlavným cieľom je **zmapovanie zmien na trhu práce** s dôrazom na miestnu samosprávu, **ktoré vyvolali nedávne krízové udalosti**, menovite pandémie, ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetická kríza.

Parciálnymi odbornými cieľmi sú:

- vymedzenie štruktúry odborných zamestnancov realizujúcich kľúčové originálne kompetencie;
- vymedzenie štruktúry odborných zamestnancov realizujúcich kľúčové prenesené kompetencie;
- analýza personálneho obsadenia v súčasnej dobe;
- prognóza ďalšieho vývoja;
- definovanie potrieb odbornej prípravy s výhľadom strednodobého časového horizontu;
- odporúčania k odbornej príprave zamestnancov obecných a mestských úradov, ktoré budú korešpondovať s efektívnym výkonom agendy a prispieť k modernizácii miestnej územnej samosprávy z personálneho hľadiska.

Dôležitým poznatkom spojeným s nedávnymi udalosťami bola ich úplná nepredvídateľnosť, dokonca až nepredstaviteľnosť toho, čo môže nastať v priebehu

nastávajúcich rokov, pretože sme boli svedkami niečoho, čo sa ešte nikdy pred tým v takom rozsahu a za takých okolností neudialo. Pokladáme preto za dôležité odporúčania smerovať nielen na odbornú prípravu zamestnancov v konkrétnych oblastiach, ale aj na zmapovanie toho, ako by sa dala zvýšiť flexibilita a kreativita zástupcov verejnej správy na to, aby sa mohli dobre a efektívne vysporiadať aj do budúcnosti s podobne neočakávanými a nepredvídateľnými javmi, ktoré pri dnešnom turbulentnom vývoji možno ešte očakávať.

1.2. Použitá metodika

Na zabezpečenie cieľov štúdie sme volili metodiku kombinácie spracovania dostupných štatistických ukazovateľov, skúseností zástupcov miestnych samospráv a jedinečných schopností a skúseností každého z autorov expertného tímu s vytvorením synergického efektu.

1.2.1. Kvantitatívna analýza

V rámci dostupných dát vychádzame najmä z podrobných databáz **Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny (MPSVaR)** o evidovaných nezamestnaných a nahlásených voľných pracovných miestach, ktoré sú dostupné až na úroveň jednotlivých profesií. Ich kvantitatívna analýza spočívala v porovnávaní stavov evidovaných nezamestnaných a voľných pracovných miest počas predpandemického roku 2019 a časovo porovnateľných stavov počas jednotlivých krízových udalostí (1. vlna pandémie, 2. vlna pandémie, 3. vlna pandémie, obdobie vojny na Ukrajine) a so súčasným stavom (t.j. s posledným obdobím, za ktoré sú údaje k dispozícii), ktorý vypovedá o tom, či, akým spôsobom a na akej štruktúre sa trh práce dokázal po spomínaných udalostiach konsolidovať. Súčasťou analýz bolo vypracovanie **rebríčkov najviac postihnutých profesií** z titulu rastu nezamestnanosti a rastu voľných pracovných miest. Podrobnejšie údaje o metodike kvantitatívnej analýzy uvádzame v časti 2.3.1.

Ďalšie štatistické údaje boli použité na analýzu a pochopenie širšieho kontextu a mechanizmov vplyvu na trh práce z pohľadu celého hospodárstva (časť 2.1) a rozdielneho vplyvu na regióny (2.2). Pohľad na regióny bol dôležitý aj preto, aby bolo možné zachytiť vplyvy, ktoré nie sú viditeľné na celoslovenskom pohľade, avšak na úrovni regiónov môže ísť o výrazný problém.

1.2.2. Dotazníkový prieskum

Skúsenosti zástupcov samospráv boli zozbierané prostredníctvom **dotazníkového prieskumu** distribuovaného všetkým členským mestám a obciam ZMOS a ostatným krajským mestám, ktoré nie sú členmi ZMOS. Dotazník tvoril 50 otázok usporiadaných do 9 okruhov:

1. Informácie o respondentovi
2. Zvýšené nároky na zamestnancov vplyvom posledných krízových udalostí
3. Znížené nároky na zamestnancov vplyvom posledných krízových udalostí
4. Negatívny vplyv posledných krízových udalostí na trh práce
5. Vplyv posledných krízových udalostí na prácu online a financie
6. Zamestnávanie ľudí na obecnom/mestskom úrade
7. Vzdelávanie pracovníkov na obecnom/mestskom úrade
8. Bezpečnosť a školstvo
9. Legislatíva, etický kódex a riešenie konfliktov

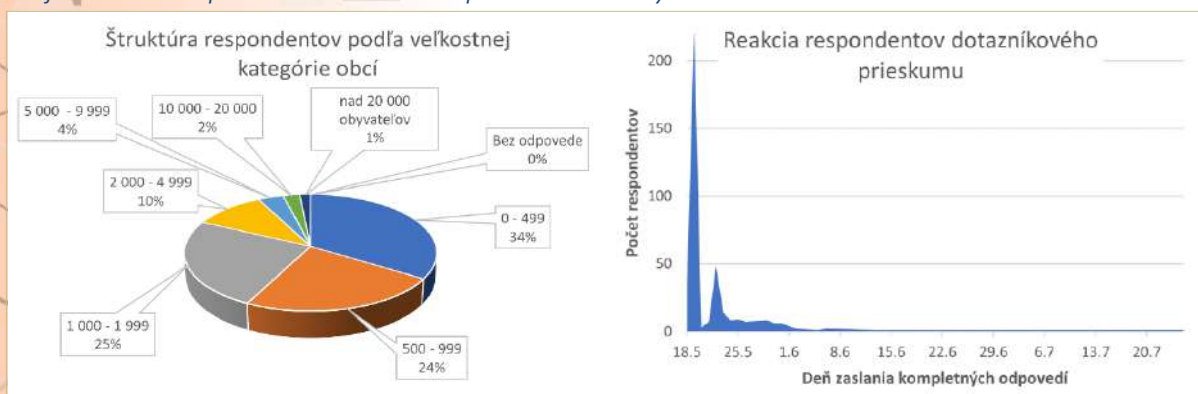
Odpoveď na väčšinu otázok bola povinná, čo znamená, že systém respondenta nepustil do ďalšej sekcie, pokiaľ tieto povinné otázky nevyplnil. Nepovinné otázky tvorili najmä možnosti doplňujúcich informácií a komentárov po každej sekcii. Veľa otázok sa však otvorilo až vtedy, keď respondent odpovedal určitým spôsobom na predchádzajúcu otázku (napríklad „áno“), pretože išlo o bližšie zisťovanie, ktoré by nebolo relevantné a respondent túto otázku v tomto prípade nemusel vyplňať ani ju nevidel. Tento spôsob bol volený na čo najväčšie odbremenenie respondentov a zvýšenie návratnosti. Všetky otázky dotazníka uvádzame v prílohách (časť 5.1.)

S cieľom znemožniť stratu poskytnutých názorov tých respondentov, ktorí odpovedali len na niektoré otázky, avšak dotazník nedokončili, systém zaznamenával aj ich nedokončené odpovede (t.j. pri každom otvorení dotazníka), čo zároveň umožnilo respondentom pokračovať v práci na svojom dotazníku aj neskôr, ak ho otvorili v tom istom počítači a prehliadači. Celkovo sme zaznamenali 996 reakcií (t.j. „zobrazení“ dotazníku), z čoho 386 dotazníkov bolo plne ukončených, t.j. s odpoveďami minimálne na všetky povinné otázky.

Pri vyhodnocovaní kvantitatívnych otázok sme použili len údaje z plne vypracovaných dotazníkov kvôli lepšej záruke toho, že boli vyplnené serióznym spôsobom a nie len „narýchlo“ alebo „na skúšku“. Systémom zaznamenaný priemerný čas na plne vypracovaný dotazník bol 26 minút a 9 sekúnd (medián 14 minút a 39 sekúnd), zatiaľ čo respondenti, ktorí dotazník plne nedokončili, na ňom priemerne strávili 3 minúty a 9 sekúnd - pričom najviac z nich (medián) na ňom trávilo dokonca len 5 sekúnd. Pretože však aj tí čo dotazník plne neukončili, mohli zanechať cenné informácie, voľné odpovede a komentáre prezentujeme za všetkých respondentov, t.j. aj tých, čo dotazník nedokončili.

Dotazníkový prieskum bol spustený 18.mája 2023 a oficiálne oznámený koniec bol 1.júna 2023 vrátane. Štruktúru respondentov, ktorí dotazník úplne dokončili, zachytáva *Graf 1*. Ukazuje tiež, že väčšina týchto respondentov reagovala už počas prvých dní, kedy bolo možné odpovedať, hoci bol k dispozícii počas celej doby vypracovania tejto štúdie. Posledného respondenta, ktorý dotazník ukončil úplne, sme zaznamenali 25.7.2023.

Graf 1: Štruktúra respondentov dotazníkového prieskumu a dátumy návratnosti

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

1.2.3. Synergický efekt expertov

Oblasti expertíz a skúseností expertného tímu tejto štúdie boli značne rozdielne. Tvorili ho právnici, ekonómovia ako aj odborníci na samosprávu a školstvo z rozsiahlymi praktickými skúsenosťami priamo zo samospráv, z „terénu“, z východnej ako aj západnej časti Slovenska. Nebolo ľahké zladiť a zároveň využiť jedinečné skúsenosti a poznatky každého z nich. Na začiatku bola každému poskytnutá možnosť sa vyjadriť, akým spôsobom môže prispieť

k naplneniu cieľov, čo potom bolo zohľadňované pri tvorbe obsahovej štruktúry a pri rozdelení zodpovedností za jednotlivé časti. Keďže sa však stretnutie celého tímu v jednom čase ukazovalo problematické, expertní tím bol za každú kapitolu rozdelený do menších mikrotímov. Okrem pravidelných koordinačných stretnutí celého tímu raz za mesiac mali tak osoby zodpovedné za jednotlivé kapitoly možnosť spolupracovať a stretávať sa podľa potreby a vlastného uváženia.

Okrem toho bola každému expertovi zodpovedného za kapitolu poskytnutá flexibilita vo voľbe akým spôsobom naplní ciele tejto štúdie, ktoré boli vždy rovnaké. Všetci autori boli inštruovaní, aby od začiatku mysleli na to, že ich kapitola vedie k identifikácii zmien na trhu práce v jednotlivých profesiách a odporúčaniami na zmeny vo vzdelávaní, čo potom uvedú vo svojich čiastkových záveroch. Výsledkom tohto prístupu sú jednotlivé časti s rozdielnymi pohľadmi na problematiku, popisované z rôznych uhlov pohľadu. Mohli tiež dôjsť k rovnakým odporúčaniam. Tieto „duplicity“ boli ponechané v texte, pretože sa tým len zdôrazňuje ich relevantnosť.

Autorom boli tiež vopred poskytnuté výsledky z dotazníkových prieskumov a kvantitatívnej analýzy podrobných údajov vývojev nezamestnanosti a voľných pracovných miest vrátane rebríčkov za celé hospodárstvo a verejný sektor, z čoho mohli čerpať pre svoje časti ako dodatočnú argumentáciu.

2. ANALÝZA ZMIEN NA TRHU PRÁCE NÁSLEDKOM SKÚMANÝCH UDALOSTÍ

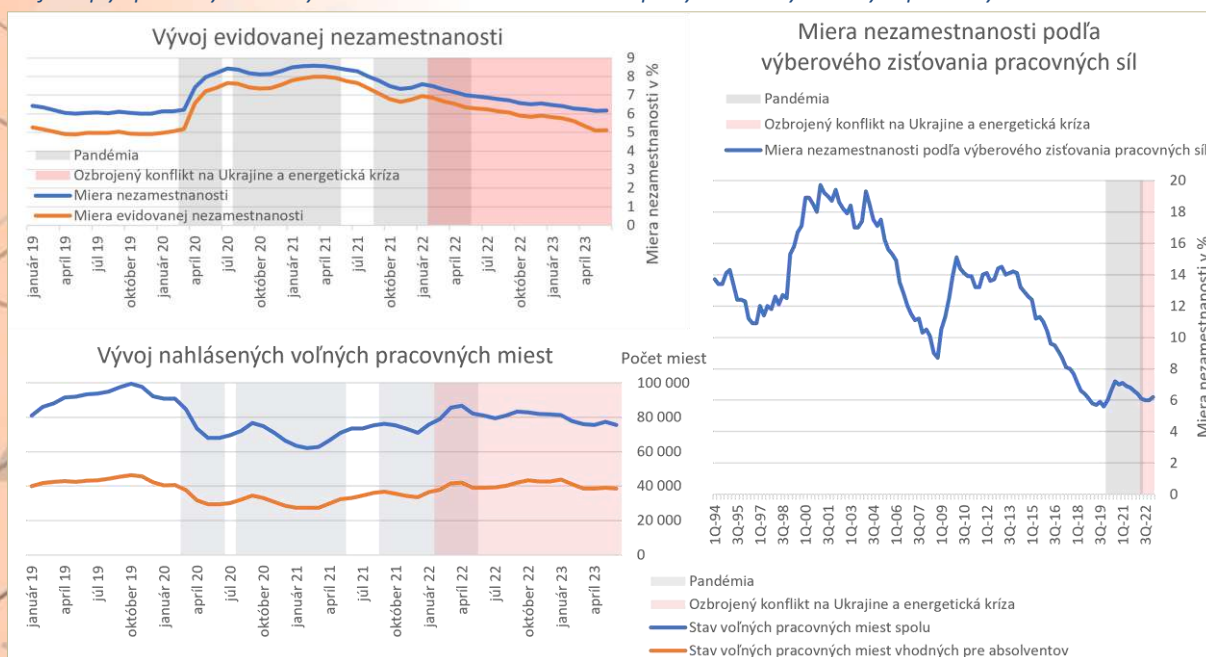
2.1. Vývoj z pohľadu celkového hospodárstva

2.1.1. Popis najvýznamnejších dopadov

Nedávne krízové udalosti mali **výrazný vplyv na vývoj hospodárstva Slovenska**. Bezprecedentné opatrenia zákazu pohybu prakticky od začiatku prvej vlny pandémie, následkom ktorých došlo k zabrzdeniu takmer celého hospodárstva, spôsobili rýchly rast miery nezamestnanosti o viac ako dva percentuálne body (*Graf 2, vľavo hore*). Na začiatku každej pandemickej vlny klesali aj počty nahlásených pracovných miest (*Graf 2, vľavo dole*).

Z pohľadu dlhodobého vývoja sa tento nárast nemusí zdať vysoký (*Graf 2, vpravo*), najmä keď miera nezamestnanosti začína v súčasnosti opätovne dosahovať predkrízové hodnoty. Oveľa vážnejšie sú preto nerovnováhou vyvolané **štrukturálne zmeny** na trhu práce, ktoré sa už nemusia vrátiť do pôvodného stavu. Opakovanie pandemických opatrení spolu so všeobecnou neistotou ohľadne budúcnosti spôsobili napríklad to, že niektoré profesie začali byť v očiach zamestnancov vnímané ako obzvlášť rizikové. Týkalo sa to najmä prác v silnejšie postihnutých sektoroch, ktoré navyše nebolo možné vykonávať z domu. Neskôr, teda aj po uvoľnení

Graf 2: Vplyv posledných krízových udalostí na nezamestnanosť a počty nahlásených voľných pracovných miest

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, prepočty a graf autori

protipandemických opatrení, sa začal objavovať ich akútny nedostatok, keďže po prepustení sa zamestnanci v týchto profesiách snažili preorientovať do iných profesií a sektorov, ktoré vnímali ako stabilnejšie.

Najznámejším a tiež najviac medializovaným prípadom boli problémy zamestnancov v gastrosektore¹. Ten bol dokonca poškodený aj rastom cien, čo len prehĺbilo ich dovedajšie problémy ešte viac. Gastronomické prevádzky sa nielenže museli vyrovnáť s rastom nákladov, ale navyše aj s poklesom dopytu vyvolanom vyššou citlivosťou ľudí na ceny či vôbec zmenou stravovacích návykov v súvislosti s väčším využívaním práce na doma a v online priestore, ktoré v určitej miere zostali aj po skončení pandémie. A nedá sa nespomenúť ani zavedenie možnosti výberu finančného príspevku na stravovanie namiesto stravných kupónov od marca 2021.

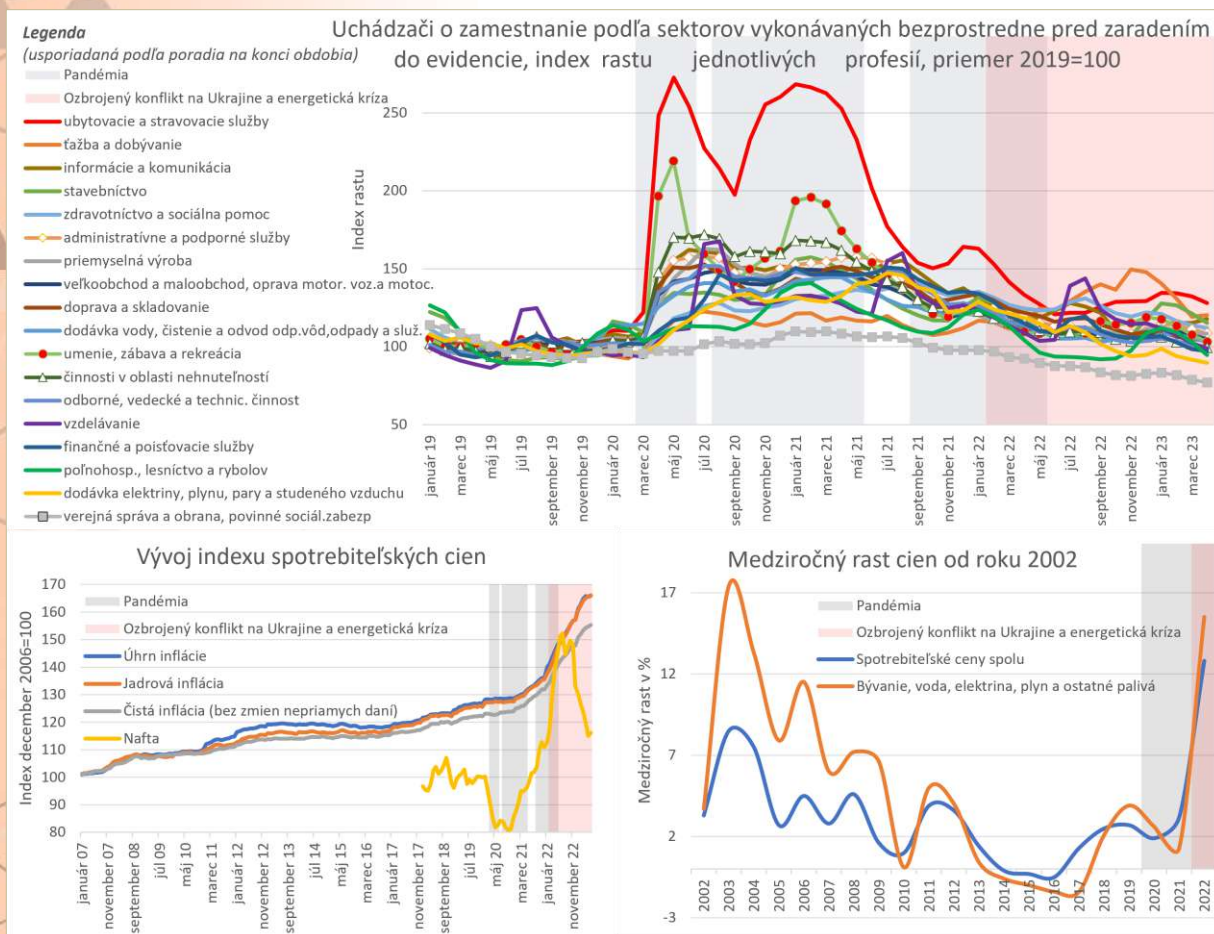
V tomto prípade nejde teda len o vplyv pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine či energetickej krízy, ale o kombináciu viacerých faktorov. Problémy so zamestnanosťou kuchárov existovali už pred krízou². Sektor stravovacích služieb je (spolu so sektorom ubytovacích služieb) celkovo najviac postihnutým sektorom z pohľadu rastu nezamestnaných (*Graf 3, horná časť*).

Ako už bolo naznačené, vplyv ozbrojeného konfliktu a následná energetická kríza sa prejavila najmä v raste cien (*Graf 3, vľavo dole*). Na rozdiel od rastu nezamestnanosti nezaznamenalo Slovensko minimálne dve desaťročia tak rýchly nárast cien, ktorý by bol zároveň rozšírený do mnohých odvetví, pretože cena energií tvorí významnú časť prakticky všetkých odvetví hospodárstva (*Graf 3, vpravo dole*). Okrem toho tu začali pôsobiť aj určité deformácie na trhu spôsobené rozdielnymi dopadmi na subjekty podliehajúce cenovej regulácii a tie, ktoré energie musia nakupovať za trhové ceny, čo tiež nemožno hodnotiť priaznivo a čo navyše predstavuje aj dodatočnú záťaž na štátny rozpočet.

¹ „Hrozí, že nás v lete nebude mať kto obslužiť? Gastrosektor trpí nedostatkom zamestnancov“ (TA3, 19.5.2022. Dostupné 24.5.2023 na <https://www.ta3.com/clanok/236549/hrozi-ze-nas-v-lete-nebude-mat-kto-obsluit-gastrosektor-trpi-nedostatkom-zamestnancov>)

² „Reštaurácie sú zúfale: Na túto pozíciu nevedia najst ľudí, Slováci radšej idú do zahraničia“ (Kariéra info, 31.05.2017). Dostupné 24.5.2023 na: <https://karierainfo.zoznam.sk/cl/1000142/1632843/Restauracie-su-zufale--Na-tuto-poziciu-nevedia-najst-ludi--Slovaci-radsej-idu-do-zahranicia>

Graf 3: Vplyv posledných krízových udalostí na nezamestnanosť podľa sektorov a na rast cien

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Štatistický úrad SR, graf autori.

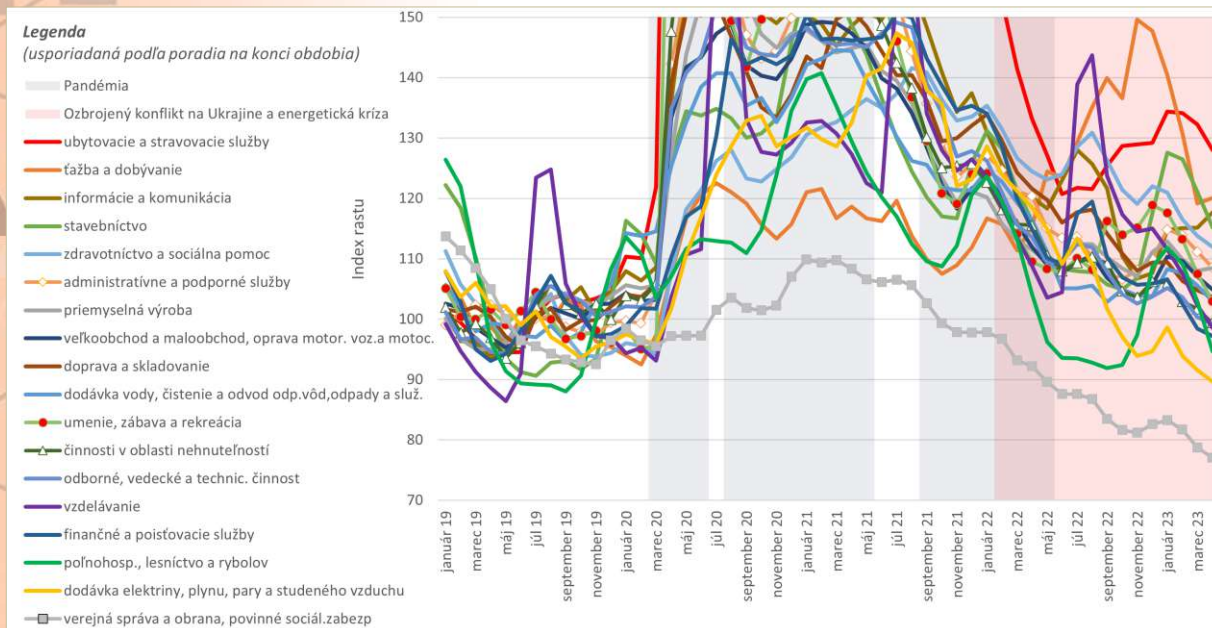
Poznámka: Indexy cien: % oproti základnému obdobiu december 2006=100

Cenám energií sa podrobnejšie venujeme v časti 2.2.4 a ich vplyvu na rozpočty samospráv v časti 3.1..

2.1.2. Odvetvová diferenciácia

Bezprostredný rýchly rast nezamestnanosti už po prvých protipandemických opatreniach postihol väčšinu hospodárskych sektorov. Viditeľný je na pohyboch uchádzačov o zamestnanie v evidencii na úradoch práce, z ktorých vyplýva aj to, že najmenej postihnutým odvetvím bola **zamestnanosť práve v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia**, na ktorú sa táto štúdia zameriava. Ak vôbec možno hovoriť o postihnutí, pretože počty evidovaných uchádzačov o zamestnanie dosahovali v tomto sektore v roku 2023 dokonca nižšie hodnoty ako pred pandémiou v roku 2019 (Graf 3 hore, Graf 4).

Graf 4: Uchádzači o zamestnanie podľa vzdelania bezprostredne pred zaradením do evidencie, zväčšený pohľad, index rastu jednotlivých profesií, 2019=100

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori.

Takýto vývoj bolo možné očakávať, keďže riešenie pandemickej situácie spočívalo na pleciach zamestnancov verejnej správy. Zamestnanosť sektora verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia v tomto smere „posilňovala“ aj naďalej, keď problémy s pandemiou vystriedali problémy s vojnou na Ukrajine a následnou energetickou krízou. Aj v súčasnosti, t.j. na konci sledovaného obdobia tu sledujeme najnižšiu mieru nezamestnanosti oproti roku 2019 (Graf 3 hore, Graf 4).

Druhým najmenej postihnutým sektorom na konci sledovaného obdobia je **energetický sektor** (dodávok elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu). Na rozdiel od predchádzajúceho prípadu ho (tiež podľa očakávaní) posilnila iba energetická kríza. Vplyvom pandémie aj tu dochádzalo naopak k oslabovaniu. V lete 2021 patril z hľadiska rastu nezamestnanosti dokonca medzi najviac postihnuté sektory (Graf 3 hore, Graf 4).

Ďalšie sektory, kde možno dnes sledovať nižšie počty evidovaných uchádzačov o zamestnanie, ako pred poslednými krízovými udalosťami boli poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov, finančné a poisťovacie služby, vzdelávanie, odborné, vedecké a technické služby a tiež činnosti v oblasti nehnuteľností (Graf 4).

Ak by sme sa pozerali **len na vplyv pandémie**, zistili by sme, že **negatívnym spôsobom, postihla zamestnanosť vo všetkých sektoroch**. Výnimkou je snáď len sektor verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie, kde k miernemu zvýšeniu nezamestnanosti oproti predpandemického roku došlo len na konci druhej vlny (*Graf 3, hore*).

Okrem ubytovacích a stravovacích služieb bolo samotnou pandemiou ťažko postihnutý aj sektor **umenia, zábavy a rekreácie**, a o výraznom postihnutí možno hovoriť aj pri sektore činnosti v oblasti nehnuteľností (*Graf 3, hore*). V oboch spomínaných prípadoch sa však dnes už situácia normalizovala napriek pretrvávajúcej inflácii. Je známe, že po službách v sektore zábavy a rekreácie je vysoký dopyt práve v krízových časoch a po nehnuteľnostiach zase v časoch vyššie inflácie v snahe obyvateľov a investorov zabrániť strate hodnoty svojich úspor.

Dodnes najmenej konsolidované sektory sú okrem ubytovacích a stravovacích služieb aj ťažba a dobývanie (*Graf 3, hore*). Obidva sektory vykazujú zvýšenie počtu evidovaných nezamestnaných minimálne o 20% oproti priemerným hodnotám 2019.

Prezentované grafy ukazujú informácie len o tých osobách, ktoré sa na úradoch práce evidovali ihneď po skončení zamestnania. Hoci nejde o všetkých uchádzačov, z časového hľadiska ide o presný údaj, podľa ktorého možno sledovať okamžitý vplyv pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy. Nejde teda o osoby, ktoré už boli nezamestnaní pred vstupom do evidencie a ktorých je dokonca väčšina³. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) bežne nepublikuje bližšie údaje o poslednom zamestnaní ľudí z neskôr zmienenej väčšej skupiny uchádzačov. Mohlo by ísť o starší údaj, ktorý by situáciu skreslil, najmä keď jeden zamestnanec môže v priebehu svojej kariéry vystriedať aj niekoľko profesií alebo odvetví. ÚPSVaR má však k dispozícii aj takéto údaje. Na niektorých miestach sa preto venujeme porovnávaniu obidvoch prístupov.

2.1.3. Diferenciácia z pohľadu hlavných profesných skupín

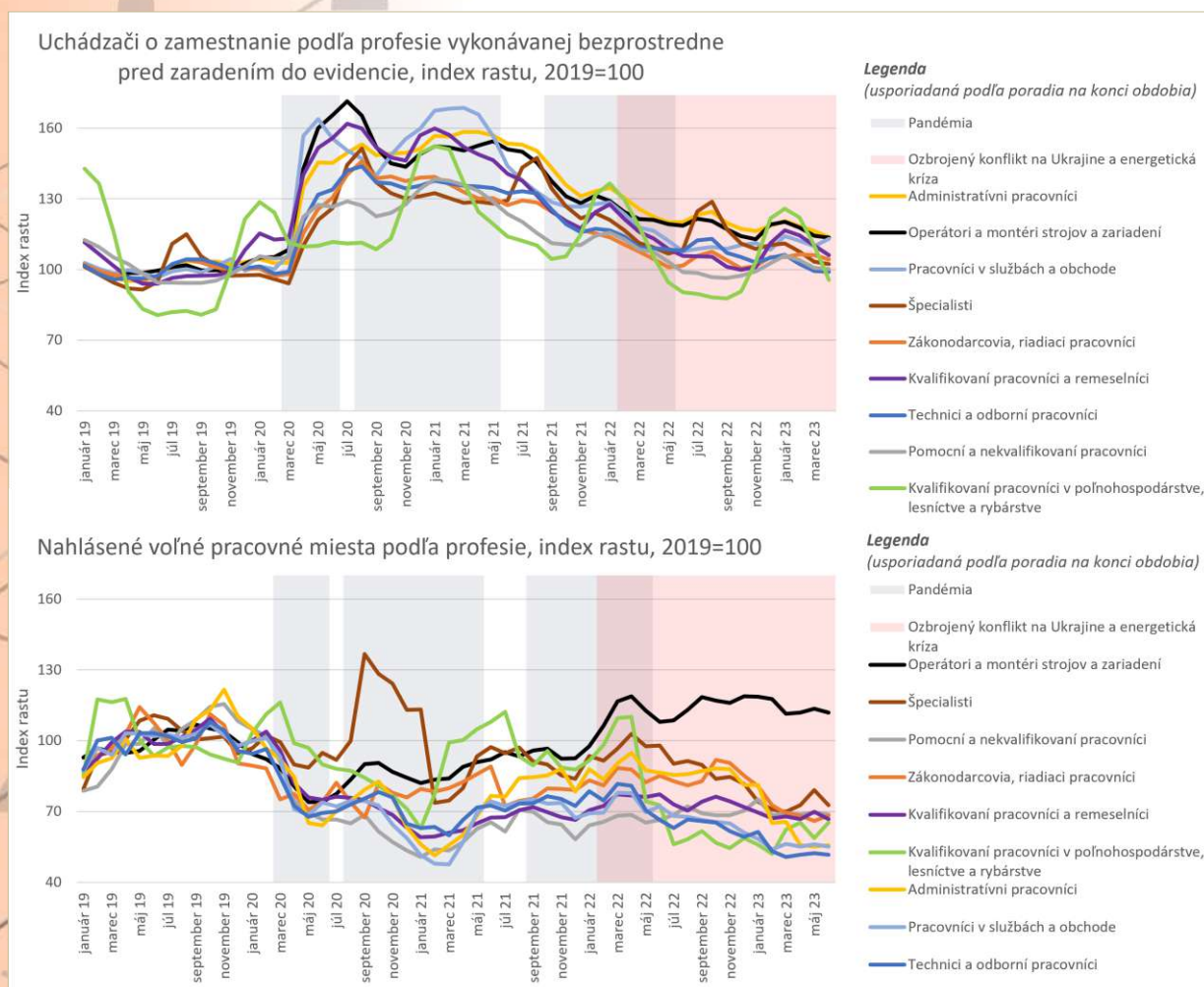
V najhrubšom členení profesných skupín sa v súčasnosti (t.j. na konci sledovaného obdobia) nezamestnanosť vrátila pod úroveň roku 2019 len u kvalifikovaných pracovníkov

³ Ich podiel predstavoval v jednotlivých sledovaných mesiacoch 53-58%.

v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve (96%) a u technikoch a odborných pracovníkoch (97%). V jednom prípade technických a odborných pracovníkov sa stav nezamestnaných vrátil na úroveň 100% z predkrízového roku 2019. U všetkých ostatných skupín je súčasná nezamestnanosť vyššia (*Graf 5, horná časť*).

Konsolidáciou **poľnohospodárstva** sme sa čiastočne dotkli v predchádzajúcej časti. Ide o sektor, kde možno pozorovať zreteľné cyklické výkyvy podľa sezónnosti (*Graf 5*), čo však má za následok aj to, že jeho zamestnanci sú na to zvyknutí a možno u nich preto očakávať vyššiu flexibilitu ako u zamestnancov „stabilnejších“ odvetví. Vrchol nezamestnanosti v sledovanom období nastal u kvalifikovaných pracovníkov v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve počas zimného obdobia 2. vlny pandémie, odkedy sa potom celkový trend počtov nezamestnaných

Graf 5: Vývoj uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest podľa profesných skupín, index rastu 2019=100

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

neustále znižoval (Graf 5, horná časť). Z týchto údajov možno predpokladať, že rast cien potravín a pokles produkcie vo vojnu zasiahnutej Ukrajine, ktorá je jednou z hlavných svetových „obilníc“ sveta, slovenskému poľnohospodárstvu pomohol, a to i napriek vysokej náročnosti na energetické zdroje (najmä cenu nafty). Objem rastlinnej produkcie vyjadrený v základných cenách v rokoch 2019-2022 stúpol podľa údajov Eurostatu o 47%. Z 30 krajín Európskeho hospodárskeho priestoru bol vyšší rast zaznamenaný len u ôsmich: Bulharsko (71%), Česká republika (51%), Dánsko (63%), Estónsko (64%), Lotyšsko (58%), Litva(78%), Rakúsko (64%) a Poľsko (84%).

Najviac postihnutými z pohľadu hlavných profesných skupín zostali administratívni pracovníci, operátori a montéri strojov a zariadení a pracovníci v službách a obchode (Graf 5, horná časť). U každej z nich súčasné počty nezamestnaných prekročili 10% priemerných počtov predpandemického roku 2019. Celkovo nejde o vysoké hodnoty, z čoho by sa dalo usudzovať, že trh práce sa už relatívne spamätal z počiatočných pandemických šokov.

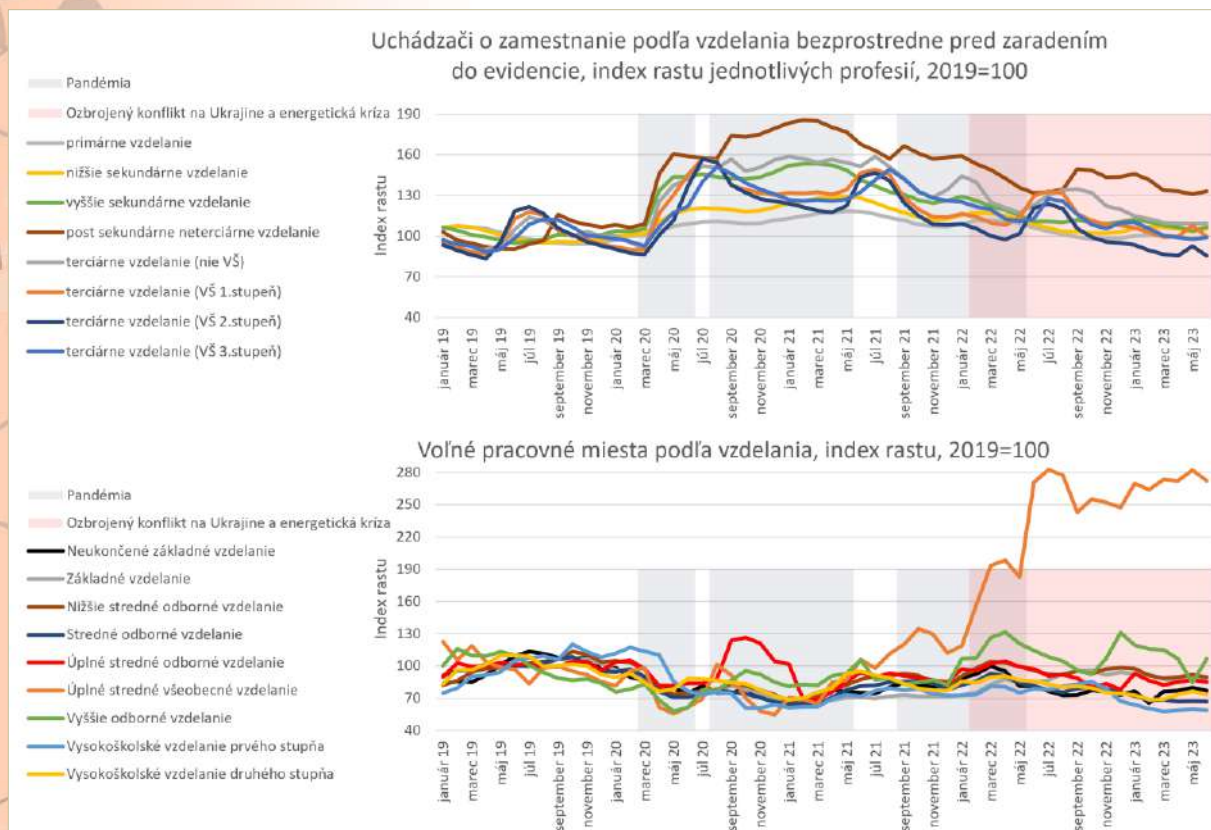
Dôležitejšie je však posudzovať situáciu **v kontexte s počtami nahlásených voľných pracovných miest**, ktoré sú v súčasnosti všetky s výnimkou jedného **hlboko pod úrovňou z roku 2019** (Graf 5, dolná časť). Ide o dôsledok **vyššieho rastu zamestnanosti** ako bol skutočný pokles nezamestnaných, čo bolo spôsobené okrem iného aj prívivom lacnej pracovnej sily zo zahraničia vplyvom utečeneckej krízy. Svoju úlohu tu mohol zohrať aj návrat Slovákov pracujúcich v zahraničí. Zamestnanosti sa venujeme podrobnejšie aj v časti 2.2.5.

Nízke stavy voľných pracovných miest naznačujú, že ďalšie znižovanie nezamestnanosti sa môže približovať k svojim limitom, pokiaľ nebude dochádzať k oživovaniu hospodárstva. Najviac chýbajúcimi sú operátori a montéri strojov a zariadení (Graf 5, dolná časť), čo môže naznačovať aj realizáciu nových investícií s predpokladom budúceho oživovania.

2.1.4. Diferenciácia z pohľadu kvalifikácií

Kvalifikovaní zamestnanci boli zasiahnutí viac ako nekvalifikovaní, resp. zamestnanci s primárnym a nižším sekundárnym vzdelaním (Graf 6, horná časť). Aj tu možno nájsť dôvody v tom, že nekvalifikovaní zamestnanci sú tradične zamestnávaní najmä v poľnohospodárstve a dokážu sa tiež ľahko preorientovávať do iných profesií, kde sa vzdelanie nevyžaduje a ktoré

Graf 6: Vývoj uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest podľa vzdelania, index rastu, 1.1.2019=100

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

sú menej lákavé pre kvalifikovaných pracovníkov. Ako príklad spomeňme šoférov pri donáškach do domácností, po ktorých dopyt následkom pandémie začal výrazne rásť.

Zaujímavosťou z pohľadu rastu nahlásených voľných pracovných miest je vysoký rast miest s požiadavkou na úplné stredné všeobecné vzdelanie (Graf 6, horná časť). Podľa národnej klasifikácie vzdelania tvoria tieto „najviac hľadané pozície“ vzdelania absolventov, ktorí ukončili posledný ročník najmenej štvorročného a najviac osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v gymnáziu, ktorý sa ukončuje maturitnou skúškou. Očakáva sa, že títo absolventi budú pokračovať na štúdiu strednej školy a nejde teda o špecialistov na konkrétne remeslá. Vysoký nárast záujmu o tieto pozície v posledných rokoch si však vysvetľujeme tým, že v roku 2019 bolo len veľmi málo voľných pracovných miest s týmito požiadavkami (len 0,4%), čo potom narástlo na približne 1%. Ide teda o veľmi malú vzorku, čo môže skresľovať výsledky.

2.1.5. Zamestnávanie cudzincov

Osobitnú pozornosť si zaslúži vplyv zamestnávania cudzincov ako následok ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a utečeneckej krízy.

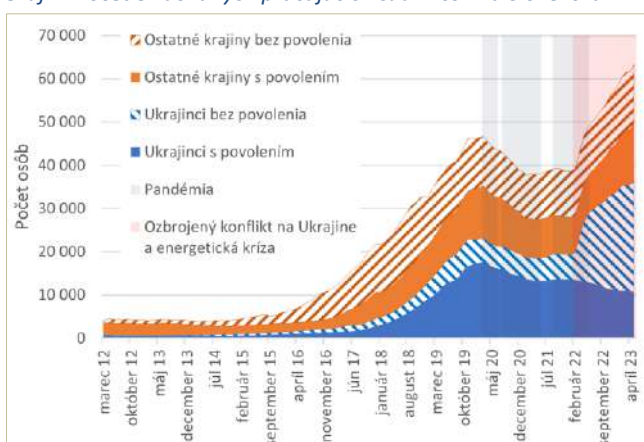
Do obdobia utečeneckej krízy v Európe, ktorá začala v roku 2014, bol počet zamestnancov na Slovensku dlhodobo stabilný, pričom väčšinou išlo o zamestnanie s pracovným povolením. Ku koncu roku 2013 bolo napríklad zamestnaných 3 160 cudzincov s pracovným povolením, zatiaľ čo bez povolenia s informačnou kartou pracovalo len 1059 cudzincov. Pokiaľ ide o cudzincov s povolením, najviac z nich bolo Ukrajincov (21%), Kórejcov (18%) a Číňanov (8%). Za nimi nasledovali Rusi (6%), obyvatelia USA (6%) a Vietnamu. Pokiaľ ide o zamestnancov bez povolenia, tam prevažovali Srbi (24%), ďalej zamestnanci s neurčených krajín (21%), Ukrajinci (14%) a Kórejci (10%). Ďalej 4% tvorili Rusi a 3% USA.

Následkom utečeneckej krízy sa počty zamestnaných cudzincov začali rýchlo zvyšovať, čo zastavila až pandémia COVID-19, následkom ktorej počet zamestnaných cudzincov začal opätovne klesať. Cudzinci ukrajinskej národnosti prevládali už v tom čase. Po vypuknutí ozbrojeného konfliktu na Ukrajine však zamestnávanie cudzincov začalo opätovne prudko stúpať predovšetkým dôsledkom prijímania utečencov z Ukrajiny (Graf 7).

Cudzinci sú prioritne obsadzovaní na miesta, ktoré ÚPSVaR identifikoval ako nedostatkové. Na tieto účely vyhotovuje v štvrtročnej periodicite zoznamy nedostatkových pracovných miest za každý kraj. Vychádza pri tom zo štatistík uchádzačov o zamestnanie a voľných pracovných miest v spolupráci so zamestnávateľmi, ktorá majú o takúto spoluprácu záujem, pričom sa berú do úvahy tie voľné miesta, ktoré neboli obsadené minimálne počas troch mesiacov.

Pretože nie všetci zamestnávateľia majú záujem spolupracovať s úradmi

Graf 7: Počet evidovaných pracujúcich cudzincov na Slovensku

Zdroj: ÚPSVaR (Zamestnávanie cudzincov na území Slovenskej republiky, mesačné štatistiky podľa jednotlivých mesiacov, graf a výpočty autora.

práce, ÚPSVaR umožňuje v súčasnosti plniť si zákonnú povinnosť oznamovať VPM a ich charakteristiku aj prostredníctvom súkromných pracovných portálov, ktorých zamestnávateľa splnomocnia na plnenie si zákonnej povinnosti. V súčasnosti ma ÚPSVaR uzavreté dohody s portálmi Kariera, Trexima a Profesia (ÚPSVaR, 25.7.2023).

Zamestnávanie cudzincov má preto pozitívny dopad na trh práce pri znižovaní počtov nedostatkových miest. Ide však o dočasné riešenie, keďže po ukončení krízy sa zamestnaní cudzinci môžu vrátiť do svojich krajín. Väčšina povolení sa udáva na dobu určitú (24 mesiacov) s možnosťou predĺženia a je viazaná na dočasný pobyt.

Podrobnejšie sa zamestnávaniu cudzincov venujeme aj v časti 2.2.3.

2.2. Vývoj z pohľadu regionálnych disparít

Slovensko je krajinou s vysokou mierou regionálnych disparít. Táto skutočnosť len zosilňuje problémy vyvolané negatívnymi dopadmi krízových udalostí. Ani verejná správa nie je výnimkou napriek tomu, že bola zasiahnutá najmenej (pozri časť 2.1.2). Fungovanie samosprávy na Slovensku je priamo závislé nie len na legislatívnych pravidlách, zdrojoch a spôsoboch financovania ale aj na tom v akom okrese/samosprávnom kraji sa konkrétna samospráva nachádza. Z hľadiska trhu práce je napríklad jedným z priamych dopadov regionálnych disparít atraktivnosť alebo neatraktivnosť práce vo verejnej správe.

Významný vplyv na výkon verejných služieb v uplynulých rokoch mali popri demografických zmenách, ktoré sú pre túto oblasť vždy najdôležitejším faktorom, aj nepredvídané udalosti ako bola pandémia Covid-19, vojna na Ukrajine a následná energetická kríza. Dopady na jednotlivé regióny a jednotlivé okresy a obce boli výrazne odlišné.

Tieto udalosti a trendy na jednej strane vyvolali **zmenu dopytu po konkrétnych verejných službách** a na druhej strane zmenili samotné prostredie a nároky na **kapacity a rozpočty samospráv**. Obce a mestá musia na tieto zmeny reagovať zvýšením svojej efektívnosti s väčším dôrazom na úspory alebo hľadaním nových finančných zdrojov. Ďalšou možnosťou je snaha o zvýšenie predvídateľnosti a efektívnosti využívania kohéznych fondov, ktoré by neboli len

rozpočtovým doplnkom samospráv, ale svojou váhou hlavného nástroja financovania verejných investícií by sa mali stať integrovanou súčasťou rozvojových rozpočtov.

V tejto časti sa najprv venujeme dôsledkom demografických trendov, následne pandémie, dopadom ruskej agresie voči Ukrajine, nárastu cien energií a zmenám na trhu práce.

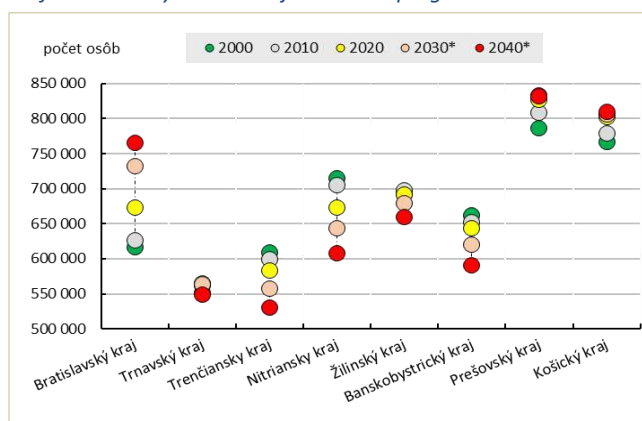
2.2.1. Demografia

Zmeny v počte obyvateľov v roku 2010 oproti roku 2000 boli na úrovni -1,6 až 2,9 percenta. Mierne sa znížil počet osôb v Nitrianskom, Banskobystrickom a Trenčianskom kraji, na opačnej strane bol hlavne Prešovský kraj. Rozdiely medzi kraji neboli vysoké. V roku 2020 v porovnaní s rokom 2010 už boli zmeny väčšie, od -4,6 do 7,6 percenta, na jednej strane bol Nitriansky kraj a na opačnej Bratislavský. Prognóza na rok 2030 voči roku 2020 ráta s pokračovaním poklesu populácie v Nitrianskom kraji (-4,3 percenta), ktorý predbehne Trenčiansky kraj (-4,5 percenta), kým rast v Bratislavskom kraji sa má ešte zvýšiť na 8,8 percenta. V roku 2040 v porovnaní s rokom 2030 by už pokles mal zasiahnuť všetky kraje s výnimkou Košického, v ktorom by veľkosť populácie mala stagnovať, a Bratislavského, kde by sa rast mal spomaliť na 4,5 percenta. Pokles v Nitrianskom kraji by mal dosiahnuť až -5,6 percenta.

Kraje môžeme rozdeliť podľa doterajšej a prognózovanej zmeny veľkosti populácie do troch skupín:

- kraje, ktoré **stratia výraznú časť populácie** sú Nitriansky, Trenčiansky a Banskobystrický, s negatívnym rastom -9,6 až -8,3 percenta v roku 2040 v porovnaní s rokom 2020;
- kraje, ktoré **stagnujú** sú Žilinský, Trnavský, Prešovský a Košický kraj, s miernym poklesom až rastom -4,6 až 1,0 percenta;

Graf 8: Počet obyvateľov krajov – stav a prognóza

Zdroj: ŠÚ SR, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.), Šprocha a kol. (2019). Výpočty autora.

Poznámka: Stav v rokoch 2000, 2010 a 2010. Prognóza pre roky 2030 a 2040.

- Bratislavský kraj, ktorého populácia sa **zvýši o 13,6 percenta**.

V roku 2040 za dvadsať predchádzajúcich rokov tak najviac stratí Nitriansky kraj (65 tisíc osôb), Banskobystrický (53 tisíc osôb) a Trenčiansky (53 tisíc osôb). Bratislavský kraj získa 92 tisíc osôb (Graf 8).

Ešte výraznejšie zmeny v raste populácie sú prognózované **na úrovni okresov**, kde by sa v rokoch 2020 až 2040 mali pohybovať v rozmedzí -14,6 percent až 49,5 percent. Okresy môžeme rozdeliť do nasledujúcich skupín:

- 43 okresov s prognózovaným poklesom počtu obyvateľov od 14,6 do 5,6 percenta: Komárno, Myjava, Žarnovica, Medzilaborce, Levice, Topoľčany, Veľký Krtíš, Detva, Banská Štiavnica, Partizánske, Poltár, Prievidza, Ilava, Turčianske Teplice, Martin, Brezno, Bratislava V, Žiar nad Hronom, Šaľa, Zlaté Moravce, Humenné, Púchov, Snina, Liptovský Mikuláš, Považská Bystrica, Košice III, Hlohovec, Ružomberok, Piešťany, Nové Zámky, Košice I, Bánovce n. Bebravou, Čadca, Krupina, Zvolen, Sobrance, Svidník, Banská Bystrica, Košice II, Rožňava, Kysucké Nové Mesto, Poprad a Nové Mesto n. Váhom (zoradené od najväčšieho k najmenšiemu poklesu). Ich populácia sa celkovo zníži o 230 tisíc osôb.
- 22 okresov s prognózovanou stagnáciou od -4,9 do 4,2 percenta: Rimavská Sobota, Lučenec, Trebišov, Trenčín, Stropkov, Revúca, Senica, Galanta, Skalica, Dolný Kubín, Nitra, Trnava, Košice IV, Žilina, Michalovce, Bardejov, Bytča, Tvrdošín, Levoča, Prešov, Gelnica a Vranov nad Topľou (zoradené od najväčšieho poklesu k najväčšiemu rastu). Ich celková populácia sa celkovo zníži o 32 tisíc osôb.
- 14 okresov s prognózovaným rastom od 5,0 do 49,5 percenta: Dunajská Streda, Spišská Nová Ves, Bratislava I, Sabinov, Stará Ľubovňa, Námestovo, Bratislava III, Kežmarok, Malacky, Bratislava II, Pezinok, Bratislava IV, Košice-okolie a Senec (zoradené od najmenšieho k najväčšiemu rastu). Ich populácia sa celkovo zvýši o 162 tisíc osôb.

Desiatim okresom s najvyšším poklesom počtu obyvateľov od -14,6 do 11,0 percenta ubudne spolu 60 tisíc obyvateľov. Sú to rôznej okresy veľkosti, od okresu Medzilaborce, ktorý by v roku 2040 mal mať iba 10 tisíc obyvateľov, až po okres Levice s prognózovanými 97 tisícmi obyvateľov (Graf 9).

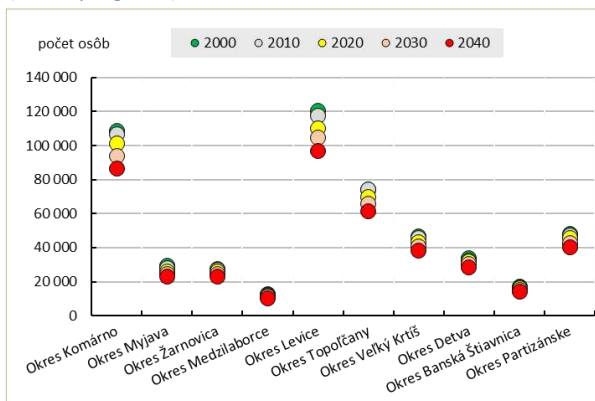
Desiatim okresom s najvyšším prírastkom obyvateľov od 8,6 do 49,5 percenta pribudne spolu 1 42 tisíc obyvateľov. Sú to väčšie okresy, aj keď aj medzi nimi sú až dvojnásobné rozdiely v počte populácie: okres Stará Ľubovňa by mala mať 59 tisíc obyvateľov a okres Košice – okolie až 158 tisíc obyvateľov (Graf 10).

2.2.2. Pandémia

Pandémia bola obrovskou krízovou udalosťou, ktorá zdôraznila **potrebu budovania odolnosti na nepredvídané krízy vo verejnej správe**, a to ako v jej ľudskej tak aj materiálovej kapacite. Slovensko neochránilo svojich obyvateľov dostatočne pred hrozbami pandémie. V porovnaní s inými 194 štátmi sa v počte nadmerných úmrtí v roku 2021 umiestnilo na 14-tom mieste od konca. Na 100 tisíc obyvateľov bolo na Slovensku 345 nadmerných úmrtí, kým v susednom Rakúsku 60, Česku 220 a Slovinsku 108. Za celé obdobie 2020 a 2021 sa umiestnilo na 21-om mieste od konca. (Svetová zdravotnícka organizácia, 2022)

Následkom pandémie Covid-19 na Slovensku zomrelo v roku 2021 4 tisíc osôb, v roku 2021 15 tisíc a v roku 2022 3 tisíc osôb. V roku 2021 pandémia zapríčinila až pätinu všetkých úmrtí.

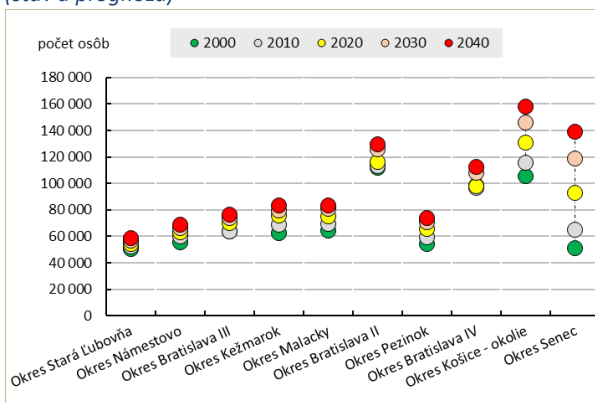
Graf 9: Okresy s najvyšším úbytkom obyvateľov (stav a prognóza)

Zdroj: ŠÚ SR, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.), Šprocha a kol. (2019). Výpočty autora

Poznámka: Stav v rokoch 2000, 2010 a 2010. Prognóza pre roky 2030 a 2040.

Graf 10: Okresy s najnižším úbytkom obyvateľov (stav a prognóza)

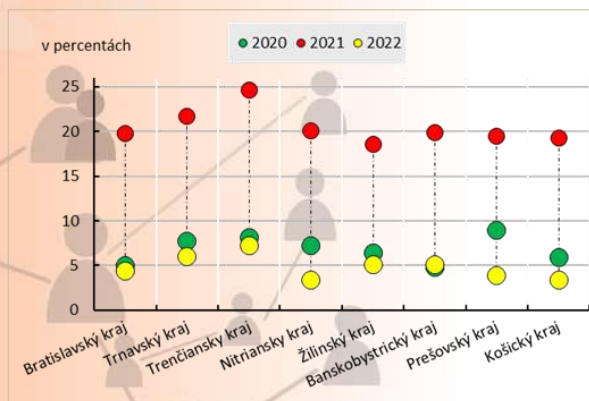

Zdroj: ŠÚ SR, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.), Šprocha a kol. (2019). Výpočty autora

Poznámka: Stav v rokoch 2000, 2010 a 2010. Prognóza pre roky 2030 a 2040.

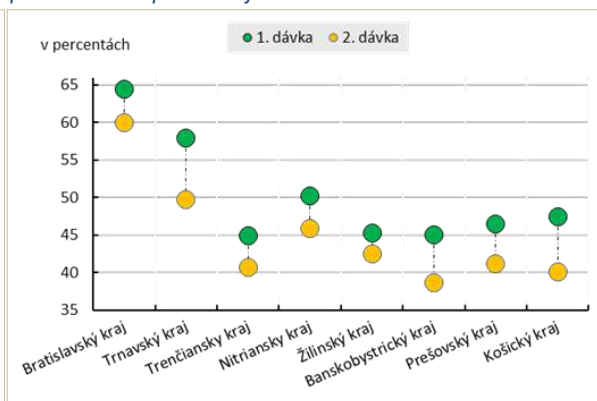
Najvyšší podiel na celkových úmrtiach mal Covid-19 v Trenčianskom kraji, až 25 percent v roku 2021, vysoko nad slovenským priemerom 20 percent, okolo ktorého sa pohybovali hodnoty vo všetkých ostatných krajoch, s miernou výnimkou Trnavského kraja s 22 percentami (Graf 11).

Graf 11: Percento úmrtí na Covid-19 podľa krajov

Zdroj: ŠÚ SR, Zomretí podľa mesiaca úmrtia, veku, pohlavia a príčiny smrti - SR-oblasť-kraj (mesačne) [om3801mr]. Výpočty autora

Graf 12: Zaočkovanosť prvou a druhou dávkou vakcíny proti Covid-19 podľa krajov za rok 2021

Zdroj: Vakcinácia, data.korona.gov.sk, ŠÚ SR, Počet obyvateľov podľa pohlavia - SR-oblasť-kraj-okres, m-v (ročne) [om7102rr]. Výpočty autora

Samosprávy zohrali **klúčovú úlohu pri zabezpečení očkovania populácie**, ktoré bolo hlavným nástrojom pre potlačenie pandémie. V roku 2021 bolo prvou dávkou vakcíny zaočkovaných 2,7 milióna a druhou dávkou 2,4 milióna osôb. Veľký rozdiel bol medzi jednotlivými regiónmi: najvyššiu zaočkovanosť dosiahol Bratislavský kraj, 60 percent druhou dávkou (Graf 12). Za ním bol Trnavský kraj, 50 percent, a Nitriansky kraj, 46 percent druhou dávkou. Ostatné kraje dosiahli výrazne nižšiu, od 39 do 42 percent druhou dávkou.

Rozdiely v zaočkovaní v jednotlivých regiónoch neboli spôsobené rozdielnymi organizačnými schopnosťami samospráv, ale išlo o rozdielnu vôľu miestnych obyvateľov nechať sa zaočkovať. Ukázalo sa, že miestna samospráva je v takýchto záležitostiach efektívnejšia a pripravenejšia ako štát.

2.2.3. Vojna na Ukrajine

Po ústupe pandémie Covid-19 sa stala ďalšia nepredstaviteľná udalosť keď 24. februára 2022 jadrová veľmoc napadla susedný štát Slovenska v plnom rozsahu. To vyvolalo jednak veľkú vlnu utečencov z Ukrajiny do susedných štátov, a jednak potrebu podporovať obyvateľov

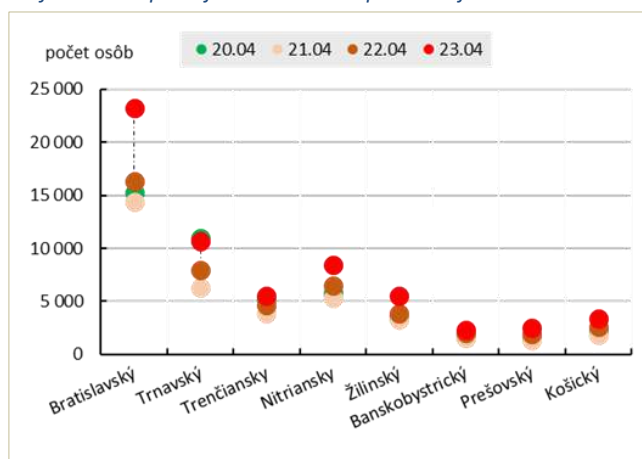
Ukrajiny na jej území. Aj tu sa zopakoval scenár z pandémie, keď to boli samosprávy kto okamžite zareagovali, napriek obmedzeným kapacitám a finančným možnostiam, zatiaľ čo centrálna vláda reagovala až s veľkým oneskorením a v niektorých prípadoch minimálne rozpačito.

Na Slovensku sa k 14.5.2023 registrovalo pre získanie štatútu dočasnej ochrany 116 202 utečencov z Ukrajiny, pričom hranicu smerom na Slovensko prekročilo takmer 1,4 milióna osôb a opačným smerom 1,1 milióna osôb (UNHCR).

Počet pracujúcich cudzincov sa od apríla 2020 do apríla 2022 zvýšil o tretinu, zo 46 tisíc na 62 tisíc osôb (Graf 7). Viac, ako polovica z nich pracovala v Bratislavskom a Trnavskom kraji (55 percent) a významný podiel mal aj Nitriansky kraj (14 percent) (Graf 13).

Naopak, chudobnejšie kraje – Banskobystrický, Prešovský a Košický sa na zamestnávaní cudzincov podieľali len 3,8 až 5,6 percentami a spolu zamestnávali len 14 percent cudzincov (ÚPSVAR, výpočty autora). Zdá sa, že počet pracujúcich cudzincov sa výrazne zvýšil len v Bratislavskom kraji, kým v Banskobystrickom, Prešovskom a Košickom kraji sa príchodom Ukrajincov takmer nezmenil.

Graf 13: Počet pracujúcich cudzincov podľa krajov

Zdroj: ÚPSVAR, Zamestnávanie cudzincov - štatistiky. Výpočty autora.

Poznámka: Stav v apríli 2020, 2021, 2022 a 2023.

V porovnaní s počtom pracujúcich osôb v jednotlivých krajoch sa podiel cudzincov pohyboval medzi 0,6 až 2,1 percenta vo všetkých krajoch s výnimkou Bratislavského a Trnavského, kde bol podiel vyšší, 4,6 resp. 3,0 percenta. V roku 2023 sa v prvých štyroch mesiacoch roka podiel zvýšil hlavne v Bratislavskom kraji na odhadujeme 5,7 percenta.

Na úrovni okresov nemáme informácie o počte pracujúcich, preto môžeme pre porovnanie použiť veľkosť populácie v aktívnom veku (s tým, že miera participácia na trhu práce sa medzi okresmi líši a údaje za rok 2023 zatiaľ nie sú dostupné, takže odhady sú mierne

nadhodnotené). Najvyšší podiel pracujúcich cudzincov voči aktívnej populácii má okres Bratislava I, takmer 16 percent. Je to pravdepodobne tým, že nie všetci tam registrovaní aj v okrese pracujú. Ďalšie okresy sú Bratislava III a Bratislava II, obidva so 6-mi percentami, a okres Nitra, Bratislava IV a Galanta, každý s 5-mi percentami. Najvyšší podiel medzi Košickými mestskými okresmi mali Košice I, 2,3 percenta. (ÚPSVAR, výpočty autora)

Podiel Ukrajincov na celkovom počte pracujúcich cudzincov na Slovensku sa od apríla 2020 do apríla 2022 zvýšil zo 49 percent na 58 percent, z 22 400 osôb na 35 600 osôb. Výrazne sa teda nezmenil, aj keď je zrejmé, že sa vymenili konkrétni ľudia a konkrétne kvalifikácie.

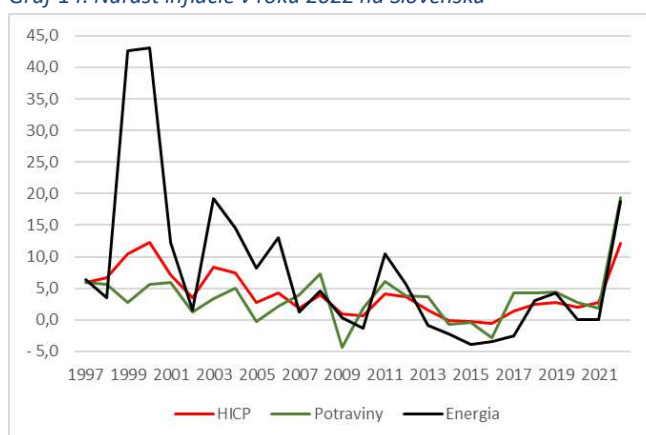
Ukrajinci sa tak stali len súčasťou trendu zamestnávania imigrantov na slovenskom trhu práce, pričom najviac (až 3,5 násobne) sa za sledované obdobie zvýšil počet Indov a o desiatky percent sa zvýšil aj počet pracujúcich Srbov, Gruzíncov a príslušníkov ďalších štátov.

2.2.4. Energia a ceny

Ceny na Slovensku začali stúpať už v roku 2021 kvôli zmene dopytu, narušeniu dodávateľských reťazcov a rastúcej cene dopravy a energií (Plutzer a kol., 2022). V roku 2022 ceny energií a potravín vyniesli infláciu na Slovensku na vysokú hodnotu 12,1 percenta (Graf 14). Pritom od roku 2004 inflácia na Slovensku neprekročila 5 percent a od roku 2012 3 percentá. Ceny potravín vzrástli o 19,3 percenta, kým v období 1996 – 2021 maximum dosiahlo len 7,3 percenta v roku 2008. Ceny energií vzrástli o 18,8 percenta, kým podobný nárast zažilo Slovensko v roku 2003.

Priemerné veľkoobchodné ceny elektrickej energie sa v Európe medziročne zvýšili z 35 Eur/MWh v roku 2020 na 80 Eur/MWh v roku 2021 a medzi 150 až 300 Eur/MWh v roku 2022 (ACER, 2023). Kým v Poľsku sa ceny v roku 2022 zvýšili o 91 percent na 166

Graf 14: Nárast inflácie v roku 2022 na Slovensku

Zdroj: Eurostat, HICP - annual data (average index and rate of change) [prc_hicp_aind]. Výpočty autora.

Poznámka: Inflácia meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP) spolu a pre položky potraviny a energie.

eur/MWh, na Slovensku sa zvýšili až o 156 percent na 263 eur/MWh (Mapa 1). Medziročné zvýšenie bolo jedno z najvyšších v Európe.

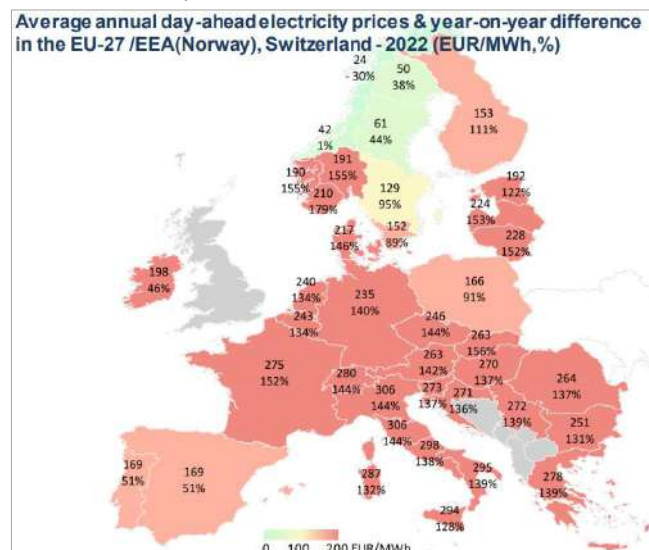
Slovensko pritom prijalo viacero mimoriadnych legislatívnych opatrení a zastropovalo ceny a poplatky vybraným dodávateľom a odberateľom. (URSO, 2023a) Problém však ostáva otvorený pre nasledujúce roky a Úrad pre reguláciu sieťových odvetví pripravuje opatrenia na zabránení zdraženiu energií v roku 2024.

Pozornosť a kapacity obcí si vyžadujú aj dotácie, i keď sú na jednej strane vítané, keďže sa poskytujú formou výziev vždy na niekoľko mesiacov (Ministerstvo hospodárstva, 2023).

Už koncom roka 2022 Národná banka Slovenska upozorňovala, že „*vyšoké ceny energií môžu prinútiť najmä malé obce obmedziť služby obyvateľom*“ (NBS, 2022: 1). Podľa NBS asi desatina populácie Slovenska žila v obciach s vyšším podielom výdavkov na energie – boli to väčšinou práve menšie obce s počtom obyvateľov do 1 000 osôb. Fiškálny priestor týchto obcí bol obmedzený a asi 8 percent populácie žilo v obciach, ktorých dlh presiahol hranicu 60 percent a preto nemali ďalší priestor na zadlženie. (NBS, 2022)

Podľa Úradu pre reguláciu sieťových odvetví je segment malých a stredných odberateľov, kam patria aj mnohé verejné inštitúcie, ktorý nakupuje energie na neregulovanom trhu, najzraniteľnejší. **Menšie obecné úrady nemajú dostatočné odborné kapacity na efektívne preverovanie cenových ponúk**, čo dodávateľia zneužívajú. Vo výsledku sú **neregulované ceny na Slovensku výrazne vyššie, ako v okolitých štátoch**. Priemerná cena piatich najlepších ponúk pre neregulovaných odberateľov v máji 2023 za MWh v Rakúsku bola 167 eur, v Nemecku 162 eur, Česku 184 eur a na Slovensku 284 eur. Podobne cena zemného plynu za

Mapa 1: Ceny elektrickej energie v roku 2022 vzrástli na Slovensku medziročne o 156 percent

Zdroj: ACER (2023) a URSO (2023a).

Poznámka: Stav v apríli 2020, 2021, 2022 a 2023.

MWh bola 64 eur v Rakúsku, 68 v Nemecku, 70 v Česku a 121 na Slovensku. (Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, 2023b) To zvyrazňuje dôležitosť jednak posilnenia práv odberateľov a jednak zvyšovania kapacít obcí a využívanie **spoločného obstarávania**.

2.2.5. Trh práce

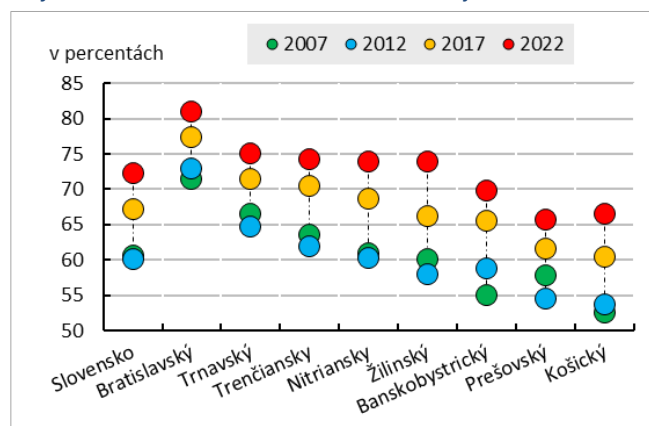
Možno konštatovať, že krízové udalosti v minulých rokoch sa podpísali aj na vývoji na trhu práce, aj keď výsledný efekt nie je úplne jednoznačný. Na jednej strane pandémia, zvyšovanie nákladov a strata niektorých trhov pôsobili ako faktory znižujúce dopyt po pracovnej sile. Na druhej strane však vládne stimuly smerované na udržanie zamestnanosti, kompenzácie zvýšených cien energií a navyše aj príviv lacnej pracovnej sily do oblastí, ktoré sa potykali s jej nedostatkom, pôsobili opačne. Vo výsledku **zamestnanosť v rokoch 2022 a 2021 v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne vzrástla a prevýšila už zamestnanosť z roku 2019**.

Zamestnanosť sa zvýšila špeciálne v Bratislavskom kraji, v roku 2022 oproti predcovidovému roku 2019 až o 9 percent. Odhadli sme mieru zamestnanosti v jednotlivých krajoch za minulé roky a nárast v roku 2022 oproti roku 2017, ale aj oproti roku 2012 a 2007 nastal v každom kraji (*Graf 15*).

Napriek tomu ostáva pod hranicou sedemdesiatich percent v troch najchudobnejších krajoch – Prešovskom, Košickom a Banskobystrickom.

Je otázne, do akej miery súvisí zlepšenie v Bratislavskom kraji s úpravou štatistík v súvislosti s vyhodnocovaním sčítania obyvateľov. V roku 2021 sa totiž počet obyvateľov Bratislavského kraja v aktívnom veku 15 – 64 rokov medziročne zvýšil o 7,8 percenta, s čím súvisí aj nárast počtu pracujúcich. V roku 2022 sa medziročne veľkosť populácie v aktívnom veku v Bratislavskom kraji mierne znížila aj napriek masívnemu nárastu registrácií pracujúcich cudzincov. Preto pri

Graf 15: Nízka miera zamestnanosti v troch krajoch

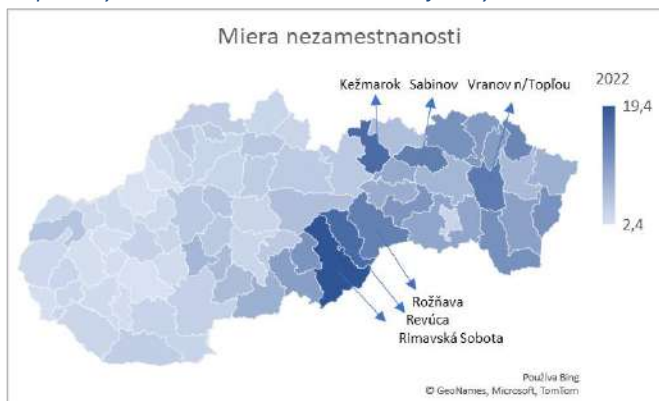
Zdroj: ŠÚ SR, Pracujúci podľa veku (do roku 2020) [pr3815qr], Pracujúci podľa veku (od roku 2021) [pr3115qr], Vekové skupiny - SR-oblasť-kraj-okres, m-v [om7007rr]. Výpočty autora.

Poznámka: Odhad v rokoch 2007, 2012, 2017 a 2022 pre populáciu vo veku 15-64 rokov.

hodnotení vývoja na trhu práce bude vhodné ostať opatrný a sledovať vývoj v nasledujúcich rokoch.

Kým ukazovateľ počtu pracujúcich vyznieva optimisticky, register o počte evidovaných uchádzačov o pracovné miesta (čomu sa podrobnejšie venujeme aj v časti 2.1.1) indikuje opak: miera evidovanej nezamestnanosti 4,9 percenta v roku 2019 sa počas covidu skokom zvýšila na 7,6 percenta v roku 2020 a 6,8 percenta v roku 2021. Jej pokles na 5,9 percenta v roku 2022 stále prevyšoval východiskovú úroveň o jeden percentuálny bod. V najviac postihnutých okresoch Rožňava, Sabinov, Vranov nad Topľou, Revúca, Kežmarok a Rimavská Sobota sa miera nezamestnanosti udržala na úrovni 14,1 až 19,4 percenta (Mapa 2), aj keď aj tam už nastal aspoň mierny medziročný pokles.

Mapa 2: Vysoká miera nezamestnanosti na juhovýchode Slovenska

Zdroj: ŠÚ SR, Miera evidovanej nezamestnanosti [pr3108rr]. Výpočty autora.

Indikátor nezamestnanosti pre jednotlivé obce sme odhadli s využitím údajov ŠÚ SR. Zároveň sme analyzovali veľkosť obcí, ktoré sa najviac borili s vysokou nezamestnanosťou. Rozdelili sme obce do piatich veľkostných kategórií: do 999 obyvateľov, 1 000 až 1 999 obyvateľov, 2 000 až 4 999 obyvateľov, 5 000 až 9 999 obyvateľov a 10 000 a viac obyvateľov. Viac, ako polovica obcí sa zaradila do najmenšej kategórie.

Indikátor nezamestnanosti sme odhadli ako podiel počtu uchádzačov o zamestnanie a počtu obyvateľov obce v

Graf 16: Vysoká nezamestnanosť je častejšia v malých obciach

Zdroj: ŠÚ SR, Evidovaní uchádzači o zamestnanie [pr5001rr], Vekové skupiny - SR-oblasť-kraj-okres, m-v [om7007rr]. Výpočty autora.
 Poznámky: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v percentách populácie vo veku 15-64 rokov (AP) v roku 2022.
 x-ová os: veľkostná skupina obcí, počet obyvateľov
 y-ová os: UoZ/AP*100 podľa kvartilov. Hraničné hodnoty sú uvedené v legende.

aktívnom veku 15 – 64 rokov. Nejde teda o klasickú mieru nezamestnanosti, na ktorú sme nemali údaje o participácii na trhu práce na úrovni obcí. Na analýzu problému a názornosť nám však postačí. Z nášho indikátora nezamestnanosti sme vypočítali hraničné hodnoty kvartilov 3,3 percenta, 4,8 percenta, 8,0 percenta a 52,1 percenta.

Čím väčšia obec, tým nižšia hodnota indikátora nezamestnanosti. Len v štvrtine najväčších obcí (miest) je nadpriemerná nezamestnanosť, aj to skôr v treťom kvartile (*Graf 16*). Zhruba tretina obcí s 1 000 až 9 999 obyvateľmi má nadpriemernú nezamestnanosť (33 až 39%). Ale viac ako polovica najmenších obcí zápasí s vysokou nezamestnanosťou (58%), pričom s tou vo štvrtom kvartile až 30 percent.

2.2.6. Záver

Demografické zmeny majú významný vplyv na množstvo a druh dopytovaných verejných služieb, ktoré obce zabezpečujú. Zároveň sa zmení aj ponuka dostupnej pracovnej sily s požadovanou kvalifikáciou pre zabezpečenie služieb. V obciach Bratislavského kraja bude napr. **vyšší dopyt po práci, bývaní, predškolských a školských zariadeniach**, kým v Nitrianskom kraji bude dôležitejšia **strieborná ekonomika⁴ s jej službami**. Na Východnom Slovensku sa bude treba viac venovať **vylúčeným komunitám** a počítať aj s **jazykovou bariérou** a v priemere nižšou úrovňou vzdelania.

Významnou otázkou bude možné spájanie okresov, keďže v roku 2040 sa prognózovaná veľkosť v 30 okresoch (38 percentách okresov) dostane pod 50 tisíc osôb a v 62 okresoch (78 percentách) pod 100 tisíc osôb.

Zároveň vyvstáva dôležitá otázka nahrádzania chýbajúcej pracovnej sily imigráciou. Imigranti budú predstavovať dopyt po ďalších špecifických službách, vrátane jazykových bariér, na verejnú správu.

Pandémia na jednej strane znížila očakávanú dĺžku života, zhoršila kvalitu vzdelávania a vyhlídky žiakov a študentov na trhu práce, zapríčinila rast verejných výdavkov a spôsobila

⁴ Tento pojem súvisí so starnutím populácie a predstavuje inovatívne služby a produkty zamerané na zvyšovanie kvality života v narastajúcom veku.

výpadky v reálnej ekonomike v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch. Na druhej strane ukázala silné aj slabé stránky organizácie verejnej správy na Slovensku. Samosprávy prejavovali nespokojnosť s nedostatočnou akcieschopnosťou centrálnej vlády a vyzývali vládu k aktívnejšiemu postupu (Marcinčin, 2022: 11).

Počet osôb so štatútom dočasnej ochrany na Slovensku je zatiaľ len na úrovni 116 tisíc osôb, počet všetkých pracujúcich cudzincov dosiahol v apríli 62 tisíc osôb, z čoho takmer 36 tisíc bolo Ukrajincov. Nie sú to vysoké čísla, ale ich koncentrácia na Západe Slovenska kladie vyššie nároky na miestne samosprávy, aby dokázali pre nich zabezpečiť potrebné verejné služby, špeciálne dostatok miest v materských školách a základných školách. To je obrovský problém špeciálne v Bratislavskom kraji, kde takéto kapacity dlhodobo chýbajú. Podrobnejšie sa tejto oblasti venujeme v časti 4.5.

Pandémia a neskôr vojna spôsobili nebývalý globálny rast cien. **Ceny energií** rástli na Slovensku vysokým tempom a **postihli najviac malé obce** vyšším podielom na ich výdavkoch a menšou možnosťou zvýšiť svoje vlastné príjmy. Komentár Národnej banky Slovenska upozorňoval, že ceny energií môžu prinútiť najmä malé obce obmedziť služby obyvateľom. Navyše, aj dotácie ministerstva hospodárstva a ministerstva školstva, poskytované formou výziev vždy na niekoľko mesiacov, si vyžadovali silné kapacity obecných úradov. Regulator sieťových odvetví zároveň upozorňoval na zraniteľnosť odberateľov energií na neregulovanom trhu, na ktorom pretrvávali vysoké ceny.

Miera nezamestnanosti ostáva **vysoko nad desiatimi percentami v mnohých okresoch** Prešovského, Banskobystrického a Košického kraja. Vysokej nezamestnanosti sú najviac vystavení obyvatelia tých najmenších obcí, pričom až 30 percent z nich nezamestnanosti v najvyššom, štvrtom kvartile. Tieto obce majú zároveň najmenšiu kapacitu podporovať svojich obyvateľov v prístupe na trh práce - finančné, aj personálne.

Asi jediný efektívny spôsob, ako sa zvlášť menšie obce, ktorých je väčšina, môžu vysporiadať s dôsledkami kríz takýchto rozmerov, je **spolupráca a budovanie zdieľaných, funkčne špecializovaných odborných kapacít**. Centrálna vláda by im mohla byť nápomocná podobným procesom skvalitňovania kapacít okresných úradov a v budúcnosti zdôraznením

úlohy vyšších územných celkov v území. Tento proces si vynucuje jednak situácia na trhu práce, jednak rastúce náklady a jednak do veľkej miery odkázanosť na podielové dane, ktoré úzko súvisia s vývojom na trhu práce a možnými zmenami legislatívy. Zmena financovania samospráv je pritom často diskutovanou témou, ale nemožno ju v krátkodobom horizonte očakávať. Podobne nemožno v krátkodobom horizonte očakávať zvýšenie predvídateľnosti a efektívnosti využívania hlavného zdroja financovania verejných investícií, kohéznych fondov.

Z prezentovanej analýzy demografického vývoja, dôsledkov pandémie, vojny na Ukrajine, rastu cien špeciálne energií a zmien na trhu práce nevyplývajú nové požiadavky na kvalifikácie, skôr na ich využitie a na potrebu:

- geografického (územne špecifického) prístupu namiesto agregátneho prístupu pri plánovaní počtov kvalifikácií;
- zapájania imigrantov do všetkých činností;
- budovania vo vybraných prípadoch funkčne, namiesto geograficky špecializovaných okresných úradov, s dostatkom odborníkov poskytujúcich vysoko špecifické služby celému územiu Slovenska;
- budovania centier zdieľaných služieb, skvalitňovania kapacít okresných úradov a zdôrazňovania úlohy vyšších územných celkov v území pre dobro rozvoja špeciálne menších obcí.

2.3. Kvantitatívna analýza dopadov na jednotlivé profesie

2.3.1. Metodické poznámky

V tejto časti sa pokúsime kvantifikovať dopady pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy na jednotlivé profesie z pohľadu vývoja podrobných údajov o pohyboch v evidovanej nezamestnanosti a nahlásených voľných pracovných miest. Analýza je založená na nasledujúcich predpokladoch:

1. Vývoj **indexov rastu uchádzačov o zamestnanie** v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ÚPSVaR) podľa profesie vypovedá o tom, ktoré zamestnania boli poslednými krízovými udalosťami postihnuté najviac a ktoré najmenej.

2. Vývoj **indexov rastu nahlásených voľných pracovných miest** v evidencii ÚPSVaR podľa profesie, vypovedá o tom ktoré profesie na trhu práce chýbajú najviac a ktoré najmenej, resp. ako sa vyvíjala dynamika v sledovanom období.
3. Vývoj sledujeme na mesačnej báze v období január 2019-apríl 2023 (posledný údaj ktorý sme mali k dispozícii).

Vzhľadom na vysoký počet skúmaných profesií (posledná klasifikácia SK ISCO-08 z roku 2020 obsahuje viac ako 3 000 profesií, skupín a podskupín) sme sa v tejto časti kvôli zabezpečeniu prehľadnosti nemohli zamerať len na interpretáciu údajov z grafov, ako sme to urobili v časti 2.1. Zamerali sme sa radšej na vypracovanie **rebríčkov najviac, resp. najmenej postihnutých alebo nedostatkových profesií**. Pre lepší obraz ako je na tom verejná správa v porovnaní s inými sektormi prezentujeme výsledky zvlášť za verejný sektor⁵, čo najviac zodpovedá Sektorovej rade pre verejné služby a správu, a zvlášť pre celé hospodárstvo. K dispozícii tak budú výsledky jednotnej metodiky, z ktorých môžu čerpať aj experti ostatných sektorových rád.

Na zostavenie rebríčkov sme vytvorili **model merania vplyvov** jednotlivých sledovaných javov (pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetická kríza). Tento model porovnáva priemerné mesačné hodnoty namerané počas každého zo sledovaných krízových javov so situáciou, ktorá nastala bezprostredne pred týmto krízovým obdobím, t.j. v roku 2019 (benchmark). Riziká nežiadúcich cyklických vplyvov sme minimalizované použitím vždy tých istých mesiacov. Zohľadnené sú aj ich váhy, čo v praxi znamená, že pokiaľ v sledované obdobie pokrylo ten istý mesiac v roku dva krát (napríklad január 2020 a január 2021), bude pokrytý dva krát aj v benchmarkingovom roku (t.j. do priemeru bude vchádzať január 2019 tiež dva krát).

Parametre modelu sú nasledovné:

⁵ vymedzený v klasifikácii NACE písmenom G (Verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie)

- Hodnota vplyvov pre **1. vlnu pandémie** je definovaná ako priemer hodnôt (evidovaných uchádzačov alebo voľných pracovných miest) za obdobie mesiacov *marec - jún 2020* / priemer hodnôt za obdobie mesiacov *marec-jún 2019 x 100* (index rastu).
- Hodnota vplyvov pre **2. vlnu pandémie** je definovaná ako priemer hodnôt (evidovaných uchádzačov alebo voľných pracovných miest) za obdobie mesiacov *august 2020 - máj 2021* / priemer hodnôt za obdobie mesiacov *august - december 2019 a január – máj 2019 x 100* (index rastu).
- Hodnota vplyvov pre **3. vlnu pandémie** je definovaná ako priemer hodnôt (evidovaných uchádzačov alebo voľných pracovných miest) za obdobie mesiacov *september 2021 - máj 2022* / priemer hodnôt za obdobie mesiacov *september - december 2019 a január – máj 2019 x 100* (index rastu).
- Vplyvy pre **ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetickú krízu** počítame spoločne, pretože ide o prelínajúce sa deje. Ich hodnota je definovaná ako priemer hodnôt (evidovaných uchádzačov alebo voľných pracovných miest) za obdobie mesiacov *február 2022 - máj 2023* (ako posledný známy údaj) / priemer hodnôt za obdobie mesiacov *február - december 2019 a január – máj 2019 x 100* (index rastu).
- Pre nás najhlavnejšou hodnotou bude **celkový vplyv**, vypočítaný ako index rastu za posledné tri mesiace na konci sledovaného obdobia (*február 2023 - apríl 2023*) / hodnota rovnakých mesiacov na začiatku obdobia (*február 2019 - apríl 2019*) x 100.
- V prípade, ak graficky prezentujeme vývoj indexov rastu niektorej profesie počas celého sledovaného obdobia, je index rastu v danom mesiaci definovaný ako hodnota v danom mesiaci / priemer hodnôt za obdobie mesiacov *január - december 2019 x 100*.

V modeli sme sa ešte museli vysporiadať s problémom **zmien v štatistickej klasifikácii zamestnaní** v priebehu sledovaného obdobia (január 2019 – apríl 2023), ktoré by mohli skresliť výsledky hodnotenia. Prvá zmena nastala s účinnosťou od 1.10.2019 a ďalšia s účinnosťou od 1.1.2021. Existujú teda tri nekompatibilné časové rady:

1. január 2019 – september 2019

2. október 2019 – december 2020

3. január 2021-apríl 2023 (ako posledný záznam údajov ktoré máme k dispozícii).

Zmena k 1.1.2019 bola len kozmetická. Zaznamenali sme iba pridanie jednej kategórie: *Podporný pracovník v zdravotníctve* s kódom 5329002. Môžeme teda od nej abstrahovať.

Iné je to však v prípade zmeny, ktorá nastala s účinnosťou **od roku 2021**, kedy **došlo k rozsiahlejšiemu prepracovaniu** celej štatistickej klasifikácie zamestnaní. Okrem prepracovania terminológie⁶ došlo aj k zavedeniu viacerých ďalších profesií⁷, ďalej k zoskupeniu existujúcich⁸. Podrobnejšie údaje možno nájsť v príslušných vyhláškach Štatistického úradu Slovenskej republiky (č. 384/2015 Z.z. a č. 449/2020 Z.z.) a ich novelách.

Aj z meny v klasifikácii sú odrazom rýchlo sa meniacich profesií v ponuke a najmä v dopyte na trhu práce. Vznikli po dvojročnom procese skúmania zamestnaní, zručností a požiadaviek zamestnávateľov v spolupráci so všetkými sektorovými radami a odrážajú tiež medzinárodné štandardy. Bolo do nej zahrnutých celkovo 136 nových zamestnaní⁹.

Následkom zmien v klasifikácii môžu v hodnotiacom modeli nastať pri hodnotení jednotlivých profesií štyri rôzne situácie:

1. profesiu zmena klasifikácie neovplyvnila
2. profesia existovala v kodifikácii len do roku 2020
3. profesia existovala v kodifikácii len od roku 2021

⁶ Napríklad pre kód 111206 došlo k zmene názvu profesie z „vedúceho služobného úradu“ na „generálny tajomník služobného úradu“, pre kód 111305 došlo k rozšíreniu z „prednosta mestského, miestneho a obecného úradu“ na „prednosta obecného úradu, mestského úradu, miestneho úradu a spoločného obecného úradu“, a pod.

⁷ Príkladmi novovzniknutých profesií v novej kodifikácii sú napríklad „1219010 technický riaditeľ“, 1219011 *Riadiaci pracovník (manažér) kvality*

⁸ Príkladom zoskupenia profesií v novej kodifikácii je napríklad zánik kategórie „1345004 riaditeľ školy“ a „1345007 riaditeľ školského zariadenia (okrem školského účelového zariadenia)“ a ich zučenie do novej kategórie „1345009 Riaditeľ školy a školského zariadenia“.

⁹ Zdroj: Joizef Karabáč, Trexima Bratislava: „Pozor, klasifikácia zamestnaní sa aktualizovala (projekt Sektorovo riadené inovácie, dostupné 18.6.2023 na <https://cms.sustavapovolani.sk/2021/02/pozor-klasifikacia-zamestnani-sa-aktualizovala/>)

4. Kód profesie existoval v kodifikácii počas celého sledovaného obdobia, avšak od roku 2021 došlo k zmene definície

Prevažná väčšina hodnotených profesií (89-91%) patrí našťastie do prvej kategórie, t.j. nebola ovplyvnená zmenou klasifikácie zamestnaní (Tabuľka 1). Z problémom zmien štatistickej klasifikácie zamestnaní sme sa preto mohli vysporiadať tak, že sme vo výsledkoch farebne zvýraznili profesie, ktorých sa zmena dotkla.

Tabuľka 1: Vplyv zmeny klasifikácie zamestnaní v priebehu sledovaného obdobia na skúmané profesie

	Všetky profesie				Sektor verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie			
	Evidencia UoZ		Voľné pracovné miesta		Evidencia UoZ		Voľné pracovné miesta	
	spolu	%	spolu	%	spolu	%	spolu	%
Počet skúmaných profesií	2 529	100%	1 979	100%	1 170	100%	578	100%
<i>v tom: Profesiú zmena neovplyvnila</i>	2 246	89%	1 784	90%	1 052	90%	528	91%
<i>Profesia v kodifikácii len do roku 2020</i>	152	6%	88	4%	49	4%	12	2%
<i>Profesia v kodifikácii len od roku 2021</i>	44	2%	36	2%	20	2%	7	1%
<i>Kód existoval, avšak nová definícia od roku 2021</i>	87	3%	71	4%	49	4%	31	5%

Zdroj: Vlastné prepočty z údajov poskytnutých MPSVaR a číselníkov SK_ISCO-08 2016 a SK_ISCO-08 2020 (ŠÚ SR)

V každom prípade možno **ukazovateľ celkového vplyvu** pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy, ktorý je najdôležitejší pre posúdenie dlhodobých aktuálnych zmien na trhu práce a ktorý preto použijeme na zostavovanie rebríčkov, odvodiť len pre tie profesie, ktoré existovali v kodifikácii počas celého sledovaného obdobia. Pre tie profesie, ktoré v kodifikácii existovali len do roku 2020 alebo len od roku 2021 ho odvodiť možné nie je. Týmto spôsobom sa nám ešte viac znížia počty profesií, pri ktorých je potrebné byť opatrným pri interpretácii spomínaného ukazovateľa celkového vplyvu (kategória 4) na 3-5% (Tabuľka 1). Na ich lepšiu interpretáciu použijeme grafické zobrazenie, z čoho bude viditeľné či došlo zmenou klasifikácie k výraznému zlomu alebo nie.

Kvôli zníženiu rizika skreslenia profesii sme do rebríčkov nezohľadnili profesie s veľmi nízkymi počtami. Aktuálne nastaveným filtrom sú priemerné mesačné počty na začiatku sledovaného obdobia (január-december 2019) na úrovni minimálne 5. Pre každý ukazovateľ bola zároveň nastavená minimálna hodnota benchmarku (t.j. hodnoty rovnakého obdobia pred začatím pandémie, ktoré vstupujú do menovateľa pri jeho odvodzovaní) na minimálne

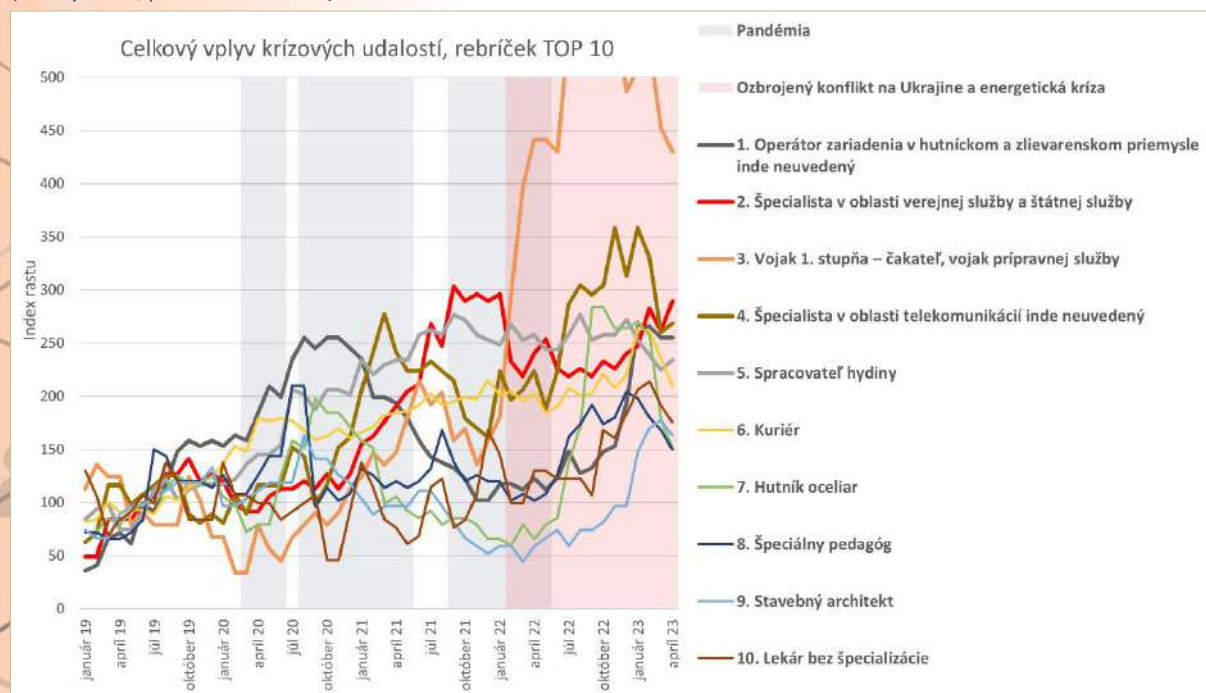
10 osôb. Pre rebričky zobrazené v grafoch sú aplikované oba filtre, zatiaľ čo v tabuľkových výstupoch v prílohách sú vyňaté profesie len podľa prvého zmieneneho filtra. Pokiaľ nejaký ukazovateľ nespĺňa parametre druhého filtra, je vyznačený červenou farbou.

2.3.2. Najviac postihnuté profesie nezamestnanosťou v hospodárstve

Každý občan môže po ukončení pracovného pomeru podať žiadosť o zaradenie na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie. Pokiaľ žiadosť podá do 7 kalendárnych dní od rozviazania pracovného pomeru, je zaradený do evidencie ku dňu, ktorý nasleduje po dni rozviazania pracovného pomeru. Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny evidujú jeho posledné zamestnanie, čo potom vo svojich štatistikách vykazujú na mesačnej báze. Ide o časovo presné informácie poskytujúce obraz o tom čo sa kedy deje s jednotlivými profesiami.

Podľa tejto metodiky možno za **10 nezamestnanosťou najviac postihnuté profesie všetkými sledovanými krízovými udalosťami**, t.j. pandémiou aj ozbrojeným konfliktom na Ukrajine a energetickou krízou považovať nešpecifikované profesie operátorov zariadenia v hutníckom a zlievarenskom priemysle, špecialistov v oblasti verejnej služby a štátnej služby,

Graf 17: Vývoj 10 celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou.
 (Indexy rastu, priemer 2019=100)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

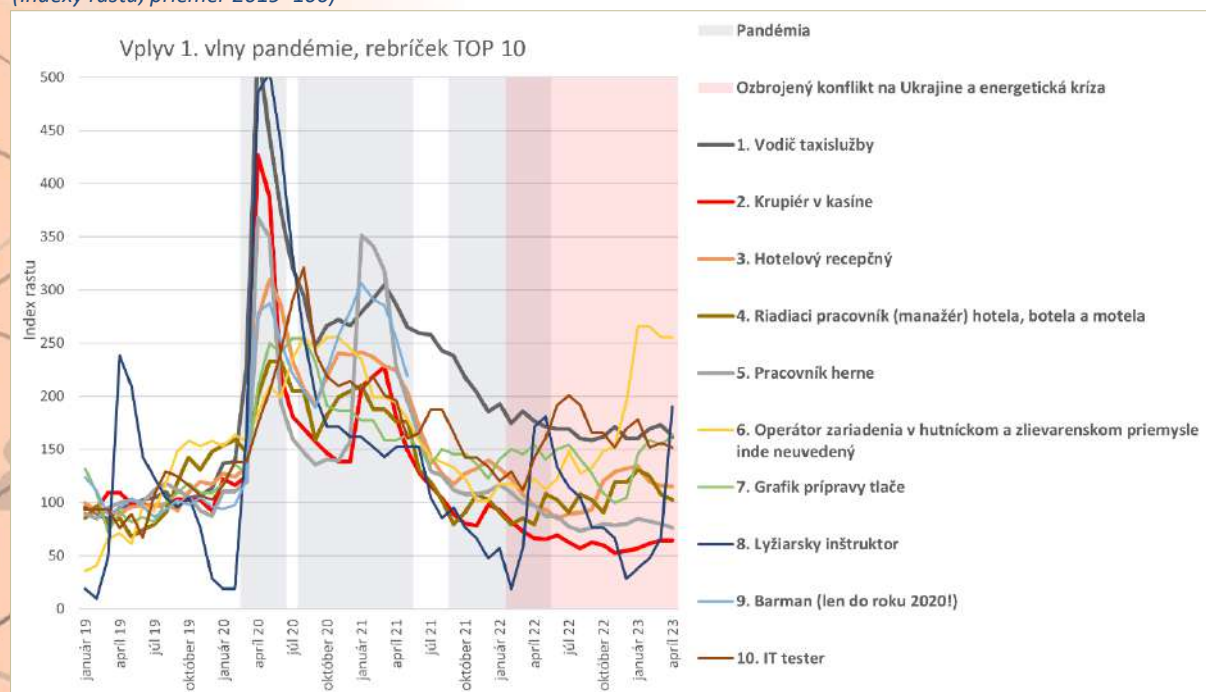
niektoré vojenské profesie, nešpecifikované druhy špecialistov v oblasti telekomunikácií, spracovateľov hydiny, paradoxne aj kuriérov, ďalej hutníkov oceliarov, špeciálnych pedagógov, stavebných architektov a lekárov bez špecifikácie (Graf 17).

Vo všetkých týchto profesiách vzrástli počty evidovaných nezamestnaných za posledné tri mesiace, za ktoré sme mali k dispozícii údaje (február-apríl 2023), oproti rovnakému obdobiu posledného predpandemického roku (február-apríl 2019) o viac ako 224% (priemer 293%, medián 259%), u najviac postihnutej profesie o 434%.

O minimálne dvojnásobne vzrástli počty aj u fyzioterapeutov bez špecializácie, sprievodcov a vlakvedúcich v osobnej železničnej doprave, u nešpecifikovaných profesií chovateľov zvierat, vinohradníkov, nešpecifikovaných kozmetikov a podobných pracovníkov a operátorov povrchových úprav vo výrobe motorových vozidiel. Kompletný rebríček vrátane celkovo najmenej postihnutých profesií možno nájsť v prílohách (Tabuľka 10), ku ktorým ešte poskytneme vysvetlenie.

Obdobným spôsobom je možné získať rebríčky 10 najviac postihnutých profesií podľa jednotlivých udalostí, t.j. zistiť, ako tieto udalosti pôsobili na trh práce. **Prvou vlnou pandémie**

Graf 18: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 1. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100)

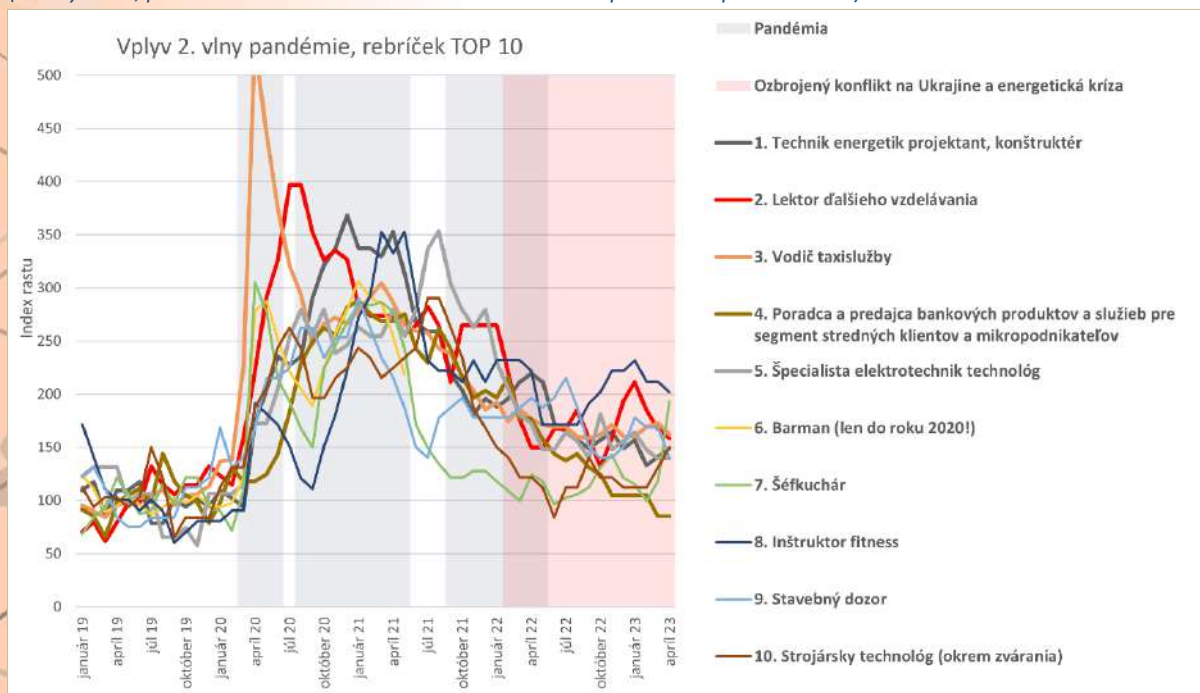

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

(Graf 18) boli postihnutí najviac vodiči v taxi službe, krupiéři v kasíne, hoteloví recepční, manažéri hotelov, pracovníci herní, nešpecifikovaní operátori zariadení v hutníckom a zlievarenskom priemysle, grafici prípravy tlače, lyžiarski inštruktori, barmani a IT testeri. V tomto rebríčku narastali počty evidovaných nezamestnaných v jednotlivých profesiách podľa tejto metodiky v intervale 233-415%, priemerne o 271% (medián 256%).

Druhá vlna pandémie už nemala tak veľký vplyv na rast nezamestnanosti. Dôvodom môže byť preorientovanie sa pôvodných nezamestnaných do iných, v ich očiach stabilnejších sektorov hospodárstva, lepšia adaptácia postihnutých prevádzok na novú situáciu a svoju úlohu tu mohla hrať aj rozdielny vplyv protipandemických opatrení. Štruktúra v rebríčku 10 najviac postihnutých profesií bola tiež o niečo iná ako štruktúra v rebríčku 10 najviac postihnutých profesií prvou vlnou, v ktorej sa zopakovali len vodiči taxislužby a barmani a navyše sa tam dostali: technici energetici ako projektanti a konštruktéri; lektori ďalšieho vzdelávania; poradcovia a predajcovia bankových produktov a služieb pre segment stredných klientov a mikropodnikateľov; špecialisti elektrotechnici technológovia; šéfkuchári; inštruktori fitness; stavební dozorcovia; strojárski technológovia okrem zvarovania (Graf 19). Počty ich

Graf 19: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 2. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení z)

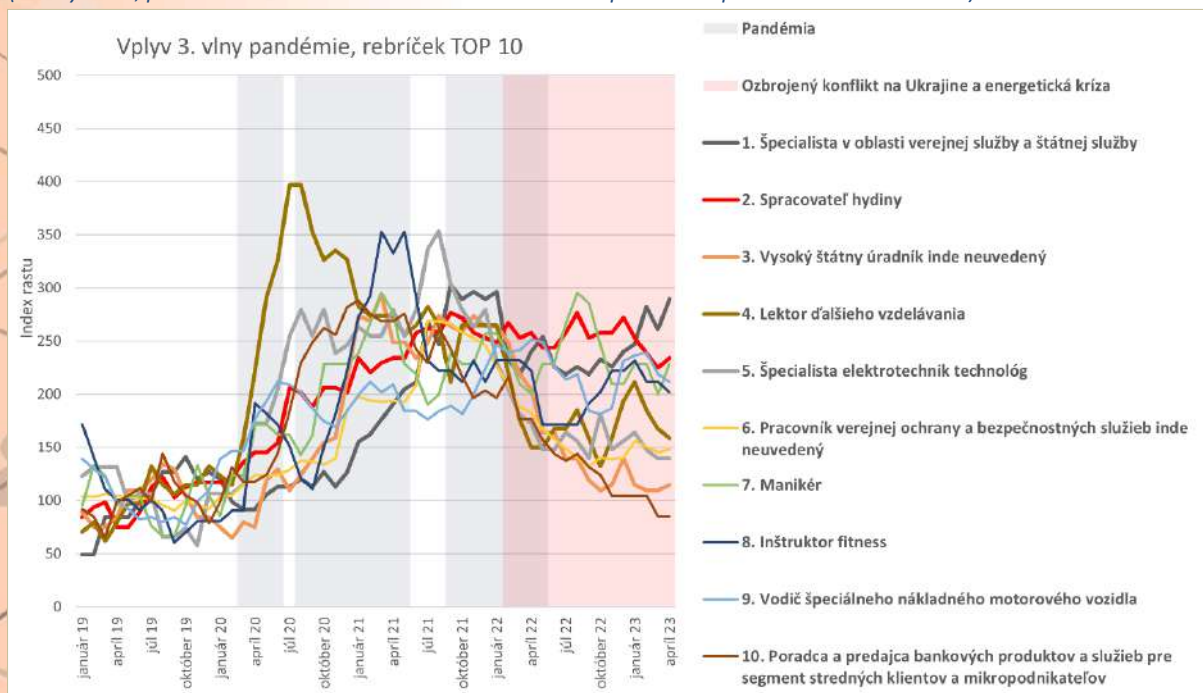
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

nezamestnaných narástli (priemerne počas udalosti) v rozmedzí 236-321% (priemer 265%, medián 256%).

Rozdielna štruktúra v rebríčkoch 10 najviac postihnutých zamestnaní druhou vlnou oproti prvej vlne je daná skutočnosťou že v rebríčku vplyvu druhej vlny sa nachádzali profesie, v ktorých nezamestnanosť oproti prvej vlne naďalej stúpala (Graf 19), zatiaľ čo profesie z rebríčka postihnutia prvou vlnou sa dokázali v druhej vlne pomerne rýchlo konsolidovať (Graf 18).

Vplyv **tretej vlny pandémie** (Graf 20) bol ešte miernejší. V jeho rebríčku 10 najviac postihnutých profesií rástli ukazovatele zvýšenej nezamestnanosti v intervale od 211 – 279%, priemerne 233% (medián 223%). Sú medzi nimi navyše od predchádzajúcich rebríčkov špecialisti v oblasti verejnej služby a štátnej služby, spracovatelia hydiny, nešpecifikovaní vysokí štátni úradníci, nešpecifikovaní pracovníci verejnej ochrany a bezpečnostných služieb, manikéri, vodiči špeciálneho motorového vozidla. Z postihnutých profesií, ktoré sa nachádzali aj v predchádzajúcich rebríčkoch, to boli: lektori ďalšieho vzdelávania; špecialisti

Graf 20: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania)

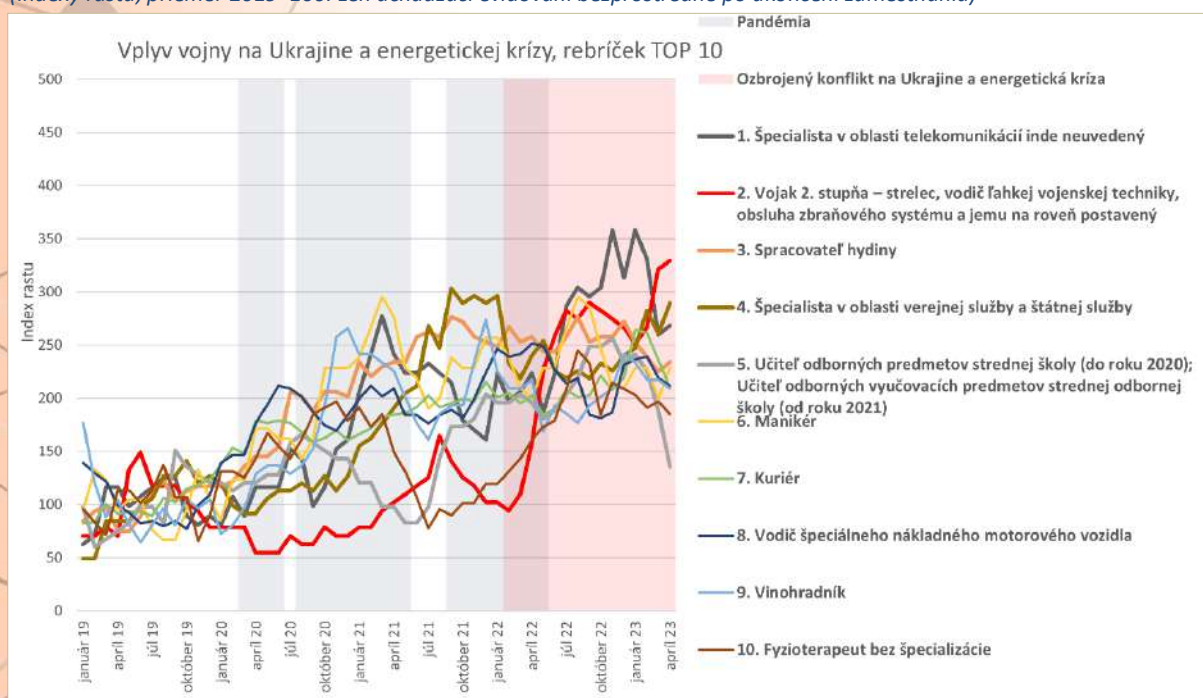

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

elektrotechnici technológovia; inštruktori fitness; poradcovia a predajcovia bankových produktov a služieb pre segment stredných klientov a mikropodnikateľov (Graf 20).

Vplyv vojny na Ukrajine a energetickej krízy na nezamestnanosť bol úplne iný ako bol vplyv predošlých udalostí. V rebríčku 10 najpostihnutejších profesií týmto fenoménom figurujú tie, v ktorých situácia sa síce miernejšie, ale neustále zhoršovala, teda aj počas všetkých vln pandémie (Graf 21). Výnimkou sú niektoré vojenské profesie, u ktorých prudký rast osôb v evidencii nezamestnaných mohol byť spôsobený ukončovaním zamestnania v súvislosti s neochotou podrobiť sa pociťovanému riziku zapojenia sa do bojov na Ukrajine.

Graf 21: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých vojnou na Ukrajine a energetickej krízou z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Okrem týchto vojakov sa v rebríčku 10 najviac postihnutých profesií ozbrojeným konfliktom a energetickej krízou nachádzajú aj nešpecifikovaní špecialisti v oblasti telekomunikácií, učelia odborných vyučovacích predmetov strednej odbornej školy (kde však došlo k zmene metodiky a je potrebné byť preto pri posudzovaní opatrnejší), kuriéri, vinohradníci a fyzioterapeuti bez špecializácie (Graf 21).

Rast nezamestnanosti kuriérov možno vysvetliť znížením stavov po počiatocnom boome v období prísnych protipandemických opatrení, kedy obyvatelia znovu začali uprednostňovať nákupy v kamenných obchodoch, ale aj z titulu poklesu kúpyschopnosti obyvateľstva z dôvodu rastu cien.

Vo všetkých vyššie uvedených rebríčkoch vplyvov na nezamestnanosť nie sú zahrnuté „príliš malé“ profesie - t.j. tie, u ktorých priemerné mesačné počty v porovnávacích mesiacoch predpandemického roku 2019 (benchmark) boli nižšie ako 10 (*pozri metodiku v časti 2.3.1*). Skúmanie nárastov príliš malých počtov by totiž mohlo skresliť výsledky, pretože sú príliš citlivé na náhodné udalosti. Z dôvodu lepšieho obrazu však v tabuľkových častiach príloh (*napríklad Tabuľka 10*) uvádzame aj tieto malé profesie. Ich príslušné ukazovatele, ktoré vznikli z tak malých „benchmarkov“, sú tam však označené červenou farbou, čo znamená, že je ich výsledky potrebné posudzovať s rezervou.

Nikde, teda ani v tabuľkách, sme do porovnávania nezahrnuli tie profesie, ktorých priemerné stavy v benchmarkovom roku 2019 boli menšie ako 5 uchádzačov (*pozri metodiku v časti 2.3.1*).

Použitie rôznych benchmarkov pre rôzne ukazovatele vplyvov, do ktorých vždy vchádzajú rovnaké mesiace ako mesiace porovnávaného obdobia (*pozri metodiku v časti 2.3.1*) má za následok okrem iného aj očistenie pozorovaní od sezónnych vplyvov. Znížili sme tým riziko mylných interpretácií, kedy by výsledné vysoké stavy nezamestnaných (napríklad pri porovnávaní celkového vplyvu, pre ktorý bolo ako benchmark zadané obdobie február - apríl 2023) mohli byť spôsobené práve nízkou sezónnosťou a nie celkovým vplyvom krízových javov.

Použitie troch posledných mesiacov namiesto jedného v zmienenom prípade vyhodnocovania celkového vplyvu navyše znižuje riziko nadhodnotenia alebo podhodnotenia z dôvodov možných posunov sezón v jednotlivých rokoch. Ako príklad uveďme profesiu zmrzlinára, kde nezamestnanosť v apríli 2023 oproti aprílu 2019 narástla až na 1 100%. To by potom mohlo byť mylne interpretované ako najviac postihnuté zamestnanie. Oveľa pravdepodobnejším vysvetlením nárastu je však skutočnosť, že zmrzlinárska sezóna v roku

2019 bola vysoká už v apríli, zatiaľ v roku 2023 v apríli nemusela ešte ani začať. Použitie kľzavého priemeru za viaceré obdobia toto riziko znižuje.

V súhrnných tabuľkách, v ktorých sme profesie usporiadali podľa celkového vplyvu a ktoré kvôli ich veľkosti poskytujeme v prílohách a *(Tabuľka 10)* možno za každú profesiu nájsť aj ukazovatele vplyvov zvlášť za každú sledovanú udalosť. To nám umožňuje lepšie pochopiť ako boli postupne zasahované a najmä to, že **súčasnú najviac postihnutú zamestnanosť sú výsledkom kombinácie viacerých vplyvov**. Ide najmä o odvetvia, v ktorých existovali problémy už pred krízovými javmi. Tie ich potom len prehĺbili.

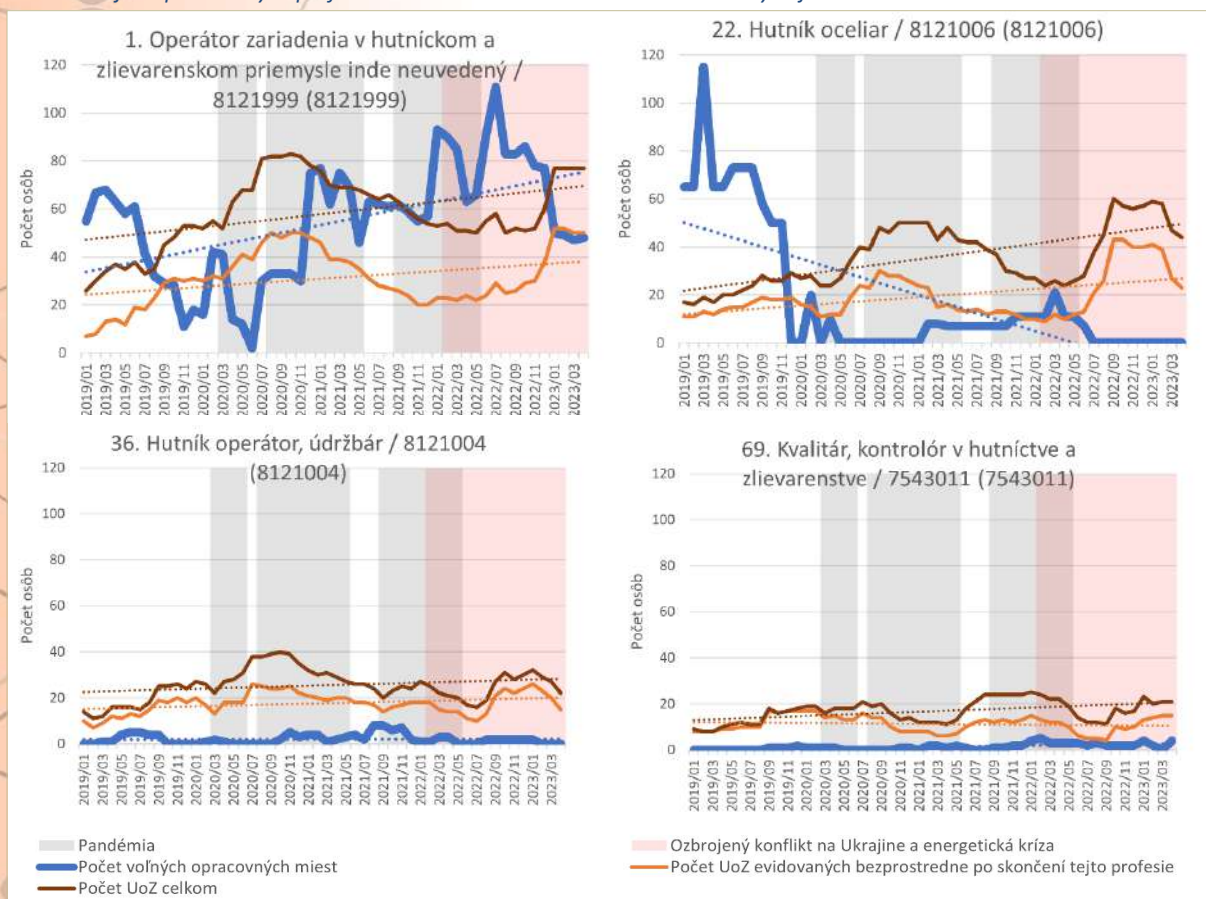
Platí to aj o **hutníckom sektore**, ktorý sa v rebríčku celkového vplyvu nachádza na prvom mieste *(Graf 17)*. Do prvých 10 najhorších priečok sa z neho dostal síce len nešpecifikovaný operátor zariadenia v hutníckom a zlievarenskom priemysle (súčasný nárast nezamestnanosti oproti predpandemickému rovnakému obdobiu narástol na 434%), avšak postihnutí boli aj hutníci a oceliari (22. miesto, nárast 247%), hutníci operátori a údržbári (36. miesto, nárast 207%) a kvalitatári, kontrolóri v hutníctve (69. miesto, nárast 176%).

Ešte lepšie je situácia viditeľná na grafickom znázornení *(Graf 22)*, kde je skúmaný indikátor zobrazený oranžovou čiarou *(počet UoZ evidovaných bezprostredne po skončení tejto profesie)*. Je zreteľne viditeľné, ako stúpala už v roku 2019, čo len odrážalo celoeurópske problémy vyvolané klesajúcou spotrebou ocele, narastajúce dovozy a potreba znižovať emisie CO₂, ktoré znižujú cenovú konkurencieschopnosť (Korzár Košice, 2019). Problémy s pandémiou, ktorá postihla všetky odvetvia využívajúce oceľ a spôsobila v odvetví rekordný prepád (TREND, 2020) situáciu len prehĺbila. A keď sa po uvoľňovaní opatrení a obmedzovaní dovozu zo zahraničia začínal postupne oživovať, prišla energetická kríza, ktorá opäť zasiahla odvetvie, tentokrát zo strany vstupov pre jeho vysoké energetické nároky a závislosť na dodávkach a ceny plynu a elektrickej energie v snahe o plnenie európskych noriem na znižovanie „uhlíkovej stopy“. Niektoré podniky (napríklad Slovalco) boli nútené po dlhej tradícii primárnej výroby na Slovensku túto úplne zastaviť

Pre komplexnosť sme podobnú analýzu uskutočnili aj z výsledkov rastu nezamestnanosti zo všetkých evidovaných uchádzačov o zamestnanie na úradoch práce, nielen tých, čo sa

evidovali bezprostredne po skončení zamestnania. Výhodou je, že ide o väčšiu vzorku, ktorá aj po uplatnení veľkostných filtrov dokáže zhodnotiť väčšie množstvo profesií. Nevýhodou je zase vyššia časová nepresnosť, pretože nevieme ako dlho bol uchádzač nezamestnaný, t.j. kedy presne bol uvoľnený zo svojho zamestnania. Na týchto (Graf 22) ale aj iných obdobných grafov, ktoré uvádzame v tejto štúdii, však možno sledovať, že krivka pohybu nezamestnanosti vytvorená zo všetkých nezamestnaných kopíruje krivku vytvorenú len z tých uchádzačov, u ktorých máme údaje o zamestnaní bezprostredne pred evidenciou, a je ich preto možné použiť.

Graf 22: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov celkovo najviac postihnutých profesií v hutníckom sektore v kontexte skúmaných javov

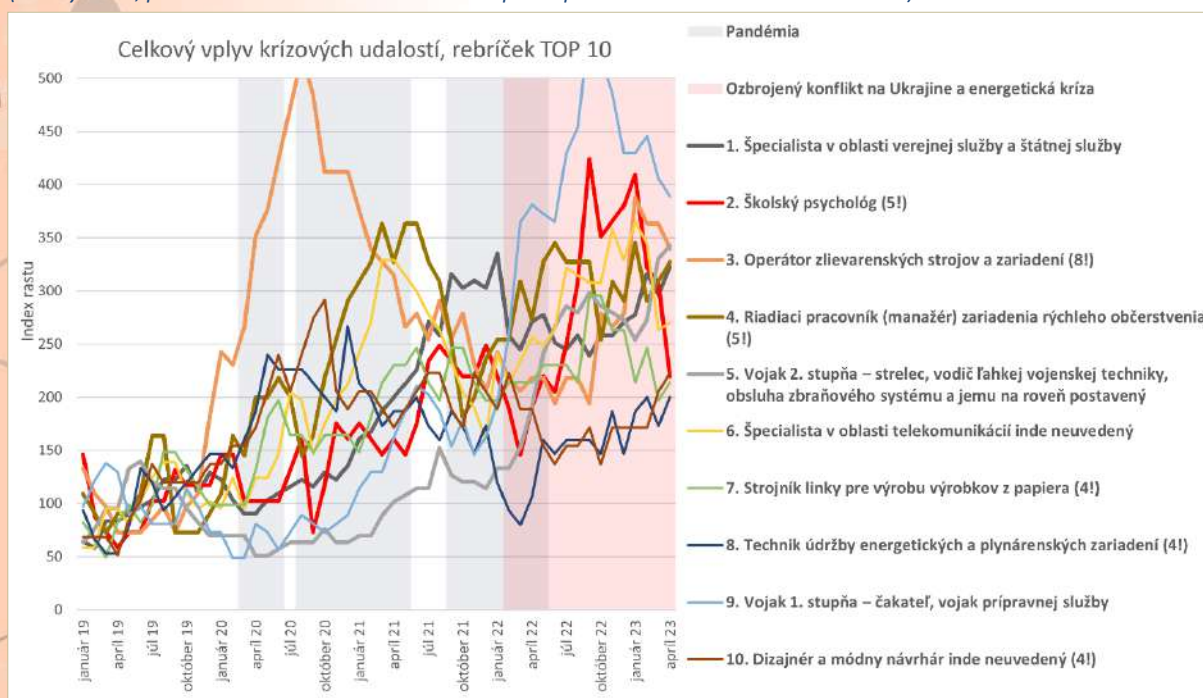

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

Podobný je aj rebríček 10 najviac postihnutých profesií, ktorá sme z nich vytvorili (Graf 23). Ukazuje, že nie je veľmi odlišný od rebríčka vytvoreného z uchádzačov, ktorí sa na úradoch práce evidovali bezprostredne pred skončením svojho zamestnania. V prílohách poskytujeme

aj zoznamy vplyvov podľa jednotlivých udalostí (Graf 100 - Graf 103), ako aj podrobnú tabuľku (Tabuľka 11).

Graf 23: Vývoj 10 celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

2.3.3. Najvyššie rasty voľných pracovných miest v hospodárstve

Z pohľadu zamestnávateľov je výstižným ukazovateľom toho, ako sa pod vplyvom rôznych udalostí menil trh práce, zmena počtov nahlásených voľných pracovných miest (VPM). Jeho rast vypovedá o tom, ktoré profesie sa stali žiadanejšími a môže tiež naznačovať profesie, ktoré začali byť **nedostatkovými**.

Aj v tomto prípade hodnotíme indexy rastu oproti porovnateľnému obdobiu posledného roka pred pandémiou. A rovnako ako sme to k tomu pristupovali v prípade ukazovateľa počtov nezamestnaných, aj v tomto prípade sme z porovnávania vylúčili tie profesie, v ktorých priemerný počet nahlásených voľných pracovných miest v roku 2019 bol nižší ako 5, pričom do rebríčkov zobrazených v priložených výsledných grafoch sme nezahrnuli ani „malé“ profesie s hodnotami porovnávaného predpandemického obdobia nižšími ako 10. Zahrnuli

sme ich len do tabuľkových zostáv s podrobnými informáciami v prílohách, kde sú označené červenou farbou na upozornenie, že tieto informácie je potrebné brať s väčšou rezervou.

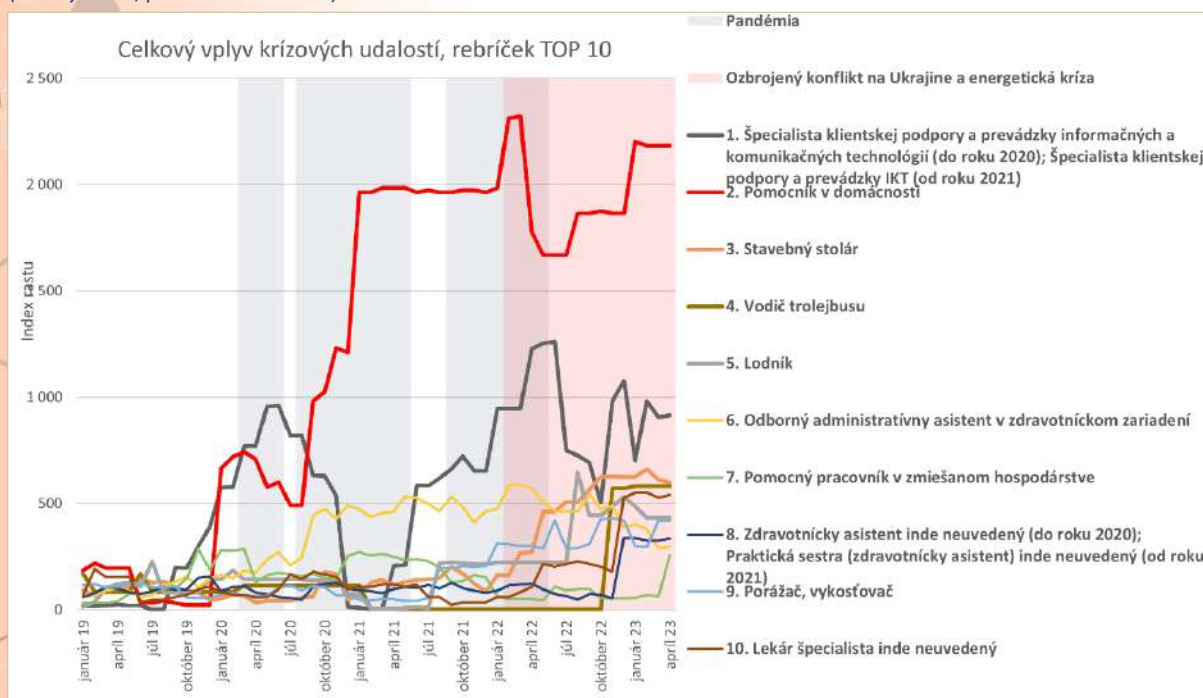
Databáza voľných pracovných miest, z ktorej čerpáme, obsahuje len tie voľné pracovné miesta, ktoré zamestnávateľia nahlásili ÚPSVaR. Nejde teda o všetky reálne voľné pracovné miesta. Ide však o dostatočne veľkú vzorku na účely tejto analýzy. Len pre predstavu, databáza voľných pracovných miest obsahuje viac ako 164 tisíc záznamov, zatiaľ čo databáza počtov nezamestnaných obsahuje takmer 728 tisíc záznamov. Obidve databázy sú už agregované na úroveň profesií a relevantných mesiacov, čo znamená, že počty VPN aj nezamestnaných s ktorými pracujeme sú ešte ďaleko vyššie.

Indikátor rastu voľných pracovných miest je oveľa citlivejší ako indikátor rastu nezamestnanosti. Kým rast nezamestnanosti profesie s najvyšším rastom dosahoval v najkritickejšom období, ktoré zvyčajne spadá do obdobia pandémie, 5-6 násobné hodnoty (*Graf 21, Graf 23*) oproti roku 2019, ukazovateľ najvyššieho rastu voľných pracovných miest sa v najkritickejšom období blíži až k 25 násobným hodnotám rastu oproti priemerným hodnotám v roku 2019 (*Graf 24*).

V súčasnosti **možno za profesiu, ktorej dopyt sa** zo strany zamestnávateľov v súvislosti s poslednými krízovými udalosťami **zvýšil najviac, označiť špecialistu klientskej podpory a prevádzky IKT** (až 46 násobný rast v mesiacoch február-apríl 2023 oproti rovnakému obdobiu 2019), ďalej pomocníka v domácnosti (10,7 násobný rast). Do prvej desiatky najväčšej zmeny spomedzi väčších profesií (t.j. s počtom voľných pracovných miest v bazickom období minimálne 10) možno ešte zaradiť stavebných stolárov, vodičov trolejbusu, lodníkov, odborných administratívnych asistentov v zdravotníckom zariadení, pomocných pracovníkov v zmiešanom hospodárstve, nešpecifikovaných zdravotníckych asistentov, porážačov a vykosťovačov a nešpecifikovaných lekárov (*Graf 24*). Dopyt zamestnávateľov je v súčasnosti vo všetkých týchto profesiách viac ako 3,2 násobne vyšší ako v rovnakom období v predpandemickom roku (indexy rastu VPM profesií zahrnutých do tohto zoznamu boli v intervale 321-4 622, priemerný index 931 a medián 433). Podrobnejšie informácie vrátane

menších profesií, ktoré do rebríčka patria, ako aj ďalších profesií v rebríčku uvádzame v prílohách (Tabuľka 12).

Graf 24: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest na konci porovnávaného obdobia (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR.

V prílohách uvádzame grafy a tabuľky rebríčkov profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest zvlášť za jednotlivé krízové udalosti. Špecialista klientskej podpory a prevádzky IKT sa ocitol na prvom mieste rastu dopytu aj počas **1. vlny pandémie**. Okrem tejto profesie a už zmieneného pomocníka v domácnosti sa tam navyše dostali aj nešpecifikovaní montážni pracovníci elektrických a elektronických zariadení, spracovatelia mäsa a rýb, finanční agenti, nešpecifikovaní špecialisti v oblasti priemyslu a výroby, pomocní pracovníci v zmiešanom hospodárstve, nešpecifikovaní pracovníci zabezpečujúci starostlivosť o zvieratá, strojníci zariadení na úpravu nerastných surovín a krupieri v kasíne (Graf 105).

Pomocník v domácnosti sa v **2. vlne pandémie** dostal na prvé miesto v rebríčku rastu dopytu po daných profesiách. Špecialista klientskej podpory a prevádzky IKT až na deviate. V tomto zozname navyše pribudli systémoví programátori, pletári, odborní administratívni asistenti v zdravotníckom zariadení, manažéri v oblasti finančného sprostredkovania,

nešpecifikovaní operátori poľnohospodárskeho a lesníckeho pojazdného zariadenia, pestovatelia rôznorodých plodín a podlahári (Graf 106).

V **3. vlne pandémie** pribudli do zoznamu profesií s najväčším rastom dopytu v porovnaní s predpandemickým obdobím okrem vyššie zmienených profesií ešte aj pomocní pracovníci v energetike (výrobe a distribúcii elektriny, tepla a plynu), špecialisti kontroly a testovania elektrotechnických zariadení a montážni pracovníci vo výrobe nábytku (Graf 107).

Po skončení pandémie a nástupe **ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy** do zoznamu najviac žiadaných profesií v porovnaní s porovnateľným obdobím pred pandémie po prvý krát pribudli stavební stolári a sklári (Graf 108).

V spomínanom rebríčku 10 profesií s najvyšším rastom počtov voľných pracovných miest ovplyvnených 1. vlnou pandémie rástli profesie v intervale indexov 214–4 145, priemerne 741 a s mediánom 387. Všetky tieto hodnoty sú nižšie ako hodnoty celkového vplyvu všetkých nedávnych kríz (t.j. súčasného rastu oproti obdobiu pred pandemiou¹⁰). Z uvedeného možno dedukovať, že hospodárstvo SR sa ešte nedokázalo štrukturálne prispôsobiť novému stavu a rozbehnúť sa v nových podmienkach tak ako je tomu v súčasnosti. Jeho relatívny „pokles“ pokračoval aj počas druhej vlny pandémie, keď sa indexy rastu počtov nahlásených voľných pracovných miest 10 profesií s najvyšším rastom dopytu oproti predpandemickému stavu zvyšovali v intervale 240-1 307, priemerne 509 a s mediánom 348. Počas tretej vlny sa hospodárstvo začínalo už v tomto smere „oživovať“, keď sa indexy rastu pohybovali v intervale 298-1 645, s priemerom 557 a mediánom 359. „Oživovanie“ sa však zastavilo z pohľadu obdobia po začatí ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy (rast indexov v intervale 244-1 630, priemerne 551 a s mediánom 364). V súčasnosti sa však už objavili náznaky zatiaľ najintenzívnejšej reštrukturalizácie (rast VPM v rebríčku v intervale 321-4 622, priemerne 931 a s mediánom 433).

Podrobné ukazovatele všetkých profesií s hodnotením celkového vplyvu aj vplyvu jednotlivých krízových udalostí zachytáva *Tabuľka 12* v prílohách.

¹⁰ Rast v intervale 321-4 622, priemerný index rastu 931 a medián 433.

2.3.4. Vplyv krízových udalostí na sektor verejnej správy

Sektor verejnej správ bol postihnutý najmenej zo všetkých sektorov, o čom sme písali aj v časti 2.1.2. Dôvodom je skutočnosť, že na neho nepôsobia natoľko tvrdé rozpočtové obmedzenia, ako je tomu v súkromnom sektore. Obzvlášť štát, ktorý je členom Európskej menovej únie, dokáže pomerne ľahko vykryť rozpočtový deficit požičianím si na finančných trhoch, z čoho potom môže poskytovať finančné dotácie aj samosprávam a podľa potreby aj fondom povinného zdravotného a sociálneho zabezpečenia. Verejný sektor túto možnosť aj využíval: podľa údajov Eurostat narástlo na Slovensku jeho hrubé zadĺženie v konsolidovanom vyjadrení zo 49,3% Hrubého domáceho produktu v(HDP) v prvom štvrtroku 2019 na hodnotu 57,9% HDP v prvom štvrtroku 2023, v nominálnom vyjadrení dokonca zo 45,0 mld. EUR na 65,3 mld. EUR. Štát však v rámci dobrého spravovania nemôže riešiť deficit zvyšovaním zadĺženia, pretože pri súčasnom nastavení to spôsobuje ďalšie tlaky na zvyšovanie inflácie. Tá síce dlh „odpíše“, ako sa to čiastočne stalo aj v tomto prípade, pretože fiktívne rastú mzdy, výber daní aj HDP, avšak spolu s tým sa znehodnocujú aj úspory, čo má zase na hospodárstvo brzdiaci účinok. V konečnom dôsledku sa dlhodobá verejná správa môže dariť len do tej miery, do akej sa darí hospodárstvu, pre ktoré vytvárať čo najpriaznivejšie podmienky je jednou z dôležitých úloh tejto verejnej správy.

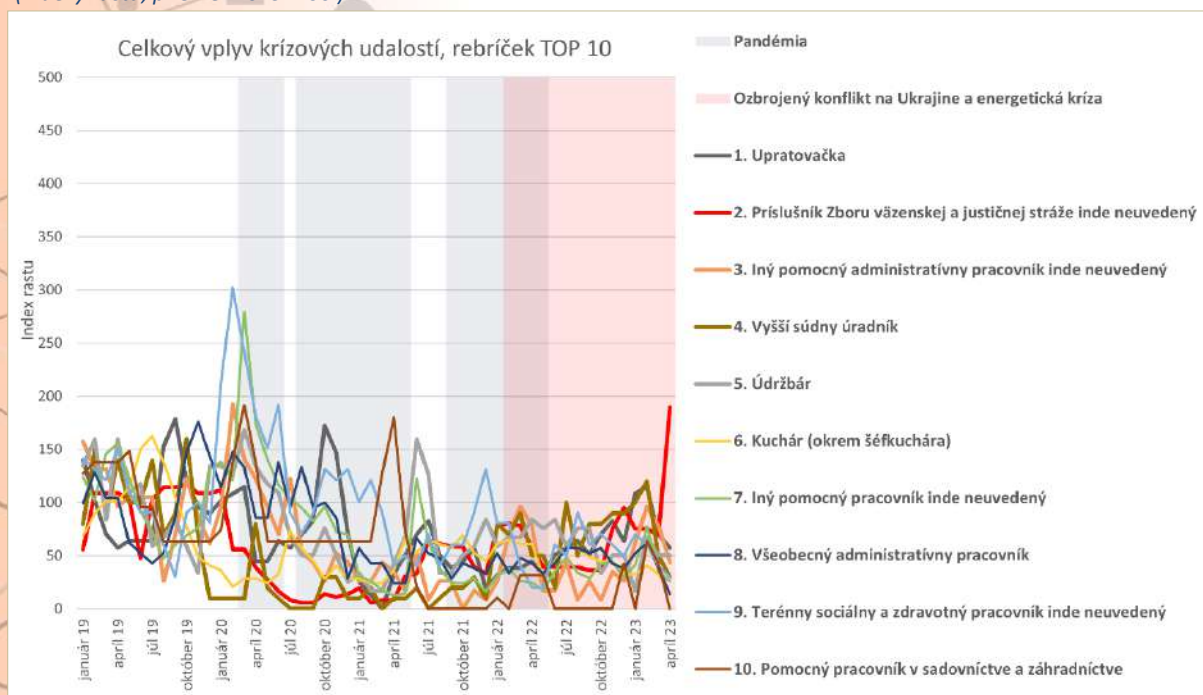
Malé zmeny v počtoch nezamestnaných a VPM nemusia byť len signálom nízkej intenzity zmien pôsobiacich na subjekty vo verejnom sektore. Vo verejnom sektore sa situácia na trhu práce môže meniť pomalším tempom preto, lebo nie je nútený reagovať tak rýchlo ako súkromný sektor, ktorý je pod oveľa vyšším tlakom v súvislosti s jeho prežitím.

2.3.4.1. *Voľné pracovné miesta*

O nižšej miere zmien na trhu práce zamestnávateľov vo verejnom sektore, ktoré by reagovali na posledné krízové udalosti, hovoria aj ukazovatele zmien nahlásených voľných pracovných miest. V jednotlivých profesiách sú neporovnateľne nižšie ako v hospodárstve SR, čo možno považovať aj za nižšiu mieru „reštrukturalizácie“ verejného sektora. Svedčia o tom nasledujúce skutočnosti.

Indexy rastu **celkového vplyvu** v sektore verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie, t.j. hodnoty počtov nahlásených voľných pracovných miest v rebríčku 10 „najrastovejších“ profesií sú v poslednom sledovanom období (február-apríl 2023) oproti rovnakému obdobiu pred pandémiou (február – apríl 2019=100) v intervale od 26 u pomocného pracovníka v sadovníctve a záhradníctve (čo znamená dokonca zníženie na 26%) do 106 u upratovačiek (čo znamená veľmi mierne zvýšenie na 106%). Priemerný index „rastu“ u týchto 10 profesií s najvyšším „rastom“ bol 52, t.j. išlo v skutočnosti o pokles na 52%, a medián 38. Celý rebríček a vývoj profesií v ňom počas celého obdobia zachytáva *Graf 25*. Podrobnejšie údaje možno nájsť v prílohách (*Tabuľka 15*).

Graf 25: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest na konci porovnávaného obdobia oproti rovnakému obdobiu 2019 v sektore verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR.

V praxi to teda znamená, že **zamestnávateľia vo verejnej správe po všetkých sledovaných krízových udalostiach výrazne obmedzili prijímanie nových pracovníkov**. Nové úlohy sa snažili zabezpečovať existujúcimi zamestnancami. Nepristupovali k reštrukturalizácii svojho personálneho substrátu tak ako v súkromnom sektore.

Z hľadiska celkového vplyvu došlo k rastu len v dvoch profesiách: **upratovačka (6%) a nešpecifikovaný príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže (3%)**. Z menších profesií (ktorých výsledky je potrebné brať s rezervou kvôli nízkej vzorke údajov – menej ako 10 v sledovanom období 2019) došlo k rastu v ďalších dvoch: koordinátor verejnoprospešných služieb a pomocník v kuchyni (*Tabuľka 15*).

Indexy rastu v rebríčku vplyvu **1. vlny pandémie** boli o niečo vyššie: v intervale od 70 (vojak 1. stupňa – čakateľ, vojak prípravnej služby) do 162 (nešpecifikovaný sociálny a zdravotný pracovník), priemer 110 a medián 102 (*Graf 117*).

Indexy rastu v rebríčku vplyvu **2. vlny pandémie** sa pohybovali v intervale od 42 (údržbár) do 168 (učiteľ v materskej škole), priemer 74 a medián 61 (*Graf 118*).

Indexy rastu v rebríčku vplyvu **3. vlny pandémie** sa pohybovali v intervale od 36 (odborný administratívny asistent) do 92 (učiteľ v materskej škole), priemer 58 a medián 61 (*Graf 119*).

Indexy rastu v rebríčku vplyvu **ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy** boli v intervale od 35 (opatrovateľ starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím v domácnosti, v teréne) do 139 (učiteľ v materskej škole), priemer 57 a medián 46 (*Graf 120*).

2.3.4.2. Nezamestnanosť

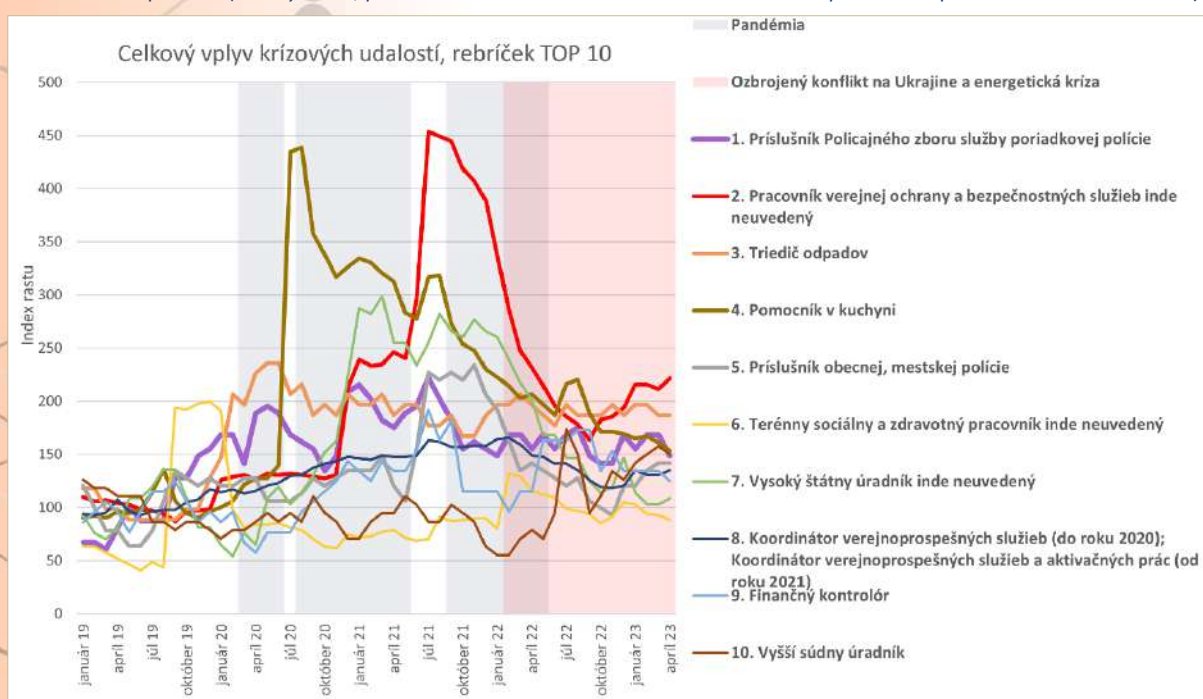
Uskutočnili sme aj analýzu vplyvu posledných krízových udalostí na pohyby nezamestnaných, ktorí do evidencii nastúpili z verejného sektora.

Aj v tomto prípade možno sledovať oveľa nižšie pohyby ako v prípade súkromného sektora. Kým pohyby VPP vypovedali o tom, že verejný sektor nových zamestnancov **nehľadal**, tento ukazovateľ svedčí naopak o ich **neprepúšťaní**. Presnejšie povedané svedčí o citeľne nižšom prepúšťaní. K určitému rastu nezamestnanosti v niektorých profesiách vo verejnom sektore predsa len došlo (indexy rastu v rebríčku celkového vplyvu 132-232, priemer 165, medián 162), avšak nie v takej miere ako v celom hospodárstve (indexy rastu v rebríčku celkového vplyvu 224-434, priemer 293, medián 259).

Zaujímavosťou je, že v zmienenom rebríčku 10 nezamestnanosťou najviac postihnutých zamestnaní vo verejnom sektore trpia dnes zvýšenou nezamestnanosťou oproti stavu pred

pandémiou najviac zamestnanci v oblasti vnútornej bezpečnosti: príslušník policajného zboru služby poriadkovej polície na prvom mieste, nešpecifikovaný pracovník verejnej ochrany a bezpečnostných služieb na druhom mieste a príslušník mestskej a obecnej polície na piatom mieste (Graf 26). Minimálne u **príslušníka policajného zboru** to však má svoje logické vysvetlenie. Veľká časť prepúšťania tam totiž nastala ešte do vypuknutia prvej vlny pandémie (Graf 26, fialová krivka). Ich index rastu (február-apríl 2019=100) bol v decembri 2020 už 226, teda takmer toľko ako na konci sledovaného obdobia.

Graf 26: Vývoj 10 celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou v sektore verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR.

Ďalšími celkovo najviac postihnutými profesiami vo verejnom sektore po posledných krízových udalostiach sú dnes triediči odpadov, pomocníci v kuchyni, nešpecifikovaní terénni sociálni a zdravotní pracovníci, nešpecifikovaní vysokí štátni úradníci, koordinátori verejnoprospešných služieb a aktivačných prác, finanční kontrolóri a vyšší súdni úradníci.

Intenzity pôsobenia jednotlivých krízových udalostí možno vyčítať z nasledujúcich indexov rastu nezamestnanosti v rebríčkoch najviac postihnutých zamestnaní (čím väčšie čísla, tým väčší bol vplyv danej udalosti na zvyšovanie nezamestnanosti):

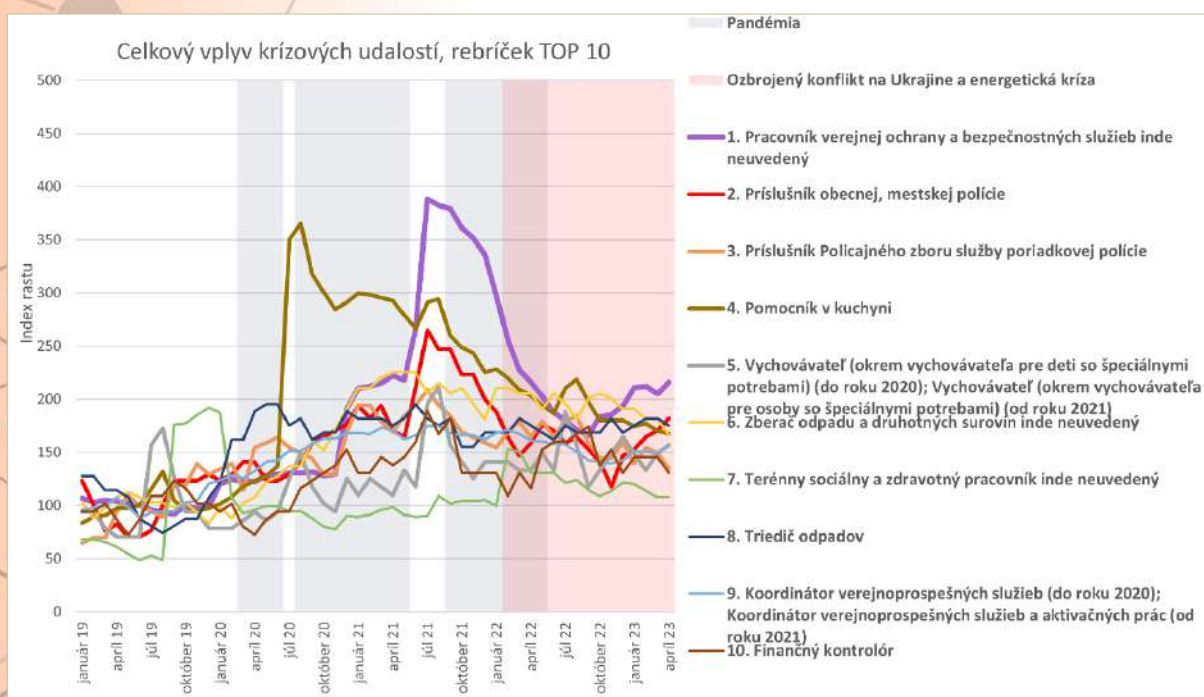
- Z hľadiska vplyvu **1. vlny pandémie** sa tieto indexy pohybovali v intervale od 122 pre kuriča do 216 pre už zmieneného príslušníka policajného zboru služby poriadkovej polície, priemer bol 151 a medián 140. U tých ďalších profesií, ktoré sa nachádzajú v rebríčku celkového vplyvu, sa v tomto rebríčku objavili nešpecifikovaní terénni sociálni a zdravotní pracovníci, príslušníci mestskej a obecnej polície, pomocníci v kuchyni a nešpecifikovaní pracovníci verejnej ochrany a bezpečnostných služieb. V tomto rebríčku pribudli navyše ešte aj pomocní pracovníci v sadovníctve a záhradníctve, špecialisti v oblasti verejnej služby a štátnej služby, komunitní pracovníci a vrátnici (*Graf 109*).
- Z hľadiska vplyvu **2. vlny pandémie** sa pohybovali v intervale od 144 pre kuriča do 340 pre pomocníka v kuchyni, priemer bol 195 a medián 182. Z profesií spomínaných v rebríčku celkového vplyvu sa tu prvýkrát objavili nešpecifikovaní vysokí štátni úradníci a triediči odpadov. V tomto rebríčku pribudli navyše z ešte n zmienených profesií projektív špecialisti (projektív manažéri) a prednostovia mestského, miestneho a obecného úradu, resp. spoločného obecného úradu (*Graf 110*).
- Z hľadiska vplyvu **3. vlny pandémie** sa interval pohyboval od 156 pre príslušníka Policajného zboru služby poriadkovej polície do 327 pre už zmieneného nešpecifikovaného pracovníka verejnej ochrany a bezpečnostných služieb, priemer 220 a medián 188. Z rebríčka celkových vplyvov sa tu po prvýkrát objavili nešpecifikovaní vysokí štátni úradníci. V tomto rebríčku zároveň po prvýkrát pribudli pracovníci fyzickej ochrany majetku (strážnici) a nešpecifikovaní pomocní pracovníci v pouličných službách (*Graf 111*).
- Z hľadiska vplyvu **ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy** sa interval pohyboval od 125 pre školníka do 283 pre špecialistu v oblasti verejnej služby a štátnej služby, priemer 169 a medián 158. Z rebríčka celkových vplyvov sa tu po prvýkrát objavili koordinátori verejnoprospešných služieb a aktivačných

prác. V tomto rebríčku pribudli navyše nešpecifikovaní „iní“ odborní pracovníci verejnej správy (Graf 112).

Podrobnejšie údaje všetkých profesií sa nachádzajú v prílohách (Tabuľka 13).

Vyššie uvedené prepočty boli uskutočnené len z tých uchádzačov o zamestnanie, ktorí sa evidovali bezprostredne po skončení pracovného pomeru. Pre doplňujúci obraz sme uskutočnili aj prepočty rebríčkov rastu nezamestnaných podľa profesií zo všetkých uchádzačov, teda vrátane tých, ktorí nastúpili do evidencie už ako nezamestnaní. Hlavný rebríček a jeho vývoj zachytáva Graf 27. Zvyšné informácie možno nájsť v prílohách (časť 6.2.2).

Graf 27: Vývoj 10 celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou v sektore verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR.

2.4. Prehľad vybraných právnych predpisov s dosahom na miestnu územnú samosprávu v nadväznosti na skúmané krízové udalosti

2.4.1. Zákon č. 73/2020 so zmenami v súvislosti s ochorením COVID-19

Zákon č. 73/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR v súvislosti s ochorením COVID-19 je súbor noviel vybraných zákonov

v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR. Zmeny v zákonoch v oblasti územnej samosprávy umožňujú počas krízovej situácie alternatívne spôsoby rokovania obecného (mestského) zastupiteľstva a zastupiteľstva samosprávneho kraja a prerušiť plynutie niektorých lehôt.

Účelom zákona je na základe vyhlásenia mimoriadnej situácie uznesením vlády SR č. 111 z 11. marca 2020 a vyhlásenia núdzového stavu uznesením vlády SR č. 114 z 15. marca 2020 z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeného korónou vírusom SARSCoV-2 na území Slovenskej republiky upraviť niektoré zákony v pôsobnosti ministerstva vnútra tak, aby sa pri ich aplikácii v čo najväčšej miere znížilo riziko ohrozenia verejného zdravia a zároveň, aby boli čo najmenej dotknuté práva občanov pri obmedzenom režime niektorých orgánov verejnej moci.

V týchto zákonoch sa navrhuje v oblasti územnej samosprávy umožniť počas krízovej situácie **alternatívne spôsoby rokovania** obecného (mestského) zastupiteľstva a zastupiteľstva samosprávneho kraja a prerušiť plynutie niektorých lehôt.

Cieľom právnej úpravy je reakcia na krízovú situáciu v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej choroby COVID-19.

Okamihom vyhlásenia mimoriadnej situácie, prípadne núdzového stavu alebo výnimočného stavu až do ich odvolania sa prerušujú lehoty, ktorých plynutie je v súčasnej krízovej situácii vzhľadom na potrebu ochrany verejného zdravia účelné pozastaviť. Ide o lehotu na uskutočnenie miestneho referenda na základe petície doručenej obyvateľmi obce, minimálnu lehotu na uskutočnenie zasadnutia obecného zastupiteľstva a obecnej rady a lehoty súvisiace s vyhlásením a uskutočnením voľby hlavného kontrolóra.

Prerušenie týchto lehôt nebude znamenať ohrozenie výkonu samosprávy, ani verejného záujmu.

S ohľadom na potrebu operatívneho zabezpečenia výkonu územnej samosprávy sa **umožňuje uskutočniť rokovanie obecného zastupiteľstva prostredníctvom videokonferencie prístupnej verejnosti**, prípadne iným vhodným spôsobom prostredníctvom komunikačnej technológie, ktorá zachytáva zvukový alebo obrazový záznam. V odôvodnených prípadoch, najmä v prípade nedostupnosti a nemožnosti realizácie vhodného technického riešenia, je možné uskutočniť toto rokovanie aj bez účasti verejnosti. V oboch prípadoch obec

vyhotoví z rokovania zastupiteľstva záznam a tento zverejní na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce.

Zároveň sa umožňuje v krízovej situácii uskutočniť **hlasovanie obecného zastupiteľstva aj bez konania jeho zasadnutia a rokovania**. Hlasovať možno korešpondenčnou formou bez zvolania zasadnutia obecného zastupiteľstva, tzv. „per rollam“, a to v listinnej podobe alebo elektronicky. Tento inštitút hlasovania možno uskutočniť iba vo výnimočných prípadoch, a to vo veciach, ktoré bezprostredne súvisia s realizáciou opatrení a úkonov na riešenie krízovej situácie a vo veciach, ktoré neznesú odklad, a ktorých neuskutočnenie by mohlo mať pre obec za následok vznik škody.

V prípadoch korešpondenčného hlasovania je obec povinná zabezpečiť zverejnenie navrhovaného uznesenia na úradnej tabuli obce a na svojom webovom sídle a zároveň jeho doručenie poslancom obecného zastupiteľstva na oboznámenie najneskôr tri dni pred uskutočnením tohto hlasovania. Na prijatie uznesenia korešpondenčnou formou je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov obecného zastupiteľstva.

S ohľadom na potrebu operatívneho zabezpečenia výkonu územnej samosprávy sa umožňuje uskutočniť rokovanie zastupiteľstva samosprávneho kraja prostredníctvom videokonferencie prístupnej verejnosti, prípadne iným vhodným spôsobom prostredníctvom komunikačnej technológie, ktorá zachytáva zvukový alebo obrazový záznam. V odôvodnených prípadoch, najmä v prípade nedostupnosti a nemožnosti realizácie vhodného technického riešenia, je možné uskutočniť toto rokovanie aj bez účasti verejnosti. V oboch prípadoch samosprávny kraj vyhotoví z rokovania zastupiteľstva záznam a tento zverejní na svojom webovom sídle.

2.4.2. Zákon č. 179/2011 o hospodárskej mobilizácii

Uskutočnené novelizácie predmetného zákona (2.4.2. Zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov) reagovali na požiadavky subjektov hospodárskej mobilizácie. Taktiež sa upravovali úlohy pre obvodné úrady a obce v oblasti hospodárskej mobilizácie.

Potreba ďalšej novelizácie zákona č. 414/2002 Z. z. vyplynula zo zistenia niektorých nezrovnalostí, ktoré sa týkajú **prepojenia činností práce obvodných úradov, obcí a ďalších subjektov hospodárskej mobilizácie**, ktoré sa spolupodieľajú na plnení opatrenia pracovná povinnosť a opatrenia vecné plnenie. Vzhľadom na úpravy úloh obvodným úradom a obciam je v neposlednom rade potrebné viac spresniť povinnosti a práva určených subjektov, fyzických osôb-podnikateľov a právnických osôb, ktorí nie sú subjektmi hospodárskej mobilizácie ako aj fyzických osôb tak, aby bola zabezpečená kontinuita jednotlivých úloh. Okrem toho je potrebné upraviť ustanovenia zákona týkajúce sa **jednotného informačného systému** hospodárskej mobilizácie ako aj úlohy niektorým ústredným orgánom štátnej správy. Taktiež je potrebné odstrániť aj legislatívne chyby, ktoré sa v priebehu predchádzajúcich novelizácií zákona č. 414/2002 Z. z. neodstránili alebo prehliadli. Návrh zákona zohľadňuje ustanovenia zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov. Uvedenými zákonmi zodpovednosť za plnenie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie je uložená orgánom miestnej štátnej správy, ako aj obciam a vyšším územným celkom v súlade so zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov na základe ktorých vyššie územné celky prevzali zriaďovateľské a riadiace pôsobnosti v oblasti školstva, zdravotníctva, dopravy a ďalších úsekov verejnej správy.

Zároveň sa navrhuje úprava zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov, v ktorom sa upravujú otázky **zosúladenia činnosti orgánu územnej samosprávy** podľa zákona o hospodárskej mobilizácii s orgánmi krízového riadenia podľa zákona č. 387/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. V návrhu zákona sa upravuje oprávnenie na ukladanie povinností orgánov krízového riadenia pri vykonávaní opatrení hospodárskej mobilizácie podľa zákona o hospodárskej mobilizácii v krízových situáciách definovaných v zákone č. 387/2002 Z. z. Spôsob rozhodovania, príkaz a rozhodnutie, upravujú príslušné ustanovenia zákona o hospodárskej mobilizácii.

Praxou sa preukázalo, že obvodné úrady, obce a vyššie územné celky majú ako subjekty hospodárskej mobilizácie na miestnej úrovni nezastupiteľné miesto a zohrávajú dôležitú úlohu pri riešení krízových situácií, a preto sú zaradené ako subjekty hospodárskej mobilizácie priamo zo zákona. Na základe skutočnosti, že obcami sú chápané aj mestské časti mesta Bratislavy a Košíc, sa v rámci ustanovenia spresňuje zoznam subjektov hospodárskej mobilizácie. V rámci hospodárskej mobilizácie ministerstvo vnútra koordinuje aj činnosť miestnych orgánov štátnej správy a prostredníctvom nich aj obcí.

Obci sa ukladá povinnosť primárnej starostlivosti o obyvateľstvo v súvislosti so zabezpečením potrieb na jeho prežitie. Svoje požiadavky uplatňuje na príslušnom obvodnom úrade, pričom dáva obvodnému úradu aj návrhy súvisiace s potrebou zavedenia mimoriadnych regulačných opatrení, najmä zriaďuje výdajne odberných oprávnení na základe rozhodnutia obvodného úradu a túto činnosť vykonáva ako prenesený výkon štátnej správy.

Okrem opatrení **hospodárskej mobilizácie**, ktoré sa vykonávajú v stave bezpečnosti, vykonáva obec v období krízovej situácie aj opatrenia hospodárskej mobilizácie, ktoré sa týkajú organizácie dopravného zabezpečenia na úrovni miestnych komunikácií, ktoré sú vo vlastníctve obce, ako aj redukovaného výchovno-vzdelávacieho procesu na základných školách, a taktiež aj ochrany kultúrneho dedičstva. Činnosti v oblasti **dopravného zabezpečenia a redukovaného výchovno-vzdelávacieho procesu** vykonáva obec v rámci preneseného výkonu štátnej správy.

V období krízovej situácie poskytuje príslušnému obvodnému úradu na jeho vyžiadanie aj údaje o hospodárskych zvieratách a rastlinných komoditách v územnom obvode obce, ktoré získava od právnických osôb a fyzických osôb oprávnených na podnikanie a fyzických osôb, ktoré sú vlastníkami hospodárskych zvierat a pestovateľmi rastlinných komodít. Taktiež poskytuje vybrané informácie pre Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Pri plnení stanovených opatrení hospodárskej mobilizácie spolupracuje s príslušným vyšším územným celkom alebo obvodným úradom, ako aj s Ministerstvom hospodárstva SR alebo inými subjektmi hospodárskej mobilizácie. Taktiež rieši v krízovej situácii, v prípade nedostatku pitnej vody, zabezpečenie **zásobovania dodávok pitnej vody** pre obyvateľstvo v územnom

obvode obce. V rámci zabezpečenia zásobovania dodávok pitnej vody určuje v prípade náhradného zásobovania pitnou vodou miesta distribúcie pitnej vody, aby bol v krízovej situácii zabezpečený plynulý výdaj (distribúcia) pitnej vody. Podrobnosti o zásobovaní vodou v období krízovej situácie rieši vykonávací predpis Ministerstva životného prostredia SR. Poskytuje bezodplatne priestor pre činnosť Centra sústredeného sociálneho zabezpečenia, ktoré bude aktivované v období krízovej situácie Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Obci sa definuje množina údajov poskytovaných obvodným úradom v období krízovej situácie. Dáva sa jej právomoc v období krízovej situácie požadovať konkrétne informácie od fyzických osôb a fyzických osôb-podnikateľov. Ide o informácie o stave **a inventarizácii hospodárskych zvierat či rastlinných komodít**

Úlohy v oblasti hospodárskej mobilizácie vykonáva obec ako prenesený výkon štátnej správy.

2.4.3. Legislatívna zmena v oblasti GDPR

Prechod na novú legislatívu - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ako i zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov určuje, aby obec vykonala evidovala aké osobné údaje ako obec spracúva, respektíve na akom právnom základe, či už osobitného zákona, zmluvy, súhlasu dotknutej osoby a či je ich spracovanie podložené na základe zákona alebo súhlasu korešpondujúc s tými, ktoré na daný účel obec spracúva.

Novinka, ktorá však pre samosprávy neznamena dramatickú situáciu čo sa týka zamestnanosti, je povinnosť obce mať určenú zodpovednú osobu, a teda to znamená, že aj obce musia mať poverenú zodpovednú osobu – určia si ju a oznámia jej kontaktné údaje Úradu na ochranu osobných údajov. Je tu možnosť, ak tak obce uznajú za vhodné riešenie, ktoré bude z hľadiska povinností zodpovednej osoby vykonateľné, aby si niekoľko obcí spoločne určilo jednu zodpovednú osobu. Nezmenenou zostala možnosť, že zodpovednou osobou môže byť tak zamestnanec prevádzkovateľa - zamestnanec obce, ako aj externá osoba.

2.4.4. Legislatívne zmeny v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine

Sumarizácia právnych predpisov so zameraním na vojnový konflikt na Ukrajine.

1. Zákony:

- 55/2022 Z.z. Zákon o niektorých opatreniach v súvislosti so situáciou na Ukrajine
- 92/2022 Z.z. Zákon o niektorých ďalších opatreniach v súvislosti so situáciou na Ukrajine
- 199/2022 Z.z. Zákon o niektorých opatreniach v sociálnej oblasti v súvislosti so situáciou na Ukrajine

2. Nariadenia vlády Slovenskej republiky:

- 100/2022 Z.z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky o príspevku za poskytnutie ubytovania odídencovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine
- 219/2022 Z.z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky o príspevku za poskytnutie ubytovania odídencovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine
- 321/2022 Z.z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky o príspevku za poskytnutie ubytovania odídencovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine
- 415/2022 Z.z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 321/2022 Z.z. o o príspevku za poskytnutie ubytovania odídencovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine
- 62/2023 Z.z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky o príspevku za poskytnutie ubytovania odídencovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine
- 179/2023 Z.z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky o príspevku za poskytnutie ubytovania odídencovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine

Predmetné zákony a nariadenia regulovali poskytovanie príspevku za ubytovanie odídencu prostredníctvom obce, v ktorej územnom obvode sa mu poskytuje ubytovanie. Zaoberali sa tiež zriadením fondu vzájomnej pomoci na účel zmiernenia negatívnych následkov pandémie a na zmiernenie humanitárnej krízy v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine. Okrem iného sa týkajú aj kybernetickej bezpečnosti sprísnením možnosť blokovat škodlivý obsah v kybernetickom priestore zo strany štátu.

3. PRIPRAVENOSŤ SAMOSPRÁVY NA NOVÉ VÝZVY A NEČAKANÉ ZMENY

3.1. Úvod a zhodnotenie celkového vplyvu

Nedávne krízové udalosti boli pre celú spoločnosť bezprecedentné. Mnoho z toho, čo sme počas nich smeli zažiť alebo sledovať, by ešte pred krátkym obdobím nikto nepredpokladal, že je vôbec možné. Predstavitelia verejnej správy, manažéri spoločností ani bežní občania sa nemohli na niečo také pripraviť bežnými spôsobmi vzdelávania sa zo skúseností iných, pretože v minulosti za podobných okolností nikdy nič také nenastalo. Neboli preto k dispozícii ani konkrétne skúsenosti či postupy, z ktorých by sa dalo čerpať. Zároveň nič nenasvedčuje tomu, že by sa niečo ďalšie podobne neočakávané a nepredvídateľné nemohlo odohrať aj v blízkej budúcnosti.

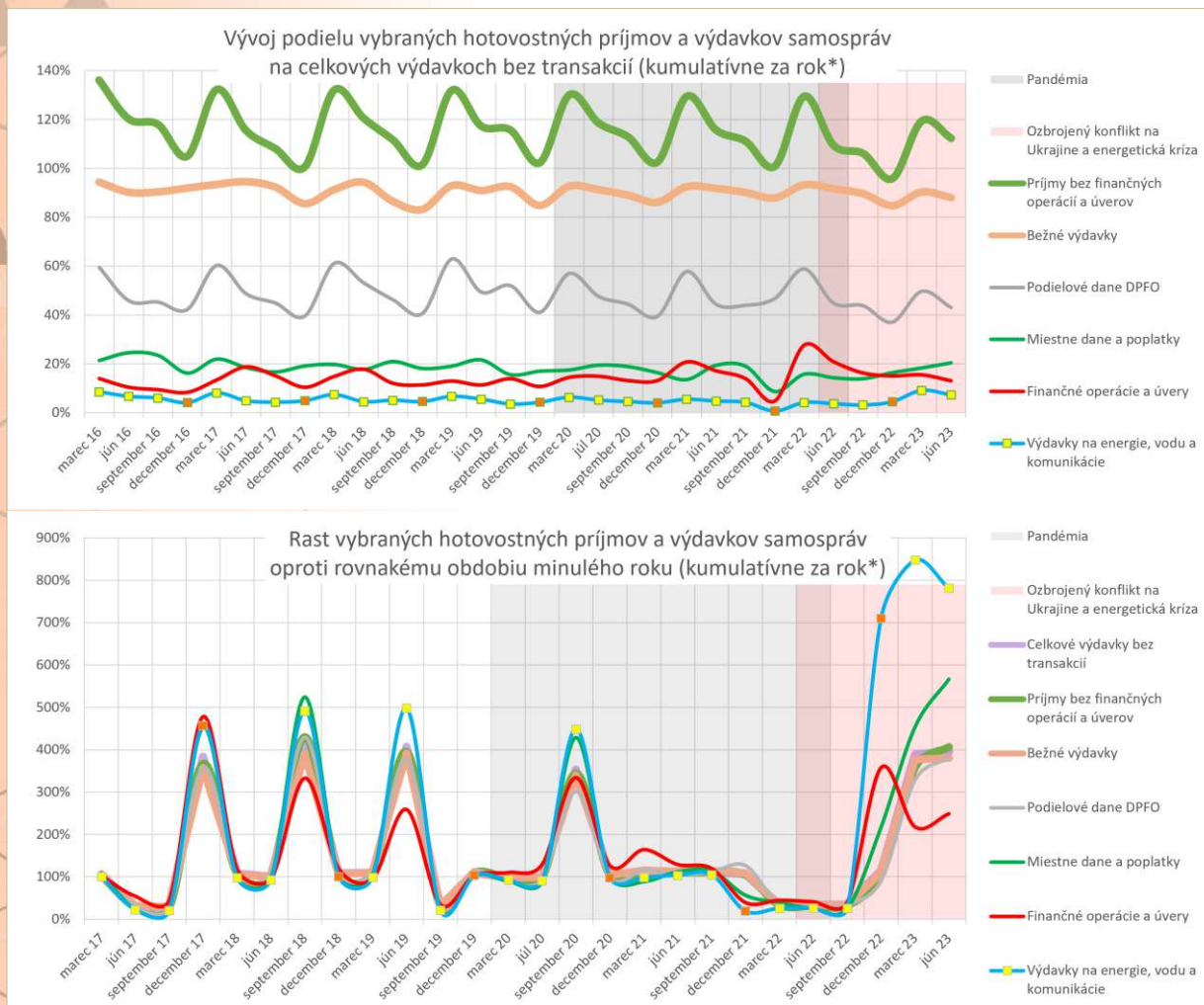
Byť pripravený na nové výzvy a nečakané zmeny je preto oblasťou, ktorá dnes nadobúda oveľa väčší význam ako v minulosti. Okrem bežnej odbornej prípravy by sa preto malo dbať aj na tzv. „soft skills“, najmä kreativitu objavovať a uplatňovať nové riešenia, komunikačné zručnosti, schopnosti počúvať a porozumieť iným, byť otvorený pre nové spôsoby myslenia spolu s rozvinutými schopnosťami zvažovania a rozlišovania ktoré myšlienky a činy sú škodlivé a ktoré z dlhodobého hľadiska prinášajú prospech. A netreba zabúdať ani na schopnosti taktu a empatie na zvládanie napätých situácií, ktorými sú ľudia vystavovaní v čoraz väčšej miere pod vplyvom rastúcej neistoty a zmien.

Výrazné zmeny sa nevyhli ani samosprávam. Pokiaľ ide o vplyv pandémie, tam nešlo ani tak o zmeny v ekonomickej oblasti, resp. tie neboli na prvý pohľad výrazné (*Graf 28, horná časť*). V druhej polovici pandémie bolo možné sledovať ustálenie medziročných rastov a ku jej koncu dokonca znižovanie hotovostných nákladov, i keď sa spolu s nimi znižovali aj príjmy (*Graf 28, dolná časť*). V roku 2021 dosiahli obce (bez zohľadnenia príjmových a výdavkových operácií) v metodike ESA prebytok vo výške 2,4 mil. EUR¹¹

Z hľadiska vplyvu ozbrojeného konfliktu a následnej energetickej krízy sa to však už povedať nedá. Najmä v poslednom štvrtroku 2022, teda počas vykurovacej sezóny, kedy aj

¹¹ V roku 2020 to bol prebytok 140,7 mil. EUR, v roku 2019 prebytok 55,9 mil. EUR a v roku 2018 schodok vo výške 29,3 mil. EUR. Zdroj údajov sú správy MFSR hodnotiace výsledky rozpočtového hospodárenia obcí a VÚC.

Graf 28: Vplyv posledných krízových udalostí na hospodárenie samospráv

Zdroj: MFSR (údaje zverejňované na základe smernice Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov), graf a prepočty autori

Poznámka: Údaje sa kumulujú v priebehu kalendárneho roka (údaje za december označené oranžovými štvorcami sú za celý rok, údaje za jún za celý polrok, a pod).

inflačné hodnoty boli už veľmi vysoké (Graf 3, vpravo dole), došlo k výraznému zvýšeniu nákladov, následkom čoho sa po očistení o finančné transakcie dostali pod úroveň príjmov (Graf 28, horná časť). V metodike ESA sa vtedy obce dostali do výraznejšieho deficitu (297,8 mil. EUR).

Pozitívnu skutočnosťou v tomto ohľade je, že výrazným zdrojom samospráv je daň z príjmov fyzických osôb (DPFO), ktorá má v prípade inflácie stabilizačný efekt. Jej výber totiž rastie spolu s rastom miezd v hospodárstve, čo je zvyčajné pri roztáčaní sa inflačných špirál. Z toho dôvodu rástol aj príjem samospráv z nej, i keď s o niečo oneskoreným tempom, pretože chvíľu trvá kým sa rast cien energií preniesie do rastu spotrebiteľských cien a následne do rastu

miezd. V prvom polroku 2023 sa tak už hospodárenie samospráv dosiahlo podľa vyjadrenia MF SR „prekvapivo dobré“ výsledky ¹², keď obce dosiahli po očistení o finančné operácie prebytok 378,3 mil. EUR. Prebytok je zreteľný aj na údajoch v priložených grafoch, ktoré zobrazujú výdavky všetkých samospráv, t.j. aj vyšších územných celkov (Graf 28, horná časť).

Na zaistenie **konkurencieschopnosti na trhu práce** má súčasný systém podielových daní pozitívny vplyv aj na ľahšie možnosti samospráv prispôbovať mzdovú úroveň mzdovej úrovni v hospodárstve. Nebráni tomu ani normatívne tzv. „tabuľkové“ odmeňovanie, pretože aj tento systém má vysokú flexibilitu, čo podrobnejšie rozoberáme v časti 4.1. Pre krajiny, kde takýto stabilizačný efekt chýba, je zabezpečovanie cenovej konkurencieschopnosti na domácom trhu práce oveľa ťažšie. Príkladom je susedné Maďarsko, kde niektorí starostovia v nedávnej osobnej debatae o oblastiach, ktoré u seba považujú za najproblémovjšie, zmienili práve túto oblasť, teda dlhodobú neschopnosť prispôbovať svoje mzdy ich zvyšovaniu v iných sektoroch.

Za nemenej dôležité ako ekonomické faktory, pod ktoré sa podpísal vplyv posledných udalostí, pokladáme urýchľovanie rozkladu morálnych hodnôt v spoločnosti, čo sa prejavuje v rastúcej nedôvere, polarizácii, neschopnosti porozumenia a rozpadu dobrých vzťahov a spolupráce medzi ľuďmi. Problémom sú aj stále častejšie vyhorenia či rovno psychické problémy zamestnancov. Aj preto je dôležité z hľadiska prípravy na zvládanie krízových udalostí posilňovať „soft skills“, a to obzvlášť vo verejnej správe, ktorá by mala ísť vzorom v komunikácii, v morálnych otázkach a v dobrom spravovaní vecí verejných. Aj preto že sú jej predstavitelia viditeľní, majú ich spôsoby kľúčový význam pre dôveru a atmosféru v celej spoločnosti.

Táto kapitola sa venuje podrobnejšiemu pohľadu na nové nároky zamestnancov miestnej územnej samosprávy z viacerých pohľadov: z pohľadu vývoja kompetencií (časť 3.2), organizačnej štruktúry (časť 3.3), zmapovania štruktúry odborných zamestnancov (časť 3.4) a otázok týkajúcich sa ich odbornej prípravy 3.5.

¹² „Prekvapivo dobré výsledky hospodárenia samospráv“, tlačová správa MF SR dostupná 23.9.2023 na <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/prekvapivo-dobre-vysledky-hospodarenia-samosprav.html>

Vo zvláštnej časti (3.6) rozoberáme kultúru miestnej samosprávy, ktorá úzko súvisí so schopnosťami „soft-skills“ a patrí preto tiež podľa nášho názoru do problematiky požiadaviek na jednotlivé profesie zamestnancov verejnej správy a verejných služieb nie menej ako bežné požiadavky na odbornosť. Zreteľne vnímame, že práve kultúra v pracovnej a mimopracovnej činnosti, kam zaraďujeme aj rešpektovanie morálno - etických noriem je niečím, čo sa tiež výrazne zmenilo vplyvom pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy. A to dokonca ešte zásadnejšie ako požiadavky na bežné odborné znalosti. K časti (3.6) sa preto pokúšame zdefinovať, aké kritériá by sa mali sledovať a čo by ešte malo byť zaradené do vzdelávacieho procesu, aby sa aj v tomto situácia zmenila k lepšiemu najprv vo verejnej správe, ktorá je najviac viditeľná, a následne aj v širšom spoločenskom ovzduší, čo potom bude musieť priniesť výrazné zlepšenie vo všetkých oblastiach ľudskej činnosti vrátane schopností zvládania všetkých podobných nečakaných zmien, problémov alebo kríz, ktoré nás ešte môžu zastihnúť.

3.2. Právna analýza vývoja kompetencií obcí vo vzťahu k novým nárokom na zamestnancov

Na tomto mieste sa zaoberáme legislatívnym výkladom a zhodnotením vývoja kompetencií obcí s dôrazom na nové požiadavky, ktoré miestna územná samospráva mala síce formálne vo svojich úlohách, avšak v praxi ich po dlhú dobu nemusela využívať. To sa zmenilo spolu s nástupom pandémie a možno ich preto považovať za nové úlohy či zručnosti zamestnancov. Ide najmä o oblasť bezpečnosti, zvládania a riadenia krízových situácií a civilnej ochrany.

3.2.1. Ústavnoprávne hľadiská zakotvenia kompetencií obcí v SR

Ústavný princíp "*územnej samosprávy*" je jedným zo základných hodnôt "*demokratického a právneho štátu*" vyjadrených v čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Právna samostatnosť územnej samosprávy preto musí v zmysle slovenskej súdnej judikatúry požívať náležitú právnu ochranu.

Kompetencie územnej samosprávy možno vnímať v primárnej optike **originárnych právomoci** podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: „*Vo veciach územnej*

samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia.“ Uvedenú samosprávnú oblasť kompetencií odvodzuje súdna judikatúra od čl. 64a a čl. 65 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorých: „Obec a vyšší územný celok sú samostatné územné samosprávne a správne celky Slovenskej republiky združujúce osoby, ktoré majú na ich území trvalý pobyt. Podrobnosti ustanoví zákon. ... Obec a vyšší územný celok sú právnické osoby, ktoré za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodária s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. ... Obec a vyšší územný celok financujú svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, ako aj zo štátnych dotácií. Zákon ustanoví, ktoré dane a poplatky sú príjmom obce a ktoré dane a poplatky sú príjmom vyššieho územného celku. Štátnych dotácií sa možno domáhať len v medziach zákona.“ Okrem uvedených kompetencií však Ústava Slovenskej republiky rovnako vymedzuje aj kompetencie obcí pri **prenesenom výkone štátnej správy**. Uvedené právne nástroje vymedzuje prostredníctvom uplatňovania normotvornej právomoci podľa čl. 71 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého: „(1) Na obec a vyšší územný celok možno zákonom preniesť výkon určených úloh miestnej štátnej správy. Náklady takto preneseného výkonu štátnej správy uhrádza štát. ... (2) Pri výkone štátnej správy môže obec a vyšší územný celok vydávať v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach všeobecne záväzné nariadenia. Výkon štátnej správy prenesený na obec alebo na vyšší územný celok zákonom riadi a kontroluje vláda. Podrobnosti ustanoví zákon.“

Obsah samosprávnych funkcií obce na zákonnej úrovni vymedzuje predovšetkým § 4 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Judikatúra vysvetľuje originálne pôsobnosť tým spôsobom, že do uvedenej oblasti patria nástroje, ktoré sa svojou povahou dotýkajú územno-samosprávnych celkov. Vzťahujú sa k miestnym záujmom obyvateľstva. Obce sú spôsobilé za ne niesť samostatne aj zodpovednosť a v uvedených vzťahoch nevystupujú ako subjekty ukladajúce povinnosti

jednostrannými príkazmi a zákazmi. Na realizáciu svojho právneho postavenia používajú obce predovšetkým normotvornú právomoc.¹³

Normotvornú právomoc podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky môže obec uplatniť kedykoľvek, bez splnomocnenia v zákone. Uvedený nástroj však obec nemôže uplatňovať v neobmedzenej miere na úpravu všetkých spoločenských vzťahov existujúcich v územnom obvode svojej územnej samosprávy. Normotvornú pôsobnosť podľa čl. 68 udelila Ústava Slovenskej republiky územnej samospráve len na úpravu vecí územnej samosprávy podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj podľa § 4 ods. 3 zákona SNR č. 369/1990 Zb. Aj na uplatnenie tohto ustanovenia sa vzťahuje čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého „*Výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.*“ Ústava Slovenskej republiky teda nepriznala obciam normotvornú právomoc v celom rozsahu vnútorných vecí, ktoré spravujú podľa § 4 ods. 3 zákona SNR č. 369/1990 Zb. Obce pri správe všetkých svojich vnútorných vecí zabezpečujú aj uplatňovanie zákonov a podzákonných predpisov vydaných štátnymi orgánmi. Normotvornú právomoc môžu uplatňovať len v tej časti správy svojich vnútorných vecí, ktorou realizujú územnú samosprávu podľa čl. 65 Ústavy Slovenskej republiky. Nad rámec uvedeného ustanovenia môžu upraviť všeobecne záväzným nariadením aj ďalšie vzťahy, ak im zákonodarca udelí výslovné splnomocnenie na normotvornú činnosť. Pri uplatnení normotvornej právomoci orgán územnej samosprávy môže ukladať povinnosti, ale nie spôsobom obmedzujúcim základné práva a slobody nad rámec zákona. Obec teda ani v rámci svojej normotvornej právomoci nemôže obmedziť základné práva a slobody nad rámec zákonov. V rámci zákona nemôže upraviť vzťahy, ktoré nepatria do normotvornej právomoci orgánu územnej samosprávy vymedzenej ústavou.¹⁴

Ústava Slovenskej republiky v čl. 65 splnomocňuje obec ako právnickú osobu samostatne hospodáriť s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami, a to za podmienok

¹³ Pozri napr.: Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. 12. 2000, sp. zn. I. ÚS 55/00

¹⁴ Pozri napr.: Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. 03. 1999, sp. zn. II. ÚS 16/99

určených zákonom.¹⁵ Podľa čl. 67 Ústavy Slovenskej republiky *vo veciach územnej samosprávy rozhoduje obec samostatne, pričom povinnosti a obmedzenia jej možno ukladať len zákonom*. Podrobnejšie účelové vymedzenie všeobecne záväzných nariadení obcí obsahuje § 6 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb., podľa ktorého *takýto primárny normatívny predpis, vydaný za účelom plnenia úloh samosprávy obce, nesmie odporovať ústave ani zákonu*.¹⁶ Podľa § 4 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb., obce samostatne rozhodujú a uskutočňujú všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, ak osobitný zákon takéto úkony nezveruje štátu alebo inej právnickej, resp. fyzickej osobe. V zmysle § 6 obecného zákona, na *plnenie úloh samosprávy obce, alebo ak to ustanovuje zákon, obec vydáva pre svoje územie všeobecne záväzné nariadenie. Vo veciach, v ktorých plní úlohy štátnej správy, môže ho vydať len na základe splnomocnenia zákona a v jeho medziach*.¹⁷

Výsledok normotvornej činnosti podľa čl. 68 a čl. 71 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky je zdanlivo totožný, pretože orgán samosprávy vydá všeobecne záväzné nariadenie. Podstatný rozdiel je však v účele vydania všeobecne záväzného nariadenia, ako aj v právnom titule vydania všeobecne záväzného nariadenia. Všeobecne záväzné nariadenie, ktorým sa plnia úlohy samosprávy, vydáva orgán územnej samosprávy na samosprávny účel. Všeobecne záväzné nariadenie v prípadoch, v ktorých orgány plnia úlohy štátnej správy, vydáva orgán územnej samosprávy pre potreby zabezpečenia úloh štátnej správy v regióne orgánu územnej samosprávy. Všeobecne záväzné nariadenie podľa prvej vety čl. 71 ods. 2 môže orgán územnej samosprávy vydať len ak Národná rada Slovenskej republiky v zákone udelí orgánu územnej samosprávy splnomocnenie, aby na výkon štátnej správy vydala všeobecne záväzné nariadenie. Ak Národná rada Slovenskej republiky v splnomocnení prejaví svoju vôľu, aby orgán územnej samosprávy všeobecne záväzným nariadením vykonal zákon alebo jeho časť,

¹⁵ Podľa § 1 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb.: „*Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. 1) Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.*“

¹⁶ Podľa § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, na plnenie úloh samosprávy obce, alebo ak to ustanovuje zákon, obec vydáva pre svoje územie všeobecne záväzné nariadenie. Vo veciach, v ktorých plní úlohy štátnej správy, môže ho vydať len na základe splnomocnenia zákona a v jeho medziach. (Pozri napr. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. 09. 1994, sp. zn. I. ÚS 29/94).

¹⁷ Pozri napr.: Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. 09. 1994, sp. zn. I. ÚS 31/94

orgán územnej samosprávy je viazaný vôľou zákonodarcu, pretože zákon mu dovoľuje vydať všeobecne záväzné nariadenie iba v rozsahu ustanovenom Národnou radou Slovenskej republiky.¹⁸

Zjednodušene povedané obec ako subjekt územnej samosprávy v zmysle čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky realizuje dva okruhy samosprávnej kompetencie. Prvým okruhom sú veci územnej samosprávy viazané na realizáciu vlastných potrieb a správu svojho majetku. Druhým okruhom sú záležitosti zverené obciam osobitnými zákonmi. Zákon č. 369/1990 Zb. v § 4 odsek 3 zakotvuje demonštratívny výpočet kompetencii obcí a zároveň zavádza pravidlo, podľa ktorého **ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávy pôsobnosti obce**. Do samosprávnej pôsobnosti obce patria napr. všetky spoločenské vzťahy na území obce, ktoré sa týkajú samostatného hospodárenia obce s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami a sú uvedené v ustanovení § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení. Zákon zároveň môže zveriť obciam kompetencie osobitnými zákonmi a súčasne § 4 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. zakotvuje negatívne vymedzené, podľa ktorého čo nie je zákonom na obec prenesené výslovne ako výkon určitých úloh miestnej štátnej správy, patrí do jej samosprávnej pôsobnosti.¹⁹ Výpočet samosprávnych funkcií obce uvedený v § 4 ods. 3 zákona SNR č. 369/1990 Zb. treba interpretovať tak, že **obce svojou normotvornou činnosťou podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky nemôžu obmedziť základné práva a slobody**. Pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce ukladajú povinnosti fyzickým osobám a právnickým osobám, aj pôvodná (originálna) normotvorná pôsobnosť obce je limitovaná čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého *každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá*.²⁰

Zverenie určitej časti štátnej správy zákonom obci ešte samo osebe nezakladá právomoc obce vydávať v tejto oblasti štátnej správy všeobecne záväzné nariadenia. Na zverenie

¹⁸ Pozri napr.: Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. 03. 1997, sp. zn. II. ÚS 8/97.

¹⁹ Pozri napr.: Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. 01. 2003, sp. zn. III. ÚS 100/02.

²⁰ Pozri napr.: Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. 10. 2001, sp. zn. I. ÚS 56/00.

právomoci vydávať všeobecne záväzné nariadenia v danej oblasti štátnej správy je potrebné výslovne zákonné splnomocnenie. **Obec môže zaviesť iba tie právne nástroje v oblasti štátnej správy, ktoré sú výslovne uvedené v osobitnom zákone.** Pri ich zavádzaní sa musí vo všeobecne záväznom nariadení pridržiavať pravidiel, ktoré upravil zákonodarca v zákone a musí dôsledne rešpektovať zákonné rámce zákonného ustanovenia.²¹

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že prechodu pôsobnosti na obce došlo predovšetkým zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, ktorý v § 1 ods. 2 zakotvil pravidlo, že prechod pôsobnosti je prenesením výkonu pôsobností štátnej správy na obce a okrem iného aj na samosprávne kraje a prechod pôsobností v rozsahu ustanovenom zákonom z orgánov štátnej správy do samosprávnej pôsobnosti obcí a samosprávnych krajov. Interpretáčnej pravidlo následne zaviedol zákonodarca do § 4 ods. 4 uvedeného zákona, podľa ktorého: „Ak zákon pri úprave pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja) neustanovuje, že ide o prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja).“ Ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z. z. možno chápať ako interpretačné pravidlo, podľa ktorého, ak nie je v zákone upravujúcom pôsobnosť obce alebo vyššieho územného celku uvedené, že ide o prenesený výkon štátnej správy platí, že ide o originálnu (samosprávnu) pôsobnosť. Týmto spôsobom zákonodarca reagoval na problémy, ktoré v aplikačnej praxi spôsobovalo nejasné vymedzenie hraníc medzi samosprávnou pôsobnosťou a pôsobnosťou pri prenesenom výkone štátnej správy v činnosti subjektov územnej samosprávy (t. j. obcí a vyšších územných celkov).

Na objasnenie možno podotknúť, že pri výkone samosprávnej (originálnej) pôsobnosti je samosprávny orgán viazaný len ústavou a zákonmi, ale samotný výkon pôsobnosti už podlieha jeho rozhodovacej právomoci a regulácii vlastnými všeobecne záväznými nariadeniami. Pri prenesenom výkone štátnej správy je orgán samosprávy len mechanickým vykonávateľom daných pôsobností, ktoré naďalej zostávajú akoby pôsobnosťami štátneho orgánu. Samosprávny orgán je pri výkone prenesenej štátnej správy viazaný okrem ústavy, zákonov aj

²¹ Pozri napr.: Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.05.2000, sp. zn. III. ÚS 1/00.

ďalšími podzákonými právnymi normami - vyhláškami, nariadeniami, smernicami. Rozlíšenie štátnosprávnych aktivít obcí (miest) a vyšších územných celkov od ich samosprávnych aktivít nie je samoučelné, ale je významné z dôvodov odlišného spôsobu financovania týchto druhov aktivít a odlišného spôsobu nápravy nezákonných a protiústavných rozhodnutí vydávaných jednak vo veciach štátnej správy a jednak vo veciach územnej samosprávy.²²

3.2.2. Bezpečnosť, krízové situácie a systém krízového riadenia

Pojem bezpečnosť upravuje na ústavnoprávnej úrovni čl. 1 ods. 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu (ďalej ako „ústavný zákon č. 227/2002 Z. z.“) „*Bezpečnosť je stav, v ktorom je zachovávaný mier a bezpečnosť štátu, jeho demokratický poriadok a zvrchovanosť, územná celistvosť a nedotknuteľnosť hraníc štátu, základné práva a slobody a v ktorom sú chránené životy a zdravie osôb, majetok a životné prostredie.*“ Podľa čl. 1 ods. 1 uvedeného ústavného zákona „*Slovenská republika vykonáva štátnu moc s cieľom zachovať mier a bezpečnosť štátu, najmä brániť svoju zvrchovanosť, územnú celistvosť, nedotknuteľnosť hraníc a demokratický poriadok, chrániť život a zdravie osôb, základné práva a slobody, majetok a životné prostredie a plniť záväzky vyplývajúce z členstva v organizácii vzájomnej kolektívnej bezpečnosti a z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Vypovedať vojnu alebo vyhlásiť vojnový stav, výnimočný stav a núdzový stav možno len za podmienok ustanovených v tomto ústavnom zákone.*“ Čl. 1 ods. 1 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. síce explicitne nehovorí o právnom štáte, čiastkovo však vymenúva jeho jednotlivé atribúty, ako napr. demokratický poriadok, ochrana života a zdravia, základných práv a slobôd, plnenie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv. Bezpečnosť je teda predpokladom realizácie atribútov právneho štátu a súčasne vytváranie priestoru pre ústavnú a zákonnú úroveň realizácie kompetencií územnej samosprávy.

Oblasť obecnej samosprávy je rovnako vo veľkej miere ovplyvnená pojmom bezpečnosť v kontexte skôr spomenutého ústavného zákona. Ide taktiež o oblasť, v ktorej sú požiadavky na realizovanie atribútov právneho štátu (akými sú legalita, právna istota, transparentnosť,

²² Pozri napr.: Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 10. 2015, sp. zn. 6Rks/2/2014.

proporcionalita, prístup k súdnej ochrane, právo na realizáciu administratívneho konania a ochrana základných práv a slobôd) najvyššie. Požiadavky na oblasť bezpečnosti a systému riadenia krízových situácií upravuje aj oblasť medzinárodného práva verejného. Dôraz na uvedenú problematiku preto kladie aj medzinárodné spoločenstvo prijímaním zásadných dokumentov označovaných v rámci medzinárodného práva verejného aj ako „hard law“ a taktiež aj dokumentov politickej povahy známych skôr ako „soft law“.

V kontexte bezpečnosti a krízových situácií možno hovoriť o aplikácii pojmov zahŕňajúcich právny štát, systém krízového riadenia a ochranu ľudských práv a základných slobôd fyzických a právnických osôb. Bezpečnosť ako inštitút je v právnej praxi často vnímaný ako nástroj obmedzovania základných práv a slobôd. V kontexte kompetencii územnej samosprávy však môže byť vnímaný ako požiadavka na realizácii všetkých zákonom zverených kompetencií za účelom všestranného rozvoja obcí a starostlivosti o potreby ich obyvateľov. Ide teda o oblasť, kde aj obce realizujú svoje kompetencie, aby tak chránili základné práva svojich obyvateľov. Za uvedeným účelom musia byť preto aj obce spôsobilé čeliť krízovým situáciám za pomoci vyškolených zamestnancov. Bezpečnosť ako nástroj riadenia napomáha plniť úlohy strategického fungovania právneho štátu, a teda aj zabezpečovať náležitú realizáciu základných práv a riadny výkon kompetencii obecnej samosprávy.

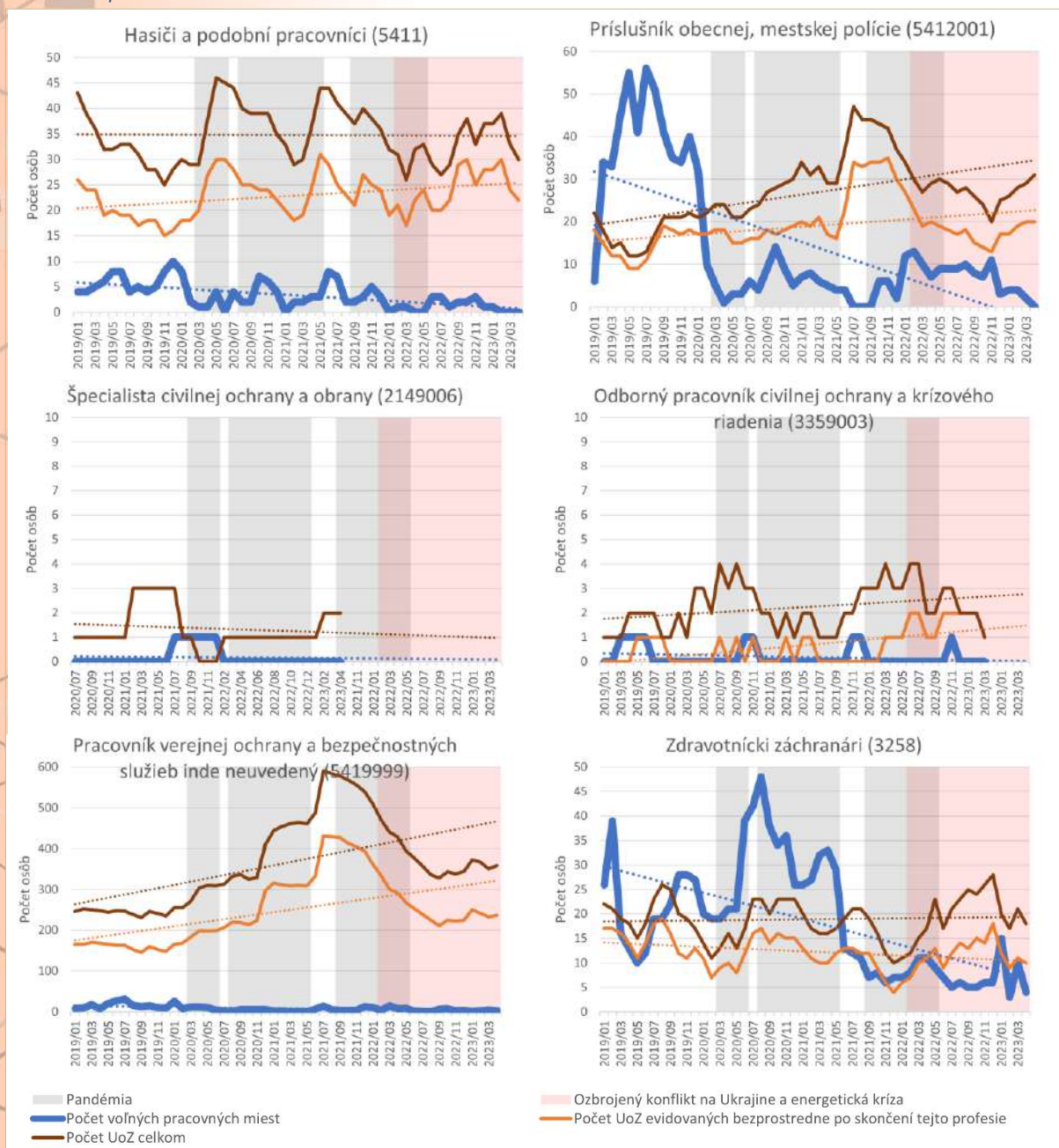
Prevažná väčšina nástrojov používaných v uvedenej oblasti je však administratívnoprávna a transponuje najmä požiadavky čl. 1 („(1) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo. ... (2) Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.“), **čl. 2 ods. 1** („(1) Štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo.“) a **2** („(2) Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“), **čl. 12** („(1) Ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné. ... (2) Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo

etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať. ... (3) Každý má právo slobodne rozhodovať o svojej národnosti. Zakazuje sa akékoľvek ovplyvňovanie tohto rozhodovania a všetky spôsoby nátlaku smerujúce k odnárodnovaniu. ... (4) Nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.“) a čl. 13 („(1) Povinnosti možno ukladať ... a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,... b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo ... c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2. ... (2) Medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. ... (3) Zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. ... (4) Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.“) **Ústavy Slovenskej republiky.**

V uvedenom kontexte preto problematika bezpečnosti a systému krízového riadenia úzko súvisí s princípmi materiálneho právneho štátu. Uvedená problematika bola doposiaľ vnímaná optikou bezpečnostného manažmentu, teórie krízového manažmentu a policajných vied. Nedávne udalosti zahŕňajúce predovšetkým pandémiu ochorenia COVID-19 a vojnu na Ukrajine však ukázali, že ide predovšetkým o oblasť, ktorej by mala byť venovaná náležitá pozornosť zo strany obecnej samosprávy. Boli to práve obce, ktoré čelili náporu utečencov v prípade vojny a návratu vlastných občanov v prípade pandémie.

Bezpečnosť býva štandardne vymedzovaná ako relatívna absencia ohrozenia. Uvedený pojem vníma doktrína a odborná prax aj ako stav systému, v ktorom absentuje ohrozenie z hľadiska jeho existencie, záujmov a hodnôt, resp. jeho charakteristika, napr. istota, ochrana, zabezpečenie, osobná bezpečnosť, bezpečnosť práce, bezpečnosť jazdy, systém kolektívnej bezpečnosti, bezpečnosť štátu. Rovnako niektorí autori vymedzujú bezpečnosť ako súhrn opatrení na zaistenie vnútornej bezpečnosti a poriadku v štáte, na zabezpečenie ľudských práv a slobôd občanov pred pôsobením zločinu, terorizmu, organizovaného násillia a pod..

Graf 29: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest vybraných profesií v oblasti bezpečnosti

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

Uvedená kategória slúži aj na zachovanie demokratických základov štátu, jeho zvrchovanosti, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti hraníc. Taktiež niektorí predstavitelia doktríny vnímajú bezpečnosť v inštitucionálnom zmysle ako bezpečnostné orgány, policajné

orgány, polícia, policajný zbor a pod. Do uvedenej kategórie orgánov je však zahrnutá aj obec napr. v kontexte § 15 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva.

Podľa uvedeného ustanovenia: „(1) Obec ... a) vypracúva plán ochrany obyvateľstva, oboznamuje sa s havarijnými plánmi podnikov a prevádzok na svojom území a informuje obyvateľstvo a verejnosť podľa § 15a, ... b) koordinuje plnenie úloh v súčinnosti s právnickými osobami, fyzickými osobami – podnikateľmi a s ostatnými fyzickými osobami, ... c) riadi záchranné práce, ak nepatria do pôsobnosti orgánov štátnej správy, právnických osôb alebo fyzických osôb – podnikateľov na území obce; pri riadení záchranných prác môže uložiť povinnosti podľa § 21 a 23, ... d) uskladňuje, ošetruje a zabezpečuje výdaj materiálu civilnej ochrany jednotkám civilnej ochrany zriadeným obcou a prostriedkov individuálnej ochrany obyvateľstvu obce, pre ktoré tieto prostriedky nezabezpečujú právnické osoby alebo fyzické osoby – podnikatelia, ... e) podľa potreby určuje vhodné ochranné stavby použiteľné na ukrytie obyvateľstva a zabezpečuje ich potrebné úpravy, ... f) zabezpečuje trvale hlásnu službu a informačnú službu civilnej ochrany, o čom informuje okresný úrad a poskytuje nevyhnutnú a okamžitú pomoc v núdzi, najmä prístrešie, stravu alebo inú materiálnu pomoc¹⁷⁾ obyvateľstvu obce a osobám nachádzajúcim sa na území obce, ... g) plánuje, vyhlasuje, riadi a zabezpečuje evakuáciu a poskytuje núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie evakuovaným, ... h) vytvára jednotky civilnej ochrany z obyvateľstva obce a zabezpečuje ich akcieschopnosť, ... i) zabezpečuje a vykonáva prípravu jednotiek civilnej ochrany obce a v spolupráci s verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním zabezpečuje prípravu obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc, .. j) vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu a ustanovuje režim života obyvateľstva na území obce v prípade vzniku mimoriadnej udalosti a neodkladne o tom informuje okresný úrad, ... k) vedie evidenciu evakuovaných osôb a zoznamy evakuovaných osôb podliehajúcich brannej povinnosti s uvedením evakuačného miesta odovzdáva príslušnému okresnému úradu v sídle kraja, ... l) hospodári s pridelenými finančnými prostriedkami na civilnú ochranu, ... m) vyžaduje náhradu skutočných výdavkov vynaložených na civilnú ochranu, ktoré sa financujú zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu miestne príslušného okresného úradu. ... (2) Obec je povinná uhrádzať z vlastných zdrojov výdavky spojené s uskladnením materiálu civilnej ochrany, s prípravou na civilnú ochranu a výdavky spojené s

udržiavaním ochranných stavieb civilnej ochrany. Výdavky nezahŕňajú odmeny pre skladníka, lektora a výdavky na rekonštrukcie, prestavby ochranných stavieb, periodické revízie, obmeny technického zariadenia a odstraňovanie následkov ich poškodenia mimoriadnou udalosťou.“

Na druhej strane však viacerí autori poukazujú na skutočnosť, že v bežnej aj odbornej praxi sa výraz bezpečnosť len výnimočne (v teórii krízového manažmentu, bezpečnostného manažmentu) používa vo všeobecnej rovine. Častejšie autori používajú uvedený pojem v kontexte oblasti alebo prostredia, v ktorom pôsobia a prisudzujú tak bezpečnosti rôzne prívlastky (napr. vojenská bezpečnosť vnútorná bezpečnosť, ekonomická bezpečnosť, informačná bezpečnosť a pod). V teórii krízového manažmentu sa uvedený pojem zvykne vymedzovať ako stav, kedy sú odstránené alebo minimalizované riziká a z nich vyplývajúce možné ohrozenia, ktoré môžu vyústiť do kríz (krízových stavov). Bezpečnosť je teda podľa niektorých autorov stav, v ktorom sa daný subjekt necíti byť ohrozený z hľadiska svojej existencie, záujmov a hodnôt.²³

Zámerom tejto kapitoly je však vnímanie pojmu bezpečnosť v ústavnoprávnom a administratívnom právnom zmysle, pretože uvedený pohľad zároveň zahŕňa právne postavenie obecnej samosprávy v krízových situáciách. Spomenuté teórie bezpečnostného manažmentu a krízového manažmentu vnímajú bezpečnosť skôr sektorovou optikou. V kontexte ústavného práva a administratívneho práva však predmetný pojem možno vnímať ako kategóriu, ktorá uvedené sektory a pojmy (krízové riadenie, civilná ochrana) zastrešuje a je v určitej rovnováhe s požiadavkou na ochranu základných práv a slobôd aj s požiadavkou na riadne fungovanie obecnej samosprávy, ktorá musí svoje úlohy zabezpečiť prostredníctvom

²³ porovnaj: A. Toffler, H. Tofflerová, Utváranie novej civilizácie. Politika tretej vlny, Bratislava 1996, s. 116.; V. Tkáč, P. Marchevka, A. Chúpek, Terminologická príručka krízového manažmentu v rezorte ministerstva obrany, Bratislava 2002, s. 15.; J. Mikolaj, a kol., Krízový manažment ako spoločensko-vedný problém, Žilina 2000, s.17; L. Šimák, Krízový manažment vo verejnej správe, Žilina 2001, s. 37, L. Korzeniowski, Nadużycia menedżerów w warunkach ryzyka gospodarczego, [In:] Bezpieczeństwo w administracji i biznesie, Gdynia 2007, s. 113.; M. Mesároš, O. Jamnický, Občianska bezpečnosť a je j trvalo udržateľný rozvoj. In. Zborník z 9. vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou „Riešenie krízových situácií v špecifickom prostredí. ŽU Žilina 2004, s. 426 a n.; Buzalka J., Vybrané otázky teórie krízového manažmentu a civilná ochrana, Bratislava, APZ, 2001.; Buzalka J., Všeobecné otázky krízového manažmentu, Bratislava, APZ, 2005.

spôsobilých a kompetentných zamestnancov, ktorí budú schopní plniť naznačené uvedené úlohy obecnej samosprávy v krízových situáciách.

3.2.3. Vývoj kompetencií obecnej samosprávy

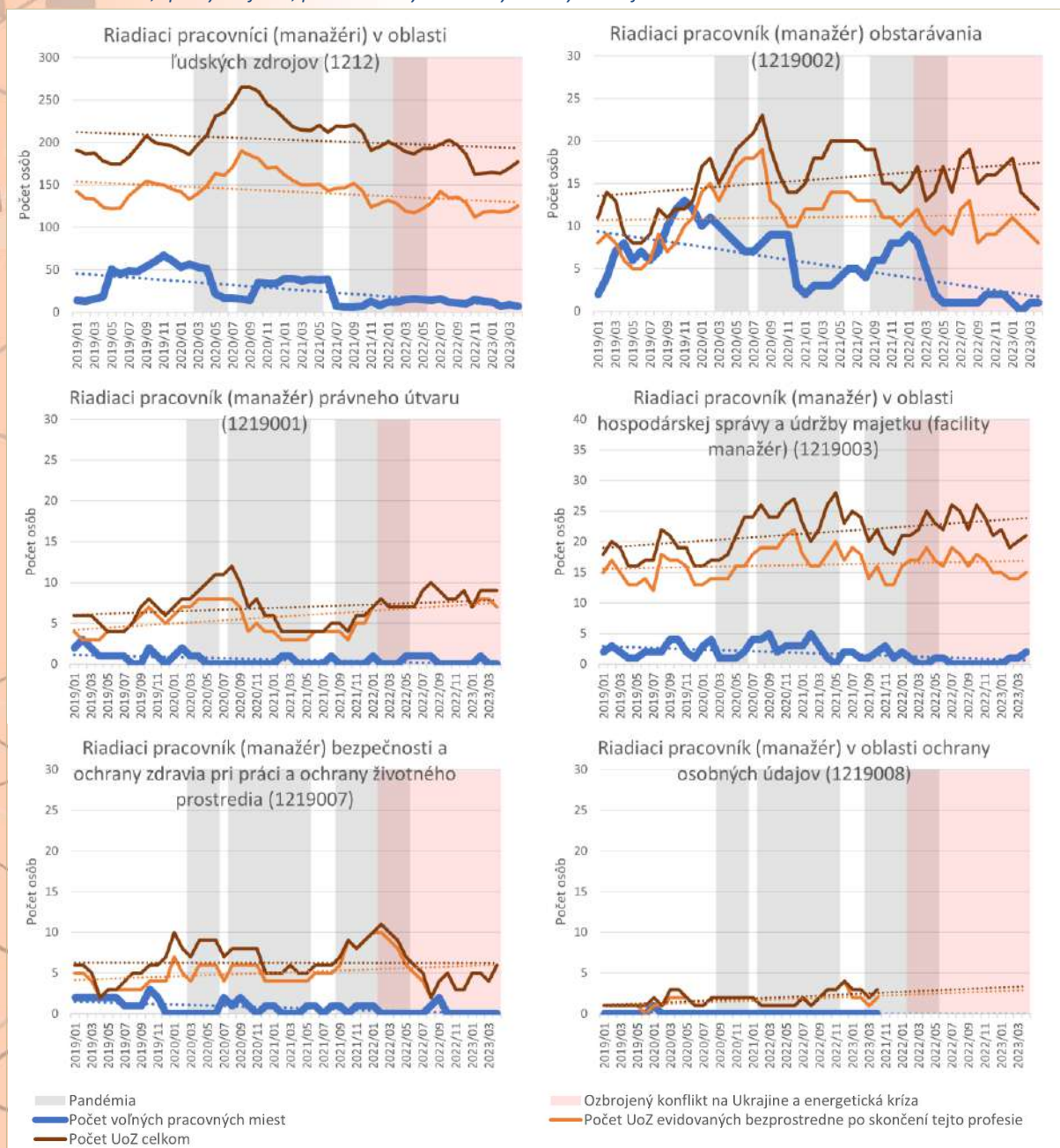
Zakotvenie kompetencií obecnej samosprávy je spojené s prijatím zákona SNR č. 369/1990 Zb., kde po prvý raz zákonodarca ustanovil obciam v roku 1990 kompetencie prostredníctvom § 4 uvedeného právneho predpisu v roku 1990. Uvedenou úpravou sa malo zvýrazniť samosprávne postavenie obce pri rozhodovaní o veciach správy obce a jej majetku tým, že obci patrí rozhodovať aj o veciach, ktoré nie sú a zrejme ani perspektívne nebudú právnymi predpismi detailne a taxatívne vymedzené. Z existujúcich pôsobností sa ku dňu účinnosti uvedeného zákona na obce previedli pôsobnosti a právomoci vo veciach predtým vykonávaných miestnymi a mestskými národnými výbormi. Zákonodarca zároveň zaviedol uvedenou úpravou pravidlo, že na obce prechádzajú kompetencie do tej miery, do ktorej ich osobitný zákon výslovne nezveril niektorému štátnemu orgánu. Tým sa malo vyriešiť právne nástupníctvo jednotlivých správnych agend národných výborov. V odseku 3 § 4 uvedeného zákona sa rámcovo vymedzili základné oprávnenia obce v oblasti finančnej, správnej a zakladateľskej, ktoré sú charakteristické pre samosprávu obce. V týchto veciach dodnes konajú obce samostatne spravujúc sa len ústavou a zákonmi. V súlade so skôr spomenutými ústavnými pravidlami štát do uvedených kompetencií nemôže zasahovať.²⁴

Ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z. pristúpil slovenský zákonodarca k úprave Ústavy SR v čl. 64 až 71 Ústavy Slovenskej republiky. Keďže 1. júna 2000 pre Slovensko nadobudla platnosť Európska charta miestnej samosprávy, Slovenská republika sa pri ratifikácii zaviazala a na regionálnej a miestnej úrovni vytvárať predpoklady aj na prijatie záväzkov k ďalším ustanoveniam charty. Princíp miestnej samosprávy, ktorý v súlade s čl. 2 charty uznáva Ústava SR a uplatňuje ho v celej svojej štvrtej hlave, je teda uplatnený v zákone o obecnom zriadení.²⁵

²⁴ Pozri: Dôvodová správa k zákonu SNR č. 369/1990 Zb. [online]. [cit. 22. 5. 2023.]. <Dostupné na: <https://www.najpravo.sk/dovodove-spravy/rok-1990/369-1990-zb.html>>.

²⁵ Uznesenie vlády SR č. 736 z 20. septembra 2000.

Graf 30: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest vybraných profesií v oblasti riadenia, správy majetku, personalistiky a ochrany osobných údajov

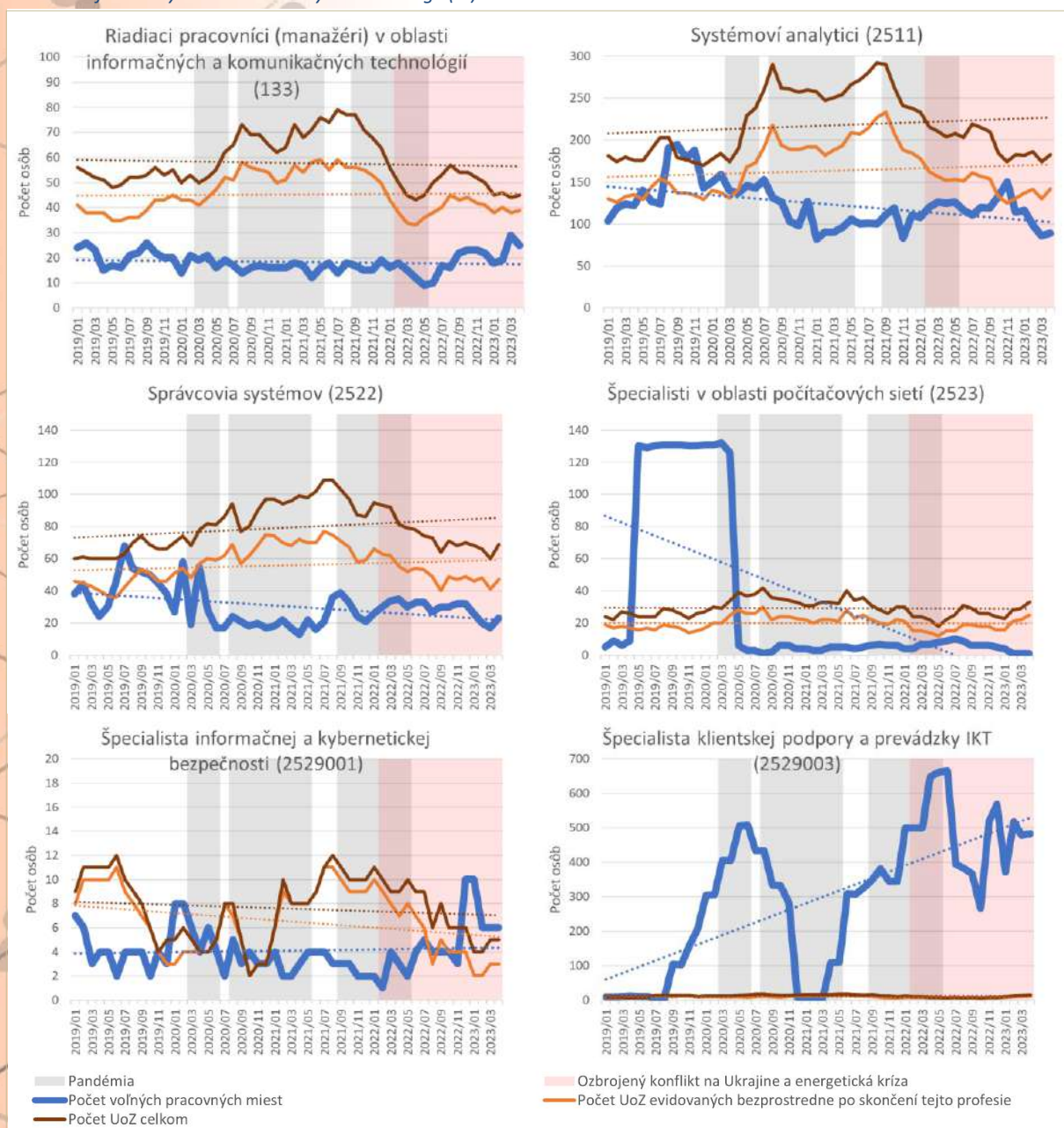

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

Uvedený právny stav však prešiel určitým vývojom a v dôsledku politických zmien po roku 1998 sa štát rozhodol pre aplikáciu nástrojov decentralizácie a delegácie v oblasti kompetencií obecnej samosprávy. Zákonnodarca preto jednak zakotvil právne postavenie samosprávnych krajov a súčasne na obce a samosprávne kraje preniesol kompetencie štátnej správy.

K uvedenému kroku došlo na základe Uznesenia č. 230/2000, ktorým vláda Slovenskej republiky schválila koncepciu decentralizácie a modernizácie verejnej správy (ďalej len Koncepcia) ako východisko a podklad pre uskutočňovanie ďalších prác na reforme verejnej správy. Vláda Slovenskej republiky v uvedenom čase vychádzala z oddeleného modelu verejnej správy, v zmysle ktorého jeho efektívnosť vyjadrovala požiadavku odovzdať územnej

Graf 31: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest vybraných profesií v oblasti informačných a komunikačných technológií (IT)

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

samospráve všetky kompetencie, ktoré nie sú výlučnou úlohou štátu (štátnej správy) a zároveň preniesť na územnú samosprávu aj maximum kompetencií, ktoré síce ostanú štátnou úlohou, ale ich výkonom bude poverená územná samospráva.

Pre del'bu kompetencií medzi štátnu správu a subjekty územnej samosprávy (miestna samospráva a samospráva vyššieho územného celku) bol vypracovaný návrh kritérií, na základe ktorých boli kompetencie rozdelené do troch základných kategórií:

1. kompetencie štátnej správy (výlučné a s celoštátnou pôsobnosťou),
2. kompetencie územnej samosprávy,
3. delené kompetencie na ktorých participuje štátna správa aj územná samospráva.

Uvedené kompetencie charakterizovalo v predmetnom čase uznesenie vlády SR a Správa o dopracovaní koncepcie decentralizácie a modernizácie verejnej správy nasledovne:

- **kompetencie štátnej správy,** sú výlučné kompetencie, t.j. také, ktoré nemôže garantovať žiaden iný subjekt ako štát, nakoľko sú vykonávané v záujme a v mene štátu a jeho obyvateľov: obrana štátu, bezpečnosť, zahraničná politika, zákonodarstvo a pod. Napriek výlučnosti je však možné zabezpečovanie niektorých činností preniesť aj na iný subjekt verejnej správy pri dodržiavaní pravidiel a podmienok štátnej správy. Príkladom môže byť system krízového riadenia a civilnej ochrany, na ktorej sa podieľa aj obec.
- **kompetencie územnej samosprávy** sú tie, ktoré predstavujú zabezpečovanie širokej škály služieb občanom v oblasti zásobovania, školstva, kultúry, športu, zdravotníctva, sociálnej pomoci, dopravy a prepravy, územného plánovania, regionálneho plánovania, podpory podnikania, správy a využívania vlastného majetku, pričom ich povinnosťou je uplatňovať iniciatívu vo všetkých veciach, ktoré nie sú z ich kompetencie vyňaté zákonom. Pri realizácii uvedených kompetencií znáša územná samospráva zodpovednosť v oblasti riadenia, kontroly vecnosti, v personálnych otázkach a aj financovania.

- Medzi tradičné úlohy územnej samosprávy z pohľadu krajín EÚ (ale v minulosti aj na Slovensku), patria:
 - koordinačné a programové činnosti na miestnej a regionálnej úrovni,
 - hospodárske funkcie,
 - hospodárske služby,
 - základné školstvo (obce) a stredné školstvo (samosprávne kraje),
 - územné plánovanie a stavebný poriadok,
 - verejná hromadná doprava,
 - správa a údržba ciest (okrem diaľnic a ciest I. triedy),
 - kultúrne a športové zariadenia (okrem vybraných zariadení), sociálne služby.
- **delené kompetencie** sa uplatňujú u tých verejných služieb (úloh), kde na ich výkone participuje štát aj územná samospráva. Tieto tvoria najproblémovejšiu kategóriu z hľadiska delby kompetencií medzi štát a samosprávu.

Uvedená stratégia sa premietla do úpravy § 2 zákona č. 416/2001 Z. Z., podľa ktorého „Na obce prechádzajú pôsobnosti na úseku

a) pozemných komunikácií:

1. zabezpečovanie stavebnotechnického vybavenia ciest a miestnych komunikácií v ich vlastníctve podľa potrieb cestnej dopravy a obrany štátu,
2. poskytovanie údajov z technickej evidencie ciest a miestnych komunikácií v ich vlastníctve,
3. vykonávanie pôsobnosti špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie;

c) všeobecnej vnútornej správy vedenia matriky;

d) sociálnej pomoci:

1. poskytovanie starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb a zriaďovanie zariadení sociálnych služieb (domov dôchodcov, zariadenie opatrovateľskej služby),

2. rozhodovanie

2.1. o poskytovaní opatrovateľskej služby a o úhrade za túto opatrovateľskú službu,

- 2.2. o poskytovaní prepravnej služby a o úhrade za prepravnú službu,
 - 2.3. o povinnosti občana zaplatiť úhradu za prepravnú službu, ktorá sa poskytla neprávom, bez úhrady alebo za nižšiu úhradu,
 3. zriaďovanie a kontrola zariadení sociálnych služieb (domov sociálnych služieb pre deti, ktorým sa poskytuje starostlivosť celoročne, detský domov, krízové stredisko, resocializačné stredisko),
 4. oznamovanie okresnému úradu občanov, ktorí odmietli zúčastniť sa na vykonávaní menších obecných služieb organizovaných obcou;
- e) územného plánovania a stavebného poriadku pôsobnosť stavebného úradu;
- f) ochrany prírody:
1. vykonávanie štátnej správy v prvom stupni vo veciach ochrany drevín,
 2. ukladanie nevyhnutných opatrení na ozdravenie dreviny vlastníkom (správcom, nájomcom) pozemku, na ktorom drevina rastie, alebo rozhodovanie o jej vyrúbaní,
 3. prijímanie oznámení o výrube drevín z dôvodu hrozby bezprostredného ohrozenia zdravia alebo života človeka, alebo značnej škody na majetku,
 4. zabezpečovanie úloh na úseku náhradnej výsadby;
- g) školstva:
1. vykonávanie štátnej správy na úseku škôl a školských zariadení,
 2. vymenúvanie a odvolávanie riaditeľov škôl a školských zariadení,
 3. zriaďovanie a zrušovanie
 - 3.1. základných škôl,
 - 3.2. základných umeleckých škôl,
 - 3.3. predškolských zariadení,
 - 3.4. školských klubov detí,
 - 3.5. školských stredísk záujmovej činnosti,
 - 3.6. centier voľného času,
 - 3.7. školských kuchýň a školských jedální zabezpečujúcich stravovanie pre žiakov základných škôl a pre deti predškolských zariadení,
 - 3.8. jazykových škôl pri základných školách,
 4. vytváranie podmienok na plnenie povinnej školskej dochádzky na základných školách,
 5. vykonávanie kontroly hospodárenia školy s finančnými a materiálnymi prostriedkami a s majetkom,

6. zabezpečovanie podmienok na stravovanie detí a žiakov vo všetkých školách a školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom,
7. určovanie školského obvodu základnej školy, v ktorej budú žiaci zrušenej základnej školy plniť povinnú školskú dochádzku, ak sa základná škola vyradí zo siete škôl a školských zariadení a zruší sa,
8. spracúvanie a poskytovanie informácií v oblasti výchovy a vzdelávania vo svojej pôsobnosti,
9. pridelovanie finančných prostriedkov súkromným školám, cirkevným školám, súkromným školským zariadeniam a cirkevným školským zariadeniam podľa osobitného predpisu a vykonávanie kontroly hospodárenia s týmito finančnými prostriedkami,
10. schvaľovanie zmlúv o nájme školských budov a miestností, príslušných priestorov školy alebo školských zariadení, ktorých je zriaďovateľom;

h) telesnej kultúry:

1. štátna správa vykonávaná do účinnosti tohto zákona okresným úradom,
2. rozpracovanie koncepcie rozvoja telesnej kultúry,
3. súčinnosť pri výbere a príprave športových talentov,
4. podporovanie organizovania športových podujatí miestneho významu,
5. utváranie podmienok na rozvoj športu pre všetkých,
6. podporovanie športovej aktivity zdravotne postihnutých občanov,
7. podporovanie iniciatívy v rámci telesnej kultúry zamerané na ochranu prírody,
8. kontrola hospodárenia a účelovosti využívania finančných prostriedkov poskytnutých na telesnú kultúru,
9. spolupráca s občianskymi združeniami, obcami a inými právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti telesnej kultúry;

i) divadelnej činnosti:

1. zriaďovanie, zakladanie, zlučovanie a zrušovanie profesionálnych divadiel,
2. podporovanie divadelnej činnosti vo forme účelových prostriedkov,
3. kontrola hospodárenia a účelovosti vynaložených prostriedkov v divadlách ňou zriadených;

j) zdravotníctva:

1. zriaďovanie ambulancií vrátane staníc lekárskej služby prvej pomoci a ambulancií v zariadeniach sociálnych služieb,
2. zriaďovanie špecializovaných zariadení ambulantnej starostlivosti, polikliník, nemocníc I. typu a nemocníc s poliklinikou I. typu,

3. agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti,
4. súčinnosť na preventívnych programoch,
5. schvaľovanie ordinačných hodín neštátneho zdravotníckeho zariadenia;

k) regionálneho rozvoja:

1. vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja,
2. vypracúvanie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja,
3. koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí;

l) cestovného ruchu:

1. vypracúvanie programov cestovného ruchu,
2. koordinovanie spolupráce právnických osôb vo veciach cestovného ruchu.

Okrem uvedených kompetencií však možno hovoriť aj o iných úlohách, ktoré obciam vznikli nielen v závislosti od priameho legislatívneho zakotvovania nástrojov vo vzťahu k obciam, ale sú spojené s rozvojom elektronického výkonu verejnej moci, ako napr. správa informačných systémov a dátová analytika, ale aj kybernetická bezpečnosť. Obce sa totiž môžu ocitnúť v pozícii prevádzkovateľa základnej služby v zmysle zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti, a to za podmienky, že vedú informačné systémy.

3.2.4. Nároky na povolania v oblasti kompetencií obcí

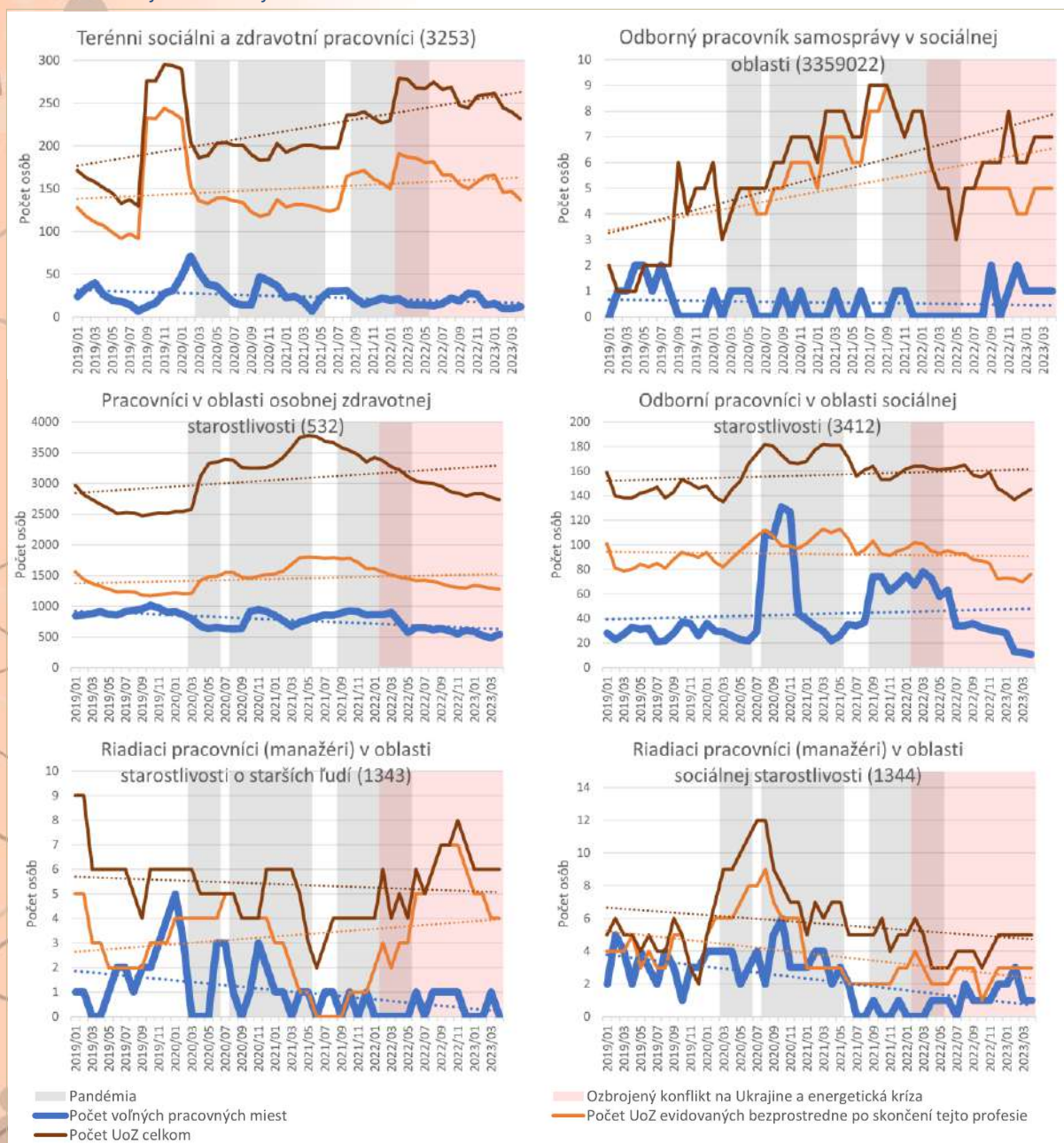
Na základe vyššie uvedených skutočností možno identifikovať nasledovné oblasti, v ktorých obce môžu cítiť zvýšený dopyt po výbere kvalifikovaných zamestnancov, resp. po zvyšovaní a prehľbovaní kvalifikácie existujúcich zamestnancov:

- Školstvo
- Sociálna oblasť a zdravotníctvo
- Oblasť riadenia, správy majetku, personálna oblasť, ochrana osobných údajov
- Systém krízového riadenia a civilná ochrana obyvateľstva
- Kybernetická bezpečnosť, správa informačných systémov a umelá inteligencia
- Obnoviteľné zdroje energie, adaptácia na zmenu klímy a životné prostredie

Uvedené oblasti sú vnímané predovšetkým optikou kompetencií. Pre úplnosť poskytujeme pre ich vybrané relevantné profesie aj grafy vývoja počtov nahlásených voľných pracovných

miest a počtov nezamestnaných v evidencii na úradoch práce (Graf 29, Graf 30, Graf 31, Graf 32, oblasť školstva je podrobnejšie rozoberaná v časti 4.5.).

Graf 32: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest vybraných profesií v oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

Krízové stavy v oblasti verejnej správy však zároveň vytvárajú tlak aj na používanie tzv. „*soft skills*“ zamestnancov. Odhaduje sa, že do roku 2030 budú povolania vyžadujúce významné

mäkké zručnosti predstavovať dve tretiny všetkých pracovných miest. „*Soft skills*“ definujú, ako dobre zamestnanci navzájom spolupracujú. Uvedené zručnosti sú dôležité z hľadiska riešenia pracovných problémov a vzťahujú sa na všetky druhy zamestnania a kariéry. Zahŕňajú nasledovné charakteristiky:

- Komunikačné zručnosti (verbálna a neverbálna komunikácia)
- Flexibilita a adaptabilita
- Riešenie problémov
- Kritické myslenie
- Time management
- Interpersonálne zručnosti
- Riadenie konfliktov
- Leadership
- Pracovná morálka

Uvedené zručnosti sú v podstate mimoprávne a nezaraďujú sa do tzv. *hard skills*. Sú však potrebné na realizácii zručností vymedzených v rámci skôr označených kompetenčných oblastí na poli územnej samosprávy.

3.3. Organizačné štruktúry miestnej územnej samosprávy

Každá samospráva sa okrem poskytovania služieb pre svojich občanov a rozvoja mesta/obce musí venovať aj internému fungovaniu vlastného úradu. Tak ako tento úrad funguje alebo nefunguje vo vnútri, tak funguje alebo nefunguje aj mesto alebo obec.

Pravidlá vnútornej organizácie práce sú najčastejšie písomne zakotvené v organizačnom poriadku, ktorého grafickým znázornením je organizačná štruktúra. Cieľmi organizačného poriadku sú: upraviť vzťahy medzi jednotlivými pracoviskami, vymenovať kompetencie, určiť vzťah nadradenosti a podradenosti medzi pracoviskami, ako aj stanoviť formu a rozsah zastupovania vedúcich zamestnancov tak, aby bol zachovaný riadny chod úradu.

Zákon č.369/1990 o obecnom zriadení neukladá právnu povinnosť zriadenia organizačného poriadku alebo organizačnej štruktúry. V §16 len uvádza: „*Organizáciu*

obecného úradu, počet zamestnancov a ich pracovné činnosti ustanovuje organizačný poriadok obecného úradu.“ V § 13 je vydávanie organizačného poriadku obecného úradu zakotvené ako jedna z kompetencií starostu obce.

K **zmene pracovného poriadku** dochádza najčastejšie z nasledujúcich dôvodov:

- Zmeny štatutára obce po voľbách. V tomto prípade nový starosta alebo primátor prináša vlastnú predstavu o fungovaní úradu, ktorá sa prirodzene musí premietnuť aj do organizačného poriadku a organizačnej štruktúry.
- Zániku pracovných miest alebo otvárania nových pracovných miest, ako sú napríklad pracovné miesta financované z prostriedkov EÚ, ktoré sú obsadzované na dobu určitú
- Legislatívnych zmien, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie mestských a obecných úradov.

Prehľad o existencii pracovných poriadkov a organizačných štruktúr krajských na úradoch krajských miest zachytáva *Tabuľka 2*. Je pochopiteľné, že väčšie samosprávy, majú rozsiahlejšie pracovné poriadky alebo organizačné štruktúry, čím reagujú na prirodzenú potrebu usporiadať vzťahy medzi veľkým množstvom oddelení a pracovísk. Úrady väčších samospráv majú zároveň zvyčajne aj väčší počet zamestnancov.

Tabuľka 2: Pracovné poriadky a organizačné štruktúry krajských miest na ich oficiálnych webových stránkach

Názov mesta	Pracovný poriadok	Organizačná štruktúra	Dátum poslednej aktualizácie
Bratislava	áno	áno	7.9.2022
Trnava	áno	áno	1.6.2023
Nitra	áno	áno	9.11.2022
Trenčín	nie	áno	Nie je uvedený
Žilina	áno	áno	1.1.2022
Banská Bystrica	áno	áno	1.7.2023
Košice	áno	áno	1.7.2023
Prešov	áno	áno	23.2.2023

Zdroj: oficiálne webové stránky miest

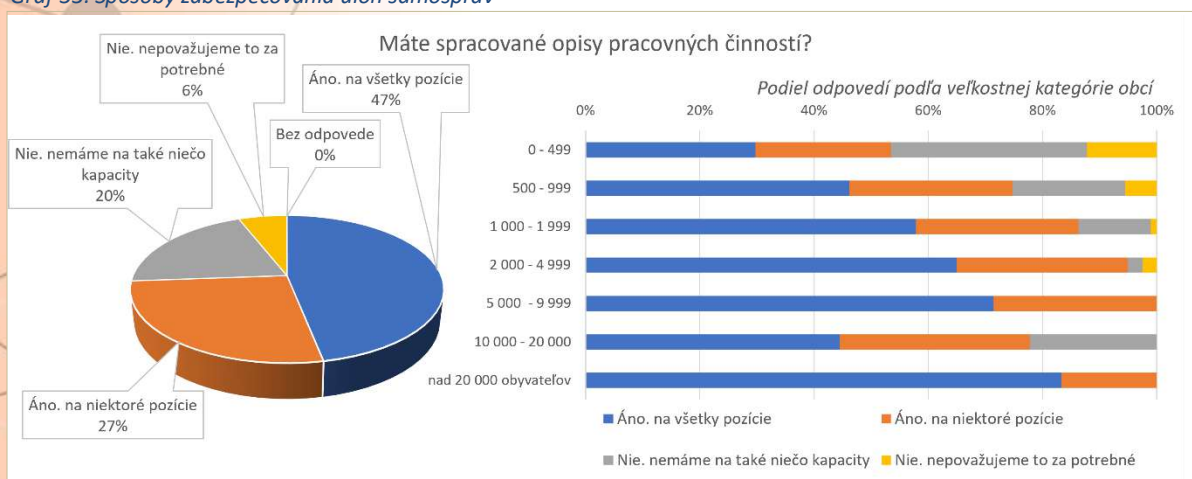
V najväčších samosprávach má počet zamestnancov v súčasnosti stúpajúci trend. Napríklad Magistrát hlavného mesta v roku 2018 zamestnával 515 zamestnancov, zatiaľ čo o

dva roky neskôr to bolo už 710 zamestnancov. Na mestskom úrade v Nitre v roku 2018 pracovalo 357 ľudí, v roku 2022 to bolo už 413 ľudí.

Príčiny zmieneného nárastu počtu zamestnancov sú rôzne. Najčastejšie súvisia so snahou samosprávy spravovať určitú agendu, ktorú pred tým vykonávala externá spoločnosť vo vlastnej réžii. Ako príklad môžeme uviesť parkovanie alebo starostlivosť o zeleň.

Podľa prieskumu Združenia miest a obcí Slovenska až **26% samospráv nemá opisy pracovných činností**, čo znamená, že tam nie je jasne zadefinovaná pracovná náplň na konkrétnej pozícii. Ide o problém predovšetkým malých obcí (Graf 33).

Graf 33: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Graf 34: Pozícia energetika v organizačnej štruktúre

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Naliehavosť vytvorenia niektorých pozícií posilnila až pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine a s tým súvisiaca energetická kríza. Ide predovšetkým o nasledujúce pozície:²⁶

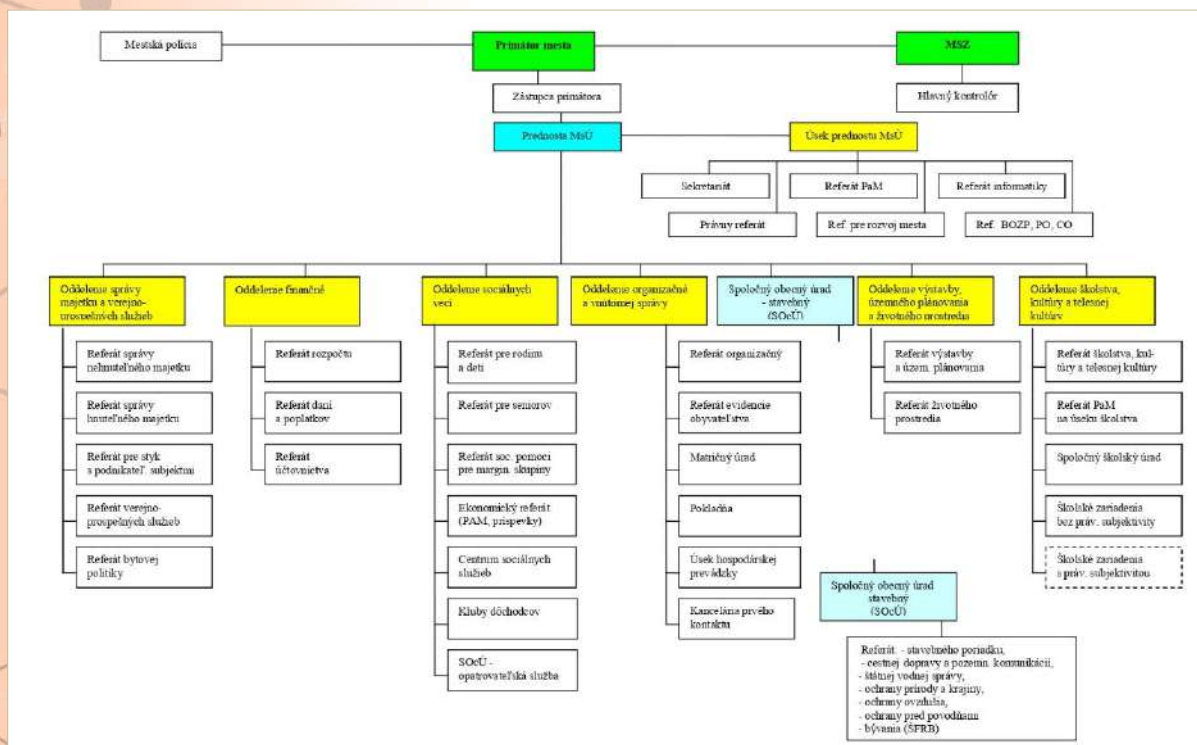
- **Civilná obrana:** Vzhľadom na dlhé desaťročia mieru došlo k sformalizovaniu tejto pozície, ktorá sa stala iba pridruženou agendou k inej činnosti. Nástupom pandémie vznikla potreba koordinovania protipandemických opatrení na úrovni miest a obcí.²⁷
- **Energetika:** Podľa prieskumu združenia miest a obcí Slovenska takmer 95% samospráv nemá túto pozíciu v organizačnej štruktúre (Graf 34), čo znamená, že je sa jej systematicky nikto nevenuje alebo je vykonávaná externe. Po začiatku ozbrojeného konfliktu na Ukrajine pritom energie tvorili jednu z najväčších položiek v rámci rozpočtov (vysoký nárast nákladov za energie zachytáva aj Graf 28), avšak samosprávy nedisponovali kvalifikovanými pracovníkmi v tejto oblasti a aj v súčasnosti je problém tieto pozície obsadiť. Pochopiteľne pripadá táto možnosť len väčším samosprávam, ktoré vlastnia väčšie množstvo budov, čo koniec koncov potvrdili aj respondenti dotazníkového prieskumu (pozri časť 5.2.6.8), pretože v tých najmenších plní často všetky funkcie starosta. Obce môžu túto činnosť zabezpečovať externe, v spolupráci s poslancami, obyvateľmi alebo prostredníctvom inštitucionalizovaného poradného orgánu, ktorým môže byť napríklad energetická rada. Nevylučuje sa ani spolupráca viacerých obcí – či už formálna alebo neformálna.
- **Sociálne služby:** Konflikt na Ukrajine a s ním spojený zvýšený počet utečencov vytvoril zvýšenú potrebu personálneho obsadenia aj v sociálnej oblasti. Starostlivosť o utečencov z Ukrajiny sa stala samostatnou agendou a novou poskytovanou službou popri už skôr poskytovaných službách terénnej,

²⁶ Informácie o zvýšených nárokoch na zamestnancov vplyvom posledných udalostí možno nájsť aj v textových odpovediach respondentov dotazníkového prieskumu v prílohách, v časti 5.2.2.

²⁷ Vývoj ukazovateľov počtov nezamestnaných a nahlásených voľných pracovných miest uchádzačov o prácu v civilnej obrane zachytáva Graf 29.

komunitnej a opatrovateľskej starostlivosti. Zvýšené personálne nároky sa čiastočne sa podarilo pokryť vďaka dobrovoľníckej činnosti.²⁸

Schéma 1: Príklad organizačnej štruktúry okresného mesta v roku 2010

Zdroj: mesto Sabinov

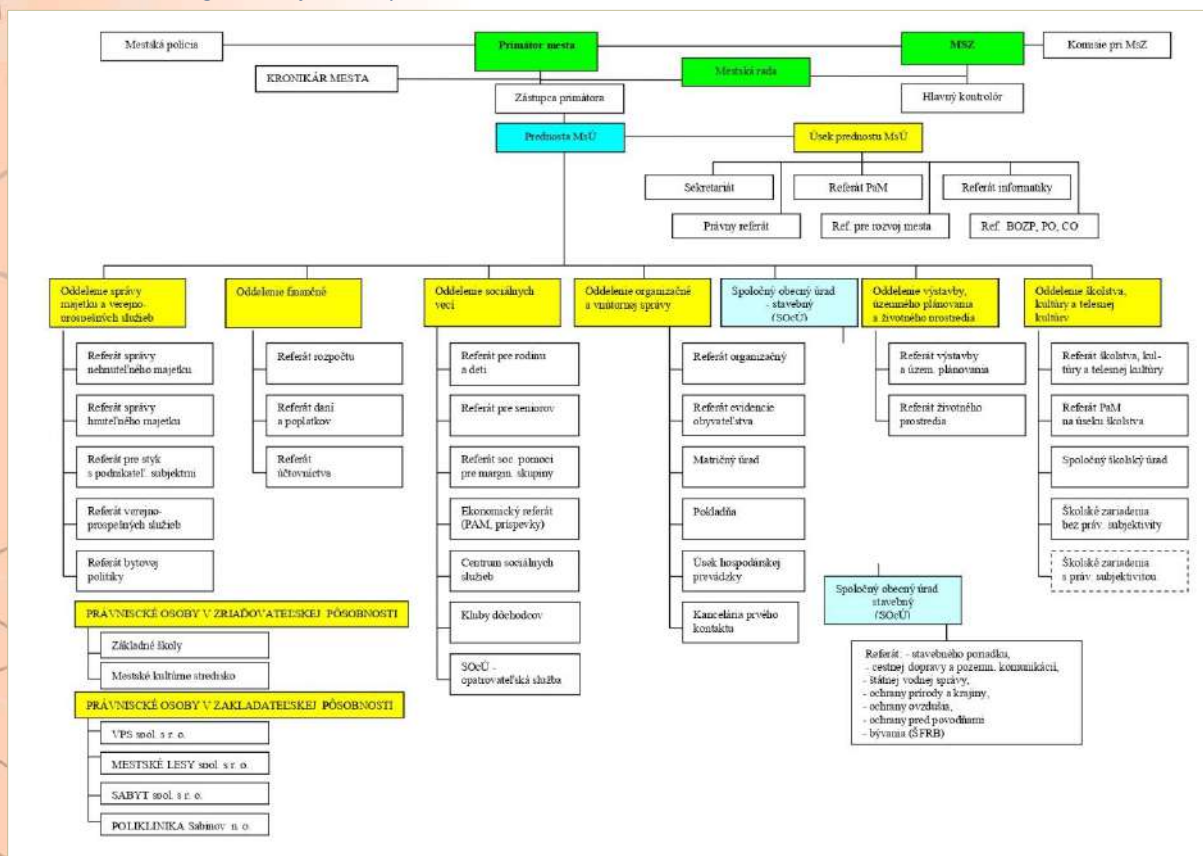
Organizačná štruktúra/pracovný poriadok nedokáže vždy pružne reagovať na potreby samosprávy, obzvlášť v prípade krízovej alebo nepredvídateľnej situácie. Zmeny v organizačnej štruktúre je potrebné informatívne prerokovať v obecnom/mestskom zastupiteľstve. Časť kompetencií, ako napríklad manažment projektov, verejné obstarávanie, BOZP alebo pozícia energetika sú navyše zabezpečované externým subjektom, čo znamená, že sú presunuté mimo organizačnej štruktúry. Týka sa to predovšetkým menších samospráv.

Napriek pomerne častým zmenám v organizačných štruktúrach miest a obcí môžeme konštatovať, že ide často skôr o drobné úpravy (*pozri napríklad porovnanie: Schéma 1 a Schéma 2*), ktoré vychádzajú z už existujúceho fungovania úradu. Len výnimočne dochádza k úplnému prepracovaniu organizačnej štruktúry od základov.

²⁸ Vývoj ukazovateľov počtov nezamestnaných a nahlásených voľných pracovných miest uchádzačov o prácu v oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti zachytáva Graf 32.

Dôvodom týchto pomerne nepatrných zmien v organizačnej štruktúre je nevyhnutnosť istej miery kontinuity. Samotný výkon samosprávy a fungovanie úradu vychádza z relatívne stabilných podmienok, ktoré sú formované legislatívnym rámcem a danými kompetenciami. Za týchto okolností nie je možné ani žiadúce vymýšľať revolučné zmeny vo fungovaní úradov.

Schéma 2: Príklad organizačnej štruktúry okresného mesta v roku 2015

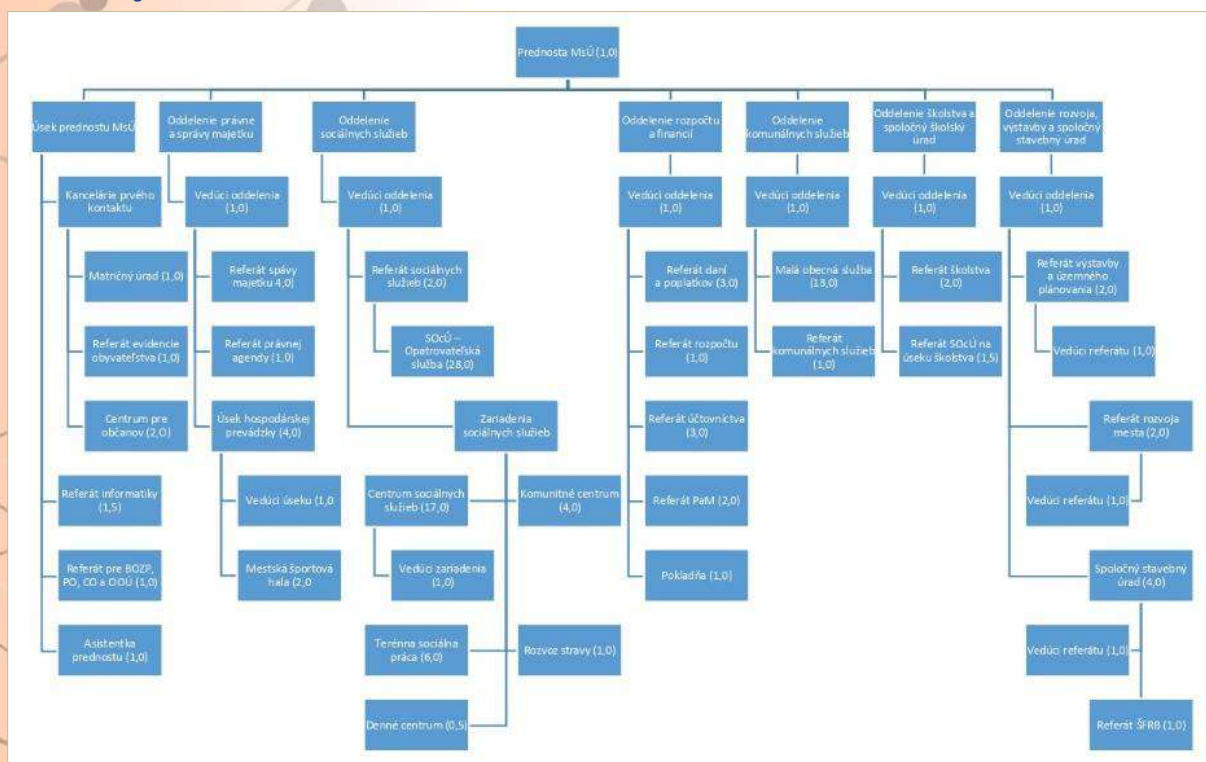
Zdroj: mesto Sabinov

Mestské a obecné úrady sú riadené vertikálne, rovnako ako aj iné inštitúcie vo verejnom alebo súkromnom sektore. Na ich čele stojí štatutár mesta, jemu podriadený prednosta úradu a nim zase podriadené ďalšie organizačné zložky. Vzťah nadradenosti a podradenosti nie je možné použiť na ďalšie orgány samosprávy, ako sú mestské/obecné zastupiteľstvo alebo hlavný kontrolór. Títo nie sú podriadení štatutárovi, vertikálna štruktúra platí len pre fungovanie mestských a obecných úradov.

Cieľom organizačnej štruktúry a pracovného poriadku by nemala byť len úprava vzťahov medzi jednotlivými oddeleniami, ale aj príprava podmienok na maximálnu efektívnu prácu,

aby mohla byť vykonávaná v požadovanej kvalite, za čo najkratší čas a s čo najmenšími nákladmi. Efektivita práce býva totiž pri tvorbe a implementovaní organizačnej štruktúry často opomínaná. Môže pritom predstavovať jednu z prekážok získavania kvalifikovanej pracovnej sily. Úrady na Slovensku sa ani za 30 rokov fungovania v samostatnom štáte nedokázali zbaviť zaužívaných stereotypov o tom že sú neefektívne, že sa tam, ľudovo povedané, v pracovnej dobe „pije hlavne káva“.

Schéma 3: Organizačná štruktúra okresného mesta v roku 2023

Zdroj: mesto Sabinov

Pri obsadzovaní nedostatkových profesií je potrebné mať už v samotnej organizačnej štruktúre a pracovnom poriadku jasne zadaný konkrétny opis pracovnej činnosti, aby bolo od začiatku jasné, čo sa od každej z nich očakáva.

Do organizačnej štruktúry by nemal spadať iba samotný mestský alebo obecný úrad, ale aj ďalšie organizácie v pôsobnosti mesta. Ide predovšetkým o:

- rozpočtové organizácie (centrá voľného času, základné umelecké školy...),
- príspevkové organizácie (mestské kultúrne strediská...),
- neziskové organizácie,

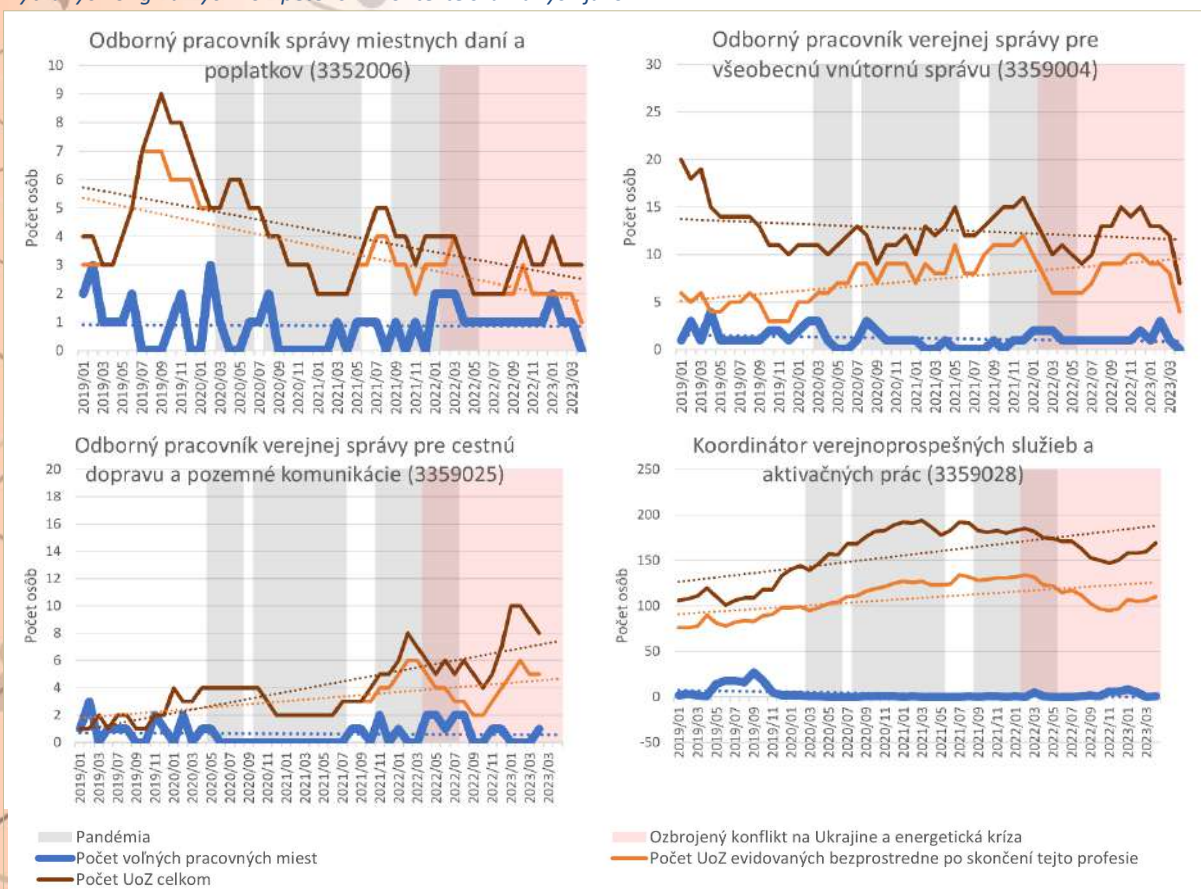
- obchodné spoločnosti vo vlastníctve mesta/obce.

Napriek pomerne jednotnému vzhľadu organizačných štruktúr mestských a obecných úradov sa aj v oblasti riadenia samosprávy zavádzajú zmeny. Hlavne vo väčších mestách sa vytvárajú projektové tímy, ktoré síce nie sú začlenené v organizačnej štruktúre ani nefungujú v stálom zložení. Sú zriadené ad hoc podľa potreby aktuálneho projektu alebo úlohy a vždy len dočasne do doby splnenia úloh.

3.4. Zmapovanie štruktúry odborných zamestnancov mestských a obecných úradov

Starosta obce alebo primátor mesta v súlade s ustanovením § 13 ods. 4 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov vydáva pracovný poriadok, organizačný poriadok úradu a poriadok odmeňovania zamestnancov obce alebo

Graf 35: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných originálnych kompetencií v kontexte skúmaných javov

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

mesta. O vydaní a zmenách organizačného poriadku úradu informuje obecné alebo mestské zastupiteľstvo. Organizačný poriadok je základnou organizačnou normou a je záväzný pre všetkých zamestnancov s pracovným zaradením na úrade. Organizačný poriadok upravuje postavenie a pôsobnosť obecného úradu, vzťah orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva k obecnému úradu, vzťahy k organizáciám, ku ktorým plní obec zriaďovateľskú alebo zakladateľskú funkciu, vzťahy k orgánom štátnej správy, k vyšším územným celkom, k odborovým zväzom a iným organizáciám, upravuje rámcovú náplň a vzájomné vzťahy organizačných jednotiek úradu a samotnú organizačnú štruktúru úradu.

Obecný úrad je výkonným orgánom starostu obce a obecného zastupiteľstva, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva, starostu a orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Štruktúra zamestnancov úradov je určená organizačnou štruktúrou, ktorú vydáva štatutár obce a mesta – starosta alebo primátor.

3.4.1. Originálne kompetencie

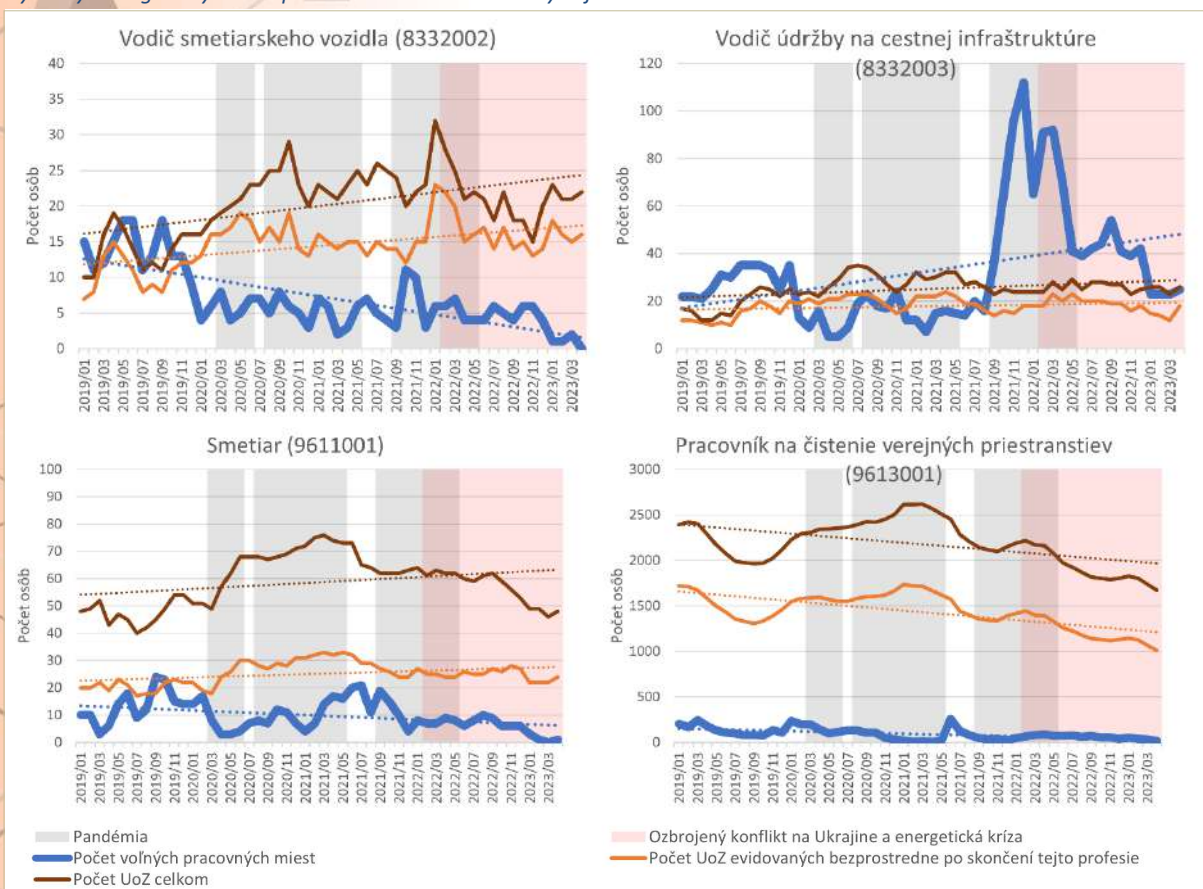
Štruktúra obecného úradu a mestského úradu sa od seba líši v závislosti od počtu obyvateľov, druhu vykonávaných činností a s tým spojenou potrebou ľudských zdrojov pre jej výkon.

Pri obciach so štruktúrou do 500 obyvateľov zabezpečujú výkon originálnych kompetencií na obecných úradoch zamestnanci obyčajne formou čiastočného úväzkového zamestnania. V obciach s vyšším počtom obyvateľov sa zabezpečovanie činností originálnych kompetencií líši od úradov s počtom od 1 až 2 zamestnancov s kumulovaním pracovaných činností až cez zložitejšie organizačné štruktúry obecných úradov a rozšírené organizačné štruktúry mestských úradov, ktoré priamo závisia od počtu obyvateľov a s tým spojenou zložitosti a množstva zabezpečovania plnenia originálnych kompetencií.

Základným výkonom v rámci originálnych kompetencií je zabezpečenie verejného osvetlenia, ochrany a údržby verejných priestranstiev, miestnych komunikácií, zabezpečenie zberu a likvidácia odpadu, cintorínske služby, osvedčovanie podpisov a listín, zabezpečovanie a poskytovanie služieb v oblasti sociálnej starostlivosti, vedenie kroník, v oblasti podpory a rozvoja kultúry, športu, regionálneho rozvoja, rozvoja cestovného ruchu a iné.

Vývoj základných parametrov vybraných profesií zamestnancov zabezpečujúcich úlohy originálnych kompetencií zachytávajú priložené grafy (Graf 35-Graf 37). U niektorých nízкокvalifikovaných profesií (napríklad pracovníci v odpadovom hospodárstve je badateľný nepomer medzi veľmi nízkymi počtami nahlásených voľných pracovných miest a počtami evidovaných nezamestnaných, o čom svedčí prebytok ponuky pracovných síl nad dopytom. U ďalších, ako napríklad hrobár, je rozdiel v ponuke a dopytu vyrovnannejší.

Graf 36: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných originálnych kompetencií v kontexte skúmaných javov

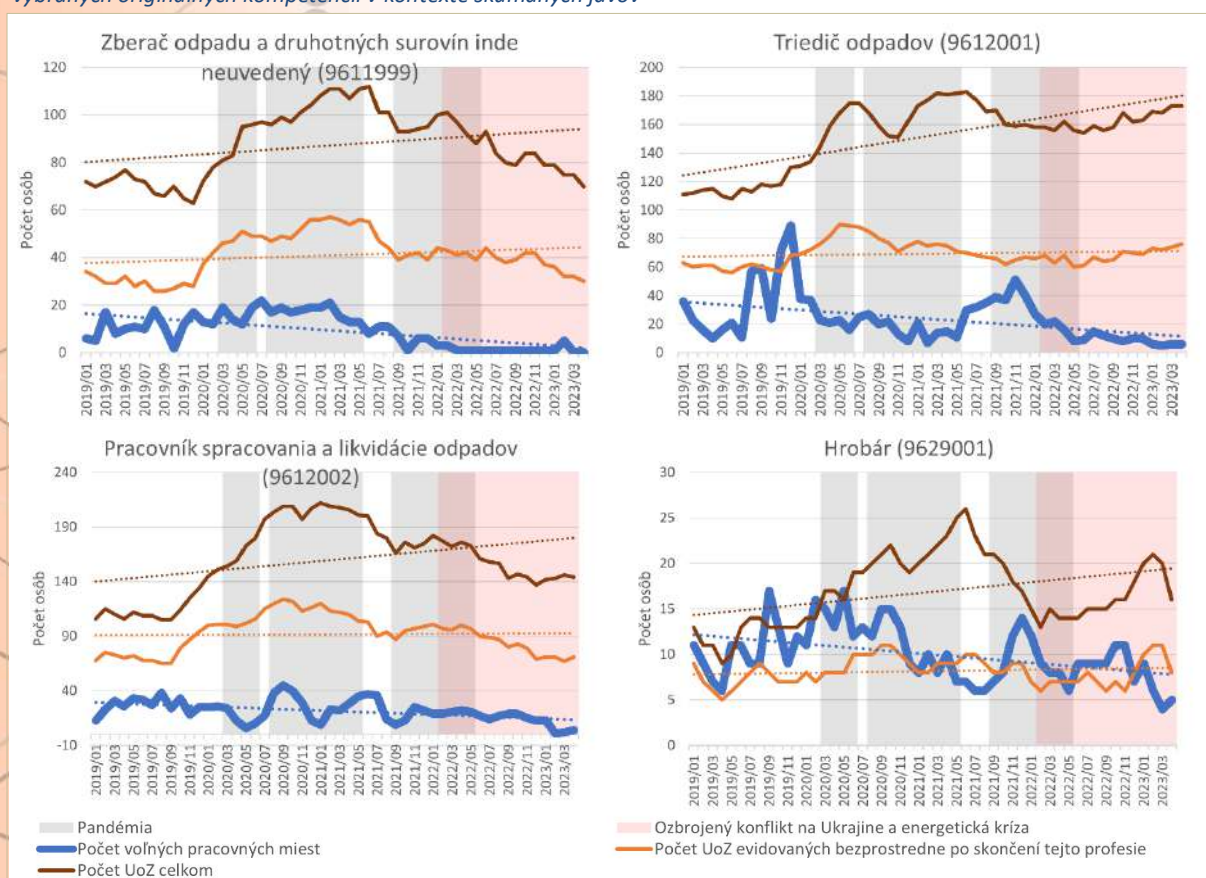

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

V prípade originálnych kompetencií je potrebné podotknúť, že **čím menšia obec, tým menší rozsah kompetencií by starostovia do svojho portfólia prijali**. Najčastejšie kompetencie v malých a menších obciach sú občianske obrady, údržba zelene, správa a údržba cintorínov, zabezpečovanie verejného poriadku formou výberu parkovacích lístkov a organizácia miestnych kultúrnych a menších medziobecných športových podujatí. Výkon

ďalších kompetencií je **pre malé a menšie obce záťažou**, čo vyplynulo z komunikácie s viacerými politikmi na obecnej úrovni. **Odborný výkon činností je pre menšie obce z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov a s tým spojeným nedostatkom ľudských zdrojov problematický.** Tak ako v súčasnom období viaceré obce zabezpečujú prenesený výkon štátnej správy prostredníctvom spoločných úradovní, rovnako zabezpečujú aj činnosti v oblasti vedenia účtovníctva, personalistiky a pod., ktoré sú nevyhnutné pre zabezpečenie riadneho chodu úradov.

Graf 37: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných originálnych kompetencií v kontexte skúmaných javov

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

Značnú časť činností zamestnancov obecných úradov v rámci originálnych kompetencií predstavujú administratívne a podporné práce pre výkon samosprávnych funkcií starostu a obecného zastupiteľstva a hlavne administratívne spojené vo vzťahu originálnych kompetencií a obyvateľov. Významné postavenie má v rámci úradu podateľňa a pokladňa. Tieto činnosti sa

postupne **digitalizujú**, prechádza sa na bezhotovostné platby a elektronické podania a komunikáciu. Situácia sa výrazne zmenila v období covidu, počas ktorého bol obmedzený kontakt medzi osobami a táto situácia urýchlila prechod na uplatňovanie digitalizácie v oveľa rýchlejšom tempe ako sa pôvodne predpokladalo.

3.4.2. Prenesené kompetencie

V rámci prenesených kompetencií štátu zamestnanci obecných úradov odborne zabezpečujú činnosti v oblasti vedenia matrik a matričných úradov, na úseku stavebného poriadku a bývania, špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie, v oblasti povoľovania na výstavbu a stavebné povolenia (pri ktorých nedávno došlo k zmene legislatívy²⁹), vykonávajú činnosti v oblasti regionálneho školstva a školských úradov, v oblasti ochrany životného prostredia, vodného hospodárstva a ochrany pôdy, vedú registre adries, hlásenia pobytu občanov a registre obyvateľov SR. Ďalej pôsobia pri príprave volieb a ich vykonaní, zabezpečujú civilnú ochranu a pod.

Výkon činností, v rámci preneseného výkonu štátnej správy a zabezpečenie ich financovania zo štátneho rozpočtu legislatívne upravujú osobitné zákony a predpisy, ktoré určujú aj kvalifikačné a odborné predpoklady zamestnancov obecných úradov pre výkon týchto činností. V niektorých prípadoch osobitný predpis určuje získanie odbornej spôsobilosti vykonaním skúšky pred orgánmi štátnej správy.

3.4.2.1. *Matriky*

Kvalifikačné a odborné činnosti matrikára sú upravené v zákone č. 154/1994 Z. z. o matrikách v znení neskorších predpisov. Odbornú prípravu a vykonanie predpísanej skúšky matrikára upravuje vyhláška MV SR č. 302/1994, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona NR SR o matrikách. Výnos MV SR č. 207-2005/04291 z 3. novembra 2005 upravuje rozsah a podmienky poskytovania dotácií na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy na úseku matrik v znení neskorších predpisov – obciam, ktoré sú sídlom matričného úradu podľa zákona.

²⁹ prenesená kompetencia prešla reformou a od 01. apríla 2024 prechádza späť do pôsobnosti štátu

Pre obsadenie pracovnej pozície matrikára obcou, ktorá je sídlom matričného úradu je pre prenesený výkon štátnej správy na úseku matrik potrebné, aby matričný úrad pre takého novoprijatého zamestnanca podal na príslušný okresný úrad žiadosť o vykonanie skúšky matrikára. Okresný úrad zabezpečuje odbornú prípravu adepta pre činnosť matrikára, organizuje a zabezpečuje komisionálne vykonanie predpísanej skúšky matrikára. Pre výkon činnosti matrikára platia pre záujemcov tieto podmienky:

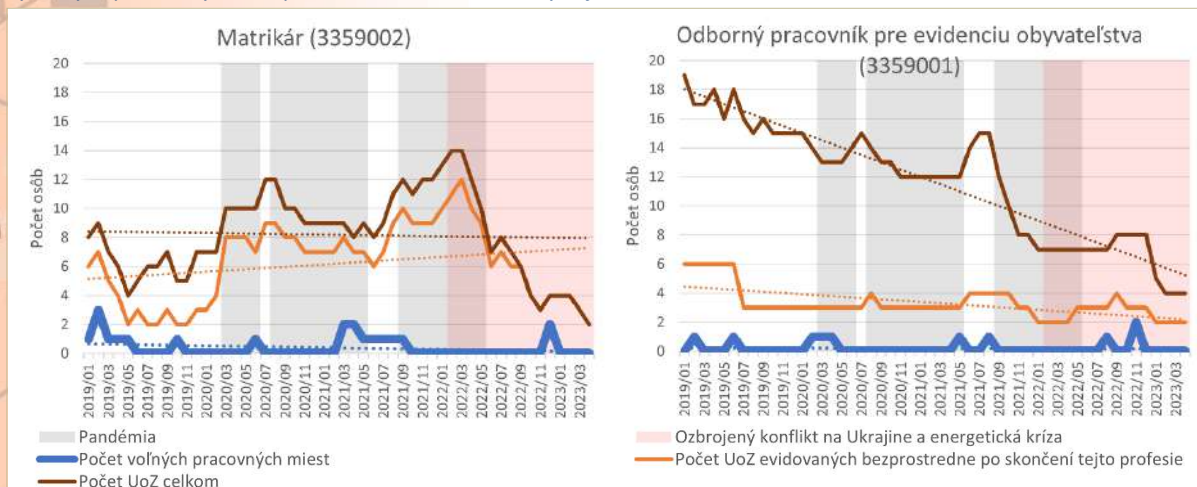
- osoba musí byť plnoletá, bezúhonná fyzická osoba, štátny občan Slovenskej republiky;
- je povinná preukázať ovládanie vedenia matrik zložením skúšky, ktorá pozostáva z písomnej a ústnej časti, pred komisiou príslušného okresného úradu;
- okresný úrad účastníkovi, ktorý úspešne vykonal matričné skúšky, vydaná **osvedčenie o vykonaní skúšky matrikára** a písomne oznámi matričnému úradu výsledok skúšky;
- účastník, ktorý nebol úspešný pri komisionálnych matričných skúškach, môže požiadať matričný úrad o vykonanie opravnej skúšky, pričom opravnú skúšku možno vykonať len raz, najneskôr v lehote do troch mesiacov od oznámenia výsledku skúšky;
- osobu na pozíciu matrikára a jeho zástupcu ustanovuje starosta obce, ktorému matrikár skladá zákonom predpísaný sľub matrikára.

Ministerstvo vnútra SR zabezpečuje aj ďalšie systematické odborné vzdelávanie matrikára, ktoré je potrebné na prehĺbovanie si kvalifikácie pre prenesený výkon činnosti matrikára. Obec je v tomto prípade povinná matrikárovi umožniť účasť na odbornom vzdelávaní.

Na pozíciu matrikára nahlasujú zamestnávateľia veľmi nízke počty voľných pracovných miest v porovnaní s počtami evidovaných nezamestnaných, a to len sporadicky. Počty evidovaných nezamestnaných rástli počas pandémie a po jej skončení opätovne rýchlo klesali

(Graf 38, ľavá časť).

Graf 38: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných prenesených kompetencií v kontexte skúmaných javov

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

3.4.2.2. Životné prostredie

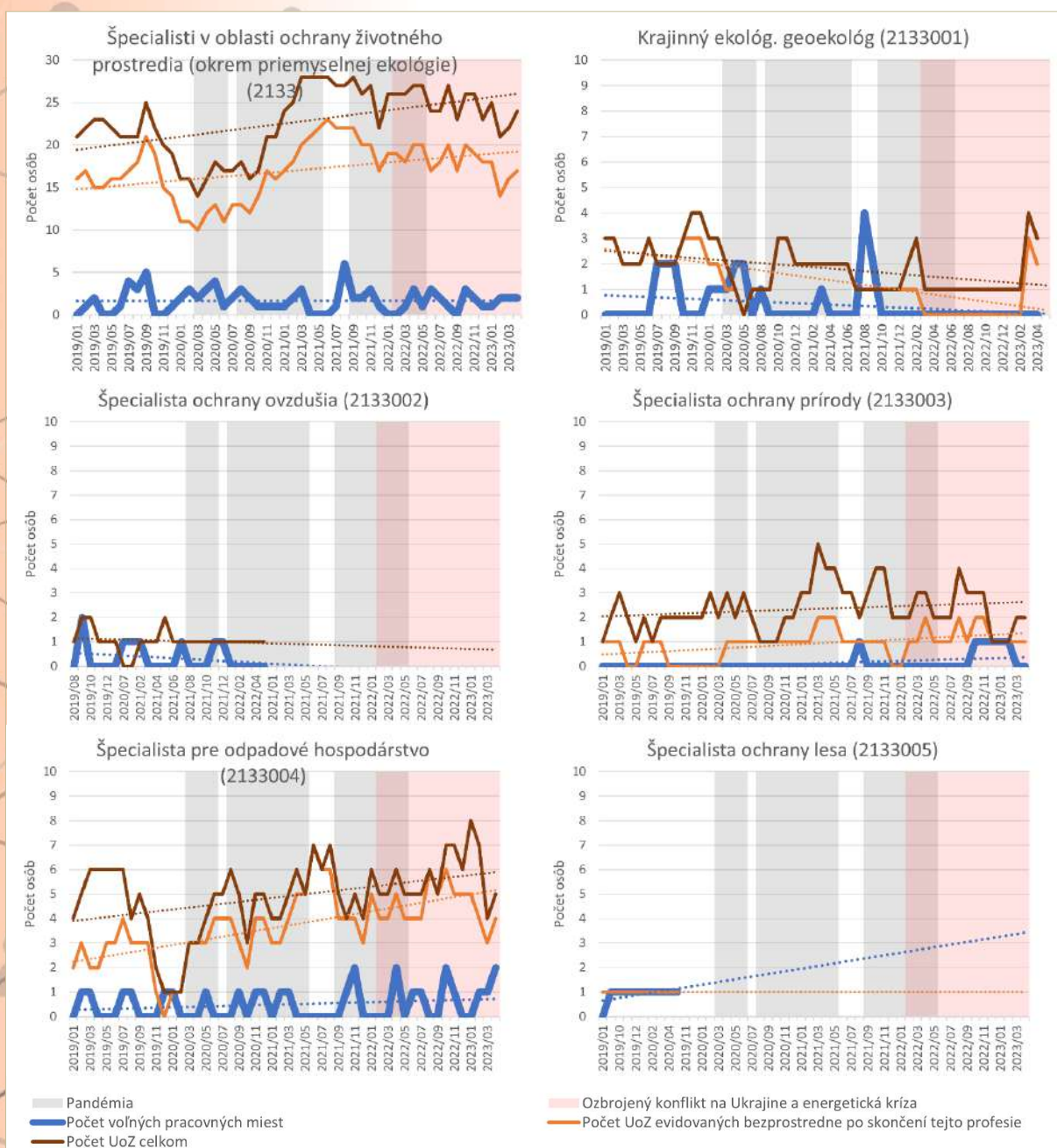
Osobitné kvalifikačné predpoklady, ktoré sú požadované u zamestnancov určitých úsekov štátnej správy starostlivosti o životné prostredie vykonávanej obcou v rámci preneseného výkonu štátnej správy na úseku životného prostredia ustanovuje vyhláška MŽP SR č. 462/2004, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o osobitných kvalifikačných predpokladoch na výkon niektorých činností na úseku starostlivosti o životné prostredie v súlade s ustanovením § 12 zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vyhláškou sú stanovené osobitné kvalifikačné predpoklady požadované na úseku ochrany ovzdušia, na úseku ochrany vôd a nakladania s vodami, na úseku verejných vodovodov a verejných kanalizácií, na úseku rybárstva, na úseku odpadového hospodárstva a na úseku ochrany prírody a krajiny.

Zamestnanec obecného úradu, ktorý bude vykonávať niektoré činnosti určitého úseku štátnej správy starostlivosti o životné prostredie, musí disponovať určitým súhrnom vedomostí a schopností, ktoré sa overujú vykonaním skúšky a potvrdzujú sa osvedčením o získaní osobitných kvalifikačných predpokladov. Zamestnanec absolvuje pred samotným vykonaním skúšky odbornú prípravu. V prípade, že zamestnanec vykonáva práce vo verejnom záujme a vykonáva štátnu správu starostlivosti o životné prostredie na viacerých úsekoch

činností, spĺňa osobitné kvalifikačné predpoklady stanovené zákonom a vyhláškou, ak získa osvedčenie aspoň na jednu z činností.

Skúšku, ktorou sa overujú osobitné kvalifikačné predpoklady zamestnanca, ktorý vykonáva práce vo verejnom záujme, je potrebné absolvovať do jedného roka odo dňa vzniku

Graf 39: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných kompetencií na úseku životného prostredia v kontexte skúmaných javov

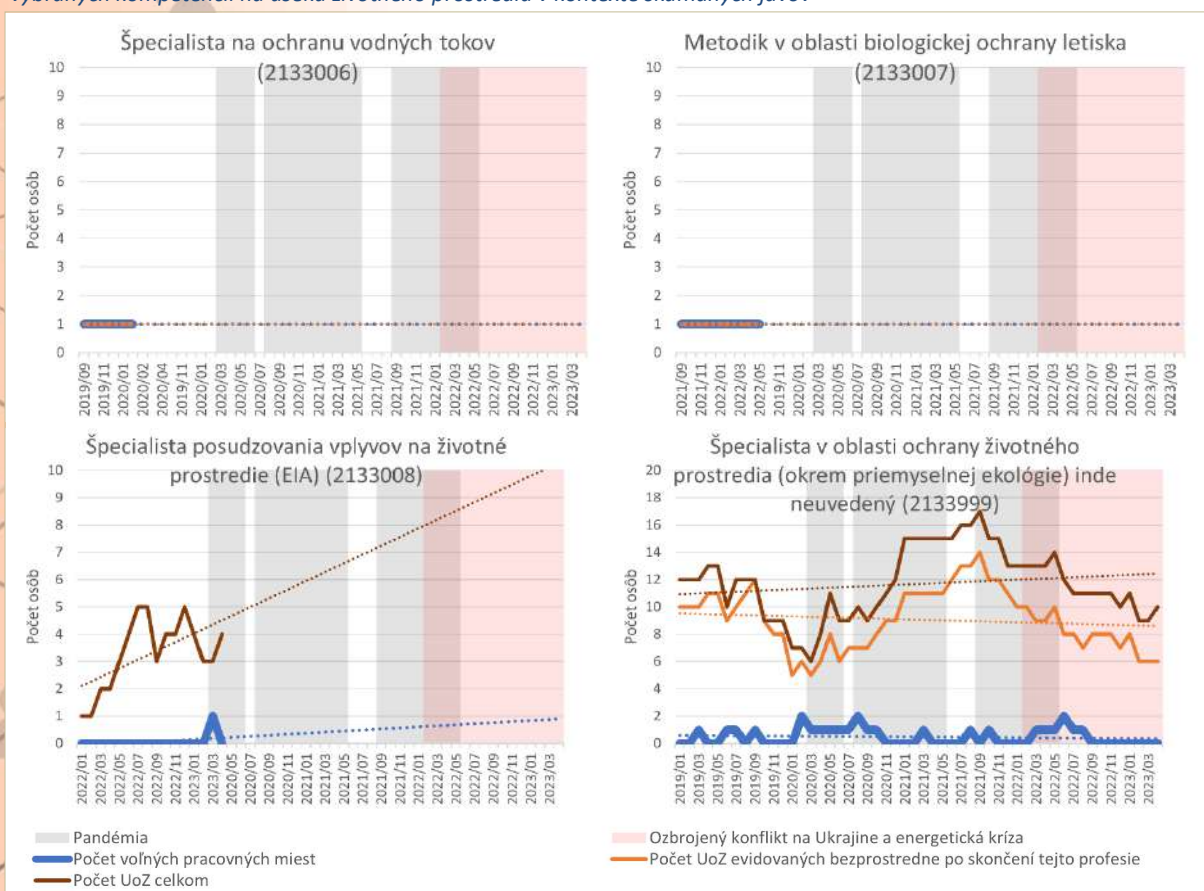

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

pracovného pomeru k zamestnávateľovi a spravidla do 30 dní po skončení odbornej prípravy. Obsahom skúšky, ktorá pozostáva z písomnej a ústnej časti, je overenie vedomostí a schopností potrebných na výkon niektorých činností na určitom úseku štátnej správy starostlivosti o životné prostredie. Účastníci po úspešnom vykonaní skúšky komisia oznámi výsledok a vydá mu **osvedčenie o získaní osobitných kvalifikačných predpokladov na výkon niektorých činností na úseku starostlivosti o životné prostredie**. V prípade, že účastník na skúške nevyhovel, môže skúšku ešte raz opakovať, a to najskôr po jednom mesiaci a najneskôr do troch mesiacov odo dňa, v ktorom skúšku neúspešne absolvoval.

Ako ukazujú údaje z evidencie ÚPSVaR (*Graf 39, Graf 40*), špecialisti v oblasti životného prostredia sú pomerne zriedkavé profesie, ktoré neboli zvlášť ovplyvnené poslednými krízovými udalosťami.

Graf 40: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných kompetencií na úseku životného prostredia v kontexte skúmaných javov

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

3.4.2.3. *Registrer adries*

Pôsobnosť obce podľa zákona NR SR č. 125/2015 Z. z. je výkon štátnej správy na úseku **registra adries**, ktorú riadi, metodicky usmerňuje, kontroluje Ministerstvo vnútra SR priamo alebo prostredníctvom okresného úradu, v územnom obvode ktorého sa obec nachádza.

Register adries ako informačný systém verejnej správy vznikol v súlade s architektúrou integrovaného informačného systému verejnej správy navrhnutou Národnou koncepciou informatizácie verejnej správy ako jeden zo 4 základných registrov. Informačný systém registra adries, ktorého úprava je obsiahnutá v zákone č. 125/2015 Z. z. o registri adries a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je dátovo konzistentným, centralizovaným zdrojom dát o adresách všetkých fyzických budov na území Slovenskej republiky, ktorým bolo určené súpisné číslo.

Do registra adries zapisujú údaje obce a mestá, v ktorých originálnej kompetencii je určovanie súpisných a orientačných čísiel ako aj určovanie názvov ulíc a iných verejných priestranstiev. Údaje o územnom členení - kraj, okres, obec, časť obce - zapisuje do registra Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Register poskytuje občanom elektronické služby v oblasti poskytovania informácií o adresách a zároveň im umožňuje pripomienkovať kvalitu získaných informácií, pričom elektronická služba takúto pripomienku zašle na príslušný úrad, v ktorého kompetencii sú pripomienkované dáta.

Pre výkon činnosti zamestnanca obce, ktorý vykonáva prenesený výkon štátnej správy v oblasti registra adries, nie je určené odborné vzdelávanie ani overenie vedomostí a schopností vykonaním skúšky a vydaním osvedčenia.

V Národnej sústave povolání je táto pozícia vedená ako „Odborný pracovník pre evidenciu pobytu občanov a register adries“ a v národnej sústave kvalifikácií ako „Odborný pracovník pre evidenciu obyvateľstva“. Počty evidovaných nezamestnaných vykazujú v tomto odbore dlhodobý klesajúci trend i keď voľné pracovné miesta sú hlásené len sporadicky (*Graf 38, pravá časť*). Ide o odbor, kde sú obsiahnutí aj zamestnanci zabezpečujúci kompetencie na úseku hlásenia pobytu občanov a registra obyvateľov SR.

3.4.2.4. Hlásenie pobytu občanov a register obyvateľov SR

Zamestnanci obecných úradov zabezpečujú výkon štátnej správy na úseku hlásenia pobytu občanov a registra obyvateľov SR v súlade so zákonom č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Rovnako ako pri prenesenom výkone štátnej správy v oblasti registra adries, pre výkon činnosti zamestnanca obce, ktorý vykonáva tento prenesený výkon štátnej správy, nie je určené odborné vzdelávanie, ani overenie vedomostí a schopností vykonaním skúšky a vydaním osvedčenia.

V národnej sústave povolání sú títo zamestnanci vedení pod rovnakým povolaním ako zamestnanci registratúry adries (*Graf 38, pravá časť*).

3.4.2.5. Stavebný poriadok a bývanie

Pôsobnosť obce v rámci preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku a bývania ustanovuje zákon NR SR č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. V ustanovení § 5 písm. a) je uvedené, že na úseku stavebného poriadku obec vykonáva pôsobnosť stavebného úradu a zabezpečuje štátny stavebný dohľad. Na úseku bývania v ustanovení § 5 písm. b) je uvedené, že obec zabezpečuje overovanie úplnosti náležitostí žiadosti o podporu rozvoja bývania z fondu a žiadosti podľa vládneho programu zatepľovania, preskúmava bytové pomery žiadateľov o poskytnutie podpory, zabezpečuje predloženie overenej žiadosti na fond a vykonáva kontrolu dodržiavania zmluvných podmienok a kontrolu čerpania podpory.

Činnosť stavebného úradu v obci môže zabezpečovať iba zamestnanec obce, ktorý spĺňa osobitný kvalifikačný predpoklad, ktorý sa overuje vykonaním skúšky a **vydaním osvedčenia o overení jeho získania pre výkon činnosti stavebného úradu**. Obsah a rozsah odbornej prípravy a postup pri overovaní a osvedčovaní osobitného kvalifikačného predpokladu ustanovuje vyhláška Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 547/2003 Z. z. o obsahu a rozsahu odbornej prípravy a postupe pri overovaní a osvedčovaní osobitného

kvalifikačného predpokladu na zabezpečenie činnosti stavebného úradu. Zamestnanca, ktorý zabezpečuje činnosť stavebného úradu na odbornú prípravu, ktorá sa uskutočňuje v rozsahu piatich dní v priebehu jedného roka od prijatia zamestnanca do pracovného pomeru, prihlasuje obec priamo na Ministerstvo dopravy a výstavby SR. Skúška sa vykonáva komisionálne, pozostáva z písomnej a ústnej časti. Po jej úspešnom absolvovaní je výsledok ústne oznámený komisiou zamestnancovi a do 30 dní od vykonania skúšky je zamestnancovi vydané Osvedčenie o získaní osobitného kvalifikačného predpokladu na zabezpečenie činnosti stavebného úradu. Ak zamestnanec na skúške nevyhovel, skúšku môže opakovať jeden raz a to najskôr po jednom mesiaci a najneskôr do troch mesiacov odo dňa vykonania skúšky, na ktorej nevyhovel. Odborná príprava je zameraná na doplnenie požadovaných odborných všeobecných a špecifických vedomostí a schopnosti praktických aplikačných úradných postup a komunikácie s verejnosťou. Obec ako stavebný úrad koná v rámci správneho konania v prvom stupni.

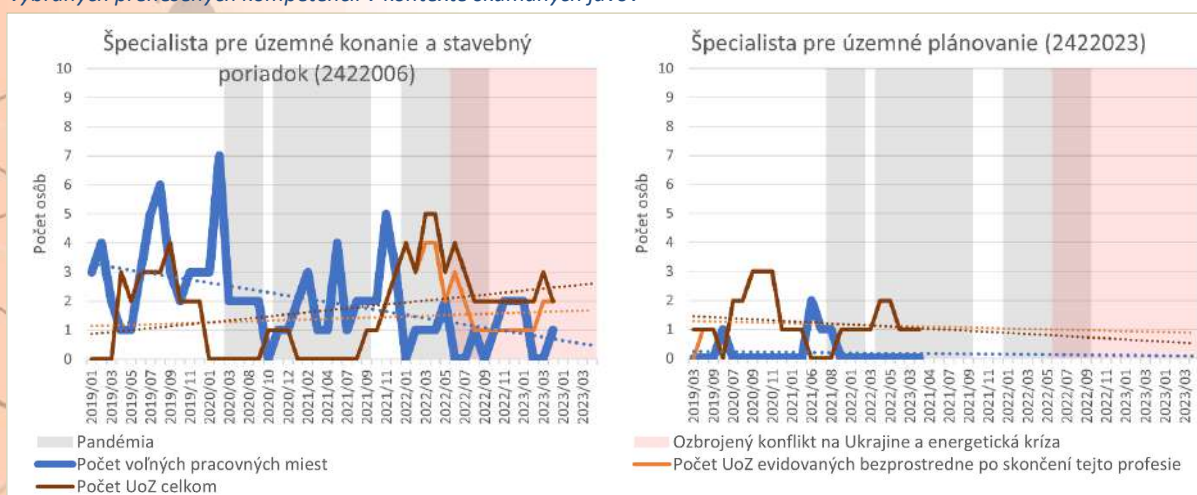
S účinnosťou od 1. apríla 2024 zaznamenávame zmeny v stavebnej legislatíve. Národná rada SR schválila dva nové zákony a to zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní a zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe, ktoré nahrádzajú stavebný zákon z roku 1976. Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR, s celoslovenskou pôsobnosťou, vznikol 1. júna 2022 a k prechodu práva a povinností v oblasti územného plánovania, výstavby a vyvlastnenia z Ministerstva dopravy a výstavby SR došlo od 1. januára 2023. Vznikom uvedeného úradu **obce strácajú svoje postavenie stavebného úradu v konaní v prvom stupni** a toto prechádza na novovzniknuté krajské regionálne úrady s účinnosťou od 1. apríla 2024. Stavebné úrady v mestách a obciach budú ešte v prechodnom období vybavovať žiadosti, ktoré prijali pred 1. aprílom 2024. Od 1. januára 2023 došlo aj k zmene názvu z Ministerstva dopravy a výstavby SR iba na Ministerstvo dopravy SR. Z názvu bola vypustená „výstavba“, ktorá čiastočne vypadne aj z jeho kompetencií po prechode práv a povinností na Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR.

Osobitné kvalifikačné predpoklady zamestnanca pri výkone práce vo verejnom záujme, ktorý zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy na úseku bývania, určuje zákon č. 17/2006 Z. z.. Osobitný kvalifikačný predpoklad sa preukazuje požadovanou dĺžkou

odbornej praxe v oblasti stavebníctva a preukázaním odborných vedomostí úspešným vykonaním skúšky, po absolvovaní odbornej prípravy, získaním **osvedčenia o získaní osobitného kvalifikačného predpokladu na zabezpečenie preneseného výkonu štátnej správy na úseku bývania**.

Skutočnosť, že najmä v menších obciach patrilo zabezpečovanie kompetencií na úseku stavebného konania medzi najviac problémové, sa premietla aj do relatívne vysokých počtov nahlasovaných voľných pracovných miest v porovnaní s počtami evidovaných nezamestnaných v tejto profesii (*Graf 41, ľavá časť*). Trh práce je však v tejto oblasti relatívne malý na to, aby sa dali na základe toho vyvodzovať zodpovedné závery. Ešte menší je trh práce so špecialistami na územné plánovanie, kde v týchto profesiách od určitého obdobia roku 2021 neboli už v evidencii žiadni nezamestnaní ani voľné pracovné miesta (*Graf 41, pravá časť*).

Graf 41: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlasovaných voľných pracovných miest zamestnancov vybraných prenesených kompetencií v kontexte skúmaných javov

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

3.4.2.6. Špeciálny stavebný úrad pre miestne a účelové komunikácie

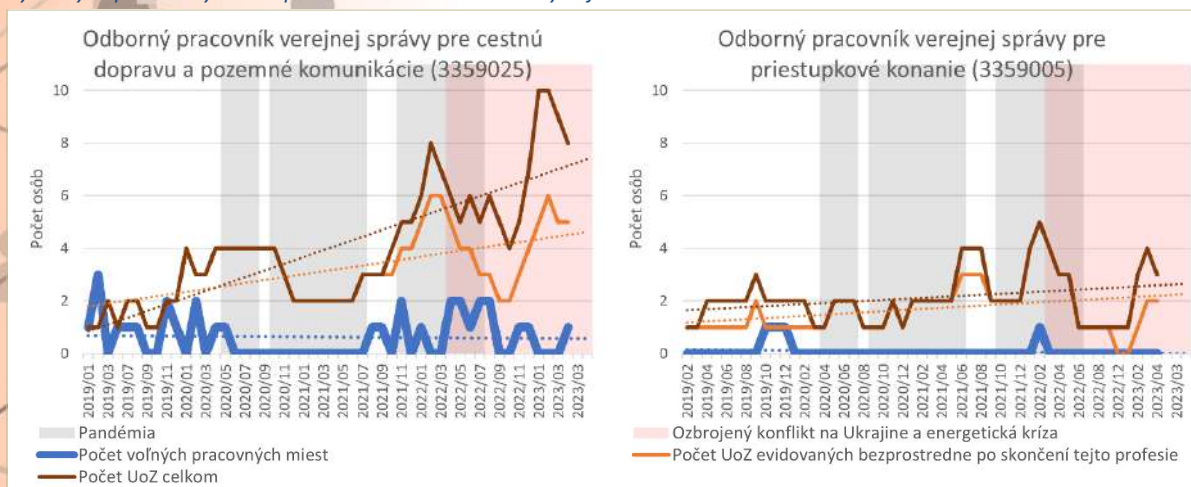
Miestnu štátnu správu a pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu pre miestne cesty a účelové cesty vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy v súlade s ustanovením § 3 ods. 2 a § 3a ods. 4 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov. Obce na miestnych cestách a na účelových cestách určujú použitie dopravných značiek, dopravných zariadení, povoľujú vyhradené parkoviská. V rámci

preneseného výkon štátnej správy prejednávajú priestupky na úseku miestnych ciest a účelových ciest.

Ministerstvo dopravy a výstavby SR riadi, kontroluje, koordinuje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy, ktorý uskutočňujú obce ako prenesený výkon štátnej správy. Prostredníctvom okresných úradov zabezpečuje riadenie a kontrolu výkonu štátnej správy, ktorý zabezpečujú obce ako prenesený výkon štátnej správy a výkon štátneho odborného dozoru vykonávaného obcami.

Pre výkon činnosti zamestnanca obce, ktorý vykonáva prenesený výkon štátnej správy v oblasti stavebného úradu a špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie, nie je určené odborné vzdelávanie ani overenie vedomostí a schopností vykonaním skúšky a vydaním osvedčenia. V tomto prípade je možné konštatovať, že na tento prenesený výkon štátnej správy, ktorú vykonáva obec vo vzťahu k miestnym a účelovým komunikáciám, ministerstvo neupravilo kvalifikačné podmienky ani v zákone, ani vo vyhláske. Môžeme vychádzať iba z dedukcie, že ak je potrebný osobitný kvalifikačný predpoklad, ktorý sa overuje vykonaním skúšky a vydaním osvedčenia o overení jeho získania pre výkon činnosti stavebného úradu, rovnako by sa mali tieto podmienky vzťahovať aj pre stavebný úrad a špeciálny stavebný úrad pre miestne komunikácie a účelové komunikácie.

Graf 42: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných prenesených kompetencií v kontexte skúmaných javov

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

Z pohybov odborných pracovníkov verejnej správy pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie sa javí, že po odznení 2. vlny pandémie začala stúpať ich nezamestnanosť aj preto, že počas samotnej pandémie neboli nahlásené žiadne voľné pracovné miesta (*Graf 42, ľavá časť*). Aj tu je však trh práce príliš malý na to, aby bolo možné vyvodiť zodpovedné závery. Ešte menším je na úseku odborných pracovníkov verejnej správy pre priestupkové konanie (*Graf 42, pravá časť*).

3.4.2.7. Plnenie úloh pri voľbách

V súlade so zákonom č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov starosta obce alebo primátor mesta utvára volebné okrsky s vymedzením ich územného obvodu a určuje volebné miestnosti, ktoré zverejňuje na úradnej tabuli a na webovom sídle, ak ho má zriadené. Obce zabezpečujú materiálne a personálne zabezpečenie na organizačnú a technickú prípravu volieb a ich vykonanie pre okrskovú volebnú komisiu, okrskovú volebnú komisiu utvorenú pre osobitný okrskok a miestnu volebnú komisiu. Taktiež vyplácajú odmenu členovi okrskovej volebnej komisie a odmenu zapisovateľovi okrskovej volebnej komisie.

Výdavky spojené s voľbami sa uhrádzajú zo štátneho rozpočtu a ministerstvo vnútra usmerňuje obce pri vynakladaní finančných prostriedkov na prípravu, vykonanie a zisťovanie výsledkov volieb. Úlohy, ktoré obec plní podľa tohto zákona, sú preneseným výkonom štátnej správy.

3.4.2.8. Regionálne školstvo

Smernica Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 52/2021 o školskom úrade a prenesenom výkone štátnej správy v školstve, ktorá nadobudla účinnosť od 1. januára 2022, bližšie upravuje postup regionálnych úradov školskej správy pri potvrdzovaní obce ako školského úradu, ktorý vykonáva prenesený výkon štátnej správy na obci v oblasti regionálneho školstva. Smernica určuje počty zamestnancov obce v rámci školského úradu, činnosti týchto zamestnancov a postup pri poskytovaní finančných prostriedkov na úhradu nákladov spojených s preneseným výkonom štátnej správy v oblasti regionálneho školstva

podľa § 6 ods. 6 a § 9 ods. 6 zákona NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Obec sa stane sídlom školského úradu **pri splnení podmienky minimálneho počtu žiakov**, ktorú ukladá ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z., a to na základe podanej písomnej žiadosti na regionálny úrad školskej správy o potvrdenie obce ako školského úradu spravidla do 30. septembra kalendárneho roka predchádzajúcemu kalendárnemu roku zriadenia školského úradu. Obec je povinná splniť podmienky uvedené v § 7 ods. 3 citovaného zákona. Tie hovoria o tom, že činnosti, ktoré bude zabezpečovať školský úrad v oblasti školstva a činnosti obce vo veciach odborných činností a poradenstva výchovno-vzdelávacieho procesu odborne zabezpečia zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné predpoklady pre príslušný druh a typ školy, pričom musia spĺňať aj požiadavku najmenej piatich rokov pedagogickej činnosti. Uvedené povinnosti sa vzťahujú aj na obec, ktorá bude sídlom spoločného obecného úradu zabezpečujúceho činnosti podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona, pričom žiadosť obsahuje aj zoznam všetkých obcí, pre ktoré bude spoločný obecný úrad zabezpečovať činnosti a plniť úlohy v oblasti školstva.

Žiadosť o potvrdenie obce ako školského úradu posudzuje regionálny úrad, v ktorého územnej pôsobnosti sa obec nachádza a žiadosť o potvrdenie obce, ktorá bude sídlom spoločného školského úradu regionálny úrad, v ktorého územnej pôsobnosti sa nachádza obec, ktorá bude sídlom spoločného obecného úradu.

Po zhodnotení splnenia zákonom stanovených podmienok regionálny úrad vydá **rozhodnutie o potvrdení obce ako školského úradu alebo rozhodnutie o nepotvrdení obce ako školského úradu**. V prípade, že dôjde k situácii, že obec prestane spĺňať zákonom stanovené podmienky, bezodkladne oznámi túto skutočnosť príslušnému regionálnemu úradu. Oznamovacia povinnosť sa vzťahuje aj na prípady, ak dôjde k zrušeniu dohody o spoločnom obecnom úrade. Oznamovacia povinnosť vykonáva obec, ktorá bola rozhodnutím ustanovená ako školský úrad. Táto skutočnosť sa oznamuje bezodkladne príslušnému regionálnemu úradu. V situácii, keď ako spoločný školský úrad vykonáva činnosti

pre obce, ktoré sú v územnej pôsobnosti iného regionálneho úradu, oznámi zoznam týchto obcí príslušnému regionálnemu úradu.

Počty zamestnancov, ktorí vykonávajú prenesený výkon štátnej správy v oblasti regionálneho školstva v rámci potvrdených školských úradov sa stanovujú v závislosti od počtu žiakov v základných školách³⁰.

Finančné prostriedky na náklady spojené s preneseným výkonom štátnej správy podľa § 6 ods. 6 a § 9 ods. 6 zákona tvoria platy zamestnancov na príslušný počet pracovných miest vrátane odvodov do poisťných fondov a finančné prostriedky určené na činnosť školského úradu podľa § 6 ods. 5 a ods. 8 písm. a), c) a d) alebo § 9 ods. 5 a ods. 8 písm. a), c) a d) citovaného zákona.

Zamestnanci školského úradu, ktorí sú zamestnancami obce, zabezpečujú odborné činnosti preneseného výkonu štátnej správy v oblasti regionálneho školstva podľa § 6 ods. 6 zákona č. 596/2003 Z. z. Ide o odborné činnosti obce, ktorá vykonáva **štátnu správu v prvom stupni** vo veciach ohrozovania výchovy a vzdelávania maloletého alebo zanedbávania starostlivosti o povinnú školskú dochádzku žiaka a **v druhom stupni** vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol riaditeľ základnej školy, ktorej je príslušná obec zriaďovateľom. Ďalej sú to odborné činnosti vo vzťahu k poskytovaniu odbornej a poradenskej činnosti školám a školským zariadeniam, dodržiavaniu všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania (okrem kontroly § 13 a v oblasti školského stravovania), vydávaní organizačných pokynov pre riaditeľov škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, najmä organizačné pokyny na príslušný školský rok. V rámci školského úradu obce tieto činnosti **odborne zabezpečuje zamestnanec, ktorý spĺňa:**

- **kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné predpoklady pre príslušný druh a typ školy** (činnosť vedúceho pedagogického zamestnanca a činnosť vedúceho odborného zamestnanca môže vykonávať osoba, ktorá spĺňa kvalifikačné

³⁰ Minimálny počet je 1 000 žiakov na stanovenie jedného pracovného miesta pre školský úrad. Pri počte žiakov od 2 400 do 4 799 žiakov je stanovený počet dvoch pracovných miest, od 4 800 do 7 199 žiakov tri pracovné miesta, od 7 200 do 12 299 žiakov štyri pracovné miesta, od 12 300 do 17 399 žiakov päť pracovných miest, od 17 400 do 29 999 žiakov 6 pracovných miest a od 30 000 žiakov je to sedem pracovných miest.

predpoklady na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a v podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, spĺňa podmienky zaradenia do kariérového stupňa samostatný pedagogický zamestnanec alebo samostatný odborný zamestnanec a podmienky získania profesijných kompetencií potrebných na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo vedúceho odborného zamestnanca)³¹

a

- **požiadavku najmenej piatich rokov pedagogickej činnosti.**

Z vyššie uvedeného zmapovania štruktúry odborných zamestnancov mestských a obecných úradov vyplýva, že **výkon odborných činností zamestnancov školských úradov** v rámci preneseného výkonu štátnej správy v oblasti regionálneho školstva **nemá zabezpečenú samostatnú odbornú prípravu a overenie osobitných kvalifikačných predpokladov** vykonaním skúšky a získaním osvedčenia pre výkon činnosti zamestnanca školského úradu.

Pred vydaním rozhodnutia o potvrdení obce ako školského úradu regionálny úrad školskej správy overuje splnenie zákonom stanovených podmienok, a to: počtu žiakov, kvalifikačných predpokladov a osobitných kvalifikačných predpokladov pre príslušný druh a typ školy a dosiahnutie najmenej piatich rokov pedagogickej činnosti.

V tejto súvislosti nás zaujímalo **plnenie bezodkladnej oznamovacej povinnosti obcí** voči ôsmym regionálnym úradom školskej správy v prípadoch, **keď** obec **prestane spĺňať zákonom stanovené podmienky** § 7 zákona č. 596/2003 Z. z..

S dotazníkovým prieskumom sme sa obrátili na zástupcov ôsmich regionálnych úradov školskej správy. Z tohto prieskumu vyplýva, že k neplneniu jednej zo zákonných povinností dochádza v siedmych krajoch. Podotýkame, že podľa vyjadrenia dotknutých regionálnych úradov, nedošlo ani v jednom prípade k zrušeniu školského úradu z titulu neplnenia jednej zo zákonných povinností, t.j. z titulu vykonávania odborných činností preneseného výkonu

³¹ § 39 ods. 3 zákona NR SR č. 138/2019 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch v znení neskorších predpisov.

štátnej správy v oblasti regionálneho školstva bez splnenia kvalifikačných predpokladov a osobitných kvalifikačných predpokladov zamestnanca školského úradu pre príslušný druh a typ školy a dosiahnutie najmenej piatich rokov pedagogickej činnosti. Týkalo sa to 21 zamestnancov školských úradov (Tabuľka 3).

Tabuľka 3: Prehľad o počte žiakov, počte školských úradov a počte zamestnancov školských úradov 2023

Kraj	Počet žiakov obcí k 15.9.2022	Počet školských úradov	Počet zamestnancov ŠÚ obcí	z toho		
				spĺňajú podmienky § 7 ods. 3 písm. a) a b) zákona 596/2003 Z. z.	nespĺňajú podmienky § 7 ods. 3 písm. a) a b) zákona 596/2003 Z. z.	Neobsadené miesta
Bratislavský	41 877	13	23	17	5	1
Trnavský	29 181	12	17	15	2	0
Trenčiansky	33 620	13	21	17	3	1
Nitriansky	38 913	16	23	23	0	0
Žilinský	50 916	24	32	29	1	2
Banskobystrický	33 100	14	19	16	3	0
Prešovský	69 886	23	42	35	3	4
Košický	62 124	19	32	28	4	0
ŠÚ spolu	359 617	134	209	180	21	8

Zdroj: vlastné spracovanie autorov na základe údajov ŠÚ SR a dotazníkového prieskumu zástupcov 8 regionálnych úradov školskej správy

Z celkového počtu 134 školských úradov sa 105 nachádza v sídle mesta a 29 školských úradov je v sídle obcí. **Až 20 školských úradov je obsadených zamestnancami, ktorí vykonávajú odbornú činnosť bez predpísaných kvalifikačných predpokladov** a osobitných kvalifikačných predpokladov pre príslušný druh a typ školy a splnenia požiadavky najmenej 5 rokov pedagogickej činnosti. V Školskom úrade v meste Banská Bystrica túto odbornú činnosť neoprávnene vykonávajú dokonca až dvaja z troch zamestnancov. Z celkového počtu školských úradov je to podiel až 14,9 %, ktoré by mali byť regionálnymi úradmi školskej správy rozhodnutím zrušené.

Zo získaných údajov od regionálnych úradov školskej správy evidujeme aj 8 školských úradov, ktoré nemajú obsadené všetky určené pracovné miesta, vyplývajúce z počtu žiakov v rámci spádového obvodu.

Pre obce, ktoré sú zriaďovateľom základnej školy, avšak nespĺňajú zákonom stanovené podmienky § 7 zákona č. 596/2003 Z. z. pre zriadenie školského úradu, resp. podmienky spĺňajú, ale nepožiadali o zriadenie školského úradu, vykonávajú úlohy školských úradov

regionálne úrady školskej správy v sídle kraja. Ide o nasledujúce činnosti: odborné činnosti vo veciach výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach, ktorých je obec zriaďovateľom; kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania okrem kontroly štátnej školskej inšpekcie; kontrolu v oblasti školského stravovania; vydávanie organizačných pokynov pre riaditeľov, najmä na príslušný školský rok; poskytovanie odbornej a poradenskej činnosti školám a školským zariadeniam; výkon štátnej správy v druhom stupni pre obec, ktorá nie je školským úradom.

Z výstupov prieskumu (*Tabuľka 4*) tiež vyplýva, že **školský úrad** na prenesený výkon štátnej správy v oblasti regionálneho školstva nemá zriadených 526 zriaďovateľov základných škôl, z toho 28 miest, 1 mestská časť a 497 obcí. Odborné činnosti na regionálnych úradoch školskej správy pre tieto obce zabezpečuje 30,5 zamestnancov regionálnych úradov.

Tabuľka 4: Počet zriaďovateľov základnej školy bez školského úradu 2023

Kraj	Zriaďovateľ základnej školy	Počet žiakov k 15. 9. 2022
Bratislavský	3 mestá, 1 mestská časť a 32 obcí	12 851
Trnavský	2 mestá a 101 obcí	15 727
Trenčiansky	5 miest a 51 obcí	10 034
Nitriansky	1 mesto a 90 obcí	10 977
Žilinský	3 mestá a 24 obcí	4 176
Banskobystrický	9 miest a 107 obcí	15 699
Prešovský	3 mestá a 57 obcí	5 484
Košický	2 mestá a 35 obcí	5 025
Spolu	28 miest, 1 mestská časť a 497 obcí	79 973

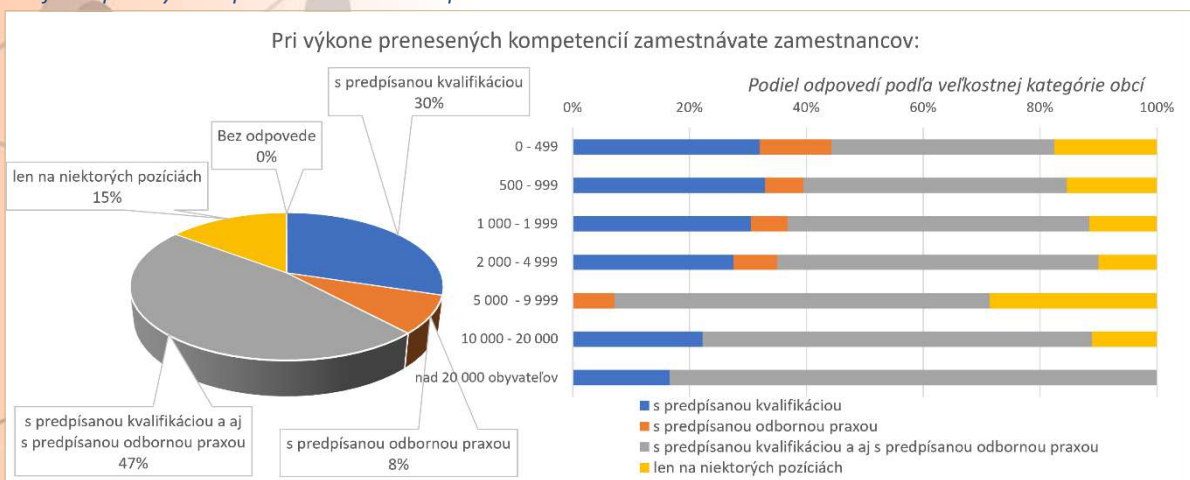
Zdroj: vlastné spracovanie autorov na základe údajov ŠÚ SR a dotazníkového prieskumu zástupcov 8 regionálnych úradov školskej správy

Z prieskumu počtu žiakov a počtu zamestnancov školských úradov vyplýva, že na jedného zamestnanca školského úradu obce pripadá 1 721 žiakov a na jedného zamestnanca regionálneho úradu školskej správy až 2 622 žiakov, čo evidentne poukazuje na **podhodnotený počet zamestnancov regionálnych úradov školskej správy**.

V rámci Analýzy aktuálnych zmien na trhu práce najmä v kontexte dôsledkov pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy v sektore verejných služieb a správy projektový tím vypracoval dotazník, ktorý bol distribuovaný pre miestnu územnú samosprávu. Dotazník vyplnilo 386 respondentov (čiastočne výstupy, týkajúce sa odbornej prípravy, sú podrobnejšie analyzované v časti 3.5.). Z ich odpovedí vyplýva, že **pracovné pozície, ktoré vykonávajú prenesený výkon kompetencií štátnej správy sú obsadené zamestnancami**

s predpísanou kvalifikáciou aj s predpísanou odbornou kvalifikáciou iba v 182 samosprávach, čo je iba 47 %. Iba s predpísanou kvalifikáciou vykonávajú výkon prenesených kompetencií v 115 samosprávach a iba s predpísanou odbornou praxou v 32 samosprávach. Zvyšných 57 samospráv v dotazníkovom prieskume uviedlo, že s predpísanou kvalifikáciou a predpísanou odbornou praxou má obsadené iba niektoré pozície v rámci výkonu prenesených kompetencií (Graf 43).

Graf 43: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv

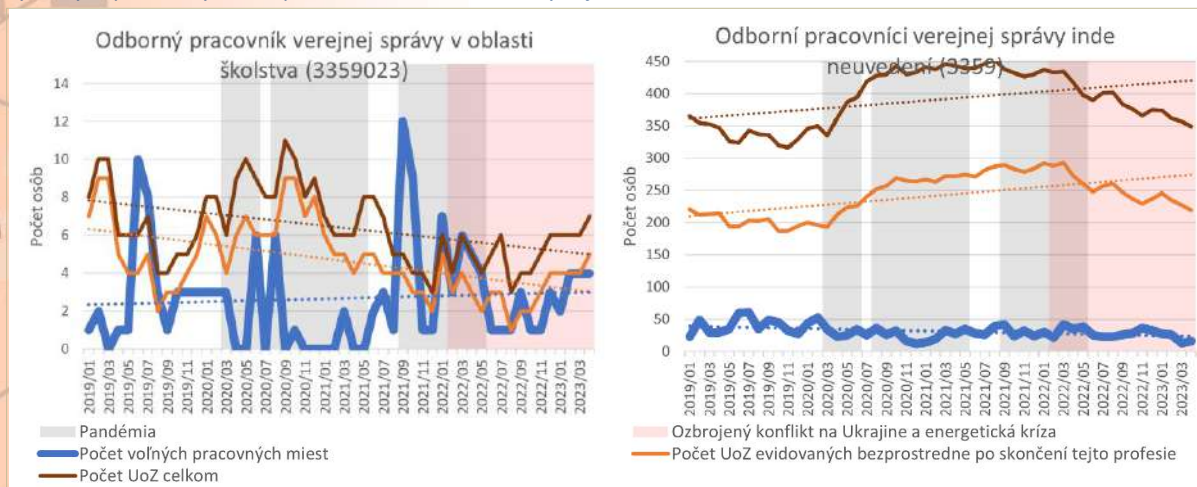

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Na záver je ešte potrebné zmieniť, akým spôsobom vplývali posledné krízové udalosti na zamestnanosť týchto zamestnancov. V národnej sústave povolání sú títo zamestnanci uvedení pod povolaním Odborný pracovník samosprávy pre oblasť školstva a športu. V klasifikácii zamestnaní, podľa ktorej sa spracovávajú štatistiky, je uvedený pod názvom Odborný pracovník verejnej správy v oblasti školstva. Ide o širšiu kategóriu, do ktorej spadá aj odborný pracovník štátnej správy pre školstvo.

Napriek tomu, že oblasť školstva bola ovplyvnená poslednými udalosťami výrazným spôsobom v spojitosti nedostatku učiteľov, odborných pracovníkov verejnej správy v oblasti školstva sa to netýkalo. Určité zvýšenie počtov voľných pracovných miest dochádzalo vždy okolo začiatku nového školského roku pred pandémiou ako aj po nej, miera nezamestnanosti má dokonca klesajúci trend (Graf 44, ľavá časť). Pomerne veľké výkyvy sú však spôsobené tým, že trh práce s týmito uchádzačmi je veľmi malý.

Graf 44: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest zamestnancov vybraných prenesených kompetencií v kontexte skúmaných javov

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

Výraznejší vplyv posledných krízových udalostí nie je viditeľný ani pri vyššej kategórii „odborní pracovníci inde neuvedení“, kde sa nezamestnanosť začína vracáť na úroveň z roku 2019 a aj počty nahlásených voľných pracovných miest sú viac-menej stabilné (Graf 44, ľavá časť). Do tejto kategórie sa okrem odborníkov verejnej správy na školstvo zaraďujú aj odborníci v ďalších oblastiach ako kultúra, matrika, civilná ochrana, všeobecná vnútorná správa, ochrana životného prostredia, cestná doprava, koordinátori verejnoprospesných služieb a aktivačných prác a pod.

3.5. Odborná príprava zamestnancov mestských a obecných úradov

Odbornú prípravu zamestnancov mestských a obecných úradov pre prenesený výkon štátnej správy vrátane vykonania skúšok (ústna časť a písomná časť) pre výkon odborných činností zamestnancov zabezpečuje príslušný ústredný orgán štátnej správy. Výnimku tvorí prenesený výkon štátnej správy v oblasti regionálneho školstva, kde odborná príprava absentuje, nakoľko odborné činnosti sú zabezpečované zamestnancami, ktorí musia spĺňať kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné predpoklady pre príslušný druh a typ školy a súčasne požiadavku piatich rokov pedagogickej činnosti.

Odborná príprava zamestnancov mestských a obecných úradov je zabezpečovaná zo strany štátu v zmysle platnej legislatívy bezplatne, a to prostredníctvom jednotlivých

rezortných ministerstiev pre zamestnancov, ktorí vykonávajú činnosti spojené s preneseným výkonom štátnej správy v oblasti životného prostredia, na úseku matričnej činnosti, na úseku stavebného poriadku a bývania, stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie a v oblasti volebnej činnosti. **Za oblasť regionálneho školstva ako prenesenej kompetencie štátu nie je zabezpečená odborná príprava zamestnancov.** Činnosť Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR prostredníctvom regionálnych školských úradov spočíva v sporadickom usmerňovaní a informovaní v priebehu roka.

V rámci originálnych kompetencií odbornú prípravu zamestnancov zabezpečujú mestské a obecné úrady formou externých školení podľa aktuálnej ponuky jednotlivých školiacich spoločností a za účastnícky poplatok.

V rámci odbornej prípravy zamestnancov verejnej správy sledujeme **dlhodobo nedostatok odborného vzdelávania v oblasti verejnej ekonomiky, rozpočtu verejnej správy a účtovníctva zameraného na verejný sektor.** Odbornú prípravu pre uvedené profesie pre verejnú správu majú zabezpečovať stredné odborné školy. Prioritne sa tejto oblasti vzdelávania majú venovať obchodné akadémie, ktoré sa transformovali z bývalých stredných ekonomických škôl. Po zmene názvu na obchodné akadémie sa zmenilo aj zameranie v rámci výuky ekonomických predmetov, a to výlučne na oblasť ekonomiky v podnikaní. To isté dlhodobo zaznamenávame aj v oblasti vzdelávania a prípravy na vysokých školách, kde **je prioritou ekonomika podnikania a obchodu.**

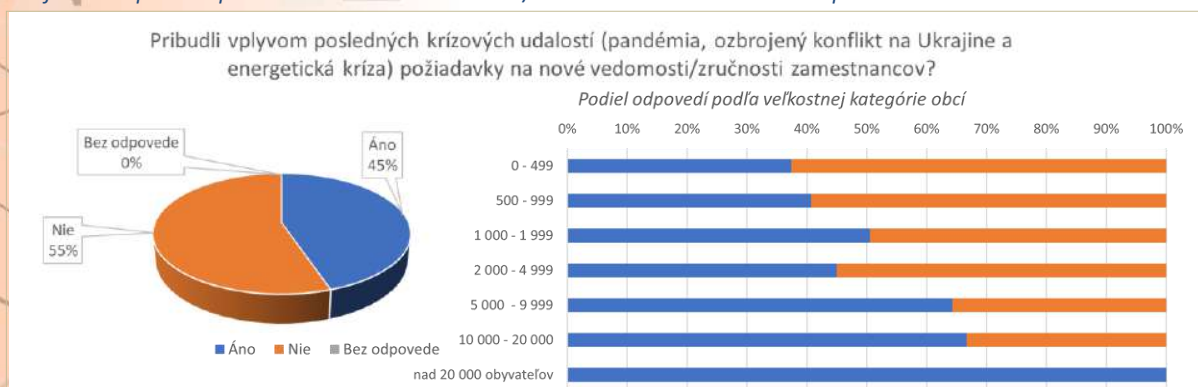
V súvislosti so získaním informácií o tom, ako je zabezpečované vzdelávanie zamestnancov v rámci samosprávy, ktoré profesie sú nedostatkové pre samosprávu, v ktorých oblastiach by privítali ďalšie odborné vzdelávanie zamestnancov obecných a mestských úradov a pod., projektový tím vypracoval dotazník, ktorý bol elektronicky distribuovaný miestnej územnej samospráve v rámci Slovenska.

V dotazníku boli prioritne formulované otázky z rôznych oblastí pôsobnosti samosprávy, ktoré súviseli s vplyvom a dopadom krízových udalostí posledných období, menovite pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy.

Z celkového počtu oslovených obcí a miest v rámci Slovenskej republiky reagovali v prevažnej miere na vyplnenie údajov dotazníka obce s veľkostnou kategóriou do 499 obyvateľov v počte 131, od 500 do 999 obyvateľov v počte 91, od 1000 do 1999 obyvateľov v počte 95, od 2000 do 4 999 obyvateľov v počte 40, od 5000 do 9 999 obyvateľov v počte 14, od 10 000 do 19 999 obyvateľov v počte 9 a nad 20 000 obyvateľov v počte 6 respondentov (*Graf 1, ľavá časť*). Z oslovených miest a obcí dotazníkom, reflektovalo na jeho vyplnenie iba 386 respondentov, z toho v pozícií primátora 1, starostu 249, prednostu 19, riaditeľa 1, personalistu 7 a ostatných odborných referentov a pracovných pozícií úradov 109.

Z dotazníkového prieskumu vyplynulo, že vplyvom udalostí ako bola pandémia, utečenecká kríza spôsobená vojnovým konfliktom na Ukrajine a energetická kríza, sa zvýšili požiadavky na nové zručnosti zamestnancov hlavne vo väčších obciach a mestách (*Graf 45*). Išlo najmä o zvýšený stupeň ovládania **informačných a komunikačných technológií**, zvládanie **krízového riadenia**, zabezpečovanie **logistiky**.

Graf 45: Zmapovanie požiadaviek na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov samospráv

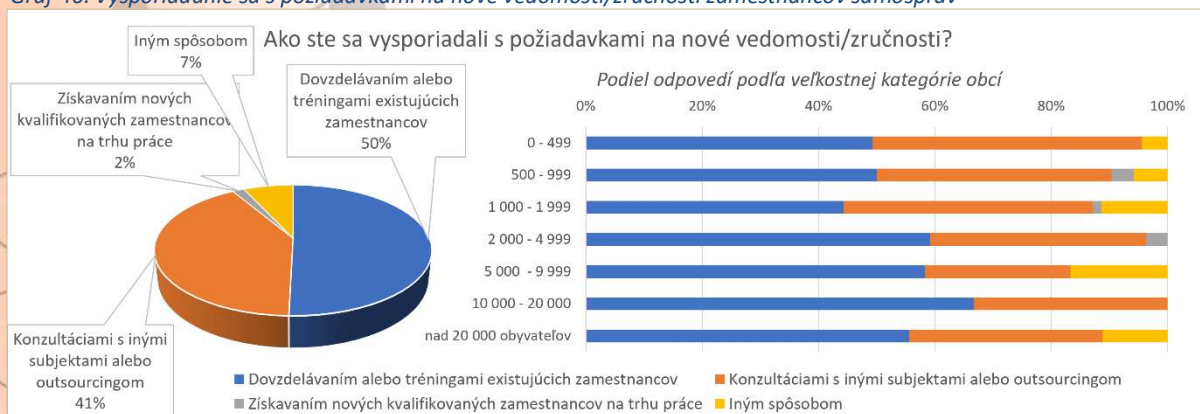
Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Zamestnanci boli nútení spracovať rýchlo sa meniacu legislatívu v rôznych oblastiach života a uplatňovať legislatívne zmeny v praxi. Zvýšené nároky na zamestnancov, v súvislosti s covidovou pandémiou a konfliktom na Ukrajine, súviseli so zmenou v komunikácii a prístupom k obyvateľom a ich potrebám, hlavne v sociálnej oblasti, v zabezpečení poskytovania psychologickej a zdravotníckej pomoci, vyžadovala sa výrazná miera flexibility pri spracovaní údajov elektronickou formou v rôznych programových aplikáciách a pod.

Kompletný zoznam odpovedí a postrehov na tému zvýšených nárokov na zamestnancov samospráv vplyvom posledných krízových udalostí vrátane tých respondentov, ktorí dotazník nevyplnili do konca avšak dostali sa k danej otázke (dotazník si otvorilo ale nedokončilo 1 000 respondentov) uvádzame v prílohách (časť 5.2.2.2. a 5.2.2.4).

Zmenu zručností zamestnanom zabezpečovala samospráva dovozdelávaním a tréningami, konzultáciami s inými subjektami, outsourcingom, samovzdelávaním, rozšírením činností náplne práce existujúcim zamestnancom nad pôvodný rámec výkonu ich pracovných činností. Iba v štyroch prípadoch respondenti využili možnosť riešenia zvýšenej požiadavky na nové zručnosti a vedomosti prijatím nových kvalifikovaných zamestnancov z trhu práce. Ich podiely zachytáva *Graf 46*. Bližšie informácie uvádzame v prílohách (časť 5.2.2.3).

Graf 46: Vysporiadanie sa s požiadavkami na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov samospráv

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Graf 47: Pociťovaný nedostatok uchádzačov o zamestnanie na trhu práce

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Respondenti **nepotvrdili, že by sa vplyv negatívnych krízových udalostí podpísal pod nedostatok uchádzačov o zamestnanie s požadovanou kvalifikáciou na trhu práce**. Tento nedostatok bol zaznamenaný aj pred krízovými udalosťami (*Graf 47*). Na trhu práce dlhodobo chýbajú hlavne uchádzači, ktorí by obsadili nedostatkové remeselné, manuálne a obslužné činnosti, odborné činnosti v oblasti verejného obstarávania, verejnej ekonomiky, rozpočtu, účtovníctva, personalistiky, chýbajú manažéri pre verejný sektor a vznikajúce sociálne podniky, informatici, odborní zamestnanci v oblasti sociálneho zabezpečenia, opatrovatelky, učitelia materských a základných škôl hlavne v oblasti humanitných vied, taktiež v oblasti telesnej výchovy, asistenti a odborní zamestnanci pre prenesený výkon štátnej správy. Podrobnejšie informácie možno nájsť v častiach 5.2.4.2 a 5.2.4.4.

Najmä menšie obce a mestá si niektoré z uvedených nedostatkových pracovných pozícií zabezpečujú externe (*Graf 48, pozri aj prílohu, časť 5.2.4.3*). Objavujú sa prípady v oblasti regionálneho školstva, že výuka je zabezpečovaná nekvalifikovanými pracovnými silami alebo činnosti prenášajú na existujúcich zamestnancov nad rámec výkonu ich základných pracovných činností, pre ktoré boli na úrad prijatí. Dochádza aj k stavu preberania si odborných zamestnancov v rámci samosprávy cez finančnú motiváciu. Zvyšuje sa finančná náročnosť existujúcej kvalifikovanej pracovnej sily pri obmedzených finančných možnostiach, hlavne pri obciach s nižším počtom obyvateľov do 1 000, ale aj pri obciach do 1 500 obyvateľov. Pri obciach s počtom obyvateľov do 500 je to takmer nemožné. Respondenti v dotazníkovom prieskume zároveň poukázali na skutočnosť, že zaznamenali zhoršenú vzdelanostnú úroveň

Graf 48: Spôsoby kompenzácie chýbajúcich kvalifikácií samosprávami na trhu práce

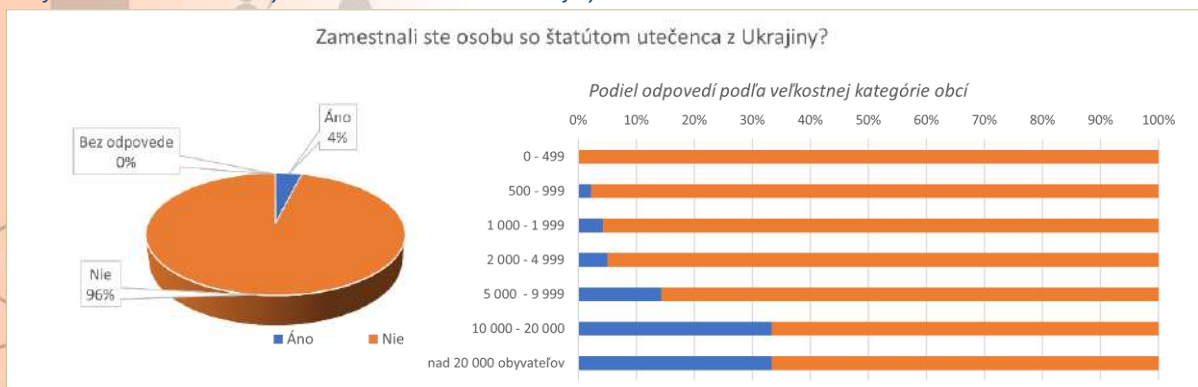

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

uchádzačov vo svojom regióne na požadované pracovné pozície), ich nedostatok kompenzujú vyhľadávaním a získavaním odborných zamestnancov z iných regiónov (pozri napríklad časť 5.2.2.4, 5.2.4.4).

V dotazníkovom prieskume sme sa opýtali respondentov aj na zamestnávanie osôb s inštitútom dočasného utečenca z Ukrajiny (Graf 49). Tieto osoby zamestnalo 15 samospráv a to na pozícií upratovacích služieb, koordinátora pre prácu s odídcami z Ukrajiny, výkon aktivačných prác, kuchár, pomocná pracovná sila v školskej kuchyni, školníčka v materskej škole, údržbár, zamestnanec v kancelárii prvého kontaktu, ale aj na pozícií učiteľa v materskej škole, asistenta učiteľa a v oblasti manažmentu a riadenia (časť 5.2.6.2).

Graf 49: Zamestnanie osoby so štatútom utečenca z Ukrajiny

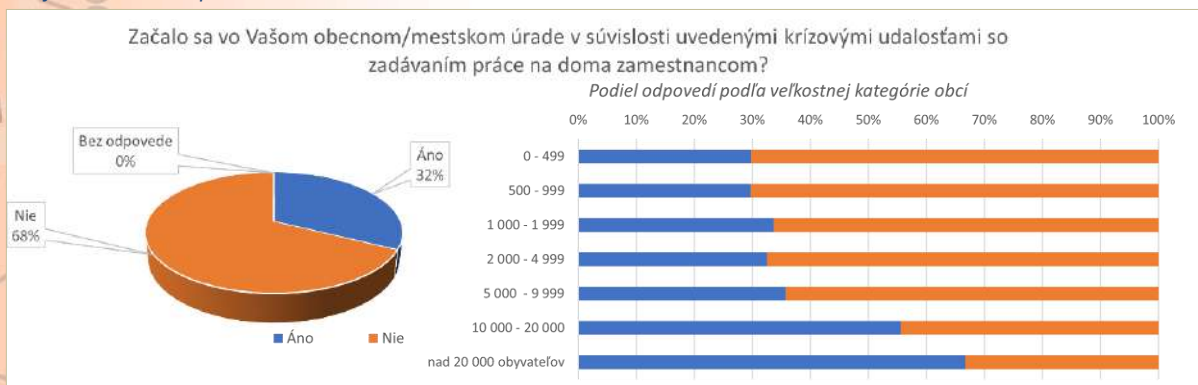
Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Respondenti zhodne konštatujú, že **aj pred krízovými udalosťami nebolo možné nájsť pracovnú silu, ktorá by ihneď zvládla prácu bez problémov hlavne vo verejnom sektore**, či už v štátnej správe alebo v samospráve. Respondenti poukazujú na nedostatočnú, resp. absolútnu neznalosť ekonomiky, rozpočtu a účtovníctva pre verejný sektor a to hlavne v spojitosti s preneseným výkonom štátnej správy. Ekonomické procesy v samospráve považujú za zložité, s ktorými sa záujemcovia o výkon tohto druhu práce nemali kde stretnúť. Týka sa to aj skúsených účtovníkov a ekonómov z podnikateľského sektora, ktorí prichádzajú na pracovné pozície do verejného sektora. To je dopad jednostranne zameranej výuky na stredných a vysokých školách ekonomického smeru výlučne pre podnikateľský sektor.

Vplyv posledných krízových udalostí zvýšili tlak na zamestnancov úradov hlavne na prácu a komunikáciu v on-line priestore. Komunikácia s obyvateľmi sa preniesla pri niektorých

činnostiach na výkon práce z domu (Graf 50), využívanie bezhotovostných platieb, vybavovanie a doručovanie písomností elektronickou formou, hlavne v čase covidovej pandémie.

Graf 50: Zadávanie práce na doma zamestnancom

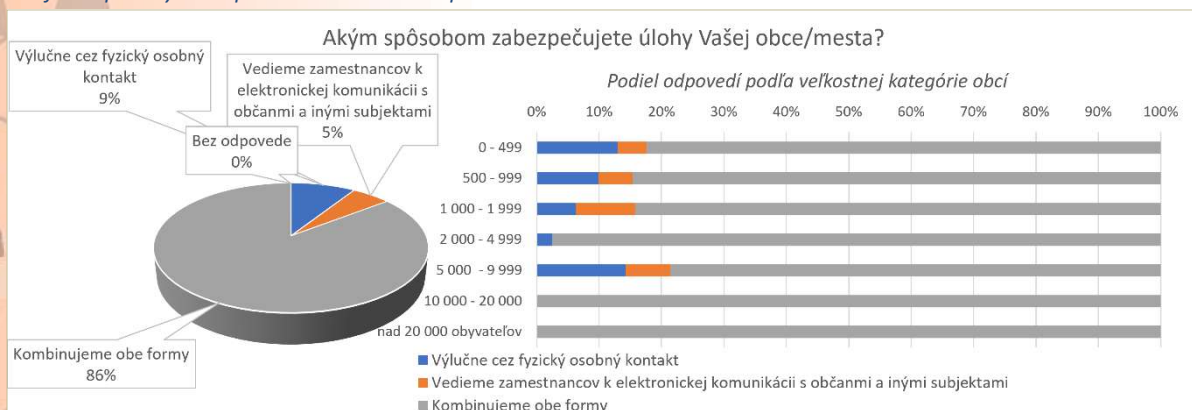
Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Zasadnutia zastupiteľstiev bolo nutné preniesť do on-line priestoru, aby sa činnosti v obciach a mestách nezastavili, čo zamestnancov, starostov, primátorov a poslancov postavilo do novej pozície. Hlavné postavenie v tomto krízovom období zohrávali informatici, ktorí zabezpečovali on-line komunikáciu z technického pohľadu a flexibilne museli zabezpečiť ich používanie zamestnancami úradov. Krízové situácie posunuli výrazným krokom vpred komunikáciu na novú, vyššiu úroveň, čo malo značný vplyv na chod úradov z finančného hľadiska.

Toho času obecné a mestské úrady využívajú vo vzťahu k obyvateľom v prevažnej miere kombináciu osobného kontaktu a elektronickej komunikácie (Graf 51). Iba 35 respondentov uviedlo, že pri komunikácii využívajú výlučne osobný kontakt s obyvateľmi.

Záverom je nutné konštatovať zistenie z dotazníkového prieskumu, že **na rýchle tempo, zmenu zručností a nárast agendy nemôže samospráva dostatočne reagovať finančným ohodnotením zamestnancov**, a to aj napriek rozšíreniu pracovných činností, **z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov**. Hoci bol nárast úloh citeľný, v až 71% obcí sa na odmeňovaní za výkon práce nič nezmenilo (Graf 52). Podľa vyjadrenia predstaviteľov miest a obcí odčerpali krízové obdobia značné množstvo finančných prostriedkov z ich rozpočtov v oblasti materiálneho a technického zabezpečenia covidovej pandémie, utečeneckej krízy a energetickej krízy bez dostatočnej kompenzácie zo strany štátu.

Graf 51: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Graf 52: Odmeňovanie za výkon práce

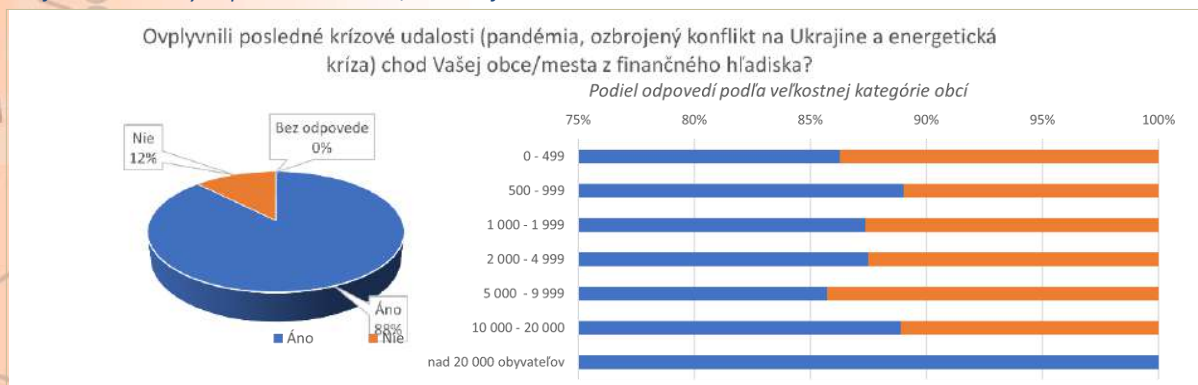

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Z hľadiska chodu obce alebo mesta citeľný finančný dopad na rozpočty samospráv z titulu dopadov covidovej pandémie, vojnového konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy uvádza až 338 respondentov, čo je 88% opýtaných (Graf 53). V súčasnom období, ale aj v nadchádzajúcich obdobiach, bude markantný dopad bonusovej politiky štátu pri dani z príjmu fyzických osôb, ktorá bola legislatívne upravená bez súhlasu a dostatočnej komunikácie so samosprávou. Podielová daň z príjmov predstavuje najvýznamnejšiu časť príjmov rozpočtov samosprávy a je základným princípom fiškálnej decentralizácie finančného zabezpečovania originálnych kompetencií samosprávy, čo bolo negatívne narušené zo strany štátu. Nárast administratívnej agendy vykonávaných činností v samospráve, ich náročnosť, požiadavky na odbornú spôsobilosť zamestnancov, odbornú prax a rôznorodé skúsenosti majú rastúci trend, čomu

však nezodpovedá rast v oblasti finančného ohodnotenia a finančnej motivácie, s výnimkou štandardnej, legislatívou stanovenej povinnosti valorizácie základných plátov.

Graf 53: Pociťovaný dopad na chod obce/mesta z finančného hľadiska

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Obce a mestá sa dostali do postavenia nepriamej úmery potreby odborných, kvalifikovaných ľudských zdrojov pri výkone originálnych a prenesených kompetencií a ich finančného ohodnotenia a motivácie k zvyšovaniu odbornej úrovne. Obce s počtom do 500 obyvateľov sú nútené zabezpečovať odborné činnosti úradu samotným starostom s jedným zamestnancom alebo zamestnancom s čiastočným pracovným úväzkom na úrovni finančného ohodnotenia minimálnou mzdou. Respondenti poukazujú na skutočnosť, že **nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily nie je spojený s krízovými udalosťami, ale s platovými pomermi ohodnotenia zamestnancov a finančnými možnosťami obcí a miest.**

V nadväznosti na uvedené výstupy dotazníkového prieskumu dávame do pozornosti niekoľko opatrení:

- rozšíriť výučby ekonomických predmetov ako je verejná ekonomika a verejná správa v oblasti ekonomiky, účtovníctva, ľudských zdrojov a pod. na stredných a vysokých školách ekonomického zamerania,
- uchádzať sa o dodatočné zdroje, z projektov financovaných z rozpočtu EÚ zo strany ZMOS, s cieľom zabezpečiť kvalifikované, odborné a bezplatné vzdelávanie ekonomických zamestnancov obecných a mestských úradov v oblasti ekonomiky, rozpočtu, účtovníctva s využitím skúsených lektorov, ktorí na základe interpretácie

príkladov a odborných skúseností z praxe zvýšia odbornosť a zručnosti existujúcich zamestnancov, resp. prichádzajúcich z podnikateľského prostredia,

- dohodnúť na úrovni štátu elimináciu neodborných legislatívnych zásahov do príjmových častí rozpočtov samosprávy v oblasti podielovej dane z príjmov fyzických osôb,
- zastaviť rozvrat verejných financií a dorovnať pokles príjmov z podielovej dane z príjmov fyzických osôb doplnením ďalších zdrojov z iných daní, ktorých príjmy doposiaľ plynú do príjmov štátu (viacdrojové príjmy z daní pre samosprávu),
- z dodatočných zdrojov zo štátneho rozpočtu do rozpočtov obcí a miest zabezpečiť primerané finančné ohodnotenie odborných zamestnancov, podporovať starostlivosť o rozvoj ľudských zdrojov v samospráve, materiálno-technické zabezpečenie úradov informačnými technológiami pre komunikáciu s občanom, orgánmi štátu a samosprávou navzájom,
- využiť možnosti vytvorenia **centier zdieľaných služieb** a ich financovanie z finančného mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti SR v rámci výzvy Ministerstva vnútra SR.
- požadovať a dosiahnuť zhodu pri úprave kritéria počtu obyvateľov pre jedno Centrum optimálneho správneho obvodu na 5 000 až 10 000 obyvateľov (toho času sa pohybuje počet max. 83 055 pre Centrum optimálneho správneho obvodu v Michalovciach po min. 5 020 v Spišskej Novej Vsi) a tým znížiť počet obcí v obvode od 6 do 11 (toho času je optimálny správny obvod nastavený pre 76 obcí v Bardejove až po 6 obcí v Čiernej nad Tisou a v Medzeve) a rozšíriť možnosti finančného čerpania prostriedkov z POO SR okrem najmenej rozvinutých okresov v 3 krajoch aj pre ostatné okresy v SR.
- Zmena podmienok výzvy umožní z ekonomického, ale aj politického hľadiska integráciu menších obcí do väčších celkov v oblasti zabezpečovania, poskytovania a financovania služieb občanom v zdieľaných centrách služieb.

Z dôvodov znižovania nákladov na ľudské zdroje, problematického obsadzovania pracovných miest v kombinácii s nedostatočným finančným ohodnotením, ako aj vzhľadom na

širokú škálu výkonu odborných činností prenesených a originálnych kompetencií, pristúpili obce postupom času k zabezpečovaniu niektorých úloh v rámci vytvárania **spoločných obecných úradov**. Spoločné obecné úrady zabezpečujú spoločný výkon činností hlavne v oblastiach stavebného poriadku, vodnej správy, cestnej dopravy, miestnych a účelových komunikácií, ochrany ovzdušia, prírody a krajiny, v oblasti školstva ale aj vedenia personálnej a mzdovej agendy, účtovníctva, ojedinele v oblasti sociálneho zabezpečenia a iných činností.

Prehľad o počte spoločných obecných úradov v rámci SR z roku 2022 poukazuje na **záujem obcí o spoločný výkon niektorých činností**. Najviac spoločných obecných úradov je v Banskobystrickom kraji v počte 25, ktoré vykonávajú činnosť pre 423 obcí z celkového počtu 516 obcí v kraji. V Prešovskom kraji pre 665 obcí, z toho pre 517 obcí zabezpečuje niektoré činnosti 20 spoločných obecných úradov (*Tabuľka 5*).

Tabuľka 5: Prehľad o počte spoločných obecných úradov v rámci SR 2022

Kraj	Počet obcí v kraji	Počet spoločných OcÚ	Počet obcí v SOcÚ	Úväzok	Výdavky
BA	73	8	40	18,65	601 554,86
TT	251	13	183	87,91	2 257 814,48
TN	276	12	160	54,75	1 211 252,26
NR	354	19	288	69,70	1 710 027,02
ZA	315	24	223	87,88	2 517 021,76
BB	516	25	423	89,55	1 454 039,84
PO	665	20	517	80,85	2 079 750,85
KE	440	18	382	53,23	1 087 775,91
Spolu	2 890	139	2 216	542,52	12 919 236,98

Zdroj: vlastné spracovanie autorov na základe údajov MV SR

Na činnosť spoločných obecných úradov boli za rok 2022 vykázané výdavky spolu v objeme 12 919 236,98 eur. V porovnaní s finančnými prostriedkami vyčlenenými zo štátneho rozpočtu na dotácie pre obce na krytie výdavkov na prenesený výkon štátnej správy pre rok 2023 v sume 27 029 447 eur (odpočítané prostriedky normatívneho financovania základných škôl) je to zhruba 47 %.

3.6. Kultúra v miestnej územnej samospráve

Miestna územná samospráva je dôležitou súčasťou spoločnosti. Ako taká je limitovaná a formovaná rôznymi faktormi. Sme presvedčení, že „**dobrá správa vecí verejných**“ je okrem ekonomickej a sociálnej efektívnosti, kultúrnych či politických vplyvov **zásadným spôsobom**

ovplyvňovaná aj slušným či vhodným **komunikačným charakterom**. Zásadnou podmienkou správneho výkonu miest a obcí je teda okrem dostatočného počtu zamestnancov a ich odbornosti aj morálna kvalita a morálny charakter personálu, ktorý pôsobí v rámci miestnej územnej samosprávy.

Z hľadiska terminológie môžeme **pojem etika** vysvetľovať rôzne. Etika je súbor všeobecných pravidiel, zásad a princípov správania, ktoré spoločnosť považuje za primerané, prijateľné či slušné. Je to akási nadstavba morálky a mravnosti. Odpovedá na otázku „Aké konanie je za daných okolností správne alebo nesprávne“, alebo inak povedané - **aké konanie prináša spoločnosti ako celku a tiež človeku ktorý tak koná dlhodobý prospech**. Ide o spôsob a druh prevládajúceho myslenia, cítenia a chcenia, ktoré usmerňuje konanie človeka v situáciách kedy je možný výber, t.j. keď má možnosť sa rozhodnúť. Toto konanie tiež postupne formuje jeho charakter a **výrazne ovplyvňuje** aj to, **ako sa zachová v krízových situáciách**.

Tento prvok je neoddeliteľnou súčasťou procesov. Nie je dobré ho podceňovať ani preto, lebo aj požiadavky verejnosti na morálno-etické fungovanie verejnej správy vrátane orgánov miestnej územnej samosprávy majú stúpajúcu tendenciu, a to aj vďaka transparentnosti, otvorenosti a dostupnosti informácií zverejňovaných na oficiálnych kanáloch ako sú internetové stránky. Práve v súčasnej dobe, ktorá je poznačená nedôverou dokonca aj v to, či sa dodržiavanie vysokých morálnych princípov vôbec „oplatí“, pretože informačný priestor je zahltený výraznou prevahou negatívnych príkladov ako sú tragédie, katastrofy, korupčné škandály, články o presadzovaní ekonomických záujmov - a po začatí ozbrojeného konfliktu na Ukrajine aj o utrpení, masových vraždách a o presadzovaní cudzích záujmov hrubou mocou – práve v tejto dobe považujeme zviditeľňovanie týchto princípov za obzvlášť dôležité. Ich absencia v zmienenom prostredí potom nahľadáva prirodzené morálne kompasu ľudí, takže sa už nedokážu zorientovať v záplave protichodných informácií, čo potom vplýva na ich rozhodnutia.

A keďže konanie verejnej správy je v spoločnosti najviac viditeľné, tak na to, aby sa zmenila celková klíma v spoločnosti, musia ísť jej predstavitelia napred ako pozitívne vzory. Ďalším

nástrojom zviditeľňovania je **začlenenie morálno-etických aspektov do vzdelávacieho procesu** napríklad vo forme šírenia príkladov dobrej praxe.

V súvislosti s tým všetkým pokladáme za dôležité v rámci miestnej územnej samosprávy zdefinovať:

1. Aké profesijno-etické kvality resp. aké etické cnosti by mal mať zamestnanec miestnej územnej samosprávy.
2. Akým spôsobom by mali byť tieto požiadavky upravené a zakomponované v rámci miestnej územnej samosprávy.

Aké by teda mali byť **profesijno-etické kvality zamestnanca** miestnej územnej samosprávy? Odpoveď je veľmi komplikovaná, avšak vychádzajúc z princípov zakotvených v eticky významných dokumentoch sa ju pokúsime zhrnúť do nasledujúcich etických cností, ktoré navrhujeme sledovať u zamestnancov a predstaviteľov verejnej správy.

Jednou profesijno-etickou kvalitou, ktorú by mal podľa nás zamestnanec dodržiavať, je **čestnosť**, a to vo všetkých súvislostiach vyplývajúcich z pracovných povinností. Pod čestnosťou si je potrebné predstaviť plnenie pracovných povinností podľa najlepších možností a schopností s ohľadom na verejný záujem. Považujeme ho za jeden zo základných atribútov, ktorý vedie aj k **pravdovravnosti** ako ďalšej etickej cnosti. A keďže pravdovravnosť alebo jej absencia môže byť viditeľná, môže slúžiť ako jeden z merateľných indikátorov kvality morálno-etických charakteristík daného človeka. V rámci vzdelávania by preto mohli byť predstavitelia verejnej správy inštruovaní radšej hovoriť menej ako viac najmä v situáciách kde si nie sú istí správnymi odpoveďou napríklad na novinárske otázky, alebo aby radšej priznali keď niečo nevedia ako poskytli odpoveď, ktorá by sa potom neskôr mohla obrátiť proti nim. Snád by potom mohlo do populácie lepšie preniknúť aj poznanie toho, že tie elity čo si snažia vybudovať ich priazeň na očierňovaní iných bez rešpektovania prezumpcie nevinny, nemôžu slúžiť verejnému záujmu keď sa potom dostanú k moci ale skôr naopak.

Ďalšou etickou kvalitou, ktorou by mal zamestnanec miestnej územnej samosprávy disponovať, je **objektívnosť**. Táto cnosť v sebe zahŕňa povinnosť zamestnanca **rozhodovať**

výlučne vo verejnom záujme, čím sa stáva jednou z najdôležitejších etických vlastností zamestnanca mesta alebo obce.

S uvedenou etickou cnosťou súvisí aj ďalšia, a to **nesebeckosť**. Práca zamestnanca mesta alebo obce by mala byť nesebeckou službou. Mala by byť jednou z profesií, ktorej typickou vlastnosťou je preferovanie záujmov presahujúcich úroveň jednotlivca. Každému novému zamestnancovi by malo byť preto od začiatku dávané najavo, že na jeho úrade sa netoleruje žiadne korupčné správanie. Pretože podobné konanie čo i len jedného zamestnanca, ktoré sa raz stane viditeľným, môže spôsobiť zbytočnú nedôveru v celé vedenie.

Za ďalšiu dôležitú cnosť možno považovať **vzájomnú úctu**. Táto cnosť je v podmienkach miestnej územnej samosprávy naplnená vtedy, ak je konanie zamestnanca korektné, nápomocné a taktné bez náznaku diskriminácie prijímateľa resp. klienta. Možno ju pomenovať aj **zdvorilosť**. Táto cnosť by mala byť uplatňovaná za akýchkoľvek okolností a nielen smerom von, ale aj smerom dovnútra, t.j. voči ďalším kolegom, zamestnancom mesta alebo obce. Pravá, čiže úprimná zdvorilosť súvisí so schopnosťou **empatie**.

Súčasťou každej demokratickej spoločnosti by mali byť etické cnosti ako zodpovednosť, otvorenosť, nefalšovanosť. Tieto etické kvality súvisia so skladaním účtov. Zamestnanec by si mal vedieť obhájiť svoje rozhodnutie. To znamená, mal by byť schopný preukázať prečo rozhodol práve takto.

Za ďalšiu dôležitú etickú cnosť by mohla byť považovaná lojálnosť. Lojálnosť chápeme ako súlad konania zamestnanca miestnej územnej samosprávy so záujmami mesta resp. obce. Lojálny zamestnanec, ktorý je oddaný záujmom svojho mesta alebo obce, sa vie aj vnútorne stotožniť so svojimi pracovnými povinnosťami a prispieť tak k presadzovaniu verejného záujmu čo najširšieho počtu ľudí v čo najväčšej miere, čo je aj jedným z cieľov reforiem prebiehajúcich v miestnej územnej samospráve.

Za lojálnosť v nami mienenom zmysle nepokladáme prípady, kedy by mohol byť tento pojem zneužitý tak, že by bol zamestnanec svojim vedením nútený vykonať niečo, s čím by sa vnútorne nedokázal stotožniť, napríklad preto že by to bolo skutočne nemorálne, čo by v konečnom dôsledku nemohlo byť ani v súlade so širším verejným záujmom. Takéto

podrobenie sa by zamestnancovi z dlhodobého hľadiska ani neosožilo, pretože nemorálne vedenie nie je na úrade večne, o to viac že si tým len ťažko udrží dôveru miestneho obyvateľstva. Neskorší pád vedenia by potom strhol aj tohto zamestnanca. Viac by mu preto pomohlo, keby sa v kritickom bode rozhodol radšej odísť, ak by šlo o jedinou možnosť zachovať si svoju česť.

Za lojalnosť v nami mienenom zmysle máme na mysli takú, ktorá je za každých okolností v súlade so svedomím človeka. Preto by bolo lepšie označiť túto cnosť vhodnejším pojmom **vernosť**. Čistá a nefalšovaná vernosť z vlastného presvedčenia, ktorej nechýba dôvera, ktorá sa nedá kúpiť ani vynútiť, ale sa dá len získať, a to vlastným poctivým vzorným a podobne cnostným konaním. Ide teda predovšetkým o vernosť vysokým ideálom, ktoré sú v súlade aj so všetkými ostatnými cnosťami - z vnútorného presvedčenia o ich hodnote a víťaznej moci a tiež presvedčenia o súlade s dlhodobým celospoločenským verejným záujmom.

S výkonom práce v miestnej územnej samospráve môže dochádzať k ohrozeniu verejného záujmu napríklad zneužitím citlivých informácií, ku ktorým má zamestnanec mesta alebo obce prístup z výkonu svojho zamestnania. Charakter takýchto informácií je totiž často citlivý, osobný, a tiež môže v konečnom dôsledku ohroziť fungovanie miestnej územnej samosprávy. V nadväznosti na uvedené možno k etickým cnostiam zamestnanca miestnej územnej samosprávy priradiť **diskrétnosť a mlčanlivosť**. Podstata tejto cnosti spočíva v povinnosti nezverejňovania neverejných informácií resp. v povinnosti neposkytovania informácií nadobudnutých či získaných pri výkone povolania. Zároveň však pre lepšiu identifikáciu zamestnanca mesta resp. obce, ktorý uvedené pravidlo porušil a takúto informáciu vyniesol resp. zverejnil, je potrebné vnieť aj vnútorné kontrolné mechanizmy a zabezpečiť kvalitný informačný systém vrátane zavedenia antivírusových programov a potreby menenia prístupových hesiel v stanovenej periodicite.

Uvedené etické cnosti predkladáme do diskusie ako príklady, ktoré by mali byť naviazané na plnenie povinností vyplývajúcich z postavenia zamestnanca miestnej územnej samosprávy a mali by reprezentovať profesijno-etické kvality zamestnanca mesta a obce. Tieto atribúty by mali byť nemennou premenou, o ktoré by sa dalo oprieť a na nich stavať aj pri neustále sa

meniacich legislatívnych rámcoch a následných zákazov, príkazov či práv a povinností, ako aj pri presadzovaní rôznych záujmov a vplyvov z titulu moci.

3.6.1. Inštitucionalizácia etických princípov

Ďalšou otázkou, ktorú je potrebné si položiť je: **Akým spôsobom by mali byť tieto požiadavky upravené** a zakomponované v rámci miestnej územnej samosprávy? Ponúka sa viacero riešení: od ich zakomponovania do požiadaviek na zamestnanca pri výberovom konaní na konkrétne zamestnanecké miesto, cez požiadavku uvedenú v „**čestnom prehlásení**“, až po vytvorenie tzv. „**etických kódexov**“ miestnej územnej samosprávy na úrovni jednotlivých miest a obcí.

Prístup k úprave a zakomponovaniu etických princípov zamestnancov miestnej územnej samosprávy môže byť teda odlišný. Do veľkej miery závisí od spoločenského systému ako aj od princípov uplatňovaných pri výstavbe miestnej územnej samosprávy. Tie môžu byť založené na územnom princípe, princípe koncentrácie alebo dekoncentrácie, kolegiálneho alebo monokratického systému, volebného alebo menovacieho, centralizácie alebo decentralizácie, a pod. Prístup k úprave a zakomponovaniu etických princípov zamestnancov miestnej územnej samosprávy závisí do značnej miery aj od historického vývoja štátu ako aj od usporiadania jednotlivých územných celkov a času existencie štátneho zriadenia.

V rámci procesu vývoja a kontinuálneho zlepšovania po vytvorení novej miestnej územnej samosprávy a ďalšej decentralizácii je jednou z otázok aj hľadanie vhodného zakomponovania etických cností do miestnej územnej samosprávy, teda v jednotlivých mestách a obciach.

Sme toho názoru, že **východiskovým bodom zakomponovania etických cností do miestnej územnej samosprávy by mal byť normatívnym spôsobom vytvorený „etický kódex“**.

Etické kódexy nie sú povinnou súčasťou vnútorných noriem miestnych samospráv a aj preto je ich existencia sporadická. Avšak zároveň pokladáme za dôležité dodať, že odhaľujú vyspelosť tej ktorej miestnej samosprávy. Preto nepatrí etický kódex do skupiny obligatórnych noriem, teda noriem, ktoré samosprávy musia mať prijaté ako napr. pracovný poriadok či problematiku ochrany osobných údajov. Táto črta sama o sebe signalizuje, že samospráva,

ktorá prijala etický kódex, vybočila z "povinného minima" - požiadaviek na vlastné fungovanie upravených všeobecne záväznými právnymi predpismi a má zvýšené kvalitatívne nároky na etickú stránku správania osôb pôsobiacich v jej organizme.

Etické kódexy vo všeobecnosti stanovujú štandardy, ktoré reprezentujú spravidla zvýšené alebo sprísnené nároky daného spoločenstva na spôsob konania a správania jeho členov. V tomto zmysle sa etické kódexy vyskytujú v jednotlivých profesijných zoskupeniach, ktoré vnímajú etickú stránku svojej činnosti ako osobitne dôležitú (napr. etický kódex mediátora, združenia sudcov Slovenska, prednostov úradov miestnej samosprávy, atď.).

Etický kódex by mal byť akýmsi súborom pravidiel správania sa a mal by byť naviazaný na konkrétnu profesiu. V podmienkach Slovenskej republiky možno nájsť v koncepčných dokumentoch národného charakteru „etické“ odkazy, ktoré však spravidla obsahujú odporúčania, avšak neupravujú konkrétne etické cnosti, ktorými by mal úradník – zamestnanec miestnej územnej samosprávy disponovať. V súčasnosti nám nie je známy žiadny koncepčný dokument, ktorý by obsahoval komplexné informácie a odporúčania alebo rady ohľadne etických cností.

V nadväznosti na uvedené je prenechaná iniciatíva a výber samotných profesijno-etických kvalít ako aj ich vyžadovanie a rozvíjanie na jednotlivé jednotky miestnej územnej samosprávy. Najčastejšie ide o etické normy alebo o spomínané „etické kódexy“, ktoré regulujú správanie sa, konanie a rozhodovanie zamestnancov miestnej územnej samosprávy.

V jednotlivých mestách alebo obciach boli prvé etické kódexy prijímané už v prvom období po vzniku súčasnej samosprávy najmä v dôsledku pozitívnych inšpirácií z miestnych samospráv vo vyspelejšom zahraničí.

3.6.2. Etické kódexy a normy v súčasnej praxi

Po zanalyzovaní veľkého množstva či už priamo „etických kódexov“ alebo etických noriem v rámci miestnej územnej samosprávy možno dnes vidieť nasledovné prístupy pri uplatňovaní etických cností.

Najpočetnejšiu skupinu tvoria mestá a obce, ktoré v danej oblasti nemajú zadefinované žiadne procesy a nemajú prijaté žiadne vnútorné akty, ktoré by predmetnú oblasť upravovali a ktoré by tak mohli byť považované za prijaté normy etického charakteru.

Druhú skupinu, ktorá je tiež pomerne početná, tvoria mestá a obce, ktoré majú prijaté normy etického charakteru, ako napríklad „etické kódexy“. V rámci týchto „etických kódexov“ možno sledovať najmä tieto profesijno-etické cnosti: zodpovednosť, otvorenosť, nestrannosť, objektívnosť, transparentnosť, nezávislosť, ale aj odbornosť, svedomitosť, zdvorilosť, dôveryhodnosť či dôslednosť alebo čestnosť, slušnosť, vzájomnú úctu, porozumenie a ochotu. Táto skupina nemá však okrem prijatých kódexov nastavené žiadne ďalšie mechanizmy, ktoré by kontrolovali dodržiavanie uvedených etických cností a nemajú ani zavedené postupy, ktoré by rozvíjali a prehlbovali predmetné cnosti u svojich zamestnancov. Hoci už prijatie samotnej etickej normy či „etického kódexu“ pokladáme za dôležitý krok, pretože už to vytvára určitý rámec konania, na ktorý sa dá v prípade porušovania poukázať, však to samotné nezaručuje, že sa tak vždy stane.

Tretiu skupinu, ktorá je výrazne menšia, tvoria mestá a obce, ktoré okrem prijatých „etických kódexov“ či prijatých noriem etického charakteru majú zavedené aj ďalšie mechanizmy na podporu zvyšovania etických cností u svojich zamestnancov. Ide napríklad o pravidelné školenia, prijaté dodatočné smernice na dodržiavanie profesijno-etických cností a podobne.

Nájdu sa aj mestá, ktoré majú vytvorené zamestnanecké miesto so zameraním práve na sledovanie a zvyšovanie etiky zamestnancov v praxi, ktorého zamestnanec potom musí vytvárať konkrétne aktivity, ako napríklad ročný plán pravidelného vzdelávania. Ďalšie mestá majú vytvorený kolektívny orgán (radu alebo komisiu pre etiku), ktorá niekde schvaľuje plán vzdelávania a niekde sa k nemu len vyjadruje a schvaľuje ju primátor. Takýto spôsob uplatňovania etických cností v miestnej územnej samospráve považujeme za prepracovanejší a lepší. Hoci aj tu závisí konečný „výsledok“ správania na zamestnancovi, je pravdepodobné, že vytváraním možností na preškoľovanie a do vzdelávanie zamestnanca mu môže len pomôcť, aby sa zaoberal posilňovaním svojich etických cností.

V rámci tohto je nutné poznamenať, že dotknuté mestá a obce si takýto mechanizmus vytvorili samy z vlastnej iniciatívy. Zavedením „etického kódexu“ a následným zriadením či už individuálnych alebo kolektívnych orgánov dbajúcich na etické cnosti zamestnancov výrazným spôsobom napomáhajú k vytvoreniu modernej miestnej územnej samosprávy.

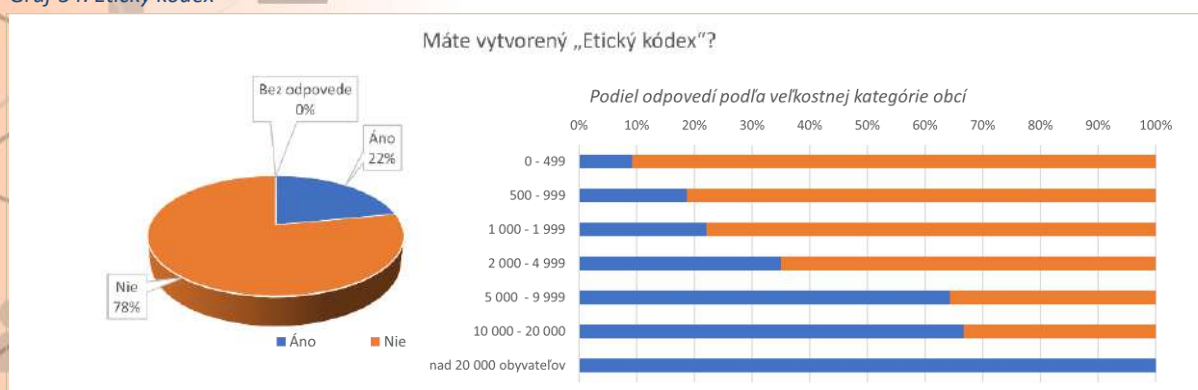
Aj vo vývoji slovenského právneho poriadku je zreteľne vidieť, ako sa niektoré významné princípy (preferencia verejného záujmu, určenie okruhu nezlučiteľných činností a pod.), ktoré boli vnímané pôvodne ako silné etické imperatívy, postupne presadili do dôležitých zákonov. Dobrými príkladmi z aktuálne platnej právnej úpravy sú najmä:

- Zákon č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme v z. n. p.
- Ústavný zákon č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení zákona č. 545/2005 Z.z.

3.6.2.1. Dotazníkový prieskum ZMOS

Prax využívania etických kódexov, hoci nie veľmi rozšírenú, potvrdil aj dotazníkový prieskum autorského tímu zaslaný všetkým členom Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS). Na otázku „Máte vytvorený „Etický kódex?“, na ktorú bolo možné odpovedať „ÁNO“ alebo „NIE“, odpovedalo z 386 aktívne zapojených subjektov s plne ukončeným dotazníkom „ANO“ len 22% a až 78% odpovedalo „NIE“ (Graf 54).

Graf 54: Etický kódex

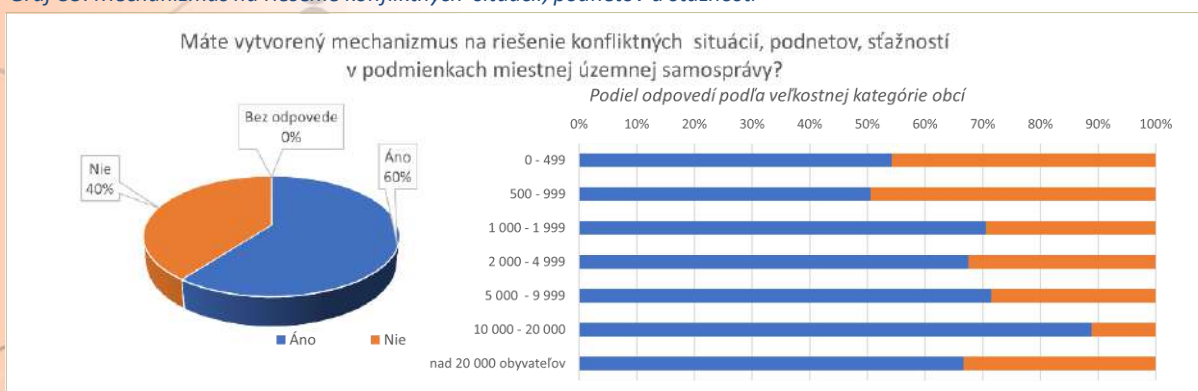

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Z grafu je tiež zreteľné, že **etické kódexy majú vytvorené predovšetkým väčšie obce a mestá**. Vo vzorke aktívne odpovedajúcich respondentov v mestách/obciach nad 20 tisíc obyvateľov majú vytvorený etický kódex podľa ich odpovedí všetci (Graf 54).

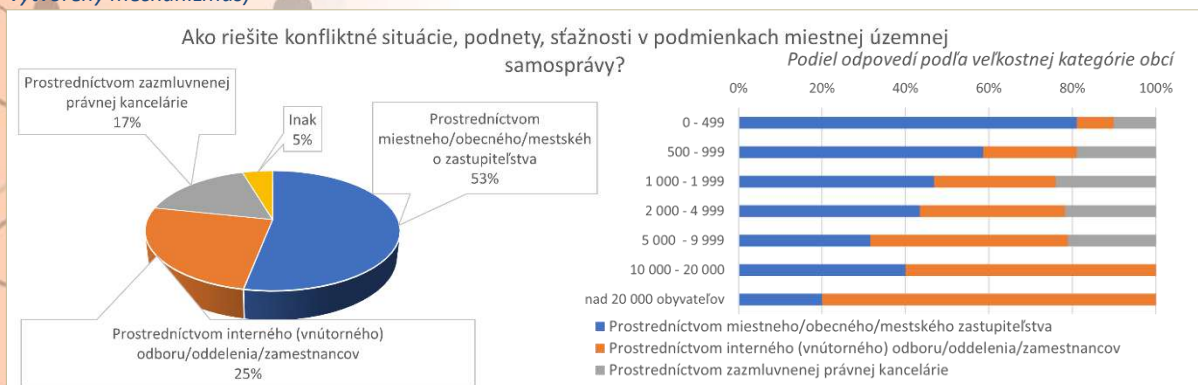
Zisťovali sme aj spôsoby riešenia konfliktných situácií. Na otázku „Máte vytvorený mechanizmus na riešenie konfliktných situácií, podnetov, sťažností v podmienkach miestnej územnej samosprávy?“ odpovedalo „ANO“ 60% a až 40% odpovedalo „NIE“. V tomto prípade neboli rozdiely medzi veľkosťou miest a obcí (Graf 55).

Graf 55: Mechanizmus na riešenie konfliktných situácií, podnetov a sťažností

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Graf 56: Spôsoby riešenia konfliktných situácií, podnetov a sťažností (podiel odpovedí respondentov, ktorí majú na to vytvorený mechanizmus)

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

V menších obciach riešia konfliktné situácie prostredníctvom obecného zastupiteľstva, zatiaľ čo väčšie mestá a obce sa spoliehajú viac na interné vnútroorganizačné štruktúry.

Zaujímavosťou je, že až 17% respondentov uviedlo, že konfliktné situácie riešia prostredníctvom zazmluvnenej právnej kancelárie (*Graf 56*).

Približne 5% respondentov rieši situáciu iným spôsobom. Tieto obce majú väčšinou vytvorenú zvláštnu komisiu, rieši to sám starosta, polícia, alebo len uvádzali, že to riešia v zmysle zákona o sťažnostiach. (pozri časť 5.2.9.9 v prílohách).

3.6.2.2. *Dotazník hodnotenia volených a výkonných pracovníkov z hľadiska etických a morálnych princípov*

Na doplnenie a zvýraznenie dôležitosti zavádzania etických princípov do miestnej územnej samosprávy si dovoľujeme upriamiť pozornosť aj na výsledky dotazníkového prieskumu realizovaného v období september – november 2011, ktorý bol z časti zameraný aj na hodnotenie volených a výkonných pracovníkov z hľadiska etických a morálnych princípov. Autorkou je Doc. Ing. Viera Papcunová, PhD. Spracováva odpovede 440 obyvateľov, ktorí hodnotili prácu starostu a poslancov zvolených v komunálnych voľbách 27.11.2010. Išlo prevažne o ženy (77,8%) s 1. stupňom vysokoškolského vzdelania (až 92% respondentov), v mladšej až strednej generácii. Najväčší podiel z nich bolo vo veku 26-40 rokov (57%), 26,5% vo veku do 25 rokov, 15,6% vo veku 41-55 rokov.

Prínosom tohto dotazníku je zmapovanie toho, ako vyššie uvedená verejnosť vníma etiku a morálku u volených a výkonných zástupcov miestnej územnej samosprávy. Prinášame z jeho zistení:

Jeho výsledkom boli okrem iného aj nasledujúce skutočnosti (Papcunová, 2014):

- Aj keď najdôležitejšou vlastnosťou pri voľbe starostov/primátorov je podľa voličov jeho dôveryhodnosť (toto kritérium je dôležité pri voľbe až pre 67,6% voličov), až **pre 64,9% voličov je najdôležitejším kritériom výberu práve jeho etický a morálny charakter**. Iba pre 0,7% voličov otázka morálnych a etických princípov kandidáta nie je najdôležitejšia
- Napriek tomu, že až 64,9% obyvateľov si vyberá svojho kandidáta na post starostu na základe etických a morálnych vlastností, ich následný pohľad na jeho pôsobenie vo funkcii sa z hľadiska dodržovania etických princípov môže počas obdobia výkonu

jeho funkcie z pohľadu voličov meniť. Potvrdzujú to aj výsledky prieskumu, kde 7,9% obyvateľov si myslí, že ich súčasný starosta berie úplatky a 21,9% obyvateľov si myslí, že v prípade ponúknutia úplatku by bol starosta skôr podplateľný ako nie. Na druhej strane 16,7% obyvateľov si myslí, že ich starosta by skôr odmietol úplatok ako by ho prijal.

- až 63,8% obyvateľov si vyberá kandidáta za poslanca na základe jeho dôveryhodnosti, až 61,8% na základe jeho etických a morálnych vlastností
- Poslancom podľa respondentov rozhodne nechýba vlastnosť osobného prospechu (28,1% obyvateľov) a s tým súvisiace presadzovanie záujmov svojich príbuzných resp. blízkych (25,6% obyvateľov)
- Iba 5,0% respondentov je presvedčených, že pracovníci úradu nemajú žiadny osobný prospech z práce na úrade, 26,7% nevedelo na túto otázku odpovedať a iba 11,1% respondentov si myslí, že pracovníci úradu majú osobný prospech z práce na úrade.

4. IDENTIFIKÁCIA KLÚČOVÝCH ZMIEN NA TRHU PRÁCE V SEKTORE

4.1. Spôsoby obsadzovania pracovných pozícií

Už len samotný spôsob obsadzovania pracovných pozícií dáva výpovednú hodnotu o fungovaní inštitúcie. Inak tomu nie je ani v prípade miestnych, mestských a obecných úradov, ktoré sa navyše musia, alebo lepšie povedané mali by sa pri výbere svojich zamestnancov riadiť platným legislatívnym rámcom. Najčastejšie je to zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.

Legislatívne penzum právnych predpisov, ktoré vstupujú do výberu zamestnancov, je podstatne širšie. Závisí od charakteru vykonávanej práce, spôsobu financovania, a tiež druhu pracovnej oblasti. Dobrým príkladom je sociálna oblasť, kde je aj v prípade originálnych kompetencií³² legislatívou presne určený rozsah vzdelania alebo požadované vedomosti na rôzne pozície, napríklad opatrovatelky. Ak je pracovné miesto financované z fondov EU (napr. terénne pracovníčky), kritériá pre vzdelanie a potrebnú prax určí riadiaci orgán.

Niektoré samosprávy majú ešte nad rámec právnych úprav vlastnú internú smernicu, ktorá môže mať rôzne názvy, ako napríklad: Smernica na výber zamestnancov, Smernica o obsadzovaní voľných pracovných miest. Tieto smernice riešia rovnakú problematiku. Podrobne popisujú postup pri výbere nových zamestnancov od zverejnenia, inzerciu, cez zloženie výberovej komisie až po spôsob určenia úspešného uchádzača. Interné smernice nie sú povinnosťou. Prinášajú však do výberového procesu zamestnancov jasné pravidlá, čím tiež prispievajú k jeho transparentnosti.

Za ešte vyššiu úroveň pri obsadzovaní pracovných pozícií, ktorá je zatiaľ v podmienkach slovenských samospráv skôr výnimkou ako pravidlom, je tzv. „adaptačná smernica“ (Tabuľka 6). Tá určuje postup pre adaptáciu zamestnanca, ktorý prišiel na nové pracovné miesto z externého prostredia alebo interným presunom v rámci inštitúcie. Hoci sa priamo netýka obsadzovania pracovného miesta, výrazným spôsobom urýchľuje a zlepšuje adaptáciu

³² Podrobné požiadavky prenesených kompetencií rozoberáme v časti 3.4.2.

zamestnanca na novom pracovisku tým, že jasne určuje proces jeho zaškolenia od oboznámenia sa s internými smernicami, s hierarchiou a fungovaním úradu až po kritériá pre naplnenie pracovného výkonu konkrétnej pozície, na ktorú bol pridelený.

Tabuľka 6: Navrhovaná štruktúra adaptačnej smernice pre obsadzovanie pracovných pozícií

Oblasť	Okruhy otázok
Úvodné ustanovenia	Čo táto smernica upravuje a kto sa ňou má riadiť? Platí pre všetky organizácie mesta/obce alebo len pre obecný/mestský úrad?
Príprava výberového konania	Ktoré oddelenie/odbor/pracovisko zodpovedá za prípravu výberového konania?
Informácia o voľnom pracovnom mieste	Kde a v akej lehote bude zverejnená informácia o výberovom konaní?
Priebeh výberového konania	Akou formou bude prebiehať výberové konanie (písomne, ústne)? Koľko kôl bude mať výberové konanie? Vylúčenie konfliktu záujmov medzi členom výberovej komisie a niektorým z uchádzačov.
Záverečné ustanovenia	Vymedzenie platnosti a účinnosť smernice.

Zdroj: vlastné spracovanie autorov na základe údajov ŠÚ SR a dotazníkového prieskumu zástupcov 8 regionálnych úradov školskej správy

V tejto súvislosti je potrebné brať do úvahy aj **veľkosť** danej **samosprávy**, ktorá tiež vplyva na spôsob obsadzovania pracovných pozícií. Inak vyzerá obsadzovanie pozície v malej obci s jednou administratívnou pracovníčkou a inak na veľkom magistráte so stovkami zamestnancov a podriadených organizácií, kde je už interná smernica nevyhnutnosťou.

V prípade, že sa samospráva pre takúto smernicu rozhodne, je vhodné, aby jej štruktúra kopírovala priebeh výberového konania. V takom prípade sa stane prehľadným návodom organizovania výberového konania. Smernica by mala obsahovať témy a okruhy otázok uvedené v tabuľke (Tabuľka 6). Jej prílohou môžu byť:

- vzor menovacieho dekrétu člen výberovej komisie,
- vzor zápisnice z výberového konania,
- vzor prezenčnej listiny.

Transparentnosti a kvalite obsadzovania funkcie na úradoch pomáha aj zverejňovanie zápisníc z výberových konaní na oficiálnej webovej stránke obce alebo mesta, ktoré pracovnú pozíciu obsadzovalo. Toto opatrenie zabezpečí verejnú kontrolu. Proces obsadzovania voľného pracovného miesta nebude len formálny, keďže je priebeh a výstupy môžu byť kontrolované odbornou aj laickou verejnosťou.

Smernica môže určiť aj pozície, ktoré budú obsadzované bez výberového konania. Pokiaľ nejde o pracovné miesta vedúcich zamestnancov, nie je takýto postup v rozpore s legislatívou.

Okrem obsadzovania pracovných pozícií formou výberových konaní je stále často využívanou formou aj **obsadzovanie pozícií bez výberového konania**. Ide o prípady dočasného poverenia s cieľom preklenúť obdobie uskutočnenia riadneho výberového konania. Na Slovensku sú však aj prípady, kedy sa dočasne poverenie opakovane predlžovalo, čím prakticky došlo k stálemu obsadeniu pracovnej pozície. Také konanie je však v rozpore s legislatívou, podľa ktorej neobsadené miesto vedúceho zamestnanca možno obsadiť bez výberového konania len jednorázovo na obdobie 6 mesiacov.

Práve **jasné a transparentné pravidlá výberového konania v samospráve môžu byť jednou z foriem obsadzovania aj nedostatkových pozícií v samospráve**. Transparentne a jasne nastavené pravidlá bez politických vplyvov, ktoré by boli postavené výlučne na odborných predpokladoch uchádzačov, by mohli motivovať k uchádzaniu sa na pozície v samospráve. Výsledkom úspešného výberového konania by bolo obsadenie pracovnej pozície uchádzačom, ktorý najlepšie splnil požadované kritéria.

V podmienkach verejnej správy na Slovensku nie je stále zodpovedaná otázka, kde je **hranica medzi odbornosťou a politickou nomináciou**. Po každých voľbách, po ktorých dôjde k zmene štatutára mesta alebo obce, dochádza aj k častým personálnym výmenám na kľúčových pozíciách s odôvodnením, že starosta alebo primátor potrebuje mať na úrade ľudí, ktorým dôveruje a ktorých pozná. V takom prípade dochádza k absencii výberového konania. Alebo aj keď výberové konanie je vyhlásené, je už vopred určený úspešný uchádzač. Pri zohľadnení čisto manažérskeho hľadiska je síce potrebné brať do úvahy aj to, že najbližší okruh pracovníkov a vedúcich zamestnancov má mať jednotnú predstavu o fungovaní a prioritách, avšak verejné výberové konanie dáva možnosť zapojiť sa do procesu čo najširšiemu okruhu uchádzačov.

Zákon č.552/2003 o výkone práce vo verejnom záujme v §5 jasne definuje povinnosť samosprávy usporiadať výberové konania na miesto vedúcich zamestnancov:

(1) Miesto vedúceho zamestnanca, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho orgánu u zamestnávateľa uvedeného v § 1 ods. 2, a miesto ďalšieho vedúceho zamestnanca, u ktorého to

určí pracovný poriadok, sa obsadzuje na základe výsledku výberového konania; to neplatí ak osobitný predpis ustanovuje aj iný spôsob výberu vedúceho zamestnanca alebo ustanovuje voľbu alebo vymenovanie vedúceho zamestnanca kolektívnym orgánom.

(2) Výberovým konaním na obsadenie miesta vedúceho zamestnanca ustanoveného v odseku 1 (ďalej len „výberové konanie“) sa overujú schopnosti a odborné znalosti uchádzača, ktoré sú potrebné alebo vhodné vzhľadom na povahu povinností, ktoré má zamestnanec vykonávať na mieste vedúceho zamestnanca. Pri výberovom konaní sa musí dodržiavať zásada rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahoch ustanovená osobitným zákonom. 12a) V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia aj z dôvodu manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

(3) Výberové konanie vyhlasuje zamestnávateľ v tlači alebo v iných všeobecne prístupných prostriedkoch masovej komunikácie, ktorými sú najmä televízia, rozhlas a internet.

V samospráve nastávajú situácie, keď je aj výberové konanie opakovane vyhlásené, ale sa neprihlási žiaden uchádzač, takže samospráva napokon neobsadí pracovnú pozíciu vôbec, alebo ju obsadí priamo. Najčastejšie ide o situácie, kedy sa obsadzujú na trhu práce nedostatkové profesie (aktuálne napr. energetik) alebo finančné ohodnotenie, prípadne ďalšie podmienky nie sú pre uchádzačov dostatočnou motiváciou. Neobsadenie pracovnej pozície má v konečnom dôsledku negatívny vplyv na plnenie úloh v samospráve, nakoľko dochádza k nevykonávaniu konkrétnej činnosti alebo k jej kumulácii s inou už obsadenou funkciou, čo môže mať negatívne dopady na kvalitu vykonanej práce.

Kumulácia činností je pomerne bežnou praxou vo fungovaní úradov. Často sú napríklad spojené školstvo a kultúra, doprava a životné prostredie alebo výstavba a investičná činnosť. Okrem šetrenia vlastných zdrojov sa samospráva snaží takouto formou riešiť aj otázku personálneho nedostatku odborných zamestnancov. A hoci ide často o príbuznú alebo veľmi podobnú agendu, jeden zamestnanec úradu, ktorý má v náplni práce viacero rôznych činností, nedokáže sledovať legislatívne zmeny v každej z oblastí, čo potom môže časom viesť k zníženej kvalite práce.

V prípade neobsadenia niektorej z pozícií je pre samosprávu jedným z riešení jej vykonávanie **externe**. Takáto forma môže mať rôznu podobu: koncesná zmluva, dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o vykonaní práce, zmluva o dielo, a pod. Ani v tomto prípade sa však samospráva nesmie zbaviť svojich kompetencií úplne. Ako konštatuje Najvyšší kontrolný úrad SR (NKÚ SR) v súhrnnej správe o kontrole NKÚ SR v samospráve, samospráva ako

zmluvný partner musí vykonávať dostatočné opatrenia na zabezpečenie hospodárnosti uhradených verejných prostriedkov a uplatňovať kontrolné oprávnenia. Je preto dôležité, aby mal úrad dobre nastavený systém vnútornej kontroly, ktorý dokáže prípadne nedostatky a pochybenia odhaliť už na začiatku.

Samosprávy obsadzujú pracovné pozície aj na krátke obdobie, kedy je nárazovo v niektorej z vykonávaných činností viac práce. Napríklad v letných mesiacoch týmto spôsobom posilňujú personálne stavy na kosenie a údržbu verejných priestranstiev, zabezpečujú starostlivosť o kúpaliská a športové areály a v zimných mesiacoch pracovné sily na údržbu chodníkov a ciest. V tomto prípade mestá a obce len zriedkakedy siahajú po výberových konaniach. Zvyčajne obsadzujú pracovné miesta priamo, aj na základe dobrých skúsenosti s konkrétnymi zamestnancami z predošlých rokov. Z pohľadu miest a obcí ide o rýchle a efektívne riešenie, pri ktorom sú ušetrení časovej a administratívnej náročnosti výberového konania. Pre dočasných zamestnancov môže zase motivačne pôsobiť skutočnosť, že ak svoju prácu odvedú dobre, môžu dostať pracovnú ponuku aj v budúcnosti. Negatívom je absencia výberového procesu, ktorý by oslovil širší okruh uchádzačov, čím by sa medzi nimi zvýšila konkurencia. Je to len jedna z mnohých situácií kedy sa reálna prax odlišuje od ak aj nie zákonných, tak aspoň morálnych požiadaviek na samosprávu v duchu transparentnosti a rovnosti šancí pre každého.

Dôležitým prvkom obsadzovania pracovných pozícií je **výška finančného ohodnotenia**. Pre rozhodnutie o zapojení sa do výberového konania môže pôsobiť motivačne, alebo naopak – môže viesť k rozhodnutiu výberového konania sa nezúčastniť. **Na Slovensku je mýtom, že je finančné ohodnotenie nedostatočné a tabuľkové mzdy sú nízke.**

Odmeňovanie zamestnancov vo verejnej správe upravuje zákon č. 553/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. Ten v samostatných paragrafoch upravuje:

- § 7 Tarifný plat.

Každý zamestnanec je zaradený zamestnávateľom do platovej triedy podľa fyzickej a psychickej náročnosti povolania, ktoré vykonáva. Podľa dĺžky uznanej praxe zaradí zamestnávateľ zamestnanca do platového stupňa. Kombináciou platového stupňa

a platovej tarify je vypočítaný základný/tarifný plat zamestnanca mestského alebo obecného úradu (*Tabuľka 7*). Zamestnancom miestnych, mestských a obecných úradov je možné zvýšiť tarifný plat o 15%.

Tabuľka 7: Základná stupnica platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme

Platový stupeň	Počet rokov praxe	Stupnica platových taríf podľa platových tried a platových stupňov										
		Platová trieda										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	do 2	631,00	644,50	669,50	708,00	763,00	835,50	884,50	978,00	1072,00	1166,00	1261,00
2	do 4	638,00	651,00	676,50	715,00	771,00	844,00	893,50	988,00	1082,50	1178,50	1274,50
3	do 6	644,50	657,00	683,50	723,00	779,00	852,50	903,00	998,00	1094,00	1189,50	1287,50
4	do 9	651,00	663,50	690,00	730,00	786,00	860,50	911,50	1007,50	1105,00	1201,00	1300,00
5	do 12	659,50	672,50	700,00	740,00	798,00	873,00	924,50	1022,00	1120,00	1218,50	1318,50
6	do 15	669,50	683,00	709,50	751,00	809,50	885,50	938,00	1036,50	1136,50	1236,00	1337,00
7	do 18	678,00	692,50	720,00	761,50	821,00	898,50	951,00	1051,50	1152,00	1254,00	1356,00
8	do 21	688,50	702,00	730,00	773,00	832,50	911,00	964,50	1066,50	1168,50	1271,00	1375,00
9	do 24	697,50	712,00	739,50	782,50	844,00	923,50	978,00	1081,00	1184,50	1288,50	1394,00
10	do 28	707,00	721,50	750,00	793,50	854,50	936,00	990,50	1095,50	1201,00	1306,00	1412,50
11	do 32	720,00	733,50	763,00	807,50	870,50	952,00	1008,50	1114,50	1222,00	1329,50	1439,00
12	do 36	732,00	747,00	776,50	821,50	885,50	969,00	1026,50	1134,00	1243,00	1352,00	1463,50
13	do 40	745,00	760,00	790,00	836,00	901,00	985,50	1044,00	1154,00	1265,00	1375,00	1489,00
14	nad 40	757,50	773,50	803,50	850,50	915,50	1003,00	1061,00	1173,50	1287,00	1399,50	1514,00

Zdroj: Nariadenie Vlády SR č.296/2022

Častým argumentom nezájmu kvalifikovaných alebo nedostatkových profesií o prácu v samospráve je jej „skostnatenosť“, teda nízka miera flexibility v oblasti oceňovania, ktoré je limitované tabuľkovým platom. Samospráva je v tomto ohľade porovnaná so súkromným sektorom, ktorý nepozná platové triedy a platové tarify, takže výpočet mzdy stojí len na dohode zamestnanca a zamestnávateľa. Tento názor pramení z neznalosti mechanizmov verejnej správy. Vyššie spomenutý zákon dáva ihneď niekoľko možností na zvýšenie tarifného platu:

- § 8 Príplatok za riadenie.

Patrí vedúcemu zamestnancovi a je nárokovou zložkou platu.

- § 9 Príplatok za zastupovanie.

Ak zamestnanec zastupuje vedúceho zamestnanca dlhšie ako 4 týždne, pričom toto zastupovanie je nad rámec pracovných povinností, má takýto zamestnanec na príplatok za zastupovanie.

- § 10 Osobný príplatok.

Osobný príplatok je nenárokovateľná časť mzdy. Zamestnávateľ ho teda môže priznať, ale aj odobrať. Osobný príplatok môže byť až do výšky 100% platovej tarify.

Ako teda môžeme vidieť, aj v samospráve majú štatutári miest a obcí pomerne široké možnosti odmeňovania svojich zamestnancov, ktoré sú limitované viac finančnými možnosťami danej samosprávy ako platovými tabuľkami. Aj keď sa pojem „tabuľkový plat“ na Slovensku spája výlučne s verejnou správou, pravdou je, že na podobnom princípe funguje aj súkromný sektor, kde na základe vlastnej platovej politiky a benchmarkov má každá firma stanovené platové stropy na konkrétne pozície, vychádzajúc z jej finančných možností. V konečnom dôsledku aj zamestnanci súkromného sektora zarábajú u rovnakého zamestnávateľa a na rovnakej pozícii takmer rovnako.

Pri obsadzovaní pracovných pozícií zohráva význam aj **regionálna poloha**. Ako konštatuje Útvar hodnoty za peniaze v správe „Súťaživosť výberových konaní v štátnej službe“, na východnom Slovensku pripadá na jedno pracovné miesto vo verejnej správe o 2,5 uchádzača viac ako v iných regiónoch Slovenska. Táto skutočnosť je daná vyššou nezamestnanosťou a nižším podielom investícií na východnom Slovensku, čo spôsobuje vyššiu atraktivitu práce vo verejnom záujme. Vyšší počet uchádzačov však nijako neznižuje potrebu kvalitného výberového konania ako spôsobu získania kvalifikovanej pracovnej sily pre samosprávu.

4.1.1. Odporúčania

- Pripraviť zákon o štátnej službe, ktorý určí aj pre samosprávy, aké pozície je možné obsadiť bez výberového konania a **ktoré môžu byť obsadené len výberovým konaním**.
- Rozšíriť povinnosť výberových konaní v zákone č. 552/2003 o výkone práce vo verejnom záujme nie len na vedúce pozície, ale aj na referentské pracovné miesta.
- **Profesionalizovať pozíciu hlavného kontrolóra** miest a obcí. V malých obciach je to často človek s úväzkom niekoľko hodín mesačne a ani jeho volenie zastupiteľstvom nepridáva na autorite a nestrannosti. Potrebne je na Slovensku vybudovať systém profesionálnych kontrolórov, ktorí by boli povinne členmi Združenia kontrolórov miest a obcí Slovenskej republiky. Toto združenie by zabezpečovala ich profesijný

rast a kontinuálne vzdelávanie. Osoba, ktorá chce vykonávať funkciu hlavného kontrolóra, by mala najprv získať certifikát. Následne by bola pridelená žrebovaním konkrétnej samospráve na plný úväzok. V tomto procese by mohol byť zohľadnený aj regionálny princíp, napríklad podľa samosprávnych krajov a v prípade menších obcí by jeden kontrolór kontroloval viac samospráv. Hlavný kontrolór by mal skontrolovať každé obsadenie pracovnej pozície. Až keď odobrí proces výberu, môže byť s úspešným uchádzačom uzatvorená pracovná zmluva.

4.1.1.1. *Odporúčania zmien na karte zamestnania*

Hlavný kontrolór obce

<https://www.sustavapovolani.sk/register-zamestnani/pracovna-oblast/karta-zamestnania/495930-hlavny-kontrolor-obce/36-samosprava/>

- Doplniť povinnosť absolvovať certifikát pre výkon povolania hlavného kontrolóra obce, ktoré zabezpečí prehľad o fungovaní samosprávy v legislatívnej, ekonomickej a účtovnej oblasti.
- Z odporúčanej praxe 36 mesiacov zaviesť povinnú prax aspoň po dobu 12 mesiacov.

4.2. Identifikácia jednotlivých pracovných pozícií, ktoré sa vplyvom automatizácie/digitalizácie či z iných dôvodov stanú obsolétne

4.2.1. Teoretické východiská

Súčasný odhad naznačuje, že umelá inteligencia by mohla nahradiť ekvivalent 300 miliónov pracovných miest na plný úväzok. Mohlo by to nahradiť štvrtinu pracovných úloh v USA a Európe, ale môže to znamenať aj nové pracovné miesta a rast produktivity. A nakoniec by to mohlo zvýšiť celkovú ročnú hodnotu tovarov a služieb vyrobených globálne o 7 %. Generatívna umelá inteligencia, schopná vytvárať obsah na nerozoznanie od ľudskej práce, je v podstate „hlavným pokrokom“ dnešnej doby. Na uvedené tendencie už niektoré štáty zareagovali celým pružným spôsobom. Napríklad vláda v Spojenom kráľovstve sa rozhodla zvýšiť investície do umelej inteligencie, pretože v nej vidí faktor podporujúci produktivitu celej britskej ekonomiky. Uvedený prístup sa však spája s obavami verejnosti ohľadom vplyvov umelej inteligencie na pracovný trh. Snahou je preto hľadať prístupy, ktoré pracovný trh

vylepšia a nezredukujú pracovné miesta. Súčasnú štúdiu vo Veľkej Británii prepočítali, že vplyv umelej inteligencie sa bude líšiť v závislosti od sektoru trhu práce. Príkladom sú administratívne práce, t. j. oblasť v ktorej by umelá inteligencia mohla zautomatizovať až 46 % úloh. V právnických profesiách má potenciál automatizovať až 44 % pracovných úloh. Ďalší faktor, ktorý vyvoláva obavy na trhu práce sú mzdy a ich výška. Skutočné prepočty o tom, koľko pracovných miest bude nahradených generatívnou umelou inteligenciou zatiaľ neexistujú. Napríklad ChatGPT umožňuje viacerým ľuďom s priemernými schopnosťami písania vytvárať eseje a články. Novinári teda budú čeliť väčšej konkurencii, ktorá bude hnať mzdy k nižším hodnotám, pokiaľ trh práce nezaznamená výrazný nárast dopytu po takejto profesii. Obdobne platformy ako UBER alebo BOLT spôsobili pokles miezd o 10 %, pretože priestorová znalosť ulíc v mestách mala odrazu nižšiu ekonomickú hodnotu. Odhaduje sa, že v priebehu niekoľkých nasledujúcich rokov bude mať generatívna umelá inteligencia pravdepodobne podobné účinky na širší súbor kreatívnych úloh spojených s profesiami na trhu práce.³³

Umelá inteligencia dokáže analyzovať veľké súbory údajov, učiť sa z nich a na základe týchto údajov robiť predpovede alebo rozhodnutia. Umelá inteligencia sa dá použiť takmer v akejkoľvek oblasti vrátane zdravotníctva, financií, dopravy a ďalších. Môže pomôcť diagnostikovať choroby, predpovedať podvody, zlepšiť výnos plodín a dokonca zlepšiť používateľskú skúsenosť v rôznych aplikáciách.³⁴

Podľa výskumu banky Goldman Sachs je v súčasnej dobe celosvetovo 60 % pracovníkov v povolaniach, ktoré v roku 1940 neexistovali. Iný výskum však naznačuje, že technologické zmeny od 80. rokov minulého storočia vytlačili pracovníkov rýchlejšie, ako vytvorili pracovné miesta. A ak je generatívna umelá inteligencia podobná ako predchádzajúce pokroky v oblasti informačných technológií, mohla by v blízkej dobe znížiť zamestnanosť. Dlhodobý vývoj a vplyv umelej inteligencie na trh práce je zatiaľ neistý. Umelá inteligencia by ale podľa

³³ AI could replace equivalent of 300 million jobs – report. 2023-03-28. [cit.]. [online 2023-06-01]. Dostupné na: <<https://www.bbc.com/news/technology-65102150>>.

³⁴ How artificial intelligence can inform decision-making. 2023. [cit.]. [online 2023-06-28]. Dostupné na: <<https://enterpriseproject.com/article/2023/4/ai-decision-making>>.

odborných názorov nemala narušiť spôsob, akým pracujeme. Môže však mať vytvárať priestor pre prácu s vyššou produktivitou a zlacňovať služby, ale spája sa aj s rizikom, úpadku niektorých subjektov na trhu práce.³⁵

Súčasný štúdie poukazujú na potrebu realizácie empirických výskumov za účelom posilnenia zistení o tom, akým spôsobom umelá inteligencia ovplyvňuje sektor verejnej správy a verejných služieb. Odborníci naznačujú, že z hľadiska zamestnateľnosti vzniká otázka, akým spôsobom sú jednotlivé štáty schopné prispôbiť sa technologickým a inovačným cyklom. Skúsenosť naznačuje, že sú to predovšetkým politici, ktorí obmedzujú alebo sa snažia regulovať aplikácie umelej inteligencie vo verejnej správe a vo verejných službách. Štúdie však poukazujú na skutočnosť, že uvedený prístup nemusí byť pozitívny, pretože môže viesť k celkovej nižšej konkurencie schopnosti národného hospodárstva štátu a spomaľovať technologickú inováciu a rozvoj. Čo sa zdá byť logickejšie a rozumnejšie, je vytvoriť potrebné podmienky na uzákonenie a reguláciu najpokročilejších technológií. Vo všeobecnosti právna úprava doposiaľ reagovala veľmi pomalým tempom na vývoj umelej inteligencie. Na druhej strane regulácia vo forme legislatívy neznamena pridávanie bariér pre používanie technológií. Príkladom môže byť používanie autonómnych dopravných prostriedkov v niektorých krajinách. Regulácia by mala znamenať umožniť používanie týchto prostriedkov zodpovednejším spôsobom. Uvedený prístup možno demonštrovať na výraznom pokroku v oblasti vývoja umelej inteligencie v súkromnom sektore. Sektor verejnej správy a verejných služieb môže do budúcnosti v tomto smere poskytnúť významné príspevky. Štúdie naznačujú, že uvedený sektor môže perspektívne vytvoriť priestor pre outsourcing verejných služieb, a to aspoň do určitej miery, napr. nahradením mechanických úloh strojmi. Na druhej strane by sa verejná správa mali snažiť o vytváranie príležitostí, ktoré prinášajú pridanú hodnotu jej činnosti alebo aspoň o udržanie verejných pracovných miest, ktoré si vyžadujú empatické a sociálne zručnosti v ľudských rukách (tzv. soft-skills). Niektoré odporúčania naznačujú, že pri súčasnom stave vedy, techniky a poznania je vhodnejšie ponechať a preškoliť existujúcu

³⁵ AI could replace equivalent of 300 million jobs – report. 2023-03-28. [cit.]. [online 2023-06-01]. Dostupné na: <<https://www.bbc.com/news/technology-65102150>>.

ľudskú pracovnú silu, zachovať personalizáciu verejných služieb, ako uvažovať o možnosti automatizácie úloh, ktoré si vyžadujú intuitívne až empatické zručnosti.³⁶

4.2.2. Verejná doprava

Príkladom zapájania umelej inteligencie do sektora verejnej správy a najmä verejných služieb môže byť doprava v územnej samospráve. Oblasť mestskej mobility sa stala problematická najmä v období pandémie ochorenia COVID-19. Spoločnosť Transports Metropolitans de Barcelona (TMB), ktorá prevádzkuje sieť metra v Barcelone začala v uvedenom období testovať inteligentný ventilačný systém s cieľom maximalizovať čerstvý vzduch, regulovať teplotu a vlhkosť a pomôcť zastaviť šírenie koronavírusu. Systém RESPIRA od SENER Engineering ako platforma umelej inteligencie má schopnosť čítať teplotu, vlhkosť, kvalitu vzduchu a spotrebu elektriny v staniciach metra v reálnom čase. Algoritmus kombinuje tieto údaje s informáciami, ako je predpoveď počasia a očakávaná úroveň obsadenosti dopravných prostriedkov, aby predpovedal podmienky prostredia na staniciach a podľa toho naprogramoval prevádzku každého ventilátora na reguláciu teploty a spotreby energie.³⁷ Transports Metropolitans de Barcelona uvádza, že inteligentné ovládanie ventilácie prinieslo dovnútra aj maximálne množstvo čerstvého vzduchu, čo zvýšilo hygienu a znížilo riziko šírenia COVID-19 a rôznych mikroorganizmov v súlade s usmerneniami zdravotníckych úradov. Systém by mohol podporovať aj prediktívnu údržbu.³⁸ Ďalším veľkým prínosom je kvalita ovzdušia, ktorá sa v sieti metra týka najmä výskytu pevných častíc. Ich množstvo je vďaka

³⁶ Reis, J., Espírito Santo, P. and Melão, N. (2021), "Influence of artificial intelligence on public employment and its impact on politics: a systematic literature review", *Brazilian Journal of Operations & Production Management*, Vol. 18, No. 3, e20211114. <https://doi.org/10.14488/BJOPM.2021.010>. [cit.]. [2023-06-02]. Dostupné na: <https://www.researchgate.net/publication/348886425_Influence_of_Artificial_Intelligence_on_Public_Employment_and_its_Impact_on_Politics_A_Systematic_Literature_Review>.

³⁷ Barcelona Metro AI ventilation to curb COVID (Cities-Today). 2020. [online]. [cit 2023-06-05]. Dostupné na: <<https://www.londonreconnections.com/2020/barcelona-metro-ai-ventilation-to-curb-covid-cities-today/>>.

³⁸ How Barcelona is using AI on its subway trains to curb spread of COVID-19. 2020. [online]. [cit 2023-06-05]. Dostupné na: <<https://thenextweb.com/news/how-barcelona-is-using-ai-on-its-subway-trains-to-curb-spread-of-covid-19-syndication>>.

umelej inteligencii merateľné v reálnom čase a možno ho zahrnúť do ventilačnej stratégie.³⁹ Sektor verejnej dopravy, ktorú aj v slovenských podmienkach vo veľkej miere financujú miestne samosprávy dlhodobo čelí finančným problémom a často krát si vyžaduje finančné stimuly práve zo strany územných samospráv. Zapájanie spomenutého druhu umelej inteligencie by tak mohlo pozitívne vplývať na uvedenú časť trhu práce.

4.2.3. Správa verejných financií

Ďalším príkladom by mohol byť sektor finančných služieb v oblasti verejnej správy. Uvedeným sektorom máme na mysli najmä oblasť, v rámci ktorej dochádza k výberu miestnych daní, poplatkov a iných verejnoprávných platieb. Už dnes existujú predpoklady na to, aby v budúcnosti všetky aspekty podávania a vybavovania daňových priznaní jednotlivých daňovníkov vybavovala umelá inteligencia. Jednoducho povedané umelá inteligencia má potenciál vytvoriť stav, v ktorom daňovníci nebudú musieť podávať daňové priznania, pretože celý proces vybaví umelá inteligencia, ktorá má potenciál vyriešiť overovací prístup bez zásahu úradníkov. Na uvedené skutočnosti upozorňovala Európska Komisia v rámci oznámenia zo 7. decembra 2018, v ktorom sa venovala Koordinovanému plánu umelej inteligencie. Možnosti využitia umelej inteligencie v oblasti správy verejných financií sú obrovské. Z uvedeného dôvodu možno uvažovať o jej využití v rôznych uhloch pohľadu (technologickom, ekonomickom, sociologickom, právnom a etickom). Z daňového hľadiska je potrebné analyzovať nové možnosti a konkrétne úlohu umelej inteligencie pri transformácii daňových správ a daňových systémov krajín. Okrem je potrebné zvážiť, ako môže byť ovplyvnené postavenie daňovníkov, aby sa prípadne posilnili ich práva a záruky, ako aj možný nový rámec vzťahov, ktorý môže vzniknúť medzi oboma stranami daňového vzťahu. Pre daňové správy môže umelá inteligencia zohrávať kľúčovú úlohu, keďže využitie jej techník nachádza obzvlášť vhodnú oblasť s mimoriadnym potenciálom. Je to preto, že, ako zdôrazňujú odborníci, hoci sa umelá inteligencia vyvíja pomocou algoritmov a údajov, úspech výsledkov, ktoré môže dosiahnuť, sa nachádza najmä v zachytených údajoch a najmä v ich objeme. V tomto zmysle

³⁹ How AI can optimise ventilation and climatisation in metro's and stations. 2021. [online]. [cit. 2023-06-05]. Dostupné na: <<https://www.railtech.com/infrastructure/2021/09/15/how-ai-can-optimise-ventilation-and-climatisation-in-metros-and-stations/?gdpr=accept>>.

niet pochýb o privilegovanom postavení, v ktorom sa daňové správy nachádzajú kvôli obrovskému množstvu údajov, ktoré majú, a kvôli kvalite týchto informácií. Takéto privilegované postavenie si vyžaduje, aby daňové správy využívali umelú inteligenciu nielen na priamy boj proti daňovým podvodom, ale predovšetkým s cieľom poskytnúť lepšie služby daňovníkom a s cieľom zvýšiť dodržiavanie daňových povinností jednotlivými daňovými subjektami. V ére transparentnosti, ktorou prechádzame, majú daňové správy čoraz viac údajov, ktoré v mnohých prípadoch získavajú prostredníctvom ohlasovacích povinností daňovníkov, ktoré spravujú. Tieto povinnosti sa podstatne zvýšili a predstavujú veľmi významnú nepriamu záťaž pre jednotlivcov a spoločnosti, ktorú musia vlády nejakým spôsobom „kompenzovať“. V akom bode sa nachádzame vo využívaní umelej inteligencie daňovými správami? Podľa správy daňových správ OECD za rok 2019: Komparatívne informácie o OECD a iných vyspelých a rozvíjajúcich sa ekonomikách viac ako 40 daňových správ využíva umelú inteligenciu alebo tak plánuje využiť. V oblasti prevencie už mnohé krajiny napredujú rôznymi spôsobmi. Po prvé, pomáhať daňovým poplatníkom informovaním o ich daňových povinnostiach alebo riešením pochybností prostredníctvom virtuálnych asistentov alebo chatbotov, ktorí na rozdiel od tradičných informačných programov dokážu pomáhať dynamicky. Podľa informácií obsiahnutých v Daňových správach 2019, do roku 2017 malo chatbotov už 10 krajín, 7 ich implementovalo a 23 to plánovalo urobiť. V Španielsku Daňová agentúra spolupracovala s IBM Watson na vyriešení pochybností súvisiacich s okamžitým poskytovaním informácií o DPH a vytvorila virtuálneho asistenta založeného na umelej inteligencii, ktorého fungovanie sa ukázalo veľmi pozitívne. Podľa doterajších informácií sa počet prijatých e-mailov znížil o 80 % a počet dopytov na virtuálneho asistenta sa za prvý týždeň zvýšil desaťnásobne. Po druhé, dodržiavanie daňových predpisov sa podporuje aj vtedy, keď sa v prípade zistenia neregulárnej situácie daňovníci odrádzajú od toho, aby v nej pokračovali. Španielska daňová správa v tejto súvislosti zaslala listy malým podnikom, v ktorých ich informuje, že podľa ich informácií získaných prostredníctvom umelej inteligencie sú nimi deklarované príjmy pod priemerom v sektore. Na druhej strane v boji proti podvodom sa v mnohých krajinách (Španielsko, Spojené štáty americké alebo Kanada) využívajú veľké dáta a umelá inteligencia na posúdenie daňových rizík, čo umožňuje segmentovať daňovníkov

podľa pravdepodobnosti nedodržania pravidiel, kontroly sa iniciujú v najpravdepodobnejších prípadoch podvodu.⁴⁰

Aké ďalšie oblasti však umožňujú používanie veľkých dát a umelej inteligencie? Vyhliadkou do budúcnosti je možnosť dosiahnuť všetky oblasti a daňové postupy, všetky funkcie a kompetencie daňových správ. Čo sa týka daňových konaní, v oblasti správy je dôležitá aj oblasť pre začlenenie umelej inteligencie a zefektívnenie konania po vzore referenčnej hodnoty pre nehnuteľnosť, ktorú Generálne riaditeľstvo katastra vyvinulo s neuronovými sieťami v Španielsku. V procese vymáhania môžu niektoré Správy už predvídať nedobytné pohľadávky, aby uprednostnili nútené vymáhanie (Fínsko, Írsko, Singapur alebo Švédsko). Ale ak ideme ďalej, je možné si predstaviť, že umelá inteligencia sa bude používať na iné účely v oblasti zberu dát. Mohla by sa napríklad použiť na prijatie preventívnych opatrení alebo na vyvodenie postupov daňovej povinnosti. Prostredníctvom týchto techník by sa dal vyriešiť aj postup daňovej kontroly. Dokonca je možné si predstaviť úplné vyriešenie konania automatizovaným spôsobom, bez zásahu úradníkov, hoci od tejto reality máme ešte ďaleko. Skrátka, využívaním umelej inteligencie sa dá dosiahnuť veľa výhod a jej potenciál by mohol zabezpečiť lepšie dodržiavanie daňových predpisov v zmysle jednoduchšieho a spravodlivejšieho dodržiavania predpisov pre daňovníkov. Je pravda, že toto je pohľad na umelú inteligenciu z jasne optimistickej perspektívy. Tvárou v tvár tomuto konceptu však existujú aj riziká týkajúce sa toho, čo by mohlo byť zneužitím umelej inteligencie, čo si vyžaduje primerané posúdenie z etického hľadiska a prijatie súboru zásad, ktorými by sa mala riadiť administratívna činnosť.⁴¹

4.2.4. Verejné služby

Aj Európska únia si uvedomuje význam umelej inteligencie v oblasti verejnej správy. Verejný sektor sa preto snaží zachytiť výhody jej používania. Na rozdiel od všeobecne zaužívaného názoru nič nenasvedčuje tomu, že by zavádzanie umelej inteligencie vo verejnom

⁴⁰ Tax administrations continue to accelerate their digital transformation. 2021. [online]. [cit. 2023-06-07]. Dostupné na: <<https://www.oecd.org/tax/administration/tax-administrations-continue-to-accelerate-their-digital-transformation.htm>>.

⁴¹ The use of Artificial Intelligence by tax administrations, a matter of principles. 2023. [online]. [cit. 2023-06-08]. Dostupné na: <<https://www.ciat.org/the-use-of-artificial-intelligence-by-tax-administrations-a-matter-of-principles/?lang=en>>.

sektore EÚ zaostávalo za zavádzaním v iných odvetviach. Európsky parlament ako spoluzákonodarca zohráva dôležitú úlohu v stratégii EÚ v oblasti umelej inteligencie, ktorá sa vyznačuje zameraním na dôveru a excelentnosť, podporou nástrojov, ktoré umožňujú rast, konkurencieschopnosť a kvalitu života v EÚ a zároveň chránia základné práva. Ale zatiaľ čo vlády sa snažia dodržiavať ľudské práva, žiaľ, nie všetky aplikácie vo verejných službách boli vyvinuté zodpovedne. V Holandsku bolo napríklad zakázané používať systém indikácie systémového rizika (SyRI), ktorý identifikuje podvody so sociálnymi dávkami. Okrem toho sa v nedávno navrhovanom nariadení o umelej inteligencii niektoré aplikácie umelej inteligencie, ktoré sa môžu používať vo verejných službách, napríklad tie, ktoré manipulujú s ľudským správaním, špecificky považujú za neprijateľné riziko a sú zakázané. Definícia OECD, ktorú už prijali mnohé členské štáty EÚ, výslovne uvádza, že umelá inteligencia sa zameriava na ciele definované ľuďmi, pričom sa zdôrazňuje, kde leží konečná zodpovednosť za výsledky umelej inteligencie. Úloha a vplyv ľudskej zodpovednosti v oblasti umelej inteligencie sa však čoraz viac marginalizujú, keď sa zložitosť zvyšuje (napríklad používaním viacerých zdrojov údajov a kombinovaním rôznych aplikácií umelej inteligencie). Zabezpečenie vysvetliteľnosti procesov a dôveryhodnosti je kľúčové, no ťažko dosiahnuteľné v prípade algoritmov „čiernej skrinky“ (t. j. ťažko vysvetliť, ako fungujú alebo ako sa dostávajú k určitým rozhodnutiam; ide najmä o formy strojového učenia). To zároveň vytvára veľa otázok o tom, ako rozvíjať umelú inteligenciu zodpovedne a ako ju zamerať na človeka, čo je obzvlášť dôležité vo verejných službách. Jedným prvkom zamerania sa na človeka je stupeň automatizácie rozhodnutí alebo služieb. Metodika Európskej únie zdôrazňuje, že verejné služby zahŕňajú tri kategórie:

1. Služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré sú základnými službami, ktoré sa vykonávajú za odplatu, ako sú poštové služby. Tieto služby podliehajú pravidlám európskeho vnútorného trhu a hospodárskej súťaže. V prípade potreby však môžu existovať výnimky z týchto pravidiel na ochranu prístupu občanov k základným službám.
2. Služby, ktoré nie sú hospodársky zamerané, ako sú polícia, súdnictvo a zákonné systémy sociálneho zabezpečenia. Uvedené služby nepodliehajú špecifickým

európskym právnym predpisom ani pravidlám vnútorného trhu a hospodárskej súťaže.

3. Sociálne služby všeobecného záujmu sú tie, ktoré reagujú na potreby zraniteľných občanov a sú založené na princípoch solidarity a rovnakého prístupu. Môžu mať ekonomický aj neekonomický charakter. Príklady zahŕňajú systémy sociálneho zabezpečenia, služby zamestnanosti a sociálne bývanie.

Všeobecné výhody umelej inteligencie (vrátane, ale nie výlučne, jej využitia vo verejnom sektore) zahŕňajú organizačné výhody, ako je optimalizácia procesov a zlepšenie business intelligence. Práca s veľkými množinami údajov a znalostnými grafmi, napríklad na nájdenie korelácií a vzorov v priebehu času alebo medzi doménami, a možnosť vytvárať jemnozrné predpovede založené na týchto vzoroch robí umelú inteligenciu dokonale vhodnou na optimalizáciu operácií vo verejnom sektore. Iné nedávne štúdie poukázali na ekonomické výhody používania umelej inteligencie vo verejnom sektore, pričom predpokladali hospodársky rast a zvýšenie počtu pracovných miest, hoci to môže znamenať aj zmenu typu pracovnej sily. V dôsledku automatizácie však klesá počet nízkokvalifikovaných pracovných síl. Umelá inteligencia môže pomôcť pri práci v továrni alebo pri inej montážnej linke tým, že pomáha a spolupracuje s ľuďmi, aby boli efektívnejší alebo aby sa dosiahla vyššia kvalita.

Ďalšími výhodami spojenými s pracoviskom sú lepšie riadenie času, zvýšené samoučenie alebo spoločné učenie a lepšie šírenie inovácií. Ďalšie spomenuté a pozorované výhody možno nájsť v zdravotníctve, kde umelá inteligencia a presnejšie formy strojového učenia urýchlili vedecký pokrok a pomohli riešiť „veľké výzvy“. Riešenia umelej inteligencie môžu mať pozitívny vplyv aj v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, v oblasti udržateľnosti a sociálnej starostlivosti, a to so špeciálnymi plánmi, ako môže umelá inteligencia pomôcť pri dosahovaní cieľov trvalo udržateľného rozvoja.

Keď sa zameriame na umelú inteligenciu vo verejných službách, okrem všeobecných cieľov a potenciálnych výhod, ktoré poznáme zo stratégií a programov digitálnej vlády (ako je efektívnosť, úspora času a nákladov, zlepšovanie služieb, lepšia dostupnosť a zahrnutie služieb), môže umelá inteligencia prispieť k uvedeným cieľom svojim osobitným spôsobom. V

rôznych štúdiách, ktoré vykonali výskumné ústavy, mimovládne organizácie a vlastné Spoločné výskumné centrum Európskej komisie, sa zhromaždili empirické dôkazy o používaní umelej inteligencie vo verejných službách. **Tieto empirické dôkazy poukazujú na silnú tendenciu k aplikáciám v oblasti bezpečnosti a dohľadu a pri optimalizácii vnútorných procesov. Uvedenému stavu prispela aj pandémia ochorenia COVID-19.**

Globálna pandémia urýchlila využívanie umelej inteligencie verejným sektorom. Mnohé krajiny napríklad vyvinuli aplikácie COVID-19 zamerané na informovanie a kontrolu občanov, pričom využívajú údaje z aplikácií a modely založené na umelej inteligencii na predpovedanie ďalších krokov v šírení infekcie a ľudskom správaní, ako aj aplikácie, ktoré pridelujú pacientov na lôžka a zlepšujú diagnostický proces. Takéto aplikácie sa často vyvíjali transparentne prostredníctvom využívania verejne dostupných národných informačných panelov a prostredníctvom spolupráce s výskumnými ústavmi a orgánmi dohľadu.

Hoci sa zavádzanie v jednotlivých členských štátoch líšilo a harmonizácia cezhraničných digitálnych infraštruktúr a protokolov zostáva náročná, široké využívanie nástrojov a aplikácií založených na umelej inteligencii počas pandémie poukazuje na pripravenosť a ochotu verejného sektora uviesť do prevádzky existujúce technológie, vyvinúť alternatívy a/alebo získať odbornosť na rýchly prechod od prototypu k implementácii. Poskytol tak skúsenosti s veľmi potrebným procesom vývoja prostredníctvom experimentovania a testovania a učenia sa praxou nielen na úrovni technológie, ale aj z právneho, etického a organizačného hľadiska. Niektoré z výhod sú úspora času prostredníctvom väčšieho počtu a vylepšených digitálnych služieb a nárast prediktívnych služieb, čo môže viesť k lepšiemu pridelovaniu verejných zdrojov. Používanie umelej inteligencie môže tiež pomôcť zlepšiť všeobecnú inkluzívnosť a dostupnosť služieb. V rámci verejných služieb zaznamenala EÚ počas pandémie nárast využívania umelej inteligencie, či už na podporu rozhodovania alebo na ďalšie zvýšenie efektivity pomocou úplnej automatizácie procesov.

Využitie umelej inteligencie pri priamom poskytovaní služieb medzi občanom a vládou sa zdá byť oblasťou, v ktorej sa dá veľa získať, no zatiaľ sa nenašlo veľa dôkazov, ktoré by takýto

vývoj podporovali. V súhrne identifikovala Únia doposiaľ hlavné výhody používania AI vo verejnom sektore nasledovne:

- Zvýšenie efektívnosti a optimalizácia interných procesov.
- Menej ľudských chýb a podvodov, interne aj v službách pre podniky a občanov.
- Možnosť poskytovať dostupnejšie a inkluzívnejšie služby: personalizácia.
- Zvýšenie anticipatívneho riadenia a politiky: presnejšie predpovede.⁴²

4.2.5. Oblasť stavebníctva

Ak sa má stavebný priemysel v tejto dobe rozvíjať, musí byť otvorený umelej inteligencii. Momentálnou prekážkou je pre mnohé firmy aj obrovské množstvo dát na „cvičenie“ strojov. Podľa odhadov trh s umelou inteligenciou dosiahne do roku 2026 hodnotu až 4,5 miliardy amerických dolárov.

Ako sa umelá inteligencia môže v stavebníctve využiť? Jej programy majú schopnosť monitorovať interakcie stavebných robotníkov a strojov na stavenisku v reálnom čase, a môžu varovať stavbyvedúcich pred potenciálnymi ohrozeniami bezpečnosti, chybami a oneskoreniami. Jednou z najväčších predností umelej inteligencie je schopnosť preskúmať rôzne varianty modelu a nájsť tú najlepšiu možnú voľbu. Ide o generatívne navrhovanie, ktoré môže byť užitočné pre dizajnérov využívajúcich technológiu Building Information Modelling (BIM), teda modelovanie informácií o stavbe. BIM je, jednoducho povedané, vytváranie virtuálneho počítačového modelu budovy s informáciami o nej, a to ešte predtým, ako sa reálne začne stavať. Umelá inteligencia by napríklad preskúmala desiatky tisíc možností zmien vedúcich k bezpečnejšiemu, stabilnejšiemu, lacnejšiemu a rýchlejšiemu návrhu. Zatiaľ čo človek by stratil mesiace práce, aby všetky varianty prešiel ručne, program umelej inteligencie zvládne proces za niekoľko hodín. Tento spôsob sa už vo výrobe používa a napríklad spoločnosť Alice Technologies sa ho snaží priniesť aj do stavebníctva. Programy umelej inteligencie môžu tiež porovnať postup stavby skutočnej budovy s jej digitálnou replikou v modeli BIM a odhaliť chyby alebo odchýlky od pôvodného plánu. Uvedená technológia by bola využiteľná napr.

⁴² Artificial Intelligence and public services. 2021. [online]. [cit 2023-06-14]. Dostupné na: <[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/662936/IPOL_BRI\(2021\)662936_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/662936/IPOL_BRI(2021)662936_EN.pdf)>.

v kolaudačnom konaní. Systém, ktorý dokáže posúdiť stovky tisíc hlásení o poškodení rôznych typov budov v priebehu času, prípadne vierohodne predvídať, kedy nastane poškodenie určitých povrchov alebo materiálov, a upozorniť tak správcu budovy. Niekedy sa zase stane, že sa rozpočet niektorých stavebných projektov prekročí alebo dôjde k ich oneskoreniu. Aj tento problém by mohla vyriešiť umelá inteligencia. Upozornila by na možné omeškania a zmeny v procese výstavby vďaka porovnaniu postupov skutočnej stavby s digitálnou kópiou z modelu BIM.⁴³

Umelá inteligencia by však mohla pomáhať aj v oblasti rozhodovacích procesov. Už dnes existujú príklady digitalizácie stavebného konania, a to aj v Európe. Uvedený spôsob rozhodovania využíva tzv. informačné modelovanie budov, ktoré je základným prvkom digitalizácie stavebného priemyslu a tvorí základ pre výmenu údajov založených na modeloch.

Príkladom výmeny dát, ktorý ilustruje potenciál digitalizácie, je automatické schvaľovanie stavieb stavebnými úradmi. Z dlhodobého hľadiska by tento proces mal byť digitálny a do značnej miery automatický, aby sa procesy urýchlili a štandardizovali. Je stále čoraz jasnejšie, že implementácia si vyžaduje nielen zmeny v technickom, ale aj v sociálnom, spoločenskom a politickom prostredí. V praxi to znamená, že naše budúce aktivity budú zahŕňať nielen výskum technických otázok, ale aj riešenie spoločenských otázok spolupráce na rôznych úrovniach a politických otázok s cieľom zjednotiť právny rámec. Súčasná obmedzenia majú pôvod v roztrieštenej zodpovednosti (právnej úprave) a nehomogénnom (softvérovom) prostredí. Táto okolnosť by sa mala v budúcnosti riešiť na organizačnej úrovni predovšetkým vo forme legislatívnych zmien. Softwarový vývoj by mal zase zahŕňať faktory, akými sú ochrana životného prostredia, protipožiarne kontroly, kontroly ochrany pred hlukom, a pod.⁴⁴

⁴³ Stavby sa bez umelej inteligencie nepohnú. Toto sú najväčšie výhody a prekážky. 2020. [online]. [cit. 2023-06-27]. Dostupné na: <<https://hnonline.sk/science/nove-technologie/2250625-stavby-sa-bez-umelej-inteligencie-nepohnu-toto-su-najvacsie-vyhody-a-prekazky>>.

⁴⁴ Battisti, K.; Dörn, M.; Eggeling, E.; Eichler, C.; Loës, J.M.; Scherret, J.; Tsoggerel, Z.; Ullrich, T. An Automatic Process for the Application of Building Permits. *Buildings* **2023**, *13*, 78. <https://doi.org/10.3390/buildings13010078>. [online]. [cit. 2023-06-27]. Dostupné na: <<https://www.mdpi.com/2075-5309/13/1/78>>.

V rámci identifikácie pracovných pozícií, ktoré sa vplyvom automatizácie/digitalizácie stanú pre sektor obsolétne sme identifikovali na úrovni mestských a obecných úradov jednu profesiu (*Tabuľka 16 v prílohách*).

4.3. Analýza zmien vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií zapísaných v karte zamestnania u existujúcich pracovných pozícií horizonte 3 rokov

Pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetická kríza v sektore verejných služieb a správy si vyžiadali výrazné zmeny vo vedomostiach zamestnancov a manažérov územnej samosprávy, zvýšili sa požiadavky na flexibilitu a zmeny v zručnostiach pri zabezpečovaní úloh v rámci prenesených a originálnych kompetencií. Zamestnanci v územnej samospráve, ale aj na úrovni riadenia štátu, boli nútení hľadať riešenia a prijímať opatrenia v situáciách, s ktorými doposiaľ nemali skúsenosti. Bolo nevyhnutné pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej situácie v krajine a následne zabezpečovať a aplikovať do praxe postupy rýchlo sa meniacej legislatívy – zákonov, osobitných predpisov, vyhlášok, usmernení a pokynov. V uvedenom krízovom období bolo nevyhnutné urýchliť proces digitalizácie služieb vo vzťahu k občanom a inštitúciám, overiť kvalitu a výkon existujúcich informačných a komunikačných technológií a hlavne pripravenosť zamestnancov pre výkon práce, ktorá si vyžadovala nové vedomosti a zručnosti.

V 21. storočí každého z nás obťažuje, aby chodil na úrady pre každú maličkosť. Sťažujeme sa na úradníkov, že nie sú rýchlejší, modernejší, flexibilnejší. Táto situácia sa najvýraznejšie prejavila v období covidovej pandémie, kedy nebolo možné zabezpečiť osobný kontakt občana a úradníka a takmer všetko prebiehalo v on-line priestore. Začali sme si zvykať na elektronické podania a vybavovanie verejných vecí z domu. Covidová pandémia priniesla so sebou zvýšený tlak na samosprávy v oblasti úspešného zavádzania digitalizácie s cieľom vychádzať v ústrety obyvateľom a uľahčili im život pri vybavovaní rôznych žiadostí, dokumentov, povolení bez zbytočného papierovania.

Zamestnanci miestnej územnej samosprávy začali postupne nabiehať už od roku 2017 na povinnú elektronickú komunikáciu so štátnymi inštitúciami v rámci procesu znižovania byrokratických úkonov a administratívy, prispôbovali sa komunikácii v online priestore. Na

získavanie výpisov a overení okrem vlastných interných systémov využívali aj štátny portál OverSi.gov.sk, kedy štát zrušil povinnosť predkladať výpisy zo živnostenského a obchodného registra, výpis z registra trestov, listy vlastníctva a kópiu katastrálnej mapy. Zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o byrokracii) v znení neskorších predpisov postupne prenášal povinnosti predkladania rôznych listín z fyzických a právnických osôb na samotné úrady. Zo zoznamu povinných návštev úradov odbudnú dokumenty z približne 20 okruhov. Proces rušenia povinnosti predkladania konkrétnych definovaných dokumentov prebieha v jednotlivých fázach a nábeh celej novely zákona bude ukončený do 1. januára 2024, kedy ako posledná v poradí ubudne žiadateľom o dotáciu povinnosť predkladať potvrdenie inšpektorátu práce o tom, že v predchádzajúcich troch rokoch neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania. Zákon o byrokracii ruší pre fyzické a právnické osoby predkladanie napr. kópie rodného, sobášneho, úmrtného listu, potvrdenia o pobyte, potvrdenia o pridelení IČO, potvrdenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie, dokladu preukazujúci ťažké zdravotné postihnutie, potvrdenia o poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi a iné. **Vyhľadávanie v interných systémoch a registroch štátu prinieslo pre zamestnancov verejnej správy požiadavku na nové zručnosti v oblasti využívania systémov a ovládanie práce s PC na adekvátnej úrovni.**

Po covidovej pandémie doľahla na verejný sektor energetická kríza, ktorá so sebou priniesla požiadavku na **vedomosti a zručnosti sledovania spotreby a vyúčtovania platieb za energie a plyn**, orientáciu sa v jednotlivých zložkách fakturácie, prijímanie opatrení na zníženie energetickej záťaže verejných budov, aplikáciu náročného procesu verejného obstarávania a na zmluvné dohadovanie objemov a cien energií. Konflikt na Ukrajine bolo potrebné riešiť **starostlivosťou a zabezpečením procesov pre občanov Ukrajiny**, ktorí na našom území získali štatút dočasného útočiska, spojených s ubytovaním, umiestnením detí v rámci vzdelávacieho procesu a trhu práce. trh. Všetky tieto negatívne udalosti výrazne zvýšili tlak na zamestnancov samosprávy, aby sa za krátke časové obdobie adaptovali a flexibilne reagovali na vyvolané okolnosti získavaním a upevňovaním si nových vedomostí a zručností.

Pri analyzovaní vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií, zapísaných v karte zamestnania pri existujúcich pracovných pozíciách v samospráve, je potrebné vychádzať z opisov pracovných činností zamestnanca. Z dotazníkového prieskumu vyplynulo, že z 383 respondentov má spracované opisy pracovných činností 180 samospráv, 102 samospráv má spracované opisy činností iba pri niektorých pracovných pozíciách. Opisy pracovných činností chýbajú v 78 samosprávach a 23 respondentov uviedlo, že opisy pracovných činností nepovažuje za potrebné. **V rámci politiky ľudských zdrojov využíva portál www.sustavapovolani.sk alebo má o ňom vedomosť iba 9 respondentov, čo je 0,02 %** (Graf 33).

Zamestnanci, ktorí vykonávajú práce vo verejnom záujme sú odmeňovaní v súlade so zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. V zmysle tohto zákona sú zamestnanci zaraďovaní do platovej triedy a to podľa najnáročnejšej pracovnej činnosti. Do úvahy sa berie zložitosť pracovnej úlohy, zodpovednosť, fyzická a psychická záťaž, splnenie kvalifikačných predpokladov, ktoré sú potrebné na výkon pracovnej činnosti. Katalóg pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme tvorí prílohu nariadenia vlády SR č. 341/2004 Z. z. a obsahuje prílohu č. 1 Katalóg pracovných činností s prevahou dušenej práce pri výkone práce vo verejnom záujme, prílohu č. 2 Katalóg pracovných činností remeselných, manuálnych alebo manipulačných s prevahou fyzickej práce pri výkone práce vo verejnom záujme a prílohu č. 3 Analytický list, ktorý sa používa na navrhovanie zmien pracovných činností. Katalóg pracovných činností, od vyhlásenia v roku 2004, prešiel postupne zmenami v roku 2008, 2009, 2018 a v roku 2019 boli uverejnené nové prílohy č. 1 a 2 k nariadeniu vlády SR, ktoré platia aj v súčasnej dobe. Ďalšia zmena katalógu, ktorá by primerane nereflektovala na aktuálne zmeny vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií hlavne vplyvom dopadu covidovej pandémie, vojnového konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy je v súčasnom období nevyhnutná.

Z uvedeného dôvodu pri analýze zmien vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií zapísaných v karte zamestnania u existujúcich pracovných pozícií v horizonte troch rokov využijeme údaje z národnej sústavy povolání, zverejnenej na webovej stránke

www.sustavapovolani.sk. Národná sústava povolaní je definovaná v zákone č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti ako celoštátny, jednotný informačný systém štandardných nárokov trhu práce na jednotlivé pracovné miesta.

Základným nástrojom portálu Sústava povolaní je Register zamestnaní, ktorý určuje požiadavky zamestnávateľov na odborné zručnosti a praktické skúsenosti, potrebné na vykonávanie jednotlivých pracovných činností na trhu práce a je tvorený z národných štandardov zamestnaní, ktoré opisujú požiadavky zamestnávateľov kladené na kvalifikovaný výkon zamestnaní. Register je výstupom projektu Sektorovo riadené inovácie a reaguje na vývojové zmeny na slovenskom trhu práce, potreby jednotlivých sektorov, ktoré sú dotknuté inováciami, digitalizáciou, novými technológiami. V registri sú identifikované požiadavky zamestnávateľov jednotlivých sektorov na zodpovedajúcu kvalifikovanosť pracovných síl, ich kľúčové kompetencie, odborné vedomosti a odborné zručnosti, ktoré korešpondujú toho času s 24 vypracovanými sektorovými stratégiami rozvoja ľudských zdrojov. Sektorové stratégie rozvoja ľudských zdrojov sú orientované na novovznikajúce zamestnania, rekvalifikačné procesy zamestnaní, s ktorými sa v budúcnosti v odvetviach nepočíta. V rámci Národnej sústavy povolaní pôjde o inováciu vytvorených, ako aj tvorbu nových národných štandardov zamestnaní (ďalej len „NŠZ“). Sektorovo riadené inovácie, ich systém monitorovania a predvídania potrieb trhu práce sa premietne do systému celoživotného vzdelávania, najmä do odbornej prípravy pre slovenský trh práce.

Pre sektor verejnej správy je vypracovaná Stratégia rozvoja ľudských zdrojov v sektore verejnej správy a správa v horizonte 2030, na ktorej sa podieľali ústredné orgány štátnej správy a ich organizácie, úrad vlády SR, združenia, asociácie, odborové zväzy, únie a vysoké školy.

Dokument je komplexný strategický materiál, v ktorom sú pomenované kľúčové tendencie a výzvy v oblasti ľudských zdrojov vo verejných službách a verejnej správe. Stratégia pozostáva z analytickej časti, ktorá na základe dát analyzuje a vyhodnocuje aktuálny stav a prognózu sektora verejných služieb a správy z pohľadu ľudských zdrojov. Druhá časť je zameraná

aplikačne a obsahuje návrh 34 opatrení v oblasti zabezpečenia ľudských zdrojov a vzdelávania. Opatrenia navrhli členovia a externí experti Sektorovej rady.

Zo stratégie je možné čerpať informácie o štruktúre veku zamestnancov vo verejných službách a správe, o podiele zastúpenia žien, o podiele vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov, o fluktuácii a politických vplyvoch na oblasť ľudských zdrojov. Uvedené údaje sú prepojené na zdrojové možnosti financovania a odmeňovanie ľudských zdrojov, na očakávané zmeny v potrebných zručnostiach v oblasti IT a vedomostiach.

V časti register zamestnaní, v pracovnej oblasti Samospráva sa nachádza 26 pracovných pozícií, určených pre regionálnu samosprávu a pre miestnu územnú samosprávu. Pracovné pozície sú definované s uvedením požadovaného kvalifikačného stupňa od úplného stredného vzdelania (5 pracovných pozícií), cez vysokoškolské vzdelanie I. stupňa (11 pracovných pozícií) po vysokoškolské vzdelanie II. stupňa (10 pracovných pozícií).

Register v pracovnej oblasti Samospráva neobsahuje všetky pracovné pozície podľa kompetencií, ktoré spadajú do jej pôsobnosti. Niektoré pracovné pozície sú uvedené pod oblasťou Samospráva, niektoré pod oblasťou Štátna správa, Personalistika, administratíva a služby zákazníkom (napr. pracovník podateľne, pracovník reprografie, administratívny pracovník správy a evidencie majetku, administratívny pracovník v oblasti ľudských zdrojov, odborný administratívny asistent, pracovník správy registratúry, sekretárka), pod oblasťou Manažment, podnikové financie, účtovníctvo, kontrola a štatistika (napr. administratívny pracovník v oblasti mzdového účtovníctva, odborný pracovník pre správu a vymáhanie pohľadávok, hlavný účtovník, avšak ako vyplýva z opisu pracovných činností, odborných vedomostí a zručností na karte zamestnanca so zameraním výlučne pre podnikateľský sektor), pod oblasťou Sociálne služby alebo Výchova, vzdelávanie a šport.

Je to spôsobené tým, že niektoré sektory v rámci národného hospodárstva sa prekrývajú so sektorom verejných služieb predovšetkým z pohľadu vecnej pôsobnosti. Typickým príkladom je oblasť školstva alebo zdravotníctva. Z pohľadu systematiky jednotlivých sektorov by bol jeden sektor, ktorý by obsahoval celkovú oblasť verejnej sféry príliš obsiahly a z tohto dôvodu sa uvedené oblasti nachádzajú v osobitných sektoroch. Spoločnými faktormi a

vývojovými trendami všetkých sektorov, ktoré sa pre nasledujúcu dekádu očakávajú, je digitalizácia alebo demografický vývoj v spoločnosti, s ktorými sa bude musieť vysporiadať každý sektor.

Verejnú správu tvorí štátna správa a územná samospráva, ktorej hlavným cieľom je plnenie úloh štátu a zabezpečovanie služieb občanom, to všetko vo verejnom záujme, ktorý prináša prospech celej spoločnosti a nie jednotlivcom. Tento hlavný cieľ verejnej správy je zásadným rozdielom oproti súkromnému sektoru, ktorý funguje v konkurenčnom prostredí a jeho hlavným cieľom je maximalizácia zisku. Napriek odlišnosti hlavných cieľov oboch sektorov pri ich napĺňaní zohráva kľúčovú úlohu politika ľudských zdrojov a zabezpečovanie úloh zamestnávaním vysoko odborných a kvalifikovaných zamestnancov, bez ktorých nie je možné ciele riadne napĺňať. Verejná správa viac ako inokedy musí na získanie a udržanie vysoko odborných a kvalifikovaných zamestnancov zlepšovať nastavené pracovné podmienky.

Dôležitými faktormi modernizácie verejnej správy, ktorá reaguje na zmeny a prispôsobuje im svoje ciele, nástroje a spôsoby riadenia, je zvyšovanie efektívnosti, digitalizácia a personálny rozvoj vo všetkých jej štruktúrach.

Digitalizáciu nemôžeme chápať iba ako prostriedok na zefektívnenie činnosti daného orgánu smerom dovnútra, ale aj zvýšenie úrovne ponúkaných služieb smerom navonok, k občanom. To neznamená, že zvyšovanie efektívnosti v oblasti rozvoja ľudských zdrojov bude vždy znamenať zníženie počtu zamestnancov za účelom šetrenia verejných zdrojov, ale malo by zohľadňovať meniacu sa potrebu na strane občana a racionalizáciu postupov a metód v rámci systému verejnej správy.

Racionalizáciu vo verejnom sektore mala priniesť aj elektronická správa vecí verejných, ktorý mal uľahčiť komunikáciu úradov s občanmi po jej zavedení od roku 2017. Za obdobie od zavedenia elektronizácie v samospráve po rok 2022 vykonal kontrolu dodržiavania celého procesu správy elektronických dokumentov **Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky**, ktorý vo svojej správe o výsledku kontroly „Rozhodnutia obcí a miest v elektronickej podobe“ **konštatuje, že žiaden z kontrolovaných subjektov nedodržiaval pravidlá o elektronickom vládnutí od účinnosti zákona o e-Governmente a jeho dodržiavanie je skôr výnimkou ako**

udržateľným pravidlom. Kontrola bola zameraná na vyrubovanie miestnych daní a poplatkov, pričom zo všetkých kontrolovaných 25 miestnych samospráv (650 tisíc obyvateľov, podiel 12 %) bolo zistené, že viac ako tretina nebola vyrubená v súlade s legislatívou o e-Governmente. Povinná elektronizácia samosprávam doposiaľ neuľahčila vydávanie rozhodnutí, nepriniesla zrýchlenie procesov a paradoxne pre obce zatiaľ znamená zvýšené finančné náklady pri tlačení desiatok tisíc listov papiera navyše. Tieto negatívne zistenia, overené v praxi, sú spôsobené viacerými faktormi, ktoré ak by sa eliminovali od zavedenia povinnosti vykonávať verejnú moc elektronicky, mohli byť významným prínosom v komunikácii s občanom v období pandémie spôsobenej ochorením COVID-19. Uvádzame niektoré zo základných definovaných faktorov vplyvu na zlyhanie výkonu verejnej moci elektronicky v samospráve:

- proces elektronizácie je zo strany štátu nedostatočne nastavený,
- chýbala hlavne informačná podporná kampaň o možnostiach a výhodách elektronickej komunikácie so samosprávou, ale aj so štátom prostredníctvom elektronickej schránky,
- v období tzv. covidovej pandémie, ale aj v čase utečeneckej krízy a energetickej krízy žiadne ministerstvo, ale ani inštitúcie verejnej správy, nevyužilo situáciu na to, aby občanov presvedčili o výhodách komunikácie prostredníctvom elektronickej schránky,
- aktívnu elektronicкую schránku má v súčasnosti iba 5 % fyzických osôb, ale obce a mestá musia všetky úradné rozhodnutia spravovať elektronicky,
- rozhodnutia nie sú vytvárané a ani autorizované ako elektronické úradné dokumenty, mnoho štatutárov obcí stále považuje vlastnoručný podpis za jediný plnohodnotný spôsob autorizácie dokumentov,
- nedostatok školení štatutárov a zamestnancov územnej samosprávy,
- v kontrolovaných samosprávach bola takmer polovica rozhodnutí o miestnych daniach a poplatkoch v roku 2022 doručená listom, nie elektronicky, čo je v rozpore so zákonom o e-Governmente,

- elektronické formuláre, ktoré umožňujú automatizované spracovanie dát a podľa zákona ich samosprávy majú mať k dispozícii, nie sú vytvorené na všetky agendy a niektoré obce či mestá ich nemajú, resp. sa nevyužívajú vôbec,
- v menších obciach chýba funkčný systém správy pre pokrytie všetkých procesov od spracovanie podania, vyhotovenie rozhodnutia, jeho autorizáciu, doručenie a archiváciu, pre vydávanie elektronických úradných dokumentov, založený na využívaní špeciálneho komplexného IT systému (príkladom je mesto, kde využívali tri vzájomne neprepojené systémy a zamestnanci boli nútení presúvať informácie medzi nimi ručne),
- neexistuje národná autorita vo vzťahu k dodávateľom informačných systémov, ktorá by nezávisle posúdila, napríklad formou certifikácie, či dodávaný produkt je v zhode s legislatívou, ktorá definuje povinnosti pre elektronický výkon moci,
- nedostatok dát, roztrieštenosť systémov, ktoré obce využívajú, sťažuje koncepčné riadenie informatizácie samosprávy,
- od zákonnej povinnosti výkonu verejnej moci elektronicky, neustále evidujeme priebežné uplatňovanie možnosti výnimky zo zákona o e-Governmente.

Elektronizácia je jedným z dôležitých nástrojov transparentnosti a rozširovania možností pre lepšiu správu vecí verejných. To reálne funguje digitalizácia slovenskej spoločnosti odráža jej fungovanie na úrovni miestnej samosprávy, ktorá rieši 9 z 10 životných situácií občanov. **Skutočnosť, že elektronickú schránku má aktívnu iba 5 % fyzických osôb spôsobuje pre samosprávy povinnosť rozhodnutie vytlačiť vo forme listinného rovnopisu vrátane doložky o autorizácii.** Štát vytváraním a doručovaním listinných rovnopisov poveril Slovenskú poštu v rámci tzv. centrálného úradného doručovania, ktorý je pre obce spoplatnený a preto spôsobuje stav, že často sa rozhodnutia zasielajú klasicky listinne bez doložky, čo samosprávam šetrí čas aj peniaze, aj keď to nie je v súlade so zákonom. Niektoré samosprávy si v minulosti zabezpečili stroje na automatizované obáľkovanie rozhodnutí, ktoré ale netlačia doložky o autorizácii. Odporúčania národnej autority pre kontrolu po výkone kontroly procesu zabezpečovania elektronizácie sú nasledovné:

- odporúčanie ministerstvu investícií nahradiť doložku o autorizácii len informáciou, napríklad formou QR kódu, ktorý by bol súčasťou rozhodnutia,
- alternatívne riešenie je umožniť bezplatné sprístupnenie centrálného úradného doručovania pre samosprávu,
- parlamentnému výboru pre verejnú správu odporúča zaviazat' rezort investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, aby komplexne vyhodnotil doterajší proces informatizácie a navrhol systémové opatrenia na riešenie dlhodobo pretrvávajúcich problémov,
- rezortom štátnej správy odporúča nenarúšať pravidlá informatizácie slovenskej spoločnosti a rovnakého prístupu občanov k elektronickým službám udeľovaním výnimky zo zákona o e-Governmente, čo považuje za obchádzanie zákonných povinností pre elektronický výkon verejnej moci a negatívny krok, ktorý poukazuje na zaužívanú prax v procesoch informatizácie spoločnosti, že namiesto vecného riešenia je uprednostnený jednoduchší systém udeľovania výnimky bez vecných a logických argumentov.

Digitálna transformácia spoločnosti priamo závidí od dostupného, kvalitného, flexibilného, nepretržitého, bezpečného a lacného pripojenia používateľov, koncových a infraštruktúrnych zariadení. Elektronické komunikačné siete novej generácie využívajú vysokorychlostnú, širokopásmovú optickú sieť, ktorá je základnou infraštruktúrou na pripojenie veľkého množstva koncových zariadení a na prenášanie veľkých objemov dát v čase blízkom reálnemu času a bez nutnosti viazania sa na pevnú geografickú polohu. Dnes je to najmä bezdrôtová technológia piatej generácie označovaná 5G a v budúcnosti 6G. **Umelá inteligencia** rozširuje možnosti súčasných technológií, ktoré využíva komerčná a verejná sféra, samotní používatelia stále viac využívajú osobných asistentov a agentov s hlasovou, obrazovou a písomnou komunikáciou a teda **kladie zvýšené nároky na základné, aj pokročilé digitálne zručnosti celej populácie**. Tieto skutočnosti tvoria predpoklad na zmenu pracovných procesov a zvyšujú nároky na nové odborné vedomosti, odborné zručnosti a kompetencie potrebné pre nové pracovné postupy, nové úlohy, či už na strane používateľov, ktorým je aj verejný sektor, občan a inštitúcie, ako aj na strane vývojárov.

V rámci uvedeného smerovania využitia inovácií v oblasti digitalizácie verejnej správy, s prihliadnutím na zistenia overené v praxi národnou autoritou pre kontrolu je nevyhnutné podotknúť a konštatovať, že aj v 21. storočí je časť územia Slovenska pokryté bielymi miestami bez internetového pripojenia, čo sa viacerým vládam, napriek prijatej stratégii v oblasti pokrytia územia internetom, nepodarilo odstrániť. Ďalším faktorom je finančná náročnosť digitalizácie pre samosprávy a nízke elementárne znalosti a zručnosti zamestnancov pri týchto zložitých činnostiach. Sektorová stratégia pre Verejné služby a správu nezohľadňuje tieto skutočnosti, nemapuje a nepomenúva existujúce problémy a skutočnú reálnu prax, nevyhodnocuje problémy, aby mohla navrhnúť opatrenia na ich odstránenie, čo by malo byť základom pre spracovanie stratégie s výhľad v horizonte do roku 2030.

Napriek uvedeným negatívnym aspektom v oblasti digitalizácie je potrebné, v rámci projektu Sektorovo riadené inovácie, vysoko hodnotiť spracovanie inovácií do 23 kategórií a definovanie takmer 390 inovácií pre viac ako 1 700 zamestnaní v rôznych sektoroch národného hospodárstva s popisom 9 834 vedomostí a viac ako 9 500 zručností zamestnancov.

Pre sektor verejné služby a správu sú navrhované inovácie napríklad v kategórii **Automatizácia a semiautomatizácia procesov pri výkone agendy verejnej správy, Digitalizácia**, v rámci ktorej sú spracované inovácie pre oblasť Digitalizácia, softverizácia, Digitálne ekosystémy, Hromadné online vzdelávanie a online kurzy, Nové technológie pri výskume, ochrane a udržateľnom využití kultúrneho dedičstva, Mobilné zariadenia vo vzdelávaní, Otvorené vzdelávacie možnosti, Simulácia a Video vo vzdelávaní, Zariadenie (HW) a aplikácie (SW) na vedenie elektronickej dokumentácie klientov sociálnych služieb a evidovania poskytnutých sociálnych služieb, Inteligentná a nákladovo efektívna správa aktív, Online interná a externá komunikácia, Digitalizácia pracovného miesta, Elektronizácia dokumentov, Digitálna transformácia verejnej správy a pod., v kategórii **Koordinovaná realizácia opatrení v prípade krízovej situácie**, v rámci ktorej sú uvedené inovácie v oblasti Efektívny manažment krízového riadenia a Nové formy rozvrhu práce a účinného krízového riadenia zamestnancov, v kategórii **Rozvoj informačných technológií, Smart technológie a Inovácie ako reakcia na pandémiu**.

Modernizácia verejného sektora si vyžaduje okrem digitalizácie identifikovať aj problémy **v oblasti ľudských zdrojov, personálneho rozvoja, zamestnávania** a navrhovať možné riešenia na ich odstraňovanie a hľadať spôsoby, ako reagovať na výzvy, pred ktorými dnes stojí. V sektore verejných služieb a správy je podiel zamestnaných žien na úrovni 73,7 % žien, zaznamenávame pokles zamestnancov v mladších vekových kategóriách do 40 rokov a na druhej strane v sektore pôsobí silná skupiny zamestnancov vo vekovej kategórii nad 55 rokov, čo naznačuje **vážny problém v oblasti ľudských zdrojov v blízkej budúcnosti**, ale tento problém sa prejavuje už aj v súčasnom období. Pred verejným sektorom stojí veľká výzva a to tzv. nahrádzajúci dopyt, ktorý by mal **pokryť pracovné miesta po zamestnancoch verejnej správy, ktorí odídu do dôchodku**. Predpokladá sa, že za 10 rokov sektor verejnej správy opustí jedna tretina zamestnancov. Problém vekovej štruktúry zamestnancov so sebou prináša aj problém ľudských zdrojov v oblasti získania a udržania vysoko odborných a kvalifikovaných zamestnancov vo verejnom sektore.

Zo Stratégie rozvoja ľudských zdrojov v sektore verejnej správy a správa v horizonte 2030 vyplýva, že v sektore verejné služby a správa malo v roku 2020 vyštudovaný odbor vzdelania „Sociálna práca“ takmer 10 % zamestnancov verejnej správy, druhým v poradí je skupina odborov „Právo“ s podielom 8,5 % zamestnancov, ukončenú obchodnú akadémiu malo ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie približne 5,9 % zamestnancov verejnej správy. Takmer 55,8 % všetkých absolventov odboru „Sociálna práca“ a 57,2 % odboru „Právo“ by sa mohla uplatniť v sektore verejnej správy. Problematické je identifikovať absolventov, ktorí prislúchajú k sektoru verejnej správy, nakoľko **verejná správa nemá školy, ktoré by jednoznačne pripravovali absolventov výhradne pre sektor verejnej správy** a zanikli aj odbory ekonomiky verejnej správy, ktoré sa dnes venujú príprave absolventov výlučne pre súkromný sektor. Priradiť odbory vzdelania k ekonomickým činnostiam teda nie je možné. Dajú sa priradiť odbory vzdelania k sektorovým zamestnaniám, to znamená, ktoré sú pre sektor verejnej správy optimálne, avšak tieto odbory pripravujú absolventov aj pre zamestnania, ktoré sú súčasťou iných sektorov, tzn. široko profilovaní absolventi, uplatniteľní vo viacerých sektoroch. Hovoríme teda o absolventoch, ktorí sú určitým spôsobom použiteľní v sektore verejnej správy a korešpondujú so sektorovými zamestnaniami (národné štandardy

zamestnaní) vo verejnej správe. V roku 2020 prišlo na trh práce 7,9 tisíc takých absolventov a reálne sa vo verejnej správe zamestnalo 13 % a zvyšných 87 % absolventov si našlo zamestnanie v iných sektoroch ako je Administratíva, ekonomika, manažment, bankovníctvo, ďalej to bolo v sektore Bankovníctvo, finančné služby, poisťovníctvo a v sektore Obchod, marketing, gastronómia a cestovný ruch.

Podľa prognóz, v najbližších 5 rokoch sa očakáva prílev 37, 4 tisíc absolventov stredných a vysokých škôl na trh práce, ktorí ukončia štúdium v niektorom z odborov vzdelania, ktorý korešponduje so zamestnaniami v sektore verejnej správy. Až 87 % si však nájde uplatnenie mimo sektor verejnej správy, avšak expanzívny a nahrádzajúci dopyt je 9 tisíc nových zamestnancov pre verejný sektor, čo spôsobí nedostatok absolventov približne 3 tisíc zamestnancov. Tento nepomer zamestnávania absolventov v mnohých prípadoch naráža na problém špecifických činností, ktoré sú upravené samostatnou legislatívou pre verejný sektor, s ktorou sa absolvent vo vzdelávaní nemal možnosť stretnúť a v nedostatočnej konkurencieschopnosti sektora v porovnaní so súkromným sektorom. Procesy, systém a samotný výkon činností vo verejnom sektore sa mu zdajú oproti súkromnému sektoru zložité, náročné a vyžadujú si vysokú mieru záujmu, zodpovednosti a času na samoštúdium a zaškolenie. Do procesu vstupujú okrem uvedených interných problémov aj externé, predovšetkým politické vplyvy vychádzajúce z previazanosti s volebným cyklom v štátnej správe a územnej samospráve a financovanie jednotlivých subjektov verejného sektora. Nie je to iba legislatíva, ktorá definuje deliacu čiaru medzi odbornými zamestnancami a politickými funkciami ale je to problém realizácie povolebnej personálnej politiky v praxi. Vplyv finančného faktora je dlhodobý pretrvávajúci a prejavuje sa v podfinancovaní jednotlivých zložiek verejného sektora, čo má prirodzený dopad aj na ľudské zdroje.

K odstráneniu existujúcich negatívnych aspektov verejného sektora môžu prispieť hlavne kvalifikované a odborné ľudské zdroje s podstatným zastúpením zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním, návrat a rozšírenie študijných odborov pre oblasť verejnej správy, dostatočná sieť vzdelávacích inštitúcií alebo možnosť čerpania finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým z operačných programov, čo si vyžaduje modernizáciu v oblasti prístupu k riadeniu ľudských zdrojov, založenej na strategickom

plánovaní v oblasti prijímania nových zamestnancov, vzdelávania s dôrazom na rozvoj digitálnych zručností a rozvoj líderstva.

Najvyššia náhrada pracovných činností zamestnancov novými technológiami je definovaná v rámci registra zamestnaní pri pracovných pozíciách klasifikovaných v štatistickej klasifikácii zamestnaní SK ISCO-08:

- **4110000 Všeobecný administratívny pracovník.** Pracovná pozícia je uvedená v sektore Personalistika, administratíva a služby zákazníkom.

Na karte zamestnania je odporúčaná **úroveň vzdelania** úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou (bez výučného listu) s odporúčanou odbornou praxou v období 6 mesiacov.

Zamestnanec na tejto pozícii je povinný **v rámci všeobecných kľúčových kompetencií** zvládať komunikačné kompetencie v štátnom jazyku a v základoch v cudzom jazyku, matematickú, mediálnu, technickú, ekonomickú a finančnú gramotnosť, digitálnu, environmentálnu a zdravotnú gramotnosť, zvláda sociálne kompetencie, občianske, osobnostné a emocionálne kompetencie, disponuje schopnosťou učiť sa. V rámci špecifických kľúčových kompetencií organizuje a plánuje práce a má analytické myslenie na pokročilej úrovni. Strategické a koncepčné myslenie, schopnosť prijímať rozhodnutia a niesť zodpovednosť, kritické myslenie a manuálne zručnosti má na elementárnej úrovni.

V rámci odborných vedomostí zamestnanec ovláda pravidlá písania a úpravy písomností, spôsoby a metódy komunikácie, ovláda pravidlá a postupy skartácie, pravidlá gramatiky a pravopisu, zásady správneho telefonovania a elektronickej komunikácie, spôsoby využívania dokumentov v elektronickej podobe, ovláda majetok podnikateľského subjektu/organizácie, metódy a postupy inventarizácie, podnikovej ekonomiky, pravidlá evidovania korešpondencie, zmlúv a ďalších dokumentov, hospodársku korešpondenciu a náležitosti úradnej a obchodnej korešpondencie, softvéry a odborné aplikácie, vnútorné organizačné smernice – normatívne inštrukcie, vnútorné predpisy, interné normy, postupy a spôsoby vedenia požadovanej dokumentácie, agend, evidencie štatistík a iných

administratívnych činností, ich spracovávaní a archivovania v súlade s registratúrnym poriadkom, má základné znalosti z predpisov na zaistenie BOZP a PO, zásady bezpečnej práce a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečného správania na pracovisku a bezpečné pracovné postupy.

Z odborných zručností má zamestnanec ovládať základné znalosti z predpisov na zaistenie BOZP, ochrany verejného zdravia a PO, zásad bezpečnej práce a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečného správania na pracovisku a bezpečných postupov, vedenie príslušnej evidencie v administratíve (evidencia prijatej a odoslanej korešpondencie, výdaj pracovných pomôcok zamestnancom, evidencia majetku a pod.), správa príslušnej dokumentácie (zaznamenávanie, zakladanie, triedenie, rozdeľovanie, vyhľadávanie, evidencia, archivácia, skartácia a pod.), získavanie, aplikácia a odosielanie dokumentov v elektronickej podobe, spolupráca pri zabezpečovaní firemných podujatí, prijímanie a evidencia elektronickej firemnej korešpondencie a telefonických hovorov, spolupráca pri inventarizácii/inventúre majetku príslušného oddelenia, zabezpečovanie starostlivosti o doklady, príprav správ/dokumentov podľa pokynov nadriadeného pracovníka, komunikácia s ďalšími úsekmi a útvarmi organizácie, zabezpečovanie kancelárskych potrieb pracovných pomôcok a zariadení a obsluha výpočtovej a kancelárskej techniky.

Inovácia činností zamestnanca na tejto pracovnej pozícii spočíva v digitalizácii pracovného miesta s možnosťou využitia nových foriem výkonu práce používaním digitálnych technológií s cieľom zvyšovania angažovanosti zamestnanca z domáceho prostredia, čo má pozitívny ekonomický dopad pre firmy, efektívnejšie a flexibilnejšie využitie pracovného fondu zamestnanca. Ďalšou inováciou je online interná a externá komunikácia a elektronizácia dokumentov.

- **4311999 Administratívny pracovník v účtovníctve inde neuvedený.** V registri zamestnaní sa uvedená pozícia neuvádza v žiadnom zo sektorov.
- **3343000 Odborný administratívny asistent.** Pracovná pozícia je uvedená v sektore Personalistika, administratíva a služby zákazníkom.

Na karte zamestnania je odporúčaná úroveň vzdelania úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou (bez výučného listu) s odporúčanou odbornou praxou v období 6 mesiacov. Zamestnanec na tejto pozícii disponuje **všeobecnými kľúčovými kompetenciami** ako všeobecný administratívny pracovník.

V rámci **špecifických kľúčových kompetencií** organizuje a plánuje práce, má analytické myslenie a tvorivosť (kreativita) na pokročilej úrovni. Schopnosť prijímať rozhodnutia a niesť zodpovednosť, strategické a koncepčné myslenie na elementárnej úrovni. V rámci **odborných vedomostí** zamestnanec ovláda pravidlá písania a úpravy písomností, podnikovú ekonomiku, ekonomiku podnikateľského subjektu, pravidlá evidovania korešpondencie zmlúv a ďalších dokumentov, pravidlá a postupy skartácie, pravidlá gramatiky a pravopisu, zásady správneho telefonovania a elektronickej komunikácie, zásady a právne normy súvisiace s ochranou osobných údajov, kancelárska technika, základné znalosti z predpisov na zaistenie BOZP a PO, zásady bezpečnej práce a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečného správania na pracovisku a bezpečné pracovné postupy, ekonomické ukazovatele, spôsoby a metódy komunikácie, majetok podnikateľského subjektu, metódy a postupy inventarizácie, odpisy, pravidlá procedúr činností predstavenstva dozorne rady a ďalších štatutárnych orgánov organizácie, hospodárska korešpondencia, náležitosti úradnej a obchodnej korešpondencie, postupy evidencie a archivácie, vnútorné organizačné smernice – normatívne inštrukcie, vnútorné predpisy, interné normy a pravidlá riešenia rizík ohrozujúcich vlastné zdravie alebo zdravie iných.

Inovácie činností zamestnanca na tejto pracovnej pozícii spočívajú v digitálnej komunikácii, budovaní technických zručností, IoT Internet vecí, online internej a externej komunikácii, digitalizácii pracovného miesta a elektronizácii dokumentov.

- **3313004 Odborný pracovník v oblasti účtovníctva (okrem mzdového)** - v registri zamestnaní sa táto pozícia neuvádza v žiadnom zo sektorov,
- **2411001 Hlavný účtovník.** Pracovná pozícia je uvedené v sektore Manažment, podnikové financie, účtovníctvo, kontrola a štatistika. Na karte zamestnania je odporúčaná **úroveň vzdelania** vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa (magisterské,

inžinierske a doktorské). Výkon tohto zamestnania nie je regulovaný osobitným právnym predpisom a nevyžaduje sa žiaden certifikát, ani písomné osvedčenie. Odporúča sa odborná prax v období 60 mesiacov.

Všeobecné kľúčové kompetencie sú identické s pracovnou pozíciou všeobecný administratívny pracovník a odborný administratívny asistent.

V rámci **špecifických kľúčových kompetencií** organizuje a plánuje práce, má schopnosť prijímať rozhodnutia a nieť zodpovednosť a analytické myslenie na vysokej úrovni. Strategické a koncepčné myslenie, vodcovské schopnosti a tvorivosť má na pokročilej úrovni.

V rámci odborných vedomostí zamestnanec ovláda podnikovú ekonomiku, postupy a metódy vedenia porád, matematické a štatistické metódy, princípy tvorby kalkulácií a rozpočtov, metódy a postupy finančného plánovania, majetok podnikateľského subjektu/organizácie (dlhodobý majetok, zásoby, ceniny, pohľadávky, záväzky, vlastné imanie, úvery a pod.), tuzemské účtovné predpisy, medzinárodné účtovné predpisy, daňové a obchodné zákony a s nimi súvisiace právne predpisy, právne predpisy a pojmy v oblasti účtovníctva (zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákon č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a pod.), daňová sústava vo vzťahu k účtovníctvu (daňové pojmy, správa daní, účtovníctvo, cestovné náhrady, medzinárodné zdaňovanie a pod.), účtovné programy, zápisy a účtovné knihy, pravidlá evidovania korešpondencie, zmlúv a ďalších dokumentov, náležitosti úradnej a obchodnej korešpondencie, zásady a právne normy súvisiace s ochranou osobných údajov, metódy a postupy inventarizácie, zásady vedenia pracovného kolektívu, personálny manažment (postupy výberu a plánovania zamestnancov, hodnotiace a motivačné systémy, formy odmeňovania, personalistika, mzdy, platové predpisy, kariérny rast, formy a možnosti ďalšieho

vzdelávania a pod.), umelá inteligencia v perspektíve budúcnosti, finančná analýza, ekonomické bilancie, výsledok hospodárenia, účtovné doklady, ich spracovanie a evidencia, účtovná závierka, princípy daňovej sústavy, druhy daní, účtovné systémy (sústavy), metodika a postupy účtovania, systém a zásady organizácie účtovníckych prác, pravidlá a postupy skartácie, evidencie a archivácie, investičné príležitosti, základné znalosti z predpisov na zaistenie BOZP a PO, zásady bezpečnej práce a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečného správania na pracovisku a bezpečné pracovné postupy.

Medzi **odborné zručnosti** zamestnanca patrí rešpektovanie pravidiel ochrany osobných údajov v súlade s platnou legislatívou, stanovovanie, plánovanie a optimalizácia investičných zámerov organizácie, tvorba koncepcie a metodiky finančnej analýzy a finančného plánovania v organizácii, tvorba návrhov parametrov funkčnosti účtovných programov organizácie (napr. zmena metód a postupov účtovania, druhov výstupov/výkazov a vstupov, dátovej štruktúry, účtovej osnovy a pod.), spolupráca pri zostavovaní kontrolných akcií súvisiacich s účtovníctvom, tvorba a aktualizácia metodických postupov účtovania v organizácii, tvorba a implementácia interných smerníc, predpisov a pokynov týkajúcich sa účtovníctva, kontrola stavu záväzkov a pohľadávok, spoluúčasť pri kontrolách (inventarizáciách) majetku a zásob, vrátane vyčíslenia výsledkov inventarizácií, kontrola účtovnej závierky a konsolidovanej účtovnej závierky (kontrola rozboru účtovnej a finančnej situácie organizácie, vrátane interpretácie ukazovateľov ekonomickej výkonnosti), kontrola dodržiavania národných a medzinárodných účtovných štandardov, účtovného systému, smerníc a interných noriem súvisiacich s účtovníctvom, monitor zmien a analýza potrieb organizácie v oblasti účtovníctva (monitoring a implementácia zmien v oblasti účtovných procesov a postupov, interných zmien v organizácii, zmien právnych predpisov a pod.), kontrola dodržiavania predpisov v oblasti hygieny, požiarnej ochrany, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, používania ochranných pracovných prostriedkov a pomôcok, participácia na príprave rozpočtu organizácie, vrátane vyhodnocovania jeho plnenia, spolupráca na

zostavovaní účtovnej závierky, konsolidovanej účtovnej závierky a účtovných výkazov (podľa slovenských účtovných predpisov a medzinárodných štandardov IFRS. Tvorba podkladov pre prílohy k účtovnej závierke.), spolupráca pri príprave prognóz v oblasti účtovníctva v organizácii, zaúčtovanie účtovných zápisov, spolupráca na tvorbe a kontrola finančných analýz organizácie, spolupráca pri vytváraní, zavádzaní a prevádzke účtovného systému v organizácii, elektronické spracovanie dokumentácie (údajov) spracovaných umelou inteligenciou v budúcnosti, spolupráca s príslušnými inštitúciami v oblasti účtovníctva (Daňový úrad, Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, Štatistický úrad SR, relevantné ministerstvá, regulačné úrady a pod.), vedenie príslušnej dokumentácie súvisiacej s účtovníctvom, príprava podkladov na vypracovanie audítorských a ratingových hodnotení, spracovávanie, resp. vybavovanie korešpondencie a jej evidencia, skartácia dokumentov, zabezpečovanie poradenskej činnosti v oblasti účtovníctva (pre nižšie organizačné celky, a to v oblasti metodiky účtovania, platnej legislatívy, správnej interpretácie účtovných predpisov a pod.), komunikácia a spolupráca s ďalšími úsekmi a útvarmi organizácie, riešenie vzniknutých nezrovnalostí v účtovníctve organizácie (napr. neuhradené faktúry a pod.), spolupráca pri finančnom riadení organizácie (tvorba Cash flow, spolupráca s finančnými inštitúciami, finančným riaditeľom v oblasti riešenia a určenia financovania organizácie, vrátane výberu zhodnotenia finančných prebytkov a pod.), vedenie tímu účtovníkov (riadenie, koordinácia a kontrola výsledkov prác zvereneného oddelenia), metodické usmerňovanie a poskytovanie operatívneho poradenstva na implementáciu účtovných predpisov, metód a postupov účtovania v organizácii a výber zamestnancov do tímu.

Inovácie činností zamestnanca na tejto pracovnej pozícii spočívajú v online vzdelávaní, digitalizácii pracovného miesta, digitálnej komunikácii a umelej inteligencii v budúcnosti.

Vyššie uvedené informácie z karty zamestnania sú veľmi obširne a pôsobia na čitateľa tak, že ide o ideálneho zamestnanca s predpísanou úrovňou kvalifikácie, všeobecnými

a kľúčovými kompetenciami a odbornými znalosťami, ktoré trh práce neponúka. **Absolvent strednej a vysokej školy disponuje iba malou časťou požadovaných všeobecných kompetencií a odborných vedomostí uvedených v karte zamestnania.**

Od absolvovania štúdia nasleduje skutočne dlhá cesta k dosiahnutiu definovaných špecifických kompetencií a odborných zručností. Je odvážne a priam nereálne zahrávať sa s myšlienkou, že pre sektor verejnej správy v rámci nahrádzajúceho dopytu, ktorý by mal pokryť pracovné miesta po zamestnancoch verejnej správy budú vhodní absolventi odboru „Sociálna práca“. Týmto absolventom vysokej školy chýbajú elementárne znalosti z fungovania procesov verejnej správy, nehovoriac o špecifickej oblasti účtovníctva a rozpočtu, ktoré sú upravené v osobitnej legislatíve a predpisoch. Absolventi odboru sociálna práca nedisponujú ani elementárnymi znalosťami základov práce s tabuľkovým procesorom, v rámci štúdia, ktoré je orientované na sociálne služby neprišli do styku s korešpondenciou, registratúrou, ekonomickými a účtovným predpismi a pod. Mentorovanie takého absolventa pre výkon práce vo verejnom sektore je značne náročný a častokrát neúspešný, čo je spôsobené nedostatočným záujmom zamestnanca učiť sa nové veci a nadobúdať odborné zručnosti. Ak absolvent nemá skutočný záujem o výkon práce vo verejnom sektore, pracovný pomer ukončí bez udania dôvodu v období skúšobnej lehoty. Zamestnávateľ je nútený hľadať ďalšieho vhodného adepta na obsadzovanú pracovnú pozíciu a tento proces sa môže aj niekoľkokrát opakovať.

Uvedený negatívny stav je spôsobený **dlhodobým znižovaním nárokov na študentov v oblasti vysokoškolského vzdelávania**. Študovať na vysokej škole dnes môže každý a preto registrujeme dlhodobo zvýšený záujem o štúdium práve v odbore sociálna práca. Trendom je získať vysokoškolský titul v najjednoduchšej oblasti štúdia. Tento odbor vysokoškolského štúdia neposkytuje vzdelanie, ktoré kladie dôraz na matematickú, technickú, ekonomickú, finančnú a digitálnu gramotnosť, ktoré sú základom pre logické, kritické a analytické myslenie na pokročilej úrovni a sú opísané na karte zamestnania pri administratívnych a odborných pracovných pozíciách. Tieto základné všeobecné kompetencie tvoria základ pre špecifické kompetencie, odborné vedomosti a odborné zručnosti potrebné aj pre verejný sektor.

Verejný sektor v našej krajine rýchlo starne. Odborná a kvalifikovaná pracovná sila opustí tento sektor a je už z nášho pohľadu nemožné dobehnúť zameškané. Automaticky uvažujeme o nahrádzajúcom dopyte, ktorý by mal pokryť pracovné miesta po zamestnancoch verejnej správy so zameraním sa na akýchkoľvek vhodných absolventov z rôznych študijných odborov. Prioritne uvažujeme o využití absolventov odboru sociálna práca. Dlhodobé znižovanie nárokov na vedomosti a zručnosti študentov vysokých škôl sa bude automaticky premietáť na vynútené zníženie nárokov na kvalitnú, odbornú pracovnú silu, prijímanú na pracovné pozície vo verejnom sektore, čo ohrozuje aj samotné zavedenie a implementáciu digitalizácie verejného sektora.

Zmeny vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií zapísaných v karte zamestnania u existujúcich pracovných pozícií, vhodných aj pre verejný sektor, preto **v horizonte troch rokov nie je možné očakávať.** Obsah vzdelávania na stredných školách a študijné odbory na vysokých školách je potrebné **zmeniť a dopracovať pre verejný sektor** tak, aby sa absolventi stredných a vysokých škôl ku kľúčovým kompetenciám a odborným zručnostiam, zapísaným na karte zamestnania, aspoň priblížili.

Kvalifikovaní a dlhoroční odborní zamestnanci vo verejnom sektore vplyvom týchto negatív sú frustrovaní, neustále mentorovanie novoprijatých zamestnancov z rôznych oblastí mimo verejný sektor je pre nich komplikované, zaťažujúce a bez želaného výsledku aj demotivujúce. Mnohí považujú situáciu vo verejnom sektore už teraz za neúnosnú, čo ich vedie k odchodu do dôchodku ihneď po dosiahnutí dôchodkového veku, resp. odchádzajú do predčasného dôchodku. Na lojalitu zamestnanca sa v týchto prípadoch už nemožno vo verejnom sektore vôbec spoliehať.

Vo verejnom sektore vyššie uvedené javy môžeme nazvať ako kritické, negatívne činitele v sektore, ktoré môžeme zhrnúť do niekoľkých nasledovných bodov:

- nedostatočné tempo znižovania byrokracie, chýbajúca medzirezortná spolupráca, zdĺhavosť niektorých procesov,
- podfinancovanie jednotlivých zložiek v rámci verejného sektora,

- vysoký podiel malých obcí v územnej samospráve, ktorý sa negatívne prejavuje vo výkone samosprávnych kompetencií,
- pri získavaní ľudských zdrojov verejný sektor nie je konkurencieschopný súkromnému sektoru,
- nedostatočný počet odborne pripravenej pracovnej sily vo verejnej správe, ich nižšia adaptabilita pri zavádzaní moderných trendov hlavne digitalizácie,
- chýbajúce odborné vzdelávanie zamerané na verejný sektor v stredných školách a chýbajúce študijné odbory pre verejnú ekonomiku a verejnú správu na vysokých školách,
- negatívny demografický vývoj a s tým spojený zvyšujúci sa podiel vyšších vekových kategórií v sektore verejnej správy,
- vplyv politického cyklu v štátnej správe a územnej samospráve na udržateľnosť a tvorbu verejných politík a ľudských zdrojov,
- vysoká miera fluktuácie a nekonceptné znižovanie počtu pracovných pozícií vo verejnej správe bez predchádzajúcej analýzy a personálneho auditu,
- negatívny imidž a povedomie verejnosti o verejnom sektore,
- pomalé a náročné zmeny v budovaní dobrého mena inštitúcií verejného sektora,
- nedostatočné mapovanie zavádzaných postupov do praxe zo strany jednotlivých rezortov, chýbajúce vyhodnocovanie doterajších procesov a absencia systémových opatrení na riešenie dlhodobo pretrvávajúcich problémov.

Analýzou zmien vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií zapísaných v karte zamestnania u existujúcich pracovných pozícií v horizonte troch rokov možno konštatovať, že po období covidovej pandémie, dopadoch ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy **čaká sektor verejných služieb kríza ľudských zdrojov.**

Pracovné pozície identifikované v rámci analýzy zmien vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií zapísaných v karte zamestnania (www.sustavapovolani.sk) u existujúcich pracovných pozícií v horizonte troch rokov na úrovni mestských a obecných úradov zachytáva *(Tabuľka 17 v prílohách).*

4.4. Identifikácia nedostatkových zamestnaní vhodných na ďalšie vzdelávanie podporované prostredníctvom individuálnych vzdelávacích účtov v horizonte 3 rokov

31.mája 2022 prijala Rada Európskej únie odporúčanie o individuálnych vzdelávacích účtoch na podporu odbornej prípravy dospelých v produktívnom veku⁴⁵. Ide teda o nástroj podporného vzdelávania. Dôraz v odporúčaní sa kladie hlavne na „zelenú digitálnu transformáciu“, teda takú čo súvisí s cieľom dosiahnutia klimatickej neutrality do roku 2050⁴⁶.

V rámci identifikovaného nedostatku zamestnancov v krajinách EÚ s primeranými digitálnymi zručnosťami sa tiež v odporúčaní Rady Európy znovu opakujú ciele zabezpečiť, aby do roku 2030 minimálne 80% populácie EÚ disponovalo aspoň základnými digitálnymi zručnosťami a tiež aby do roku 2030 bolo zamestnaných 20 miliónov odborníkov na IKT s rovnomernejším zastúpením žien a mužov⁴⁶.

Vzdelávanie v digitálnych zručnostiach bolo v tejto štúdii identifikované ako jedna z hlavných potrebných priorít, čo pandémia ešte viac zintenzívnila vzhľadom na potrebu a neskôr aj pretrvávajúce návyky práce v online priestore. Týka sa to profesií naprieč celým hospodárstvom. Špeciálne pre verejný sektor je však zvýšená potreba v digitálnych zručnostiach potrebná aj vzhľadom na nedávno prijatý Zákon č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), ktorý ukladá povinnosť všetkým orgánom verejnej moci, teda aj miestnej samospráve poskytovať služby e-governmentu, ako aj Zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii), ktorý zase predpokladá zručnosti zamestnancov používať systémy na vyhľadávanie dokumentov, ktoré už od občanov žiadať nemôžu.

⁴⁵Rada Európskej Únie. Tlačová správa 16.06.2022: Odporúčanie Rady o individuálnych vzdelávacích účtoch na podporu odbornej prípravy dospelých v produktívnom veku. Dostupné na <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2022/06/16/council-recommendation-on-individual-learning-accounts-to-boost-training-of-working-age-adults/> [29.9.2023]

⁴⁶Rada Európskej Únie. Medzinštítucionálny spis Odporúčanie Rady týkajúce sa individuálnych vzdelávacích účtov. Brusel, 31.05.2022. Dostupné na <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8944-2022-INIT/sk/pdf> [29.9.2023]

Nejde síce o opatrenie, ktoré by súviselo len s nedávnymi krízovými udalosťami, ale o oblasť, ktorá je pre sektor akútna a ktorej akútnosť sledované krízové udalosti len ešte viac zvýšili. S tým súvisí aj oblasť bezpečnosti, v ktorej cieľom vzdelávacích aktivít prostredníctvom individuálnych vzdelávacích účtov je zabezpečiť, aby obce a mestá nepodceňovali zabezpečenie svojich činností cez kvalitné informačné systémy vrátane pravidelných aktualizácií a zavedenia antivírusových programov a potreby menenia prístupových hesiel v stanovenej periodicite. V súvislosti s tým by mohla byť zavedená aj špeciálna pracovná pozícia **bezpečnostného špecialistu na IT**, v ktorej by zamestnanec mohol obsluhovať jednu alebo aj viacero obcí.

V súvislosti s nedávnymi krízovými udalosťami sa okrem požiadaviek na IT v mestách a obciach zvýšili ešte požiadavky na zvládanie **krízového riadenia** a zabezpečovanie **logistiky**, čo môže byť ďalšou oblasťou na rekvalifikácie (pozri časť 3.5).

Z výsledkov kvantitatívnej analýzy možno usudzovať, že v kontexte pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy bol sektore verejnej správy postihnutý najmenej (pozri napríklad časti 2.1.2 alebo 2.3.4), ak vôbec možno hovoriť o postihnutí. Platí to o sektore verejnej správy a služieb, vymedzenom na účely tejto štúdie ako „Verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie“, ktorému tiež zodpovedá Sektorová rada pre verejné služby a správu. Nepatrí tam napríklad sektor školstva (ktorý je celkovo postihnutý nedostatkom pracovnej sily, hoci nie tak ani kvôli nedostatku kvalifikácie ale kvôli nízkemu záujmu o túto profesiu, pozri časť 4.5.1.2), ktorý spadá do sektorovej rady pre vzdelávanie, výchovu a šport. Nepatria tam ani zdravotníctvo a sociálne služby, ktoré spadajú do Sektorovej rady pre zdravotníctvo, sociálne služby, ani životné prostredie, ktoré spadá do Sektorovej rady pre vodu, odpad a životné prostredie, atď.

TO, že by sa v sektore podpísal vplyv skúmaných krízových udalostí na nedostatok uchádzačov o zamestnanie v obciach a mestách nepotvrdil ani dotazníkový prieskum. Väčšina obcí (54%) uviedli, že je situácia rovnaká, ďalších 34% uviedlo, že nedostatok uchádzačov nepociťujú, pociťujú ich len 12%. Medzi nedostatkové zamestnania označovali remeselné, manuálne a obslužné činnosti, odborné činnosti v oblasti verejného obstarávania, verejnej

ekonomiky, rozpočtu, účtovníctva, personalistiky, manažérov pre verejný sektor a vznikajúce sociálne podniky, informatikov, odborných zamestnancov v oblasti sociálneho zabezpečenia, opatrovateľky, učiteľov materských a základných škôl hlavne v oblasti humanitných vied, taktiež v oblasti telesnej výchovy, asistentov a odborných zamestnancov pre prenesený výkon štátnej správy. Bližšie sme sa tejto téme ako aj ďalším aspektom odbornej prípravy zamestnancov mestských a obecných úradov venovali v časti 3.5.

Pri identifikácii konkrétnych nedostatkových zamestnaní sa odporúčame riadiť sa aj aktuálnymi zoznamami zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily, ktoré spracováva ÚPSVaR na štvrťročnej báze na úrovni krajov. Za nedostatkové sa v týchto zoznamoch považuje voľné pracovné miesto, ktoré je oznámené úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v územnom obvode, v ktorom sa voľné pracovné miesto nachádza a ktoré nie je možné dlhodobo, t.j. minimálne 3 a viac mesiacov obsadiť evidovaným uchádzačom o zamestnanie v rámci okresu, prípadne v rámci samosprávneho kraja, kde sa okres nachádza⁴⁷.

Podľa najnovšieho zoznamu (platného pre 3. štvrťrok 2023) sú napríklad na území Bratislavského samosprávneho kraja nedostatkové najmä profesie v oblasti **zdravotníctva** (lekár samosprávneho kraja, lekár bez špecializácie, internista, otorinolaryngológ, lekár samosprávneho kraja, sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie, sestra špecialistka v anestéziológii a intenzívnej starostlivosti, sestra špecialistka v psychiatrickom ošetrovatelstve, sestra bez špecializácie a tiež zdravotná sestra inde neuvedená, praktická sestra (zdravotnícky asistent) inde neuvedený, sanitár, zubný lekár bez špecializácie, Podporný pracovník v zdravotníctve).

Veľmi rozšírenými sú aj rôzne **remeselné a manuálne obslužné činnosti** (prevádzkový technik elektroúdržby, technik prevádzky kanalizácií a čistiarne odpadových vôd, údržbár, stavebný montážnik jednoduchých stavieb, murár, železiar v stavebníctve, betonár, tesár, lešenár, strechár, obkladač, omietkar, montér suchých stavieb, izolatér, inštalatér, montér

⁴⁷Metodika identifikácie zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Dostupné na https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/NEDOSTATKOVE_PROFESIE/2023/Methodika_identifikacie_nedostatkovych_profesii.docx [29.9.2023]

kanalizácií, vodovodov a plynovodov (potrubár), maliar, tapetár, zvárač kovov, zvárač a rezač kovov inde neuvedený, prípravár a montér kovových konštrukcií, prevádzkový zámočník - údržbár, stavebný zámočník, stavebný a prevádzkový elektrikár).

Žiadaní sú aj **zamestnanci v priemysle** (operátor zariadenia v chemickej výrobe - okrem gumy, plastov a farmaceutickej výroby, operátor stroja na výrobu výrobkov z plastov, strojník a zoraďovač sklárskych zariadení, strojník pre obsluhu úpravni pitných vôd a čerpacích staníc, iný operátor stacionárneho zariadenia a stroja inde neuvedený, montážny pracovník - operátor v strojárkej výrobe, montážny pracovník – operátor elektrických zariadení, iný montážny pracovník inde neuvedený, pomocný pracovník v textilnej a odevnej výrobe, pomocný pracovník v strojárkej - automobilovej výrobe, pomocný pracovník v sklade - skladový manipulát), **v poľnohospodárstve, lesníctve a s tým súvisiacimi zamestnaniami** (ovocinár, pestovateľ rôznorodých plodín, pracovník pre pestovanie a ochranu lesa, pracovník manipulácie s drevom v lesníctve, operátor lesných traktorov), **v doprave** (rušňovodič v železničnej doprave, posunovač, signalista, výhybkár inde neuvedený, vodič autobusu, vodič trolejbusu, vodič električky, vodič ťažkého nákladného vozidla, kamiónu - medzinárodná doprava, vodič ťažkého nákladného vozidla, kamiónu - vnútroštátna doprava, operátor vysokozdvížneho vozíka).

Medzi chýbajúcimi profesiami v Bratislavskom kraji sú aktuálne aj **zamestnania pre kontakt s klientami** (špecialista pre starostlivosť o zákazníkov, špecialista klientskej podpory a prevádzky IKT) a **IT špecialisti** (softvérový architekt, dizajnér).

Veľmi podobná štruktúra chýbajúcich profesií (i keď s menšími zoznamami, pretože v Bratislavskom kraji chýba najviac profesií) sú aj v ostatných regiónoch s malými odchýlkami. Napríklad v Banskobystrickom samosprávnom kraji je v tomto zozname aj jedna profesia v oblasti **sociálnych služieb** (riadiaci pracovník – manažér – v oblasti sociálnej starostlivosti inde neuvedený), v Košickom samosprávnom kraji je to opatrovateľ starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím v domácnosti a v teréne)⁴⁸.

⁴⁸ • Zoznam zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, 25.7.2023. Dostupné na https://www.upsvr.gov.sk/buxus/generate_page.php?page_id=806803 [29.9.2023]

Profesie, ktoré experti identifikovali v rámci trojročného horizontu pre mestské a obecné úrady, zachytáva *Tabuľka 18*.

4.5. Zamestnanci materských a základných škôl

Oblasť školstva patrí z hľadiska zamestnanosti medzi najväčšie nielen na úrovni miestnej samosprávy, ale ide o najväčšieho zamestnávateľa aj na úrovni verejnej správy ako takej (*Tabuľka 8*). Zamestnáva približne každého tretieho zamestnanca verejného sektora a vyplatí asi tretinu výdavkov na mzdy (MF SR, ÚHP, 2020). Rozhodli sme sa jej preto venovať zvláštnu časť.

Tabuľka 8: Počet a podiel zamestnancov verejnej správy v roku 2018

Profesia	zamestnanci	Podiel
Školstvo	137 362	33%
Zdravotníctvo	43 844	11%
štátna služba	38 734	9%
Polícia	26 489	6%
Vojaci	13 059	3%
Hasiči	4 333	1%
Colníci	2 980	1%
sudcovia a prokurátori	2 285	1%
ústredná - verejná služba	34 990	8%
štátne podniky	24 576	6%
Ostatné	9 003	2%
samospráva – ostatní	78 590	19%
Spolu	416 245	100%

Zdroj: Sekcia rozpočtovej politiky MF SR, spracovanie ÚHP (Prameň: Dátová príloha Revízie výdavkov zamestnanosti a odmeňovania vo verejnej správe, marec 2020), vlastné prepočty

Poznámka: Vyznačená plocha zobrazuje profesie podľa osobitných predpisov.

Zamestnancom mestských a obecných úradov, ktorí sa venujú školstvu, t.j. ktorí zabezpečujú kompetencie školských úradov, odborov, referátov a pod., sme sa venovali v predchádzajúcich častiach. V tejto časti sa preto budeme venovať len materským a základným školám, zriaďovateľmi ktorých sú obce.

4.5.1. Vplyv posledných udalostí na schopnosť zabezpečovania služieb

Od roku 2000 patria základne a materské školy pod samosprávu miest a obcí Slovenskej republiky. Za kvalitu ich služieb zodpovedá starosta alebo primátor obce. Ovplyvňovať ju môže prostredníctvom komunikácie s riaditeľom školy, tvorbou politiky školstva prostredníctvom už

zmienených školských úradov, referátov, odborov a pod., a tiež prostredníctvom uvoľňovania a pomoci pri zabezpečovaní finančných prostriedkov.

4.5.1.1. *Vysoký nárast detí a jeho dôsledky*

V súčasnosti sme už niekoľko rokov svedkami **vysokého nárastu počtov detí, ktoré negatívnym spôsobom vplývajú na schopnosť týchto zariadení kapacitne zabezpečovať svoje služby.** Najvýraznejšie sa tento trend prejavuje v materských školách v poslednom desaťročí, kedy predchádzajúci dlhodobý pokles, ktorý sme mohli sledovať prakticky od Nežnej revolúcie, vystriedal výrazný rast. **Materské školy sa dodnes nedokázali kapacitne vysporiadať s uvedeným nárastom,** následkom čoho prudko stúpali počty zamietnutých žiadostí o prijatie detí do materských škôl z dôvodu nedostatku kapacít (*Graf 57*).

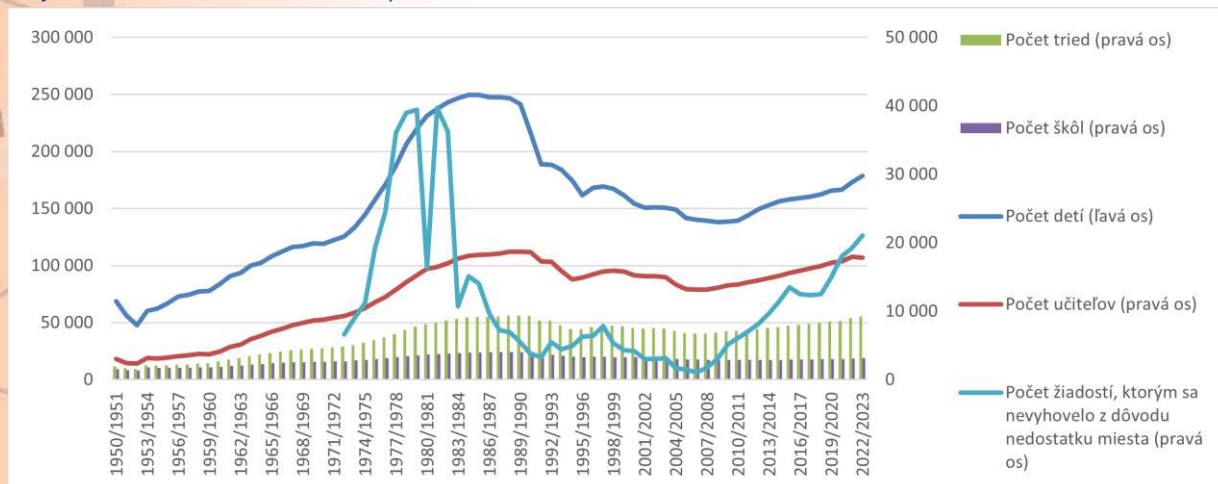
Problém nedostatočnej flexibility materských škôl vysporiadať sa s meniacimi sa trendami v počtoch detí možno vysvetliť tým, že v čase poklesu záujmu o materské školy začali mestá a obce využívať ich budovy na iné účely. Niektoré z nich zostali prázdne a rokmi schátrali (Vančíková, 2019)

Podobná situácia nedostatočnej flexibility už raz nastala začiatkom 70-tych rokov keď aj vtedajšie materské školy zaznamenali prudký nárast detí ako následok populačnej explózie vyvolanej zintenzívňovaním štátnej podpory populačnej politiky. Konkrétne išlo o trendy zvyšovania „pôrodného“, prídavkov na deti, o zavádzanie mladomanželských pôžičiek a o formy zvýhodnenia bývania pre rodiny s deťmi. Už aj vtedy sme mohli sledovať neschopnosť zariadení materských škôl kapacitne sa s nárastom vysporiadať, čo sa prejavovalo v prudkom náraste odmietnutých žiadostí z dôvodu nedostatku kapacít, a to i napriek existencii mäkkých rozpočtových obmedzení vo vtedajšej politike centrálného plánovania, s čím tiež súviseli pomerne ľahko dostupné zdroje aj na zvyšovanie kapacít materských škôl v porovnaní s dnešnou situáciou.

Populačná explózia trvala do polovice 80-tych rokov, kedy sa rast počtov detí zastavil a pretrval až do roku 1989. Problém nedostatku kapacít sa v tom období podarilo zmierniť, aj keď nie úplne vyriešiť, keďže stále existovali odmietnuté žiadosti z dôvodu nedostatku

kapacít. Podľa mena vtedajšieho najvyššieho politika sa vysoký počet detí narodených v tom období zvyknú označovať aj ako tzv. „Husákovské deti“.

Graf 57: Základné ukazovatele materských škôl od roku 1950

Zdroj: Materské školy od roku 1920, retrospektívy a časové rady (Centrum vedecko-technických informácií SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, dostupné 14.7.2023 na https://www.cvtisr.sk/buxus/docs/JC/rady/RETRO_MS.xlsx). Prepočty a graf autori.

Graf 58: Základné ukazovatele základných škôl od roku 1950

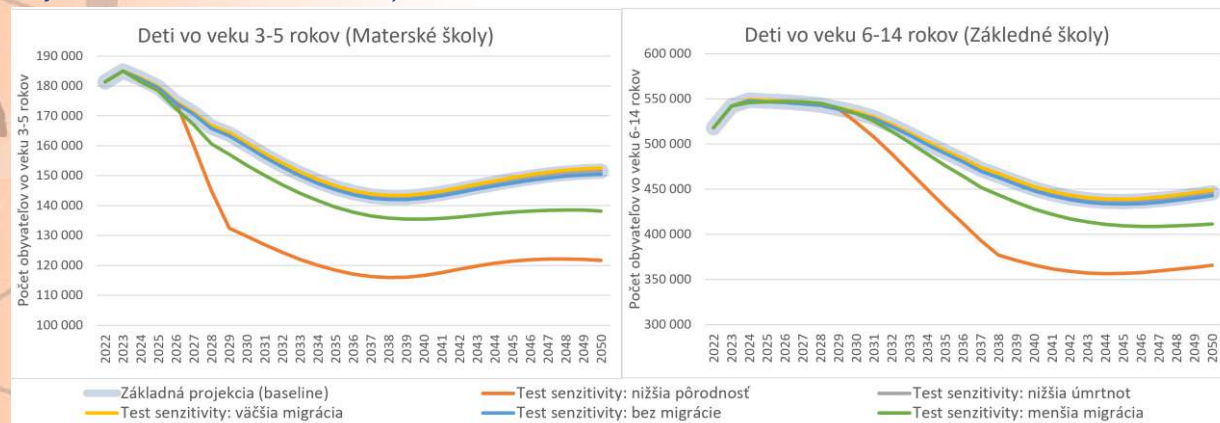

Zdroj: Základné školy od roku 1920, retrospektívy a časové rady (Centrum vedecko-technických informácií SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, dostupné 14.7.2023 na https://www.cvtisr.sk/buxus/docs/JC/rady/RETRO_ZS.xlsx). Prepočty a graf autori.

Aj **súčasný nárast počtov detí** v materských školách má súvislosť s generáciou „Husákových detí“. Konkrétne ide o deti týchto detí. Keďže však nastal už pred desaťročím, možno predpokladať že **sme v súčasnosti na jeho vrchole a v budúcnosti môžeme očakávať pokles detí v materských školách**. Potvrdzujú to aj rôzne demografické prognózy, ako

napríklad prognostická štúdia Centra vedecko-technických informácií SR (Heinrich, 2019) alebo najnovšie populačné projekcie Eurostatu EUROPOP 2023 (Graf 59).

Graf 59: Základné ukazovatele materských škôl od roku 1950

Zdroj: Graf a vlastné prepočty na základe údajov EUROSTATU (EUROPOP 2023).

Poznámky k jednotlivým projekciám a testom senzitivity:

žiadna migrácia – predpokladá sa, že čistá migrácia je nulová v každom roku časového horizontu 2023-2100;

nižšia migrácia – predpokladá sa, že čistá migrácia je nižšia v dôsledku 33 % poklesu uplatňovaného na prisťahovalecké toky z krajín mimo EÚ v každom roku časového horizontu 2023 – 2100;

vyššia migrácia – predpokladá sa, že čistá migrácia je vyššia v dôsledku 33 % nárastu uplatňovaného na prisťahovalecké toky z krajín mimo EÚ v každom roku časového horizontu 2023 – 2100;

nižšia plodnosť - predpokladá sa, že miera plodnosti je nižšia o 20% ako v základných predpokladoch, v každom roku časového horizontu 2023-2100;

nižšia úmrtnosť - predpokladá sa, že miera úmrtnosti je nižšia, takže stredná dĺžka života pri narodení sa do roku 2070 zvýši približne o dva roky v porovnaní so základnými predpokladmi.

K tomuto je potrebné tiež poznamenať, že **populačná explózia nie je jediným dôvodom prudkého rastu počtov detí v materských školách**. Ďalším dôvodom je celkové zvyšovanie podielov detí v týchto zariadeniach, viditeľné prostredníctvom indikátora tzv. „Hrubej miery zaškolenosti“⁴⁹. Či už ide o zvyšovanie záujmu rodičov umiestňovať deti v materských školách, nútenie zo strany štátu alebo odraz rastúcich kapacít týchto zariadení, ktoré umožňovali prijímať čoraz väčší podiel detí, ukazovateľ hrubej miery zaškolenosti kontinuálne a dlhodobo rástol z úrovne z 25% v školskom roku 1951/1952 na úroveň 51% v školskom roku 1970/1971 a pokračoval aj naďalej počas populačnej explózie až na úroveň 92,1% v školskom roku 1989/1990 (Retrospektíva MŠ, Centrum vedeckotechnických informácií SR, 2023).

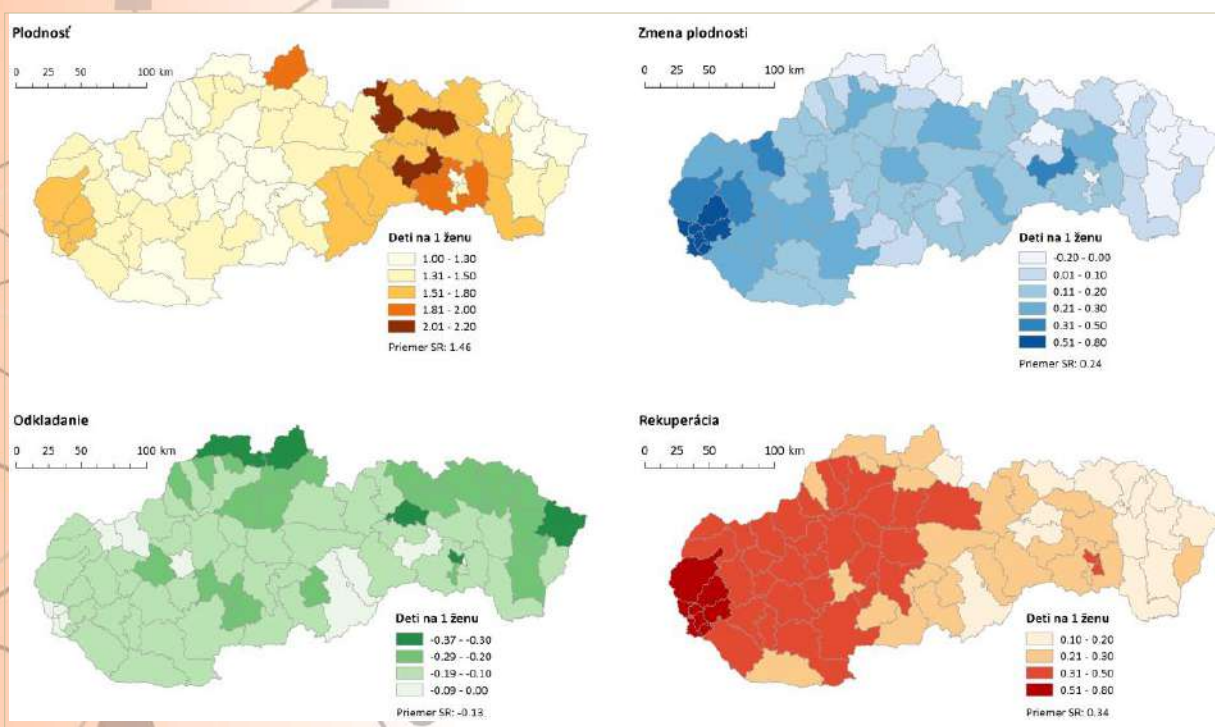
Faktor ďalšieho zvyšovania hrubej miery zaškolenosti detí v materských školách na Slovensku má spojitosť aj so súčasným rastom počtu detí v týchto zariadeniach. Po krátkom

⁴⁹ Podiel počtu všetkých detí v materských školách (bez ohľadu na vek) z počtu obyvateľov vo veku 3 - 5 rokov.

poklese na úroveň 74,2% v školskom roku 1991/1992 tento ukazovateľ kontinuálne stúpал až na úroveň 99,2% v školskom roku 2022/2023 (Retrospektíva MŠ, Centrum vedeckotechnických informácií SR, 2023)⁵⁰, keď po novele školského zákona bolo predprimárne vzdelávanie pre určité vekové kategórie už druhý rok povinné.

Ďalším dôležitým faktorom, ktorý vplýva na počet detí v materských školách je nezamestnanosť. Stojí za ich prudkým prepadom začiatkom 90 rokov, keďže pre nezamestnané ženy nebol dôvod, aby umiestňovali svoje deti v podobných zariadeniach. Postupné oživovanie hospodárstva malo potom opačný efekt a vplývalo na mieru zaškolenosti detí v predprimárnom zariadení, pokiaľ ešte predprimárne vzdelávanie nebolo povinné.

Mapa 3: Úhrnná plodnosť v rokoch 2014-2018, zmena plodnosti, miera odkladania a index rekuperácie plodnosti medzi rokmi 2000-2004 a 2014-2018 v okresoch Slovenska

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty autorov uvedených v prameni. Prameň: (Šprocha – Vaňo – Bleha, 2019)

⁵⁰ Od školského roku 1994/1995 sa začína sledovať aj čistá miera zaškolenosti detí vo veku 3-5 rokov. Na rozdiel od hrubej miery zaškolenosti, ktorá predstavuje podiel počtu všetkých detí v materských školách, teda bez ohľadu na ich vek, na počtoch detí vo vekovej kategórii 3 - 5 rokov, a môže teoreticky aj presiahnuť hranicu 100%, čistá miera zaškolenosti je počítaná z podielu detí v materských školách len vo veku 3-5 rokov a ich počtoch v rovnakej vekovej kategórii. Čistá miera zaškolenosti taktiež od začiatku sledovania mala stúpajúci trend z úrovne 61,2% v školskom roku 1994/1995 na úroveň 80% v školskom roku 2022/2023 (Retrospektíva MŠ, Centrum vedeckotechnických informácií SR, 2023).

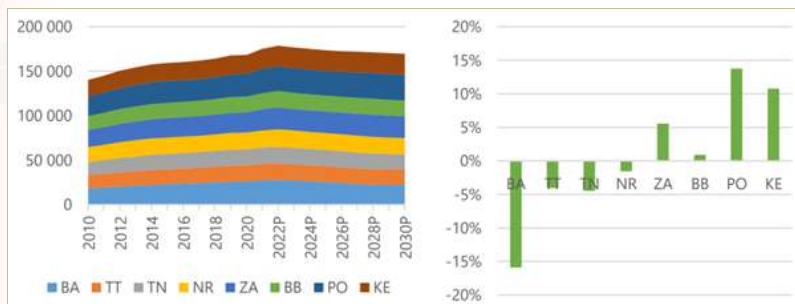
Podobnú, i keď z dôvodu vyššej vekovej štruktúry detí o niečo oneskorená situáciu možno sledovať aj v oblasti základných škôl. Aj tam v súčasnosti zaznamenávame rast počtu detí (Graf 58, Graf 59). Zároveň platí, že je tento rast miernejší ako v materských školách, keďže na Slovensku už dávno existuje povinná školská dochádzka a nemožno preto hovoriť o ďalšom zvyšovaní indikátorov zaškolenosti.

Vplyv ozbrojeného konfliktu na Ukrajinu ešte viac prehĺbil spomínaný trend ratu počtu detí na školách a školských zariadeniach vzhľadom na príchod utečencov, ktorí na Slovensku požiadali udelenie štatútu dočasného útočiska (tzv. odídenci). Ako je známe, väčšinu odídcov tvorili práve ženy a deti, nakoľko muži vo veku 18 až 60 rokov majú dočasný zákaz opustiť svoju krajinu z dôvodu všeobecnej mobilizácie. Do 18. februára 2023 požiadalo na Slovensku o dočasné útočisko 109 607 ľudí z Ukrajiny, z čoho až 35% bolo vo veku do 18 rokov. Z osôb nad 18 rokov tvorili takmer 77 % odídcov ženy (Inštitút sociálnej politiky, 2023).

Nárast počtov detí v predškolských a školských zariadeniach je regionálne diferencovaný. Výraznejšie problémy v súčasnosti existujú napríklad v rozvojových centrách ako Bratislava a jej satelitných obciach, ktoré zaznamenávajú obzvlášť pozitívnu dynamiku príchodu detí, ako aj rómskych obciach.

Okrem ekonomických faktorov možno tieto rozdiely vysvetliť aj

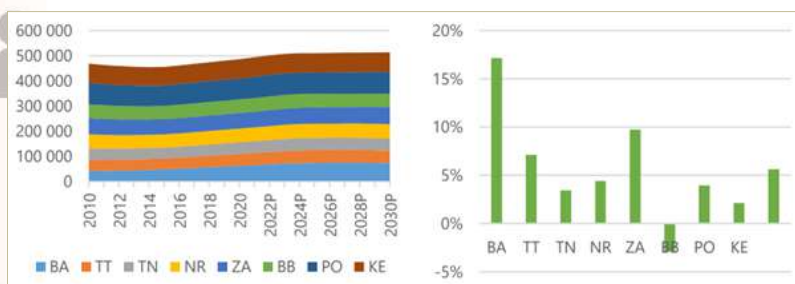
Graf 61: Vývoj počtu detí v materských školách (MŠ) do roku 2030 podľa krajov (vľavo) a percentuálna zmena počtu detí v MŠ medzi rokmi 2030/2020 (vpravo)

Zdroj: Zdroj: Mikrosimulačný model (2021) na základe dát CVTI
 Prameň a graf: (Balberčáková – Miklošovič, 2023)

Poznámka Pre každú vekovú kategóriu sa predpokladá rovnaká zaškolenosť ako v roku 2021 (posledný dostupný rok).

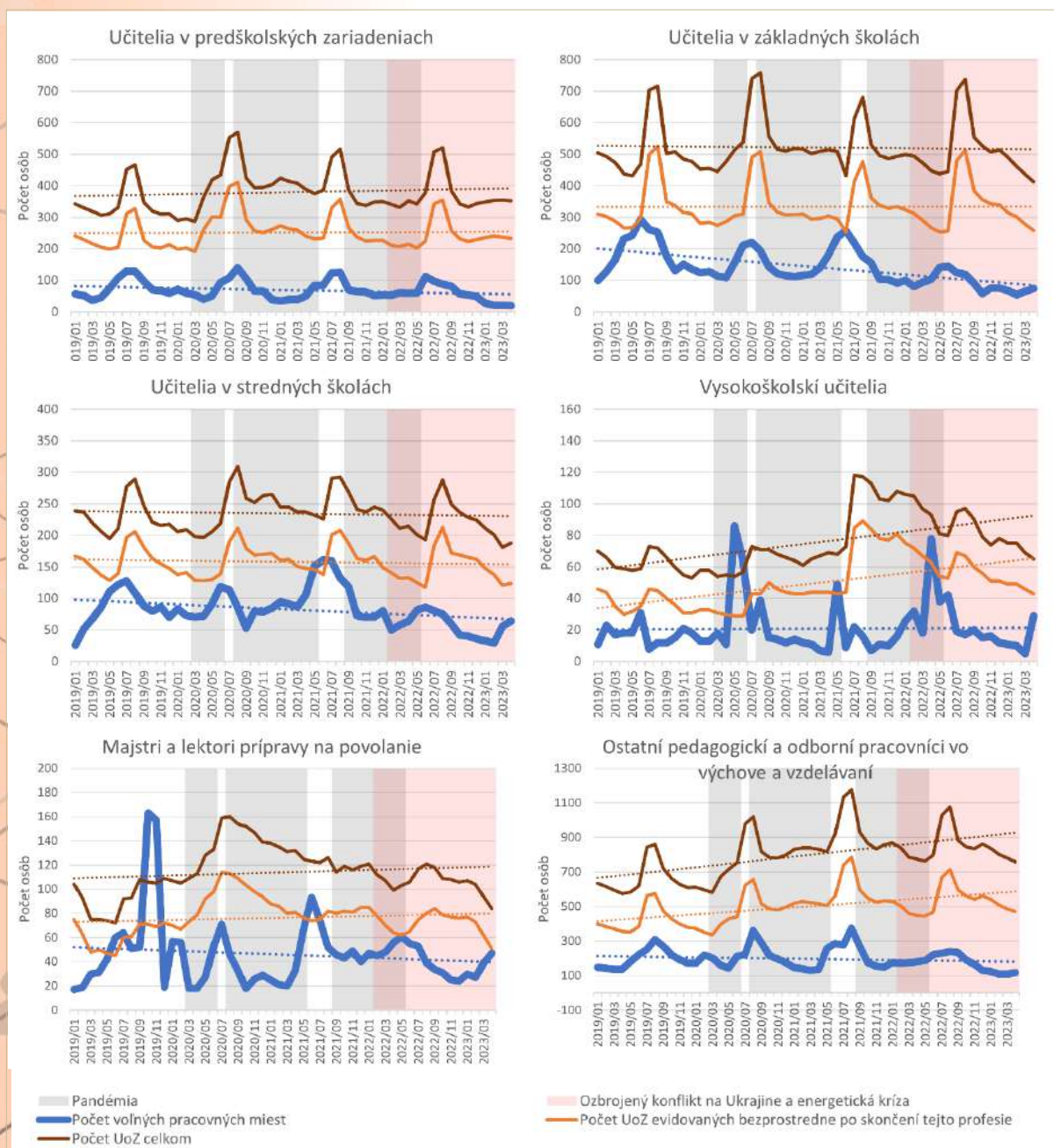
Graf 60: Vývoj počtu žiakov na základných školách (ZŠ) do roku 2030 podľa krajov (vľavo) a percentuálna zmena počtu žiakov na ZŠ medzi rokmi 2030/2020 (vpravo)

Zdroj: Zdroj: Mikrosimulačný model (2021) na základe dát CVTI
 Prameň a graf: (Balberčáková – Miklošovič, 2023)

rozdielnou atraktivitou pre prisťahovalcov. Z demografických faktorov to nie sú len rozdiely v plodnosti, ale najmä rozdielne faktory odkladania plodnosti v podobe jej poklesu v mladom veku a následnej rekuperácie ako kompenzačného nárastu vo vyššom veku, ktoré je v súčasnosti obzvlášť vysoké práve v bratislavskom kraji a na západe Slovenska (Mapa 3).

Graf 62: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest v kontexte skúmaných javov

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

V Bratislavskom kraji, kde sú prírastky detí a s nimi súvisiace problémy jedni z najväčších, možno podľa prognózy Inštitútu vzdelávacej politiky a Ekonomického ústavu SAV na úrovni okresov očakávať do roku 2030 opätovné výrazné úbytky počtov detí v materských školách (*Graf 61*), zatiaľ čo v základných školách tam možno kvôli vekovému posunu očakávať naopak ešte stále vysoké prírastky (*Graf 60*).

4.5.1.2. Nedostatok učiteľov

Ďalším dôsledkom zvyšovania počtu detí je okrem nedostatku kapacít aj nedostatok učiteľov. Kým však nedostatok kapacít preukázateľne existuje najmä v materských školách (*odmietnuté žiadosti, Graf 57*), **nedostatok učiteľov možno sledovať vo všetkých školských zariadeniach**, ktorých sú obce zriaďovateľom. Možno to pozorovať napríklad na klesajúcich počtoch nahlásených voľných pracovných miest, a to najmä po začatí ozbrojeného konfliktu na Ukrajine, čo možno vysvetliť už zmieneným prílivom detí z Ukrajiny, ktoré sa tieto inštitúcie snažili absorbovať (*Graf 62, horná časť*).

Podobný nedostatok učiteľov meraný poklesom počtov nahlásených voľných pracovných miest možno sledovať aj na stredných školách a u majstrov a lektorov prípravy na povolanie. Nedotkol sa snáď len vysokoškolských učiteľov (*Graf 62, zvyšné časti*).

Za hlavný dôvod nedostatku učiteľov možno považovať dlhodobu nízku záujem o tieto profesie. Vzhľadom na nízke finančné ohodnotenie. Podľa údajov OECD patria platy slovenských učiteľov v pomere k vysokoškolsky vzdelaným medzi najnižšie spomedzi 22 krajín OECD (*Graf 63*).

Podľa našich interných prieskumov oslovených riaditeľov škôl chýbajú pedagógovia v školskom klube, a to aj na prvom stupni základnej školy, ďalej jazykári, učitelia fyziky, techniky, matematiky, informatiky a tiež chémie. Chýbajú tiež asistenti k deťom a učiteľom.

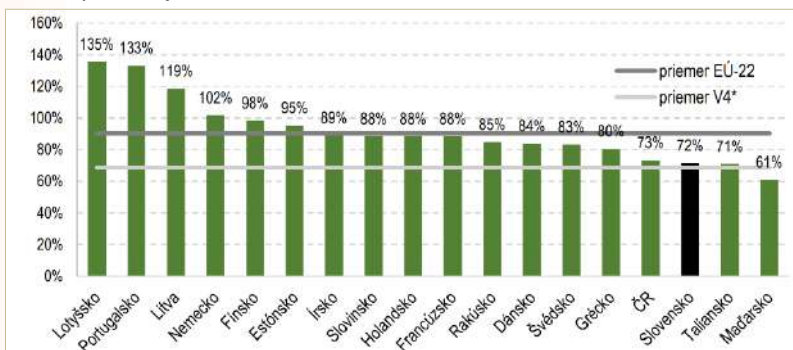
Problémy existujú paradoxne aj s navonok okrajovým predmetom, ako je telesná výchova (Hercegová, 2023), čo možno vysvetliť aj nezaujmom súčasných detí o telesnú výchovu ako takú, čo môže byť spojené s demotiváciou tento predmet učiť.

Skutočnosť, že učitelia najviac zaostávajú v porovnaní už beztak nízkej priemernej mzdy vo verejnom sektore oproti súkromnému sektore, potvrdzuje aj revízia výdavkov zamestnanosti a odmeňovania vo verejnej správe, ktorú uskutočnilo Ministerstvo financií SR v roku 2020. Ako ďalej uvádza, pre vysokoškolsky

vzdelaných zamestnancov nie sú učiteľské profesie finančne atraktívne počas väčšiny ich produktívneho veku. Okrem toho majú zamestnanci verejného sektora s vysokoškolským vzdelaním horšie výsledky v testovaní zručností ako ich kolegovia v súkromnom sektore. Relatívny rozdiel medzi zručnosťami slovenského verejného a súkromného sektora v čitateľskej a numerickej gramotnosti a využívaní informačných technológií pri riešení problémov podľa medzinárodného testovania PIAAC 2013 patrí dokonca medzi najväčšie, čo je spôsobené veľmi dobrými výsledkami súkromného sektora a priemernými výsledkami verejných zamestnancov (MF SR, 2020).

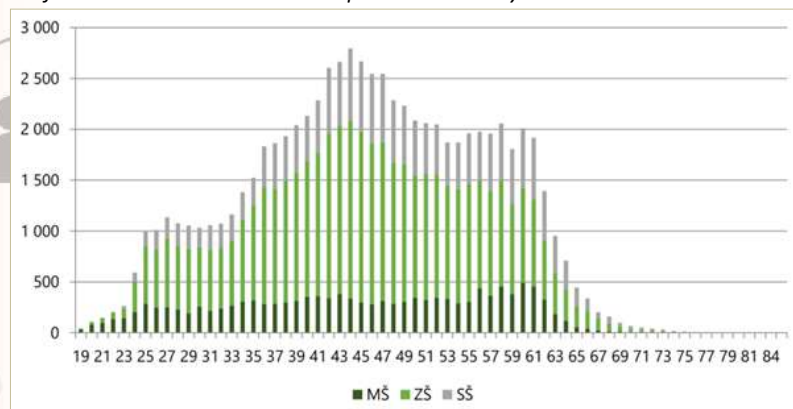
Pre nízky záujem o prácu učiteľa musíme na Slovensku riešiť nízke počty absolventov učiteľských smerov. Nahradzovanie kolektívov mladšími učiteľmi nie je potom dostatočné, následkom čoho sme dospeli

Graf 63: Platy učiteľov nižšieho sekundárneho vzdelávania v pomere k platom VŠ vzdelaných v krajine v roku 2019

Zdroj: OECD (2021) Pozn.: Priemer V4* je priemer hodnôt za Česko, Maďarsko a Slovensko. Poľsko nemá zverejnenú štatistiku. Graf na základe metodiky OECD zachytáva podiely priemernej výšky platu PZ pracujúcich na plný úväzok na verejných ZŠ v školskom roku 2018/2019 a priemernej výšky platu všetkých zamestnaných na plný úväzok s vysokoškolským vzdelaním (ISCED 5-8) v roku 2019. Štatistika uvedená za SR je počítaná ako podiel priemernej výšky platu prepočítaného počtu PZ na verejných ZŠ v školskom roku 2018/2019 a priemernej výšky platu všetkých zamestnaných na plný úväzok s vysokoškolským vzdelaním (ISCED 5-8) v roku 2019. Prameň a graf: (Balberčáková – Erdélyiová, 2022)

Graf 64: Veková štruktúra učiteľov podľa druhu školy v roku 2021

Zdroj: RIS (2021). Prameň a graf: (Balberčáková – Erdélyiová, 2022)

až do stavu, keď priemerný vek učiteľa je viac ako 45 rokov. Veková štruktúra učiteľov na základných školách sa už stala kritickou: podiel učiteľov vo veku 60 a viac rokov predstavoval na materských školách 13 % a na stredných školách dokonca 16 %. Na základných školách, kde tento podiel predstavoval 9% (Graf 64). Z toho vyplýva, že v najbližšom období bude školstvo čeliť veľkému počtu učiteľov odchádzajúcich do dôchodku alebo nárastu počtu pracujúcich učiteľov v dôchodkovom veku. Ako ďalej vyplýva z mikrosimulačného modelu (Tabuľka 9), zatiaľ čo v období rokov 2022 - 2025 sa nedostatok učiteľov pravdepodobne prehĺbi každý rok o 1600, v období rokov 2026 - 2030 možno očakávať nárast nedostatku učiteľov na viac ako 2100 učiteľov ročne. (Balberčáková – Erdélyiová, 2022).

Tabuľka 9: Ročná prognóza chýbajúcich učiteľov v osobách

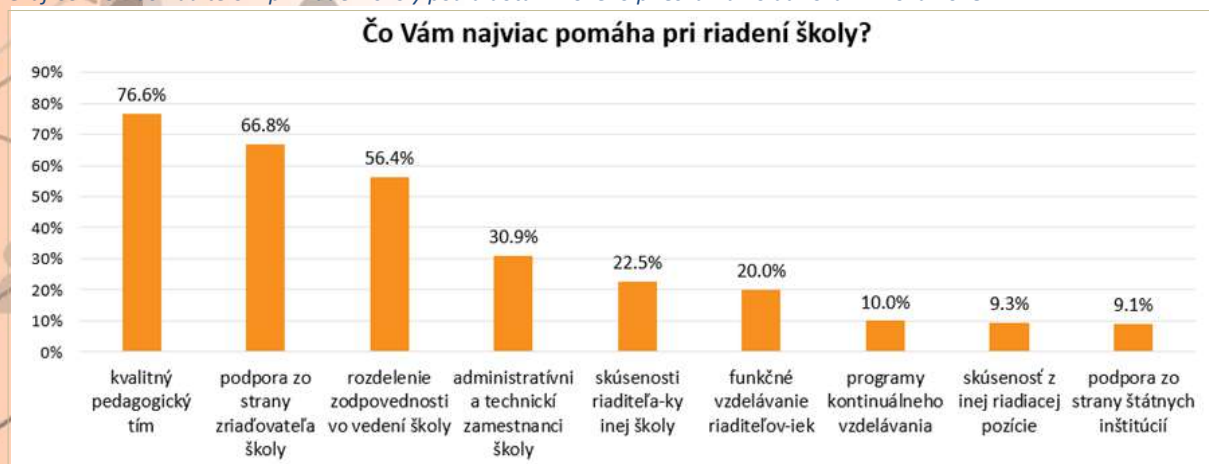
	2022-2025	2026 - 2030
Potrebuje učiteľov navyše oproti predchádzajúcemu roku (vzhľadom k počtu žiakov)	562	31
Odídu do dôchodku alebo zomrú	2 489	3 487
Finálny dodatočný dopyt	3 051	3 518
Noví absolventi pedagogických smerov	3 293	3 143
<i>z toho nastúpia do škôl učiteľ</i>	1 279	1 221
Noví absolventi nepedagogických smerov	20 589	20 025
<i>z toho nastúpia do škôl učiteľ</i>	189	184
Finálna dodatočná ponuka (nastúpia do škôl)	1469	1406
Chýbajúci učelia (dopyt - ponuka)	1582	2 112

Zdroj: Mikrosimulačný model (2021). Prameň a graf: (Balberčáková – Erdélyiová, 2022)

4.5.2. Možnosti riešenia

Vyššiu flexibilitu prispôsobovania kapacít materských a základných škôl aktuálnym počtom detí možno dosiahnuť lepším manažmentom a v prípade, keď je potrebné investovať do

Graf 65: Pomoc riaditeľom pri riadení školy podľa dotazníkového prieskumu To dá rozum z roku 2018

Zdroj: Dotazníkový prieskum To dá rozum, 2018. Počet respondentov: 619 riaditeľov materských, základných a stredných škôl vrátane špeciálnych. Prameň: (Dráf, 2019)

nových kapacít, aj lepším prístupom k finančným nástrojom. Pokiaľ ide o zvyšovanie počtu učiteľov, tam je situácia náročnejšia, pretože tá je spôsobená na strane nízkej ponuky zo strany uchádzačov.

Dotazníkový prieskum To dá rozum z roku 2018 sa na vzorke 619 riaditeľov škôl pýtal, čo im najviac pomáha pri riadení školy. Až 66,8% uviedlo, že im najviac chýba **podpora zo strany zriaďovateľa**. Išlo o druhú najčastejšiu odpoveď po odpovedi „kvalitný pedagogický tím“ a oveľa častejšiu odpoveď ako „podpora zo strany štátnych inštitúcií“ (Graf 65).

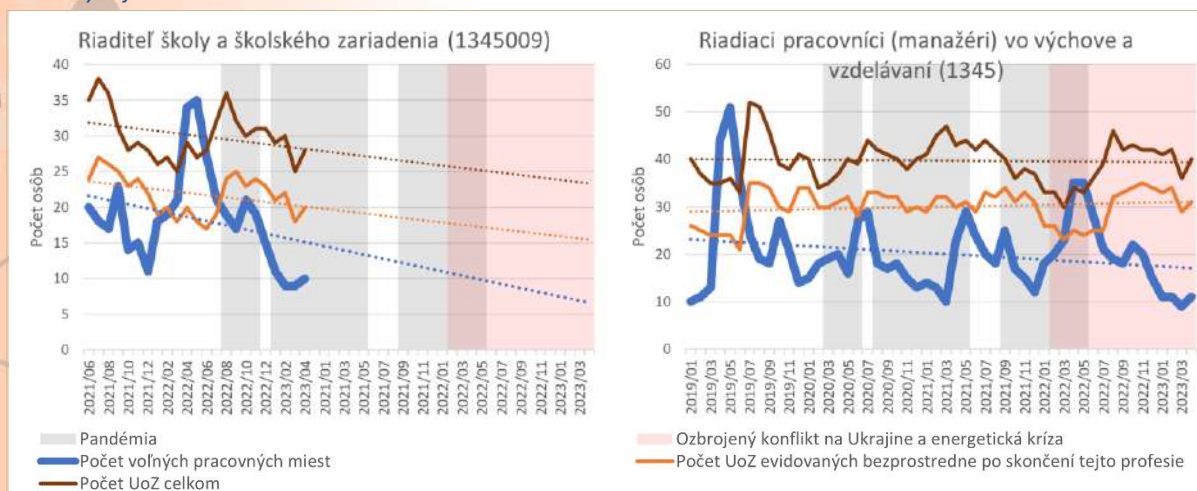
Z uvedeného vyplýva, že **podpora zo strany zriaďovateľa je dôležitou oblasťou, ktorej je potrebné sa venovať**. Mala by byť zameraná na získavanie finančných prostriedkov a zabezpečenie prostredia v škole na takej úrovni, aby sa riaditeľ školy so svojim personálom mohli venovať skvalitňovaniu pedagogického procesu, a to nielen vo vzťahu prístupu učiteľom k žiakom, ale aj vedenia k učiteľom, aby sa proces učenia stal atraktívnejším a efektívnejším pokiaľ možno bez napätia, sporov a zbytočného zaťažovania učiteľov povinnosťami, ktoré nie sú až také potrebné. V dnešnej dobe toto zabezpečiť nie je ľahké a vyžaduje si zo strany riaditeľa okrem bežných kvalifikačných predpokladov aj osobnostné predpoklady prirodzeného a spravodlivého vodcu.

Komunikácia a podpora školy so zriaďovateľom by však mala byť vzájomná. Potvrdzujú to aj výstupy z dotazníkového prieskumu samospráv, podľa ktorých by mal byť **riaditeľ školy v prvom rade manažér**, ktorý by na pravidelnej báze konzultoval s vedením obce chod a hospodárenie školy. Zároveň by sa škola spolupodieľala na verejnom a kultúrnom živote, aby sa nevytrácala socializácia v obci, resp. aby sa školy viac zapájali do projektov, ktorých výsledok je prospešný pre celú obec a spoločnosť. Objavili sa aj myšlienky, aby pedagogický zbor pochádzal priamo z obce, aby mali učitelia vzťah k miestnemu prostrediu (bližšie informácie v prílohách, časť 5.2.8.3).

To samozrejme zasahuje aj do oblasti **skvalitnenia požiadaviek a procesu výberového konania na funkciu riaditeľa školy**. A to i napriek tomu, že o túto funkciu bol – najmä pred pandemiou – vysoký záujem zo strany škôl (podobne ako aj o ostatných riadiacich pracovníkov vo výchove a vzdelávaní), čo možno dokumentovať vysokým počtom nahlásených voľných

pracovných miest. Ako jedni z mála profesií bolo v určitých rokoch počet voľných pracovných miest väčšie ako počet nezamestnaných (Graf 66).

Graf 66: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest v kontexte skúmaných javov

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

Podľa našich vedomostí plní v súčasnosti riaditeľ školy skôr úlohy projektového manažéra pre zabezpečenie bežného chodu školy, čo ho zaťažuje natoľko, že sa potom nemôže dostatočne venovať zvyšovaniu pedagogickej úrovne školy.

Potrebná je preto pomoc zriaďovateľa vedúcim zamestnancom škôl v nasledujúcich oblastiach:

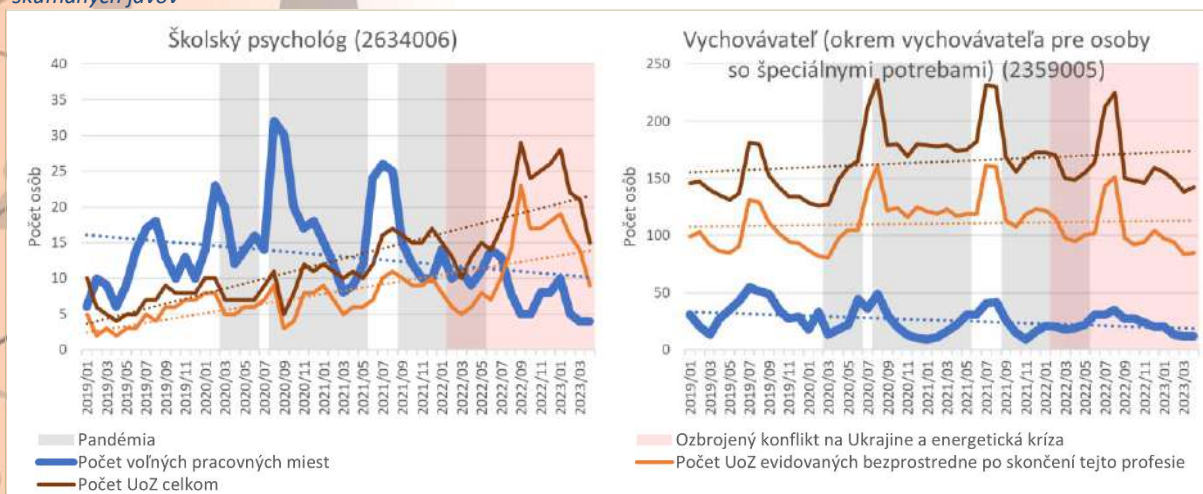
- **Žiadosti o nenávratný finančný príspevok** z Európskych štrukturálnych fondov (EŠF). Podľa našich skúseností z praxe majú školy problémy požiadať a realizovať projekt na základe Výzvy zo štrukturálnych fondov, ich riaditelia nemajú na to dostatok skúseností. Obec by im v tom mohla pomôcť pri vyhľadávaní vhodných projektov, zabezpečení potrebnej dokumentácie pre školy a pod..
- **Realizácia projektov** na úrovni školy. Riaditelia škôl sa vo svojej práci viac zameriavajú na realizáciu projektov pre materiálne zabezpečenie školy a menej pre zabezpečenie projektov vedúcich k skvalitneniu pedagogického procesu aj podľa poznatkov z realizácie funkčného vzdelávania vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov (rozširujúci modul projektový manažment). Možno to vidieť aj na prevažujúcich témach záverečných prác, ktoré si vybrali: projekty výmeny okien,

výmene elektrického vedenia, vybudovanie záhrady alebo ihriska. Svoj výber zdôvodňovali tým, že zriaďovatelia škôl sa nezaujímajú o to, čo by bolo potrebné riešiť na ich školách.

- Pomoc by mohla byť zameraná aj v **legislatívnej oblasti**, konkrétne na plnenie špecifických povinností vyplývajúcich z množstva zákonných a podzákonných noriem, ktoré sa týkajú napríklad verejného obstarávania, pracovnoprávných vzťahov, bezpečnostných či hygienických štandardov. Obsiahnuť všetky tieto požiadavky pre bežných riaditeľov ale aj starostov problematické, vyžadujúce si množstvo času, ktorý by mohol byť venovaný inde. Navyše nie je ani efektívne, aby sa tomu venovalo také veľké množstvo ľudí. V tomto procese by mohlo pomôcť aj **Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS)**, resp. aj špeciálne na to vyčlenení špecialisti z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaS SR).

V dotazníkovom prieskume poukazovali zástupcovia obcí viackrát na duplicitu alebo dvojkoľajnosť v riadení, za čo považujú skutočnosť, že riadenie finančných tokov prebieha zo strany mesta, avšak metodické riadenie po línii odborov školstva. Viacerí navrhujú, aby sa riadenie aj financovanie (resp. prenesené kompetencie v oblasti školstva) vrátilo priamo pod Ministerstvo školstva, t.j. bez účasti obcí, čo by ich odľahčilo. Školy by podľa nich mohli vybavovať samostatne aj menšie dotácie, ako napríklad dotácia na stravu, lyžiarsky výcvik alebo škola v prírode, pretože „niekedy cez obce musia vrátiť 1 euro a z kraja a bombardujú zamestnancov obce s takými otázkami o použití, alebo o vyúčtovaní, že nevieme sa k tomu

Graf 67: Vývoj počtov evidovaných uchádzačov o zamestnanie a nahlásených voľných pracovných miest v kontexte skúmaných javov

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, graf autori

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

riadne vyjadriť“. Na druhej strane však sú aj takí, čo by mohla mať samospráva spolu s dostatočným finančným krytím aj „výraznejšie operatívne a riadiace kompetencie“ (bližšie informácie v prílohách, časť 5.2.8.3).

Ako už bolo naznačené, pozornosť by mala byť venovaná aj pri **výberových konaniach** na funkciu riaditeľa školy. Malo by ísť napríklad o človeka s dlhodobou (napríklad 5 ročnou) praxou v tom type zariadenia, na ktorého vedenie sa uchádza, aby vopred vedel čo presne ho čaká a čo jeho funkcia obnáša. V súčasne je podľa Zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve požiadavka na päť rokov odbornej alebo pedagogickej praxe, čo je definované len všeobecne, takže sa môže stať že na pozíciu riaditeľa školy sa uchádza niekto, kto nemá skúsenosti s fungovaním svojej inštitúcie.

Dôležité sú aj osobnostné a manažérske schopnosti vo vedení a motivovaní ľudí, kde nechýba prirodzený takt, ľudskosť a empatia.

4.5.3. Závery a odporúčania zmien na karte zamestnania

4.5.3.1. *Zmeny vplyvom posledných krízových udalostí*

Zmeny vplyvom posledných krízových udalostí sa dotkli najmä oblasti **základného a vyššieho školstva**, a to v súvislosti s prechodom a následnými zvyklosťami na online formu vyučovania. V tejto súvislosti stúpili nároky učiteľov na počítačovú gramotnosť.

Najmä od druhého stupňa základného školstva sa tiež zvýšila náročnosť učenia žiakov ovplyvnených protipandemickými opatreniami. Mnohí žiaci si zvykli na „voľnosť“ vyučovania v online forme a /alebo stratili pracovné návyky, čo sa prejavilo na ešte menšej ochote plniť požiadavky učiteľov. Sledovať bolo možné aj uvoľnenie dochádzky do škôl, keď ešte stále môže rodič ospravedlniť neprítomnosť žiaka v škole bez udania dôvodu, čo potom žiaci aj rodičia zneužívajú. To potom môže mať ďalší vplyv na ďalšie znižovanie atraktivity učiteľských profesií.

Na druhej strane neboli učiteľské profesie postihnuté poslednými krízovými udalosťami tak ako v iných profesiách pokiaľ ide o ich stabilitu v zamestnaní.

4.5.3.2. Odporúčania zmien na karte zamestnania

Riaditeľ základnej/strednej/jazykovej školy

<https://www.sustavapovolani.sk/register-zamestnani/pracovna-oblast/karta-zamestnania/500169-riaditel-zakladnej-strednej-jazykovej-skoly/>

- **Povinná prax na škole.**

Odporúčame rozšírenie súčasnej požiadavky všeobecne definovanej praxe 60 mesiacov (resp. 5 rokov) pedagogickej alebo odbornej činnosti na 60 mesiacov praxe na type školy, na ktorú sa záujemca uchádza (základnej, strednej alebo jazykovej).

Dôvodom je skutočnosť, že od riaditeľa sa očakávajú predovšetkým **manažérske zručnosti**, keďže vedie školu. Má teda prioritne zabezpečiť bezproblémový chod svojho zariadenia a dobré vzťahy v pedagogickom kolektíve. Pokiaľ okrem toho aj učí, je to jeho doplňujúca činnosť. Myšlienka potreby oddelenia fungovania riaditeľa a pedagóga sa objavila aj vo výsledkoch dotazníkového prieskumu, keďže v súčasnosti sa „skvelí pedagógovia z výberových konaní sa zahlcujú administratívou a správou majetku“ (pozri prílohu, časť 5.2.8.5).

Prax vo svojom type školy tiež zabezpečí, že uchádzač o post riaditeľa bude mať predstavu čo ho čaká a čo od neho očakávajú učitelia.

- **Druhá kvalifikačná skúška zameraná na manažérske schopnosti riaditeľa**

Napriek tomu že ide prioritne o prácu manažéra by mal riaditeľ školy aj naďalej vlastniť atestáciu pedagogických a odborných zamestnancov vrátane praxe. Môže tak lepšie chápať problémy učiteľov, ktorých kolektív vedie. Zodpovedá tiež za kvalitu vzdelávacieho procesu, čo si tiež vyžaduje odborné predpoklady.

Záujemca o post riaditeľa by však mal navyše od bežných učiteľov mať absolvovanú aj špeciálnu kvalifikačnú skúšku zameranú na **manažérske zručnosti** vrátane schopnosti empatie a vedenia, ktoré sú v tomto prípade nemenej dôležité. Špecializovaná by bola na cieľovú skupinu riaditeľa školy. Mohla by sa pritom vyžadovať aj **prax zástupcu riaditeľa školy**.

Zvážiť je možné aj to, aby mal uchádzač o pozíciu riaditeľa školy absolvovaný minimálne aj **základný kurz manažmentu**.

Učiteľ druhého stupňa základnej školy

<https://www.sustavapovolani.sk/register-zamestnani/pracovna-oblast/karta-zamestnania/496315-ucitel-druheho-stupna-zakladnej-skoly/33-vychova-vzdelavanie-a-sport/>

- **Zvýšené nároky na zvládnutie žiakov**

Okrem tradičných odborných kompetencií odporúčame klásť vyšší dôraz na soft-skills zameraných na zvládnutie starších žiakov, ktorí aj vplyvom protipandemických opatrení stratili pracovné návyky, majú nižšiu schopnosť sústredenia sa, vzpierajú sa proti učiteľom následkom ich „práv“, pre ktoré učitelia nemôžu byť voči nim prísni tak ako by to bolo potrebné.

Môže ísť aj o frustrovaných žiakov (a tiež učiteľov) pod vplyvom posledných krízových udalostí a následného spoločenského vývoja, ktorí sa aj preto nedokážu sústrediť na učivo tak ako pred tým.

Pre učiteľov sú nároční aj žiaci čo ich nerešpektujú, sú voči nim drzí či arogantní. Nezriedka sú takými aj rodičia, ktorí učiteľov zasypávajú správami cez ľahko dostupný elektronický systém EduPage o tom čo všetko sa im nepozdáva a s ktorými je tiež náročné komunikovať.

Nie každý učiteľ dokáže zvládať takéto náročné situácie. Mnohí preto odchádzajú zo systému, čo je tiež jedna z dôležitých príčin celkovo nízkeho záujmu o túto profesiu.

Uvedené platí nielen pre učiteľov základných škôl, ale aj učiteľov stredných a iných škôl či vychovávateľov, ktorí prichádzajú do kontaktu so staršími deťmi. Zvládať mladšie deti je v tomto ohľade ľahšie, keďže sú vo všeobecnosti tvárnejšie.

Vzhľadom na častejšie psychické problémy sa zvyšujú aj nároky na pracovníkov **psychologického poradenstva.**

NAJDÔLEŽITEJŠIE ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Nedávne krízové udalosti boli pre celú spoločnosť bezprecedentné. Mnoho z toho, čo sme počas nich smeli zažiť alebo sledovať, by ešte pred krátkym obdobím nikto nepredpokladal, že je vôbec možné. Predstavitelia verejnej správy, manažéri spoločností ani bežní občania sa nemohli na niečo také pripraviť bežnými spôsobmi vzdelávania sa zo skúseností iných, pretože v minulosti sa za podobných okolností nikdy nič také nenastalo. Neboli preto k dispozícii ani konkrétne skúsenosti či postupy, z ktorých by sa dalo čerpať. Zároveň nič nenasvedčuje tomu, že by sa niečo ďalšie podobne neočakávané a nepredvídateľné nemohlo odohrať aj v blízkej budúcnosti.

Výrazný vplyv na štruktúru v hospodárstve

Bezprecedentné opatrenia zákazu pohybu prakticky od začiatku prvej vlny pandémie, následkom ktorých došlo k zabrzdzeniu takmer celého hospodárstva, spôsobili rýchly rast miery nezamestnanosti o viac ako dva percentuálne body.

Z pohľadu dlhodobého vývoja sa tento nárast nemusí zdať vysoký aj preto, že miera nezamestnanosti sa už vrátila do doby pred začatia pandémie. Oveľa vážnejšie sú z tohto pohľadu nerovnováhou vyvolané **štrukturálne zmeny** na trhu práce, ktoré sa už nemusia vrátiť do pôvodného stavu. Opakovanie pandemických opatrení spolu so všeobecnou neistotou ohľadne budúcnosti spôsobili napríklad to, že niektoré profesie začali byť v očiach zamestnancov vnímané ako obzvlášť rizikové. Týkalo sa to najmä prác v silnejšie postihnutých sektoroch, ktoré navyše nebolo možné vykonávať z domu. Neskôr, teda aj po uvoľnení protipandemických opatrení, sa začal objavovať ich akútny nedostatok, keďže po prepustení sa zamestnanci v týchto profesiách snažili preorientovať do iných profesií a sektorov, ktoré vnímali ako stabilnejšie.

Vojnový konflikt na Ukrajine a energetická kríza potom len prehĺbili už pred tým existujúce problémy v slabších sektoroch. Postihnuté boli preto najmä tie odvetvia, v ktorých štrukturálne problémy existovali už pred tým.

Najviac postihnutými v hospodárstve SR z pohľadu **hlavných profesných skupín** boli administratívni pracovníci, operátori a montéri strojov a zariadení a pracovníci v službách a obchode. U každej z nich súčasné počty nezamestnaných prekročili 10% priemerných počtov predpandemického roku 2019.

Na úrovni jednotlivých profesií možno na základe kvantitatívnej analýzy za **10 nezamestnanostou najviac postihnutých všetkými sledovanými krízovými udalosťami** považovať nešpecifikované profesie operátorov zariadenia v hutníckom a zlievarenskom priemysle, špecialistov v oblasti verejnej služby a štátnej služby, niektoré vojenské profesie, nešpecifikované druhy špecialistov v oblasti telekomunikácií, spracovateľov hydiny, paradoxne aj kuriérov, ďalej hutníkov oceliarov, špeciálnych pedagógov, stavebných architektov a lekárov bez špecifikácie. Vo všetkých týchto profesiách vzrástli počty evidovaných nezamestnaných za posledné tri mesiace, za ktoré sme mali k dispozícii údaje (február-apríl 2023), oproti rovnakému obdobiu posledného predpandemického roku o viac ako 224%. O minimálne dvojnásobne vzrástli počty aj u fyzioterapeutov bez špecializácie, sprievodcov a vlakvedúcich v osobnej železničnej doprave, u nešpecifikovaných profesií chovateľov zvierat, vinohradníkov, nešpecifikovaných kozmetikov a podobných pracovníkov a operátorov povrchových úprav vo výrobe motorových vozidiel.

Dôležitejšie je však posudzovať situáciu v kontexte s **počtami nahlásených voľných pracovných miest, ktoré sú v súčasnosti (na úrovni hlavných profesných skupín)** všetky s výnimkou jednej profesnej skupiny (operátori a montéri strojov a zariadení) **hlboko pod úrovňou priemeru z roku 2019**. Môžeme to dať do súvisu so sledovaným vyšším rastom zamestnanosti ako bol skutočný pokles nezamestnaných, čo bolo spôsobené okrem iného aj prílivom lacnej pracovnej sily zo zahraničia vplyvom utečeneckej krízy. Svoju úlohu tu mohol zohrať aj návrat Slovákov pracujúcich v zahraničí.

Pochopiteľne to už neplatí na úrovni jednotlivých profesií. Za profesiu, ktorej dopyt sa zo strany zamestnávateľov v hospodárstve SR v súvislosti s poslednými krízovými udalosťami zvýšil najviac, možno označiť **špecialistu klientskej podpory a prevádzky IKT** (až 46 násobný rast v mesiacoch február-apríl 2023 oproti rovnakému obdobiu 2019), ďalej pomocníka

v domácnosti (10,7 násobný rast). Do prvej desiatky možno ešte zaradiť stavebných stolárov, vodičov trolejbusu, lodníkov, odborných administratívnych asistentov v zdravotníckom zariadení, pomocných pracovníkov v zmiešanom hospodárstve, nešpecifikovaných zdravotníckych asistentov, porážačov a vykosťovačov a nešpecifikovaných lekárov. Dopyt zamestnávateľov je v súčasnosti vo všetkých týchto profesiách viac ako 3,2 násobne vyšší ako v rovnakom období v predpandemickom roku.

Zamestnávanie cudzincov má síce pozitívny dopad na trh práce pri znižovaní počtov nedostatkových miest. Ide však o dočasné riešenie, keďže po ukončení krízy sa zamestnaní cudzinci môžu vrátiť do svojich krajín.

Sektor verejnej správy postihnutý najmenej

Sektor verejnej správy, obrany a povinného sociálneho poistenia bol poslednými udalosťami postihnutý najmenej pokiaľ ide o situáciu meniacich sa podmienok na trhu práce. Ak vôbec možno hovoriť o postihnutí, pretože počty evidovaných uchádzačov o zamestnanie dosahovali v tomto sektore v roku 2023 dokonca nižšie hodnoty ako pred pandémiou v roku 2019

Vo verejnom sektore sa situácia na trhu práce môže meniť pomalším tempom aj preto, lebo nie je nútený reagovať tak rýchlo ako súkromný sektor, ktorý je pod oveľa vyšším tlakom v súvislosti s jeho prežitím. Svedčia o tom aj ukazovatele zmien nahlásených voľných pracovných miest, ktoré sú v jednotlivých profesiách neporovnateľne nižšie ako v hospodárstve SR. V rebríčku najväčšieho rastu nahlásených voľných pracovných miest zamestnávateľmi tohto sektora sa na prvom mieste nachádza profesia upratovačky, pričom však ide len o rast 6%. K rastu VPP došlo už iba u profesie nešpecifikovaný príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže (3%).

Na základe toho môžeme dospieť k záveru, že **zamestnávatelia vo verejnej správe vplyvom sledovaných krízových udalostí výrazne obmedzili prijímanie nových pracovníkov**. Nové úlohy sa snažili zabezpečovať existujúcimi zamestnancami. Nepristupovali k reštrukturalizácii svojho personálneho substrátu tak ako v súkromnom sektore.

Citeľne nižšie ako v súkromnom sektore bolo aj **prepúšťanie existujúcich zamestnancov** verejnej správy. V rebríčku 10 zvýšenou nezamestnanosťou celkovo najviac postihnutých profesií možno dnes nájsť príslušníkov policajného zboru služby poriadkovej polície (čo však už bolo spôsobené prepúšťaním tesne pred vypuknutím pandémie, nejde teda o vplyv sledovaných krízových udalostí), ďalej nešpecifikovaných pracovníkov verejnej ochrany a bezpečnostných služieb, triedičov odpadov, pomocníkov v kuchyni, príslušníkov mestskej a obecnej polície, nešpecifikovaných terénnych sociálnych a zdravotných pracovníkov, nešpecifikovaných vysokých štátnych úradníkov, koordinátorov verejnoprospešných služieb a aktivačných prác, finančných kontrolórov a vyšších súdnych úradníkov.

Na tomto mieste pokladáme za dôležité pripomenúť, že pod verejným sektorom sme pri vyššie uvedenom hodnotení mali na mysli sektor verejnej správy a služieb vymedzený na účely tejto štúdie ako „Verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie“. Nespadá pod neho napríklad sektor školstva (ktorý spadá do Sektorovej rady pre vzdelávanie, výchovu a šport), ani zdravotníctvo a sociálne služby (ktoré zastrešuje Sektorová rada pre zdravotníctvo, sociálne služby) ani životné prostredie (ktoré spadá do Sektorovej rady pre vodu, odpad a životné prostredie), atď. – ak nie je ich zamestnávateľ priamo obec alebo mesto. Všetky tieto ako aj iné sektory sme však zahrnuli tam, kde sme hovorili o „hospodárstve SR“.

Ak by sme napríklad chceli sledovať sektor školstva, tam je nedostatok učiteľov akútny. Nie je to však spôsobené špecificky poslednými krízovými udalosťami, ale rastom počtu detí v poslednom období a najmä nízkym záujmom o prácu učiteľa a aj s tým súvisiace nízke počty absolventov učiteľských smerov. Tento problém pretrvával aj pred obdobím vypuknutia pandémie. Ozbrojený konflikt na Ukrajine ho len čiastočne prehĺbil v súvislosti s vyšším prílevom detí matiek utečencov z Ukrajiny, ktoré sa školský systém snažil absorbovať. Podobne sa zvýšili aj nároky na materské školy, čo len prehĺbilo akútny nedostatok kapacít, ktorý však tiež pretrvával aj pred začatím pandémie. Na zlepšenie situácie **odporúčame**:

- Na karte zamestnanca „**učiteľ druhého stupňa základnej školy**“ okrem tradičných odborných kompetencií klásť vyšší dôraz na soft-skills zameraných na zvládnutie starších žiakov, ktorí aj vplyvom protipandemických opatrení stratili pracovné

návyky, majú nižšiu schopnosť sústredenia sa, vzpierajú sa proti učiteľom, nerešpektujú ich, a pod. Alebo na zvládnutie komunikácie s frustrovanými rodičmi, ktorí učiteľov zasypávajú správami cez ľahko dostupný elektronický systém EduPage.

- Na karte zamestnanca „**riaditeľ základnej/strednej/jazykovej školy**“ rozšírenie súčasnej požiadavky všeobecne definovanej praxe 60 mesiacov (resp. 5 rokov) pedagogickej alebo odbornej činnosti na 60 mesiacov praxe na type školy, na ktorú sa záujemca uchádza (základnej, strednej alebo jazykovej). Dôvodom je skutočnosť, že od riaditeľa sa očakávajú predovšetkým **manažérske zručnosti**, keďže vedie školu. Má teda prioritne zabezpečiť bezproblémový chod svojho zariadenia a dobré vzťahy v pedagogickom kolektíve. Pokiaľ okrem toho aj učí, je to jeho doplňujúca činnosť. Myšlienka potreby oddelenia fungovania riaditeľa a pedagóga sa objavila aj vo výsledkoch dotazníkového prieskumu, keďže v súčasnosti sa „*skvelí pedagógovia z výberových konaní sa zahlcujú administratívou a správou majetku*“
- Napriek tomu, že ide prioritne o prácu manažéra, by mal riaditeľ školy aj naďalej vlastniť atestáciu pedagogických a odborných zamestnancov vrátane praxe. Môže tak lepšie chápať problémy učiteľov, ktorých kolektív vedie. Zodpovedá tiež za kvalitu vzdelávacieho procesu, čo si tiež vyžaduje odborné predpoklady.
- Záujemca o post riaditeľa by však mal navyše od bežných učiteľov mať absolvovanú aj špeciálnu kvalifikačnú skúšku zameranú na manažérske zručnosti vrátane schopnosti empatie a vedenia, ktoré sú v tomto prípade nemenej dôležité. Špecializovaná by bola na cieľovú skupinu riaditeľa školy. Mohla by sa pritom vyžadovať aj prax zástupcu riaditeľa školy.
- Zvážiť je možné aj to, aby mal uchádzač o pozíciu riaditeľa školy absolvovaný minimálne základný kurz manažmentu.

Relatívne menšie zmeny v politike zamestnávania vo verejnom sektore súvisia aj s tým, že ani zástupcovia mestských a obecných úradov v dotazníkovom prieskume **nepotvrdili**, že by sa vplyv negatívnych krízových udalostí podpísal pod **nedostatok uchádzačov o zamestnanie s požadovanou kvalifikáciou na trhu práce**. Ak išlo o nedostatok, tak bol zaznamenaný aj pred

krízovými udalosťami. Na trhu práce v tomto smere dlhodobo chýbajú hlavne uchádzači, ktorí by obsadili nedostatkové remeselné, manuálne a obslužné činnosti, odborné činnosti v oblasti verejného obstarávania, verejnej ekonomiky, rozpočtu, účtovníctva, personalistiky, chýbajú manažéri pre verejný sektor a vznikajúce sociálne podniky, informatici, odborní zamestnanci v oblasti sociálneho zabezpečenia, opatrovatelky, učitelia materských a základných škôl hlavne v oblasti humanitných vied, taktiež v oblasti telesnej výchovy, asistenti a odborní zamestnanci pre prenesený výkon štátnej správy.

Dlhodobé problémy vo vzdelávaní zamestnancov sektora

Za najdôležitejší záver vyplývajúci zo zmapovania zamestnancov mestských a obecných úradov a ich odbornej prípravy možno označiť **dlhodobý nedostatok odborného vzdelávania v oblasti verejnej ekonomiky, rozpočtu verejnej správy a účtovníctva zameraného na verejný sektor**. Odbornú prípravu pre uvedené profesie pre verejnú správu majú zabezpečovať stredné odborné školy. Prioritne sa tejto oblasti vzdelávania majú venovať obchodné akadémie, ktoré sa transformovali z bývalých stredných ekonomických škôl. Po zmene názvu na obchodné akadémie sa zmenilo aj zameranie v rámci výuky ekonomických predmetov, a to výlučne na oblasť ekonomiky v podnikaní. To isté dlhodobo zaznamenávame aj v oblasti vzdelávania a prípravy na vysokých školách, kde je prioritou ekonomika podnikania a obchodu.

Problémy so vzdelávaním signalizujú aj respondenti dotazníkového prieskumu miest a obcí. Vo svojich odpovediach zhodne konštatujú, že **aj pred krízovými udalosťami nebolo možné nájsť pracovnú silu, ktorá by ihneď zvládla prácu bez problémov hlavne vo verejnom sektore** či už v štátnej správe alebo v samospráve. Poukazujú na nedostatočnú, resp. absolútnu neznalosť ekonomiky, rozpočtu a účtovníctva pre verejný sektor a to hlavne v spojitosti s preneseným výkonom štátnej správy. Ekonomické procesy v samospráve považujú za zložité, s ktorými sa záujemcovia o výkon tohto druhu práce nemali kde stretnúť. Týka sa to aj skúsených účtovníkov a ekonómov z podnikateľského sektora, ktorí prichádzajú na pracovné pozície do verejného sektora. To je dopad jednostranne zameranej výuky na stredných a vysokých školách ekonomického smeru výlučne pre podnikateľský sektor.

V tejto súvislosti možno navrhnúť nasledujúce **odporúčania**:

- Zapojiť samosprávy do duálneho vzdelávania tak, aby nedostatkové profesie nahrádzali absolventmi škôl a teda aby aj stredné školy otvárali také odbory, o ktoré má samospráva záujem,
- **rozšíriť výučby ekonomických predmetov ako je verejná ekonomika a verejná správa** v oblasti ekonomiky, účtovníctva, ľudských zdrojov a pod. na stredných a vysokých školách ekonomického zamerania.

Nové nároky na zamestnancov mestských a obecných úradov

To, že sa posledné krízové udalosti dnes ešte neprejavujú v akútnom nedostatku niektorých profesií na trhu práce neznamená, že sa nezmenili aj nároky na zamestnancov. Práve naopak. **Pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetická kríza v sektore verejných služieb a správy si vyžiadali výrazné zmeny vo vedomostiach zamestnancov a manažérov územnej samosprávy**, zvýšili sa požiadavky na flexibilitu a zmeny v zručnostiach pri zabezpečovaní úloh v rámci prenesených a originálnych kompetencií. Zamestnanci v územnej samospráve, ale aj na úrovni riadenia štátu, boli nútení hľadať riešenia a prijímať opatrenia v situáciách, s ktorými doposiaľ nemali skúsenosti. Bolo nevyhnutné pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej situácie v krajine a následne zabezpečovať a aplikovať do praxe postupy rýchlo sa meniacej legislatívy – zákonov, osobitných predpisov, vyhlášok, usmernení a pokynov. V uvedenom krízovom období bolo nevyhnutné urýchliť proces digitalizácie služieb vo vzťahu k občanom a inštitúciám, overiť kvalitu a výkon existujúcich informačných a komunikačných technológií a hlavne pripravenosť zamestnancov pre výkon práce, ktorá si vyžadovala nové vedomosti a zručnosti.

Po covidovej pandémii doľahla na verejný sektor energetická kríza, ktorá so sebou priniesla požiadavku na vedomosti a zručnosti sledovania spotreby a vyúčtovania platieb za energiu a plyn, orientáciu sa v jednotlivých zložkách fakturácie, prijímanie opatrení na zníženie energetickej záťaže verejných budov, aplikáciu náročného procesu verejného obstarávania a na zmluvné dohodovanie objemov a cien energií. Konflikt na Ukrajine bolo potrebné riešiť

starostlivosťou a zabezpečením procesov pre občanov Ukrajiny, ktorí na našom území získali štatút dočasného útočiska, spojených s ubytovaním, umiestnením detí v rámci vzdelávacieho procesu a trhu práce. trh. Všetky tieto negatívne udalosti výrazne zvýšili tlak na zamestnancov samosprávy, aby sa za krátke časové obdobie adaptovali a flexibilne reagovali na vyvolané okolnosti získaním a upevňovaním si nových vedomostí a zručností.

Aj podľa výsledkov dotazníkového prieskumu vyplynulo, že sa vplyvom týchto všetkých udalostí **zvýšili požiadavky na nové zručnosti zamestnancov u 45% obcí**. Išlo najmä o zvýšený stupeň ovládania **informačných a komunikačných technológií**, zvládanie **krízového riadenia**, zabezpečovanie **logistiky**. Zamestnanci boli nútení spracovať rýchlo sa meniacu legislatívu v rôznych oblastiach života a uplatňovať legislatívne zmeny v praxi. Zvýšené nároky na zamestnancov v súvislosti s covidovou pandémiou a konfliktom na Ukrajine súviseli so zmenou v komunikácii a prístupom k obyvateľom a ich potrebám, hlavne v sociálnej oblasti, v zabezpečení poskytovania psychologickej a zdravotníckej pomoci, vyžadovala sa výrazná miera flexibility pri spracovaní údajov elektronickou formou v rôznych programových aplikáciách, a pod.

Potvrdilo sa tiež, že vplyv posledných krízových udalostí zvýšili tlak na zamestnancov úradov hlavne na **prácu a komunikáciu v on-line priestore**. Komunikácia s obyvateľmi sa preniesla pri niektorých činnostiach na výkon práce z domu, využívanie bezhotovostných platieb, vybavovanie a doručovanie písomností elektronickou formou, hlavne v čase covidovej pandémie. Aj zasadnutia zastupiteľstiev bolo nutné preniesť do on-line priestoru, aby sa činnosti v obciach a mestách nezastavili, čo zamestnancov, starostov, primátorov a poslancov postavilo do novej pozície. Hlavné postavenie v tomto krízovom období zohrávali informatici, ktorí zabezpečovali on-line komunikáciu z technického pohľadu a flexibilne museli zabezpečiť ich používanie zamestnancami úradov. Krízové situácie posunuli výrazným krokom vpred komunikáciu na úroveň, ktorá mala značný vplyv na chod úradov z finančného hľadiska.

Na základe právnej analýzy vývoja kompetencií obecnej samosprávy vo vzťahu s poslednými krízovými udalosťami možno identifikovať nasledovné oblasti, v ktorých obce

môžu cítiť zvýšený dopyt po výbere kvalifikovaných zamestnancov alebo potrebu zvyšovania a prehĺbovania kvalifikácie existujúcich zamestnancov:

- školstvo;
- sociálna oblasť a zdravotníctvo;
- oblasť riadenia, správy majetku, personálna oblasť, ochrana osobných údajov;
- systém krízového riadenia a civilná ochrana obyvateľstva;
- kybernetická bezpečnosť, správa informačných systémov a umelá inteligencia;
- obnoviteľné zdroje energie, adaptácia na zmenu klímy a životné prostredie.

Z tejto analýzy tiež vyplýva, že nedávne krízové stavy v oblasti verejnej správy vytvárajú tlak aj na používanie tzv. „soft skills“ zamestnancov. Odhaduje sa, že **do roku 2030 budú povolania vyžadujúce významné mäkké zručnosti predstavovať dve tretiny všetkých pracovných miest**. Sú dôležité z hľadiska riešenia pracovných problémov a vzťahujú sa na všetky druhy zamestnania a kariéry.

Zlepšenie situácie v obsadzovaní nedostatkových pozícií v samospráve prostredníctvom lepšej **motivácie uchádzačov o zamestnanie** by mohli prispieť jasné a transparentné **pravidlá výberového** konania bez politických vplyvov, ktoré by boli postavené výlučne na odborných predpokladoch. V tejto súvislosti **odporúčame**:

- Pripraviť zákon o štátnej službe, ktorý určí aj pre samosprávy, aké pozície je možné obsadiť bez výberového konania a **ktoré môžu byť obsadené len výberovým konaním**.
- Rozšíriť povinnosť výberových konaní v zákone č. 552/2003 o výkone práce vo verejnom záujme nie len na vedúce pozície, ale aj na referentské pracovné miesta.

Zmeny v oblasti „soft skills“ a využívania „etických kódexov“

Skúsenosti s poslednými krízovými udalosťami a s nimi spojený turbulentný vývoj priniesli do života mnohých ľudí prvok neistoty. Zvýraznili dobré aj zlé stránky v ich charakteroch vrátane schopností ako sú napríklad kreativita objavovať a uplatňovať nové riešenia, komunikačné zručnosti, schopnosti počúvať a porozumieť iným, byť otvorený pre nové

spôsoby myslenia spolu s rozvinutými schopnosťami zvažovania a rozlišovania ktoré myšlienky a činy sú škodlivé a ktoré z dlhodobého hľadiska prinášajú prospech. A netreba zabúdať ani na schopnosti taktu a empatie na zvládanie napätých situácií, ktorými sú ľudia vystavovaní v čoraz väčšej miere pod vplyvom rastúcej neistoty a zmien.

Zreteľne vnímame, že práve kultúra v pracovnej a mimopracovnej činnosti, kam zaraďujeme aj rešpektovanie morálno - etických noriem je niečím, čo sa tiež výrazne zmenilo vplyvom tlaku pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy. A to dokonca ešte zásadnejšie ako požiadavky na bežné odborné znalosti.

To ako sa ľudia k sebe správajú závisí vo veľkej miere od ovzdušia celkovej dôvery v spoločnosti. Na jej upevňovanie alebo rozklad majú zástupcovia verejnej správy veľký vplyv, pretože sú najviac viditeľní. Pôsobia v tom doslova ako vzor, ktorý by v mnohom mohol dopomôcť k zmene k lepšiemu.

Miestna územná samospráva vykonáva okrem iného aj rozhodovanie o právach a povinnostiach osôb v rámci svojej územnej pôsobnosti. Napriek tomu, že toto rozhodovanie sa môže pohybovať len v rámci legislatívne stanovených mantinelov, v konečnom dôsledku je to konkrétny zamestnanec, ktorý sa musí správne rozhodnúť v spleti príkazov, zákazov, noriem a množstva interných a externých faktorov. Na jednotlivcov pracujúcich v miestnej územnej samospráve je z toho dôvodu kladených viacero nárokov, ako napríklad vysoký stupeň odbornosti, znalosť legislatívy, znalosť IT, jazyková vybavenosť a podobne. Tieto požiadavky odporúčame rozšíriť o etický rozmer, kde je možné uvažovať s hodnotami ako sú napríklad čestnosť, zdvorilosť, lojalnosť, nesebeckosť, diskretnosť a mlčanlivosť. Mohli by potom slúžiť ako doplnok k profesijnej kvalite zamestnanca, čo by sa potom premietalo do kvality verejných služieb.

V nadväznosti na vyššie uvedené **odporúčame:**

- Jednotlivým mestám a obciam zdefinovať konkrétne profesijno-etické požiadavky nevyhnutné na to, aby sa ich zamestnanci dokázali v konkrétnych situáciách správne rozhodnúť. Ich výber by mal byť voliteľný. Mal by byť zakotvený v internom zaväzujúcom „etickom kódexe“.

- Etický kódex odporúčame zároveň doplniť o zavedenie kontrolných mechanizmov overujúcich uplatňovanie jeho hodnôt v praxi. To všetko by malo viesť nielen k zvyšovaniu nárokov na zamestnanca v miestnej územnej samospráve, ale aj k výzve a k vzniku nových pracovných pozícií, ktoré by mali na starosť dozor a podporu napĺňania spomínaných hodnôt v podobe individuálnych orgánov (napr. „splnomocnenec pre etiku“) alebo kolektívnych orgánov (rada, komisia, a pod.).

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

ACER (2023). Wholesale Electricity Market Monitoribng 2022. Key Developments. European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators. Dostupné [online](#).

Balberčáková, Mária - Erdélyiová Gancárová, Martina. Možnosti regionálneho odmeňovania pedagogických a odborných zamestnancov v školstve, komentár 2/2022, Inštitút vzdelávacej politiky MŠVVaŠ SR, Útvar hodnoty za peniaze MF SR. Dostupné na <https://www.minedu.sk/data/att/25036.pdf> [25.7.2023].

Balberčáková, Mária (Inštitút vzdelávacej politiky) – Miklošovič Tomáš (Slovenská akadémia vied): Prognóza počtu žiakov a učiteľov podľa okresov do roku 2030, mikrosimulačný model. Inštitút vzdelávacej politiky MPSVaR, komentár 01/2023. Dostupné na <https://www.minedu.sk/data/att/25814.pdf> [24.7.2023].

Belajová, A. (2012). Dôvody a podmienky pre profesionalizovanie výkonu verejnej správy na Slovensku In Kvalita samosprávneho manažmentu na miestnej úrovni Zborník príspevkov z vedeckého workshopu Trenčín.

Drál, Peter (2019). Výber, kompetencie, rozvoj a výkon funkcie riaditeľa, analýza To dá rozum. M.E.S.A.10. Dostupné na <https://analyza.todarozum.sk/docs/412924001td1a/#vzdelavanie-veducich-pracovnikov-skol-casto-nenaplna-ich-oca?pdf=1> [2.8.2023].

Etický kódex Hlavného mesta SR Bratislavy. Dostupné na internete: <http://www.bratislava.sk>.

Etický kódex Mestského úradu v Banskej Bystrici. Dostupné na internete: <http://www.banskabystrica.sk>.

Etický kódex zamestnancov mesta Trenčín. Dostupné na internete: <http://www.trencin.sk>.

Etický kódex zamestnancov Mestského úradu v Nitre.

Európska komisia.

Eurostat.

Eurostat. Populačné projekcie EUROPOP 2023.

Fabuš, M. (2013). Etika vo verejnej správe. In: Sapík, M. Novák, M. Bednář, M. Morálka, Etika a Politika: 500 let Machiavelliho díla „Il Principe“. Nezávislé centrum pro studium politiky, Academia Rerum Civilium Kolín.

Geffert, R. (2015). Postnoderná civilizácia a fatamorgána ľudských práv s osobitným zreteľom na sociálne práva. Ešte stále kráčaš, demokracia? In: Eštok, G. Geffert, R. Brzdilová, R. Ľudské práva: Kam kráčaš demokracia. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Hábel, Branislav - Veselková, Marcela. Odídenci z Ukrajiny na slovenskom pracovnom trhu rok od vypuknutia vojny. Inštitút sociálnej politiky MPSVaR, február 2023. Dostupné na <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke->

[centrum/analyticke-komentare/komentare_2023/habel_veselkova_2023_odidenci-z-ukrajiny-rok-od-vypuknutia-vojny.pdf](#) [24.7.2023].

Heinrich, Ján, Odbor metodiky a tvorby informácií školstva(2019). Prognóza vývoja materských a základných škôl do roku 2025. Centrum vedecko-technických informácií. Dostupné na https://www.cvtisr.sk/buxus/docs/JH/Prognozna_MS_ZS19.pdf

Hendrych, D. a kol. (2014). Správni věda: Teorie veřejné správy. Wolters Kluwer. Praha.

Hercegová, Alexandra. Hľadá sa učiteľ, znie najčastejší inzerát na Slovensku. Situácia sa vyhrotila, ako doteraz ešte nikdy. HNonline.sk, 10.07.2023. Dostupné na <https://hnonline.sk/slovensko/96093176-hlada-sa-ucitel-znie-najcastejsi-inzerat-na-slovensku-situacia-sa-vyhrotila-ako-doteraz-este-nikdy> [29.7.2023].

https://sustavapovolani.sk/uploaded_files/sri/Bulletin_verejna_sprava.pdf

https://sustavapovolani.sk/uploaded_files/sri/verejna_sprava_web.pdf

<https://www.minedu.sk/26435-sk/aktualne-informacie/>

<https://www.minedu.sk/34377-sk/rok-2021/>

<https://www.minedu.sk/34378-sk/rok-2022/>

<https://www.minedu.sk/skolske-urady/>

<https://www.minv.sk/?dotacie>

https://www.minv.sk/?Vystupy_z_projektu_s_RE_Zabezpecenie_dobrej_spravy_veci_verejnych_na_Slovensku

<https://www.minv.sk/?Vyzvy-POO>

https://www.nku.gov.sk/aktuality/-/asset_publisher/9A3u/content/elektronicky-vykon-moci-mal-ulahcit-komunikaciu-uradov-s-ludmi-opak-je-realitou

<https://www.sustavapovolani.sk/>

<https://www.sustavapovolani.sk/2022/03/strategia-rozvoja-ludskych-zdrojov-v-sektore-verejnych-sluzieb-a-spravy-v-horizonte-2030/>

<https://www.sustavapovolani.sk/register-zamestnani/>

Chapman, R. A. (2003). Etika ve veřejné služby pro nové tisíciletí. Praha: Sociologické nakladatelství. 2003.

Jurkovičová. Klaudia (Ed.). Prezident U.S. Steel Košice: Hrozí obrovský sociálny problém. Korzár Košice, 26. jún 2019, Dostupné na <https://kosice.korzar.sme.sk/c/22155031/prezident-u-s-steel-kosice-hrozi-obrovsky-socialny-problem.html> [29.8.2023].

Karabáč, Jozef. Pozor, klasifikácia zamestnaní sa aktualizovala. Trexima Bratislava, projekt Sektorovo riadené inovácie. Dostupné na <https://cms.sustavapovolani.sk/2021/02/pozor-klasifikacia-zamestnani-sa-aktualizovala/> [18.6.2023].

Kariéra info. Reštaurácie sú zúfalé: Na túto pozíciu nevedia nájsť ľudí, Slováci radšej idú do zahraničia. *Kariéra info*, 31.05.2017. Dostupné na <https://kariera.info.zoznam.sk/cl/1000142/1632843/Restauracie-su-zufale--Na-tuto-poziciu-nevedia-najst-ludi--Slovaci-radsej-idu-do-zahranicia> [24.5.2023].

Králik, J. Kútik, J. (2013) *Kontrolný systém a jeho subsystemy vo verejnej správe*. Plzeň.

Labaj, Marián a Barbora Palášthyová (2022). Vysoké ceny energií môžu prinútiť najmä malé obce obmedziť služby obyvateľom. *Analytický komentár č. 123*, Národná banka Slovenska. Dostupné [online](#).

Machyniak, J. (2013). Transformácia verejnej správy na Slovensku po roku 1989 – Výzvy a realita In: *Teória a prax verejnej správy: Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Malankievičová, S. 2010 *Etika cností*. In: Gluchman, V. *Etické teórie súčasnosti* Prešov

Marcinčin, Anton (2022). Rok 2021: pandémia. V Marcinčin, Anton a Jakub Csabay (eds.) *Ročenka regionálneho rozvoja 2022*, s. 9-15. Bratislava: STU Spektrum.

Ministerstvo financií SR. *Revízia výdavkov zamestnanosti a odmeňovania vo verejnej správe, záverečná správa*. Útvar hodnoty za peniaze, marec 2020.

Ministerstvo hospodárstva SR (2023). *Dotácie na energie pre verejnú správu a cirkvi. Výzva na predkladanie žiadostí*. Dostupné [online](#).

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Centrum vedecko-technických informácií SR. *Materské školy od roku 1920, retrospektívy a časové rady*. Dostupné na https://www.cvtisr.sk/buxus/docs//JC/rady/RETRO_MS.xlsx [14.7.2023].

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Centrum vedecko-technických informácií SR. *Základné školy od roku 1920, retrospektívy a časové rady*. Dostupné na https://www.cvtisr.sk/buxus/docs//JC/rady/RETRO_ZS.xlsx [14.7.2023].

Mitaľ, O. (2016). *Zohľadňovanie etických princípov v podmienkach územnej samosprávy na Slovensku* Košice.

Nariadenie vlády SR č. 341/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme a o ich zmenách a doplnení v znení neskorších predpisov.

Národný program kvality Slovenskej republiky na roky 2013-2016 2013 Dostupné na <http://www.unms.sk>.

Papcunová, V. (2014). *Vnímanie etiky volených a výkonných predstaviteľov miestnej samosprávy z pohľadu obyvateľov*. Sborník príspevku XVII. Medzinárodné kolokvium o regionálnych vedách Hustopeče.

Plutzer, Vojtech, Ján Šilan a Dávid Hojdan (2022). *Odkiaľ sa vzala vysoká inflácia? IFP*, Ministerstvo financií SR, *Komentár 2022/7*. Dostupné [online](#).

Rada Európskej Únie. Medzinštítucionálny spis Odporúčanie Rady týkajúce sa individuálnych vzdelávacích účtov. Brusel, 31.05.2022. Dostupné na <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8944-2022-INIT/sk/pdf> [29.9.2023].

Rada Európskej Únie. Tlačová správa 16.06.2022: Odporúčanie Rady o individuálnych vzdelávacích účtoch na podporu odbornej prípravy dospelých v produktívnom veku. Dostupné na <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2022/06/16/council-recommendation-on-individual-learning-accounts-to-boost-training-of-working-age-adults/> [29.9.2023].

Smernica Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 52/2021 o školskom úrade a prenesenom výkone štátnej správy v školstve.

Staroňová, K. a kol. 2014 Systémy štátnej služby Koncepty a trendy. Vydavateľstvo Univerzity Komenského

Svetová zdravotnícka organizácia (2022). Globálne nadmerné úmrtia spojené s COVID-19, modelované odhady z 5.5.2022, dostupné [online](#) [13.5.2023].

Šiler, V. (2004). Etika verejné služby Ostravská univerzita Ostrava.

Šprocha, Branislav, Boris Vaňo a Branislav Bleha (2019). Kraje a okresy Slovenska v demografickej perspektíve. Populačná prognóza do roku 2040. INFOSTAT - Výskumné demografické centrum, Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave. Dostupné [online](#) [13.5.2023]

Štatistický úrad SR. Štatistické údaje.

TA3. Hrozí, že nás v lete nebude mať kto obslúžiť? Gastrosektor trpí nedostatkom zamestnancov. TA3, 19.5.2022. Dostupné na <https://www.ta3.com/clanok/236549/hrozi-ze-nas-v-lete-nebude-mat-kto-obsluzit-gastrosektor-trpi-nedostatkom-zamestnancov> [24.5.2023].

The structure of local governments, ISBN 978-94-015-1051-6, [https://www.google.sk/books/edition/The Structure of Local Governments Throu/T8D8CAAQBAJ?hl=sk&gbpv=1&dq=organizational+structure+of+municipal+council&printsec=frontcover](https://www.google.sk/books/edition/The+Structure+of+Local+Governments+Throu/T8D8CAAQBAJ?hl=sk&gbpv=1&dq=organizational+structure+of+municipal+council&printsec=frontcover).

UNHCR. Operational Data Portal, Ukraine Refugee Situation. Dostupné [online](#) [13.5.2023]

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Zoznam zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily, 25.7.2023. Dostupné na https://www.upsvr.gov.sk/buxus/generate_page.php?page_id=806803 [29.9.2023].

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (2023a). Regulačné poučenia z energetickej krízy a hlavné zmeny v pravidlách trhu s elektrinou a plynom. Dostupné [online](#)

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (2023b). Prieskum zverejnených cien a cenníkov za neregulovanú dodávku elektriny a plynu pre koncových odberateľov v SR a okolitých krajinách. Dostupné [online](#).

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Metodika identifikácie zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily. Dostupné na https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/NEDOSTATKOVE_PROFESIE/2023/Metodika_identifikacie_nedostatkovych_profesii.docx [29.9.2023].

Ústredie sociálnych vecí a rodiny SR. Metodika identifikácie zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily. UPSVaR, aktualizované 25.7.2023. Dostupné na https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/NEDOSTATKOVE_PROFESIE/2023/Metodika_identifikacie_nedostatkovych_profesii.docx [15.08.2023].

Ústredie sociálnych vecí a rodiny SR. Štatistické údaje.

Vajda, J. 2004 Úvod do etiky Nitra.

Vakcinácia, data.korona.gov.sk. Dostupné [online](#) [13.5.2023].

Vančíková, Katarína. Dostupnosť predškolského vzdelávania znižuje nedostatok miest v materských školách, analýza To dá rozum. M.E.S.A.10, 2019.

Vyhláška Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 547/2003 Z. z. o obsahu a rozsahu odbornej prípravy a postupe pri overovaní a osvedčovaní osobitného kvalifikačného predpokladu na zabezpečenie činnosti stavebného úradu.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 462/2004, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o osobitných kvalifikačných predpokladoch na výkon niektorých činností na úseku starostlivosti o životné prostredie.

Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 384/2015 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia zamestnaní, všetky časové verzie dostupné v systéme Slovlex.

Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 449/2020 Z. z, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia zamestnaní, všetky časové verzie dostupné v systéme Slovlex.

Zákon NR SR č. 125/2015 Z. z. o registri adries a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 138/2019 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 154/1994 Z. z. o matrikách v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 17/2006 Z. z. o osobitnom kvalifikačnom predpoklade na zabezpečenie preneseného výkonu štátnej správy na úseku bývania v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o byrokracii) v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní.

Zákon NR SR č. 201/2022 Z. z. o výstavbe.

Zákon NR SR č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých kompetencií z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon NR SR č. 526/2022 o štátnom rozpočte na rok 2023.

Zákon NR SR č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon SNR č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Zákon SNR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Žufa, Radovan, redaktor.. Trh s oceľou prepisoval rekordy. Nedávny výrazný prepád naznačil ďalšie problémy oceliarov. TREND, 2.1.2020. Dostupné na <https://www.trend.sk/biznis/trh-ocelou-prepisoval-rekordy-nedavny-vyrazny-prepad-naznacil-dalsie-problemy-oceliarov> [29.8.2023].

Župová, E. Vzdelanie starostov obcí na Slovensku a problematika odbornosti v územnej samospráve. In. Sociology and Society.

5. Príloha 1 – Dotazníkový prieskum miest a obcí o aktuálnych zmenách na trhu práce

5.1. Otázky prieskumu

Sekcia A: Sekcia 1: Informácie o respondentovi

(Vaše podnety v tomto prieskume budú využité pri presadzovaní záujmov samospráv, ktoré sa týkajú trhu práce. Je realizovaný v rámci projektu "Analýza aktuálnych zmien na trhu práce najmä v kontexte dôsledkov pandémie, ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy v sektore verejných služieb a správy")

A1. Názov obce/mesta

A2. Názov okresu

A3. Funkcia osoby vyplňajúcej dotazník

A4. Veľkostná kategória obce/mesta (podľa počtu obyvateľov s trvalým pobytom k 31.12.2022)

- 0 - 499
- 500 - 999
- 1 000 - 1 999
- 2 000 - 4 999
- 5 000 - 9 999
- 10 000 - 20 000
- nad 20 000 obyvateľov

Sekcia B: Sekcia 2: Zvýšené nároky na zamestnancov vplyvom posledných krízových udalostí

B1. Pribudli vplyvom posledných krízových udalostí (*pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetická kríza*) požiadavky na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov?

Áno

Nie

B2. Ktoré požiadavky na nové vedomosti/zručnosti pribudli?

B3. Ako ste sa vysporiadali s požiadavkami na nové vedomosti/zručnosti?

Dovzdelávaním alebo tréningami existujúcich zamestnancov

Konzultáciami s inými subjektami alebo outsourcingom

Získaním nových kvalifikovaných zamestnancov na trhu práce

Iným spôsobom

Iným spôsobom

B4. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Sekcia C: Sekcia 3: Znížené nároky na zamestnancov vplyvom posledných krízových udalostí

C1. Stali sa vplyvom posledných krízových udalostí (*pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetická kríza*) niektoré požiadavky/zručnosti zamestnancov obsolentnými (zastaranými)?

Áno

Nie

C2. Ktoré požiadavky na nové vedomosti/zručnosti sa stali obsolentnými (zastaranými)?

C3. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Sekcia D: Sekcia 4: Negatívny vplyv posledných krízových udalostí na trh práce

D1. Pociťujete nedostatok uchádzačov o zamestnanie s požadovanou kvalifikáciou na trhu práce vplyvom posledných krízových udalostí? (pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetická kríza)

Áno

Nie

Je to rovnaké ako pred spomínanými udalosťami

D2. Ktoré kvalifikácie na trhu práce Vám chýbajú?

D3. Ako kompenzujete chýbajúce kvalifikácie na trhu práce?

Dovzdelávaním alebo tréningami existujúcich zamestnancov

Konzultáciami s inými subjektami alebo outsourcingom

Iným spôsobom

Iným spôsobom

D4. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Sekcia E: Sekcia 5: Vplyv posledných krízových udalostí na prácu online a financie

E1. Akým spôsobom zabezpečujete úlohy Vašej obce/mesta?

Výlučne cez fyzický osobný kontakt

Vedíme zamestnancov k elektronickej komunikácii s občanmi a inými subjektami

Kombinujeme obe formy

E2. Oplyvnili posledné krízové udalosti (*pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetická kríza*) chod Vašej obce/mesta z finančného hľadiska?

Áno

Nie

E3. Začalo sa vo Vašom obecnom/mestskom úrade v súvislosti uvedenými krízovými udalosťami so zadávaním práce na doma zamestnancom?

Áno

Nie

E4. Prejavili sa vo Vašom obecnom/mestskom úrade uvedené krízové udalosti nejakým spôsobom na odmeňovaní za výkon práce?

Áno

Nie

E5. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Sekcia F: Sekcia 6: Zamestnávanie ľudí na obecnom/mestskom úrade**F1. Zamestnali ste osobu so štatútom utečenca z Ukrajiny?**Áno Nie **F2. O akú pozíciu/pozície išlo?****F3. Pri výkone prenesených kompetencií zamestnávate zamestnancov:**s predpísanou kvalifikáciou s predpísanou odbornou praxou s predpísanou kvalifikáciou a aj s predpísanou odbornou praxou len na niektorých pozíciách **F4. Na ktorých pozíciách/v ktorých oblastiach máte problém s obsadením zamestnancov s predpísanou kvalifikáciou a aj s predpísanou praxou?**

F5. Máte spracované opisy pracovných činností?

- Áno, na všetky pozície
- Áno, na niektoré pozície
- Nie, nemáme na také nič kapacitu
- Nie, nepovažujeme to za potrebné

F6. V rámci politiky ľudských zdrojov využívate portál www.sustavapovolani.sk?

- Áno
- Nie

F7. Máte v organizačnej štruktúre pozíciu energetika?

- Áno, máme zamestnanca na plný pracovný úväzok
- Áno, zabezpečujeme túto službu na dohodu
- Nie, túto službu pre nás zabezpečuje externá spoločnosť

F8. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Sekcia G: Sekcia 7: Vzdelávanie pracovníkov na obecnom/mestskom úrade

G1. Navštevujete pravidelne odborné podujatia zamerané na odborné vzdelávanie zamestnancov verejnej správy?

Áno

Nie

G2. Ak by ste si mali vybrať odborné podujatie zamerané na vzdelávanie zamestnancov verejnej správy, k akej oblasti by sa malo vzťahovať?

Rozhodovacie procesy vo verejnej správe (príprava rozhodnutí)

Vybavovanie podnetov a sťažností

Školenia na "soft skills" (t.j. na rozvoj zručností iných ako sú vedomosti, napríklad komunikačné zručnosti, schopnosť empatie, tímovej spolupráce, vedenia ľudí, ...)

Odmeňovanie zamestnancov a mzdová politika

Elektronizácia verejnej správy

Správa majetku obcí

Iné

Iné

G3. Podporujete svojich zamestnancov pri preškoľovaní a zvyšovaní kvalifikácie?

Áno Nie

G4. Akým spôsobom podporujete svojich zamestnancov pri preškoľovaní a zvyšovaní kvalifikácie?

G5. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Sekcia H: Sekcia 8: Bezpečnosť a školstvo

H1. Zabezpečujete bezpečnosť v rámci svojho územného pôsobenia?

Áno Nie

H2. Akým spôsobom zabezpečujete bezpečnosť v rámci svojho územného pôsobenia?

H3. Ako by ste si predstavovali spoluprácu samosprávy so školou?**H4. Aké by malo byť nastavené osobné/finančné hodnotenie riaditeľa školy?****H5. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii****Sekcia I: Sekcia 9: Legislatíva, etický kódex a riešenie konfliktov****I1. Máte vedomosť o ustanoveniach „Európskej charty miestnej územnej samosprávy“?**Áno Nie **I2. Akú máte skúsenosť s dodržiavaním ustanoveniami „Európskej charty miestnej územnej samosprávy“ ?**Jej ustanovenia sa v praxi dodržiavajú Jej ustanovenia sa v praxi nedodržiavajú **I3. Ako sa dozvedáte o novoprijatých právnych predpisoch (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy?**Prostredníctvom internetovej stránky NR SR Prostredníctvom internetovej stránky ministerstiev Prostredníctvom internetovej stránky VÚČky

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

- Prostredníctvom internetovej stránky ZMOSu
- Prostredníctvom internetovej stránky SLOV-LEXu
- Prostredníctvom médií (rádia, televízie, printových médií)
- Prostredníctvom kolegov z miestnej územnej samosprávy
- Prostredníctvom zazmluvnenej právnej kancelárie
- Prostredníctvom interného (vnútorného) odboru/oddelenia/zamestnanca
- Inak

Inak

I4. Vytvárate k novoprijatým právnym predpisom (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy interné/vnútorné smernice, metodické pokyny, nariadenia, atď. ?

Áno Nie

I5. Ako vytvárate Interné/vnútorné smernice, metodické pokyny, nariadenia, atď. k novoprijatým právnym predpisom (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy?

V spolupráci s miestnym resp. obecným zastupiteľstvom V spolupráci s VÚČkou V spolupráci so ZMOSom V spolupráci s kolegami z miestnej územnej samosprávy V spolupráci zazmluvnenej právnej kancelárie V spolupráci s interným (vnútorným) odborom/oddelením/zamestnancom

I6. Pociťujete absenciu informovanosti z oblasti práva na jednom centrálnom mieste?

Áno Nie

I7. Máte vytvorený „Etický kódex“?

Áno Nie

18. Máte vytvorený mechanizmus na riešenie konfliktných situácií, podnetov, sťažností v podmienkach miestnej územnej samosprávy?

Áno

Nie

19. Ako riešite konfliktné situácie, podnety, sťažnosti v podmienkach miestnej územnej samosprávy?

Prostredníctvom miestneho/obecného/mestského zastupiteľstva

Prostredníctvom interného (vnútorného) odboru/oddelenia/zamestnancov

Prostredníctvom zazmluvnenej právnej kancelárie

Inak

Inak

110. Dozvedali ste sa bezproblémovo o právnych predpisoch (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy a prijímaných v súvislosti:

Áno Nie

s pandemiou

s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine

s energetickou krízou

111. Ako ste sa dozvedali o právnych predpisoch (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy a prijímaných v súvislosti s nedávnymi krízovými udalosťami? (pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine, energetická kríza)

Prostredníctvom internetovej stránky NR SR

Prostredníctvom internetovej stránky ministerstiev

Prostredníctvom internetovej stránky VÚCKy

Prostredníctvom internetovej stránky ZMOSu

Prostredníctvom internetovej stránky SLOV-LEXu

Prostredníctvom médií (rádia, televízie, printových médií)

Prostredníctvom kolegov z miestnej územnej samosprávy

Prostredníctvom zazmluvnenej právnej kancelárie

Prostredníctvom interného (vnútorného) odboru/oddelenia/zamestnanca

Inak

Inak

I12. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

5.2. Vyhodnotenie dotazníku podľa jednotlivých sekcií

5.2.1. Informácie o respondentovi

5.2.1.1. *Názov obce/mesta*

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Ardovo	51. Gruzovce	101. Kráľová nad Váhom
2. Babinec	52. Hajná Nová Ves	102. Krasňany
3. Bačka	53. Hajnáčka	103. Krásno
4. Baldovce	54. Haligovce	104. Krčava
5. Bašovce	55. Hamuliakovo	105. Kremnické Bane
6. Batizovce	56. Hatalov	106. Krná
7. Belá	57. Heľpa	107. Krnča
8. Beladice	58. Hencovce	108. Krpeľany
9. Beniakovce	59. Hertník	109. Kružľová
10. Benice	60. Hliník nad Hronom	110. Kunešov
11. Bielovce	61. Hodejov	111. Kuraľany
12. Bitarová	62. Hodkovce	112. Kvetoslavov
13. Bošáca	63. Hontianske Tesáre	113. Lascov
14. Bošany	64. Horňa	114. Lehota nad Rimavicou
15. Bratislava	65. Horná Mariková	115. Lemešany
16. Bratislava	66. Horná Štubňa	116. Lenartov
17. Bravčovo	67. Horná Ždaňa	117. Lesnica
18. Brestov	68. Horné Orešany	118. Lipové
19. Brezina	69. Horné Semerovce	119. Liptovská Porúbka
20. Brezová pod Bradlom	70. Horný Badín	120. Liptovský Mikuláš
21. Brezovec	71. Horný Pál	121. Livina
22. Brutovce	72. HOSTICE	122. Lom nad Rimavicou
23. Bučany	73. Hostovce	123. Lomnička
24. Bulhary	74. Hradisko	124. Lopašov
25. Čaklov	75. Hrašné	125. Lošonec
26. Čekovce	76. Hrčeľ	126. Ľuboreč
27. Čeľadince	77. Hrochoť	127. Lučatín
28. Čelovce	78. Hronec	128. Lúčky
29. Čereňany	79. Hronské Kosihy	129. Ľudovítová
30. Čertižné	80. Hruštín	130. Lukavica
31. Čičov	81. Hul	131. Lukov
32. Čiližska Radvaň	82. Chmeľová	132. Lukovištia
33. Dobrá Voda	83. Ihľany	133. Lupoč
34. Dobrohošť	84. Ipeľské Predmostie	134. Lysá pod Makytou
35. Dojč	85. Jelšava	135. Lysica
36. Dofany	86. Jovice	136. Macov
37. Dolné Naštice	87. Kalša	137. Madunice
38. Dolné Obdokovce	88. Kecerovce	138. Malatíny
39. Dolne ZAHORANY	89. Kečovo	139. Margecany
40. Dolný Bar	90. Kľak	140. Markovce
41. Dolný Kubín	91. Klasov	141. Martin nad Žitavou
42. Donovaly	92. Klčov	142. Matiašovce
43. Dražkovce	93. Kmeťovo	143. MČ Košice Barca
44. Drážovce	94. Kocurany	144. Medzev
45. Dubník	95. Kolbasov	145. Melčice-Lieskové
46. Dubová	96. Kolíňany	146. Mesto Hanušovce nad Topľou
47. Dubové	97. Komjatice	147. Mesto Nová Baňa
48. Ďurkov	98. Koniarovce	148. Mesto Piešťany
49. Gemerská Panica	99. Kostolná Ves	149. Mesto Spišské Vlachy
50. Gregorova Vieska	100. Kračúnovce	

150. Mesto Svidník	207. obec Kapušianske
Kľačany	263. Pečenice
151. Mesto Šahy	208. OBEC Kleňany	264. Pečovská Nová Ves
152. Mesto Štúrovo	209. Obec Kmetovo	265. Pinciná
153. Mestská časť Košice -
Sídliisko KVP	210. Obec Kociha	266. Pitelová
154. Mikušovce	211. Obec Lastovce	267. Plášťovce
155. Mlynčeky	212. Obec Lazany	268. Plavecký Mikuláš
156. Močenok	213. Obec Lehôtka	269. Plavnica
157. Modrý Kameň	214. Obec Letničie	270. Plechotice
158. Mojš	215. Obec Libichava	271. Podhradie
159. Mokrá Lúka	216. Obec Lieskovany	272. Podhradie
160. Mošovce	217. Obec Lipovník	273. Podrečany
161. Mudroňovo	218. Obec Lisková	274. Pohranice
162. Myjava	219. Obec Lok	275. Pohronská Polhora
163. Myslina	220. Obec Markuška	276. Pohronský Bukovec
164. Mýto pod Ďumbierom	221. Obec Mestisko	277. Poniky
165. Nedanovce	222. Obec Nededza	278. Porúbka
166. Nedanovce	223. Obec Nižný Hrabovec	279. Príslop
167. Nesvady	224. Obec Nolčovo	280. Pstriná
168. Nezbudská Lúčka	225. Obec Nové Hony	281. Púchov
169. Nitrianske Sučany	226. Obec Olcnava	282. Rabča
170. Nižná Boca	227. Obec Paňovce	283. Rakovec nad Ondavou
171. Nižná Jablonka	228. Obec Plavnica	284. Rastislavice
172. Nižné Ladičkovce	229. Obec Podlužany	285. Ráztočno
173. Nová Baňa	230. Obec Potvorice	286. REĽOV
174. Nové Mesto nad Váhom	231. Obec Rajecká Lesná	287. Revúcka Lehota
175. Nový Život	232. Obec Rimavská Baňa	288. Rokytov pri Humennom
176. OBEC IMEĽ	233. Obec Rovinka	289. Rokytovce
177. Obec Belá	234. obec Ruská Volová	290. Rudinka
178. Obec Bodíky	235. Obec Skalité	291. Ruský Potok
179. Obec Boľ	236. obec sklabinský
podzámok	292. Ružomberok
180. Obec Brodské	237. obec Slovenské Pravno	293. Sabinov
181. Obec Buzitka	238. Obec Spišský Hrhov	294. Seniakovce
182. Obec Cabov	239. Obec Štrkovec	295. Sered'
183. Obec Černík	240. Obec Ťapešovo	296. Sihla
184. Obec Čierny Potok	241. Obec Tomášovce	297. Sklabiňa
185. Obec Danišovce	242. Obec Topoľčianky	298. Slanec
186. Obec Doľany	243. Obec Trstány	299. Slatvina
187. Obec Dolná Breznica	244. Obec Veľká Lesná	300. Slovenská Volová
188. Obec Drienovce	245. OBEC VEĽKÉ CHYNDICE	301. Slovenské Ďarmoty
189. Obec Dubovica	246. Obec Veľké Uherce	302. Smilno
190. Obec Dúbravica	247. Obec Veľký Slavkov	303. Smrečany
191. Obec Forbasy	248. Obec Výchapy-Opatovce	304. Sobrance
192. Obec Gemerský Sad	249. Obec Vyšná Sítница	305. Solčianky
193. Obec Gočaltovo	250. Obec Župčany	306. Somotor
194. Obec Hájske	251. Okoličná na Ostrove	307. Stará Bašta
195. Obec Heľpa	252. Olejníkov	308. Stará Huta
196. Obec Hermanovce	253. Obec Ordzovany	309. Stráňany
197. Obec Holiša	254. Opatovská Nová Ves	310. Stretava
198. Obec Hontianske Nemce	255. Opoj	311. Stropkov
199. obec Hrubý Šúr	256. Orávka	312. Studená
200. Obec Chmeľov	257. Oravská Poruba	313. Studenec
201. Obec Chorvátsky Grob	258. Orešany	314. Studienka
202. Obec Jacovce	259. Ostrá Lúka	315. Sulín
203. Obec Jankovce	260. Ožďany	316. Svätušie
204. Obec Jasenica	261. Pavlice	317. Svätý Peter
205. Obec Jasová	262. Pavlová	318. Sveržov
206. Obec Kapušany		319. Svinná
		320. Šaľa

321. Šalgočka	343. Turzovka	365. Voderady
322. Šarkan	344. Úhorná	366. Vojňany
323. Šávoľ	345. Uzovska Panica	367. Vysoká pri Morave
324. Šiba	346. Vaďovce	368. Vyšná Slaná
325. Šíd	347. Bratislava - Vajnory	369. Vyšný Kazimír
326. Šípkové	348. Veľčice	370. Zábiedovo
327. Štefanovce	349. Veľká Čausa	371. Záhor
328. Štefanovce	350. Veľká Ida	372. Závadka
329. Šumiac	351. Veľká nad Ipľom	373. Závažná Poruba
330. Terňa	352. Veľká Paka	374. Zázrivá
331. Tesárske Mlyňany	353. Veľké Chlievany	375. Zborov nad Bystricou
332. Tomášikovo	354. Veľké Kršteňany	376. Zbudská Belá
333. Tomášov	355. Veľké Teriakovce	377. Železník
334. Topoľa	356. Veľké Turovce	378. Zemianske Kostoľany
335. Tornaľa	357. Veľký Čepčín	379. Zemianske Sady
336. Torysky	358. Veľký Horeš	380. Zemplínska Teplica
337. Trebušovce	359. Viničné	381. Zlatná na Ostrove
338. Trnavá Hora	360. Virt	382. Žaškov
339. Trnava pri Laborci	361. VLADIČA	383. Želiezovce
340. Tročany	362. Vlčany	384. Žiar
341. Tuchyňa	363. Vlčias	
342. Tupá	364. Vlky	

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Abranovce	33. Holice	65. Kráľovský Chlmec
2. Baškovce	34. Horné Orešany	66. Krásna Ves
3. Belince	35. Horné Srnie	67. Krásny Brod
4. Beluša	36. Horné Štitáre	68. Kriváň
5. Beša	37. Horné Turovce	69. Kríže
6. Bobrov	38. HOSTICE	70. Kučín
7. Bohdanovce nad Trnavou	39. Hrádok	71. Kukučínov
8. Boliarov	40. Hrochoť	72. Kúty
9. Boľkovce	41. Hrušov	73. Kyselica
10. Branovo	42. Humenné	74. Láb
11. Brežany	43. Hunkovce	75. Ladomirov
12. Bukovec	44. HUSINA	76. Ladzany
13. Cestice	45. HUSINÁ	77. Limbach
14. Čabradský Vrbovok	46. Hybe	78. Lipníky
15. Čakany	47. Chanava	79. Liptovské Kľačany
16. Demjata	48. Chanava	80. Liptovský Mikuláš
17. Dobrá	49. Ilava	81. Lontov
18. Dolné Otrokovce	50. jarok	82. Ľubietová
19. Drienovská Nová Ves	51. Kalša	83. Ľubiša
20. Dubník	52. Kamenica nad Cirochou	84. Ľuboriečka
21. Dukovce	53. Kapišova	85. Ľubotice
22. Fačkov	54. Klenov	86. Lúčka
23. Farná	55. Klin nad Bodrogom	87. Lúčnica nad Žitavou
24. Fijaš	56. Klížska Nemá	88. Ľudovítová
25. Galanta	57. Kochanovce	89. Ludrová
26. Galanta	58. Komjatná	90. Machulince
27. Gerlachov	59. Koňuš	91. Majere
28. Glabušovce	60. Kosorín	92. Malá Čausa
29. Habovka	61. Košice - Mestská časť Košice Krásna	93. Malá Lehota
30. Habovka	62. Košolná	94. Malé Uherce
31. Hermanovce nad Topľou	63. Kozí Vrbovok	95. Malý Kamenec
32. Hodejov	64. Kráľovičove Kračany	96. Matiaška
		97. Matiašovce

98. Maťovské Vojkovce	140. Obec Lietavská Svinná - Babkov	183. Remetské Hámre
99. Matúškovo	141. obec Malé Lednice	184. Rokytov
100. Melčice-Lieskové	142. Obec Malé Lednice	185. Roškovce
101. Merašice	143. Obec Oravská Jasenica	186. Roštár
102. Mesto Krompachy	144. Obec Oravská Jasenica	187. Sady nad Torysou
103. Mesto NESVADY	145. Obec Pečeňady	188. Senec
104. Mesto Spišská Stará Ves	146. Obec Predajná	189. Senica
105. Mestská časť Bratislava-Staré Mesto	147. obec Pruské	190. Sered'
106. Miezgovce	148. Obec Ratková	191. Slanské Nové Mesto
107. Michalková	149. Obec Slatina	192. Slatinka nad Bebravou
108. Milpoš	150. Obec Smolenice	193. Slovenská Nová Ves
109. Mojmírovce	151. Obec Suchohrad	194. Slovenská Volová
110. Mokrá Lúka	152. Obec Šamudovce	195. Stará Bašta
111. Mokroluh	153. Obec Šiba	196. Stráne pod Tatrami
112. Mošovce	154. Obec Štôla	197. Stretavka
113. Muránska Lehota	155. Obec Tomášovce	198. Suchohrad
114. Ňárad	156. Obec Torysa	199. Sukov
115. Nemcovce	157. Obec Vyšná Hutka	200. Svrčinovec
116. Nesvady	158. Obec Vyšné Valice	201. Šaľa
117. Nesvady	159. Obec Vyšný Klátov	202. Šaľa
118. Nižná Olšava	160. Obec Žabokreky nad Nitrou	203. Šaľa
119. Nižná Polianka	161. Obec Žirany	204. Šaľa
120. Nižné Ladičkovce	162. Ohrady	205. Šamudovce
121. Nižný Komárnik	163. Palota	206. Šemetkovce
122. Nová Bašta	164. Panické Dravce	207. Štefanovce
123. Obec Batizovce	165. Papradno	208. Štefanovce
124. Obec Beluša	166. Pataš	209. Trenčianske Bohuslavice
125. Obec Bukovec	167. Patince	210. Trenčianske Mitice
126. Obec Bzince pod Javorínou	168. Pinicná	211. Trnovo
127. Obec Čechynce	169. Piskorovce	212. Úbrež
128. Obec Černík	170. Plavé Vozokany	213. Veľká Lodina
129. Obec Dolný Hričov	171. Plavecký Peter	214. Veľké Revištie
130. Obec Gemer	172. Pohronský Bukovec	215. Veľký Lipník
131. Obec Hajnáčka	173. Pochabany	216. Vinohrady nad Váhom
132. obec Hrčel'	174. Poluvsie	217. Vlčany
133. Obec Hrochoť	175. Poproč	218. Vlkyňa
134. Obec Chrtany	176. Porúbka	219. Vojnatina
135. Obec Igram	177. Potônske Lúky	220. Vojtovce
136. Obec Jesenské	178. Radava	221. Výčapy-Opatovce
137. Obec Kraľovany	179. Radobica	222. Vysoká
138. Obec Lada	180. Radošovce	223. Vyšný Slavkov
139. Obec Letničie	181. Rákoš	224. Záborie
	182. Ratková	225. Zátin
		226. Zázrivá
		227. Žakovce

5.2.1.2. *Názov okresu*

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Bánovce	11. Banská Bystrica	20. Bardejov
2. nad Bebravou	12. Bardejov	21. Bardejov
3. Bánovce nad Bebravou	13. Bardejov	22. Bratislava
4. Bánovce nad Bebravou	14. Bardejov	23. Bratislava
5. Bánovce nad Bebravou	15. Bardejov	24. bratislavský
6. Banská Bystrica	16. Bardejov	25. Brezno
7. Banská Bystrica	17. Bardejov	26. Brezno
8. Banská Bystrica	18. Bardejov	27. Brezno
9. Banská Bystrica	19. Bardejov	28. Brezno
10. Banská Bystrica		

29. Brezno	87. Košice-okolie	145. Martin
30. Brezno	88. Košice-okolie	146. Martin
31. Brezno	89. Košice-okolie	147. Martin
32. Brezno	90. Košice-okolie	148. Martin
33. Brezno	91. Košice-okolie	149. Martin
34. Čadca	92. Košice-okolie	150. Martin
35. Čadca	93. Košice-okolie	151. Medzilaborce
36. Čadca	94. Košický	152. Medzilaborce
37. Detva	95. Krupina	153. Medzilaborce
38. Dolný Kubín	96. Krupina	154. Michalovce
39. Dolný Kubín	97. Krupina	155. Michalovce
40. Dolný Kubín	98. Krupina	156. Michalovce
41. Dolný Kubín	99. Krupina	157. Michalovce
42. Dunajská Streda	100. Kysucké Nové Mesto	158. Michalovce
43. Dunajská streda	101. Levice	159. Michalovce
44. Dunajská Streda	102. Levice	160. Michalovce
45. Dunajská Streda	103. Levice	161. Myjava
46. Dunajská Streda	104. Levice	162. Myjava
47. Dunajská Streda	105. Levice	163. Myjava
48. Dunajská Streda	106. Levice	164. Námestovo
49. Galanta	107. Levice	165. Námestovo
50. Galanta	108. Levice	166. Námestovo
51. Galanta	109. Levice	167. Nitra
52. Galanta	110. Levice	168. Nitra
53. Gelnica	111. Levice	169. Nitra
54. Gelnica	112. Levice	170. Nitra
55. Hlohovec	113. Levoča	171. Nitra
56. Humenné	114. Levoča	172. NITRA
57. Humenné	115. Levoča	173. Nitriansky
58. Humenné	116. Levoča	174. Nové mesto nad Váhom
59. Humenné	117. Levoča	175. Nové Mesto nad Váhom
60. Humenné	118. Levoča	176. Nové Mesto nad Váhom
61. Humenné	119. Levoča	177. Nové Zámky
62. Humenné	120. Levoča	178. Nové Zámky
63. Humenné	121. Liptovský Mikuláš	179. Nové Zámky
64. Humenné	122. Liptovský Mikuláš	180. Nové Zámky
65. Ilava	123. Liptovský Mikuláš	181. Nové Zámky
66. Kežmarok	124. Liptovský Mikuláš	182. Nové Zámky
67. Kežmarok	125. Liptovský Mikuláš	183. Nové Zámky
68. Kežmarok	126. Liptovský Mikuláš	184. Nové Zámky
69. Kežmarok	127. Lučenec	185. Nové Zámky
70. Kežmarok	128. Lučenec	186. Nové Zámky
71. Kežmarok	129. Lučenec	187. Nové Zámky
72. Komárno	130. Lučenec	188. Nové Zámky
73. Komárno	131. Lučenec	189. Nové Zámky
74. Komárno	132. Lučenec	190. Partizánske
75. Komárno	133. Lučenec	191. Partizánske
76. Komárno	134. Lučenec	192. Partizánske
77. Komárno	135. Lučenec	193. Partizánske
78. Komárno	136. Lučenec	194. Partizánske
79. Komárno	137. Lučenec	195. Partizánske
80. Komárno	138. Lučenec	196. Partizánske
81. Košice - okolie	139. Lučenec	197. Pezinok
82. Košice II	140. Lučenec	198. Pezinok
83. Košice IV.	141. Malacky	199. Pezinok
84. Košice okolie	142. Malacky	200. Piešťany
85. Košice okolie	143. Malacky	201. Piešťany
86. Košice okolie	144. Martin	202. Piešťany

203. Poltár	261. Ružomberok	319. Topoľčany
204. Poprad	262. Ružomberok	320. Trebišov
205. Poprad	263. Ružomberok	321. Trebišov
206. Považská Bystrica	264. Sabinov	322. Trebišov
207. Považská Bystrica	265. Sabinov	323. Trebišov
208. Prešov	266. Sabinov	324. Trebišov
209. Prešov	267. Sabinov	325. Trebišov
210. Prešov	268. Senec	326. Trebišov
211. Prešov	269. Senec	327. Trebišov
212. Prešov	270. Senec	328. Trebišov
213. Prešov	271. Senec	329. Trebišov
214. Prešov	272. Senec	330. Trebišov
215. Prešovský	273. Senec	331. Trenčín
216. Prešovský	274. Senica	332. Trenčín
217. Prešovský	275. Skalica	333. Trnava
218. Prievidza	276. Skalica	334. Trnava
219. Prievidza	277. Skalica	335. Trnava
220. Prievidza	278. Snina	336. Trnava
221. Prievidza	279. Snina	337. Trnava
222. Prievidza	280. Snina	338. Trnava
223. Prievidza	281. Snina	339. Trnava
224. Prievidza	282. Snina	340. Turčianske Teplice
225. Prievidza	283. Sninský okres	341. Turčianske Teplice
226. Prievidza	284. Sobrance	342. Turčianske Teplice
227. Púchov	285. Sobrance	343. Turčianske Teplice
228. Púchov	286. Sobrance	344. Turčianske Teplice
229. Púchov	287. Sobrance	345. Tvrdošín
230. Revúca	288. Spišská Nová Ves	346. Veľký Krtíš
231. Revúca	289. Spišská Nová Ves	347. Veľký Krtíš
232. Revúca	290. Spišská Nová Ves	348. Veľký Krtíš
233. Revúca	291. Spišská Nová Ves	349. Veľký Krtíš
234. Revúca	292. Spišská Nová Ves	350. Veľký Krtíš
235. Revúca	293. Stará Ľubovňa	351. Veľký Krtíš
236. Rimavská Sobota	294. Stará Ľubovňa	352. Vranov nad Topľou
237. Rimavská sobota	295. Stará Ľubovňa	353. Vranov nad Topľou
238. Rimavská Sobota	296. Stará Ľubovňa	354. Vranov nad Topľou
239. Rimavská Sobota	297. Stará Ľubovňa	355. Vranov nad Topľou
240. Rimavská Sobota	298. Stará Ľubovňa	356. Vranov nad Topľou
241. Rimavská Sobota	299. Stará Ľubovňa	357. Vranov nad Topľou
242. Rimavská Sobota	300. Stropkov	358. Vranov nad Topľou
243. Rimavská Sobota	301. Stropkov	359. Zlaté Moravce
244. Rimavská Sobota	302. Svidník	360. Zlaté Moravce
245. Rimavská Sobota	303. Svidník	361. Zlaté Moravce
246. Rimavská Sobota	304. Svidník	362. Zlaté Moravce
247. Rimavská Sobota	305. Svidník	363. Zlaté Moravce
248. Rimavská Sobota	306. Svidník	364. Zvolen
249. Rimavská Sobota	307. Šaľa	365. Žarnovica
250. Rimavská Sobota	308. Šaľa	366. Žarnovica
251. Rimavská Sobota	309. Šaľa	367. Žarnovica
252. Rimavská Sobota	310. Šaľa	368. Žiar nad Hronom
253. RIMAVSKÁ SOBOTA	311. Šaľa	369. Žiar nad Hronom
254. Rožňava	312. Topoľčany	370. Žiar nad Hronom
255. Rožňava	313. Topoľčany	371. Žiar nad Hronom
256. Rožňava	314. Topoľčany	372. Žiar nad Hronom
257. Rožňava	315. Topoľčany	373. Žiar nad Hronom
258. Rožňava	316. Topoľčany	374. Žilina
259. Rožňava	317. Topoľčany	375. Žilina
260. Rožňava	318. Topoľčany	376. Žilina

377. Žilina

379. Žilina

381. Žilina

378. Žilina

380. Žilina

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Bánovce nad Bebravou
2. Bánovce nad Bebravou
3. Bánovce nad Bebravou
4. Bánovce nad Bebravou
5. Banská Bystrica
6. Banská Bystrica
7. Banská Bystrica
8. Banská Bystrica
9. Banská Bystrica
10. Bardejov
11. Bardejov
12. Bardejov
13. Bardejov
14. Bardejov
15. Bardejov
16. Bardejov
17. Bardejov
18. Bratislava I
19. Brezno
20. Čadca
21. Detva
22. Dolný Kubín
23. Dolný Kubín
24. Dunajská Streda
25. Dunajská Streda
26. Dunajská Streda
27. Dunajská Streda
28. Dunajská Streda
29. Dunajská Streda
30. Dunajská Streda
31. Dunajská Streda
32. Galanta
33. Galanta
34. Galanta
35. Galanta
36. Galanta
37. Hlohovec
38. Hlohovec
39. Humenné
40. Humenné
41. Humenné
42. Humenné
43. Humenné
44. Humenné
45. Ilava
46. Ilava
47. Kežmarok
48. Kežmarok
49. Kežmarok
50. Kežmarok
51. Kežmarok
52. Komárno
53. Komárno
54. Komárno

55. Komárno
56. Komárno
57. Košice
58. Košice - okolie
59. Košice - okolie
60. Košice - okolie
61. Košice - okolie
62. Košice - okolie
63. Košice okolie
64. Košice-okolie
65. Košice-okolie
66. Košice-okolie
67. Krupina
68. Krupina
69. Krupina
70. Levice
71. Levice
72. Levice
73. Levice
74. Levice
75. Levoča
76. Liptovský Mikuláš
77. Liptovský Mikuláš
78. Liptovský Mikuláš
79. Lučenec
80. Lučenec
81. Lučenec
82. Malacky
83. Malacky
84. Malacky
85. Martin
86. Martin
87. Medzilaborce
88. Medzilaborce
89. Medzilaborce
90. Medzilaborce
91. Michalovce
92. Michalovce
93. Michalovce
94. Michalovce
95. Michalovce
96. Myjava
97. Myjava
98. Námestovo
99. Námestovo
100. Námestovo
101. Nitra
102. Nitra
103. Nitra
104. Nitra
105. Nitra
106. Nitra
107. Nitra
108. Nové Mesto n/v
109. Nové Mesto nad Váhom
110. Nové Mesto nad Váhom
111. Nové Zámky
112. Nové Zámky

113. Nové Zámky
114. Nové Zámky
115. okres Levice
116. Partizánske
117. Partizánske
118. Pezinok
119. Piešťany
120. Poprad
121. Poprad
122. Poprad
123. Pov. Bystrica
124. Považská Bystrica
125. Považská Bystrica
126. Prešov
127. Prešov
128. Prešov
129. Prešov
130. Prešov
131. Prešov
132. Prešov
133. Prešov
134. Prešov
135. Prievidza
136. Prievidza
137. Prievidza
138. Púchov
139. Púchov
140. Revúca
141. Revúca
142. Revúca
143. Revúca
144. Revúca
145. Revúca
146. Rimavská Sobota
147. Rimavská Sobota
148. Rimavská Sobota
149. Rimavská Sobota
150. Rimavská Sobota
151. Rimavská Sobota
152. Rimavská Sobota
153. Rimavská Sobota
154. Rimavská Sobota
155. Rimavská Sobota
156. Rimavská Sobota
157. RIMAVSKÁ SOBOTA
158. Rožňava
159. Ružomberok
160. Ružomberok
161. Sabinov
162. Sabinov
163. Sabinov
164. Sabinov
165. Senec
166. Senec
167. Senica
168. Senica
169. Senica
170. Skalica

171. Skalica
172. Snina
173. Sobrance
174. Sobrance
175. Sobrance
176. Sobrance
177. Sobrance
178. Spišská Nová Ves
179. Stará Ľubovňa
180. Stropkov
181. Stropkov
182. Svidník
183. Svidník
184. Svidník
185. Svidník
186. Svidník
187. Svidník
188. Šaľa
189. Šaľa
190. Šaľa
191. Šaľa
192. Šaľa
193. Topoľčany
194. Topoľčany
195. Trebišov
196. Trebišov
197. Trebišov
198. Trebišov
199. Trebišov
200. Trebišov
201. Trenčín
202. Trenčín
203. Trenčín
204. Trnava
205. Trnava
206. Trnava
207. Trnava
- 208.
209. Trnava
210. Turčianske Teplice
211. Tvrdošín
212. Tvrdošín
213. Veľký Krtíš
214. Veľký Krtíš

215. Veľký Krtíš
216. Veľký Krtíš
217. Vranov nad Topľou
218. Vranov nad Topľou
219. Vranov nad Topľou
220. Vranov nad Topľou
221. Zlaté Moravce

222. Zvolen
223. Žarnovica
224. Žiar nad Hronom
225. Žilina
226. Žilina
227. Žilina
228. Žilina

5.2.1.3. Funkcia osoby vyplňajúcej dotazník

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. adm. pracovník
2. adm. pracovník
3. admin. pracovníčka
4. administratíva
5. administratíva
6. administratíva
7. administratívna pracovníčka
8. Administratívna pracovníčka
9. Administratívna pracovníčka
10. Administratívny pracovník
11. administratívny pracovník

12. administratívny pracovník
13. administratívny pracovník
14. Administratívny pracovník
15. administratívny pracovník obecného úradu
16. administratívny pracovník/ekonóm
17. ekonóm
18. ekonóm
19. ekonóm
20. ekonóm
21. ekonóm
22. ekonóm
23. ekonómka
24. ekonómka
25. ekonómka
26. ekonómka
27. ekonómka
28. ekonómka obce
29. ekonómka obce
30. ekonómka obce
31. Ekonómka obce
32. manažér projektov. komunikácie. propagácie
33. matrika a evidencia obyvateľstva
34. matrikárka
35. odborná referentka
36. odborná referentka
37. odborná referentka OcÚ
38. odborný asistent
39. odborný referent
40. odborný referent
41. Odborný referent
42. personalistka
43. personálne a mzdové oddelenie
44. Personálny manažér
45. Petrejeová Jana
46. Pracovníčka obecného úradu
47. pracovník OcÚ
48. Pracovník OÚ - účtovník
49. prednosta
50. Prednosta
51. Prednosta
52. Prednosta
53. Prednosta
54. prednosta MsÚ
55. prednosta MsÚ
56. prednosta MsÚ
57. prednosta obecného úradu
58. prednosta úradu
59. prednostka
60. Prednostka
61. prednostka MsÚ
62. prednostka MsÚ
63. prednostka obecného úradu
64. prednostka OcÚ
65. prednostka úradu
66. primátor
67. primátor
68. primátor
69. primátor

70. primátor
71. primátor
72. projektový manažér
73. projektový manažér
74. referent
75. referent
76. referent
77. referent
78. referent
79. referent
80. referent
81. referent
82. referent
83. referent
84. referent
85. referent
86. referent
87. referent
88. Referent
89. referent obce
90. referent obce
91. referent obce
92. referent obce
93. referent obce
94. referent OcÚ
95. referent referátu administratívno-správneho a registratúry OcÚ Kapušany
96. Referent správny miezd, majetku a sociálnych vecí
97. referent vnútornej správy obce
98. referentka
99. referentka
100. referentka obecného úradu
101. referentka obecného úradu
102. riaditeľ
103. sam. odb. referent
104. samostatná odborná referentka
105. samostatný referent
106. samostatný odborný referent
107. samostatný odborný referent
108. samostatný odborný referent
109. samostatný odborný referent
110. samostatný odborný referent
111. Samostatný odborný referent
112. Samostatný odborný referent OcÚ
113. samostatný referent
114. samostatný referent
115. sekretariát starostky obce
116. správca pohrebiska
117. starosta
118. starosta
119. starosta
120. starosta
121. starosta
122. starosta
123. starosta
124. starosta
125. starosta
126. starosta
127. starosta

128. starosta
129. starosta
130. starosta
131. starosta
132. starosta
133. starosta
134. starosta
135. starosta
136. starosta
137. starosta
138. starosta
139. starosta
140. starosta
141. starosta
142. starosta
143. starosta
144. starosta
145. starosta
146. starosta
147. starosta
148. starosta
149. starosta
150. starosta
151. starosta
152. starosta
153. starosta
154. starosta
155. starosta
156. starosta
157. starosta
158. starosta
159. starosta
160. starosta
161. starosta
162. starosta
163. starosta
164. starosta
165. starosta
166. starosta
167. starosta
168. starosta
169. starosta
170. starosta
171. starosta
172. starosta
173. starosta
174. starosta
175. starosta
176. starosta
177. starosta
178. starosta
179. starosta
180. starosta
181. starosta
182. starosta
183. starosta
184. starosta
185. starosta

- 186. starosta
- 187. starosta
- 188. starosta
- 189. starosta
- 190. starosta
- 191. starosta
- 192. starosta
- 193. starosta
- 194. starosta
- 195. starosta
- 196. starosta
- 197. starosta
- 198. starosta
- 199. starosta
- 200. starosta
- 201. starosta
- 202. starosta
- 203. starosta
- 204. starosta
- 205. starosta
- 206. starosta
- 207. starosta
- 208. starosta
- 209. Starosta
- 210. Starosta
- 211. Starosta
- 212. Starosta
- 213. Starosta
- 214. Starosta
- 215. Starosta
- 216. Starosta
- 217. Starosta
- 218. Starosta
- 219. Starosta
- 220. Starosta
- 221. Starosta
- 222. Starosta
- 223. Starosta
- 224. Starosta
- 225. Starosta
- 226. Starosta
- 227. Starosta
- 228. Starosta
- 229. Starosta
- 230. Starosta
- 231. Starosta
- 232. Starosta
- 233. Starosta
- 234. Starosta
- 235. starosta obce
- 236. starosta obce
- 237. starosta obce
- 238. starosta obce
- 239. starosta obce
- 240. starosta obce
- 241. starosta obce
- 242. starosta obce
- 243. starosta obce

244. starosta obce
245. starosta obce
246. starosta obce
247. starosta obce
248. starosta obce
249. starosta obce
250. starosta obce
251. starosta obce
252. starosta obce
253. starosta obce
254. starosta obce
255. starosta obce
256. starosta obce
257. starosta obce
258. starosta obce
259. starosta obce
260. starosta obce
261. starosta obce
262. starosta obce
263. starosta obce
264. starosta obce
265. starosta obce
266. starosta obce
267. starosta obce
268. starosta obce
269. starosta obce
270. starosta obce
271. starosta obce
272. starosta obce
273. starosta obce
274. starosta obce
275. Starosta obce
276. Starosta obce
277. Starosta obce
278. Starosta obce
279. Starosta obce
280. Starosta obce
281. Starosta obce
282. Starosta obce
283. Starosta obce
284. Starosta obce
285. starostka
286. starostka
287. starostka
288. starostka
289. starostka
290. starostka
291. starostka
292. starostka
293. starostka
294. starostka
295. starostka
296. starostka
297. starostka
298. starostka
299. starostka
300. starostka
301. starostka

- 302. starostka
- 303. starostka
- 304. starostka
- 305. starostka
- 306. starostka
- 307. starostka
- 308. starostka
- 309. starostka
- 310. starostka
- 311. starostka
- 312. starostka
- 313. starostka
- 314. starostka
- 315. starostka
- 316. starostka
- 317. starostka
- 318. starostka
- 319. starostka
- 320. starostka
- 321. starostka
- 322. starostka
- 323. starostka
- 324. starostka
- 325. starostka
- 326. starostka
- 327. starostka
- 328. starostka
- 329. Starostka
- 330. Starostka
- 331. Starostka
- 332. Starostka
- 333. Starostka
- 334. Starostka
- 335. Starostka
- 336. Starostka
- 337. starostka obce
- 338. starostka obce
- 339. starostka obce
- 340. starostka obce
- 341. starostka obce
- 342. starostka obce
- 343. starostka obce
- 344. starostka obce
- 345. starostka obce
- 346. starostka obce
- 347. starostka obce
- 348. starostka obce
- 349. starostka obce
- 350. starostka obce
- 351. starostka obce
- 352. starostka obce
- 353. starostka obce
- 354. starostka obce
- 355. starostka obce
- 356. starostka obce
- 357. starostka obce
- 358. starostka obce
- 359. starostka obce

360. starostka obce
361. starostka obce
362. starostka obce
363. Starostka obce
364. Starostka obce
365. Tibor Varga - starosta obce
366. účtovník
367. účtovník
368. Účtovník
369. ved. ref. soc. práce
370. vedúca odboru

371. vedúca oddelenia
372. vedúca oddelenia
373. vedúca oddelenia organizačného a vnútornej správy
374. Vedúca oddelenia sociálnych vecí
375. vedúca organizačného oddelenia
376. vedúca Spoločného školského úradu
377. vedúca úradu

378. Vedúca úradu
379. Vedúci Odboru personalistiky a miezd
380. vedúci oddelenia sociálnych vecí
381. zamestnanec obce
382. zamestnanec obecného úradu
383. zástupca starostu
384. zastupujúca prednostka OcU

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. admin. pracovník
2. admin. pracovníčka
3. admin. zamestnanec
4. administratívna pracovníčka
5. administratívna pracovníčka
6. administratívna pracovníčka
7. administratívna pracovníčka
8. administratívna pracovníčka obce
9. administratívny pracovník
10. administratívny pracovník
11. administratívny pracovník
12. administratívny pracovník
13. administratívny pracovník
14. administratívny pracovník
15. administratívny pracovník
16. administratívny pracovník
17. Administratívny pracovník
18. Administratívny pracovník
19. ekonóm
20. ekonóm
21. ekonomický úsek
22. ekonómka
23. ekonómka
24. ekonómka
25. Gejza Ujj
26. Katyiová
27. matrikárka. správa daní atď.

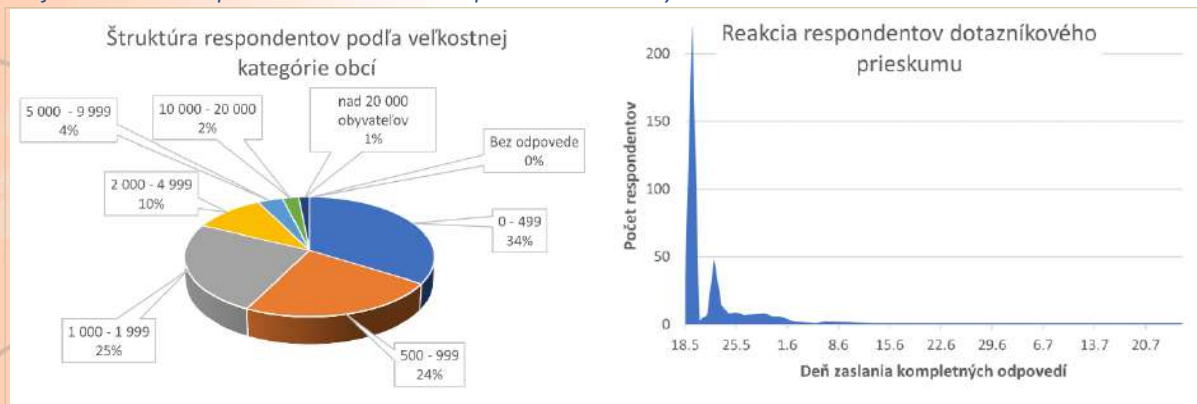
28. Mgr. Morovičová
29. Mgr. Morovičová
30. Odborná pracovníčka vo verejnej správe
31. odborná referentka
32. odborná referentka
33. odborný referent
34. odborný referent
35. odborný referent
36. odborný referent
37. Odborný referent
38. Odborný referent
39. Pavol Holko
40. Personálny manažér
41. personálny referent
42. pracovníčka ocú
43. Pracovník OÚ - účtovník
44. prednosta
45. Prednosta
46. prednosta OcÚ
47. prednostka
48. prednostka
49. prednostka MsÚ
50. prednostka OcÚ
51. primátor mesta
52. referent
53. referent
54. referent
55. referent
56. referent
57. referent
58. referent
59. referent
60. referent
61. referent
62. REFERENT
63. referent personalistiky a RLZ
64. referentka
65. referentka
66. robotník
67. samostatná odborná referentka

68. samostatný odborný referent
69. sekretariát starostu
70. sociálna pracovníčka
71. sociálna pracovníčka
72. SOR
73. správca pohrebiska
74. starosta
75. starosta
76. starosta
77. starosta
78. starosta
79. starosta
80. starosta
81. starosta
82. starosta
83. starosta
84. starosta
85. starosta
86. starosta
87. starosta
88. starosta
89. starosta
90. starosta
91. starosta
92. starosta
93. starosta
94. starosta
95. starosta
96. starosta
97. starosta
98. starosta
99. starosta
100. starosta
101. starosta
102. starosta
103. starosta
104. starosta
105. starosta
106. starosta
107. starosta
108. starosta
109. starosta

110. starosta
111. starosta
112. starosta
113. starosta
114. starosta
115. starosta
116. starosta
117. starosta
118. starosta
119. starosta
120. starosta
121. starosta
122. starosta
123. starosta
124. starosta
125. starosta
126. starosta
127. starosta
128. starosta
129. starosta
130. Starosta
131. Starosta
132. Starosta
133. Starosta
134. Starosta
135. Starosta
136. Starosta
137. Starosta
138. Starosta
139. Starosta
140. Starosta
141. Starosta
142. Starosta
143. Starosta
144. Starosta
145. Starosta
146. STAROSTA
147. starosta obce
148. starosta obce
149. starosta obce
150. starosta obce
151. starosta obce
152. starosta obce
153. starosta obce
154. starosta obce
155. starosta obce
156. starosta obce
157. starosta obce
158. starosta obce
159. starosta obce
160. starosta obce
161. starosta obce
162. starosta obce
163. starosta obce
164. starosta obce
165. starosta obce
166. starosta obce
167. starosta obce
168. starosta obce
169. starosta obce
170. starosta obce
171. starosta obce
172. starosta obce
173. starosta obce
174. Starosta obce
175. Starosta obce
176. Starosta obce
177. Starosta obce
178. Starosta obce
179. Starosta obce Palota
180. Starosta obce
181. starostka
182. starostka
183. starostka
184. starostka
185. starostka
186. starostka
187. starostka
188. starostka
189. starostka
190. starostka
191. starostka
192. starostka
193. starostka
194. starostka
195. starostka
196. starostka
197. Starostka
198. Starostka
199. Starostka
200. Starostka
201. starostka obce
202. starostka obce
203. starostka obce
204. starostka obce
205. starostka obce
206. starostka obce
207. starostka obce
208. starostka obce
209. starostka obce
210. starostka obce
211. starostka obce
212. Starostka obce
213. Starosta obce
214. účtovníčka
215. účtovníčka
216. účtovníčka
217. účtovník
218. účtovník
219. vedúca oddelenia
správneho, sociálnych
vecí a podnikania
mestského úradu
220. vedúca Organizačno
správneho oddelenia
221. vedúca sekretariátu
222. vedúci
223. vedúci oddelenia
224. zástupca starostu
225. zástupca starostu obce
226. zástupkyňa primátora
227. zástupkyňa starostky

5.2.1.4. Veľkostná kategória

Graf 68: Štruktúra respondentov dotazníkového prieskumu a dátumy návratnosti

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.2. Zvýšené nároky na zamestnancov vplyvom posledných krízových udalostí

5.2.2.1. Pribudli požiadavky na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov?

Graf 69: Zmapovanie požiadaviek na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov samospráv

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.2.2. Ktoré požiadavky na nové vedomosti/zručnosti pribudli?

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

- Covid. V počiatkoch personálna finančná záťaž na starostu každej obce. Ako si urobíš, tak máš, nikto nič nevedel, nekoordinoval! Vyhlásený termín celoplošného testovania a staraj sa! (zožeň ľudí, autá, stany, priestory, stravu, zaplať energie, dezinfekciu, odev a v časovom strese! - to sú tie nové prirodzené zručnosti! Zdravotnícke výkony a ZODPOVEDNOSŤ na pleciah starostu, zamestnanca. Nová skúsenosť!
 - Orientácia a vyhodnocovanie spotových cien energie. Nové vedomosti - osobná starostlivosť o utečencov v podobe: dopravy všade, agenda obvodný lekár, zubár, iný špecialisti, pridelovanie peňažných prostriedkov na ubytovaných, zháňanie práce, začlenenie do obce - ochotne a normálne to zobrali všetci starostovia a zamestnanci.
 - Administratívne práce navyč počas pandémie a energetickej krízy.
 - Každý si musí hľadať informácie sám, nie je jednotný systém, prípadne jednotné informovanie samospráv.
 - Komunikačné zručnosti všeobecne - vedomosti legislatívneho a metodického charakteru.

- Flexibilita/ efektívnejšia organizácia práce - IT zručnosti - najmä z dôvodu online komunikácie. homeoffice - zvýšenie povedomia BOZP - práca s novými programami (software) napr. - Bookio - rezervačný systém.
 - Požiadavka na zvýšené personálne obsadenie v súvislosti so zvýšenými požiadavkami na administratívne zabezpečenie úloh spojených s predmetnými krízovými udalosťami (časová náročnosť)/ - požiadavka na odborné znalosti v oblasti získavania ďalších finančných zdrojov okrem podielových daní, nakoľko sa obce dostali ťažkej ekonomickej situácie v dôsledku následkov pandémie, ozbrojeného konfliktu a energetickej krízy.
 - Vedomosti a zručnosti v oblasti digitalizácie a elektronizácie - manažovanie projektov v súvislosti s pandemiou, ozbrojeným konfliktom, energetickou krízou - zabezpečenie energetickej efektívnosti a udržateľnosti.
 - Vyššia starostlivosť o dôchodcov, o zdravie - príprava a realizovanie MOM - pravidelné testovanie
 - Zvýšená administratíva - sociálne vedomosti - komunikačné znalosti.
2. - Prihlasovanie odídencom v súlade so zákonom č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov na tolerovaný pobyt. - v programovom vybavení REGOB podľa § 131k citovaného zákona o pobyte cudzincov vykonáva tieto úkony: preveruje zápis a pobyt odídencom na území SR, overuje vlastnícke právo k nehnuteľnosti ubytovateľa a súhlas s prihlásením odídencov, vykonáva zmenu adresy odídencov podľa vyplneného tlačiva „Presťahovanie cudzinca s udeleným tolerovaným pobytom na účel dočasného útočiska“, vydáva odídencom Potvrdenie o udelení/predĺžení tolerovaného pobytu na území SR.
 - Vedenie evidencie zmlúv o poskytovaní ubytovania odídencom vrátane konzultácií pri vypíňaní tlačív zmlúv.
 - Overovanie splnenia podmienok pre poskytovanie ubytovania odídencom v zmysle platnej právnej úpravy.
 - Vedenie evidencie ubytovateľov.
 - Vedenie evidencie ubytovaných odídencom vrátane overovania trvania poskytovania ubytovania (§ 36a ods. 2 zákona o azyle) za každý kalendárny mesiac.
 - Spracovanie sumárneho výkazu o uplatnených príspevkoch za ubytovanie odídencom 1x mesačne a zasielanie výkazu Okresnému úradu Košice.
 - Spracovanie platobných poukazov pre úhradu príspevkov jednotlivým ubytovateľom (mesačne).
 3. Administratívna agenda
 4. Administratívna agenda spojená s príspevkom na ubytovanie
 5. Administratívne
 6. Administratívne práce pri testovaní, evidencia odídencom
 7. Ako sa "starat'" o utečencoch/odídencoch.
 8. Ako sa chrániť pred nakazením, dodržiavanie protipandemických opatrení. Ako šetriť energiami.
 9. ako sa vyrovnáť s pandemiou práca s ľuďmi inej národnosti (najmä Ukrajinci), zabezpečenie ubytovania, vzdelanosti detí, pomoc pri hľadaní práce pre odídencom a vlastne všetky veci spojené so začatím života v novej krajine.....
 10. Ako zvládať krízové situácie spôsobené pandemiou a konfliktom na Ukrajine
 11. Analýza a zníženia energetickej náročnosti budov, organizovanie testovania, evidencia žiadateľov o príspevok na bývanie pre Ukrajincov
 12. Bezpečnosť, ochrana zdravia a pod. Zvyšovanie povedomia o úsporách energií.
 13. Byrokratické
 14. Cudzí jazyk, cenotvorba dodávky energií, prieskumy.
 15. Dezinfekcia, používanie ochranných pomôcok, zavedenie dištančného vzdelávania-nová technika, pripojenie na internet....
 16. Dištančná výuka
 17. Doškoloňovanie, spájanie agend, zastupovanie zamestnancov
 18. Dovzdelávanie, časová náročnosť sledovať potrebné informácie
 19. Ekonomické
 20. Elektronizácia eSlovensko. Q-er kódy, nové poznatky ohľadom pandémie - zabezpečovanie očkovania obyvateľov, testovanie zamestnancov, zabezpečovanie testovania, a pod.
 21. Elektronizácia
 22. Energetická kríza, pobyt Ukrajincov, pandémie.
 23. Energodoťacie - vyplňanie žiadostí, odídenci-vypíňanie rôznych tabuliek súvisiacich s ich evidenciou a taktiež s príspevkom na ubytovanie.
 24. Epidemiologické zručnosti, energetické zručnosti.
 25. Evidencia Ukrajincov. vedomosti o Covide
 26. Evidencia
 27. Evidencia cudzincov

28. Evidencia odídencom, zúčtovanie prostriedkov na odídencom a hlavne zisťovanie informácií pri konflikte aj energetickej kríze.
29. Evidencia ukrajinských obyvateľov v obci a vyplácanie príspevku na ubytovanie.
30. Evidencia. vyúčtovanie. hlásenia. koordinácia. publicita. vzdelávanie.
31. Evidencie
32. Finančné vysporiadanie
33. Flexibilita, orientácia v manuáloch a pomocných materiáloch.
34. GDPR, právne znalosti, burzové pojmy, atď.
35. Hľadanie nových spôsobov šetrenia energie. vyšší záujem o alternatívne zdroje energie. prehodnocovanie pravdivých informácií zo spravodajských zdrojov. odhaľovanie hoaxov a šírenie pravdivých informácií o vojne a taktiež pandémie
36. Hygienické požiadavky pri pandémie. komunikačné zručnosti pri Ukrajincoch.
37. Hygienické predpisy. krízové riadenie.
38. Informácie ohľadom testovania v dôsledku pandémie a všetkej potrebnej dokumentácie. vedomosti ohľadom krízového riadenia. informácie ohľadom ozbrojeného konfliktu.
39. Informovanosť - veľa papierovania - organizovanosť
40. IT znalosti. znalosti v oblasti zákonov a vyhlášok
41. IT zručnosti. všeobecný prehľad
42. Jazyk. ovládanie systému ITMS+. EPSIS
43. Jazyk. zdravotné informácie a hygiena. propagácia.
44. K bežnému výkonu agendy pribudlo spracovávanie nových mesačných povinností súvisiacich s odídenkami.
45. Komunikácia - ukrajinský jazyk práca z domu práca online
46. Komunikácia Nové štatistiky platobné poukazy
47. Komunikácia s migrantmi a riešenia problémov
48. Komunikačné a jazykové zručnosti
49. Krízové riadenie
50. Krízový manažment počas pandémie. komunikácia v ukrajinskom jazyku. zabezpečovanie pomoci pre UA občanov
51. Legislatívne vedomosti financovanie pobytu cudzincov na území mesta. usmerňovanie s vybavovaním dokladov pre utečencov. podmienky začleňovania detí do materských škôl a základných škôl
52. Manažment zdravotníckych zariadení. práca s informačnými systémami v zdravotníctve
53. Manažovanie krízových udalostí
54. Množstvo nových smerníc. usmernení. zákonov. predpisov. neustále zmeny zákonov a nariadení.
55. Na hlasovanie úradom- okresný úrad. sledovanie legislatívy. správy. krízové riadenie.
56. Nahrávanie odídencom do programu EPSIS. Zostavenie prehľadov o uplatnených príspevkoch. Skríningové testovanie sme absolvovali 11 krát v obci. bolo treba získať vedomosti tiež
57. Napr. riešenie pobytu cudzincov.
58. Napr. vedieť evidovať utečencov. žiadať o dotácie za el. energiu.....
59. Napríklad ITMS 2014+ (doteraz sme projekty riešili externe). MS Teams - Online OZ. EPSIS
60. Nárast práce. presun kompetencií
61. Nastavovať úsporné režimy v zariadeniach. na ktoré doplácajú naše deti. Naučiť sa agendu ohľadom testovania.
62. Naštudovanie a realizácie postupov
63. Naštudovanie novej legislatívy
64. Naštudovanie nových zákonov a zavedenie do praxe
65. Naštudovanie opatrení a vyhlášok počas pandémie
66. Nevieť konkretizovať. Nastúpil som do funkcie len pred pol rokom...
67. Nevieť presne špecifikovať
68. Nové podmienky . ustanovenia právnych predpisov a zabezpečenie ich zákonitosti
69. Nové pracovné činnosti spojené s testovaním. nové evidencie. doklady. ktoré bolo treba postúpiť na nadriadené orgány.
70. Nové tlačivá. veľa papierovania a evidencií. žiadosť o kompenzácie s energetikou veľmi zdĺhavé
71. Nové vedomosti - na úseku evidencie obyvateľstva. jazykové schopnosti (využitie ruského či anglického jazyka) - utečenci
72. Nové životné situácie občanov-hlavne sociálne ktorí sa obracajú na obec pri ich riešení
73. Novelizácia legislatívy. nové situácie s covidom a vojnou. Nikto to doposiaľ zo súčasných žijúcich zamestnancov obce nezažil, aby to aj vedel praktizovať.

74. Obec Hradisko má v súčasnosti 92 obyvateľov, kde starosta vykonáva svoj úväzok na 30%. Čo je prenesené iba do finančnej odmeny, no kompetencie a zákonom stanovené vykonávanie tejto funkcie musí vykonávať popri zamestnaní na 100%. Na úrade je iba starosta na úväzok a ekonómka, ktorá svoju činnosť vykonáva z domu (účtuje iba doklady). Teda všetku agendu, štúdium vyhlášok, pokynov, pracovných stretnutí a zabezpečenie súvisiace s covidom a príchodom UA utečencov bolo iba na starostovi, ktorého štát platí iba 30% úväzkom
75. Oblasť krízového riadenia
76. ochrana pred covidom. postup pri príchode utečencov
77. online komunikácia
78. online komunikácia
79. online schôdze
80. Online školenie
81. opatrenia a rôzne iné v súvislosti s pandemiou a utečencami
82. Organizovať testovanie. šitie rúšok. virológia.
83. orientácia v legislatíve
84. orientácia v nových/zmenených/ doplnených právnych predpisoch a následná aplikácia do praxe
85. orientovanie v problematike - krízového riadenia (zasadnutia a rozhodovanie krízového štábu).- aplikácii právnych predpisov na ochranu zdravia (vyhlášky UVZ a RUVZ) . - energií (ceny . verejné obstarávanie. opatrenia na úsporu energií) . - utečeneckej krízy (materiálna pomoc utečencom. integrácia a inklúzia utečencov)
86. Pandémia. odídenci. energetická kríza
87. Pandémia. Zásobovanie pri pandémii. Humanitárna pomoc
88. počítačové
89. Pomoc pri uzatváraní zmlúv pri ubytovaní odídencom. poradenstvo ohľadom nároku na dávky. pomoc pri vyplňaní formulárov
90. posielanie rôznych písomnosti .
91. používanie on line metód komunikácie a prezentácie ako aj kvalitnejšia práca v on line priestore . Taktiež efektívnejšia orientácia v jednotlivých výzvach a grantoch načo bolo potrebné sa veľmi aktívne zamerať
92. Poznatky a zručnosti z oblasti: - civilnej ochrany. - vedenia a vysielania zasadnutí online. - riadenia rezervovanej kapacity spotreby elektriny
93. Požiadavky na empatiu - na komunikáciu s ukrajinskými občanmi. s ľuďmi ktorí prežili traumu a odišli z domova. nutnosť zorientovať sa rýchlo v problematike odídencom. nutnosť pružne reagovať na aktuálne požiadavky ohľadom testovania proti covid. každý týždeň sledovať nové pravidlá pre dochádzku do zamestnania a pod. Hlavné starší zamestnanci nezvyknúť na také rýchle zmeny mali problém ich sledovať.
94. požiadavky na širšiu orientáciu v legislatíve týkajúcej sa uvedených tém - zdravotnícka. sociálna. CO. trh s energiami. krízové riadenie.....nehovoriac o zvýšených požiadavkách na zvládanie stresu a poskytovanie psychologickej pomoci občanom....
95. Požiadavky ohľadom menežovania počas pandemickej situácie. Prihlasovanie odídencom na pobyt na území SR a zúčtovanie príspevkov za odídencu.
96. Práca s novými aplikáciami. platformami. prepočty a pod.
97. Práca s počítačom /webináre. atď./
98. práca s počítačom. opatrovateľské kurzy. účtovníctvo. vodičský preukaz. jazykové kurzy. remeslá - kachliarstvo
99. pri Home office napojenie cez server doma
100. pri testovaní by bolo ideálne. keby zamestnanci obce mali zdravotné školy. pri energetickej kríze to boli zvýšené požiadavky na verejné obstarávanie. a na energetácie
101. pri vyúčtovaní. žiadosti o financie. iné
102. Pribudla častejšie elektronická komunikácia. pracovníci sa zdokonalili v komunikácii cez Slovensko.sk
103. pribudla hlavne časová náročnosť. vypracovávanie nových žiadostí o dotácie. komunikácia s odídenkami a kontrola. atď.
104. Príprava testovaní občanov. agenda ohľadom vyplácania odídencom z Ukrajiny. žiadosti na preplácanie časti nákladov za energie.
105. problematika s utečencami
106. problematika súvisiaca s utečencami
107. problematika ubytovania utečencov. podpora pri získaní zamestnania
108. Protipandemické opatrenia možnosti pomoci Ukrajincom. ubytovanie ceny energií - prieskumy trhu a verejné obstarávanie
109. registratúrne značenie. spracovanie agendy UA.

110. riadenie v krízových situáciách
111. Riešenie krízovej intervencie u občanov
112. riešenie krízových situácií. rýchle reagovanie. zvýšená administratíva
113. riešenie proti infekčným aktivitám počas doby COVID. znalosti o imigrácii a ich praktickom riešení
114. rozšírili sa personálne, organizačné, zdravotnícke a manažérske zručnosti na úseku BOZP, CO, azylovej politiky. Viac času sa venuje makro a mikroekonomickým ukazovateľom na štátnej a miestnej úrovni, ktoré ovplyvňujú tok finančných prostriedkov a rozpočet organizácie. Energetická kríza si vyžiadala nový pohľad na energetickú efektívnosť obecných budov a nové výpočty pre šetrenie aj prenajímanie budov.
115. Sledovanie nariadení a uvádzanie ich do praxe, práca v nových systémoch, pribudli ekonomické činnosti
116. sledovanie opatrení počas pandémie a usmerňovanie občanov ktorí nemajú prístup k internetu
117. Spracovanie údajov do systému Epsis v oblasti určenia krízových ubytovacích miest a zadávanie evidencie odídencom, spracovanie evidencie prítomnosti ku výkazom príspevku na odídencom a pod.
118. školenia, administratíva.
119. študovanie zákonov a právnych noriem týkajúcich sa zdravotníctva, študovanie zákonov a právnych noriem týkajúcich sa energií
120. terénna asistencia
121. Testovanie obyvateľov
122. testovanie počas covidu riešenie navýšenia energií školenia CO
123. testovanie zamestnancov
124. testovanie, administratívne práce v súvislosti s pandemiou (napr. vo vzťahu so Sociálnou poisťovňou, riešenie OČR...), nové projekty, ktoré riešili energetickú krízu-preplácanie zvýšených nákladov na energie...
125. Ubytovanie odídencom a pomoc odídencom, testovanie covid, dezinfekciu.
126. ubytovanie, zamestnanie, škola
127. Utečenecká problematika
128. v oblasti administratívy
129. V oblasti legislatívy
130. v oblasti zdravotníctva -registrácia a poskytovanie údajov, v oblasti energetiky - riešenie obnoviteľných zdrojov energie, v oblasti poskytovania pomoci utečencom
131. V súvislosti so zriadením MOM-ky počas pandémie a so zriadením terénnej opatrovateľskej služby vznikli nároky na nové vedomosti a zručnosti.
132. väčší prehľad v legislatíve, zručnosť s vyhľadávať si informácie keďže metodické postupy, ktoré boli vydávané neboli dostačujúce
133. väčšia informovanosť, príprava a tlač informačných letákov, roznos letákov do domácností, zisťovanie aktuálnych cien energií
134. väčšie zručnosti pri elektronickej pošte, jazykové zdatnosti v cudzom jazyku.
135. Vedomostné
136. viac administratívy
137. Viac administratívy
138. viac administratívy, nové účtovné položky, termíny, veľa dotazníkov...
139. Viac orientácii v zákonoch, poskytovanie informácií v súvislosti s pandemiou a ozbrojeným konfliktom na Ukrajine.
140. viac úloh zo strany štátu
141. Vypĺňanie a podávanie žiadostí
142. vypĺňanie a vedenie rôznych evidencií, hlásení, elektronické spracovávanie údajov
143. Vyplnenie dotazníky pre Ukrajinu, Vyplnenie dotazníky pre energetické krízy.
144. vyplňovanie nových formulárov
145. vyšší stupeň ovládania IKT
146. Vyššia znalosť a odbornosť s prácou na počítači
147. Vyúčtovanie s energetickou krízou, navýšené nároky na všetkých úrovniach kompetencií obcí.
148. vzdelávanie a oboznamovanie sa s novou problematikou
149. Zabezpečenie testovania v MOM
150. zasielanie správ, vypĺňanie výkazov, zasielanie podkladov elektronickou formou
151. Zasielanie výkazov, žiadané refundácie nákladov, predkladanie žiadosti o dotácie
152. Zaťaženosť zamestnancov novými povinnosťami - evidencia opatrení pri pandémii (ich sledovanie - dodržiavanie), zabezpečovanie testovania....
153. Zdravotná starostlivosť, dezinfekcia miestností, nástrojov a zariadenia, manažment, riadenie, komunikácia.

154. Zmena zákonov. opatrení. vzdelávanie ohľadom pandémie
155. znalosť legislatívy - vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva znalosť legislatívy vo veci ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a opatrenia zo strany štátu
156. Znalosť nových zákonov. nariadení
157. znalosť rôznych legislatív
158. Znalosti noviel zákonov ako napr. Zákonník práce a tiež aj nových zákonov. Vedomosti o mimoriadnom stave a krízovej situácii. Naučili sme sa študovať vyúčtovacie faktúry. najmä informácie o zložkách ceny za energie.
159. Znalosti v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine - ubytovanie utečencov. V súvislosti s energetickou krízou - predkladanie žiadostí na MH.
160. zodpovednosť prijať potrebné preventívne opatrenia súvisiace s núdzovou pripravenosťou a riešiť mimoriadne incidenty
161. zvládanie nových pracovných činností - organizácia testovania. administrácia. zabezpečenie utečencov. flexibilita a prispôbienie sa novým pracovným podmienkami - zastupovanie iných zamestnancov. homeoffice. zvýšenie nárokov na prácu a riadenie prostredníctvom doposiaľ nevyužívaných informačných technológií. nové formy krízového riadenia
162. Zvládanie organizačné zabezpečenie pri pandémie. zdravotné predpisy. pri vojnovom konflikte vedomosti o bezpečnosti pri prijímaní utečencov. Všetky hygienické a zdravotné predpisy.
163. Zvýšené administratívne požiadavky. ako aj zvýšené požiadavky na komunikáciu v krízovej situácii.

Zvýšila sa náročnosť na ovládanie počítačových zručností a využívanie rôznych aplikácií. zvýšené nároky na orientáciu v on-line priestore. komunikácia v on-line priestore

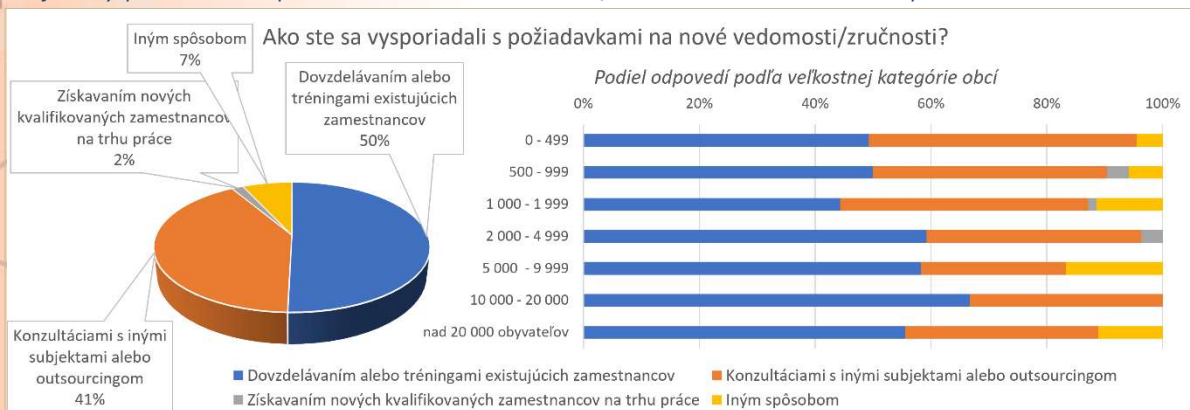
Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

164. administratívna záťaž
165. Covid. odídenci z Ukrajiny...
166. energetik
167. evidencia odídcov.
168. evidencia odídcov. zmeny k pobytom
169. evidencia. výkazy. platby
170. evidovanie občanov z Ukrajiny. preplácanie nákladov spojených s ubytovaním
171. IKT zručnosti
172. jazyk
173. komunikácia v inom jazyku
174. komunikácia v ruskom jazyku
175. množstvo nových informácií
176. Navýšená administratíva.
177. oboznámenie sa s novou legislatívou
178. obsluha nových informačných systémov pri zriadení MOM posielanie hlásení
179. orientácie v nových/zmenených/ doplnených právnych predpisoch
180. pandémia. ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetická kríza
181. Podľa potreby a situácie sme sa museli vzdelávať vo všetkých situáciách. pretože sa všetko podriaďovali pandemickým opatreniam.
182. poznanie nových legislatívnych procesov. postupov. zručnosti v oblasti krízového riadenia
183. Požiadavky na dotácie. všeobecný prehľad o situácií. štúdium nových zákonov
184. Práca z domu. on-line
185. prakticky všetky originálne kompetencie samosprávy. časť prenesených kompetencií a tiež spolupráca s ÚPSVAR
186. Pribudli nové zákony a nariadenia. požiadavky od občanov. iných úradov
187. prihlasovanie na pobyt a výkazníctvo ohľadom utečencov z Ukrajiny
188. Riadenie krízových situácií.
189. sociálno-hygienické. zdravotné. bezpečnostné.
190. Školenia
191. ukrajinčina. azbuka
192. uplatňovanie novej legislatívy
193. vedenie evidencie. Komunikácia s úradmi. Komunikácia s klientom v cudzom jazyku. Zaškolenie a štúdium materiálov, vyhlášok k pandémie, a.t.d.

194. Viac administratívnej práce
195. Výkazy, evidencia, žiadosti o preplatenie nákladov.
196. Vypĺčanie príspevkov pre Ukrajinco a spojená s tým legislatíva.
197. Zamestnanci obcí sa musia vždy vzdelávať a prehľbovať si vedomosti
198. Zvládanie hygienických návykov.

5.2.2.3. Ako ste sa vysporiadali s požiadavkami na nové ved./zručnosti?

Graf 70: Vysporiadanie sa s požiadavkami na nové vedomosti/zručnosti zamestnancov samospráv

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Vysporiadanie sa s požiadavkami iným spôsobom (zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom)

1. internet
2. komunikáciou s okresným úradom
3. naštudovaním problematiky
4. Podľa svojho vedomia
5. samoštúdiom
6. samoštúdiom a samozískavaním informácií z webu
7. samoštúdiom legislatívy
8. samoštúdiom
9. samouk
10. samovzdelávanie
11. samovzdelávanie
12. Samovzdelávanie a pružné využívanie skúsenosti z praxe
13. samozískovanie informácií
14. seba vzdelávaním
15. spoluprácou
16. vlastným zaťažením existujúcich zamestnancov ďalšími pracovnými úlohami

5.2.2.4. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Administratívnej práce a požiadaviek pribúda a nie je potom čas na prácu v obci a prípravu projektov a ich realizáciu (hlavne malé obce, ktoré nemajú žiadneho zamestnanca a všetko musí robiť starosta a aj to väčšinou na skrátenej úväzok). Aj vyplnenie tohto dotazníka je niečo navyše a ukrája z pracovného času. A ešte k tomu, keď Vám internet a technika nefungujú tak ako majú, tak je to veľmi zlé.
2. Ako ste sa vysporiadali s požiadavkami na nové vedomosti/zručnosti? Nehodí sa ani jedna odpoveď!
3. do vzdelávaním personálu

4. Len nasierame ľuďí. Vyhovárane sa na všetko. len nie na "bezvládnosť" vládnych. Vedenie tohto štátu je horšou propagandou, ako 50-te roky. Súdruh Stalin bol len rojkom so svojimi myšlienkami.
5. Máme problém s vyplňaním žiadosti na dotácie na energie
6. Medzirezortnou spolupracou
7. Nakoľko sme malá obec, momentálne som bez zamestnanca. Môj jediný zamestnanec je kontrolórka obce. pandémie sme zvládli. Konflikt na Ukrajine sa nás našťastie dotýka len okrajovo. Nemáme v obci žiadnych utečencov a energetickú krízu sme vyriešili vypínaním verejného osvetlenia a šetrením kde sa dá. Ale zálohové platby nám zväzujú ruky vo vykonávaní bezproblémového chodu obce.
8. Neviem
9. Očakávali by sme väčšiu podporu od štátu.
10. Požiadavky na nové vedomosti a zručnosti pribudli najmä u starostu a navýšenie práce zasa u ekonómky.
11. Práca pribúda, ale pre nedostatok finančných prostriedkov zamestnanci nie!
12. S pandemiou boli veľké požiadavky. V obci neregistrujeme ľudí utekajúcich pred ozbrojeným konfliktom na Ukrajine.
13. Štátom nezládnuté situácie uvedených kríz. Miesto pomoci a koordinácie chaos a zvýšenie byrokracie. Prenášanie právnej zodpovednosti na samosprávu. Prenášanie finančného zaťaženia na samosprávu. Sľuby a arogancia
14. V obci chýbajú ľudia s vyšším vzdelaním, nakoľko odchádzajú za prácou do miest. Obec nedokáže zaplatiť kvalitných ľudí.
15. Vplyvom pandémie či ozbrojeného konfliktu na Ukrajine pribudli povinnosti a kvantita dokumentácie, pri ktorej zamestnanci využili svoje schopnosti, zručnosti a vedomosti z dlhoročnej praxe, aj keď niektoré prípady bolo potrebné konzultovať s kolegami z iných obecných úradov... a zvýšené štúdium zákonov a nariadení.

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Sme malá obec - museli sme si vystačiť sami. Starosta + 1 pracovníčka.
2. Preferujeme hlavne také tréningy a školenia, za ktoré netreba platiť!
3. Zvýšené nároky na zamestnancov boli len v tom, že jeden človek musel robiť možno viac práce napr. aj za svojho kolegu (z dôvodu pandemickej PN, OČR, a.t.d.), alebo bol problém v jeden čas nájsť živnostníka na rôzne drobné opravy. Tak sme veľa opráv museli riešiť svojpomocne.

5.2.3. Znížené nároky na zamestnancov vplyvom posledných krízových udalostí

5.2.3.1. *Stali sa vplyvom posledných krízových udalostí niektoré požiadavky/zručnosti zamestnancov obsolentnými (zastaranými)?*

Graf 71: Zmapovanie obsolentnosti požiadaviek/zručností zamestnancov samospráv

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.3.2. *Ktoré požiadavky na nové vedomosti/zručnosti sa stali obsolentnými (zastaranými)?*

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Ako v predchádzajúcej otázke.
2. doterajšie všetky a pribudli nové pracovné povinnosti
3. elektronizácia
4. Energetická kríza .
5. iné
6. metodika postupu pri vykonávaní opatrení
7. pandemické opatrenia. civilná ochrana.
8. papierová agenda
9. počítačové znalosti. ochrana zdravia
10. počítačové zručnosti pre prácu z domu
11. posilnenie kompetencii v oblasti digitalizácie a aktívne opatrenia
12. poštová komunikácia
13. prehnaná byrokracia pri riešení krízových situácií
14. Prístup k riešenie krízových situácií.
15. Väčšia potreba hygienických opatrení (dezinfekcie osôb. priestorov....) a v pracovnom vzťahu sa objavil viackrát homeoffice.
16. Vedenie duálnej evidencie v písomnej a elektronickej forme
17. vplyv energetickej krízy a intenzita vývoja cien mala vplyv na verejné obstarávanie energií. znalosti a skúsenosti zamestnancov sa stali nedostatočné.
18. Vypĺňanie žiadosti
19. Využívanie aplikácií pre potreby získavania informácií potrebných pre aplikáciu nových informácií
20. zamestnanci v počiatočných fázach kríz nevedeli v praxi aplikovať zručnosti . nakoľko tieto ovládali len teroreticky. keďže takéto krízy sa doteraz nevyskytovali. Postupne si potrebné zručnosti osvojili
21. Zmenilo sa vybavovanie matričnej agendy

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. elektronické systémy
2. IKT
3. nové ekonomické vzdelávanie. zabezpečenie testovania (my sme pravidelne testovali), sociálna pomoc pre utečencov, zbierka potravín pre Ukrajinu
4. pandémie, ozbrojený konflikt na Ukrajine a energetická kríza
5. Písomná komunikácia
6. Prijatím nových zákonov sa zmenili doterajšie zákony a nariadenia
7. všetky
8. Zvládanie energetickej krízy

5.2.3.3. *Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii*

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Bez komentára
2. Ide predovšetkým o časovú náročnosť a práce navyše kladené na zamestnancov
3. neviem
4. nič
5. používanie web kamery, používanie ochranných pomôcok
6. pôvodné vedomosti a zručnosti boli rozšírené o aktuálne potreby
7. určite sa ovplyvnili viaceré samosprávne funkcie obce, na ktoré mali zamestnanci už stereotypný uhol pohľadu. Bolo potrebné prehodnotiť zmysel a účinok nových opatrení, ktorými sa zabezpečili úlohy, ktoré sa objavili vplyvom nových celospoločenských udalo
8. Všetky pôvodne pôsobnosti vykonávame doteraz
9. Zamestnanci sa priebežne vzdelávajú a reagujú na meniace sa požiadavky.

10. Zastaralé je myslenie "vládných". Dirigizmus, len my vás vyvedieme, len s nami alebo Fico!!
11. zastarené je skôr počítačové vybavenie

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

12. Podľa mňa ostalo všetko ako bolo.

5.2.4. Negatívny vplyv posledných krízových udalostí na trh práce

5.2.4.1. *Pocítujete nedostatok uchádzačov o zamestnanie s požadovanou kvalifikáciou na trhu práce vplyvom posledných krízových udalostí?*

Graf 72: *Pocítovaný nedostatok uchádzačov o zamestnanie na trhu práce*

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.4.2. *Ktoré kvalifikácie na trhu práce Vám chýbajú?*

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. V
2. sociálnej oblasti, v obslužných činnostiach
3. Administratíva
4. Ale myslím že to nie je pandémiou, ale platovými pomermi a možnosťami obce
5. Asistent učiteľa
6. Ekonom. informatik
7. Ekonomické vzdelanie
8. Ekonomovia, manažéri, ale aj robotníci
9. Informatik, ekonóm, remeselné profesie
10. Kuchárka, vodič, zriadenkyňa, údržbár
11. Manažér projektov, sociálni pracovníci.
12. Manuálny pracovník
13. Murári, tesári, obsluha techniky
14. Nevedomosť účtovníctva v samospráve s prenesenými kompetenciami, veľmi zložité procesy aj z pohľadu skúsených účtovníkov, nedostatočné vedomosti zamestnancov v samosprávach pri VO
15. Odborné
16. Opatrovateľky
17. Opatrovateľské služby v obci
18. Pekár, vodič, správca zberného dvora
19. Pomocný pracovník - na kosenie, upratovanie
20. Pracovníci UoZ
21. Remeselné činnosti, administratívne pracovníčky
22. Remeselné s vyučením, pomocní aktivační pracovníci
23. Remeselníci
24. Remeselník, vodič sk. "C"
25. Riaditeľ MŠ
26. Robotníci
27. Robotníci
28. Robotnícke odborné
29. Robotník
30. Robotník
31. Samostatný odborný referent
32. Služby v gastronómii
33. Soc. pracovník

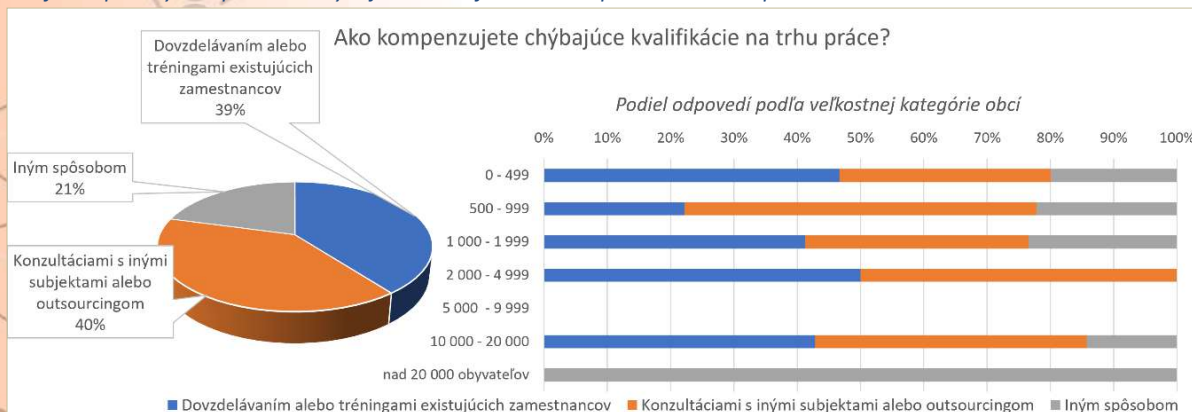
34. Sociálny pracovníci so vzdelaním, ako aj odborní pracovníci murári, tesári
35. Učítelia 1. stupňa, učítelia prírodovedných predmetov, učiteľky MŠ, kvalifikovaní asistenti učiteľa...
36. Účtovníčka
37. Účtovníčka, personalista.
38. Účtovníčka, pracovník vykonávajúci prevažne fyzickú prácu
39. Účtovník
40. Údržba verejných priestranstiev
41. Zamestnanci odboru výstavby, kde chýbajú spôsobilosti, odbor dopravy, väčšina kvalifikácii, ktoré vyžadujú odbornosť.
42. Zdravotnícky personál.
43. Zdravotnícki pracovníci, pracovníci zabezpečovania verejného poriadku
44. Zručnosti v počítačovej gramotnosti, komunikácii
45. Žiadne

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Metodik spoločného školského úradu, účtovník, projektový manažér, referent verejného obstarávania, právnik
2. Robotnícke povolania
3. Stolár, zvärač
4. Účtovníčky
5. Účtovník
6. rozpočtovej organizácie, mzdová účtovníčka referenti odborných sekcií

5.2.4.3. Ako kompenzujete chýbajúce kvalifikácie na trhu práce?

Graf 73: Spôsoby kompenzácie chýbajúcich kvalifikácií samosprávami na trhu práce

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Iné spôsoby kompenzácie chýbajúcich kvalifikácií na trhu práce (zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom)

1. Externými osobami, čo znižuje rozpočet obce
2. Hľadáme a ak nenájdeme učiteľa s požadovanou kvalifikáciou, učí sa nekvalifikovane.
3. Nad rámec
4. Objednávaním si služieb
5. Pracovníci sú zamestnaní zo širšieho okolia
6. Súčasnými pracovníkmi
7. Svojpomocne
8. Úrad práce
9. Vyhľadávanie
10. Zatiaľ nijako

Zlučovanie pracovných úloh na menší počet zamestnancov

Iné spôsoby kompenzácie chýbajúcich kvalifikácií na trhu práce (zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili)

1. Vzájomnou spoluprácou s inými obcami

5.2.4.4. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Ani pred krízovými udalosťami nebolo ľahké si nájsť pracovnú silu, ktorá by hneď zvládla prácu vo verejnej správe bez problémov.
2. Do samosprávy je problematické získať šikovných odborníkov. Samosprávy si preberajú zamestnancov medzi sebou.
3. Kvalifikačné kurzy, záujmové krúžky pred deti
4. Kvalifikovaní zamestnanci sú dostupní, len problémom sa stal plat. Nedokážeme kvalifikovaného človeka zaplatiť.
5. Nakoľko sme malá obec, neevidujeme nedostatok uchádzačov. V súčasnosti nehľadáme pracovné sily.
6. Nás sa to netýka
7. Nemá zmysel o tom hovoriť.
8. Nevieam
9. Nič
10. Požiadavky na finančné ohodnotenie práce sa zvýšili.
11. Táto oblasť je dlhodobo profesionálne poddimenzovaná a nedostatočne ohodnotená.
12. Vzdelanostná úroveň uchádzačov o zamestnanie sa zhoršuje, nakoľko sa na trhu práce ponúkajú rôzne profesie s ohodnotením v regióne len za minimálnu mzdu. Preto sa vytráca bežný záujem ľudí o rozširovanie svojich pracovných zručností a široký celospoločenský prehľad v pracovných činnostiach.
13. Zastrešujem niektoré činnosti nad rámec svojich povinností.
14. Záujem o prácu vo verejnej správe je veľmi malý, a to hlavne z dôvodu platov.

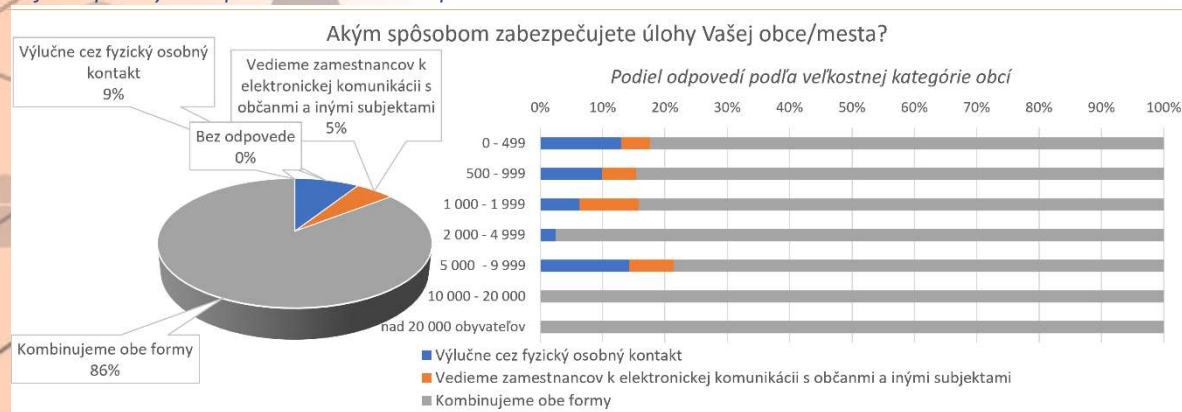
Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Nedostatok zamestnancov pociťujeme z dôvodu nízkeho finančného ohodnotenia, ktoré môžeme poskytnúť (nízky rozpočet) a z dôvodov ochoty ľudí PRACOVAŤ.
2. Obec nemá finančné prostriedky na mzdu pre ďalších zamestnancov, ktorých by ale z dôvodu narastajúcej agendy bolo nutné prijať.
3. Podľa mňa je to na takej istej úrovni ako bolo.

5.2.5. Vplyv posledných krízových udalostí na prácu online a financie

5.2.5.1. Akým spôsobom zabezpečujete úlohy Vašej obce/mesta?

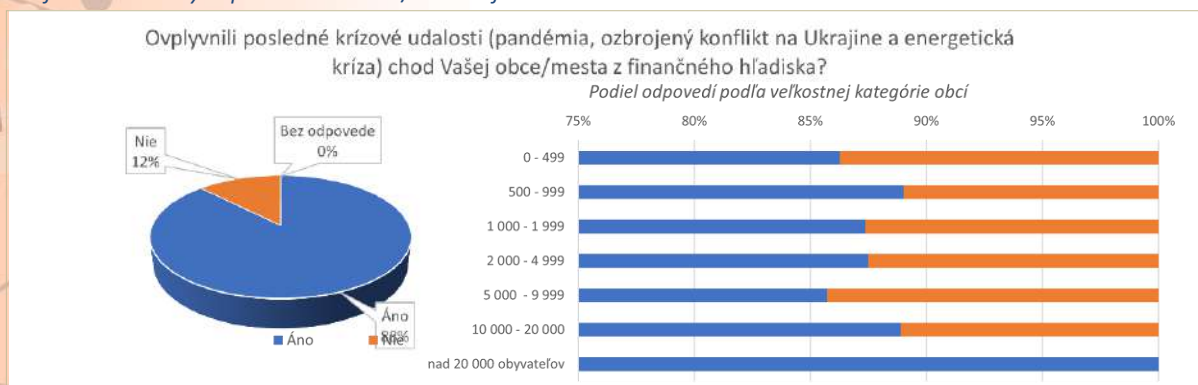
Graf 74: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.5.2. Oplyvnili posledné krízové udalosti chod Vašej obce/mesta z finančného hľadiska?

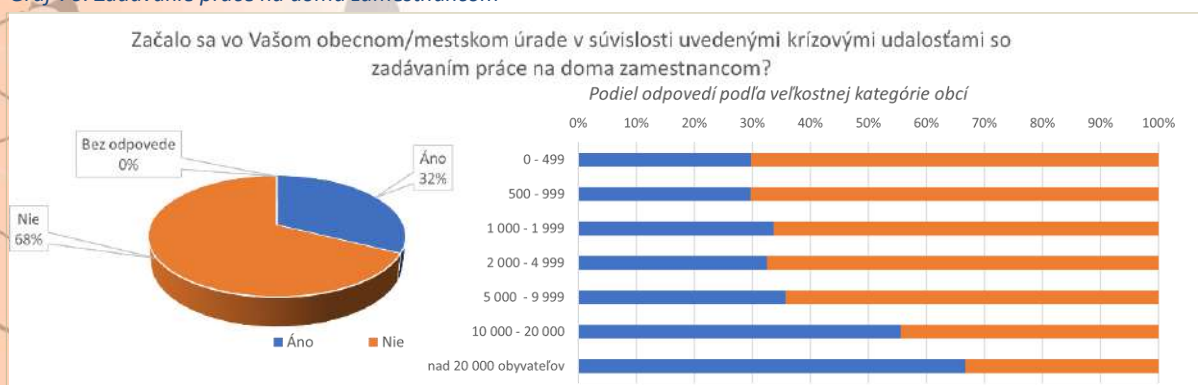
Graf 75: Pociťovaný dopad na chod obce/mesta z finančného hľadiska

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.5.3. Začalo sa vo Vašom úrade v súvislosti uvedenými krízovými udalosťami so zadávaním práce na doma zamestnancom?

Graf 76: Zadávanie práce na doma zamestnancom

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.5.4. Prejavili sa vo Vašom úrade uvedené krízové udalosti na odmeňovaní za výkon práce?

Graf 77: Odmeňovanie za výkon práce

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.5.5. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Radi by sme odmenili pracovníkov. Žiaľ, náklady s krízou a vládnymi rozhodnutiami to neumožnili
2. Ako najmenšia obec na Kysuciach nemáme možnosť dať počítačové vybavenie domov na homeoffice, sme tu len dvaja.
3. Energetická kríza zvýšila náklady na energie - hlavne vykurovanie, lebo sme vysokohorská obec a vykuruje asi 8-9 mesiacov v roku.
4. Keďže sme malá obec, nie je priestor na vyplácanie odmien. Nemôžeme si dovoliť zamestnať ani zamestnanca na polovičný úväzok, nie to ešte, že by sme dávali odmeny.
5. Kríza nie je v nás, ale je v hlavách "vládných". To sú tí, ktorí si myslia že budú rozkazovať vo všetkom a všetkým.
6. Krízové udalosti ovplyvnili chod obce z finančného hľadiska. Navýšili sa rozpočty pripravovaných projektov (ovplyvnené zdvíhaním cien materiálov/infláciou či vojnovým konfliktom), čo malo za následok rozhodnutia obce obmedziť/odložiť plánované projekty. Nakoľko došlo v období pandémie ku kráteniu podielových daní, bola obec nútená obmedziť finančné prostriedky na odmeňovanie zamestnancov. V súčasnosti stále pretrvávajú nepriaznivé udalosti a obec sa musí rozhodovať do čoho bude finančné prostriedky investovať.
7. Napriek zvýšenej administratívnej záťaži sa táto náročnosť neprejavila na odmeňovaní dotknutých zamestnancov.
8. Neviem.
9. Nič.
10. Nie je finančné krytie na odmeňovanie za výkon, žiaľ.
11. Odmeňovanie - zníženie plátov zamestnancov odobratím osobného príplatku.
12. Odmien za prácu môže byť menej, vzhľadom k tomu, že obecný rozpočet je zatažený výdajmi spôsobenými nariadeniami vlády. Boli vyplatené náhrady za nárast inflácie z titulu nariadenia vlády, drahšie energie, takže na odmeny za výkon práce už nezostávajú finančné prostriedky.
13. Počas pandémie bola obec nútená zaviesť home office niektorým odborným zamestnancom.
14. Práca na doma len počas COVID krízy, teraz už nie odmeňovanie za testovanie, očkovanie, utečeneckú agendu.
15. Pracovníci musia plniť stále nové úlohy v štandardnom pracovnom čase, čo zvyšuje nároky na nich a vystavuje ich zvýšenému stresu, nakoľko v tom istom čase musia plniť omnoho viac úloh ako pred krízovými udalosťami.
16. Pre nedostatok finančných prostriedkov nie je priestor na zvyšovanie plátov a odmeňovanie.
17. Sme malá obec s jednou MŠ a tam nie je možná práca z domu.
18. Starosta sa vzdal zložky mzdy - zvýšenie platu. Zamestnanci nemali odmeny. Nečerpali ani sociálny fond na regeneráciu síl.

19. Šetria sa finančné prostriedky, pretože vývoj podielových daní je nejasný aj vzhľadom k vývoju legislatívy a neočakávaným výdavkom vplyvom vývoja na energetickom trhu, bankovom trhu a hrozby rozšírenia vojnových konfliktov.
20. Ťažko je zadať prácu na doma: kosenie verejných priestranstiev, obnova budov, komunikácií, a pod.
21. Z dôvodu, že poverenému zamestnancovi/zamestnancom pribudla k bežnej agende nová rozsiahla agenda - kompletná správa agendy odídencom, mali by byť títo zamestnanci za vykonanú prácu odmenení. To si samospráva z vlastných zdrojov dovoliť nemôže. Obce, ktoré poskytovali ubytovanie odídencom, dostali dotáciu zo štátu. Časť tejto dotácie by mala byť použitá práve na vyššie uvedené účel.
22. Zvýšené nároky a rozšírenie pracovných povinností a s nimi spojené zvýšené nároky na mzdové ohodnotenie.

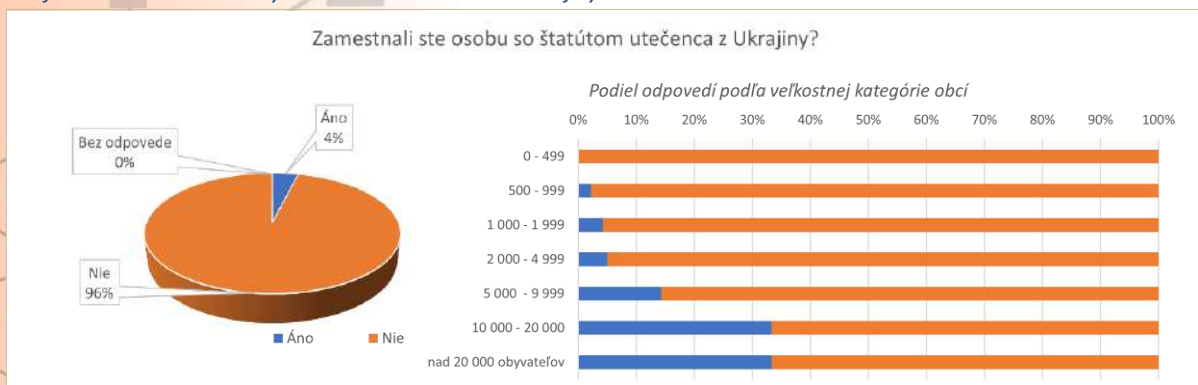
Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Negatívne - nedostatok finančných prostriedkov, ktoré boli použité na iné oblasti.
2. Vyššie ohodnotenie práce zamestnancov pri nových povinnostiach.
3. Zatiaľ to zvládneme ako tak, ale nie je to výhra!

5.2.6. Zamestnávanie ľudí na obecnom/mestskom úrade

5.2.6.1. *Zamestnali ste osobu so štatútom utečenca z Ukrajiny?*

Graf 78: Zamestnanie osoby so štatútom utečenca z Ukrajiny

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.6.2. *O akú pozíciu/pozície išlo?*

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

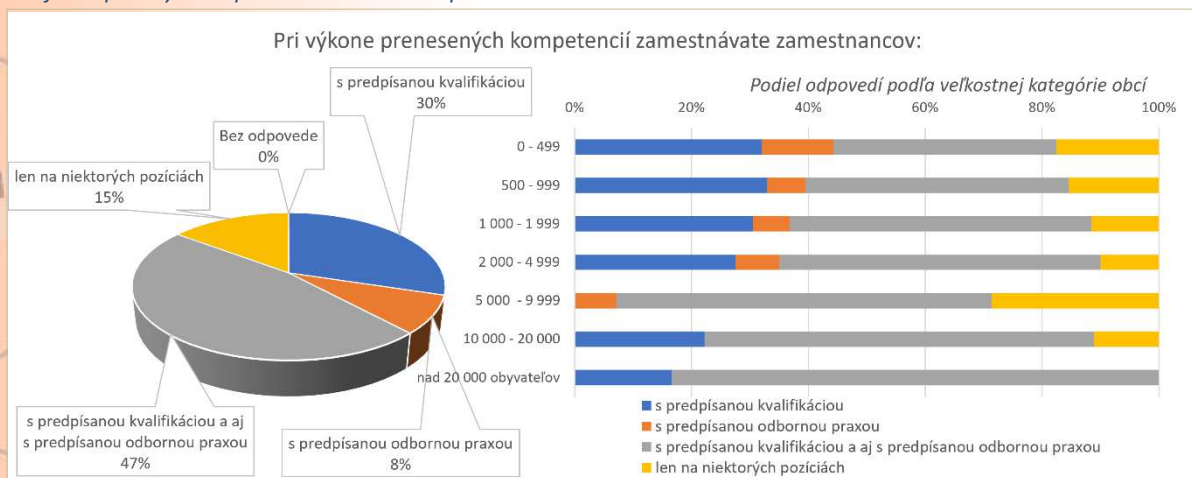
1. Asistentky v školstve, pomocné pracovníčky
2. Koordinátor pre prácu s odídenkami z Ukrajiny (mali sme ubytovaných v obecnom zariadení 27 odídencom po dobu 1 mesiac - apríl 2022)
3. Manažment a riadenie
4. Pomocná kuchárka.
5. Pomocné sily do kuchyne a upratovačky
6. Pomocná sila v kuchyni
15. služieb MOS
7. Pracovníčka v údržbe mesta
8. Prvý kontakt
9. Školníčka MŠ
10. Učiteľ MŠ
11. Údržbár
12. Upratovačka
13. Upratovanie, opatrovatelstvo
14. Vykonávanie aktivačných

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Pomocná kuchárka, upratovačka.

5.2.6.3. Kvalifikácia zamestnancov pri výkone prenesených kompetencií

Graf 79: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.6.4. Na ktorých pozíciách/v ktorých oblastiach máte problém s obsadením zamestnancov s predpísanou kvalifikáciou a aj s predpísanou praxou?

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

- Asistentky v ško
- Istve
- Stavebné konanie/ chod obce zabezpečuje starosta obce s 1/2 úväzkom a ekonómka-účtovníčka 10 hodín týždenne
- Dane a poplatky, sociálne služby
- Ekonóm
- Ekonomika, odpadové hospodárstvo, verejné obstarávanie - elektronická platforma
- Kuchár v zariadenie školského stravovania
- Máme problém obsadiť pozície pri vonkajšej údržbe zelene a podobné manuálne práce
- Matričný úrad, stavebný úrad, životné prostredie (odpadové hospodárstvo, výrub drevín)
- Matrika, evidencia obyvateľstva, register adries
- Na obecnom úrade sú zamestnané len 2 pracovníčky, z toho jedna na skrátenej úväzok
- Na žiadnych. Všetky oblasti si robím sama
- Napr. špeciálny stavebný úrad (doprava)
- Negatívne
- Nemáme
- Nemáme problém
- Nemáme tento problém
- Nemáme zamestnancov
- Nemáme zamestnancov. Na úrade je iba starostka
- Obec nemá zamestnancov okrem starostu a kontrolóra
- Ochrana životného prostredia
- Pozícia kontrolóra a účtovníka
- Prednosta
- Programátor
- Projektoví manažéri
- Referenti
- Remeselníkov
- Riaditeľ ZŠ
- Riaditeľ/ka materskej školy, účtovníčka
- Sme malá obec, čiže všetko robia 2 zamestnankyne a na zamestnanie zamestnancov na každú prenesenú kompetenciu nemáme peniaze
- Sociálna oblasť, životné prostredie, atď.
- Sociálny pracovník - pre kompletnú agendu aj s posudkovou činnosťou, životné prostredie, "učiteľ matematiky"
- Spoločná úradovňa Myjava - stavebný úrad
- Stavebný úrad - spoločný
- Stavebný úrad
- Stavebný úrad
- Stavebný úrad
- Stavebný úrad
- Stavebný úrad
- Stavebný úrad
- Stavebný úrad
- Stavebný úrad
- Stavebný úrad - urbanistika
- Stavebný úrad, životné prostredie

44. Stavebný úrad. životné prostredie
45. Účtovníctvo
46. Účtovníctvo
47. Účtovníctvo
48. Účtovníčka
49. Údržbár obecného vodovodu
50. V oblasti manažérskych skúsenosti, pretože máme 3 obecné podniky
51. Verejné obstarávanie
52. Vonkajšie práce
53. Vzhľadom na skutočnosť, že sme obec s počtom obyvateľov 172 a na skrátenej úväzok

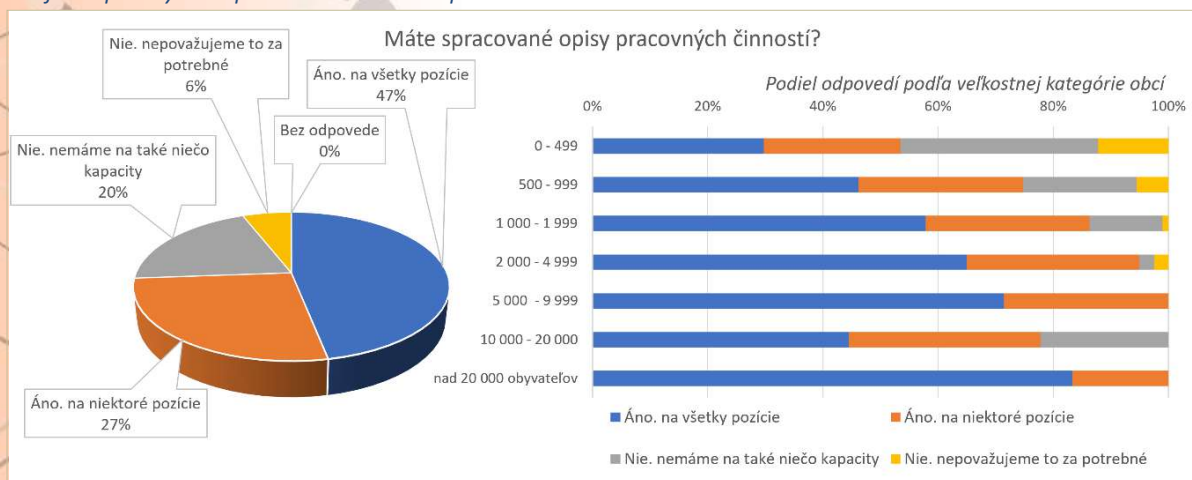
- pracuje nie len starosta obce, ale aj referentka obce, nie je z finančného hľadiska možné zamestnávať ďalších ľudí na miesta s predpísanou kvalifikáciou alebo praxou vo všetkých potrebných prenesených kompetenciách
54. Žiadne
 55. Životné prostredie
 56. Životné prostredie a pozemné komunikácie
 57. ŽP, stavebný úrad

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Nemáme
- 2.
3. Obec nezamestnáva takéto osoby, otázka nie je adekvátne položená
4. Odpovede nezodpovedajú malým obciam
5. Posudková sociálna činnosť. riešime to doškolovacím vzdelávaním
6. Riaditeľka materskej školy
7. Sme malá obec. Na obecnom úrade pracujú len dve pracovníčky, z toho 1 na skrátenej úväzok
8. Stavebný referent
9. Stavebný úrad
10. Školská jedáleň - vedúca kuchyne

5.2.6.5. Máte spracované opisy pracovných činností?

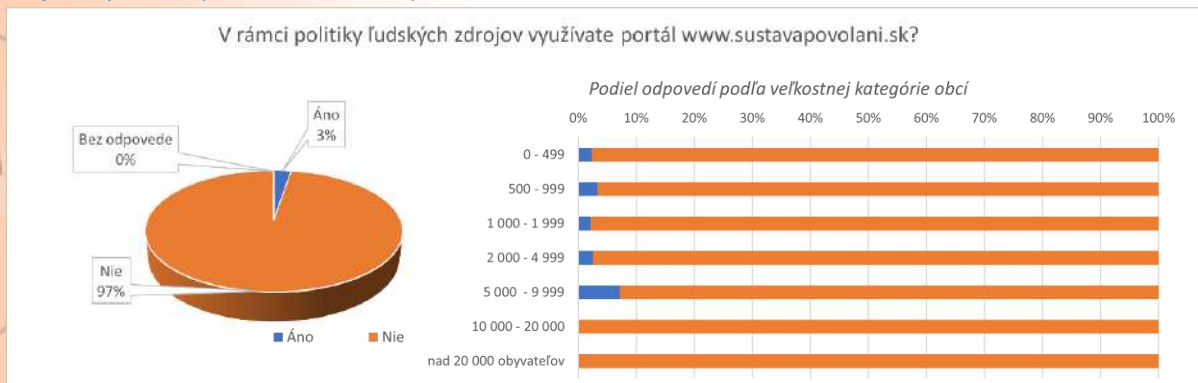
Graf 80: Spôsoby zabezpečovania úloh samospráv

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.6.6. Využívate portál www.sustavapovolani.sk?

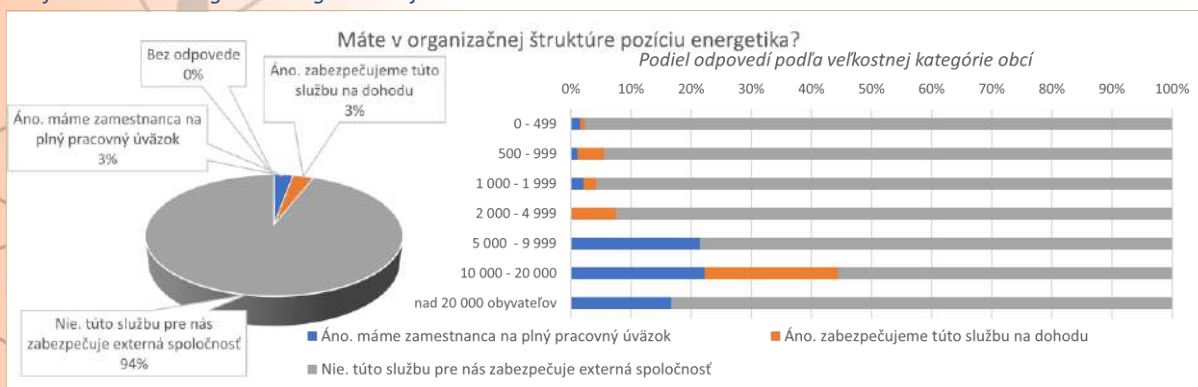
Graf 81: Využívanie portálu www.sustavapovolani.sk

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.6.7. Máte v organizačnej štruktúre pozíciu energetika?

Graf 82: Pozícia energetika v organizačnej štruktúre

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.6.8. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Na náš OÚ nepatrí ani jedna z možností, sme v počte 2, a to starostka na 50% úväzok a samostatný referent na PZ. Robíme si všetko samé.
2. Zriadená externá Energetická rada ako poradný orgán.
3. (Táto otázka je povinná) Máte v organizačnej štruktúre pozíciu energetika? Odpoveď: domnievam sa - moja vedomosť je, že v okrese ZM to nemá ani jedna obec! Nemáme nikoho tým pádom ako vyhodnotíte túto otázku keď dotazník bez nej ďalej nejde.....
4. Ako starosta som aj odborne spôsobilou osobou v elektrotechnike a energetike s 30-ročnou praxou.
5. Ani jedna z ponúkaných možností nie je pre nás adekvátna.
6. Ani neviem, že takáto pozícia môže byť. Pozícia energetika? Zaznačená je odpoveď iba preto, že ma to nepustilo ďalej.
7. Doteraz sme nevyužívali takéto služby.
8. Energetika nemáme, ani nám ho nikto nezabezpečuje. Nie sú na to financie.
9. Energetika nemáme. Vykonáva starosta.
10. Chýba odpoveď Nie, nezabezpečujeme.

11. K otázke o energetikovi - v našej obci nemáme zamestnanca so špecializáciou "energetika". Obstarávanie energií rieši zamestnanec zodpovedný za rozvoj obce a verejné obstarávanie (nie so špecifickým zameraním na energetiku).
12. Malé obce o tom ani nesnívajú.....
13. Máme zamestnanca na čiastočný úväzok a zároveň využívame aj firmu v tepelnom hospodárstve na odborné konzultácie, ktorá je v 100% vlastníctve mesta.
14. Máte v organizačnej štruktúre pozíciu energetika? - odpoveď je áno. zamestnanec je zamestnaný na plný úväzok, ale má kumulovanú funkciu
15. Máte v organizačnej štruktúre pozíciu energetika? Nemáme na to nikoho.
16. Naša obec nemá na takéto veci zdroje. Stačí sedliacky rozum a konzultácie s inými obcami.
17. Naša obec nemá zamestnanca na túto pozíciu. Nevykonáva ju nikto na dohodu a nezabezpečuje ju externá spoločnosť.
18. Nebola ďalšia možnosť, že nemáme pozíciu energetika ani cez externú spoločnosť.
19. Nedostatok finančných prostriedkov.
20. Nemáme a zabezpečuje si to sami ako vieme.
21. Nemáme ani externú spoločnosť.
22. Nemáme externého energetika, nezabezpečujeme túto službu.
23. Nemáme nikoho.
24. Nemáme žiadneho energetika.
25. Nevieam.
26. Nevyhovuje ani jedna odpoveď. Energetiku rieši v rámci svojho času starosta.
27. Nezabezpečuje nám to nikto.
28. Nič
29. Nie ani to nezabezpečuje externá spoločnosť. ale takúto možnosť dotazník neposkytuje.
30. Nie nemáme pozíciu, ani ju nezabezpečuje externá spoločnosť.
31. Nie, budeme túto pozíciu riešiť.
32. Pozíciu energetika nemáme, ani ju pre nás nezabezpečuje externá spoločnosť. Na takýto luxus nemajú malé a stredné obce financie, musíme si poradiť sami ako vieme.
33. Prečo tu nie je možnosť: Nie. nemáme energetika? Lebo v našom prípade by bola správna odpoveď takáto.
34. Službu energetika nezabezpečujeme.
35. Sme obec, nemôžeme si dovoliť energetika ani zamestnať, ani externe platiť.
36. Sustavapovolani.sk - dobrý tip, doteraz sme používali len ISCO-08.
37. Táto vládna "zberba" nám ukradla (samospráve) cca 1 miliardu EUR. Myslíte, že môžeme zamestnávať ľudí na pozície, ktoré sa dopytujete?
38. Túto činnosť nezabezpečujeme - nemáme energetika vôbec.
39. Túto službu si zabezpečujeme sami.
40. Túto službu si zabezpečujeme svojpomocne.
41. Túto službu zabezpečuje starosta obce v rámci svojej práce a úväzku. V odpovediach chýba obdobná možnosť.
42. V poslednej otázke sekcie 6 chýbala možnosť - Nie. túto službu zabezpečuje starosta.
43. Vôbec nemáme pracovnú pozíciu energetika - úlohy vyplývajúce z tejto oblasti zabezpečujeme v rámci vlastných organizačných možností. Teda ani nie vyslovene externe.

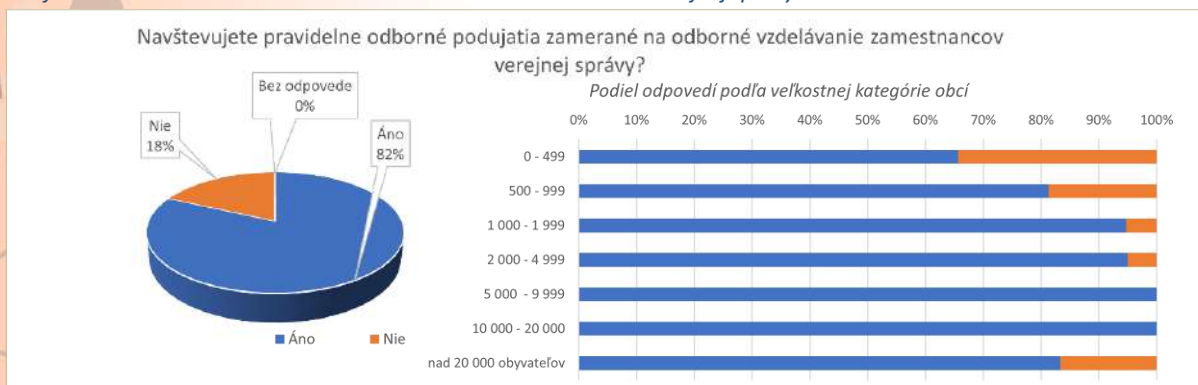
Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Ani by sme nevedeli tých Ukrajincov kde dať. Nemáme priestory a ani peniaze pre nich!
2. Ani jedna z predchádzajúcich možností nie je pre nás relevantná. Zabezpečujeme to samy v rámci daných možností.

5.2.7. Vzdelávanie pracovníkov na obecnom/mestskom úrade

5.2.7.1. Pravidelná účasť na odbornom vzdelávaní zamestnancov ver. správy?

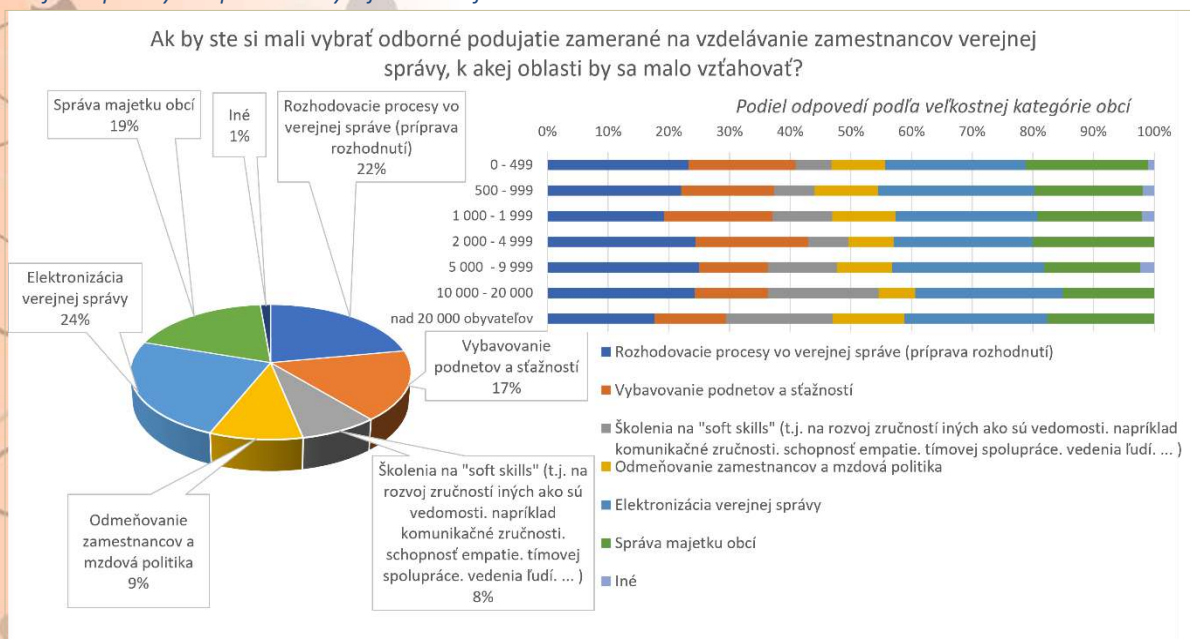
Graf 83: Pravidelné účasti na odbornom vzdelávaní zamestnancov verejnej správy

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.7.2. Preferované oblasti vzdelávania zamestnancov verejnej správy

Graf 84: Spôsoby kompenzácie chýbajúcich kvalifikácií

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Špecifikácia odpovede „Iné“ (zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom)

1. Dane
2. Evidencia obyvateľstva
3. Neviem
4. Odpadové hospodárstvo
5. Osvedčenie, matrika, odpadové hospodárstvo, výrub drevín, správa cintorínov atď.
6. ...

7. Protokol	13. Účtovníctvo, rozpočtovníctvo
8. Sociálna oblasť (vybavovanie žiadostí o príspevok na prevádzku a pod.)	14. Všetko sa priebežne školí prostredníctvom RVC
9. Správa daní	15. Všetky neuvedené
10. Správa registratúry	16. Všetky uvedené
11. Správne konanie	17. Základné vzdelávanie pre Verejné obstarávanie, zsh a súhrnné správy
12. Účtovníctvo pre samosprávy	

Špecifikácia odpovede „Iné“ (zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili)

1. Neviem	2. Overo
3. vane listín, podpisov, záškoláctvo.	

5.2.7.3. Podporujete svojich zamestnancov pri preškoľovaní a zvyšovaní kvalifikácie?

Graf 85: Podpora zamestnancov pri preškoľovaní a zvyšovaní kvalifikácie

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.7.4. Akým spôsobom podporujete svojich zamestnancov pri preškoľovaní a zvyšovaní kvalifikácie?

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Absolvovanie predovšetkým vzdelávania prostredníctvom online školení	13. Cez RVC
2. Absolvovanie rôznych školení	14. Cez RVC Martin absolvujeme rôzne školenia
3. Absolvujú školenia	15. Dávame im možnosť zúčastniť sa na školeniach.
4. Absolvujú školenia ktoré potrebujú	16. Doporučená a následne umožnená a zaplatená účasť na preškolení, prípadne na zvyšovaní kvalifikácie
5. Ak sa chce prihlásiť na vzdelávanie resp. školenie a je to v rámci finančných možností oddelenia, je táto aktivita zamestnanca vítaná. Zúčastňujeme sa všetkých školení a webinárov, ktoré školiace centrá ponúkajú zdarma.	17. Dostávajú v rámci pracovnej doby priestor na vzdelávanie sa v danej problematike.
6. Ak sú školenia sa zúčastnia	18. Dovoľená účasť na školeniach
7. Aktívne sledujeme ponuku školení na trhu a naši zamestnanci sa zúčastňujú na týchto školeniach. Hlavne tí, ktorých sa to týka.	19. E-learning
8. Aktívnym vyhľadávaním ponúk školení	20. Externé školenia
9. Cestovné náklady a voľno	21. Finančne
10. Cez RVC	22. Financovanie školení, seminárov a webinárov, účasť na workshopoch, účasť zamestnancov v čase výkonu práce
	23. Financujeme školenia
	24. Finančne
	25. Finančne

26. Finančne a aj morálne
27. Finančne podporujem školenie
28. Formou kurzov a školení
29. Formou ponuky školení
30. Formou školení
31. Formou školení
32. Formou školení
33. Formou školení.
34. Hľadaním nových možností školení na rôzne témy.
35. Chodia na školenia
36. Idem príkladom
37. Informácie o školeniach
38. Informuje ich o pripravovaných školeniach.
39. Informujem ich o ponúkaných školeniach.
40. Interné školenia. externé školenia
41. Je im umožnená účasť a samozrejme refundácia nákladov.
42. Jediného samostatného odborného referenta obce pravidelne posielame na školenia. kurzy
43. Kurzy
44. Kurzy, školenia, webináre
45. Kurzy, online školenia
46. Kurzy, seminináre
47. Lepšia znalosť v oblasti vzdelávania
48. Majú možnosť zúčastniť sa školení a seminárov
49. Majú možnosť zúčastniť sa všetkých potrebných školení a štúdiá
50. Majú možnosť zúčastňovať sa na bezplatných aj poplatných školeniach
51. Majú možnosť zúčastňovať sa odborných podujatí, školení a zvyšovať si kvalifikáciu nadstavbovým štúdiom.
52. Majú možnosť zúčastňovať sa odborných školení, kurzov, prístupy k online vzdelávaniu
53. Majú úlohu informovať ma o takýchto školeniach a pokiaľ je požiadavka účasti a potreby na takomto zvýšení kvalifikácie. Podporujem ich v tom, samozrejme úlohu hrá aj výška poplatku.
54. Máme školenia z RVC Nitra
55. Množstvo školení. Zamestnanci majú na výber. Vzdelávanie hradí mesto ak nie je iná dohoda.
56. Motivácia - finančné ohodnotenie
57. Motivačne
58. Motivačne - finančne
59. Motivačne, finančne
60. Motivovaním
61. Motivujeme ich finančne
62. Možnosť absolvovať rôzne školenia
63. Možnosť dozvedieť sa niečo nové a rýchlejšie reagovať na podnety občanov a potreby obce.
64. Možnosť kurzov
65. Možnosť naďalej študovať a tým zvyšovať svoju kvalifikáciu
66. Možnosť prihlásiť sa na rôzne školenia prezenčne aj online.
67. Možnosť prihlásiť sa na školenie a jeho úhrada
68. Možnosť účasti na školeniach
69. Možnosť zúčastniť sa potrebných školení
70. Možnosťou sa zúčastniť na školeniach podľa potreby
71. Môžu si vypracovať vlastný vzdelávací plán pre kalendárny rok
72. Nabádam ich na nové školenia
73. Náhrady
74. Napríklad umožnením účasti na vzdelávacích aktivitách
75. Napríklad, študijným voľnom
76. Návšteva školení, osobne alebo online
77. Naša obec vyčlenila v svojom rozpočte časť finančných prostriedkov na školenie a zvyšovanie kvalifikácie. Zamestnanci tak môžu absolvovať školenia podľa potreby.
78. Návšteva školení na náklady obce
79. Navštevujú odborné semináre a viacdňové semináre zamerané na konkrétnu problematiku
80. Navštevujú odborné školenia a vzdelávania k určitým daným témam.
81. Nebránime v účasti
82. Nechávame im priestor vybrať si oblasť vzdelávania a absolvovania školení
83. Neustála účasť na školeniach RVC TN aj ďalších odborných školeniach
84. Neviem
85. Niektoré preškolenia robíme na pracoviskách. Websemináre na zvyšovanie zručností vykonávajú zamestnanci doma kvôli nevyrušovaniu či pokojnému priebehu.
86. Obec hradí školenia.
87. Obec platí odborné vzdelávanie
88. Odborné školenia
89. Odborné školenia.
90. Odbornými školeniami
91. Odmena
92. Odmeňovanie, poskytovanie študijného voľna
93. Odmeňovaním
94. Odporúčam a vysielam na školenia a vzdelávacie podujatia
95. Odporúčame im preškolenia a hradíme náklady na preškolenie
96. Online školenia, prezentačné školenia, školenia na pôde MsÚ z radov vlastných zamestnancov externých školiteľov, a i...
97. Online kurzy
98. Online semináre
99. Online semináre, školenia
100. Online školenia cez RVC Nitra
101. Organizovane školenia odbornej prípravy

102. Osobné podnecovanie zúčastniť sa školenia ako aj vydanie súhlasu na zamestnancom vybrané odborné školenie.
103. Platené školenia, semináre
104. Platené voľno
105. Platenie prednášok, seminárov, cestovné, kúpa PC a inej techniky, zabezpečenie vysokorychlostného internetu,...
106. Platím školenia
107. Platíme im školenia, ktoré si sami vyberú
108. Platíme školenia
109. Platíme školenia
110. Podľa ich potrieb
111. Podnecujem ich aby sa zapájali do čo najviac školení
112. Podpora pri zvyšovaní kvalifikácie štúdiom na VŠ, účasť na školeniach
113. Podpora účasti na vzdelávacích podujatiach.
114. Podporujem ich
115. Podporujem ich účasť na školeniach zaplatením poplatkov za školenia
116. Podporujem seba samu, keďže som na úrade sama. Mali by ste do dotazníkov dávať aj možnosti na výber pre ozaj malé obce, kde je starosta sám, pretože na niektoré otázky sa nedá zodpovedať. Využívam hlavne semináre cez RVC Martin a vyhovujú mi najviac online.
117. Podporujeme a umožňujeme zamestnancom štúdium na vysokej škole. Uhrádzame školenia, ktoré si zamestnanci vyberajú k svojej činnosti.
118. Podporujeme ich finančne a časovo
119. Ponuka školení
120. Ponúkame im možnosti sa vzdelávať a následne sú finančne ohodnotení.
121. Ponúkame rôzne podklady ku školeniu, pracovné voľno
122. Ponukou kurzov a školení, ktorá je k dispozícii
123. Posielame ich na odborné semináre, školenia.
124. Posielame ich na školenia
125. Posielame ich na školenia, financujeme ich.
126. Posielame ich na školenia, ktoré uhradí obec
127. Posielame ich na všetky relevantné školenia, ktoré zvýšia ich odbornosť.
128. Posielame zamestnancov na školenia a plne ich hradíme
129. Poskytujem zoznam plánovaných školení na rôzne témy s možnosťou prihlásiť sa s úhradou v réžii zamestnávateľa
130. Poskytujeme im pracovné voľno a uhrádzame poplatky
131. Poskytujeme im voľno v prípade potreby učenia
132. Poskytujeme priestor časový na účasť na školeniach
133. Pracovné a školiace stretnutia v určitých oblastiach
134. Pracovným voľnom
135. Pravidelná účasť na odborných seminároch a školeniach v rôznych oblastiach týkajúcich sa chodu samosprávy
136. Pravidelná účasť na školeniach, členstvo v RVC Nitra a v Asociácii hlavných kontrolórov územnej samosprávy (AKUS).
137. Pravidelné konzultácie s odborníkmi na samosprávu. Školenia zabezpečuje RVC Nitra a zúčastňujeme sa!
138. Pravidelne navštevujú školenia
139. Pravidelné platené školenia
140. Pravidelné preškoľovanie
141. Pravidelné školenia, finančná motivácia
142. Pravidelne vysielam na školenia
143. Pravidelne zabezpečujeme školenia prostredníctvom ZMOS alebo otidea a bezplatné školenia.najmä online
144. Pravidelným oznamovaním ponúk prichádzajúcich školení
145. Pravidelným školením
146. Pravidelnými účasťami na školeniach
147. Preplácam školenia
148. Preplácame im školenia
149. Preplácame školenia a s tým spojené výdavky (cestovne. stravne.....)
150. Preplácame školenia
151. Preplácame školenia a kurzy zamestnancov
152. Preplácanie školení
153. Prepláchneme kurzy a semináre
154. Preplatenie školenia
155. Preplatením
156. Preplatením poplatkov za školenia.
157. Preposielaním ponúkaných seminárov a školení. Po rozhodnutí zamestnanca zúčastniť sa školenia ho prihlásime a následne kurz zaplatíme.
158. Preškoľovanie cez školiace stredisko RVC Rovinka podľa potreby každého zamestnanca, podľa pozície. A samozrejme samoštúdium.
159. Prihlasovaním na rôzne školenia
160. Prihlasovaním zamestnancov na odborné semináre, väčšinou ktoré usporadúva RVC Nitra.
161. Prihlasujem ich na školenia.
162. Pripomíname možnosť účasti na kurzoch a školeniach a v rozpočte máme každoročne zabezpečené zdroje financovania
163. Prostredníctvom prihlasovania sa na školenia a semináre.
164. Rôzne
165. Rôznymi spôsobmi
166. RVC školenia

167. RVC. školenia
168. Semináre, školenia
169. Schvaľujeme im účasť na školeniach.
170. Sledujem ponuky vzdelávania a oslovujem jednotlivých zamestnancov, aby sa zúčastnili. Vyzývam zamestnancov, aby si sami hľadali vzdelávania, ktoré by mohli byť pre nich prínosom. Podporujem sebazvzdělávanie a vlastnú iniciatívu v prípade štúdia zamestnancov
171. Sledujeme aktuálne ponuky školení cez RVC Nitra, prípadne aj mimo nich
172. Sme členmi RVC Nitra, ktoré zabezpečuje školenia finančne
173. Sme členom Regionálneho vzdelávacieho centra. Pravidelne sa preškoľujeme.
174. Sme členom RVC Michalovce, ktoré organizuje odborné školenia. Odborné školenia sú zamestnancom uhrádzané.
175. Snažíme sa využívať rôzne ponuky na školenia
176. Som za to, aby sa vzdelávali v oblasti v akej pracujú na obecnom úrade.
177. Spolupracujeme s rôznymi vzdelávacími centrami.
178. Stála možnosť školení
179. Študijne voľno
180. Súhlasím
181. Súhlasom na zvyšovaní kvalifikácie
182. Systematické školenia zamestnancov.
183. Školenia
184. Školenia
185. Školenia
186. Školenia
187. Školenia
188. Školenia
189. Školenia
190. Školenia
191. Školenia
192. Školenia
193. Školenia
194. Školenia
195. Školenia - semináre odborné konzultácie
196. Školenia cez RVC Nitra, IVES Bratislava
197. Školenia organizujeme ako mesto interne. Každý zamestnanec sa môže prihlásiť na školenie externe - a to prezenčnou formou alebo online
198. Školenia v pracovnom čase a úhrada poplatku za školenie
199. Školenia zamestnancov
200. Školenia, semináre.
201. Školeniami
202. Školeniami
203. Školeniami
204. Školeniami a kurzami, aktualizáčnym vzdelávaním
205. Školenie
206. Školenie
207. Školením
208. Školením
209. Školením, samovzdelávaním.
210. Školí ich firma RVC Poprad
211. Tým .že ich posielame na školenia
212. Účasť na školeniach
213. Účasť na konkrétnych školeniach
214. Účasť na nevyhnutných školeniach
215. Účasť na odborných školeniach
216. Účasť na odborných školeniach
217. Účasť na odborných školeniach, seminároch.
218. Účasť na odborných vzdelávaníach a seminároch
219. Účasť na seminároch a webinároch
220. Účasť na seminároch, kongresoch, aktivačných vzdelávaníach
221. Účasť na školení
222. Účasť na školení, preplatenie cestovných nákladov
223. Účasť na školeniach
224. Účasť na školeniach
225. Účasť na školeniach
226. Účasť na školeniach
227. Účasť na školeniach
228. Účasť na školeniach
229. Účasť na školeniach a kurzoch
230. Účasť na školeniach a seminároch
231. Účasť na školeniach a seminároch
232. Účasť na školeniach, odborná literatúra, internetové portály
233. Účasť na vybraných seminároch
234. Účasť na webinároch.
235. Účasťou na odborných školeniach či už dennou formou, online formou alebo niekoľkoňdňovom pracovnom stretnutí, dobrým slovom a povzbudením
236. Účasťou na odborných seminároch
237. Účasťou na odborných seminároch
238. Účasťou na odborných školeniach
239. Účasťou na potrebných školeniach
240. Účasťou na rôznych školeniach
241. Účasťou na školeniach
242. Účasťou na školeniach
243. Účasťou na školeniach
244. Účasťou na školeniach
245. Účasťou na školeniach zameraných na zvyšovanie kvalifikácie
246. Účasťou na školeniach a webinároch
247. Účasťou zamestnancov na školeniach
248. Úhrada nákladov na vzdelávanie

249. Úhrada nákladov za školenie, pracovné voľno pri štúdiu
250. Úhrada školení
251. Uhradenie nákladov za školenie
252. Úhradou celého preškolenia a možnosť preškoliť kolegov
253. Uhradíme im náklady spojené so zvyšovaním kvalifikácie
254. Uhradíme náklady spojené so školením
255. Uhradíme poplatky za školenia
256. Uhradíme školenia
257. Uhradíme školenia
258. Uhradíme všetky školenia a semináre potrebné pre výkon funkcie. Sme členom RVC.
259. Umožnenie externého vzdelávania.
260. Umožnenie školení
261. Umožnenie školení pri zmenách v zákonoch, programoch, metodikách.
262. Umožnenie študijného voľna
263. Umožnenie zúčastňovať sa školení
264. Umožním im ísť aj na platené školenia, o ktoré majú záujem.
265. Umožníme im pravidelné odborné školenia
266. Umožníme zamestnancom vykonávať školenia, kvalifikačné kurzy a pod.
267. Umožňuje sa im účasť na školeniach
268. Umožňujem a úrad financuje ich účasť na vzdelávacích podujatiach
269. Umožňujem absolvovať nové školenia, kurzy
270. Umožňujem im zúčastňovať sa na vzdelávaní aj počas pracovnej doby
271. Umožňujem jej zúčastňovať sa na takýchto podujatiach a finančne odmeňujem novozískanú kvalifikáciu, keďže je prínosom pre obec.
272. Umožňujeme im absolvovať rôzne školenia a odborné semináre.
273. Umožňujeme im prihlásiť sa a absolvovať odborné školenia, kurzy, online školenia.
274. Umožňujeme im školenia
275. Umožňujeme im školenia v rámci pracovnej doby.
276. Umožňujeme im účasť na rôznych školeniach, seminároch
277. Umožňujeme im účasť na školeniach
278. Umožňujeme im účasť na školeniach online aj prezenčne. Zabezpečujeme prepravu, ak je to možné. Motivujeme ich aj finančne.
279. Umožňujeme im účasť tak na neplatených, ako aj platených kurzoch a školeniach. Tiež im poskytujeme výhody podľa zákonníka práce pri štúdiu na zvyšovanie kvalifikácie.
280. Umožňujeme im v čo najväčšej miere sa zúčastňovať rôznych odborných školení.
281. Umožňujeme im vzdelávať sa, náklady znáša zamestnávateľ
282. Umožňujeme im zúčastňovať sa na kvalifikačných kurzoch.
283. Umožňujeme im zúčastňovať sa potrebných školení.
284. Umožňujeme preškoloovanie
285. Umožňujeme sa zúčastňovať školení
286. Umožňujeme štúdium popri zamestnaní
287. Umožňujeme účasť na rôznych aj viacdenných školeniach, na online školeniach, podporujeme štúdium popri zamestnaní
288. Umožňujeme účasť na všetkých dostupných školeniach a kurzoch
289. Umožňujeme všetky školenia
290. Umožňujeme vzdelávanie podľa požiadaviek a potrieb
291. Ústretovosť pri štúdiu popri zamestnaní
292. Uvoľnenie z práce, finančné zabezpečenie účasti na školení
293. Uvoľnením resp. úpravou pracovného času
294. Uvoľnením zo zamestnania, zaplatením školení a kurzov
295. Uvoľňujeme na školenia resp. preplácanie výdavkov na školenie
296. V mzdovom ohodnotení
297. V prípade ak príde ponuka na odborné školenie, vynakladám všetko úsilie na to aby školenie absolvovali.
298. V prípade zvyšovania odborných vedomostí je zamestnancom poskytnuté služobné voľno.
299. Všetky dostupné školenia ktoré zvyšujú kvalifikáciu zamestnancov mestského úradu využívame tak aby sa každý zamestnanec dostal na takéto školenie
300. Vyhľadávam a odporúčam školenia, ktoré potrebujú k svojej práci aby sa mohla ich práca skvalitňovať
301. Vyhovíme požiadavke o prihlásenie na školenie a zaplatíme poplatok
302. Vychádzame v ústrety pri štúdiu
303. Vysielam ich na školenia
304. Vysielam ich na všetky potrebné školenia, o ktoré prejavia záujem.
305. Vysielam svojich zamestnancov na ponúkané školenia
306. Vysielame ich na školenia
307. Vysielame na rôzne školenia a preplácame ich
308. Vysielanie na školenia.
309. Vysielaním resp. zúčastňovaním sa školení
310. Vyslaním na RVC Poprad.
311. Vytvorenie možnosti na ďalšie vzdelávanie
312. Využívajú rôzne semináre ZMOS
313. Využívame ponuky na do vzdelávanie a obohatenie vedomostí a zručnosti poskytované

Regionálnymi vzdelávacími centrami. e-learningové systémy a pod.

314. Vzdelávaniami
315. Z množstva školení ako aj online školení sa snažíme - aj keď nepravidelne - zúčastňovať na školeniach, ktoré sú pre chod našej obce dôležité.
316. Z rozpočtu obce preplácame školenia
317. Zabezpečenie dopravy na miesto školenia
318. Zabezpečením školení
319. Zabezpečením účasti na školení
320. Zabezpečovaním, resp. organizovaním interných školení, vysielaním zamestnancov na školenia (resp. účasťou na on-line. školeniach), zabezpečovaním odbornej literatúry, dostupnosťou portálov verejnej správy
321. Zabezpečujeme im účasť na seminároch a školeniach.
322. Zabezpečujeme potrebné školenia
323. Zabezpečujeme pravidelné školenia pre zamestnancov.
324. Zabezpečujeme školenia podľa potreby a požiadaviek zamestnancov
325. Zamestnanci sa môžu zúčastniť na školeniach RVC Nitra

326. Zamestnanci sa zúčastňujú rôznych školení
327. Zamestnanci sa zúčastňujú školení a vzdelávania
328. Zamestnanci si sami vyberajú školenia, ktorých sa chcú zúčastniť.
329. Zamestnanci sú vysielaní na školenia, ktoré sú v rámci RVC Martin a iné.
330. Zamestnancom preplácame všetky školenia, ktoré absolvujú.
331. Zamestnancov úradu pravidelne posielame na odborné školenia.
332. Zaplatením odborných školení
333. Zohľadnenie v koncoročnej odmene
334. Zúčastňovanie sa na školení
335. Zúčastňujeme sa školení
336. Zúčastňujú sa kvalifikačných školení
337. Zúčastňujú sa na potrebných školeniach
338. Zúčastňujú sa odborných školení.
339. Zúčastňujú sa potrebných kurzov a školení
340. Zúčastňujú sa potrebných školení
341. Zúčastňujú sa rôznych školení a kurzov.
342. Zúčastňujú sa seminárov a školení
343. Zúčastňujú sa školení
344. Zúčastňujú sa školení RVC.
345. Zvýšením platu

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Absolvovan
2. ie potrebných školení
3. Absolvujú školenie
4. Finančne
5. Finančným zabezpečením školenia
6. Flexibilným pracovným časom
7. Hradíme náklady na školenia
8. Kurzy
9. Majú možnosť sa prihlásiť na vzdelávania, ktoré napomôžu pri výkone ich činností
10. Mesto financuje školenia
11. Navštevujú RVC
12. Nezodpovedá malým obciam
13. Obec financuje školenia
14. Online aj priame školenia
15. Podpora zameraná na ďalší vývoj a schopnosti pracovníka - zamestnanca a zároveň s tým aj na zvyšovanie vedomosti a schopnosti
16. Poskytnutím času a priestoru na školenie, preplatením cestovných nákladov na školenie
17. Poskytujeme im možnosť účasti na školeniach hradené firmou
18. Pravidelné preškolenie organizované RVC a inými organizáciami
19. Pravidelné školenia
20. Pravidelné školenie v RVC
21. Preplácanie nákladov
22. Príplatkom
23. S preplácaním
24. Školenia
25. Sme členmi RVC Nitra. A využívame podľa potreby i iné možnosti školení.
26. Sme členom Regionálneho vzdelávacieho centra, združenia obcí Rimavská Sobota. Tá posiela pravidelne ponuky na vzdelávanie, ktorých sa zúčastňujeme.
27. Sme členom RVC Nitra. A prednostne prostredníctvom RVC sa zamestnanci zúčastňujú školení, ale v prípade potreby uhrádzame školenia aj cez iného organizácie.
28. Školenia
29. Školenia
30. Školenia
31. Školenia
32. Školenia.
33. Školenia, semináre, nové softvéry, nová technika
34. Školenia, semináre, online prednášky
35. Školenia, tréningy
36. Školenie
37. Účasť na seminároch cez RVC i samoštúdiom .
38. Účasť na školeniach
39. Účasťou na školeniach k jednotlivým témam

40. Úhradou nákladov za preškolenia
41. Umožňujem im účasť na vzdelávaníach, ktoré potrebujú pre výkon svojej činnosti
42. Umožňujeme účasť na prezenčných aj online školeniach, zabezpečenie odbornej literatúry
43. Využitie školení
44. Zabezpečenie školení
45. Zamestnanci sa pravidelne zúčastňujú na školeniach
46. Zamestnanci sa zúčastňujú na školeniach RVC Rovinka
47. Zabezpečíme školenie z finančného hľadiska
48. Zúčastňujú sa na školeniach.
49. Zúčastňujú sa pravidelne školení.
50. Zúčastňujú sa školení v rámci pracovnej doby.
51. Zvýšením OP.

5.2.7.5. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Absolvovanie rôznych školení zameraných na zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov.
2. Nemáme zamestnancov.
3. Neviem
4. Nič
5. Sme malá obec. Nie každá otázka bola úplne relevantná, nakoľko u nás na úrade pracujú len 3 osoby, ktoré musia vedieť skoro všetko. Oni tu pracujú dávno. Len vo výnimočných prípadoch nastúpi nový zamestnanec, napr. keď niekto ide do dôchodku alebo je na materskej dovolenke.
6. Spolupracujeme so strednými školami pri absolvovaní praxe študentov.
7. Školenia zamestnancov najmä v postcovidovej dobe sú veľmi drahé oproti školeniam pred tým. Tým, že jeden zamestnanec má v referáte viacero dôležitých oblastí i prenesených kompetencií a zákony sa novelizujú ako na bežiacom páse, je záťaž na odborný rast zamestnancov enormne vysoká (aj z časového hľadiska, lebo keď sa školia pri počítači denne 4-5 hodín a niekedy aj 2-3x do týždňa, nemajú čas na prácu.)
8. Uvítali by sme pre našich zamestnancov pri zvyšovaní kvalifikácie častejšie školenia v oblasti miestne dane a poplatky, VZN, a iné ktoré priamo súvisia s dennou problematikou našej obce.
9. Vzdelanie je jediná vec, ktorú nám "vládni" a ani iní nemôžu zobrať. Preto je to najlepšia devíza pre všetkých zamestnancov a aj pre všetkých ľudí, ktorí rozmýšľajú. Nie tak, ako im nariaďia "vládni".

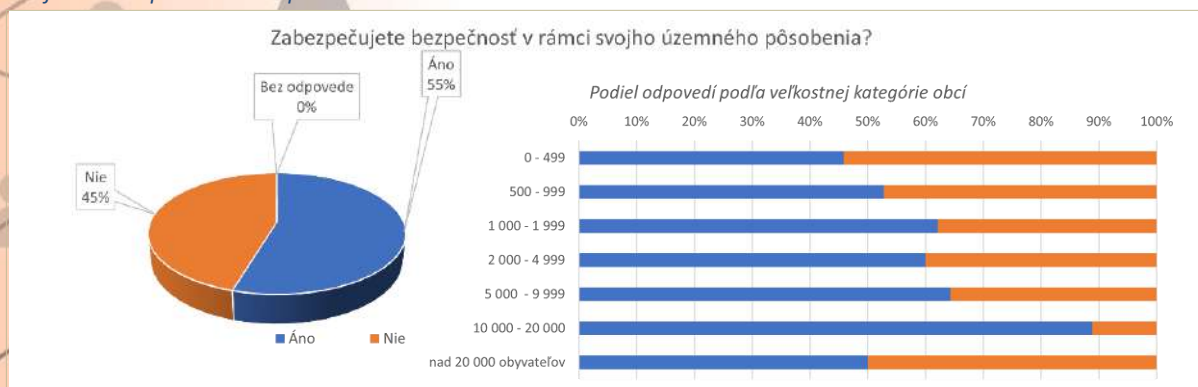
Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Keby neboli také drahé tie školenia tak by sa dalo aj viac spravíť
2. Nie preto. lebo som jediný zamestnanec obce.

5.2.8. Bezpečnosť a školstvo

5.2.8.1. Zabezpečujete bezpečnosť v rámci svojho územného pôsobenia?

Graf 86: Zabezpečovanie bezpečnosti

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.8.2. Akým spôsobom zabezpečujete bezpečnosť v rámci svojho územného pôsobenia?

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Agitáciou
- 2.
3. Aj kamerovým systémom
4. Akým druh bezpečnosti máte na mysli?
5. Bezp. zar.
6. Bezpečnosť cestnej premávky-spomaľovacie prahy, žiadosť o kontrolu váhy nákladných vozidiel prechádzajúcich obcou, nákup vybavenia pre DHZ
7. Bezpečnosť miestnych komunikácií, prostredia v miestnej MŠ a ZŠ, upozornenie verejnosti na zmeny.
8. Bezpečnosť pri práci - povinné BOZP.
9. Bezpečnosť žiakov je pod dozorom zamestnanca na to určeného. Do a zo školy je zabezpečené doprevádzanie žiakov a je zvýšený dozor na priechodoch pre chodcov.
10. Bezpečnostná služba
11. Bezpečnostné kamery v obci, udržiavanie poriadku v obci, zabezpečovanie civilnej ochrany, podpora dobrovoľného hasičského zboru
12. Bežným spôsobom
13. BOZP a PO zmluvne
14. BOZP školenia
15. Cez mestskú políciu
16. Cez obvodné oddelenie PZ
17. Cez políciu
18. Civilná ochrana v rozsahu určenom zákonom
19. Civilná ochrana, požiarne ochrana (DHZO), kamerový systém v obci
20. Civilná ochrana, spolupráca s PZ SR.
21. Čiastočným kamerovým systémom
22. DHZ
23. Dodržiavanie povinností zamestnancov
24. Dodržiavaním bezpečnostných opatrení
25. Dodržiavaním predpisov a nariadení predchádzanie konfliktov
26. Formou občianskou hliadkou
27. Hliadkou miestnej občianskej poriadkovej služby
28. Informovanosťou občanov
29. Inštaláciou kamier
30. Kamerové systémy
31. Kamerový systém
32. Kamerový systém
33. Kamerový systém
34. Kamerový systém
35. Kamerový systém
36. Kamerový systém
37. Kamerový systém
38. Kamerový systém
39. Kamerový systém
40. Kamerový systém
41. Kamerový systém
42. Kamerový systém
43. Kamerový systém
44. Kamerový systém
45. Kamerový systém
46. Kamerový systém
47. Kamerový systém
48. Kamerový systém
49. Kamerový systém
50. Kamerový systém
51. Kamerový systém
52. Kamerový systém
53. Kamerový systém
54. Kamerový systém
55. Kamerový systém
56. Kamerový systém
57. Kamerový systém a Mestská polícia
58. Kamerový systém signalizačné zariadenie budov zapojený na centrálny pult SBS
59. Kamerový systém v obci
60. Kamerový systém v obci
61. Kamerový systém v obci
62. Kamerový systém v obci, zabezpečenie alarmom, školenia ohľadom BOZP a PO zamestnancov,
63. Kamerový systém v okolí OÚ - merače rýchlosti na hlavnej ceste III. triedy
64. Kamerový systém, GDPR, kybernetická bezpečnosť
65. Kamerový systém, bezbariérovosť
66. Kamerový systém, DHZ obce
67. Kamerový systém, pozornosť občanov
68. Kamerový systém, protipožiarne hliadky
69. Kamerový systém, spolupráca s policajným zborom
70. Kamerový systém, školenia BOZP
71. Kamerovým systémom
72. Kamerovým systémom
73. Kamerovým systémom
74. Kamerovým systémom
75. Kamerovým systémom
76. Kamerovým systémom
77. Kamerovým systémom
78. Kamerovým systémom komisiou verejného poriadku spoluprácou s políciou

79. Kamerovým systémom obce
80. Kamerovým systémom, komisiou pre verejný poriadok
81. Kamerovým systémom, osvetlou, zapnutím verejného osvetlenia počas celej noci.
82. Kamerovým systémom, prácou obecného policajta
83. Kamerovým systémom, spoluprácou s PZ SR
84. Kamerovým systémom.
85. Kamerovým systémom.
86. Kamerovým systémom v obci a v priestoroch Materskej školy
87. Kamery, mops, upozornenia najmä seniorov, prednášky v ms a zs, iné
88. Kamery, osobné kontroly
89. Komunikácia s najbližším okrskom PZ SR, kamerový systém
90. Konzultácie a servis externých firiem
91. Konzultáciu so školským úradom
92. Máme bezpečnostného technika
93. Máme bezpečnostného technika, školeniami a pod.
94. Máme kamerový systém
95. Máme kamerový systém
96. Máme v obci kamerové systémy.
97. Máme v obci kamerový systém
98. Máme v obci kamerový systém a verejné osvetlenie v nočných hodinách bez prerušenia
99. Mestská polícia
100. Mestská polícia
101. Mestská polícia
102. Mestská polícia - v spolupráci so štátnou políciou, hasičskými záchrannými zbrojmí a pod.
103. Mestská polícia, kamerový systém
104. Mestská polícia, kamerový systém
105. Mestská polícia, MOPS
106. Mestskou políciou
107. Miestna občianska poriadková služba
108. Miestne poriadkové služby
109. Modernizáciou kamerového systému, inštalovaním fotopascí
110. Monitoringom záchranných zložiek - dobrovoľníci
111. Monitorovaním a v prípade potreby políciou
112. MOPS3, kamerový systém,
113. Nerozumiem otázke - o akú bezpečnosť sa jedná? - cestnej premávky - budujeme chodníky, staviame zábradlia - osobná bezpečnosť a bezpečnosť majetku - budujeme kamerový systém
114. Obec je chránená kamerovým systémom.
115. Obec má na svojom území kamerový systém, ktorým monitoruje vstupy a výstupy z obce.
116. Obec má vypracovaný komplexný bezpečnostný projekt.
117. Obec má zriadenú obecnú políciu
118. Obecná polícia
119. Obecnou políciou
120. Obecnou políciou, v obci sídli aj Obvodné oddelenie PZ
121. Obvodným oddelením PR SR v Moldave nad Bodvou
122. Ochrana majetku a verejného poriadku - MOPS ochrana softvéru
123. Opatreniami GDPR, kamerovým systémom, kybernetickou bezpečnosťou.
124. Orgánom Mestskej polície
125. Osobne
126. Osobným prístupom
127. Osveta, komunikácia, spolupráca s jednotlivými zložkami obce/DHZ/ osobná kontrola
128. Plníme všetky úlohy Okresného úradu odboru krízového riadenia
129. Podmienky priameho výkonu práce
130. Podporujeme školu pri aktivitách, ktoré vyvíja ohľadom bezpečnosti a zdravia fyzického i duševného, zdravého životného štýlu a pri odstraňovaní zdraviu škodlivých vplyvov a prevencie rizikového správania u žiakov.
131. Pochôdzky, informovanie...
132. Pôsobnosťou mestskej polície
133. Pravidelná skúška varovných zariadení, aby boli v prípade potreby funkčné, cvičenia DHZO k stálej pripravenosti.
134. Pravidelne máme školenie ohľadne BOZP
135. Pravidelné monitorovanie
136. Pravidelné preškoľovanie, ochranné pracovné pomôcky
137. Pravidelné školenia v oblasti BOZP
138. Prevádzkovaním obecného kamerového systému.
139. Preventívnou kontrolou z pohľadu BOZP
140. Príslušníkmi mestskej polície a kamerovým systémom.
141. Príslušníkmi zriadenej mestskej polície.
142. Privolanie hliadok polície
143. Prostredníctvom a v spolupráci s Mestom Košice
144. Prostredníctvom externej organizácie
145. Prostredníctvom kamier.
146. Protipovodňové a protipožiarne opatrenia
147. Referentka pre BOZP
148. Spolupráca s miestnou políciou
149. Spolupráca s PZ SR, informovanosť občanov o prípadných hrozbách, podozreniach na trestnú činnosť.
150. Spolupráca s Policajným zborom.
151. Spolupráca s Policajnými zložkami
152. Spolupráca s políciou
153. Spolupráca s políciou, kamerový systém

154. Spolupráca s políciou, stretnutia a výmena skúseností a informácií
155. Spolupráca s PZ SR
156. Spolupráca so štátnymi zložkami, prevencia a informovanosť prostredníctvom vzdelávacích zariadení
157. Spoluprácou s miestnou políciou, pôsobením MOPS v rámci územia, inštaláciou kamerového systému na strategických miestach, podporou občianskej angažovanosti apod.....
158. Spoluprácou z DHZ.
159. Starosta osobne vykonáva obhliadky
160. Svietime v noci, oznamujeme našim obyvateľom cez verejný rozhlas, sociálne siete potrebné skutočnosti, aby sme ich vyvarovali pred rizikom nebezpečenstva
161. Školenia
162. Školenia
163. Školenia
164. Školenia
165. Školenia
166. Školenia
167. Školenia a kontroly dodržiavania predpisov
168. Školenia BOZPO
169. Školenia BPPOZ.
170. Školeniami
171. Školeniami
172. Školenie
173. Školenie VOZ a PO , kamerový systém
174. Školením
175. Školením
176. Školením
177. V intraviláne obce máme rozmiestnených 10 kamier. Kamerový záznam v mnohých prípadoch slúžil k objasneniu priestupku, príp. trestného činu.
178. V našej obci nemáme školu
179. V obci máme kamerový systém a vykonávajú sa pravidelné kontroly príslušníkmi PZ.
180. V obci máme kamerový systém, aplikujeme systém GDPR na ochranu osobných údajov v obci, každý pc je chránený heslom, dokumenty archivujeme a uchováваме v zabezpečenom archíve resp. v trezore
181. V obci máme kamerový systém.
182. V prípade potreby komunikácia s Policajným zborom SR v Spišskej Novej Vsi.
183. V rámci možnosti
184. V roku 2023 sme vybudovali svetelnú signalizáciu, aby mohli občania bezpečne prejsť cez hlavnú cestu, v obci boli osadené dopravné značky na obmedzenie rýchlosti.,
185. V spolupráci s príslušnými zložkami
186. V zmysle legislatívy.
187. Verejné osvetlenie, spolupráca s políciou, odchyt psov, spolupráca s poľovným združením, deratizácia, informovanie obyvateľov, riešenie podnetov, konania alkohol detí a mládeže, prednášky pre seniorov, dopravné riešenia, protipovodňové opatrenia, požiarne prevencia, školenia KŠ,
188. Vo forme školení
189. Všetkého druhu akým sa dá, keďže som pred touto funkciou vykonával funkciu v štátnej sfére - MV SR, čiže mi to nie je cudzie
190. Všetkými možnými dostupnými možnosťami.
191. Vybudovanému prechodu pre chodcov, merače rýchlosti.
192. Vybudovaním inteligentného osvetlenia a kamerového systému sme minimalizovali kriminalitu v našej obci na nulu.
193. Vytvárame podmienky pre zlepšenie bezpečnosti na miestnych komunikáciách, kamerový systém, spolupráca s ORPZ, zabezpečujeme verejné osvetlenie
194. Vzdelávaním
195. Zabezpečenie kamerovým systémom...
196. Zabezpečili sme kamerový systém
197. Zapojením do projektu Občianska poriadková služba - 4 zamestnanci. Kamerovým systémom.
198. Zaškoľujeme zamestnancov odborným pracovníkom
199. Zodpovedná osoba v rámci kyberbezpečnosti údajov.
200. Zriadený krízový štáb, preventívne opatrenia

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Kamerový systém
2. Kamerový systém
3. Kamerový systém
4. Kamerovým monitorovaním obce, spomaľovače na ceste I. triedy,
5. Miestna občianska poriadková služba, kamerový systém, hasičský zbor
6. Monitorovanie kamerovým systémom
7. Podľa aktuálnych smerníc a predpisov školenia, ochranné prostriedky...
8. Školením

5.2.8.3. Ako by ste si predstavovali spoluprácu samosprávy so školou?

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Aby bola v
2. prospech žiakov školy
3. Aby posielali svojich žiakov na absolventskú prax.
4. Aby spolupráca bola dobrá.
5. Aby škola podporovala aktivity obce vo všetkých jej aktivitách a obec podporovala školu aj finančne navyše
6. Aj doteraz spolupracujeme so školami
7. Ako aj doteraz
8. Ako doteraz
9. Ako je
10. Ako partnera
11. Ako rovnocenný partner verejnej správy
12. Aktívna komunikácia a osobné stretnutia
13. Aktívna komunikácia, spolupráca pri investičných projektoch školy
14. Aktívna spolupráca na chode škôl v rámci mesta s priamym vplyvom na chod škôl nie len v oblasti financovania ale aj v personálnej oblasti
15. Aktívne
16. Aktívne sa zapájanie do činnosti školy zo strany starostu a poslancov formou rôznych aktivít na zvyšovanie vzdelávania a podpory športu alebo iných aktivít, zo strany školy zas aktívne zapájanie sa žiakov pod vedením pedagógov do činnosti obce pri rôznych podujatiach, výročiach, enviro aktivitách a pod.
17. Bez komentára
18. Brigádnická činnosť žiakov v obci
19. Celkom dobre
20. Cez porady riaditeľov organizovaných mestom , osobné stretnutia , účasť na školských podujatiach
21. Dobrá
22. Dobrá komunikácia z oboch strán. Aktívna účasť žiakov na podujatiach organizovaných obcou - napríklad pri privítaní detí do života, stretnutí jednoty dôchodcov, deň matiek, schôdzy červeného kríža - deti zo ZŠ robia sprievodný program (zaspievajú, recitujú, hrajú a pod.), účasť žiakov na udržiavaní poriadku v obci - upratovanie odpadkov. Deti zo stredných škôl si robia prax na Obecnom úrade, môžu sa zapojiť ako dobrovoľníci do rôznych akcií, na roznášanie obedov seniorom a pod.
23. Dobre by bolo, keby niektoré menšie dotácie škola mohla vybavovať samostatne, ako napr. dotácia na stravu, lyžiarsky výcvik, škola prírody, a také, nakoľko niekedy cez obce musia vrátiť 1 euro a z kraja bombardujú zamestnancov obce s takými otázkami o použití, alebo o vyúčtovaní, že nevieme sa k tomu riadne vyjadriť. Lepšie by bolo, keby tie veci mohli riešiť priamo sami.
24. Dôležitá je komunikácia, spoločné rokovania a riešenie krízových situácií spoločne
25. Dôležitá je komunikácia.
26. Efektívna komunikácia medzi zúčastnenými
27. Efektívna spolupráca
28. Efektívnejšia komunikácia
29. Finančnou dotáciou
30. Forma brigád a náučného vzdelávania
31. Funguje spolupráca so školou
32. Ideálne
33. Ideálne, ak by školy patrili výlučne pod štát.
34. Intenzívna komunikácia.
35. Intenzívna podpora
36. Je dobrá
37. Je dôležité, aby starosta a školská správa pracovali spoločne na dosahovaní cieľov vzdelávania a vytváraní zdravej a vzdelávacej komunity v obci.
38. Je zbytočné zasielať financie na školy cez samosprávu.
39. Jednoznačne zahrnúť pod školstvo aj podporný logistický systém (jedálne, materské školy v celom rozsahu), pretože sú určené len a len pre žiakov a je náročné ich financovať z obecného rozpočtu, vrátane starostlivosti o obecný majetok, delimitovaný pre školstvo
40. Každodennou komunikáciou
41. Každý zo subjektov má vlastné problémy, ktoré potrebuje riešiť. Niekedy nie je ľahké vstupovať do oblasti problémov školy (napr. z pozície zriaďovateľa/obce). Najlepšia spolupráca je na vysokej odbornej úrovni a bezproblémová s profitom pre oboch zúčastnených, nesúca sa v atmosfére vzájomnej podpory a porozumenia.
42. Keďže máme školu bez právnej subjektivity, aby sme mohli zamestnať pracovníka, ktorého pracovnou náplňou bude iba práca na úseku školstva.
43. Keďže obec je zriaďovateľom ZŠ bez právnej subjektivity, musíme a chceme spolupracovať.
44. Keďže v obci nemáme žiadne takéto zariadenie - neviem posúdiť
45. Komunikácia
46. Komunikácia
47. Komunikácia

48. Komunikácia
49. Komunikácia a ústretovosť
50. Komunikácia, finančné ohodnotenie,
51. Kvalitnú obojstrannú komunikáciu.
52. Lepšia informovanosť o dianí v škole ohľadom našich detí
53. Lepšia komunikácia, rozsiahlejšia informovanosť
54. Lepšia obojstranná informovanosť
55. Lepšie. Nie je priamy dosah a školu nezaujímajú finančné problémy obce
56. Mala by byť na dobrej úrovni
57. Máme iba MŠ a spolupráca je dobrá
58. Máme dobrú spolupráca, rešpektujeme že v rámci školstva existuje tiež samospráva, máme výhrady k financovaniu školstva
59. Máme dobrú spoluprácu
60. Máme dobrú spoluprácu s materskou školou
61. Máme dobrú spoluprácu so školami na území mesta.
62. Máme dobrú spoluprácu so školou
63. Máme dobrú spoluprácu, komunikácia je na dobrej úrovni, aktívne zapájanie riaditeľky a detí MŠ do kultúrneho diania v obci
64. Máme dobrú, ale zriaďovateľstvo ZŠ obcami je zbytočná duplicitná agenda
65. Máme len MŠ ale obec potrebuje viac kompetencií, keď je zriaďovateľ. Ministerstvo školstva, alebo štát by nemal zasahovať do mzdových záležitostí školských zamestnancov.
66. Máme len MŠ bez právnej subjektivity
67. Máme MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti
68. Máme nadštandardné vzťahy so základnými a materskými školami v našej zriaďovateľskej pôsobnosti, ako aj so školami a školskými zariadeniami iných zriaďovateľov na území mesta
69. Máme OK
70. Máme spoluprácu so školou
71. Máme školu bez právnej subjektivity
72. Mestská časť nemá kompetenciu zriaďovateľa školských a predškolských zariadení
73. Momentálne je spolupráca na dobrej úrovni
74. Momentálne máme v obci veľmi dobrú spoluprácu s MŠ.
75. Momentálne máme veľmi dobrú spoluprácu, riešenie problémov vzájomnou komunikáciou
76. Musí byť úzka spolupráca
77. My máme veľmi dobrú spoluprácu so školou, podieľajú sa na príprave programu počas obecných podujatí a spolupracujú s obcou
78. My spolupracujeme veľmi dobre.
79. Myslím, že máme túto spoluprácu na vysokej úrovni
80. Na našom území sa nenachádza škola .
81. Na vysokej a kvalifikovanej úrovni
82. Na vysokej profesionálnej úrovni, čo v našom prípade je v poriadku
83. Najlepšie by bolo ak si školy a škôlky zase zobral štát pod seba, veľmi to zafažuje obec
84. Nakoľko sme zriaďovateľom školy, naše vzťahy sú uspokojujivé.
85. Nastavené procesy postačujú
86. Nastavenie spolupráce je primerané, aktuálne by som na ňom nemenila nič.
87. Naša obec má dobrú spoluprácu so školou
88. Naša obec má školu bez právnej subjektivity a spolupráca je dostatočná
89. Naša obec nemá školu
90. Naša obec nemá žiadnu školu.
91. Naša obec nie je zriaďovateľom školy
92. Naša obec základnú školu nemá
93. Naša spolupráca so školami je o dobrej komunikácií, o podpore rôznych aktivít, o pomoci pri rôznych zabezpečovacích foriem aj s finančnými prostriedkami a rôzne
94. Naša spolupráca so školami je veľmi dobrá
95. Naša škola patrí pod obec, sme jej zriaďovateľom
96. Nemám názor
97. Nemám školu
98. Nemám školu
99. Nemáme
100. Nemáme
101. Nemáme
102. Nemáme
103. Nemáme
104. Nemáme kolu
105. Nemáme s tým problém, zriaďovateľom je obec
106. Nemáme školstvo
107. Nemáme školu
108. Nemáme školu
109. Nemáme školu
110. Nemáme školu
111. Nemáme školu
112. Nemáme školu
113. Nemáme školu
114. Nemáme školu
115. Nemáme školu
116. Nemáme školu
117. Nemáme školu
118. Nemáme školu
119. Nemáme školu
120. Nemáme školu
121. Nemáme školu
122. Nemáme školu
123. Nemáme školu
124. Nemáme školu
125. Nemáme školu

126. Nemáme školu
127. Nemáme školu
128. Nemáme školu
129. Nemáme školu
130. Nemáme školu
131. Nemáme školu
132. Nemáme školu
133. Nemáme školu
134. Nemáme školu
135. Nemáme školu
136. Nemáme školu
137. Nemáme školu
138. Nemáme školu
139. Nemáme školu
140. Nemáme školu
141. Nemáme školu
142. Nemáme školu ani škôlku
143. Nemáme školu v obci
144. Nemáme školu v obci
145. Nemáme školu v obci
146. Nemáme školu, ani škôlku
147. Nemáme školu, takže neviem relevantne odpovedať.
148. Nemáme školu.
149. Nemáme školu.
150. Nemáme školu.
151. Nemáme v obci materskú školu ani základnú školu
152. Nemáme v obci školu
153. Nemáme základnú školu
154. Nemáme ZŠ
155. Nemáme ZŠ ani MŠ
156. Nerelevantné
157. Nerozumiem predmetu otázky
158. Nevie
159. Nevie
160. Nevie
161. Nevie
162. Nevie
163. Nevie odpovedať
164. Nevie odpovedať
165. Nevie posúdiť ,naša obec nemá školu ani škôlku
166. Nevie povedať
167. Nevie sa vyjadriť
168. Nevie, nemáme školu
169. Nevie sa k tomu vyjadriť
170. Obec a škola by mali byť partnermi. Škola by mala maximálne vychádzať v ústrety zriaďovateľovi teda obci alebo mestu. Podieľať sa na kultúrnom a športovom živote v obci.
171. Obec aktívne spolupracuje so školou...
172. Obec má spoločnú základnú školu s viacerými obcami v susednej obci. Obecná materská škola spadá priamo pod našu obec (nemá vlastnú právnú subjektivitu.) - a teda spolupráca je na dennej báze.
173. Obec nemá školu
174. Obec nemá školské zariadenie
175. Obec nemá školské zariadenie
176. Obec nemá školu
177. Obec nemá školu
178. Obec nemá školu
179. Obec nemá školu.
180. Obec nemá školu.
181. Obec nemá vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti základnú školu, iba materskú školu bez právnej subjektivity, s ktorou je spolupráca na dennej báze.
182. Obec nie je zriaďovateľom školy.
183. Obec nie je zriaďovateľom ZŠ ani MŠ
184. Obec nie je zriaďovateľom.
185. Obec s Materskou školou úzko spolupracuje
186. Obec Studienka má v rámci spolupráce so školou veľmi kladný vzťah aj spoluprácu
187. Obojstranná otvorená spolupráca od zamestnávania kvalifikovaných a zariadených pedagógov, zaangažovaných nepedagogických pracovníkov (upratovačky, kuchárky, administratíva), spolupráca pri organizovaní podujatí v obci, v aktívnej spolupráci zveľaďovanie školy, areálu, vybavenia podľa vopred dohodnutého plánu obnovy. Škola nemôže len naťahovať ruku a sťažovať sa, musí aj sama vyvíjať iniciatívu v príprave a realizácii projektov v spolupráci so zriaďovateľom.
188. Obojstranná spolupráca
189. Odborná úroveň, ľudský prístup
190. Osamostatniť
191. Osobná komunikácia, odborné podklady
192. Otvorená komunikácia a jasné kompetencie tak zriaďovateľa ako aj zástupcov školy
193. Otvorená komunikácia, riešenie problémov, spolupráca pri organizovaní kultúrnych a iných podujatí.
194. Pod našu obec patrí ZŠ a MŠ
195. Podpora kultúrnych a spoločenských akcií - zabezpečenie programu prostredníctvom detí zo školy
196. Podpora zo strany samosprávy - podávanie projektov, zapájanie sa do nových výziev určené pre školy, ...
197. Pomoc pri kultúrnych podujatiach
198. Pomoc pri organizovaní celoobecných akcií
199. Potreba zlepšiť komunikáciu, najmä v oblasti účtovníctva a predkladania výkazov, nie na posledný termín
200. Pracovné porady
201. Pracovné stretnutia s riaditeľmi

202. Pravidelná komunikácia a riešenie aktuálnych problémov
203. Pravidelné porady riaditeľov a účtovníkov školy so zodpovedným zamestnancom a ekonómkou obce - účasť riaditeľa školy na zasadnutiach obecného zastupiteľstva
204. Pravidelne stretnutia
205. Prenesené kompetencie presunúť priamo na školy, bez účasti obce
206. Presne tak, ako sa realizuje, máme v každom smere dobrú spoluprácu so školou, ktorej sme zriaďovateľom
207. Pri organizovaní spoločenských, športových a kultúrnych akcií zapájať učiteľov a žiakov školy,
208. Pridelenie viac kompetencií pre riadiacich zamestnancov v školstve.
209. Príprava programov na deň matiek, mesiac úcty k starším a pod.
210. Prizývaním riaditeľa školy aj na zasadnutia OZ, kde by dostával priestor na informovanie o školských záležitostiach
211. Riadenie aj financovania školstva by sa malo vrátiť priamo pod Ministerstvo školstva, v súčasnosti je prepojenie so školami zo strany mesta v riadení finančných tokov, metodické riadenie ide po línii odborov školstva, čo považujeme za dvojkoľajové riadenie
212. Riaditeľ školy by mal byť v prvom rade manažér a na pravidelnej báze by konzultoval s vedením obce chod a hospodárenie školy. Zároveň by sa škola spolupodieľala na verejnom a kultúrnom živote, aby sa nevytrácala socializácia v obci. Pedagogický zbor by mal byť z obce, aby mali učitelia vzťah k dedine. Inak je zriaďovateľ vnímaný iba ako prísun financií a škola je štát v štáte. "Daj a nestaraj sa."
213. Samospráva ako zriaďovateľ napr. materskej alebo základnej školy sa má zaujímať o jej chod, potreby a byť nápomocná pri riešení problémových situácií
214. Samospráva by mohla mať výraznejšie operatívne a riadiace kompetencie a dostatočné finančné krytie
215. Samospráva musí podporovať fungovanie školy finančne aj materiálno.
216. Samospráva poskytuje školám metodickú pomoc v súlade s platnou legislatívou, školy sa spolupodieľajú na aktivitách organizovaných obcou napr. kultúrnych, ekologických a pod.
217. Samospráva spolupracuje so školou pri rôznych akciách v obci so zapojením žiakov.
218. Samospráva spolupracuje so školou pri rôznych kultúrnych podujatiach ako je deň matiek, deň úcty k starším, deň detí a deň obce,
219. Sme spokojní ako to funguje teraz
220. Sme veľmi malá obec, školu nemáme
221. Sme zriaďovateľom
222. Sme zriaďovateľom MŠ - spolupracujeme s vedením úspešne v každej oblasti
223. Sme zriaďovateľom MŠ v našej obci
224. Sme zriaďovateľom MŠ, ZŠ v obci nie je.
225. So spoluprácou sme spokojní
226. So školou spolupracujeme na témach financovania, vyučovacieho procesu
227. Som spokojný tak ako je
228. Spokojnosť na oboch stranách
229. Spoločné projekty
230. Spoločne riešiť vzniknuté problémy - spoločne sa podieľať na neustálom zlepšení vyučovacieho procesu - spoločne sa podieľať na organizovaní rôznych akcií - podujatí
231. Spoločný školský úrad by nutne potreboval prepojenie ASC Agendy škôl s úradom. Nebolo by potrebné vyžadovať niektoré údaje od riaditeľov, ale dali by sa automaticky vyhľadať a odbúrala by sa časť administratívnej záťaže. Samospráva by potrebovala k dispozícii finančné zdroje na vykrytie požiadaviek jednotlivých škôl a školských zariadení.
232. Spoločným riešením akýchkoľvek problémov
233. Spolupráca existuje, škola nemá právnu subjektivitu, všetky rozhodnutia sú vopred spoločne konzultované.
234. Spolupráca je dobrá
235. Spolupráca je dobrá
236. Spolupráca je funkčná
237. Spolupráca je na dobrej úrovni
238. Spolupráca je na dobrej úrovni.
239. Spolupráca je na dobrej úrovni.
240. Spolupráca je na veľmi dobrej úrovni aj teraz
241. Spolupráca je postačujúca, škola v obci nie je
242. Spolupráca je vyhovujúca
243. Spolupráca našej obce a školy je na dobrej úrovni
244. Spolupráca obce so školou je na vysokej úrovni.
245. Spolupráca prebieha v poriadku
246. Spolupráca pri environmentálnych brigádach, osвета
247. Spolupráca pri organizovaní obecných podujatí
248. Spolupráca pri organizovaní vzdelávacích, kultúrnych, spoločenských a športových podujatí v obci.
249. Spolupráca pri rozhodovaní s riaditeľom a personálom školy
250. Spolupráca s materskou školou v našej pôsobnosti je dostatočná a obojstranná sme s ňou spokojní
251. Spolupráca s miestnou ZŠ s MŠ je výborná, realizujeme rôzne kultúrne a spoločenské podujatia, tvorivé dielne, súťaže, kde sa

- zapájajú rôzne vekové kategórie. Problémom je nedostatok financií.
252. Spolupráca s riaditeľmi je postačujúca,
 253. Spolupráca samosprávy a materskej školy je na veľmi dobrej úrovni. Základnú školu nemáme.
 254. Spolupráca samosprávy a obce by mala byť podľa mňa postavená hlavne na vzájomnej spolupráci a vynakladaní všetkého úsilia mať kvalitný personál a tým zvyšovať aj úroveň školy.
 255. Spolupráca so školou je dobrá.
 256. Spolupráca so školou je na dobrej úrovni
 257. Spolupráca so školou je na dobrej úrovni.
 258. Spolupráca so školou je na vysokej úrovni
 259. Spolupráca so školou máme výbornú.
 260. Spolupráca týchto dvoch inštitúcií v našej obci je na dobrej úrovni, zabezpečujeme účtovníctvo, ako aj údržbu budov pre ZŠ a MŠ.
 261. Spolupráca u nás funguje na vysokej úrovni
 262. Spolupráca u nás je na skvelej úrovni
 263. Spolupráca v ekonomickej oblasti, spolupráca na koncepcii rozvoja školstva.....
 264. Spolupráca v obci je na výbornej úrovni
 265. Spolupráca v obci Rovinky je úžasná, skôr je problém spolupráca samosprávy a štátu, nakoľko ide o prenesený výkon štátnej správy
 266. Spolupráca v rámci športu a kultúrnych akcií
 267. Spolupráca založená na komunikatívnej úrovni
 268. Spolupráca, komunikácia,
 269. Spolupracovať vo všetkých oblastiach života školy
 270. Spoluprácu máme
 271. Spoluprácu máme momentálne na dobrej úrovni
 272. Spoluprácu máme nastavenú na požadovanej úrovni
 273. Spoluprácu považujeme za dobrú
 274. Spoluprácu samosprávy so školou si môžeme predstaviť ako vzájomný proces, v ktorom samospráva a škola spolupracujú s cieľom posilniť vzdelávací systém a zlepšiť podmienky pre vzdelávanie detí a mládeže v danom regióne. Je dôležité, aby táto spolupráca bola založená na otvorenej komunikácii, vzájomnom porozumení a zdieľaní cieľov, aby sa dosiahli najlepšie výsledky pre študentov a miestne spoločenstvo.
 275. Spolupracujeme
 276. Spolupracujeme
 277. Spolupracujeme
 278. Spolupracujeme a realizujeme prax - odborné školy, ZŠ s MŠ Dvorec - podporujeme v požiadavkách v rámci legislatívy
 279. Spolupracujeme so školami na našom území, lebo sme ich zriaďovateľom.
280. Spolupracujeme so školou
 281. Spolupracujeme so školou a materskou školou
 282. Spolupracujeme so školou.
 283. Spolupracujeme.
 284. Spolupracujeme. Boli sme zriaďovateľom ZŠ a MŠ, stále sme zriaďovateľom MŠ.
 285. Stretnutia komunikácia konzultácie
 286. Súčinná
 287. Súčinnosť na obidvoch stranách
 288. Systematické komunikácia a ochota spolupracovať.
 289. Škola by mohla byť financovaná mimo rozpočet obce, aby obec nemusela školu dofinancovať.
 290. Škola by sa mala viac podieľať na kultúrnom živote v meste, ale učitelia nemajú o mimoškolskú činnosť absolútne žiadny záujem, len na zvyšovaní plátov
 291. Škola je v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, preto má úzko spolupracovať s obcou a predkladať včas svoje zámery, ktoré ovplyvňujú rozpočet obce. Predkladať informácie pre hodnotiace správy za kalendárny rok, nie za školský.
 292. Škola je zrušená
 293. Škola má samostatnú právnu subjektivitu
 294. Škola nie je v našej pôsobnosti
 295. Škola patrí pod správu Mesta Košice
 296. Škola s obcou spolupracuje, nakoľko MŠ je súčasťou organizačnej štruktúry
 297. Školenia
 298. Školstvo by malo byť nosnou časťou samosprávy.
 299. Školstvo by malo prejsť pod ministerstvo.
 300. Školstvo by som presunul pod riadenie štátu
 301. Školstvo v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy
 302. Školu k 31.8.2023 rušíme, z dôvodu nízkeho počtu žiakov
 303. Školu máme vzdialenú 18 km, nemáme v obci
 304. Školu v rámci svojho pôsobiska nemáme
 305. Školy by mali riadiť štátne inštitúcie
 306. Školy by sa mali vrátiť do pôsobnosti štátu, obce ani školy nemajú finančné prostriedky ani na zabezpečenie základného chodu a platenie energií a už vôbec na obnovu starých školských budov
 307. Tak aby boli obsiahnuté všetky vekové kategórie od predškolského veku, cez duálne formy vzdelávania až po doškolenie a vzdelávanie pre seniorov,
 308. Tak ako doteraz
 309. Tak ako doteraz.
 310. Tak ako ju máme, školy majú právnu subjektivitu a spolupráca je bezproblémová
 311. Tak ako máme nastavenú

312. Tak ako prebieha
 313. Tak ako to robíme.
 314. Takéto predstavy nemám. U nás spolupráca funguje prirodzene, keďže máme rovnaký cieľ.
 315. Trvalú
 316. U nás je spolupráca dobrá
 317. U nás spolupráca je dobrá, na dennej báze komunikujeme s vedením školy
 318. U nás to funguje
 319. U nás to funguje na 1
 320. Ústretovosť, komunikácia, spolupodieľanie sa na kultúrno - spoločenských akciách.
 321. Úzka spolupráca
 322. Úzka spolupráca medzi školou a samosprávou vo viacerých sférach.
 323. Úzku spoluprácu
 324. Úzky, bezprostredný kontakt riaditeľa školy so svojim zriaďovateľom, teda vedením mesta.
 325. Úzky, každodenný kontakt
 326. Užšia kooperácia školy na "verejnom" živote
 327. V akej oblasti?
 328. V našej obci je spolupráca so školou na výbornej úrovni.
 329. V našej obci máme výbornú spoluprácu so všetkými školami
 330. V našej obci nemáme školské zariadenia.
 331. V našej obci nemáme školu
 332. V našej obci nie je škola
 333. V našej obci nie je základná škola
 334. V obci máme malú komunitnú škôlku, Častejšími usmerneniami zo samosprávy.
 335. V obci máme základnú školu 1-4 ročník, bez právnej subjektivity.
 336. V obci nemáme školu
 337. V obci nemáme školu, ak by bola, snažili by sme sa o spoluprácu v každej oblasti
 338. V obci nemáme zriadenú školu
 339. V obci nie je škola
 340. V obci sa nenachádza škola.
 341. V obci Šarkan sa nenachádza škola
 342. V partnerstve
 343. V súčasnosti je spolupráca na dobrej úrovni
 344. V súčasnosti je spolupráca so školou v danej oblasti na dobrej úrovni.
 345. V zriaďovateľskej pôsobnosti máme Materskú školu a Základnú školu s právnou subjektivitou. Spolupracujeme v súčasnosti operatívne
- riešime vzniknuté problémy. Jediným problémom je financovanie Základnej školy.
 346. Väčší záujem školy svojej prezentácie na verejnosti, zapájanie sa do verejného života, zapájanie sa do projektov, ktorých výsledok je prospešný pre celú obec a spoločnosť
 347. Vedenie detí k záujmu o veci verejné a dobrovoľníctvo, priestory školy využívané pre aktivity obce a združení
 348. Viac aktivít zo strany pedagogických zamestnancov
 349. Viac diskusie
 350. Výmena dôležitých informácií, investície do majetku školy, riešenie havarijných stavov
 351. Výmena informácií, stretnutia vedenia obce a školy, včasné informovanie obce a problémoch vzniknutých v škole.
 352. Vyššou komunikáciou
 353. Vzájomná spolupráca - podpora praxe v oblasti ekonomie, účtovníctva
 354. Vzájomná spolupráca by mala byť v prístupe oboch strán, obec financuje školu, škola sa podieľa na brigádach úpravy verejných priestorov, deti vedie k šetreniu spoločného majetku v obci a poriadku.
 355. Vzájomné dopĺňanie
 356. Vzájomné stretnutia
 357. Vzhľadom k tomu, že som zriaďovateľ MŠ, tak je spolupráca úspešná
 358. Zabezpečujete bezpečnosť v rámci svojho územného pôsobenia? Akú bezpečnosť? zle formovaná otázka nerozumiem
 359. Záleží o akú školu ide.
 360. Zapájanie škôl do podujatí mesta
 361. Zjednotiť financovanie školy, nerozdeľovať na normatíva a originály
 362. Zlepšenie komunikácie
 363. Zlepšenie komunikácie
 364. Zlepšenie komunikácie a nadviazanie lepšej spolupráce.
 365. Zlepšiť komunikáciu medzi samosprávou a školou
 366. Zriadením nejakej security, alebo zamestnanca, ktorý by to riadil
 367. ZŠ v obci nemáme, spolupracujeme so školou do ktorej spádovo chodia naše deti.
 368. Zvýšenie komunikácie medzi školou a obcou, keďže máme cirkevnú školu.

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Komplexnejšie
2. My spolupracujeme so školou a škôlkou
3. Nemáme školu
4. Neviem v akom slova zmysle či bezpečnosti?
5. Škola nie je v našej pôsobnosti
6. Tak ako doteraz
7. U nás spolupráca funguje

5.2.8.4. Osobné/finančné hodnotenie riaditeľa školy

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Podľa
2. kvality pedagógov - počet zapísaných detí do 1. ročníka, nárast resp. pokles zapísaných detí
3. Podľa plnenia stanovených kritérií nadriadeného
4. Podľa počtu žiakov školy
5. Primerane zodpovednosti, výkonu a motivácii
6. Určite aj podľa počtu detí v MŠ
7. 2000,00 EUR
8. 2500-3000 brutto (spojená škola - zuš + zš) považujem za dostatočne motivujúce
9. Aby odzrkadľovalo osobné aj profesionálne angažovanie riaditeľa počas výkonu funkcie
10. Ako doteraz
11. Ako doteraz
12. Ako manažéra akejkoľvek inej spoločnosti podľa výsledkov
13. Ako manažér firmy, osobné v závislosti od úrovne školy, aktivít, vybavenosti, schopností
14. Bez komentára
15. Bez návrhu
16. Bodové resp. percentuálne hodnotenie za nasadenie v rôznych oblastiach, napr. - úspechy školy v súťažiach, pytagoriádach, - prezentácia školy na verejnosti, - úspešné projekty školy, - samostatnosť a flexibilita riaditeľa riešiť krízové situácie, - samostatnosť riadenia, organizačného a pedagogického zabezpečenia školy, - starostlivosť o majetok a areál školy -
17. Dosahované výsledky školy v oblasti vzdelávania, financií a záujmu o rodičov pre deti o školu (napr. pri zápise do I. ročníka)
18. Dostačujúce
19. Dostatočné
20. Dostatočne motivujúce na kvalitnú prácu
21. Doterajšie fin. hodnotenie vyhovuje.
22. Finančné a osobné hodnotenie riaditeľa školy je postačujúce
23. Finančné hodnotenia riaditeľa školy a jej zamestnancov by malo byť adekvátne príjmu podielových daní.
24. Finančné hodnotenie riaditeľa školy je nastavené v zmysle zákona o odmeňovaní zamestnancov, v prípade práce navyše je mu poskytnutá odmena
25. Finančné ohodnotenie riaditeľa by sa malo odvíjať od počtu žiakov. Mali by byť stanovené limity na počet žiakov "od-do" a podľa toho sa odvíjať platové ohodnotenie riaditeľa, aby boli motivovaní o navýšenie počtu žiakov na škole.
26. Finančné ohodnotenie riaditeľa školy je nastavené v súlade s platnou legislatívou
27. Finančné ohodnotenie riaditeľa školy je z pohľadu obce v poriadku, je postačujúce.
28. Hodnotenie je dostatočné
29. Hodnotenie je podľa nastavených a schválených tabuliek, za prácu navyše by mali byť osobné príplatky
30. Hodnotenie riaditeľa by malo zohľadniť úroveň výchovnou-vzdelávacieho procesu na škole, výsledky žiakov na celoštátnom testovaní, či súťažiach.
31. Hodnotenie zriaďovateľom
32. Hypotetická otázka. Aké by malo byť nastavené osobné/finančné hodnotenie riaditeľa školy? Malo by byť adekvátne? malo by byť dobré a malo by vôbec byť?
33. Irelevantné, nakoľko je to špecifické hodnotenie
34. Je dobre nastavené.
35. Je dosť ohodnotené.
36. Je dostačujúce na ten výkon, ktorý jeho funkcia má - hoci je zároveň pedagógom. Skôr vyššie odmeny by si zaslúžila ekonomická referentka obce a upratovačka, ktoré robia aj činnosti, ktoré nie sú ich povinnosťou, ale keď nie je na zamestnanie ďalších ľudí, pracuje kolektív.
37. Je dostatočné
38. Je nastavené dostatočne
39. Je nastavené podľa tabuliek
40. Je nastavené správne
41. Je postačujúce
42. Je to individuálne, vo vzťahu k riaditeľovi školy plníme pozíciu zamestnávateľa
43. Je to nastavené dobre
44. K danej otázke sa nevyjadrujem, keďže sa v našej obci škola nenachádza
45. K tejto otázke, ja ako pracovníčka obecného úradu, nie som kompetentná sa vyjadriť ...
46. Keďže nemám školské zariadenie neviem sa vyjadriť .
47. Keďže nemáme zriadenú školu otázka je nerelevantná
48. Keďže v obci nemáme žiadne takéto zariadenie - neviem posúdiť
49. Mal by o tom rozhodovať zriaďovateľ
50. Mal by rozhodovať zriaďovateľ
51. Malo by byť adekvátne k veľkosti školy a počtu detí

52. Malo by byť primerané obdobnej funkcii v súkromnom sektore.
53. Malo by sa brať do úvahy aj veľkosť školy a veľkosť riadeného kolektívu
54. Malo by zohľadňovať všetky aspekty týkajúce sa tejto pozície - osobnostné a vedomostné predpoklady, manažérske zručnosti, v odmeňovaní by malo byť zohľadnené aj posun a rozvoj školy počas funkčného obdobia, úspechy školy, výsledky samohodnotenia, neustále vzdelávanie sa a zlepšovanie podmienok na vzdelávanie, zapájanie sa do výziev na čerpanie dotácií, uplatňovanie inovatívnych prístupov vo vzdelávaní, modernizácia vybavenia školy a pod
55. Máme cirkevnú školu, tak finančné hodnotenie ide mimo obec
56. Mestská časť nemá kompetenciu zriaďovateľa školských a predškolských zariadení
57. Min. 1600
58. Minimálne 2000€ brutto
59. Mohol by sa klásť väčší dôraz na úspešnosť v projektoch, ale najmä na celkové zvyšovanie kvality vzdelávania na súčasné potreby spoločnosti
60. Momentálne je to nastavené dobre
61. Motivačne
62. Motivačne
63. Možno aj viac ako v súčasnosti je. Ide naozaj o veľkú zodpovednosť nielen za majetok ale hlavne zdravie a životy detí.
64. Myslím si, že by sa to malo odvíjať od počtu žiakov, resp. o počte zamestnancov školy. Niekedy mám pocit, že riaditeľ, zodpovedný za školu poberá skoro taký istý plat ako starosta menšej obce, kt. si myslím, že je minimálne zaujímavé
65. Myslím že je dostatočne
66. Myslím, že finančné hodnotenie riaditeľa školy je primerané
67. Myslím, že je nastavené správne. Nie je dôvod na zvyšovanie finančného hodnotenia, bez finančného krytia štátu. Pokiaľ je škola v pôsobnosti zriaďovateľa je to zo strany štátu zásah do rozpočtu obce.
68. Myslím, že je postačujúce, ale záleží od starosti, či využije všetky možnosti, ktoré mu zákon dáva.
69. Myslím, že je to momentálne nastavené rozumne. Každý riaditeľ pred nástupom do funkcie by mal mať povinnosť absolvovať manažérske a ekonomické (so zameraním na rozpočet) vzdelanie. Je nemysliteľné, že riaditeľom chýba takéto vzdelanie.
70. Myslím, že je to nastavené v poriadku.
71. Myslím, že terajšie ohodnotenie je dobre nastavené
72. Myslíte že FH je v našom prípade adekvátne
73. Mzda
74. N/A
75. Na návrh starostu
76. Na túto otázku neviem adekvátnu odpoveď
77. Na základe jeho vzdelania
78. Na základe odporúčania starostu a jeho činnosti
79. Na základe splnenia úloh, podľa interný predpisov
80. Na základe stanovených parametrov, ktoré sa dajú kvantifikovať a kvalifikovať.
81. Na základe starostovho odporúčania za dosiahnuté výsledky
82. Na základe študijných výsledkov študentov/uplatnenia sa na SŠ-VŠ
83. Na základe výsledkov školy
84. Na základe výsledkov žiakov v súťažiach, testovaniach, veľkosti školy, počtu žiakov, kvalifikovaný učiteľia, mimorozpočtové projekty zo zdrojov EU a iných
85. Nakoľko nemáme školy, škôlky nezaobráame sa touto problematikou
86. Nastavenie by malo fungovať v rámci zriaďovateľa a jeho štatutárneho orgánu.
87. Nastavenie osobného/finančného hodnotenia riaditeľa školy by malo byť založené na jasných a merateľných kritériách, ktoré zohľadňujú jeho výkonnosť, úspechy a zodpovednosť. Riaditeľ by mal byť ocenený za vysokú úroveň vzdelávania a dosiahnutého rastu študentov. Hodnotenie by malo zahrnúť: - schopnosť riaditeľa viesť a riadiť školu efektívne - schopnosti riaditeľa riadiť finančné prostriedky školy - schopnosť riaditeľa spolupracovať s pedagógmi, žiakmi, rodičmi a miestnymi komunitami apod.....
88. Naša obec nie je zriaďovateľom školy
89. Naša obec základnú školu nemá
90. Naša p. riaditeľka je s platom spokojná.
91. Nechcem ani vedieť koľko zarába, pretože má už skoro toľko ako primátor - malo by to celé prejsť pod Ministerstvo školstva
92. Nechcem na tu otázku odpovedať, ako som písal vyššie nech si školy a škôlky berie štát a ministerstvo hodnotí riaditeľov
93. Nemám nový návrh.
94. Nemám odpoveď.
95. Nemám školu
96. Nemám vedomosť
97. Nemám vyhradený názor, ale pedagóg by mal mať svoje významné postavenie v rebríčku povolaní.

98. Nemáme
99. Nemáme
100. Nemáme
101. Nemáme
102. Nemáme
103. Nemáme
104. Nemáme čo dodať.
105. Nemáme nato svoj názor
106. Nemáme riaditeľa
107. Nemáme riaditeľa školy
108. Nemáme skúsenosti
109. Nemáme školské zariadenie.
110. Nemáme školstvo
111. Nemáme školu
112. Nemáme školu
113. Nemáme školu
114. Nemáme školu
115. Nemáme školu
116. Nemáme školu
117. Nemáme školu
118. Nemáme školu
119. Nemáme školu
120. Nemáme školu
121. Nemáme školu
122. Nemáme školu
123. Nemáme školu
124. Nemáme školu
125. Nemáme školu
126. Nemáme školu v obci
127. Nemáme školu v obci
128. Nemáme školu, ani škôlku
129. Nemáme školu, neviem
130. Nemáme v pôsobnosti školu.
131. Nemáme základnú školu
132. Nemáme ZŠ
133. Nemáme ZŠ ani MŠ
134. Nemerateľný ukazovateľ
135. Neposudzujem, nemáme školu
136. Nerelevantné
137. Nerelevantné
138. Nerelevantné
139. Netuším , neriešime tieto veci
140. Netýka sa
141. Netýka sa ma
142. Neviem
143. Neviem
144. Neviem
145. Neviem
146. Neviem
147. Neviem
148. Neviem
149. Neviem
150. Neviem
151. Neviem
152. Neviem
153. Neviem
154. Neviem
155. Neviem
156. Neviem
157. Neviem
158. Neviem
159. Neviem odpovedať . Naša riaditeľka má slušné ohodnotenie na ten počet detí a vykonávanú prácu
160. Neviem posúdiť
161. Neviem, nemáme takú funkciu
162. Neviem odpovedať
163. Neviem odpovedať
164. Neviem odpovedať.
165. Neviem odpovedať.
166. Neviem posúdiť
167. Neviem posúdiť
168. Neviem posúdiť
169. Neviem posúdiť
170. Neviem posúdiť v tejto chvíli
171. Neviem posúdiť.
172. Neviem rozhodnúť
173. Neviem sa k tomu vyjadriť
174. Neviem sa k tomu vyjadriť
175. Neviem sa vyjadriť
176. Neviem sa vyjadriť
177. Neviem sa vyjadriť
178. Neviem sa vyjadriť
179. Neviem sa vyjadriť keďže v našej obci sa nachádza cirkevná škola
180. Neviem sa vyjadriť zo svojej pozície k tejto otázke
181. Neviem sa vyjadriť, nemáme školu
182. Neviem sa vyjadriť, platia predsa tabuľky verejnej správy.
183. Neviem sa vyjadriť.
184. Neviem sa vyjadriť.
185. Neviem, nemáme školu
186. Neviem, nemáme školu
187. Neviem, špecifický problém
188. Neviem.
189. Neviem.
190. Nevieme
191. Nevieme to posúdiť
192. Nevieme.
193. Nie je aktuálne pre našu obec.
194. Nie len na základe "tabuľkových platov"
195. Nie sme zriaďovateľom školy
196. No comment.
197. O 50% vyššie ako pedagogický zamestnanci
198. O finančnom ohodnotení by mal rozhodovať zriaďovateľ. V súčasnom období plat riaditeľa školy je o niečo nižší ako základný plat starostu obce. Zodpovednosť starostu obce je pritom niekoľko násobne vyššia ako riaditeľa školy.

199. Obec nemá školské zariadenie
200. Obec nemá školu
201. Obec nemá školu
202. Obec nemá školu
203. Obec nemá školu.
204. Obec nemá školu.
205. Odbornosť
206. Odmeny
207. Ohodnotenie je nastavené v poriadku
208. Osobné finančné ohodnotenie ma byť podľa príslušnej kvalifikácie.
209. Osobné hodnotenie? Aby bolo motivujúce a zároveň aj prinášalo aj efekt v podobe šikovných žiakov, detí a spokojných rodičov. Pre zriaďovateľa je veľmi ťažké riešiť osobné hodnotenie nielen riaditeľa, ale všetkých zamestnancov školy. Jednoduché je pridelenie osobného príplatku, ale s odobratím je veľký problém. Z normatívneho krytia nie je možné osobným príplatkom zaplatiť všetkých....
210. Osobný príplatok za prácu navyše
211. Percentuálne z platu
212. Percentuálne, v súvislosti s veľkosťou školy a počtom žiakov
213. Pevná suma prehodnocovaná ročne
214. Podľa výsledkov
215. Podľa dohody
216. Podľa dosahovaných výsledkov
217. Podľa dosahovaných výsledkov v jednotlivých oblastiach zodpovednosti riaditeľa školy: Pedagogické vedenie Administratíva a financie školy Komunikácia Výsledky žiakov
218. Podľa dosiahnutých výsledkov
219. Podľa dosiahnutých výsledkov školy
220. Podľa charakteru, formy a obsahu pracovnej náplne
221. Podľa internej smernice
222. Podľa jeho práce a výsledkov
223. Podľa kvalifikácie
224. Podľa kvalifikácie - najvyššie nadobudnuté vzdelanie a prax
225. Podľa kvalifikácie, odučených rokov aspoň také ako poslanca v NR
226. Podľa kvality a kvantity práce a podľa angažovanosti.
227. Podľa kvality vykonávanej práce
228. Podľa manažérskych výsledkov riaditeľa.
229. Podľa môjho názoru je súčasne ohodnotenie pedagogických zamestnancov aj riaditeľov škôl dostatočné.
230. Podľa môjho názoru je to v poriadku
231. Podľa náročnosti pozície
232. Podľa náročnosti práce, veľkosti školy a počtu zamestnancov.
233. Podľa odbornej kvalifikácie a praxe
234. Podľa odpracovaných rokov
235. Podľa odpracovaných rokov, dosiahnutého vzdelania a kreditu školy.
236. Podľa odvedenej práce.
237. Podľa platnej legislatívy
238. Podľa platnej legislatívy.
239. Podľa platných platových taríf pedagogických zamestnancov.
240. Podľa počtu žiakov a veľkosti priestorov školy
241. Podľa počtu žiakov.
242. Podľa pracovných výsledkov a výsledkov žiakov.
243. Podľa praxe a výsledkov.
244. Podľa stanovených tabuliek
245. Podľa tabuliek
246. Podľa tabuliek
247. Podľa veľkosti školy a obsahu práce
248. Podľa vykonanej práce
249. Podľa vykonanej práce
250. Podľa vykonanej práce a zásluh.
251. Podľa výkonu
252. Podľa výkonu
253. Podľa výkonu
254. Podľa výkonu
255. Podľa výsledkov a aktivít školy a žiakov primerane finančným možnostiam
256. Podľa výsledkov a obsadenia školy žiakmi
257. Podľa výsledkov napr. v získavaní finančných prostriedkov na projekty, proaktivitou, podľa renomé školy, podľa spokojnosti a zanietenosti učiteľov.
258. Podľa výsledkov práce
259. Podľa výsledkov školy, či už ekonomických alebo študijných
260. Podľa výsledkov výučby a výchovného procesu
261. Podľa vzdelania, výsledkov a aktivít.
262. Podľa vzdelania a praxe, podľa skúsenosti a odbornosti v riadení, zodpovednosti
263. Podľa zákona
264. Podľa zákona
265. Podľa zákona o pedagogických zamestnancoch a zákona 553/2003
266. Podľa zákona o platoch v školstve
267. Podľa zákona vo verejnom záujme
268. Podľa zákonných ustanovení, jeho schopností, výsledkov práce
269. Podľa zásluh a výsledkov
270. Podľa zásluh.
271. Primerane
272. Primerane
273. Primerane a v zmysle zákona
274. Primerané jeho kvalifikácii a činnosti, ktoré vykonáva
275. Primerané jeho postaveniu a zodpovednosti
276. Primerané jeho pozíciou a praxi
277. Primerane odpracovanému veku a praxe

278. Primerané vzdelaniu
279. Prostredníctvom tabuliek
280. Radšej neodpoviem
281. Riaditeľ by mal byť v prvom rade manager - ekonóm, je to nevhodné voliť ako riaditeľa školy učiteľa. On je učiteľ výborný ale školu riadiť nevie. Na problematiku vyučujúceho procesu má zástupcu. Ak riaditeľ ako manager získa peniaze pre školu tak treba ho aj ohodnotiť. Ale nie riaditeľa, ktorý toto nezvláda a má ambíciu len pre oslovenie "pán riaditeľ alebo pani riaditeľka".
282. Riaditeľ by mal mať aj pohyblivú zložku platu, ktorá by sa odvíjala od jeho aktivít - projekty, inovácie a pod.
283. Riaditeľ našej základnej školy má osobný príplatok.
284. Riaditeľ školy by mal byť dobrý pedagóg so základnými manažérskymi zručnosťami a k tomu mu prináleží adekvátne finančné ohodnotenie.
285. Riaditeľ školy má stanovený plat podľa platových taríf pre pedagogických a odborných zamestnancov, nad rámec pracovných činností je možné mu udeliť odmenu
286. Riaditeľka školy je výborná
287. S prihliadnutím na potrebu manažovania a množstvo administratívnej práce. Napr. v malej škole je riaditeľ na všetko sám, žiadny zástupca ani sekretárka, každý účtovný doklad, každý výkaz prejde jeho rukami.
288. Skladba mzdy za manažovanie a za odborné zručnosti vo vzdelávacom procese
289. Spracovanie jednotných štandardov a naviazanie pohyblivej zložky mzdy na ich plnenie.
290. Spravodlivé a motivačné
291. Štandardne
292. Subjektívne
293. Súčasná platová tarifa sú vyhovujúce
294. Škola je zrušená
295. Škola nie je v našej pôsobnosti
296. Školu nemáme
297. Štát by mal na to poskytnúť finančné prostriedky
298. Tabuľkové
299. Tabuľkovo, podľa odpracovaných rokov na danej pozícii, bez vplyvu nejakých sympatií.
300. Tak ako doteraz
301. Tak ako doteraz.
302. Tak ako je
303. Tak ako je nastavené
304. Tak ako je nastavené
305. Tak ako je v súčasnosti v zmysle zákona
306. Tak ako to je teraz.
307. Tak, aby to mal pod kontrolou starosta
308. Tak, ako to funguje je to v poriadku. Zriaďovateľ by mal mať možnosť, podľa podávaného výkonu, riaditeľa finančne motivovať.
309. Také aké je
310. Také, aby sa nemusel na dôchodku dožadovať potravinovej a inej pomoci. Toto platí pre všetkých ľudí tejto krajiny.
311. To je v poriadku
312. To terazšie sa nám javí dostatočné
313. Touto témou sme sa nezaoberali nakoľko v našej obci školu nemáme.
314. Túto otázku by mali zodpovedať riaditelia škôl. Napr. nové príplatky, ktorými sa dá motivovať riaditeľ školy ku konkrétnym projektom a rôzne.
315. Určite vyššie ako dovoľuje súčasnosť
316. V našich podmienkach je dostatočné - teda vyhovujúce
317. V našej obci nemáme školu
318. V našej obci nie je škola
319. V našej obci nie je základná škola
320. V obci nemáme školu
321. V obci nie je škola
322. V podstate okrem osobného hodnotenia je celé finančné hodnotenie riaditeľa dané zákonnými tabuľkami. Osobné hodnotenie sa odvíja od balíka financií, ktoré škola má, takže veľa krát je ohodnotenie riaditeľa zo strany zriaďovateľa prispôbované tejto skutočnosti.
323. V prípade jasne stanovených pravidiel a plánov rozvoja školy je jednoduché zistiť aké výkony riaditeľ podáva pri priebežnom vyhodnocovaní a následne ohodnotiť jeho skutočnú prácu odmenami.
324. V prvom rade by finančné ohodnotenie malo byť dostatočne kryté financiami zo strany štátu. Starosta obce ako priamy nadriadený riaditeľky má dostatočné kompetencie na stanovenie výšky osobného ohodnotenia riaditeľa.
325. V rámci percentuálnej výšky uvedenej v zákone, osobných a kvalifikačných predpokladov a výkonu práce riaditeľa škôl
326. V rámci rozpočtových možností.
327. V súčasnosti je dobre nastavený systém hodnotenia
328. V súčasnosti je nastavený systém zákonom a osobným ohodnotením, ktoré má v kompetencii zriaďovateľ. Tento systém nie je "spravodlivo" nastavený.
329. V súčasnosti sme spokojní so systémom ohodnocovania riaditeľa školy
330. V súčinnosti s výsledkami práce a celkového napredovania školy

331. V súlade s platovými tarifami
332. V tejto veci sa veľmi vyjadriť neviem
333. V závislosti od miery zodpovednosti a výsledkov práce
334. V závislosti od počtu žiakov, ktorí sú prijatí a pokračujú v ďalšom štúdiu nakoľko našu školu navštevujú deti z marginalizovanej rómskej komunity.
335. V závislosti od stupňa vzdelania a praxe.
336. V závislosti od úspešnosti žiakov na rôznych súťažiach a mimoškolských aktivitách žiakov školy
337. V zmysle platnej legislatívy.
338. V zmysle zákona
339. V zmysle zákona o odmeňovaní - zjednotenie tabuľkových plátov učiteľov a zamestnancov vo VS
340. V zmysle zákona.
341. Viď. odpoveď vyššie.
342. Všetci učitelia sú nedostatočne finančne neohodnotení
343. Vyhovuje terajší stav
344. Výsledky žiakov v ďalšom vzdelávacom procese a po skončení školy (chýbajú informácie o výsledkoch žiakov po 2-5 rokoch na iných školách a po skončení školy : spätná väzba z ďalších stupňov vzdelávania)
345. Vysoko
346. Vzdelanie, prax + vedúca pozícia
347. Vzhľadom na to, že obec nie je zriaďovateľom ZŠ ani MŠ, neviem sa adekvátne k otázke vyjadriť
348. Vždy závislé na výsledkoch školy po ekonomickej stránke a aj po stránke záujmu o štúdium
349. Z hľadiska funkčnosti - dotácie, príspevky, sponzorstvo
350. Zákonom
351. Zapájanie sa do projektov, získanie financií na zveľadenie školy. Počet žiakov, počet zamestnancov a spokojnosť rodičov detí.
352. Závisle od kvalifikácie a finančných možností.
353. Zodpovedajúce jeho vzdelaniu, praxe, nasadeniu a výsledkom
354. Zohľadniť počet žiakov, úroveň získaných vedomostí, výchovný prvok, počet učiteľov a iných nepedagogických pracovníkov.
355. ZŠ nemáme

Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Aktivity
2. mimoškolského času, podávanie projektov na rozvoj školy v rámci vzdelávania, kultúry športu, aktivácia spolupráce rodičov,...
3. Na základe hodnotenia školy
4. Podľa odvedenej práce
5. Škola nie je v našej pôsobnosti
6. Tak ako doteraz

5.2.8.5. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. K bezpečnosti: - veľmi všeobecne definovaná bezpečnosť... Ku školstvu: malo by byť oddelené fungovanie riaditeľa školy a pedagóga (skvelí pedagógovia z výberových konaní sa zahŕňujú administratívou a správou majetku, môj názor aj na ostatných riaditeľov verejnoprospešných odborných inštitúcií - nemocnice, výskumné ústavy, odborné inštitúcie.....)
2. Mzdy je špeciálna kapitola a treba o ňu poznať aj odmeňovanie v školstve. T.j. za koľko hodín týždenne je odmena, pri koľkých deťoch, či je triednictvo, krúžky, ... lebo to robí mzdu. Tak ako v iných oblastiach, nielen v školstve má človek aj domácu prípravu. Vzdelávať a často pracovať doma musí takmer každý, kto má záujem o udržanie si zamestnania. Mimo vyššie uvedené - tu starosta obce robí aj školníka, aby sa škola udržala. To znamená všetku údržbu na škole, lebo inak môžeme školu hneď zatvoriť. Ak nebude snaha obecného úradu o udržanie školy, riaditeľka školy si bude musieť hľadať nové miesto. Je to na dlhšiu debatu, ale je treba pozerať aj na iné profesie.
3. Nakoľko naša ZŠ zamestnáva len dvoch učiteľov, z ktorých je jedným samotný riaditeľ školy, vyučuje deti aj samotný riaditeľ
4. Nemáme školu
5. Neviem
6. Nič
7. Odmeny vedúcich zamestnancov by nemali niekoľkonásobne prevyšovať odmeny radových zamestnancov.
8. Škoda hovoriť!
9. V dnešnej dobe je za trest robiť riaditeľa školy a učiteľa taktiež. Učiteľ nemá žiadnu úctu a rešpekt ako to bolo kedysi ...

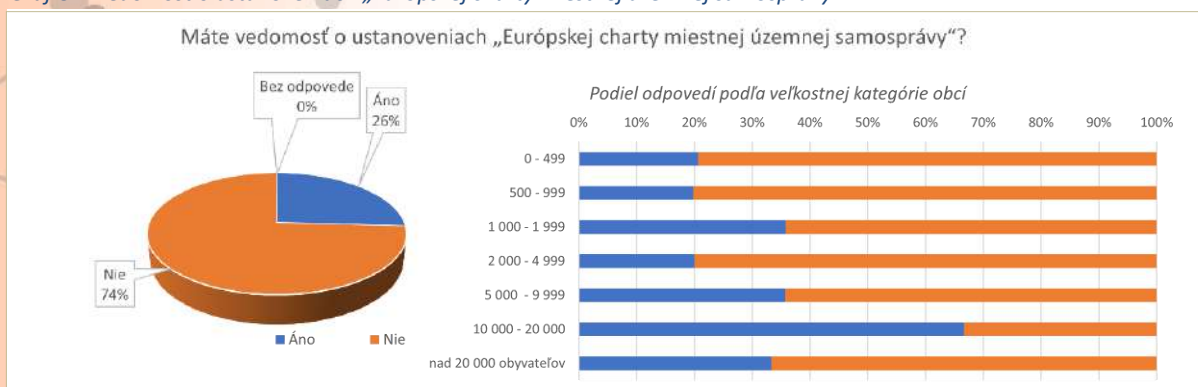
Zoznam odpovedí respondentov, ktorí dotazník nedokončili

1. Máme len MŠ bez právnej subjektivity
2. Nemám čo dodať

5.2.9. Legislatíva, etický kódex a riešenie konfliktov

5.2.9.1. *Máte vedomosť o ustanoveniach „Európskej charty miestnej územnej samosprávy“?*

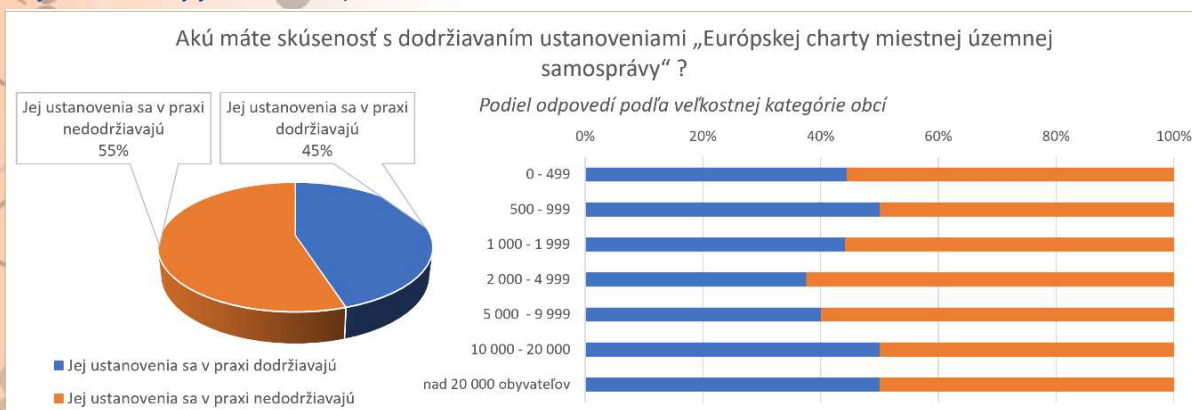
Graf 87: Vedomosť o ustanoveniach „Európskej charty miestnej územnej samosprávy“

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.9.2. *Akú máte skúsenosť s dodržiavaním ustanoveniami „Európskej charty miestnej územnej samosprávy“ ?*

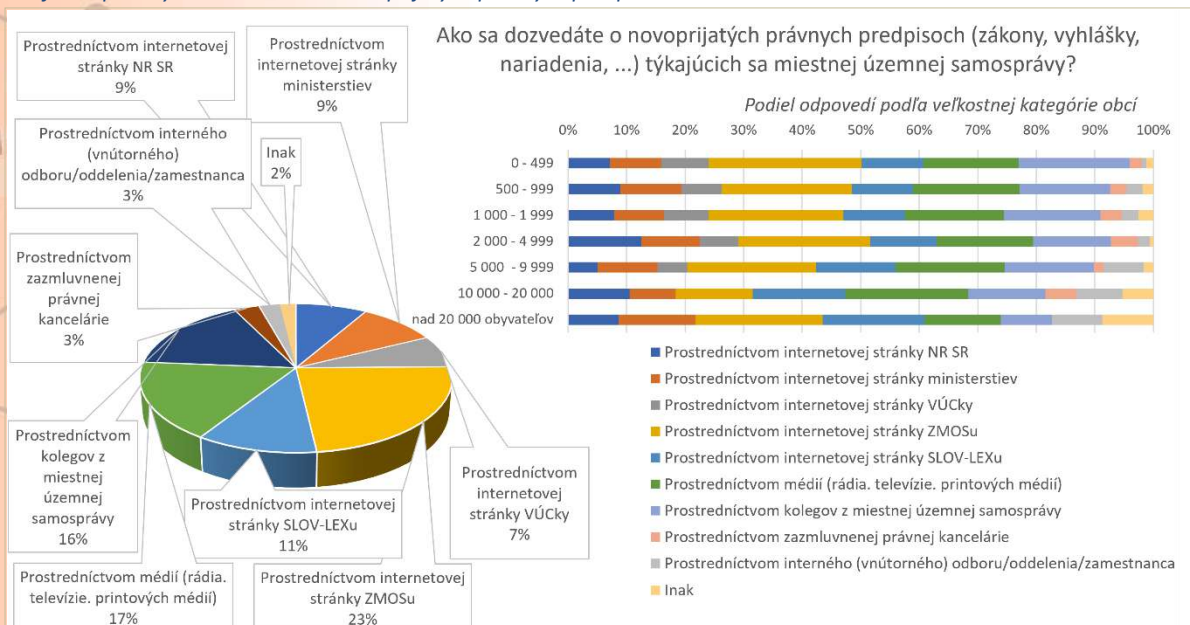
Graf 88: Skúsenosť s dodržiavaním ustanoveniami „Európskej charty miestnej územnej samosprávy, / odpovedí tých, čo majú skúsenosti s jej dodržiavaním)

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.9.3. Ako sa dozvedáte o novoprijatých právnych predpisoch (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy?

Graf 89: Spôsoby dozvedania sa o novoprijatých právnych predpisoch

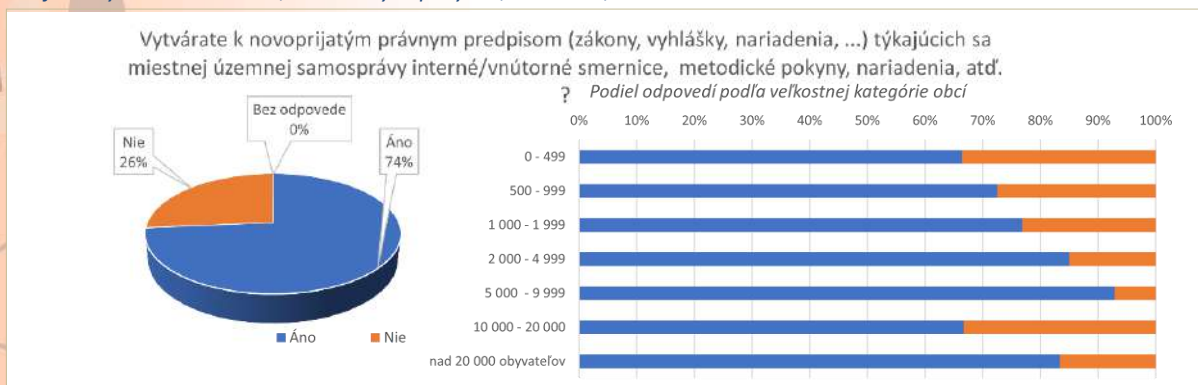
Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Špecifikácia odpovede „Inak“ (zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom)

- 95
- % Newsletter ZMOS
- Cez aplikáciu vsr.sk a epi.sk
- Cez portál VRSR
- E-mail Slovlex
- Emailom zaslaným RUŠS
- EPI
- Epi.sk
- Iné nemenované zdroje
- Informuje nás naše združenie Dvory a okolie-združenie obcí
- Internou spolupracou odbornej kancelárie
- Novinky z ÚPVS slovensko.sk
- Portál verejná správa
- Portál VSsR. Sk
- Portály verejnej správy, školenia
- Prostredníctvom internetovej stránky súkromnej spoločnosti, ktorá sa zaoberá odbornou poradenskou činnosťou pre samosprávy
- Prostredníctvom predsedu ZMOS-u
- Prostredníctvom seminárov
- Prostredníctvom Únie miest
- Regionálne združenie miest a obcí stredného Považia
- Riešením problematiky - hľadaním
- RVC Nitra
- RVC Štrba
- Svojoľne
- Únia miest
- Vrsr
- Zo zbierky zákonov

5.2.9.4. Vytvárate k novoprijatým právnym predpisom (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy interné/vnútorne smernice, metodické pokyny, nariadenia, atď. ?

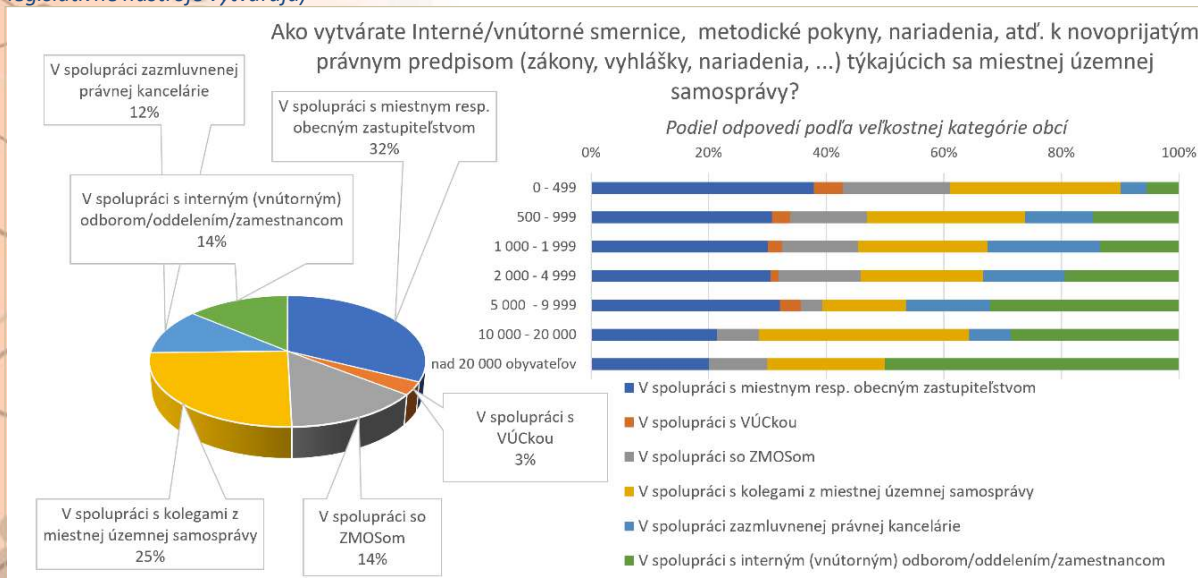
Graf 90: Vytváranie smerníc, metodických pokynov, nariadení, atď.

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.9.5. Ako vytvárate Interné/vnútorne smernice, metodické pokyny, nariadenia, atď. k novoprijatým právnym predpisom (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy?

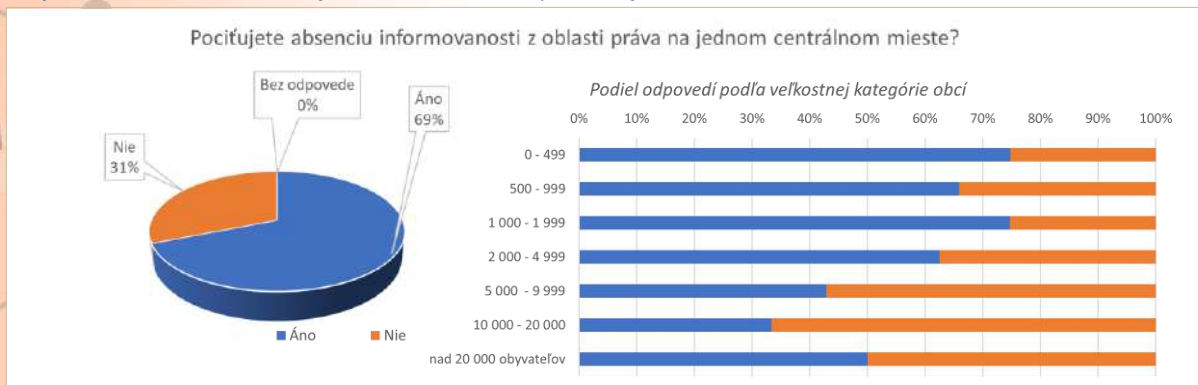
Graf 91: Spôsoby vytvárania smerníc, metodických pokynov, nariadení, atď. (podiel odpovedí respondentov, ktorí tieto legislatívne nástroje vytvárajú)

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.9.6. Pociťujete absenciu informovanosti z oblasti práva na jednom centrálnom mieste?

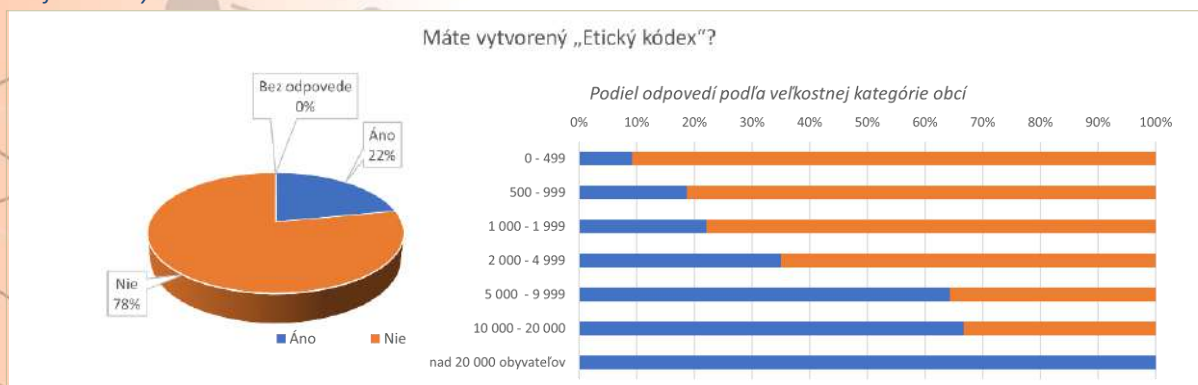
Graf 92: Pociťovanie absencie informovanosti z oblasti práva na jednom centrálnom mieste

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.9.7. Máte vytvorený „Etický kódex“?

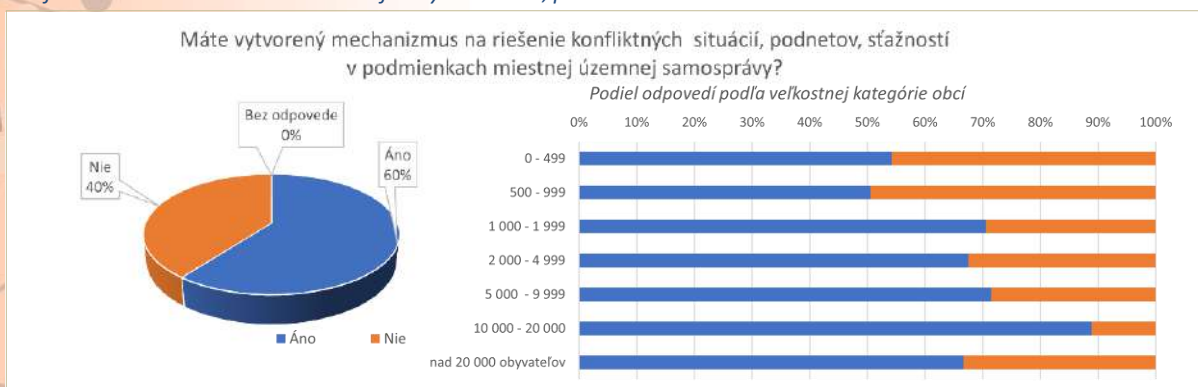
Graf 93: Etický kódex

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.9.8. Máte vytvorený mechanizmus na riešenie konfliktných situácií, podnetov, sťažností v podmienkach miestnej územnej samosprávy?

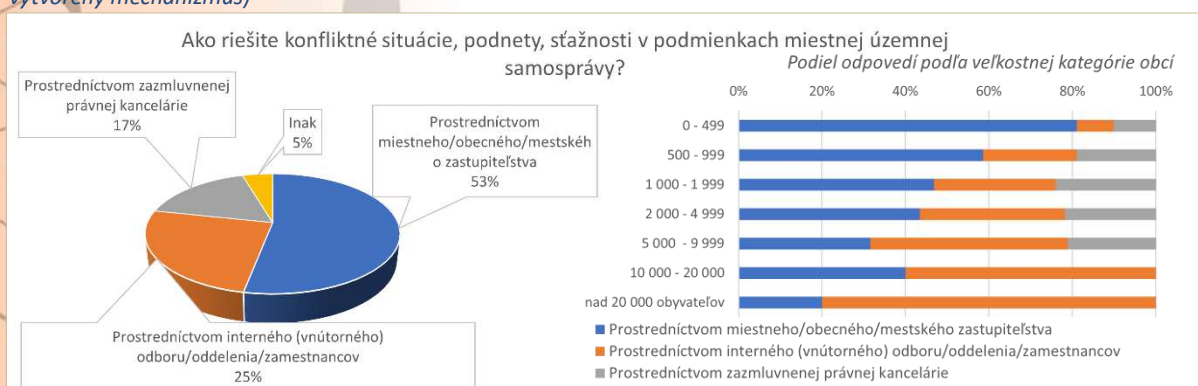
Graf 94: Mechanizmus na riešenie konfliktných situácií, podnetov a sťažností

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.9.9. Ako riešite konfliktné situácie, podnety, sťažnosti v podmienkach miestnej územnej samosprávy?

Graf 95: Spôsoby riešenia konfliktných situácií, podnetov a sťažností (podiel odpovedí respondentov, ktorí majú na vytvorený mechanizmus)

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Špecifikácia odpovede „Inak“ (zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom)

1. Komisia
2. pre verejný poriadok
3. Komisia verejného poriadku
4. Komisie
5. Komisiou
6. Komisiou na ochranu životného prostredia, výstavbu a ochranu verejného poriadku
7. Máme vytvorenú komisiu
8. Osobným pohovorom
9. Prostredníctvom polície
10. Prostredníctvom príslušnej komisie
11. Rieši starosta
12. Riešim to ako starosta. Dávam na vedomie zastupiteľstvu.
13. Sme malý úrad a nemáme interné odbory, sťažnosti vybavujeme v zmysle zákona o sťažnostiach, podnety vyhodnocujeme a podľa potreby predkladáme aj na rokovanie OZ a konflikty sa snažíme riešiť mediáciou
14. Stretnutím s občanmi
15. V zmysle predpisov
16. Zatiaľ neboli podané

5.2.9.10. *Dozvedali ste sa bezproblémovo o právnych predpisoch (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy a prijímaných v súvislosti:*

s pandémieiu:

Graf 96: Právne predpisy v súvislosti s pandemiou

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine:

Graf 97: Právne predpisy v súvislosti s pandemiou

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

s energetickou krízou:

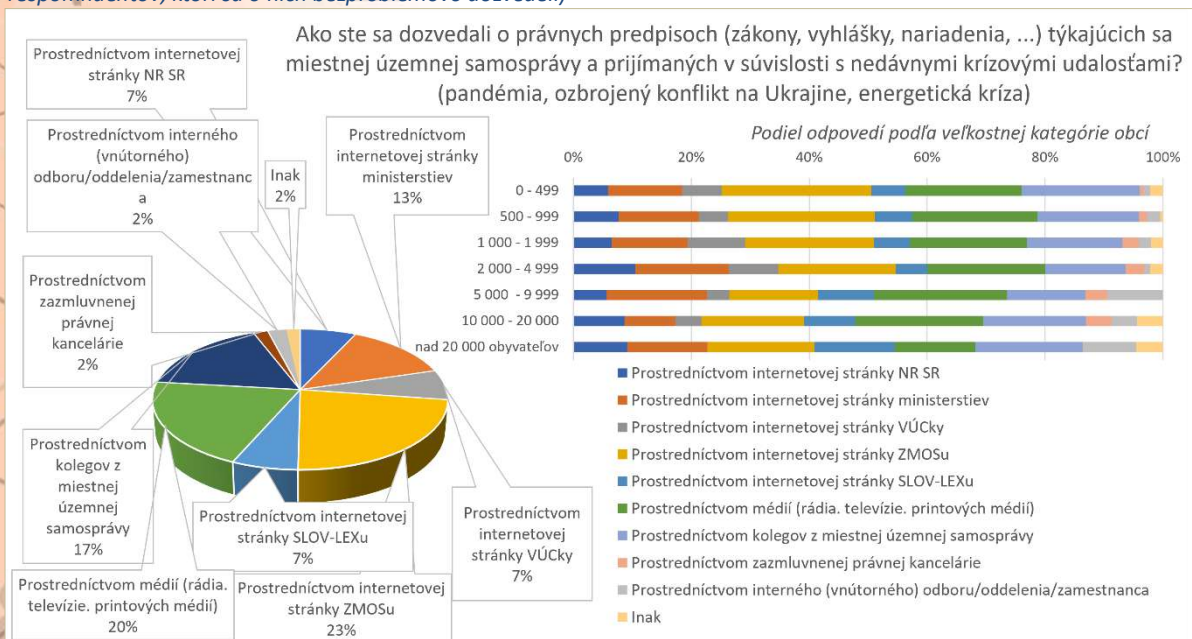
Graf 98: Právne predpisy v súvislosti s pandemiou

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

5.2.9.11. Ako ste sa dozvedali o právnych predpisoch (zákony, vyhlášky, nariadenia, ...) týkajúcich sa miestnej územnej samosprávy a prijímaných v súvislosti s nedávnymi krízovými udalosťami? (pandémia, ozbrojený konflikt na Ukrajine, energetická kríza)

Graf 99: Spôsoby dozvedania sa o právnych predpisoch v súvislosti s nedávnymi udalosťami (podiel odpovedí respondentov, ktorí sa o nich bezproblémovo dozvedeli)

Zdroj: Dotazníkový prieskum autorov uskutočnený v období 18.05 – 25.07.2023 na vzorke 386 plne ukončených odpovedí

Špecifikácia odpovede „Inak“ (zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom)

1. EPI
2. Informačné e-mail
3. Informačné emaily epi.sk
4. Najviac Newsletter ZMOS a vestník vlády SR
5. Odbor krízového riadenia OÚ
6. Okresný úrad
- 7.

8. Okresný úrad	14. Únia miest
9. Okresný úrad	15. Všeobecne prostredníctvom médií a internetu
10. Prostredníctvom okresného úradu	16. Všetky nemenované
11. Prostredníctvom okresného úradu	17. Zaslaním priamych e-mailových správ
12. Prostredníctvom predsedu ZMOS-u	18. Združenie Dvory a okolie, ktorého sme členom
13. Samoštúdiom	

5.2.9.12. Priestor pre Vaše voliteľné komentáre k tejto sekcii

Zoznam odpovedí respondentov s kompletne vyplneným dotazníkom

1. Neustále sa meniace usmernenia a prísľuby
2. Dozvedieť sa dozvieme najrýchlejšie prostredníctvom ZMOSU, ale potýkame sa s problematikou že často sa nemôžeme dovolať na tie správne miesta. Najčerstvejšie problematika Ukrajina 3. význa žiadosť o finančné prostriedky. Nezaradili nás do tabuľky pre oprávnených žiadateľov aj napriek komunikácie sme nedostali do dnešného dňa spätnú väzbu. Máme odíencov od 16. 5. 2022 žiadosť z 2. výzvy sme odoslali aj napriek tomu že sme neboli uvedení v tabuľke do dnešného dňa sa nikto o nás nezaujíma. Chýbajú kontakty na správne oddelenia kde sa treba obrátiť v daných situáciách.
3. Hľadanie informácií bolo časovo náročné a často sme sa dozvedali večer z médií, aké máme povinnosti od ďalšieho dňa, bez nejakých usmernení alebo spoločného postupu všetkých obcí. Často pracujeme v režime „Pomôž si sám“.
4. Informácie sme dostali iba z médií, nie zo štátnych orgánov na to určených Okresné úrady, ministerstvá, CO
5. Informácii je, bolo, veľmi veľa. Len prosím nech do toho nevstupujú "vládni". Nech to riešia, tí ktorí sú kompetentní.
6. Je zbytočné hovoriť o pandémie a energetike. Pôvod má spoločného menovateľa - biznis.
7. K mechanizmu - len smernica k sťažnostiam podľa zákona..., podnety v zmysle správneho poriadku....
8. Navrhujem samostatné ministerstvo pre územnú samosprávu.
9. Nevieam
10. Nezáiskali sme informácie o právnych predpisoch úplne bezproblémovo a v čase, ale postupne sa dalo všetko zistiť.
11. Nič
12. Nie bezproblémovo, pomohlo množstvo informácií od ZMOS-u. Zo strany štátu to bolo chaotické, neskutočné množstvo zmien v zákonoch a usmerneniach, neprehľadné, ťažko sa bolo v niektorých oblastiach zorientovať.
13. Sme obec so 182 obyvateľmi, ktorá nemá na právnu kanceláriu financie /iba cez bývalých kolegov právnikov ,ktorý nám robia zmluvy a s ktorými konzultujeme potrebné veci i /dnes sa robia školenia na ešte neschválené zákony za veľké peniaze a naša malá obec si to nemôže dovoliť.
14. Som nová starostka, otázky týkajúce sa minulých období nemusia byť pravdivo zodpovedané
15. Strašne zdĺhavý dotazník
16. Vo všetkých prípadoch štát zlyhával a samosprávy riešili problém "lebo museli" vo vlastnej réžii spoliehajúc sa na nepísané etické a morálne zásady. Keď sa štát rozhybal, často namiesto pomoci priniesol problémy a chaos.
17. ZMOS emailom pravidelne informuje o zmenách právnych predpisov

6. Príloha 2 – Podrobné výsledky kvantitatívnej analýzy

6.1. Pohľad na hospodárstvo SR

6.1.1. Rebríčky najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou (z rastu len tých uchádzačov, ktorí pribudli v evidencii ihneď zo zamestnania)

Tabuľka 10: Rebríček celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou spolu s ukazovateľmi postihnutia za jednotlivé krízové udalosti zostavený z uchádzačov zamestnaných bezprostredne pred vstupom do evidencie)

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			Konflikt
			1	2	3	
1. Operátor zariadenia v hutníckom a zlievarenskom priemysle inde neuvedený / 8121999	20	434	253	224	117	184
2. Vojak 2. stupňa – strelec, vodič ľahkej vojenskej techniky, obsluha zbraňového systému a jemu na roveň postavený / 0310003	13	418	56	87	144	260
3. Pracovník pri príprave tlače inde neuvedený / 7321999	6	383	536	252	167	251
4. Špecialista v oblasti verejnej služby a štátnej služby / 2423008	14	381	114	150	279	255
5. Vojak 1. stupňa – čakateľ, vojak prípravnej služby / 0310005	9	368	51	115	250	463
6. Banský technik, mechanik / 3117004	5	343	189	190	170	272
7. Administratívny pracovník v železničnej doprave / 4323001	7	342	150	217	202	183
8. Zdravotnícky asistent bez špecializácie (do roku 2020); Praktická sestra (zdravotnícky asistent) bez špecializácie (od roku 2021) / 3256001	10	339	163	148	242	243
9. Odlievač kovov / 7211005	7	320	193	238	161	169
10. Farmaceutický laborant v lekárenstve / 3213002	8	318	226	198	244	229
11. Správca siete / 2522002	8	313	221	221	242	211
12. Spracovateľ mlieka / 7513001	7	288	158	148	134	165
13. Pedikér / 5142002	8	286	128	226	202	239
14. Špecialista v oblasti telekomunikácií inde neuvedený / 2153999	11	282	100	191	207	274
15. Učiteľ odborných predmetov strednej školy (do roku 2020); Učiteľ odborných vyučovacích predmetov strednej odbornej školy (od roku 2021) / 2320003	13	270	153	128	185	226
16. Technik údržby energetických a plynárenských zariadení / 3113010	7	269	257	213	130	138
17. Špecialista v živočišnej výrobe (do roku 2020); Špecialista v živočišnej výrobe, zooteknik (od roku 2021) / 2132002	9	266	68	129	284	302
18. Spracovateľ hydiny / 7511005	21	261	172	216	266	258
19. Kuriér / 9621001	55	256	181	168	197	217
20. Riadiaci pracovník (manažér) v stavebníctve inde neuvedený / 1323999	10	250	144	232	154	207
21. Predavač na trhu a v tržnici (okrem rýchleho občerstvenia) / 5211002	6	250	219	126	143	155
22. Hutník oceliar / 8121006	15	247	100	149	75	183
23. Špeciálny pedagóg / 2359003	17	244	181	128	127	166
24. Priemyselný dizajnér produktov / 2163004	6	240	350	223	113	129
25. Operátor čerpaceho zariadenia / 8189001	10	233	210	178	166	183
26. Lektor ďalšieho vzdelávania / 2320002	11	232	297	319	230	182
27. Stavebný architekt / 2161000	14	230	130	118	62	102
28. Lekár bez špecializácie / 2211003	13	224	111	87	121	153
29. Technik v poľnohospodárstve a potravinárstve inde neuvedený / 3142999	7	214	239	236	205	204
30. Supervízor prevádzkových a upratovacích služieb / 5151002	11	214	226	183	173	152
31. Fyzioterapeut bez špecializácie / 2264001	17	213	148	177	135	195
32. Špecialista pre oblasť vzdelávania a rozvoja ľudských zdrojov / 2424000	6	212	152	251	168	191
33. Správca databáz / 2521002	7	211	127	185	219	220
34. Sprievodca a vlakvedúci v osobnej železničnej doprave / 5112001	17	209	84	96	142	174
35. Chovateľ zvierat inde neuvedený / 6129999	22	207	128	144	140	169
36. Hutník operátor, údržbár / 8121004	14	207	149	158	116	141
37. Lodník / 8350003	7	205	165	212	176	177
38. Vinohradník / 6112001	12	205	148	204	201	204

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
39. Zmrzlinár / 5246003	10	204	340	173	125	158
40. Kozmetik a podobný pracovník inde neuvedený / 5142999	14	203	198	194	182	165
41. Špecialista energetik projektant, konštruktér / 2151018	5	200	267	286	172	121
42. Operátor povrchových úprav (výroba motorových vozidiel) / 7132004	17	200	139	209	196	181
43. Softvérový architekt, dizajnér / 2512002	6	200	210	292	153	158
44. Mechanik počítačových sietí / 7422003	6	200	300	210	178	176
45. Špecialista rozvoja a koordinácie obchodnej siete / 2422011	18	197	210	92	121	106
46. Montážny pracovník drevených konštrukcií / 8219005	11	194	107	162	98	125
47. Výrobca syra a bryndze / 7513002	6	194	276	217	149	167
48. Pracovník zákazníckeho centra (kontaktného) / 4222001	73	193	145	186	190	189
49. Špecialista marketingových analýz a prieskumu trhu / 2431002	11	193	116	155	123	125
50. Príslušník Policajného zboru služby poriadkovej polície / 5412002	16	192	186	167	157	161
51. Špecialista kontroly a testovania elektrotechnických zariadení / 2151008	11	192	203	199	159	136
52. Vodič špeciálneho nákladného motorového vozidla / 8332004	40	191	184	186	212	215
53. Vodič taxislužby / 8322003	56	187	415	279	198	172
54. Manikér / 5142003	10	186	147	225	219	226
55. Riadiaci pracovník (manažér) servisu / 1439002	7	186	103	177	194	185
56. Dentálny hygienik / 3251002	5	186	175	150	126	157
57. Zubný technik / 3214003	9	184	229	252	168	148
58. Riadiaci pracovník (manažér) zariadenia školského stravovania / 1412004	10	184	213	147	121	154
59. Palič na pecných agregátoch / 8112004	7	180	221	280	163	123
60. Vojak 1. stupňa – kadet vojenskej vysokej školy, vojak prípravnej služby / 0310004	9	180	200	149	117	165
61. Riadiaci pracovník (manažér) reštauračného zariadenia inde neuvedený / 1412999	10	180	281	261	211	143
62. Čalúnnik (okrem umeleckého) / 7534001	40	180	181	131	121	143
63. Interiérový dizajnér / 3432001	15	179	186	120	77	121
64. Chovateľ hydiny / 6122000	18	179	125	151	138	150
65. Inštruktor sociálnej rehabilitácie / 2635017	13	178	63	132	203	184
66. Inštruktor fitness / 3423003	10	177	158	237	214	197
67. Člen predstavenstva a iného riadiaceho orgánu spoločnosti / 1120003	37	177	105	161	156	148
68. Operátor žerjavu, zdvíhacieho a podobného zariadenia inde neuvedený / 8343999	7	176	172	184	98	161
69. Kvalitár, kontrolór v hutníctve a zlievarenstve / 7543011	12	176	153	75	103	93
70. Grafik prípravy tlače / 7321001	22	175	249	183	138	143
71. IT tester / 2519001	22	175	233	213	139	165
72. Odborný pracovník kalkulácií, cien a nákladov / 3313002	12	173	205	110	106	114
73. Stavebný špecialista inde neuvedený / 2142999	19	173	131	169	106	131
74. Elektromontér elektroenergetického zabezpečenia (do roku 2020); Elektromontér elektroenergetických zariadení a systémov (od roku 2021) / 7413002	20	172	160	136	153	183
75. Sestra bez špecializácie / 2221014	10	170	153	233	170	183
76. Riadiaci pracovník (manažér) reštaurácie / 1412001	12	170	148	177	131	131
77. Terénny sociálny a zdravotný pracovník inde neuvedený / 3253999	77	168	163	70	102	130
78. Mechanik, opravár stavebných strojov a zariadení v stavebníctve / 7233005	8	168	143	114	135	128
79. Vedúci objektu fyzickej ochrany (strážna služba) / 5414003	6	167	136	150	76	83
80. Pracovný asistent osôb so zdravotným postihnutím / 5322003	11	167	125	136	82	128
81. Hrobár / 9629001	7	167	142	132	110	112
82. Nechtový dizajnér / 5142004	9	167	150	192	186	176
83. Odborný pracovník v oblasti rozpočtu / 3313006	13	166	120	160	175	178
84. Iný riadiaci pracovník (manažér) v špecializovaných službách inde neuvedený / 1349999	14	165	129	170	131	134
85. Veterinárny technik a asistent inde neuvedený / 3240999	6	165	122	156	138	124

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
86. Rušňovodič inde neuvedený / 8311999	8	165	235	146	192	176
87. Asistent produkcie / 3435002	6	164	222	163	42	95
88. Operátor zariadenia na výrobu chleba, pečiva a múčnych výrobkov / 8160006	13	163	89	126	109	134
89. Pestovateľ rôznorodých plodín / 6114000	13	163	120	158	168	150
90. Riadiaci pracovník (manažér) pre stratégiu / 1213001	20	163	186	149	97	90
91. Mechanik a opravár motorových vozidiel inde neuvedený / 7231999	54	163	181	203	161	160
92. Realitný maklér / 3334000	23	162	133	156	132	133
93. Osobný asistent osôb s ťažkým zdravotným postihnutím / 5322004	19	162	116	151	136	150
94. Pracovník preventívno-bezpečnostnej služby / 5413003	7	162	135	190	234	132
95. Zoraďovač zvrátenia / 7212005	14	161	208	144	144	175
96. Pracovník v oblasti správy nehnuteľností / 5153004	5	160	156	163	102	109
97. Lektor jazyka / 2353002	32	159	118	169	129	119
98. Mechanik, opravár elektronických zariadení / 7421001	13	158	162	174	133	140
99. Riadiaci pracovník (manažér) v bankovníctve / 1346001	29	158	146	142	157	142
100. Stevard v osobnej železničnej doprave / 5112002	9	158	233	257	171	132
101. Pracovník servisu športových potrieb (okrem bicyklov) / 7549001	6	158	107	152	146	150
102. Hasič inde neuvedený / 5411999	12	157	156	113	105	139
103. Operátor zariadenia na výrobu potravín a podobných výrobkov inde neuvedený / 8160999	24	157	143	125	119	125
104. Pracovník čerpacej stanice / 5245000	150	157	162	142	136	141
105. Pomocný pracovník v polygrafickej výrobe / 9329007	16	156	142	108	86	123
106. Náborový konzultant / 3333007	22	156	87	155	140	138
107. Montér suchých stavieb / 7123003	42	156	137	132	127	135
108. Majster v mechanickej dielni / 3122015	7	156	156	195	170	157
109. Remeselník spracúvajúci drevo, prútie a podobný materiál inde neuvedený / 7317999	11	155	120	139	152	156
110. Pedagogický asistent / 2359001	136	155	105	146	141	144
111. Očný optik / 3254000	10	154	357	209	107	86
112. Operátor stroja na pletenie (pletiar) / 8152002	18	153	146	124	79	99
113. Strojník na obsluhu strojov vo výrobe žiaruvzdorných materiálov / 8114004	7	153	92	191	93	120
114. Operátor zariadenia na konečnú úpravu, pokovovanie a povrchovú úpravu kovov inde neuvedený / 8122999	33	152	186	180	130	145
115. Príslušník obecnej, mestskej polície / 5412001	14	151	157	118	175	127
116. Iný vývojár, analytik softvéru a aplikácií inde neuvedený (do roku 2020); Vývojár, analytik softvéru a aplikácií inde neuvedený (od roku 2021) / 2519999	38	151	118	183	169	146
117. Prezident a generálny riaditeľ podniku a organizácie inde neuvedený / 1120999	7	150	200	278	220	158
118. Sestra v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a v zariadení sociálnych služieb / 3221002	5	150	110	178	93	80
119. Špecialista pre predaj poisťných produktov a služieb / 2413014	5	150	110	146	146	127
120. Pracovník stávkovej kancelárie / 4212004	34	150	159	184	140	148
121. Pomocný pracovník pri príprave rýchleho občerstvenia / 9411000	39	150	176	162	131	131
122. Operátor stroja na výrobu výrobkov z plastov / 8142000	151	149	158	152	136	136
123. Elektromontér trakčnej siete / 7413003	7	148	138	223	126	141
124. Operátor zariadenia na výrobu mliečnych výrobkov / 8160004	15	148	137	110	158	139
125. Barista / 5132001	20	148	209	187	140	141
126. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti finančného plánovania a kontroingu / 1211004	17	147	130	162	133	112
127. Špecialista v oblasti reklamy a propagácie / 2431003	13	147	198	189	163	158
128. Pracovník v sklade (skladník) / 4321001	1460	147	157	165	138	136
129. Výrobca ostatných výrobkov z mlieka (okrem syra, bryndze a masla) / 7513004	9	147	129	164	130	118

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
130. Vodič osobného motorového vozidla, dodávky a taxíka inde neuvedený / 8322999	198	147	169	179	146	149
131. Dispečer prevádzky cestnej infraštruktúry / 3119006	7	147	219	244	147	130
132. Poradca a predajca bankových produktov a služieb pre segment veľkých firemných klientov / 2412003	13	146	150	92	87	84
133. Odborný pracovník v daňovej oblasti inde neuvedený / 3352999	9	146	103	139	88	118
134. Stavebný dozor / 2142005	11	146	214	236	175	169
135. Odborný pracovník v oblasti úverov a ostatných bankových produktov inde neuvedený / 3312999	18	145	116	143	143	146
136. Fotograf inde neuvedený / 3431999	24	145	128	163	140	128
137. Riadiaci pracovník (manažér) služieb v poľnohospodárstve / 1311003	6	144	183	131	133	142
138. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti marketingu / 1221002	65	144	143	125	115	109
139. Pracovník výdaja jedla / 5246002	40	144	163	185	124	129
140. Psychológ inde neuvedený / 2634999	10	144	241	141	127	134
141. Samozásobovateľ v rybárstve, poľovníctve, love a zbere úrody / 6340000	13	144	150	204	114	107
142. Školník / 5153006	36	144	120	145	150	140
143. Pomocník v kuchyni / 9412000	959	144	175	218	149	136
144. Baník, strojník / 8111002	36	144	119	125	118	130
145. Zdravotnícky asistent inde neuvedený (do roku 2020); Praktická sestra (zdravotnícky asistent) inde neuvedený (od roku 2021) / 3256999	45	143	102	104	137	149
146. Špecialista klientskej podpory a prevádzky informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Špecialista klientskej podpory a prevádzky IKT (od roku 2021) / 2529003	10	143	122	128	89	82
147. Servisný technik v autoservise / 3119023	51	143	167	187	151	144
148. Asistent služieb zákazníkom / 5249005	85	143	131	167	152	136
149. Iný sprostredkovateľ služieb inde neuvedený / 3339999	51	143	135	180	144	133
150. Vysoký štátny úradník inde neuvedený / 1112999	20	143	107	219	258	154
151. Stavebný a prevádzkový elektrikár / 7411001	133	142	175	162	134	135
152. Pracovník v záložni, veriteľ / 4213000	28	142	141	151	131	134
153. Iný riadiaci pracovník (manažér) administratívnych a podporných činností inde neuvedený / 1219999	101	142	137	146	125	123
154. Kvalitár, kontrolór v stavebníctve / 7543016	6	142	105	87	111	143
155. Supervízor zákazníckeho centra / 3341004	14	141	126	196	130	117
156. Automechanik osobných motorových vozidiel / 7231001	182	141	146	177	144	133
157. Riadiaci pracovník (manažér) výskumu a vývoja v informačných technológiách a telekomunikáciách (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) výskumu a vývoja v IT a telekomunikáciách (od roku 2021) / 1223003	7	141	119	100	158	159
158. Pracovník verejnej ochrany a bezpečnostných služieb inde neuvedený / 5419999	160	141	117	171	222	155
159. Operátor stavebných strojov / 8342001	29	141	158	185	152	165
160. Administratívny pracovník v bankovníctve / 4312002	47	141	103	164	153	149
161. Colný deklarant / 3331002	21	140	154	153	113	113
162. Iný špecialista v oblasti databáz a počítačových sietí inde neuvedený / 2529999	25	140	191	172	135	134
163. Chyžná / 9112001	500	140	181	188	110	119
164. Mechanik, opravár strojov a zariadení v energetike / 7233007	9	140	183	212	123	127
165. Operátor stroja na manipuláciu, skracovanie a triedenie dreva / 8172001	9	140	136	123	124	132
166. Pomocný pracovník na stavbe budov / 9313002	941	140	139	148	132	138
167. Dispečer, výpravca v železničnej doprave / 3119001	11	139	124	111	141	130
168. Kvalitár, kontrolór obuvi a výrobkov z kože / 7543002	5	139	200	235	172	144
169. Strojník zariadení na úpravu nerastných surovín / 8112007	23	139	138	154	107	125
170. Operátor poľnohospodárskeho stroja a zariadenia (okrem traktoristu a kombajnistu) / 8341003	8	138	110	104	83	110

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
171. Mechanik, opravár železničných koľajových vozidiel a traťových strojov / 7233008	24	138	156	173	164	144
172. Pouličný predavač jedla / 5212000	9	138	218	160	115	137
173. Koordinátor dobrovoľníkov / 3412008	12	138	94	127	112	114
174. Odborný právny pracovník na súde / 3411003	6	138	52	95	75	108
175. Riadiaci pracovník (manažér) pre styk s verejnosťou / 1222003	7	138	183	123	116	101
176. Farmaceut bez špecializácie / 2262001	10	138	62	127	178	202
177. Fyzioterapeut inde neuvedený / 2264999	23	138	149	142	168	161
178. Pokladník a predavač lístkov vo verejnej osobnej doprave / 5230004	6	138	156	282	194	159
179. Šéfkuchár / 3434000	32	138	222	238	118	120
180. Špecialista v oblasti informatizácie a elektronizácie služieb / 2511004	11	137	98	147	173	132
181. Iný umelecký remeselník inde neuvedený / 7319999	7	136	104	123	138	125
182. Mechanik, opravár poľnohospodárskych, ťažobných a priemyselných strojov a zariadení inde neuvedený / 7233999	17	136	176	197	133	128
183. Majster v stavebníctve / 3123000	37	136	140	160	160	151
184. Kontrolór tovaru v logistike / 7543017	34	136	128	207	180	135
185. Mechanik pneuservisu / 7231007	24	136	141	141	142	131
186. Operátor poľnohospodárskeho a lesníckeho pojazdného zariadenia inde neuvedený / 8341999	9	136	173	166	148	120
187. Obkladač / 7122002	18	136	202	148	123	124
188. Sprostredkovateľ predaja reklamného priestoru / 3339004	6	135	152	161	145	112
189. Pomocný pracovník v drevospracujúcej výrobe / 9329005	269	135	147	142	115	125
190. Technik energetik projektant, konštruktér / 3113026	13	135	167	321	197	167
191. Tréner v športe (okrem trénera športovej školy, triedy) (do roku 2020); Športový tréner (okrem školského trénera) (od roku 2021) / 3422001	24	134	159	199	160	133
192. Špecialista pre starostlivosť o zákazníkov / 2431005	31	134	103	125	114	124
193. Administratívny pracovník v logistike / 4323006	111	134	131	150	121	124
194. Operátor zariadenia na výrobu papiera / 8171004	11	133	83	148	150	117
195. Dláždč / 7112001	10	133	154	124	101	78
196. Vodič údržby na cestnej infraštruktúre / 8332003	14	133	200	141	128	134
197. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti obchodu a marketingu inde neuvedený / 1221999	88	133	122	159	118	122
198. Pomocný pracovník v sklade (skladový manipulants) / 9333004	233	132	132	137	133	119
199. Omietkar / 7123001	8	132	223	113	84	100
200. Vyšší súdny úradník / 2619009	14	132	77	92	77	117
201. Kvalitár, kontrolór textilu a odevov / 7543001	16	132	157	176	119	102
202. Mechanik klimatizačných a chladiarenských zariadení (do roku 2020); Mechanik, opravár klimatizačných a chladiacich zariadení a tepelných čerpadiel (od roku 2021) / 7127000	14	132	134	204	134	142
203. Elektronik inde neuvedený / 3114999	13	132	163	123	133	159
204. Koordinátor verejnoprospešných služieb (do roku 2020); Koordinátor verejnoprospešných služieb a aktivačných prác (od roku 2021) / 3359028	84	132	122	144	152	134
205. Odborný pracovník v oblasti finančných transakcií a obchodu s cennými papiermi inde neuvedený / 3311999	7	131	174	146	134	126
206. Strojársky technolog (okrem zvarania) / 3115001	11	131	191	236	182	121
207. Lakovač, natierač kovových konštrukcií, zariadení, dopravných prostriedkov / 7132006	14	131	147	183	162	152
208. Skladový majster (vedúci skladu) / 3119018	68	131	141	147	114	125
209. Iný pracovník v oblasti predaja inde neuvedený / 5249999	286	131	150	156	135	127
210. Špecialista v oblasti počítačových sietí / 2523000	17	131	146	135	106	102
211. Vodič smetiarskeho vozidla / 8332002	11	131	135	142	154	148
212. Web dizajnér (do roku 2020); Webový dizajnér (od roku 2021) / 2166003	6	130	36	140	182	161
213. Advokátsky koncipient / 2611003	55	130	172	151	118	96

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
214. Údržbár / 5153003	438	130	149	159	137	129
215. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti stratégie a plánovania inde neuvedený / 1213999	12	130	153	150	101	103
216. Posunovač, signalista, výhybkár inde neuvedený / 8312999	18	130	91	136	140	133
217. Strechár / 7121000	11	130	174	150	126	145
218. Kozmetik / 5142001	60	130	158	151	128	124
219. Majster (supervízor) v textilnej a odevnej výrobe / 3122002	14	130	147	124	102	115
220. Montážny pracovník (operátor) v strojárkej výrobe / 8211000	1211	130	159	159	134	125
221. Pomocný pracovník na stavbe budov inde neuvedený / 9313999	1086	129	148	152	137	133
222. Cestovínár / 7512004	5	129	126	146	209	174
223. Hotelový recepčný / 4224002	109	129	268	222	118	112
224. Dojič kráv, oviec a kôz / 6121003	59	129	134	140	152	145
225. Zdravotnícky asistent so špecializáciou (do roku 2020); Praktická sestra (zdravotnícky asistent) so špecializáciou (od roku 2021) / 3256002	7	129	48	44	96	109
226. Roznášač letákov (kolportér) / 9510002	9	129	155	100	167	143
227. Audítor / 2411003	11	129	96	167	197	131
228. Autokarosár / 7213002	8	129	134	170	172	137
229. Riadiaci pracovník (manažér) hotela, botela a motela / 1411001	18	128	265	180	86	106
230. Iný operátor stacionárneho zariadenia a stroja inde neuvedený / 8189999	770	128	141	147	139	129
231. Riadiaci pracovník (manažér) herne a stávkovej kancelárie / 1431007	6	128	162	170	58	74
232. Technik metrológ / 3111006	6	128	181	145	119	113
233. Nastavovač CNC strojov / 7223001	142	128	223	193	116	110
234. Strojársky technik kontroly kvality / 3115003	40	128	168	158	125	97
235. Pomocný pracovník v potravinárskej výrobe / 9329001	211	128	117	137	131	123
236. Iný riadiaci pracovník (manažér) v ostatných službách inde neuvedený / 1439999	250	127	145	168	128	128
237. Umývač a prípravár motorových vozidiel / 9122000	30	127	186	193	114	108
238. Administratívny pracovník v cestnej doprave (okrem mestskej hromadnej dopravy) / 4323002	9	127	217	201	125	129
239. Cukrár / 7512002	92	127	173	199	135	127
240. Stolár, výrobca stavebno-stolárskych výrobkov / 7522002	13	127	120	180	170	157
241. Špecialista na bankové karty, platobný styk a zúčtovanie obchodov / 2413015	6	127	157	138	122	134
242. Chovateľ koní / 6121004	7	126	121	123	106	88
243. Sklenár / 7125001	7	126	138	96	113	127
244. Masér (okrem maséra v zdravotníctve) / 5142009	64	126	216	217	141	125
245. Administratívny pracovník v oblasti mzdového účtovníctva / 4313000	62	126	138	136	121	114
246. Predavač v obchodnej prevádzke / 5223001	2466	125	139	148	125	120
247. Právnik inde neuvedený / 2611999	38	125	100	139	130	124
248. Operátor vysokozdvížneho vozíka / 8344000	174	125	165	163	136	117
249. Vodný záchranár, plavčík / 5419002	21	125	219	225	128	133
250. Predavač a aranžér kvetov / 5223006	71	125	139	167	138	131
251. Obuvník a podobný pracovník inde neuvedený / 7536999	28	125	181	182	106	101
252. Baník / 8111001	112	124	91	104	121	131
253. Montážny pracovník vo výrobe nábytku / 8219004	49	124	163	169	115	113
254. Finančný agent / 2412004	75	124	107	156	112	114
255. Pracovník internetového predaja / 5244001	36	124	106	136	156	135
256. Stavebný montážnik jednoduchých stavieb / 7111000	143	124	154	176	140	125
257. Elektrotechnik automatizovanej výroby / 3113005	7	124	139	143	179	149
258. Leštič, brúsič a ostrič kovov a nástrojov inde neuvedený / 7224999	37	124	195	189	143	124
259. Technik stanice technickej kontroly / 3119025	12	124	110	125	136	113
260. Výrobca konštrukčných dosiek z dreva / 7521001	7	124	129	104	75	77
261. Zubný asistent / 3251001	31	123	106	120	126	136
262. Všeobecný administratívny pracovník / 4110000	2384	123	127	148	136	126

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
263. Pomocný pracovník vo výrobe stavebných a izolačných materiálov / 9329011	82	123	130	128	132	133
264. Obrábač kovov / 7223003	235	123	170	160	107	102
265. Poštový doručovateľ a pracovník zásielkových a poštových služieb inde neuvedený / 4412999	176	122	111	127	141	124
266. Mechanik a opravár elektrotechnických a elektronických zariadení (okrem informačných a komunikačných technológií) inde neuvedený (do roku 2020); Mechanik a opravár elektrotechnických a elektronických zariadení (okrem IKT) inde neuvedený (od roku 2021) / 7421999	20	122	175	148	104	111
267. Kameraman / 3521007	8	122	186	127	97	110
268. Rezač kovov / 7212001	6	122	129	155	132	116
269. Triedič odpadov / 9612001	60	122	143	126	107	113
270. Špecialista ľudských zdrojov (generalista) / 2423001	8	122	141	129	69	95
271. Asfaltér / 7119001	6	121	145	133	174	148
272. Zdravotnícky laborant bez špecializácie / 3212001	25	121	83	107	112	116
273. Riadiaci pracovník (manažér) výroby v stavebníctve / 1323002	13	121	110	154	145	140
274. Špecialista elektronických zariadení / 2152000	7	121	136	99	84	117
275. Sociálny pracovník / 2635001	89	121	125	114	124	120
276. Stolár a výrobca výrobkov z dreva inde neuvedený / 7522999	139	121	141	148	131	132
277. Operátor zariadenia v práčovni a čistiarni / 8157000	74	121	156	139	127	116
278. Iný technický špecialista inde neuvedený (okrem špecialistov v oblasti elektrotechnológií) / 2149999	52	120	143	168	142	131
279. Informátor / 4225000	90	120	127	139	122	116
280. Inštalatér a potrubár inde neuvedený / 7126999	30	120	194	185	156	134
281. Lekár špecialista inde neuvedený / 2212999	7	120	77	82	172	163
282. Automechanik nákladných motorových vozidiel / 7231003	28	120	175	166	133	117
283. Vedúci strediska v poľnohospodárstve / 3142001	7	120	76	106	102	128
284. Farmaceutický laborant bez špecializácie / 3213001	10	120	212	179	160	139
285. Recepčný (okrem hotelového) / 4226000	244	120	179	187	138	120
286. Chemik inde neuvedený (okrem chemického inžinierstva) / 2113999	33	120	121	165	141	144
287. Fakturant / 4311001	116	120	114	133	114	111
288. Opatrovateľ v zariadení pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím / 5321001	339	119	113	127	128	121
289. Montážny pracovník elektrických a elektronických zariadení inde neuvedený / 8212999	88	119	141	143	118	113
290. Produktový špecialista / 2431007	41	119	179	146	127	106
291. Vodič osobného motorového vozidla / 8322001	226	119	168	157	133	121
292. Administratívny pracovník v poisťovníctve / 4312003	35	119	132	135	135	126
293. Strojársky technik inde neuvedený / 3115999	51	119	190	184	126	113
294. Servisný a prevádzkový pracovník telekomunikačných zariadení / 7422002	20	119	182	183	133	138
295. Riadiaci pracovník (manažér) riešení informačných technológií (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) riešení IT (od roku 2021) / 1330001	9	119	145	199	132	123
296. Inštruktor, cvičiteľ športových rekreačných aktivít inde neuvedený / 3423999	14	118	158	150	160	133
297. Prípravár a montér kovových konštrukcií / 7214000	49	118	164	179	119	122
298. Strojársky špecialista technológ (okrem zvarovania) / 2144002	13	118	155	157	111	116
299. Operátor šijacieho stroja / 8153000	32	118	119	131	93	99
300. Viazáč bremien / 9333002	14	118	174	133	119	116
301. Lakovač a natierač inde neuvedený / 7132999	41	118	154	181	153	136
302. Brúsič nástrojov / 7224002	34	118	162	150	97	98
303. Analytik v oblasti riadenia a organizácie práce inde neuvedený / 2421999	21	118	159	111	120	109
304. Technik v oblasti telekomunikačných zariadení / 3522000	23	118	145	153	129	122
305. Riadiaci pracovník (manažér) obstarávania / 1219002	8	117	263	158	135	130
306. Iný montážny pracovník inde neuvedený / 8219999	1323	117	150	153	127	120
307. Špecialista v oblasti personalistiky inde neuvedený / 2423999	88	117	132	125	112	115

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
308. Porážač, vykosťovač / 7511001	10	117	108	118	128	119
309. Stavebný prípravár / 3112003	55	117	166	156	107	121
310. Stavebný zámočník / 7222005	28	117	157	185	139	127
311. Čašník, servírka / 5131001	1458	117	233	226	120	109
312. Špecialista predaja stavebného materiálu / 2433003	8	117	100	134	90	85
313. Pokladník v predajni / 5230003	367	117	141	139	118	113
314. Zvárač a rezač kovov inde neuvedený / 7212999	93	116	193	176	124	118
315. Pracovník kontaktného informačného centra inde neuvedený / 4222999	16	116	136	157	127	115
316. Automechanik špeciálnych motorových vozidiel / 7231006	10	116	162	181	83	117
317. Asistent ošetrovateľa v zariadení pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím / 5321002	19	116	135	142	196	147
318. Kvalitár a kontrolór výrobkov (okrem potravín a nápojov) inde neuvedený / 7543999	235	115	155	142	123	112
319. Pracovník príjmu tovaru / 5249002	14	115	82	91	130	122
320. Odborný pracovník v oblasti účtovníctva inde neuvedený / 3313999	109	115	123	132	116	112
321. Technik vozového parku / 3119020	9	115	85	120	106	109
322. Pracovník telefonického predaja a telemarketingu / 5244002	189	115	122	125	106	111
323. Knihovník / 4411000	44	115	121	129	112	102
324. Operátor lisovacích strojov kovov / 8121008	71	115	165	155	112	103
325. Farmaceut špecialista v lekárenstve / 2262004	14	114	55	151	211	150
326. Kultúrno-osvetový pracovník / 3332004	11	114	84	97	88	86
327. Pracovník informačných služieb inde neuvedený / 4229000	26	114	120	155	144	119
328. Umelecký keramikár, hrnčiar / 7314001	5	114	109	126	80	82
329. Opatrovateľ pre deti inde neuvedený / 5311999	22	114	147	193	134	112
330. Pracovník turistického informačného centra / 4221002	7	114	130	132	103	103
331. Pracovník expedície tovaru / 5249003	138	114	133	158	134	127
332. Elektromechanik (okrem banského) / 7412001	127	114	145	161	118	106
333. Iný kvalifikovaný stavebný pracovník a remeselník inde neuvedený / 7119999	415	114	129	147	126	117
334. Pracovník pri priehradke na pošte / 4211001	74	113	83	122	166	135
335. Finančný kontrolór / 2411004	38	113	72	100	104	113
336. Pracovník fyzickej ochrany majetku (strážnik) / 5414005	419	113	125	152	152	126
337. Pomocný pracovník v kožiarskej a obuvníckej výrobe / 9329003	49	113	180	161	118	105
338. Predavač v stánku a na trhu (okrem rýchleho občerstvenia) inde neuvedený / 5211999	31	113	118	110	89	99
339. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti výskumu a vývoja inde neuvedený / 1223999	13	113	111	164	102	92
340. Kuchár (okrem šéfkuchára) / 5120000	871	113	213	209	120	109
341. Špecialista v oblasti účtovníctva a finančnej kontroly inde neuvedený / 2411999	21	113	144	148	150	119
342. Databázový analytik / 2521003	11	113	209	218	155	113
343. Poradenský psychológ / 2634002	6	113	71	88	136	147
344. Inšpektor výkonu fyzickej ochrany (strážna služba) / 5414001	6	113	186	147	114	100
345. Pracovník fyzickej ochrany osôb (ochranca) / 5414006	9	113	91	116	241	169
346. PLC programátor / 2151020	10	113	156	156	98	88
347. Kvalitár, kontrolór v elektrotechnike, tester / 7543013	49	112	133	166	138	105
348. Obchodný sprostredkovateľ / 3324000	266	112	127	144	126	111
349. Pomocný pracovník v hutníckej a zlievarenskej výrobe / 9329014	40	112	161	136	85	101
350. Zámočník, nástrojár a podobný pracovník inde neuvedený / 7222999	288	112	183	182	116	111
351. Administratívny pracovník v advokátskej kancelárii / 3342002	16	112	112	86	94	100
352. Poradca klientov, predajca bankových produktov pri priehradkách / 4211003	110	112	125	152	126	110
353. Systémový analytik inde neuvedený / 2511999	28	112	102	159	144	110
354. Upratovačka / 9112000	2177	112	116	135	123	115
355. Traktorista (poľnohospodárstvo) / 8341002	116	112	125	138	135	128

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
356. Riadiaci pracovník (manažér) v cestnej doprave (okrem mestskej hromadnej dopravy) / 1324003	9	112	175	175	133	109
357. Dozorca, zriaďenec v kultúrnom zariadení / 9629004	10	112	145	139	123	101
358. Smetiar / 9611001	20	111	115	147	120	122
359. Operátor linky pre výrobu výrobkov z papiera / 8143002	14	111	112	147	122	122
360. Spracovateľ ovocia a zeleniny / 7514001	39	111	138	129	114	104
361. Montážny pracovník (operátor) káblových zväzkov / 8212003	316	111	109	140	157	128
362. Ručný balič, plnič / 9321000	443	111	115	124	111	109
363. Elektroinžinier projektant (do roku 2020); Špecialista elektrotechnik projektant (od roku 2021) / 2151004	5	111	135	185	188	140
364. Inšpektor práce / 3257003	5	111	62	48	104	110
365. Inštalatér / 7126001	73	111	143	147	131	118
366. Majster (supervízor) v strojárkej výrobe / 3122012	91	111	140	133	112	96
367. Iný dispečer (technik procesu výroby) inde neuvedený / 3139999	66	111	147	159	99	99
368. Operátor dát / 4132000	22	111	142	161	87	95
369. Učiteľ základnej školy / 2341002	293	111	103	100	117	116
370. Systémový programátor / 2512001	41	111	101	136	100	100
371. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti cenotvorby / 1211005	7	111	130	167	118	107
372. Poradca a predajca bankových produktov a služieb pre segment stredných klientov a mikropodnikateľov / 2412002	15	111	133	268	211	138
373. Odborný pracovník mzdovej agendy (mzdový účtovník) / 3313001	99	111	119	129	127	121
374. Predavač rýchleho občerstvenia / 5246001	68	110	119	153	117	115
375. Administratívny pracovník v doprave inde neuvedený / 4323999	32	110	125	173	131	124
376. Vodič dodávky / 8322002	237	110	143	157	120	117
377. Dokladač tovaru / 9334000	87	110	105	123	113	107
378. Operátor zariadení prípravy vsádzky vo valcoviach / 8121010	8	110	72	147	75	76
379. Špecialista účtovník / 2411002	143	110	123	125	128	114
380. Pracovník podateľne / 4415003	13	110	113	89	121	104
381. Operátor zariadenia na spracovanie dreva inde neuvedený / 8172999	49	110	119	126	95	94
382. Špecialista v ošetrovatelstve inde neuvedený / 2221999	11	109	141	159	172	157
383. Pokladník a predavač vstupeniek v kultúre / 5230005	8	109	131	132	81	87
384. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti ľudských zdrojov inde neuvedený / 1212999	44	109	166	119	105	104
385. Mäsiar, údenár / 7511002	96	109	129	126	121	113
386. Špecialista personálnej administratívy a zamestnaneckých vzťahov / 2423005	33	109	120	107	111	110
387. Výkonný riaditeľ / 1120002	67	108	130	152	135	118
388. Odborný poradca, predajca bankových produktov a služieb / 3312001	59	108	117	166	126	117
389. Špecialista elektrotechnik technológ / 2151001	12	108	142	264	224	150
390. Elektromontér a opravár elektrického vedenia / 7413001	57	108	204	156	117	105
391. Montážny pracovník (operátor) elektronických zariadení / 8212002	227	108	139	139	115	109
392. Koordinátor opatrovateľských služieb / 3353014	7	108	83	81	66	87
393. Nastavovač priemyselných robotov / 7223002	25	108	134	134	122	109
394. Učiteľ v materskej škole / 2342001	228	108	127	120	104	105
395. Chovateľ hovädzieho dobytku, oviec a kôz / 6121001	91	108	117	121	123	113
396. Finančný riaditeľ (ekonomický riaditeľ) / 1211001	40	108	146	146	113	92
397. Odborný administratívny asistent v zdravotníckom zariadení / 3344000	16	107	109	103	183	173
398. Elektrotechnik a energetik inde neuvedený / 3113999	44	107	165	158	158	130
399. Odborný pracovník pre verejné obstarávanie / 3323002	10	107	95	127	143	127
400. Riadiaci pracovník (manažér) ubytovacieho zariadenia inde neuvedený / 1411999	8	107	119	156	132	117
401. Asistent sociálnej práce / 3412004	9	107	111	139	185	141
402. Elektroinžinier a špecialista energetik inde neuvedený / 2151999	10	106	115	165	92	107
403. Odborný pracovník pre investičnú činnosť v poisťovníctve / 3311003	6	106	83	77	65	91

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
404. Iný pracovník v osobných službách inde neuvedený / 5169999	63	106	121	146	118	104
405. Mechanik, opravár poľnohospodárskych strojov a zariadení / 7233001	30	106	116	107	106	95
406. Krajčír (okrem umeleckého) / 7531001	207	106	126	155	115	104
407. Právny asistent / 3411001	12	106	106	95	51	93
408. Nákupca, odborný pracovník pre materiálové zabezpečenie a zásobovanie / 3323001	198	106	130	140	119	104
409. Záhradník a pestovateľ kvetov, florista (do roku 2020); Záhradník a pestovateľ okrasných rastlín a drevín (od roku 2021) / 6113002	53	106	115	126	107	103
410. Pomocný pracovník v sadovníctve a záhradníctve / 9214000	284	106	118	125	114	110
411. Operátor zariadenia na spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny / 8160002	7	106	168	116	106	110
412. Nástrojár / 7222004	58	105	160	172	99	98
413. IT konzultant / 2511001	57	105	135	166	139	111
414. Stavebný rozpočtár, kalkulant / 3112002	16	105	151	177	115	133
415. Odborný pracovník v oblasti sprostredkovateľských a informačno-poradenských služieb (do roku 2020); Odborný pracovník v oblasti sprostredkovateľských a informačno-poradenských služieb zamestnanosti (od roku 2021) / 3333005	13	105	78	76	94	90
416. Supervízor v administratíve inde neuvedený / 3341999	43	105	103	110	109	91
417. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti reklamy / 1222001	7	105	104	101	111	96
418. Zberač odpadu a druhotných surovín inde neuvedený / 9611999	29	104	164	182	139	131
419. Operátor zariadenia na balenie, fľaškovanie a etiketovanie / 8183000	39	104	104	109	112	103
420. Opatrovateľ detí v zariadeniach / 5311001	22	104	167	179	193	151
421. Pekár / 7512001	186	104	114	134	123	114
422. Organizátor vzdelávacích aktivít / 3332002	10	104	129	140	92	79
423. Operátor strojov a zariadení vo farmaceutickej výrobe / 8131003	15	104	78	130	123	120
424. Masér v zdravotníctve / 3255001	14	104	205	221	164	143
425. Administratívny pracovník v oblasti práva inde neuvedený / 3342999	24	104	95	136	85	94
426. Umývač inde neuvedený / 9129999	75	104	121	127	85	92
427. Stavebný klampiar / 7213001	21	104	211	177	109	111
428. Operátor stroja na valcovanie kovov / 8121002	11	103	197	205	128	103
429. Lyžiarsky inštruktor / 3423001	10	103	249	185	93	92
430. Operátor stroja na výrobu výrobkov z gumených / 8141000	66	103	136	129	124	105
431. Aplikačný programátor / 2514000	69	103	100	137	124	105
432. Projektový špecialista (projektový manažér) / 2421003	178	102	131	150	142	120
433. Iný pomocný administratívny pracovník inde neuvedený / 4419999	990	102	121	152	124	110
434. Marketingový špecialista / 2431001	123	102	116	115	96	96
435. Iný remeselník inde neuvedený / 7549999	14	102	122	109	127	119
436. Pomocný pracovník v poľovníctve / 9215002	14	102	105	98	90	98
437. Pestovateľ a chovateľ v zmiešanom hospodárstve / 6130000	20	101	89	128	116	118
438. Prevádzkový zámočník (údržbár) / 7222002	163	101	142	141	97	96
439. Pracovník v ťažbovej činnosti v lesníctve, pilčík / 6210001	102	101	138	148	130	119
440. Obchodný zástupca / 3322000	675	100	132	141	109	100
441. Murár / 7112002	545	100	126	140	113	107
442. Vodič autobusu / 8331001	88	100	176	198	180	125
443. Vedúci kancelárie, sekretariátu ústredného štátneho orgánu / 1112012	9	100	123	156	113	113
444. Pomocný pracovník v strojárnej (automobilovej) výrobe / 9329013	219	100	117	125	109	103
445. Riadiaci pracovník (manažér) v potravinárskej výrobe / 1321001	13	100	120	85	70	79
446. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti zdravotnej starostlivosti inde neuvedený / 1342999	6	100	82	141	121	118
447. Špecialista plánovania výroby / 2141045	26	100	123	158	126	97
448. Operátor zariadenia v chemickej výrobe (okrem gumených, plastov a farmaceutickej výroby) / 8131001	21	100	102	127	102	119

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
449. Pracovník správy registratúry / 4415001	13	100	119	111	114	109
450. Tunelár / 8111005	26	100	81	86	82	101
451. Nastavovač a operátor drevoobrábacieho stroja / 7523000	34	100	118	153	110	106
452. Správca bytových, administratívnych a priemyselných objektov / 5153002	41	100	124	128	106	102
453. Majster (supervízor) v drevospracujúcej výrobe / 3122005	14	100	63	99	73	89
454. Predavač mäsa a rýb / 5223003	62	100	120	127	91	90
455. Majster (revírnik) strojnej údržby v ťažobnom priemysle / 3121003	6	100	195	100	39	62
456. Programátor CNC strojov / 3115006	23	100	195	184	118	105
457. Hlavný projektový manažér / 1213004	90	100	144	153	126	109
458. Administratívny pracovník v účtovníctve inde neuvedený / 4311999	168	99	140	149	120	110
459. Dispečer osobnej, cestnej dopravy (okrem mestskej hromadnej dopravy) / 3119004	44	99	136	151	122	108
460. Zdravotná sestra inde neuvedená / 3221999	250	99	121	125	120	115
461. Pomocný pracovník v živočíšnej výrobe / 9212000	185	99	99	116	108	105
462. Špecialista predaja produktov a služieb (okrem informačných a komunikačných technológií) inde neuvedený (do roku 2020); Špecialista predaja produktov a služieb (okrem IKT) inde neuvedený (od roku 2021) / 2433999	35	99	143	149	104	97
463. Klmpiar (okrem stavebného klmpiar a karosára) / 7213003	27	99	149	147	107	103
464. Chovateľ ošípaných / 6121002	15	98	94	98	161	136
465. Profesionálny rodič (do roku 2020); Profesionálny náhradný rodič (od roku 2021) / 5311003	26	98	67	64	95	101
466. Fyzioterapeutický asistent inde neuvedený / 3255999	15	98	100	99	100	100
467. Operátor lyžiarskeho vleku, lanovky / 8343003	14	97	157	220	130	105
468. Strojný zámočník (okrem banského) / 7222001	111	97	187	199	127	99
469. Predavač inde neuvedený / 5223999	1842	97	129	140	109	98
470. Riadiaci pracovník (manažér) ľudských zdrojov (personálny riaditeľ) / 1212001	45	97	91	104	91	98
471. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti obchodu (obchodný riaditeľ) / 1221001	174	97	105	126	115	102
472. Delegát cestovnej kancelárie / 5113004	10	97	221	131	39	81
473. Kopáč / 9313001	26	97	102	146	112	122
474. Montážny pracovník gumárenských, plastových výrobkov (do roku 2020); Montážny pracovník v chemickej, gumárenskej a plastikárskej výrobe (od roku 2021) / 8219003	120	97	128	157	138	119
475. Riadiaci pracovník (manažér) v logistike / 1324008	48	97	143	141	95	81
476. Strategický nákupca / 2422013	13	97	163	152	106	96
477. Hlavný pokladník v obchodnej prevádzke / 5230001	20	97	112	101	99	108
478. Animátor voľného času / 5169002	30	96	159	200	122	118
479. Stavebný projektant / 3112006	36	96	168	154	142	122
480. Pomocný pracovník v rastlinnej výrobe / 9211000	223	96	100	118	122	107
481. Pracovník spracovania a likvidácie odpadov / 9612002	74	96	144	154	127	113
482. Tlmočník cudzích jazykov / 2643002	14	96	116	111	98	103
483. Operátor zariadenia na výrobu liehovín / 8160013	11	96	95	86	46	48
484. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti hospodárskej správy a údržby majetku (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti hospodárskej správy a údržby majetku (facility manažér) (od roku 2021) / 1219003	15	96	109	122	104	110
485. Cukrovinkár / 7512003	6	95	143	157	102	132
486. Ovocinár / 6112002	11	95	79	166	133	137
487. Krajčír technickej konfekcie / 7318005	5	95	235	263	164	152
488. Riadiaci pracovník (manažér) prevádzkového úseku / 1219006	80	95	134	137	101	99
489. Hlavný účtovník / 2411001	136	95	140	138	114	100
490. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti investícií / 1213003	7	95	75	86	78	90
491. Tesár / 7115001	142	95	146	144	101	98

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
492. Predajca motorových vozidiel / 5223011	56	95	157	143	127	111
493. Kariérový sprievodca, konzultant / 3412007	16	95	144	162	105	81
494. Autoelektrikár / 7412002	17	95	165	154	118	113
495. Pracovník zabezpečujúci starostlivosť o zvieratá inde neuvedený / 5164999	32	94	89	126	118	108
496. Operátor stroja na rezanie dreva / 8172006	16	94	93	101	68	82
497. Finančný poradca / 2412001	79	94	117	123	99	92
498. Galvanizér / 8122002	9	94	103	165	110	119
499. Iný pomocný pracovník inde neuvedený / 9629999	6134	94	119	128	109	100
500. Strojník pre obsluhu čistiarní odpadových vôd / 8189006	7	94	183	141	67	75
501. Technický špecialista v logistike / 2149020	22	94	181	198	89	78
502. Vychovávateľ (okrem vychovávateľa pre deti so špeciálnymi potrebami) (do roku 2020); Vychovávateľ (okrem vychovávateľa pre osoby so špeciálnymi potrebami) (od roku 2021) / 2359005	102	94	110	125	115	104
503. Spracovateľ rastlinných produktov inde neuvedený / 7514999	10	94	77	74	79	90
504. Betonár, špecialista na kladenie betónových povrchov a podobný pracovník inde neuvedený / 7114999	18	94	105	112	92	93
505. IT architekt, projektant / 2511002	19	93	127	111	106	91
506. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti kultúry / 1431003	7	93	96	148	75	57
507. Zvárač kovov / 7212002	157	93	157	162	116	100
508. Archivár / 2621001	18	93	113	111	135	115
509. Autolakovnik / 7132001	26	93	108	143	97	94
510. Mechanik, opravár elektrotechnických zariadení / 7421002	23	93	158	151	96	88
511. Právnik (v podniku, inštitúcii, organizácii) / 2611001	38	93	86	139	118	106
512. Ekonomický analytik, prognostik / 2631002	30	92	139	122	110	87
513. Operátor tkacieho stroja (tkáč) / 8152001	5	92	183	103	211	164
514. Spracovateľ mäsa a rýb a podobný výrobca inde neuvedený / 7511999	28	92	134	99	108	110
515. Pomocný pracovník vo vodárenstve / 9312002	18	92	141	143	106	93
516. Tlačiar, operátor tlače / 7322000	52	92	184	147	95	88
517. Ošetrovateľ koní / 5164003	16	92	121	153	128	107
518. Pracovník údržby lesných stavieb v lesnom hospodárstve / 6210004	8	92	163	138	113	106
519. Riadiaci pracovník (manažér) pre starostlivosť o zákazníkov / 1222002	20	92	124	157	132	105
520. Správca objektov inde neuvedený / 5153999	91	92	118	125	118	102
521. Stavebný stolár / 7115002	34	91	136	151	135	123
522. Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený / 5329999	37	91	87	103	115	97
523. Prevádzkar ubytovacieho, stravovacieho zariadenia / 5151001	130	91	141	146	107	102
524. Žurnalista, redaktor a špecialista v žurnalistike inde neuvedený / 2642999	28	91	160	180	129	119
525. Sekretárka / 4120000	103	91	111	146	130	110
526. Technik kontroly kvality v hutníctve, laborant / 3117007	8	91	103	128	51	61
527. Pracovník v oblasti súkromnej bezpečnosti inde neuvedený / 5414999	88	91	99	138	115	95
528. Stolár, výrobca nábytku / 7522001	140	91	148	154	107	100
529. Kováč inde neuvedený / 7221999	13	90	153	177	131	100
530. Odborný pracovník verejnej správy pre ochranu životného prostredia / 3359024	11	90	95	62	73	70
531. Riadiaci pracovník (manažér) v poštových službách / 1324009	19	90	58	79	158	105
532. Technik užívateľskej podpory informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Technik užívateľskej podpory IKT (od roku 2021) / 3512000	8	90	127	155	100	104
533. Iný pedagogický a odborný pracovník vo výchove a vzdelávaní inde neuvedený / 2359999	37	90	122	84	103	98
534. Technik požiarnej ochrany / 3112005	9	90	142	202	143	132
535. Prekladateľ cudzích jazykov / 2643001	18	90	115	177	157	111
536. Nastavovač a obsluha kovoobrábacia strojov inde neuvedený / 7223999	151	89	132	141	92	84
537. Žeriavnik / 8343001	56	89	125	156	103	94

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
538. Montážny pracovník (operátor) elektrických zariadení / 8212001	83	89	121	130	86	90
539. Strojársky špecialista konštruktér, projektant / 2144003	66	89	153	186	130	97
540. Pomocný pracovník údržby budov a areálov / 9622000	530	89	112	127	105	97
541. Technik prevádzky informačných technológií (do roku 2020); Technik prevádzky IT (od roku 2021) / 3511001	23	89	99	116	124	110
542. Pracovník turistického informačného centra, cestovnej kancelárie a agentúry inde neuvedený / 4221999	6	89	212	356	193	126
543. Šička odevnej a technickej konfekcie / 7533001	433	89	116	129	119	99
544. Asistent stavbyvedúceho / 3112007	10	88	100	149	123	104
545. Iný odborný pracovník verejnej správy inde neuvedený / 3359999	40	88	78	113	108	117
546. Pracovník pri priehradke v poisťovníctve / 4211004	6	88	144	123	147	101
547. Úverový špecialista v bankovníctve / 2413031	13	88	78	146	191	123
548. Kvalitár, kontrolór v strojárkej výrobe / 7543012	166	88	140	132	105	82
549. Riadiaci pracovník (manažér) v doprave, logistike a poštových službách inde neuvedený / 1324999	18	88	139	115	102	76
550. Daňový špecialista / 2411007	11	88	103	74	93	75
551. Strojársky špecialista v oblasti údržby / 2144006	10	88	128	144	148	125
552. Pracovník riadenia železničnej dopravy (posunovač, signalista, výhybkár, dozorca výhybiek, hradlár, hlásič, závorár) / 8312001	23	88	73	148	114	97
553. Doručovateľ zásielok, poštár / 4412001	116	88	99	126	124	106
554. Odborný pracovník v oblasti predaja poistenia inde neuvedený / 3321999	17	88	119	126	93	94
555. Mechanik, opravár meracích a regulačných zariadení / 7421003	8	88	103	103	104	110
556. Operátor stroja na výrobu vlákien a pradiarenských výrobkov inde neuvedený / 8151999	9	88	165	242	173	93
557. Zlatník, klenotník / 7313001	9	88	257	203	102	80
558. Strojársky technik v oblasti údržby / 3115004	17	88	147	149	88	80
559. Záhradník krajínár / 6113003	37	87	131	120	114	101
560. Sanitár / 5329001	156	87	84	101	104	97
561. Špecialista v oblasti ekonómie inde neuvedený / 2631999	106	87	107	117	104	107
562. Prevádzkový technik elektroúdržby / 3113003	28	87	165	145	116	105
563. Vodič vozidla na ručný alebo nožný pohon / 9331000	12	87	115	126	104	89
564. Vrátnik / 9629005	155	87	116	133	123	96
565. Mechanik, opravár textilných a odevných strojov / 7233004	6	87	86	147	172	94
566. Odborný pracovník verejnej správy pre prípravu, riadenie a kontrolu projektov / 3359007	8	87	65	97	86	85
567. Odborný pracovník pre likvidáciu poistných udalostí / 3315002	6	86	109	153	102	72
568. Riadiaci pracovník výskumnej inštitúcie / 1223001	7	86	61	99	94	79
569. Tavič / 8121001	12	86	131	195	115	128
570. Operátor parného stroja a kotla (kurič) / 8182000	93	86	120	126	117	95
571. Odborný administratívny asistent / 3343000	902	86	108	129	112	93
572. Kvalifikovaný čistič stavieb / 7133001	8	86	85	127	102	85
573. Odborný pracovník, aprobant a metodik exekučnej agendy / 3353007	5	86	61	121	83	56
574. Pracovník obsluhujúci solárium / 5142006	12	86	92	155	144	108
575. Pracovník pri priehradke a podobný pracovník inde neuvedený / 4211999	19	86	137	117	83	82
576. Grafický dizajnér (grafik) / 2166001	95	85	128	143	104	90
577. Technik počítačových sietí a systémov / 3513000	51	85	109	137	109	95
578. Hudobník, spevák a skladateľ inde neuvedený / 2652999	10	85	151	117	73	72
579. Operátor stroja na ťahanie a pretláčanie kovov / 8121005	8	85	103	82	85	100
580. Konzultant pre personálny lízing / 3333006	12	85	141	119	109	81
581. Pracovník herne / 4212005	79	85	259	218	109	86
582. Žehliar / 9121003	22	85	99	110	79	77
583. Špecialista technológ vo výrobe nábytku, spracovaní dreva a výrobe drevených konštrukcií / 2141018	6	85	79	100	49	46

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
584. Triedič zásielok / 4412002	25	85	125	130	134	115
585. Administratívny pracovník v oblasti štatistiky, finančníctva, poisťovníctva inde neuvedený / 4312999	27	84	96	119	110	106
586. Servisný a prevádzkový pracovník informačných technológií (IT) (do roku 2020); Servisný a prevádzkový pracovník IT (od roku 2021) / 7422001	45	84	173	134	106	88
587. Riadiaci pracovník (manažér) výskumu, vývoja a technického rozvoja vo výrobe / 1223002	10	84	145	121	128	79
588. Technik bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci / 3119021	14	84	196	161	161	122
589. Špecialista kontroľingu / 2421005	12	84	96	98	93	110
590. Kamenár / 7113000	37	84	148	119	78	88
591. Opatrovateľ detí v domácnosti a teréne / 5311002	33	83	95	162	113	91
592. Webový technik / 3514000	10	83	75	95	88	104
593. Pomocný pracovník v pouličných službách inde neuvedený / 9510999	45	83	98	110	129	90
594. Vozmajster / 8312005	5	83	155	287	260	196
595. Montážny pracovník vo výrobe obuvi / 8219002	15	83	182	187	135	124
596. Stavebný technik inde neuvedený / 3112999	54	83	117	127	109	97
597. Riadiaci pracovník (manažér) prevádzky informačných technológií (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) prevádzky IT (od roku 2021) / 1330002	14	83	129	137	53	68
598. Špecialista v oblasti vnútorného auditu / 2421006	18	83	127	152	124	86
599. Šička v kožiarskej a obuvníckej výrobe / 7533002	117	83	128	130	96	76
600. Chovateľ hospodárskych zvierat inde neuvedený / 6121999	46	83	100	125	117	95
601. Aranžér, dekoratér / 3432002	29	83	103	122	111	108
602. Komunitný pracovník / 3253001	70	83	113	85	96	89
603. Odborný pracovník pokladničnej služby v bankovníctve / 3312003	8	82	176	160	64	77
604. Riadiaci pracovník (manažér) pre oblasť vzdelávania a rozvoja pracovníkov / 1212004	9	82	175	116	60	64
605. Pomocný pracovník v lesníctve / 9215001	516	82	116	109	90	89
606. Majster (supervízor) v priemyselnej výrobe inde neuvedený / 3122999	68	82	120	136	99	93
607. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti kontroly / 1219005	30	82	90	98	88	88
608. Odborný pracovník v zdravotníctve inde neuvedený / 3259000	13	82	137	145	119	103
609. Špecialista v oblasti predaja informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Špecialista v oblasti predaja IKT (od roku 2021) / 2434000	19	81	104	137	117	81
610. Učiteľ jazykovej školy / 2353001	17	80	124	103	79	87
611. Riadiaci pracovník (manažér) obchodnej prevádzky / 1420000	149	80	98	114	97	88
612. Revízny technik / 3119017	11	80	203	209	97	104
613. Primátor, námestník primátora / 1113001	6	80	40	38	31	59
614. Športovec / 3421000	31	80	101	151	112	106
615. Pomocný pracovník v elektrotechnickej výrobe / 9329015	74	80	124	118	85	79
616. Pracovník v lesníctve inde neuvedený / 6210999	144	79	127	117	88	81
617. Vedúci obchodnej prevádzky / 5222000	498	79	104	113	98	86
618. Operátor výrobných a rozvodných energetických zariadení / 3131007	52	79	115	122	107	91
619. Pracovník cestovnej kancelárie, agentúry / 4221001	46	79	222	209	92	76
620. Pomocný pracovník v textilnej a odevnej výrobe / 9329002	133	79	111	111	93	90
621. Stavbyvedúci / 2142004	60	79	120	143	112	107
622. Opatrovateľ starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím v domácnosti, v teréne / 5322001	397	79	107	124	127	98
623. Montážny pracovník vo výrobe usní, kožušín a galantérie / 8219001	12	79	116	110	80	70
624. Majster (supervízor) v chemickej výrobe / 3122008	7	79	84	75	142	122
625. Majster (supervízor) v elektrotechnickej výrobe / 3122016	22	78	79	89	70	70
626. Operátor telefónnej ústredne / 4223000	62	78	108	121	112	96
627. Farmár samozásobovateľ v zmiešanom hospodárstve / 6330000	9	78	61	94	72	74
628. Strojársky špecialista inde neuvedený / 2144999	27	78	135	158	121	87
629. Spracovateľ dreva inde neuvedený / 7521999	57	78	107	126	90	77

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
630. Riadiaci pracovník (manažér) pre oblasť náboru a výberu pracovníkov / 1212002	11	78	74	174	123	88
631. Odborný asistent vysokej školy / 2310003	23	78	68	126	168	110
632. Pomocný vychovávateľ / 5312000	125	78	82	90	92	88
633. Odborný pracovník v oblasti sociálnych služieb / 3412005	15	78	144	138	119	109
634. Strojník a zoraďovač sklárskych zariadení / 8181003	10	77	71	146	119	99
635. Pomocný pracovník vo výrobe inde neuvedený / 9329999	1332	77	119	117	90	83
636. Riadiaci pracovník (manažér) v strojárskych výrobách / 1321012	34	77	151	135	100	76
637. Zlievač a jadrár inde neuvedený / 7211999	18	77	97	150	132	91
638. Správca informačného systému / 2522001	37	77	133	135	115	95
639. Montér kanalizácií, vodovodov a plynovodov (potrubár) / 7126002	33	77	104	117	96	85
640. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti financií inde neuvedený / 1211999	68	76	95	124	111	92
641. Apretovač / 8121013	13	76	119	92	79	99
642. Železiar v stavebníctve / 7114001	29	76	118	102	80	82
643. Logistík skladu autoservisu / 4321002	20	76	124	100	90	90
644. Majster (supervízor) v hutníctve / 3121004	15	76	229	143	28	35
645. Strojársky špecialista v oblasti kvality / 2144005	11	76	316	203	128	107
646. Technik v živočíšnej výrobe / 3142003	17	76	100	133	101	71
647. Riadiaci pracovník (manažér) v poisťovníctve / 1346002	8	76	94	146	109	89
648. Strojník vodohospodárskych zariadení / 8189002	21	76	128	141	90	89
649. Obuvník prípravár, zvrškár a lepič obuvi / 7536001	93	76	118	100	65	60
650. Zapisovateľ, pracovník pre spracovanie textov inde neuvedený / 4131999	9	76	98	113	39	56
651. Vedúci zmeny fyzickej ochrany (strážna služba) / 5414004	8	76	85	170	142	124
652. Pomocný pracovník v celulózo-papierenskej výrobe / 9329006	16	75	100	110	114	92
653. Operátor klientskej podpory informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Operátor klientskej podpory IKT (od roku 2021) / 3511002	20	75	105	128	119	97
654. Opatrovateľ a asistent pre domácu starostlivosť pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím inde neuvedený / 5322999	288	75	116	125	116	92
655. Technik v oblasti biologických vied (okrem medicíny) inde neuvedený / 3141999	5	75	150	90	27	44
656. Prevádzkar (supervízor) upratovacích a prevádzkových služieb v kanceláriách, hoteloch a podobných zariadeniach inde neuvedený / 5151999	60	75	160	159	92	86
657. Hlasový, dátový a sieťový špecialista / 2153001	7	75	93	128	112	69
658. Kvalitár potravín a nápojov / 7515002	9	75	88	35	71	65
659. Operátor zariadenia na spracovanie a konzervovanie mäsa, mäsových produktov a rýb / 8160001	28	75	94	115	111	102
660. Špecialista podnikový ekonóm / 2411011	41	74	76	112	102	92
661. Odborný pracovník v oblasti sociálnej starostlivosti inde neuvedený / 3412999	21	74	86	91	91	100
662. Špecialista v rastlinnej výrobe (do roku 2020); Špecialista v rastlinnej výrobe, agronóm (od roku 2021) / 2132001	7	74	80	100	128	135
663. Špecialista v oblasti sociálnej práce a poradenstva inde neuvedený / 2635999	7	74	46	55	24	50
664. Správca daňovej agendy (do roku 2020); Odborný pracovník v oblasti správy daní (od roku 2021) / 3352001	8	74	100	113	80	77
665. Stavebný technik kontroly kvality, laborant / 3112001	6	74	117	124	69	59
666. Sociálny pedagóg / 2359002	8	74	70	86	96	85
667. Špecialista v oblasti mzdového účtovníctva / 2411009	10	74	134	132	137	97
668. Finančný analytik a špecialista v oblasti finančnictva, poisťovníctva a ostatných finančných služieb inde neuvedený / 2413999	57	73	94	98	79	72
669. Predvážač tovaru (promotér) / 5242000	13	73	133	134	95	89
670. Pokladník, predavač lístkov inde neuvedený / 5230999	47	73	128	122	93	86
671. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti účtovníctva a financovania / 1211002	37	73	119	102	98	86
672. Operátor ťažkej mechanizácie / 8342002	9	73	154	172	97	70

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
673. Strihač textilu / 7532002	37	73	99	155	130	81
674. Agent a disponent prepravy / 3331001	72	72	131	142	92	83
675. Špecialista v oblasti reklamy a marketingu inde neuvedený / 2431999	49	72	99	124	94	74
676. Iný operátor strojov na výrobu výrobkov z textilu, kože a kožušiny inde neuvedený / 8159999	63	72	103	112	90	80
677. Riadiaci pracovník (manažér) personálnej administratívy a zamestnaneckých vzťahov / 1212005	29	72	132	122	74	69
678. Brusič skla / 7315003	15	72	176	159	151	100
679. Operátor strojov v nábytkárskej výrobe / 8172004	19	72	96	86	84	80
680. Manipulačný pracovník inde neuvedený / 9333999	2112	72	106	110	92	81
681. Obchodník v malom obchode, butik / 5221000	67	72	109	124	86	77
682. Organizátor spoločenských podujatí / 3332003	25	72	137	111	58	60
683. Technik dokončovacieho spracovania (knihár) / 7323001	26	72	112	123	90	75
684. Vychovávateľ osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami / 2352001	25	72	76	83	80	80
685. Pomocný pracovník vo výrobe a úprave žiaruvzdorných materiálov / 9329012	9	71	80	71	62	73
686. Prednosta mestského, miestneho a obecného úradu (do roku 2020); Prednosta obecného úradu, mestského úradu, miestneho úradu a spoločného obecného úradu (od roku 2021) / 1113005	12	71	87	163	66	52
687. Turistický sprievodca inde neuvedený / 5113999	12	71	124	158	113	103
688. Starosta, zástupca starostu / 1113002	95	71	33	25	14	40
689. Chemický technik inde neuvedený / 3116999	5	71	145	172	121	89
690. Asistent výživy bez špecializácie (do roku 2020); Nutričný terapeut bez špecializácie (od roku 2021) / 2265001	7	71	159	121	53	55
691. Rušňovodič v železničnej doprave / 8311001	17	70	85	175	123	85
692. Stolár, výrobca drevených konštrukcií / 7522003	12	70	100	133	83	67
693. Šéfredaktor / 2642004	10	70	131	106	73	70
694. Špecialista v oblasti priemyslu a výroby inde neuvedený / 2141999	11	70	119	137	126	97
695. Riadiaci zdravotnícky pracovník – sestra / 1342003	13	70	100	112	88	73
696. Záhradník a pestovateľ sadbového materiálu / 6113001	54	70	116	114	82	72
697. Špecialista obchodník na finančných trhoch / 2413026	6	70	140	109	84	95
698. Farmaceutický laborant inde neuvedený / 3213999	21	70	140	144	129	114
699. Administratívny pracovník vo výrobe / 4322000	49	70	103	113	96	85
700. Remeselník spracúvajúci textil, kožu a podobný materiál inde neuvedený / 7318999	11	69	70	99	72	78
701. Pracovník manipulácie s drevom v lesníctve / 6210005	46	69	105	108	97	82
702. Pomocný pracovník v sklárskej výrobe / 9329009	21	69	160	154	119	98
703. Odborný pracovník v oblasti účtovníctva (okrem mzdového) / 3313004	109	69	108	102	75	70
704. Špecialista riadenia systému kvality / 2421002	14	69	152	172	108	86
705. Technik hospodárskej správy a údržby majetku / 3119019	14	68	84	141	111	88
706. Pomocný pracovník v zmiešanom hospodárstve / 9213000	139	68	98	104	92	78
707. Špecialista nábora a výberov pracovníkov / 2423003	6	68	124	93	98	85
708. Ambulantná sestra / 3221001	52	68	98	99	82	83
709. Pomocník v domácnosti / 9111000	42	68	82	103	83	73
710. Podlahár / 7122001	18	68	134	148	108	93
711. Pracovník zberu zákaziek na pranie, žehlenie a chemické čistenie / 9121004	8	68	78	145	86	72
712. Zametač / 9613002	28	68	116	127	109	79
713. Laborant biochemik / 3141001	20	67	105	112	92	91
714. Pracovník pre pestovanie a ochranu lesa / 6210002	101	67	117	98	73	68
715. Chovateľ a cvičiteľ psov, psovod / 5164005	6	67	100	92	93	65
716. Someliér / 5131002	6	67	305	197	60	37
717. Učiteľ gymnázia / 2330003	39	66	98	98	79	77
718. Lešenár / 7119002	21	66	164	134	102	87

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
719. Riadiaci pracovník (manažér) v športových, rekreačných a kultúrnych zariadeniach inde neuvedený / 1431999	8	65	127	104	91	64
720. Skúšobný technik elektronických zariadení / 3114003	8	65	85	146	130	113
721. Palubný sprievodca, stevard v lodnej doprave / 5111002	6	65	387	135	22	53
722. Pracovník na čistenie verejných priestranstiev / 9613001	1483	65	102	110	91	80
723. Všeobecný lekár pre dospelých / 2211002	15	65	41	65	60	61
724. Zlievač, formovač / 7211001	24	64	121	157	82	62
725. Operátor zariadenia na úpravu kožušín a kože / 8155000	9	64	69	127	127	100
726. Riadiaci pracovník (manažér) vo finančníctve a poisťovníctve inde neuvedený / 1346999	6	64	121	154	146	102
727. Špecialista metrológ / 2149005	5	64	129	117	56	67
728. Umelecký krajčír / 7531005	6	64	90	95	80	71
729. Prevádzkový pracovník obsluhy a údržby vodovodnej siete / 7126003	7	64	119	76	75	71
730. Vysekávač kožiarskych a obuvníckych materiálov / 8156002	5	64	127	163	111	51
731. Kultúrny agent / 3339001	15	64	99	101	84	81
732. Operátor zariadenia na výrobu kakaa, čokolády a cukrovínok / 8160008	10	63	84	93	80	83
733. Technik technickej kontroly a diagnostiky v elektrotechnike a energetike / 3113007	11	63	140	143	88	58
734. Predavač v novinovom stánku / 5211001	39	63	108	105	50	58
735. Spracovateľ hrozna, vinár / 7514008	5	63	113	139	146	139
736. Administratívny pracovník v oblasti ľudských zdrojov / 4416000	80	63	98	108	77	77
737. Geodet a kartograf (okrem autorizovaného) / 2165004	26	62	96	95	93	71
738. Majster (supervízor) v potravinárskej výrobe / 3122001	18	61	70	86	69	75
739. Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií / 9312001	61	61	98	93	66	63
740. Hypotekárny špecialista v bankovníctve / 2413029	12	61	70	181	102	84
741. Odborný pracovník verejnej správy v oblasti kultúry / 3359021	6	61	70	81	53	57
742. Krupier v kasíne / 4212003	102	61	279	173	80	63
743. Pomocný pracovník vo výrobe keramiky a porcelánu / 9329010	6	60	48	36	58	52
744. Špecialista v oblasti stratégie a rozvoja inde neuvedený / 2422999	5	60	40	56	63	68
745. Operátor stroja na výrobu obuvníckych polotovarov / 8156001	6	60	129	163	85	62
746. Pomocný pracovník v chemickej výrobe / 9329008	15	60	102	91	78	66
747. Pomocný pracovník v energetike (výrobe a distribúcii elektriny, tepla a plynu) / 9329016	7	59	103	96	109	73
748. Sprostredkovateľ práce a odborný pracovník v oblasti služieb zamestnanosti inde neuvedený / 3333999	14	59	68	80	95	107
749. Špecialista pre bankopoistenie / 2413009	7	59	52	100	112	75
750. Špecialista technolog v potravinárskej výrobe / 2141002	8	59	110	102	73	59
751. Riadiaci pracovník (manažér) v elektrotechnickej výrobe / 1321013	8	59	158	217	121	77
752. Operátor stroja na výrobu obuvi / 8156003	49	59	102	100	63	55
753. Príslušník polície inde neuvedený / 5412999	13	59	105	110	69	68
754. Dispečer v logistike a poštových službách / 3119009	21	59	143	154	136	83
755. Odborný a technický pracovník v galérii, múzeu, knižnici, archíve inde neuvedený / 3433999	13	59	119	165	108	78
756. Asistent ošetrovateľa starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím osoby v domácnosti, v teréne / 5322002	19	58	96	94	80	79
757. Palubný sprievodca v leteckej doprave / 5111001	14	58	318	146	76	72
758. Vedúci recepcie / 4224001	11	58	152	219	90	63
759. Pomocný pracovník v bani / 9311001	9	58	64	86	67	72
760. Špecialista v oblasti ochrany životného prostredia (okrem priemyselnej ekológie) inde neuvedený / 2133999	10	58	61	95	109	79
761. Inštruktor autoškoly / 5165000	7	58	174	93	68	61
762. Riadiaci pracovník (manažér) v poľnohospodárstve a lesníctve inde neuvedený / 1311999	5	58	58	81	68	66

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
763. Spracovateľ kože a kožušín, garbiar a kožušník inde neuvedený / 7535999	7	58	51	81	93	79
764. Farmaceutický reprezentant / 2433001	27	58	93	67	57	59
765. Strojársky technik automatizácie / 3115002	8	57	119	147	106	75
766. Operátor stroja na výrobu technického textilu / 8159001	13	57	89	69	44	54
767. Odborný pracovník verejnej správy v oblasti školstva / 3359023	5	57	105	125	59	57
768. Pracovník v semenárstve, škôlkarstve a drobnej lesnej výrobe / 6210003	30	56	111	110	61	58
769. Učiteľ osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami / 2352002	26	56	66	69	62	61
770. Odborný pracovník správy miestnych daní a poplatkov / 3352006	5	56	147	58	63	49
771. Supervízor administratívnych pracovníkov / 3341001	26	56	88	80	50	61
772. Iný technik vo fyzikálnych, technických vedách a doprave inde neuvedený / 3119999	19	55	118	123	114	74
773. Zdravotnícky záchranár inde neuvedený / 3258999	9	55	45	61	66	84
774. Pestovateľ poľných plodín a zeleniny / 6111000	37	55	84	86	68	60
775. Generálny riaditeľ (prezident spoločnosti) / 1120001	26	55	73	129	97	74
776. Riadiaci pracovník (manažér) pri spracovaní dreva a vo výrobe výrobkov z dreva / 1321005	5	55	83	106	113	76
777. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti interného auditu / 1219004	7	55	103	92	51	64
778. Betonár / 7114002	58	54	70	99	73	66
779. Špecialista, odborný lesný hospodár / 2132010	5	54	105	147	126	86
780. Sklár / 7315001	22	54	114	89	70	54
781. Špecialista optimalizácie procesov / 2421001	10	53	76	101	77	68
782. Administratívny pracovník správy a evidencie majetku / 4311002	46	53	76	78	76	66
783. Stavebný špecialista výstavby budov / 2142007	16	53	135	105	85	51
784. Pracovník v oblasti vymáhania pohľadávok / 4214001	11	53	92	95	104	75
785. Manipulačný pracovník, nosič / 9333001	335	52	98	96	75	64
786. Technik geodet / 3111008	6	52	146	135	137	110
787. Pracovník podpory predaja, servisný pracovník vo finančníctve / 4211002	19	51	111	136	90	68
788. Iný odborný pracovník v oblasti umenia a kultúry inde neuvedený / 3435999	25	51	117	117	87	65
789. Majster odbornej výchovy / 2320001	36	50	150	106	69	66
790. Pracovník fyzickej ochrany pultu centralizovanej ochrany (člen zásahovej skupiny) (do roku 2020); Pracovník zásahovej skupiny pultu centrálnej ochrany (od roku 2021) / 5414008	6	50	90	74	88	52
791. Koordinátor pokladníkov / 5230002	9	50	115	118	152	111
792. Pouličný predavač (okrem jedla) inde neuvedený / 9520999	24	50	118	114	90	69
793. Mechanik a opravár leteckých motorov a zariadení / 7232001	7	50	100	159	72	73
794. Finančný analytik pre úverové portfólio / 2413018	7	50	83	120	58	56
795. Technik chemik / 3111002	15	50	95	98	57	68
796. Exekútorický koncipient / 2619005	5	50	121	172	80	67
797. Riadiaci pracovník (manažér) v priemysle inde neuvedený / 1321999	33	50	69	98	83	57
798. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti informačných a komunikačných technológií inde neuvedený (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti IKT inde neuvedený (od roku 2021) / 1330999	13	49	100	120	137	70
799. Lektor, sprievodca v múzeu, galérii / 5113005	21	49	93	87	67	63
800. Operátor výrobyne obaľovaných zmesí / 8189004	20	47	110	123	105	70
801. Mechanik, opravár strojov a zariadení na ťažbu nerastných surovín / 7233006	6	47	86	95	86	57
802. Učiteľ strednej odbornej školy (do roku 2020); Učiteľ strednej odbornej školy (okrem učiteľa odborných vyučovacích predmetov) (od roku 2021) / 2330001	119	47	94	105	79	61
803. Koordinátor vysielacieho pracoviska / 3521014	19	47	84	111	75	71
804. Operátor zariadenia na výrobu mlynských výrobkov / 8160005	8	46	116	138	106	64
805. Pomocný pracovník v ťažobnom priemysle inde neuvedený / 9311999	373	45	76	75	61	54
806. Zametač a podobný pomocník inde neuvedený / 9613999	166	45	84	79	65	55
807. Farmaceut inde neuvedený / 2262999	22	45	113	150	131	86

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
808. Špecialista konštruktér elektrotechnických zariadení a systémov (do roku 2020); Špecialista elektrokonštruktér (od roku 2021) / 2151002	6	43	221	216	151	89
809. Montér lán a zdvíhacích zariadení / 7215000	10	43	119	103	95	85
810. Odborný pracovník v oblasti sociálneho zabezpečenia inde neuvedený / 3353999	9	43	79	90	101	75
811. Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe inžinierskych stavieb inde neuvedený / 9312999	129	43	80	77	59	49
812. Knižničný manipulát / 9333005	7	43	103	97	60	48
813. Kvalitár, kontrolór chemických výrobkov / 7543007	9	41	100	127	73	67
814. Pomocný pracovník pri úprave nerastných surovín / 9311004	28	41	97	88	64	56
815. Vedúci nástrojovej skupiny / 2652008	9	41	95	192	146	78
816. Dekoratór keramiky a porcelánu / 7316005	5	40	120	93	57	56
817. Technik prevádzky informačných a komunikačných technológií inde neuvedený (do roku 2020); Technik prevádzky IKT inde neuvedený (od roku 2021) / 3511999	17	40	130	103	74	47
818. Odborný pracovník v oblasti štátnych sociálnych dávok / 3353003	6	38	37	61	121	84
819. Odborný pracovník pre podporu obchodu v poisťovníctve / 3321002	12	38	60	84	69	64
820. Odborný pracovník na úseku živnostenského podnikania / 3354001	15	38	97	90	44	44
821. Analytik informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Analytik IKT (od roku 2021) / 2511003	21	36	70	100	76	48
822. Supervízor operátorov dát / 3341003	13	36	85	86	76	38
823. Správca domácnosti, gazdiná / 5152000	8	36	85	151	72	48
824. Špecialista v oblasti sociálno-ekonomického rozvoja / 2422008	7	35	70	106	81	53
825. Čistič kanalizačných zariadení / 9312003	6	35	54	95	71	64
826. Operátor v železničnej doprave / 8312002	8	35	159	153	166	102
827. Kováč pre strojné kovanie / 7221002	7	33	90	82	62	50
828. Pomocný lámač / 9311003	6	33	67	50	65	55
829. Operátor strojov na výrobu keramických, porcelánových hmôt a glazúr / 8181005	10	32	78	68	53	36
830. Pomocný pracovník pri ochrane pred povodňami / 9312006	80	32	66	67	50	41
831. Odborný pracovník pre predaj poisťných produktov a služieb / 3321001	12	32	75	78	64	59
832. Jadrár / 7211002	6	31	122	102	63	37
833. Fyzioterapeut špecialista v ergoterapii / 2264007	15	31	66	45	47	42
834. Pôrodná asistentka na lôžkovom oddelení v intenzívnej starostlivosti v gynekológii a pôrodníctve / 2222001	5	29	117	73	70	45
835. Pomocný pracovník na povrchu banských prevádzok / 9311002	11	29	86	94	32	28
836. Odborný pracovník verejnej správy pre správu majetku / 3359013	6	29	55	74	34	34
837. Archeológ / 2632006	10	28	78	87	98	63
838. Špecialista bezpečnosti IT (do roku 2020); Špecialista informačnej a kybernetickej bezpečnosti (od roku 2021) / 2529001	8	27	41	78	116	60
839. Riadiaci pracovník (manažér) cestovnej kancelárie, agentúry / 1439009	8	26	203	303	89	45
840. Inšpektor kontroly potravín / 3257004	6	25	81	82	78	57
841. Bankový analytik pre treasury a riadenie bilancie / 2413017	5	23	141	142	121	88
842. Špecialista pre styk s verejnosťou / 2432001	12	21	77	59	62	33
843. Žurnalista, novinár / 2642001	9	19	130	139	70	44
844. Stavebný špecialista technológ / 2142003	5	18	136	96	75	35
845. Chemický špecialista technológ / 2145001	6	17	58	66	36	24
846. Autorizovaný inžinier pre technické, technologické a energetické vybavenie stavieb / 2142019	6	17	118	102	119	68
847. Špecialista riadenia kvality v elektrotechnike / 2151005	7	15	43	114	76	50
848. Riadiaci pracovník (manažér) v chemickej výrobe / 1321008	5	13	85	72	41	29
849. Hotelová gazdiná / 5151003	7	5	111	82	64	44
850. Ručný práč (len do roku 2020!) / 9121001	13	0	147	176	0	0

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
851. Operátor tvárniaceho zariadenia / 8121009	5	0	120	116	66	30
852. Vydavateľský redaktor (len do roku 2020!) / 2642007	6	0	171	216	0	0
853. Riaditeľ školského zariadenia (okrem školského účelového zariadenia) (len do roku 2020!) / 1345007	8	0	138	118	0	0
854. Riaditeľ školy (len do roku 2020!) / 1345004	16	0	113	103	0	0
855. Montážny pracovník výroby autosedačiek (len do roku 2020!) / 8219006	20	0	137	142	0	0
856. Chemický technik (laborant) v priemyselnej výrobe (len do roku 2020!) / 3116004	19	0	113	126	0	0
857. Vodič sanitného motorového vozidla (len do roku 2020!) / 8322004	25	0	89	103	0	0
858. Izolátér (len do roku 2020!) / 7124000	26	0	188	153	0	0
859. Operátor textilnej pletacej linky (len do roku 2020!) / 8151001	12	0	63	71	0	0
860. Technický kreslič (len do roku 2020!) / 3118000	11	0	181	181	0	0
861. Vodič nákladného motorového vozidla (len do roku 2020!) / 8332001	466	0	163	165	1	0
862. Maliar (len do roku 2020!) / 7131001	108	0	163	155	0	0
863. Barman (len do roku 2020!) / 5132000	111	0	244	247	0	0
864. Kaderník (len do roku 2020!) / 5141000	120	0	152	189	1	0
865. Vodič kamiónu (len do roku 2020!) / 8332005	125	0	196	165	0	0
866. Učiteľ základnej umeleckej školy (len do roku 2020!) / 2341001	46	0	120	104	0	0

Zdroj: Vlastné prepočty z údajov poskytnutých MPSVaR a číselníkov SK_ISCO-08 2016 a SK_ISCO-08 2020 (ŠÚ SR).

Poznámky: Bez profesií, ktorých priemerný počet nezamestnaných v evidencii v roku 2019 bol menší ako 5

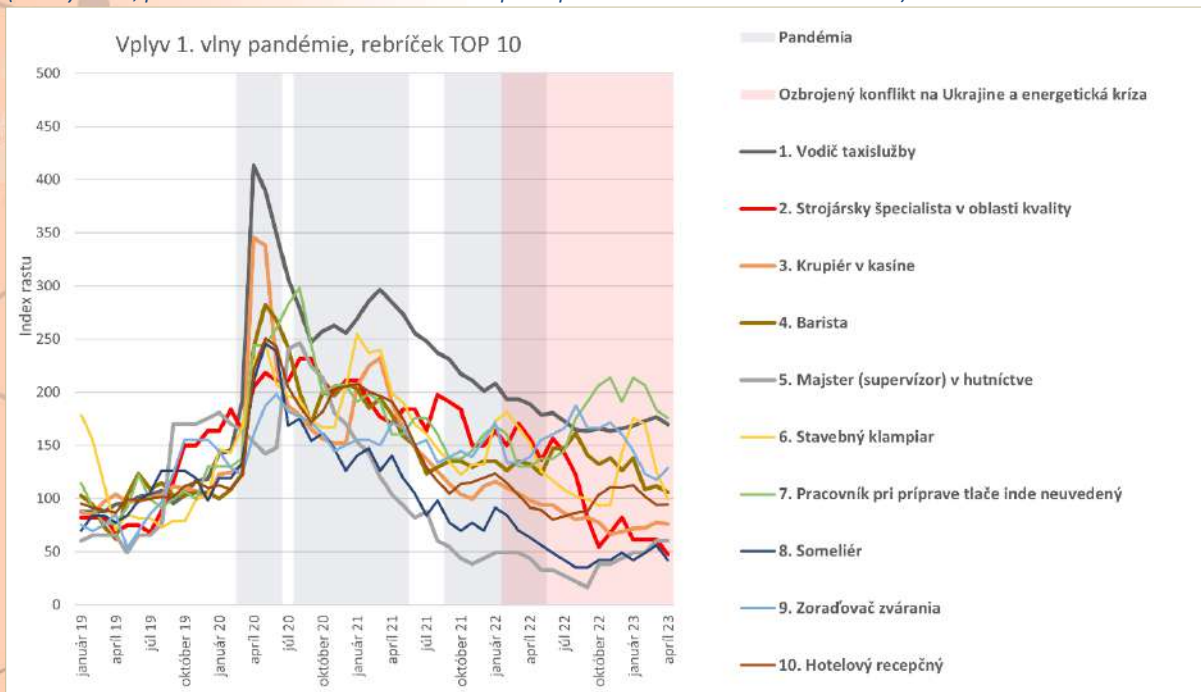
Ukazovateľ „Veľkosť“ je definovaný ako priemerný mesačný počet nezamestnaných v roku 2019.

Kalkulácie priemerných indexov rastu sú uvedené v metodických poznámkach (kapitola 2.3.1).

Červeno vyfarbené indexy treba brať z titulu ich nedostatočnej veľkosti s rezervou, keďže u nich priemerné počty uchádzačov v bázickom období (2019) nedosahujú 10.

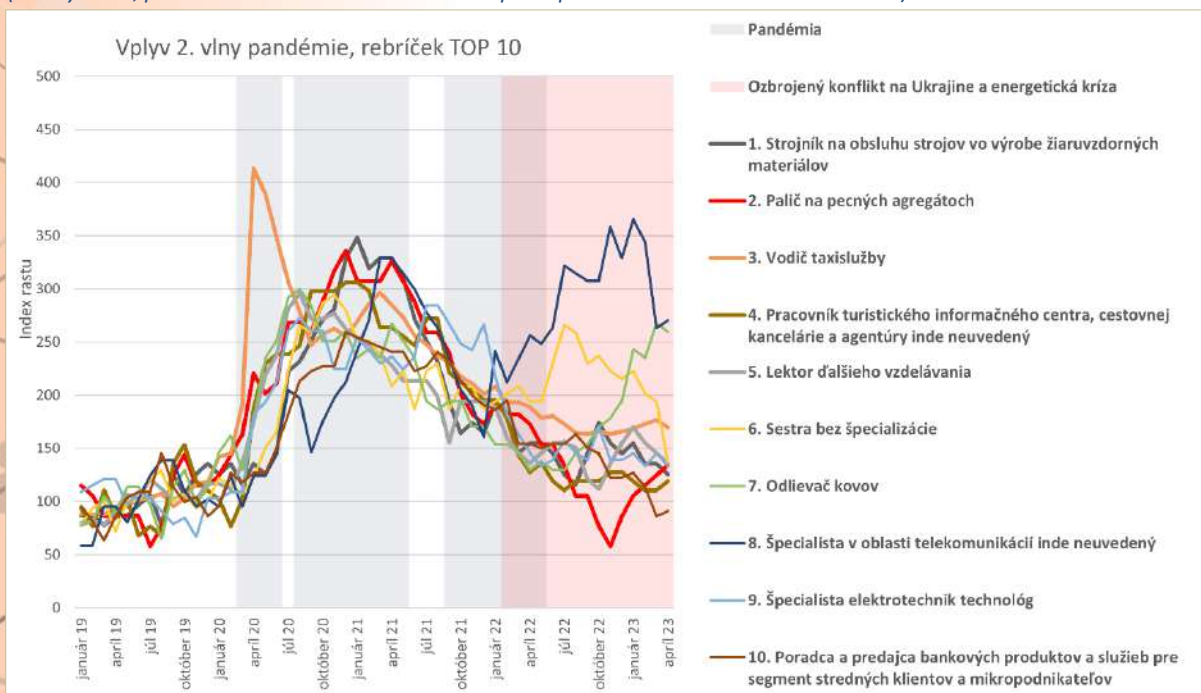
6.1.2. Rebríčky najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou (vrátane tých, ktorí do evidencie vstúpili ako nezamestnaní)

Graf 100: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 1. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači posla posledného známeho zamestnania.)

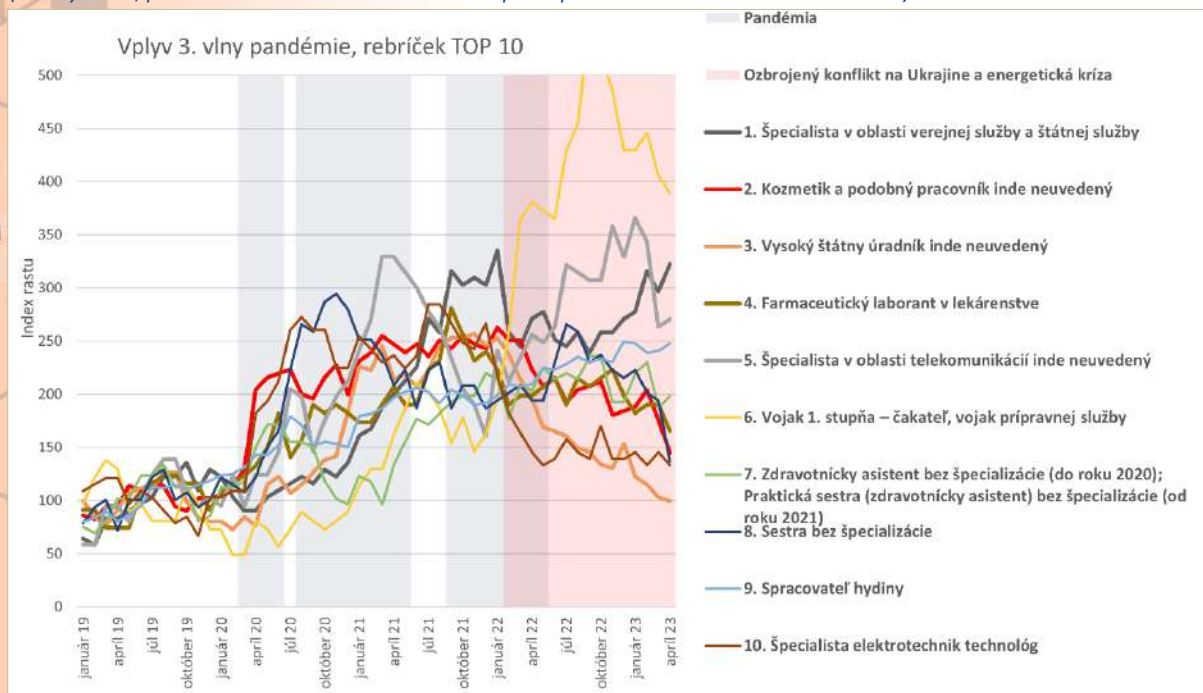
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 101: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 2. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači posla posledného známeho zamestnania.)

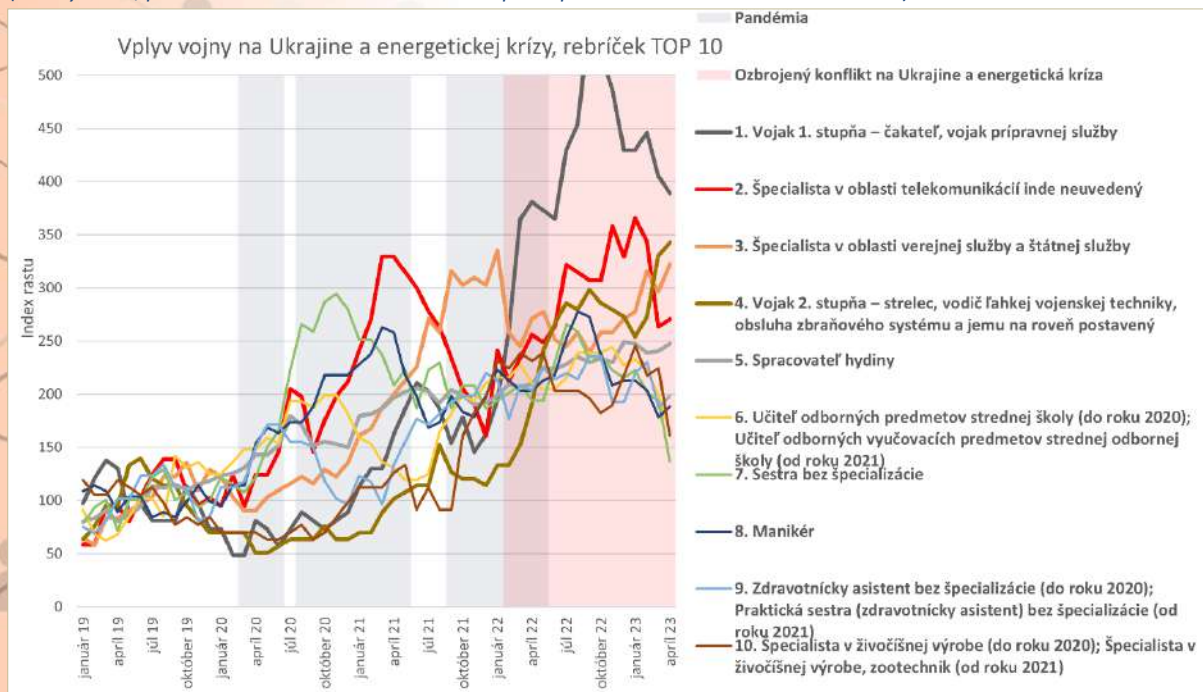
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 102: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači posla posledného známeho zamestnania.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 103: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači posla posledného známeho zamestnania.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Tabuľka 11: Rebríček celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou spolu s ukazovateľmi postihnutia za jednotlivé krízové udalosti zostavený z všetkých uchádzačov o zamestnanie, podľa posledného známeho zamestnania

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			1	2	3	Konflikt
1. Špecialista v oblasti verejnej služby a štátnej služby / 2423008	16	414	111	155	299	284
2. Školský psychológ / 2634006	7	387	147	144	205	302
3. Operátor zlievarenských strojov a zariadení / 8121015	8	383	450	371	219	268
4. Riadiaci pracovník (manažér) zariadenia rýchleho občerstvenia / 1412003	6	364	210	298	300	318
5. Vojak 2. stupňa – strelec, vodič ľahkej vojenskej techniky, obsluha zbraňového systému a jemu na roveň postavený / 0310003	16	355	49	82	162	265
6. Špecialista v oblasti telekomunikácií inde neuvedený / 2153999	14	353	131	248	238	304
7. Strojník linky pre výrobu výrobkov z papiera / 8143001	6	333	195	177	226	253
8. Technik údržby energetických a plynárenských zariadení / 3113010	8	331	254	217	145	168
9. Vojak 1. stupňa – čakateľ, vojak prípravnej služby / 0310005	12	319	57	111	235	395
10. Dizajnér a módný návrhár inde neuvedený / 2163999	6	318	250	225	206	189
11. Banský technik, mechanik / 3117004	8	316	177	211	183	246
12. Učiteľ odborných predmetov strednej školy (do roku 2020); Učiteľ odborných vyučovacích predmetov strednej odbornej školy (od roku 2021) / 2320003	18	294	191	167	204	235
13. Operátor strojov a zariadení na výrobu betónu / 8114003	8	287	183	230	169	169
14. Hutník oceliar / 8121006	22	287	143	210	126	205
15. Spracovateľ hydiny / 7511005	57	286	161	174	208	238
16. Odlievač kovov / 7211005	12	276	188	261	157	181
17. Špecialista reportingu / 2120001	6	262	280	202	133	187
18. Mechanik, opravár vodomerov, plynomerov / 7311002	6	255	350	305	186	193
19. Zdravotnícky asistent bez špecializácie (do roku 2020); Praktická sestra (zdravotnícky asistent) bez špecializácie (od roku 2021) / 3256001	19	245	150	131	224	217
20. Administratívny pracovník v železničnej doprave / 4323001	9	242	116	196	206	161
21. Osobný asistent osôb s ťažkým zdravotným postihnutím / 5322004	57	242	135	163	174	207
22. Kvalitár, kontrolór v hutníctve a zlievarenstve / 7543011	12	238	171	113	181	155
23. Špecialista marketingových analýz a prieskumu trhu / 2431002	15	238	135	177	145	158
24. Pracovník pri príprave tlače inde neuvedený / 7321999	13	231	242	210	147	180
25. Rómsky asistent / 3253002	8	230	81	147	123	203
26. Operátor zariadenia v hutníckom a zlievarenskom priemysle inde neuvedený / 8121999	39	229	174	192	136	157
27. Kvalitár, kontrolór obuvi a výrobkov z kože / 7543002	7	229	259	300	247	224
28. Priemyselný dizajnér produktov / 2163004	9	229	281	235	138	154
29. Vývojár web stránok, internetu, intranetu (do roku 2020); Vývojár webových stránok, internetu, intranetu (od roku 2021) / 2513002	8	228	174	121	96	119
30. Farmaceutický laborant v lekárenstve / 3213002	12	228	178	188	238	207
31. Lekár bez špecializácie / 2211003	16	226	131	90	130	159
32. Asistent produkcie / 3435002	10	223	215	165	77	151
33. Špeciálny pedagóg / 2359003	24	220	160	128	149	174
34. Kuriér / 9621001	94	216	162	173	185	200
35. Správca siete / 2522002	15	213	156	162	163	151
36. Pracovník preventívno-bezpečnostnej služby / 5413003	11	212	166	223	252	178
37. Sprievodca a vlakvedúci v osobnej železničnej doprave / 5112001	22	211	131	132	154	177
38. Riadiaci pracovník (manažér) v stavebníctve inde neuvedený / 1323999	17	210	133	205	158	172
39. Vyšetrovateľ Policajného zboru / 3355003	6	209	195	236	83	127
40. Koordinátor auditov a certifikačných overovaní fondov EÚ / 2411015	5	208	153	202	180	175
41. Pracovník zákazníckeho centra (kontaktného) / 4222001	96	206	159	201	199	200
42. Veterinárny technik a asistent inde neuvedený / 3240999	7	205	118	137	135	150
43. Špecialista pre oblasť vzdelávania a rozvoja ľudských zdrojov / 2424000	7	205	138	247	189	184
44. Špecialista kontroly a testovania elektrotechnických zariadení / 2151008	18	202	198	184	165	169

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
45. Koordinátor dobrovoľníkov / 3412008	17	202	107	136	130	169
46. Riadiaci pracovník (manažér) v telekomunikáciách / 1330003	5	200	140	44	125	180
47. Riadiaci pracovník (manažér) servisu / 1439002	8	200	151	230	237	217
48. Hutník operátor, údržbár / 8121004	18	200	180	182	122	142
49. Sestra bez špecializácie / 2221014	14	200	146	262	210	219
50. Špecialista podnikovej stratégie, plánovania a investovania / 2422001	5	200	85	145	205	200
51. Odborný pracovník v oblasti štatistiky / 3314002	6	200	130	124	109	129
52. Strojársky laborant / 3115007	6	200	155	214	236	201
53. Vinohradník / 6112001	23	195	175	188	180	187
54. Dentálny hygienik / 3251002	7	195	158	188	207	177
55. Kozmetik a podobný pracovník inde neuvedený / 5142999	26	194	187	231	254	207
56. Príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže inde neuvedený / 5413999	5	194	133	162	256	275
57. Špecialista pre predaj poisťných produktov a služieb / 2413014	8	194	133	130	169	145
58. Riadiaci pracovník orgánu štátnej správy (úroveň sekcie) / 1112009	9	193	153	286	248	226
59. Vodič taxislužby / 8322003	108	192	354	273	206	178
60. Anketár, prieskumník trhu inde neuvedený / 4227999	12	191	89	182	201	187
61. Terénny sociálny a zdravotný pracovník inde neuvedený / 3253999	98	189	168	89	120	154
62. Vodič údržby na cestnej infraštruktúre / 8332003	19	188	209	154	133	146
63. Fyzioterapeut bez špecializácie / 2264001	23	187	159	226	188	191
64. Príslušník obecnej, mestskej polície / 5412001	17	187	170	161	190	160
65. Samozásobovateľ v rybárstve, poľovníctve, love a zbere úrody / 6340000	26	187	164	187	146	148
66. Asistent audítora / 3313005	5	186	110	165	113	157
67. Pedikér / 5142002	15	185	122	178	165	182
68. Hrobár / 9629001	12	184	160	178	139	136
69. Špecialista v živočíšnej výrobe (do roku 2020); Špecialista v živočíšnej výrobe, zootechnik (od roku 2021) / 2132002	14	183	60	101	203	208
70. Manikér / 5142003	20	183	148	220	197	218
71. Spracovateľ mlieka / 7513001	14	181	131	134	131	139
72. Majster v mechanickej dielni / 3122015	8	181	176	194	203	193
73. Pracovník informačných služieb inde neuvedený / 4229000	33	181	138	193	191	174
74. Zberač vody a palivového dreva / 9624000	5	180	142	67	66	89
75. Kvalitár, kontrolór vo výrobe stavebných materiálov / 7543009	5	180	153	127	89	97
76. Technik telekomunikačných služieb a infraštruktúry / 3511003	10	178	56	133	106	159
77. Technik kontroly originality / 3119026	8	177	173	149	151	170
78. Špecialista predaja motorových vozidiel / 2433004	7	177	239	210	181	177
79. Inštruktor sociálnej rehabilitácie / 2635017	15	177	52	133	204	201
80. Stavebný architekt / 2161000	22	175	138	146	82	110
81. Strojník zariadenia na výrobu papiera / 8171003	6	175	175	155	155	145
82. Výrobca ostatných výrobkov z mlieka (okrem syra, bryndze a masla) / 7513004	15	174	135	185	177	164
83. Lektor ďalšieho vzdelávania / 2320002	21	173	203	262	175	150
84. Montážny pracovník drevených konštrukcií / 8219005	20	173	110	156	123	137
85. Správca databáz / 2521002	8	173	165	164	182	193
86. Školník / 5153006	47	173	130	163	182	165
87. Člen predstavenstva a iného riadiaceho orgánu spoločnosti / 1120003	63	173	104	165	168	162
88. Vodič špeciálneho nákladného motorového vozidla / 8332004	70	172	155	179	197	196
89. Kontrolór obce, samosprávneho kraja / 2411010	5	171	91	177	155	156
90. Špecialista klientskej podpory a prevádzky informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Špecialista klientskej podpory a prevádzky IKT (od roku 2021) / 2529003	11	171	150	154	105	92
91. Odborný právny pracovník na súde / 3411003	6	171	48	88	95	137

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
92. Riadiaci pracovník (manažér) výskumu a vývoja v informačných technológiách a telekomunikáciách (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) výskumu a vývoja v IT a telekomunikáciách (od roku 2021) / 1223003	8	170	144	143	199	181
93. Pedagogický asistent / 2359001	193	168	117	149	151	152
94. Organizátor vzdelávacích aktivít / 3332002	12	168	142	143	107	111
95. Strojník zariadení na úpravu nerastných surovín / 8112007	29	167	150	188	160	147
96. Príslušník Policajného zboru služby poriadkovej polície / 5412002	22	167	143	162	164	163
97. Odborný pracovník v oblasti rozpočtu / 3313006	15	166	116	171	175	183
98. Chovateľ hydiny / 6122000	37	165	132	125	132	142
99. Kontrolór daní (do roku 2020); Odborný pracovník v oblasti daňovej kontroly (od roku 2021) / 3352004	6	164	169	132	162	117
100. Pracovník servisu športových potrieb (okrem bicyklov) / 7549001	7	164	141	203	165	166
101. Pracovník čerpaciej stanice / 5245000	228	163	165	157	144	146
102. Operátor zariadenia na spracovanie nerastov inde neuvedený / 8112999	7	163	181	197	95	156
103. Asistent stavebného dozoru / 3112008	6	163	138	98	92	118
104. Zoradovač zvárania / 7212005	19	160	236	153	138	158
105. Mechanik, opravár kancelárskej techniky / 7421006	5	160	137	202	228	190
106. Zmrzlinár / 5246003	15	160	272	189	149	158
107. Interiérový dizajnér / 3432001	23	160	162	145	92	118
108. Grafik prípravy tlače / 7321001	35	160	199	170	131	138
109. Riadiaci pracovník (manažér) pre stratégiu / 1213001	25	160	171	147	101	97
110. Špecialista rozvoja a koordinácie obchodnej siete / 2422011	25	160	185	95	119	103
111. Odborný pracovník poradenských služieb zamestnanosti / 3333004	6	159	110	192	269	191
112. Riadiaci pracovník (manažér) právneho útvaru / 1219001	6	159	200	108	104	145
113. Mechanik, opravár stavebných strojov a zariadení v stavebníctve / 7233005	11	159	147	153	163	141
114. Rušňovodič inde neuvedený / 8311999	10	158	179	181	188	160
115. Lodník / 8350003	18	158	187	201	166	149
116. Strojník na obsluhu strojov vo výrobe žiaruvzdorných materiálov / 8114004	10	158	150	301	166	151
117. Pokladník a predavač lístkov vo verejnej osobnej doprave / 5230004	10	158	138	210	161	168
118. Pracovník stávkovej kancelárie / 4212004	54	157	154	170	145	152
119. Čalúnnik (okrem umeleckého) / 7534001	68	156	164	139	125	136
120. Zdravotnícky asistent inde neuvedený (do roku 2020); Praktická sestra (zdravotnícky asistent) inde neuvedený (od roku 2021) / 3256999	69	156	104	124	149	157
121. Elektrotechnik automatizovanej výroby / 3113005	10	156	141	136	188	163
122. Písmomaliar, dekoratívny maliar, rytec a leptač inde neuvedený / 7316999	9	156	135	135	110	144
123. Realitný maklér / 3334000	40	155	121	151	136	145
124. IT tester / 2519001	32	155	213	198	143	160
125. Psychológ inde neuvedený / 2634999	17	155	196	129	113	120
126. Operátor zariadenia na výrobu chleba, pečiva a múčnych výrobkov / 8160006	32	155	122	141	135	139
127. Pomocný pracovník v polygrafickej výrobe / 9329007	21	154	138	124	103	137
128. Odborný pracovník v daňovej oblasti inde neuvedený / 3352999	11	154	106	145	95	125
129. Asistent služieb zákazníkom / 5249005	116	154	143	180	170	151
130. Operátor stroja na výrobu výrobkov z plastov / 8142000	292	153	142	148	148	142
131. Očný optik / 3254000	12	153	354	228	150	114
132. Operátor povrchových úprav (výroba motorových vozidiel) / 7132004	34	153	135	186	169	138
133. Technik metrológ / 3111006	8	152	162	133	157	141
134. Odborný pracovník v oblasti zdravotného poistenia / 3252002	6	152	61	105	215	192
135. Automechanik špeciálnych motorových vozidiel / 7231006	12	152	208	224	130	158
136. Supervízor prevádzkových a upratovacích služieb / 5151002	21	152	180	167	180	156
137. Riadiaci pracovník (manažér) v bankovníctve / 1346001	36	151	139	142	156	144
138. Triedič odpadov / 9612001	115	151	145	146	138	141

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
139. Operátor zariadenia na konečnú úpravu, pokovovanie a povrchovú úpravu kovov inde neuvedený / 8122999	58	150	166	197	153	157
140. Dispečer prevádzky cestnej infraštruktúry / 3119006	11	150	176	189	150	139
141. Prezident a generálny riaditeľ podniku a organizácie inde neuvedený / 1120999	9	150	223	266	230	168
142. Špecialista pre starostlivosť o zákazníkov / 2431005	36	148	114	139	138	142
143. Pokladník a predavač vstupeniek v kultúre / 5230005	10	148	132	171	122	118
144. Chovateľ zvierat inde neuvedený / 6129999	46	148	135	141	121	133
145. Kontrolór tovaru v logistike / 7543017	59	148	132	197	191	151
146. Odborný pracovník v oblasti zdravotnej dokumentácie a informácií / 3252001	7	148	83	130	177	165
147. Iný špecialista v oblasti databáz a počítačových sietí inde neuvedený / 2529999	37	147	189	174	140	137
148. Posunovač, signalista, výhybkár inde neuvedený / 8312999	26	147	125	160	161	139
149. Pomocník v kuchyni / 9412000	1688	147	175	206	149	140
150. Elektromontér elektroenergetického zabezpečenia (do roku 2020); Elektromontér elektroenergetických zariadení a systémov (od roku 2021) / 7413002	32	147	150	136	151	161
151. Nechtový dizajnér / 5142004	17	147	132	149	154	143
152. Strojársky špecialista riadenia výroby / 2144007	7	147	89	143	118	123
153. Mechanik a opravár motorových vozidiel inde neuvedený / 7231999	87	145	163	199	158	153
154. Nosič batožiny (vrátane hotelového poslíčka) / 9621002	6	145	156	137	86	95
155. Pomocný pracovník na stavbe budov / 9313002	2193	145	137	157	149	150
156. Odborný pracovník kalkulácií, cien a nákladov / 3313002	16	145	157	107	109	114
157. Laboratórny diagnostik v laboratórnych a diagnostických metódach v klinickej mikrobiológii / 3212007	6	144	129	124	130	134
158. Koordinátor verejnoprospešných služieb (do roku 2020); Koordinátor verejnoprospešných služieb a aktivačných prác (od roku 2021) / 3359028	112	144	136	161	157	146
159. Pracovník verejnej ochrany a bezpečnostných služieb inde neuvedený / 5419999	244	144	121	165	205	153
160. Strojársky špecialista technológ (okrem zvráania) / 2144002	16	144	152	183	131	131
161. Zdravotnícky asistent so špecializáciou (do roku 2020); Praktická sestra (zdravotnícky asistent) so špecializáciou (od roku 2021) / 3256002	8	143	68	78	125	120
162. Náborový konzultant / 3333007	36	142	93	147	136	133
163. Barista / 5132001	34	142	253	196	139	138
164. Vodič smetiarskeho vozidla / 8332002	14	142	126	167	168	149
165. Iný vývojár, analytik softvéru a aplikácií inde neuvedený (do roku 2020); Vývojár, analytik softvéru a aplikácií inde neuvedený (od roku 2021) / 2519999	51	142	112	178	158	140
166. Ošetrovateľ v zoológickej záhrade / 5164001	7	141	91	144	140	133
167. Právnik inde neuvedený / 2611999	49	141	112	145	140	137
168. Pracovný asistent osôb so zdravotným postihnutím / 5322003	21	141	118	128	96	121
169. Iný operátor stacionárneho zariadenia a stroja inde neuvedený / 8189999	1491	140	139	152	146	139
170. Špecialista v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva a akvakultúry inde neuvedený / 2132999	8	140	209	134	138	136
171. Pracovník bezpečnostnej ochrany a detekčnej kontroly v letectve / 5414010	6	140	142	119	137	120
172. Umelecký rezbár / 7317002	5	140	155	196	198	184
173. Sprostredkovateľ predaja reklamného priestoru / 3339004	12	140	200	189	148	134
174. Pracovník internetového predaja / 5244001	45	140	104	151	162	145
175. Stavebný špecialista inde neuvedený / 2142999	29	140	126	166	130	133
176. Montážny pracovník (operátor) v strojárskej výrobe / 8211000	2244	140	153	164	142	135
177. Supervízor v administratíve inde neuvedený / 3341999	60	139	116	123	134	119
178. Špecialista v oblasti informatizácie a elektronizácie služieb / 2511004	15	139	107	158	183	154

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
179. Odborný pracovník v oblasti sprostredkovateľských a informačno-poradenských služieb (do roku 2020); Odborný pracovník v oblasti sprostredkovateľských a informačno-poradenských služieb zamestnanosti (od roku 2021) / 3333005	18	139	96	82	107	109
180. Sestra v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a v zariadení sociálnych služieb / 3221002	7	139	114	180	134	101
181. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti finančného plánovania a kontrolingu / 1211004	23	139	149	191	142	115
182. Inšpektor práce / 3257003	7	138	77	73	88	112
183. Softvérový architekt, dizajnér / 2512002	8	138	179	286	142	132
184. Mechanik, opravár elektronických zariadení / 7421001	22	138	145	183	161	152
185. Roznášač letákov (kolportér) / 9510002	30	138	115	142	163	139
186. Dokladač tovaru / 9334000	217	138	118	140	137	135
187. Stavebný dozor / 2142005	21	138	140	163	131	132
188. Vodič osobného motorového vozidla, dodávky a taxíka inde neuvedený / 8322999	332	137	157	180	154	145
189. Pracovník fyzickej ochrany osôb (ochranca) / 5414006	16	137	117	131	184	163
190. Asistent vysokej školy / 2310004	9	137	148	96	73	86
191. Kultúrno-osvetový pracovník / 3332004	14	137	116	119	102	100
192. Pracovník v sklade (skladník) / 4321001	2501	136	154	165	141	133
193. Športový administrátor (do roku 2020); Športový odborník športového zväzu (od roku 2021) / 3422007	7	136	69	173	145	158
194. Sprievodca a vlakvedúci nákladnej dopravy / 8312003	6	136	65	193	156	128
195. Dojič kráv, oviec a kôz / 6121003	102	136	133	150	152	142
196. Vojak 1. stupňa – kadet vojenskej vysokej školy, vojak prípravnej služby / 0310004	12	136	167	143	112	134
197. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti marketingu / 1221002	85	136	143	137	118	110
198. Iný remeselník inde neuvedený / 7549999	22	136	157	153	153	142
199. Automechanik osobných motorových vozidiel / 7231001	293	136	139	175	153	140
200. Umelecký maliar / 2651003	5	136	176	125	108	105
201. Fotograf inde neuvedený / 3431999	39	135	138	158	131	126
202. Riadiaci pracovník zmien (krízový manažér) / 1213002	8	135	123	83	109	106
203. Technik kontroly kvality v hutníctve, laborant / 3117007	9	135	170	185	80	90
204. Palič na pecných agregátoch / 8112004	10	134	231	286	172	128
205. Iný sprostredkovateľ služieb inde neuvedený / 3339999	88	134	124	160	145	130
206. Pomocný pracovník vo výrobe stavebných a izolačných materiálov / 9329011	193	134	134	150	149	144
207. Stolár, výrobca stavebno-stolárskych výrobkov / 7522002	20	134	151	198	193	172
208. Strechár / 7121000	20	134	163	182	147	153
209. Operátor zdvihacieho zariadenia (okrem žeriavnika) / 8343002	6	133	64	152	133	131
210. Majster (supervízor) vo vodárenstve / 3132009	5	133	213	115	87	119
211. Konštruktér strihovej dokumentácie v odevnej výrobe / 7532001	6	133	79	121	119	135
212. Sociálny pracovník / 2635001	129	133	119	121	136	137
213. Pomocný pracovník na stavbe budov inde neuvedený / 9313999	2633	133	140	160	151	141
214. Pracovník pohrebnej služby a balzamovač inde neuvedený / 5163999	13	133	88	140	138	127
215. Pomocný pracovník v drevospracujúcej výrobe / 9329005	512	133	140	144	119	123
216. Operátor čerpaceho zariadenia / 8189001	20	132	147	152	157	160
217. Strojník pre obsluhu čistiarní odpadových vôd / 8189006	8	132	178	135	92	111
218. Fyzioterapeut inde neuvedený / 2264999	35	132	160	154	163	152
219. Operátor stroja na ťahanie a pretláčanie kovov / 8121005	11	131	134	113	118	145
220. Riadiaci pracovník (manažér) reštaurácie / 1412001	23	131	151	170	126	106
221. Poradenský psychológ / 2634002	6	131	124	133	181	165

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
222. Iný riadiaci pracovník (manažér) v ostatných službách inde neuvedený / 1439999	377	131	152	176	144	137
223. Pracovník spracovania a likvidácie odpadov / 9612002	112	131	152	182	153	138
224. Štukatér, kašírnik / 7123002	5	131	104	102	145	136
225. Kvalitár a kontrolór výrobkov (okrem potravín a nápojov) inde neuvedený / 7543999	361	131	156	153	136	129
226. Administratívny pracovník v logistike / 4323006	159	130	122	146	132	129
227. Operátor žeriavu, zdvíhacieho a podobného zariadenia inde neuvedený / 8343999	14	130	126	150	103	132
228. Farmaceut bez špecializácie / 2262001	15	130	66	109	145	164
229. Servisný technik v autoservise / 3119023	71	130	155	178	145	137
230. Supervízor zákazníckeho centra / 3341004	18	130	130	179	131	118
231. Zvukár / 3521003	9	130	169	169	187	143
232. Vrátač / 8113002	9	130	169	225	133	137
233. Odpočítateľ meracích prístrojov / 9623001	7	130	219	278	187	182
234. Technik kamerových, obrazových, pomocných a pohybových zariadení a prístrojov (grip) / 3521009	7	130	132	140	131	131
235. Iný pracovník v oblasti predaja inde neuvedený / 5249999	460	130	141	158	144	132
236. Operátor stroja na valcovanie kovov / 8121002	17	130	218	200	149	112
237. Chyžná / 9112001	877	129	200	194	113	117
238. Majster (revírnik) v ťažobnom priemysle (okrem elektroúdržby a strojnej údržby) / 3121001	5	129	113	237	156	151
239. Iný riadiaci pracovník (manažér) administratívnych a podporných činností inde neuvedený / 1219999	153	129	137	149	116	116
240. Baník, strojník / 8111002	56	128	126	129	117	125
241. Technik stanice technickej kontroly / 3119025	16	128	115	135	143	118
242. Odborný pracovník pre správu a vymáhanie pohľadávok / 3313003	6	128	105	43	107	108
243. Administratívny pracovník v cestnej doprave (okrem mestskej hromadnej dopravy) / 4323002	14	128	163	175	122	119
244. Montér suchých stavieb / 7123003	78	128	154	154	130	126
245. Odborný pracovník pre verejné obstarávanie / 3323002	12	128	114	147	153	133
246. Operátor poľnohospodárskeho a lesníckeho pojazdného zariadenia inde neuvedený / 8341999	11	128	169	175	157	134
247. Vyšší súdny úradník / 2619009	19	127	85	91	99	117
248. Špecialista energetik projektant, konštruktér / 2151018	7	127	222	242	153	97
249. Pracovník v záložni, veriteľ / 4213000	44	127	126	144	142	129
250. Mechanik počítačových sietí / 7422003	12	127	161	153	142	130
251. Lektor jazyka / 2353002	60	127	116	156	128	108
252. Kvalitár, kontrolór v elektrotechnike, tester / 7543013	74	127	141	162	146	116
253. Chovateľ koní / 6121004	14	127	121	135	124	120
254. Riadiaci pracovník (manažér) služieb v poľnohospodárstve / 1311003	9	127	145	141	148	146
255. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti kultúry / 1431003	9	127	137	180	129	103
256. Riadiaci pracovník (manažér) herne a stávkovej kancelárie / 1431007	8	126	229	190	118	84
257. Poštový doručovateľ a pracovník zásielkových a poštových služieb inde neuvedený / 4412999	268	126	109	131	145	130
258. Obuvník a podobný pracovník inde neuvedený / 7536999	51	126	178	182	125	114
259. Výrobca bižutérie a ozdobných predmetov / 7319008	7	126	181	130	116	121
260. Zubný technik / 3214003	18	126	203	198	140	117
261. Oprávár bicyklov a podobných vozidiel / 7234000	6	126	112	158	165	179
262. Predavač na trhu a v tržnici (okrem rýchleho občerstvenia) / 5211002	18	126	130	156	135	109
263. Vysoký štátny úradník inde neuvedený / 1112999	26	126	103	187	244	158
264. Asfaltér / 7119001	10	126	177	150	151	133

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
265. Poradca a predajca bankových produktov a služieb pre segment stredných klientov a mikropodnikateľov / 2412002	22	125	144	243	201	146
266. Administratívny pracovník v oblasti mzdového účtovníctva / 4313000	80	125	147	148	135	132
267. Pracovník expedície tovaru / 5249003	208	125	145	163	140	134
268. Systémový programátor / 2512001	50	125	103	138	117	113
269. Odborný pracovník v oblasti sociálnej starostlivosti o osoby so zdravotným postihnutím / 3412001	6	125	125	94	98	110
270. Pracovník turistického informačného centra, cestovnej kancelárie a agentúry inde neuvedený / 4221999	12	125	207	269	164	128
271. Iný riadiaci pracovník (manažér) v špecializovaných službách inde neuvedený / 1349999	25	125	121	118	91	97
272. Remeselník spracúvajúci drevo, prútie a podobný materiál inde neuvedený / 7317999	20	125	102	149	137	127
273. Údržbár / 5153003	644	125	143	158	140	129
274. Recepčný (okrem hotelového) / 4226000	379	124	175	190	142	126
275. Operátor poľnohospodárskeho stroja a zariadenia (okrem traktoristu a kombajnistu) / 8341003	13	124	127	153	108	116
276. Dláždč / 7112001	12	124	177	113	104	81
277. Stavebný a prevádzkový elektrikár / 7411001	211	124	179	177	137	126
278. Administratívny pracovník v oblasti štatistiky / 4312001	9	124	118	173	137	137
279. Strojársky technik v oblasti údržby / 3115004	20	124	167	162	126	110
280. Pracovník vo výchove a vzdelávaní v inom predškolskom zariadení / 2342002	8	124	120	171	94	108
281. Herec / 2655001	7	124	110	124	117	113
282. Administratívny pracovník v bankovníctve / 4312002	87	123	102	148	128	120
283. Mechanik klimatizačných a chladiarenských zariadení (do roku 2020); Mechanik, opravár klimatizačných a chladiacich zariadení a tepelných čerpadiel (od roku 2021) / 7127000	21	123	150	218	168	148
284. Vodič dodávky / 8322002	380	123	152	162	133	126
285. Profesionálny rodič (do roku 2020); Profesionálny náhradný rodič (od roku 2021) / 5311003	29	123	76	82	117	126
286. Koordinátor zvárania / 2144008	6	123	174	212	222	146
287. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti reklamy / 1222001	9	123	152	129	120	111
288. Pracovník výdaja jedla / 5246002	73	123	147	163	120	116
289. Pomocný pracovník v potravinárskej výrobe / 9329001	467	123	116	139	135	125
290. Poradca a predajca bankových produktov a služieb pre segment veľkých firemných klientov / 2412003	18	123	108	105	84	80
291. Lekár špecialista inde neuvedený / 2212999	10	123	106	108	138	143
292. Montážny pracovník (operátor) káblových zväzkov / 8212003	724	123	111	142	160	137
293. Operátor stavebných strojov / 8342001	55	123	150	144	120	131
294. Ekonomický analytik, prognostik / 2631002	35	122	163	131	117	105
295. Operátor strojov na výrobu minerálnych vlákien a stavebných materiálov / 8114002	8	122	200	148	82	112
296. Vedúci kancelárie, sekretariátu ústredného štátneho orgánu / 1112012	12	122	156	151	122	125
297. Špecialista na výživu ľudí / 2265003	7	122	275	128	121	104
298. Mechanik, opravár poľnohospodárskych, ťažobných a priemyselných strojov a zariadení inde neuvedený / 7233999	31	122	165	166	135	125
299. Pomocný pracovník pri príprave rýchleho občerstvenia / 9411000	92	122	155	172	141	120
300. Koordinátor opatrovateľských služieb / 3353014	9	121	72	94	72	101
301. Vedúci výkonu fyzickej ochrany (strážna služba) / 5414002	6	121	167	204	242	190
302. Rezač kovov / 7212001	14	121	120	153	142	132
303. Laboratórny diagnostik bez špecializácie / 3212017	7	121	123	114	153	135
304. Pokladník v predajni / 5230003	560	121	152	157	133	122

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
305. Leštič, brúsič a ostrič kovov a nástrojov inde neuvedený / 7224999	83	121	187	171	128	119
306. Predavač a aranžér kvetov / 5223006	110	121	123	161	149	137
307. Pomocný pracovník v kožiarskej a obuvníckej výrobe / 9329003	109	121	144	145	127	120
308. Špecialista predaja stavebného materiálu / 2433003	11	121	132	124	95	92
309. Predavač v obchodnej prevádzke / 5223001	4357	121	132	146	129	122
310. Advokátsky koncipient / 2611003	75	121	174	150	118	91
311. Pracovník telefonického predaja a telemarketingu / 5244002	285	121	124	138	115	119
312. Operátor tkacieho stroja (tkáč) / 8152001	14	121	156	132	178	144
313. Vodný záchranár, plavčík / 5419002	42	120	208	193	123	120
314. Mechanik, opravár železničných koľajových vozidiel a traťových strojov / 7233008	38	120	130	159	152	133
315. Knihovník / 4411000	62	120	121	124	110	109
316. Pomocný pracovník v sklade (skladový manipulants) / 9333004	579	120	127	136	127	117
317. Strojník ťažného stroja v bani / 8111003	6	120	67	72	115	91
318. Inšpektor výkonu fyzickej ochrany (strážna služba) / 5414001	10	120	164	164	139	110
319. Pracovník v poľovníctve / 6224000	7	120	177	188	164	146
320. Špecialista v oblasti počítačových sietí / 2523000	25	120	138	133	103	102
321. Umývač a prípravár motorových vozidiel / 9122000	59	120	163	183	141	113
322. Spracovateľ mäsa a rýb a podobný výrobca inde neuvedený / 7511999	64	120	126	137	145	133
323. Stavebný rozpočtár, kalkulant / 3112002	24	119	127	168	120	134
324. Lakovač, natierač kovových konštrukcií, zariadení, dopravných prostriedkov / 7132006	28	119	128	153	126	131
325. Prípravár a montér kovových konštrukcií / 7214000	83	119	170	177	123	124
326. Farmár samozásobovateľ v živočíšnej výrobe / 6320000	8	119	246	213	133	105
327. Všeobecný administratívny pracovník / 4110000	3762	119	122	143	135	125
328. Metodik účtovníctva / 2411005	6	119	155	142	103	88
329. Kvalitár, kontrolór v stavebníctve / 7543016	7	119	97	80	93	123
330. Krajinný a záhradný architekt inde neuvedený / 2162999	6	119	169	243	157	129
331. Riadiaci pracovník (manažér) ubytovacieho zariadenia inde neuvedený / 1411999	13	119	143	150	136	134
332. Operátor strojov a zariadení vo farmaceutickej výrobe / 8131003	22	119	86	133	120	126
333. Stavebný montážnik jednoduchých stavieb / 7111000	265	118	141	170	142	125
334. Operátor zariadenia na spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny / 8160002	17	118	160	144	113	109
335. Operátor zariadenia v práčovni a čistiarni / 8157000	141	118	143	145	131	120
336. Majster (supervízor) v chemickej výrobe / 3122008	7	118	93	72	143	141
337. Majster (revírnik) strojnej údržby v ťažobnom priemysle / 3121003	6	118	176	115	63	73
338. Pestovateľ rôznorodých plodín / 6114000	37	118	101	122	133	124
339. Kozmetik / 5142001	104	118	141	155	139	130
340. Operátor vysokozdvížneho vozíka / 8344000	306	118	156	154	132	117
341. Brúsič nástrojov / 7224002	60	118	158	157	114	110
342. Ručný balič, plnič / 9321000	1010	118	117	137	124	115
343. Administratívny pracovník v advokátskej kancelárii / 3342002	20	118	99	102	103	101
344. Obkladač / 7122002	40	118	140	156	157	136
345. Operátor zariadenia na výrobu mliečnych výrobkov / 8160004	29	117	107	105	163	135
346. Skladový majster (vedúci skladu) / 3119018	95	117	137	147	109	117
347. Riadiaci pracovník (manažér) výroby v stavebníctve / 1323002	18	117	111	142	148	136
348. Technik požiarnej ochrany / 3112005	15	117	138	174	140	143
349. Stolár a výrobca výrobkov z dreva inde neuvedený / 7522999	210	117	128	146	134	130
350. Mechanik pneuservísu / 7231007	37	117	144	146	153	136
351. Fakturant / 4311001	154	117	108	131	120	117
352. Informátor / 4225000	139	117	131	144	132	125

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
353. Predavač v stánku a na trhu (okrem rýchleho občerstvenia) inde neuvedený / 5211999	59	117	106	139	112	116
354. Majster v stavebníctve / 3123000	65	117	132	147	138	129
355. Technik energetik projektant, konštruktér / 3113026	22	117	140	213	149	121
356. Všeobecný lekár pre deti a dorast (pediater) / 2211001	5	117	131	71	107	114
357. Mechanik, opravár elektrotechnických zariadení / 7421002	29	117	156	151	109	115
358. Iný montážny pracovník inde neuvedený / 8219999	2774	117	141	153	132	121
359. Zubný asistent / 3251001	44	116	106	127	137	136
360. Stavebný klmpiar / 7213001	34	116	242	195	137	127
361. Opatrovateľ v zariadení pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím / 5321001	594	116	120	136	132	124
362. Dozorca, zriadenec v kultúrnom zariadení / 9629004	18	116	121	146	141	117
363. Riadiaci pracovník (manažér) zariadenia školského stravovania / 1412004	17	116	148	115	103	115
364. Masér (okrem maséra v zdravotníctve) / 5142009	106	116	197	210	145	124
365. Cukrár / 7512002	158	116	157	183	141	130
366. Betonár, špecialista na kladenie betónových povrchov a podobný pracovník inde neuvedený / 7114999	24	116	121	139	129	120
367. Pomocný pracovník v sadovníctve a záhradníctve / 9214000	592	116	122	135	125	120
368. Operátor v železničnej doprave / 8312002	10	115	185	190	191	146
369. Odborný pracovník v oblasti úverov a ostatných bankových produktov inde neuvedený / 3312999	32	115	89	134	127	125
370. Špecialista elektrotechnik technológ / 2151001	16	115	155	246	208	142
371. Systémový analytik inde neuvedený / 2511999	37	115	101	162	150	119
372. Špecialista v oblasti reklamy a propagácie / 2431003	21	115	191	178	147	133
373. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti obchodu a marketingu inde neuvedený / 1221999	127	115	116	162	119	116
374. Výkonný riaditeľ / 1120002	94	115	137	155	148	126
375. Hasič inde neuvedený / 5411999	20	115	126	98	93	107
376. Asistent sociálnej práce / 3412004	16	115	89	137	174	135
377. Upratovačka / 9112000	4467	114	116	138	128	118
378. Galvanizér / 8122002	14	114	110	144	126	140
379. Kvalitár, kontrolór textílu a odevov / 7543001	34	114	139	156	124	109
380. Traktorista (poľnohospodárstvo) / 8341002	172	114	122	141	130	121
381. Iný technický špecialista inde neuvedený (okrem špecialistov v oblasti elektrotechnológií) / 2149999	70	114	130	165	143	125
382. Majster (supervízor) v strojárkej výrobe / 3122012	122	114	147	148	122	103
383. Nastavovač CNC strojov / 7223001	204	114	199	187	122	111
384. Operátor lisovacích strojov kovov / 8121008	111	114	155	153	124	115
385. Majster (supervízor) v textilnej a odevnej výrobe / 3122002	21	114	139	117	101	107
386. Strojársky technik kontroly kvality / 3115003	55	114	149	156	129	103
387. Špecialista v oblasti vnútorného auditu / 2421006	20	113	148	165	128	101
388. Obrábač kovov / 7223003	351	113	167	170	119	108
389. Vodič autobusu / 8331001	120	113	182	209	188	141
390. Pomocný pracovník v akvakultúre / 9216000	7	113	138	149	114	114
391. Elektronik inde neuvedený / 3114999	22	113	180	147	114	128
392. Colný deklarant / 3331002	36	113	113	125	108	103
393. Montážny pracovník elektrických a elektronických zariadení inde neuvedený / 8212999	180	113	143	145	125	114
394. Predavač rýchleho občerstvenia / 5246001	105	113	142	169	135	125
395. Banský zámočník / 7222003	5	113	144	157	144	145
396. Odborný pracovník v oblasti účtovníctva inde neuvedený / 3313999	162	112	116	126	114	114
397. Zdravotnícky laborant bez špecializácie / 3212001	41	112	89	120	123	109
398. Odborný administratívny asistent v zdravotníckom zariadení / 3344000	26	112	115	101	154	160

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
399. Operátor šijacieho stroja / 8153000	59	112	117	149	121	111
400. Pomocný pracovník v hutnickej a zlievarenskej výrobe / 9329014	74	112	164	151	117	111
401. Čašník, servírka / 5131001	2834	112	209	205	122	111
402. Finančný kontrolór / 2411004	55	112	80	110	106	107
403. Zvárač a rezač kovov inde neuvedený / 7212999	163	112	181	175	131	116
404. Lakovač a natierač inde neuvedený / 7132999	77	112	129	163	141	123
405. Mechanik, opravár meračích a regulačných zariadení / 7421003	9	112	156	167	145	137
406. Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie / 2221001	6	112	129	119	206	162
407. Farmaceutický laborant bez špecializácie / 3213001	17	112	118	135	124	116
408. Operátor zariadenia na spracovanie a konzervovanie mäsa, mäsových produktov a rýb / 8160001	54	111	111	131	125	123
409. Učiteľ v materskej škole / 2342001	338	111	119	124	108	109
410. Animátor voľného času / 5169002	59	111	145	170	108	114
411. Mechanik a opravár elektrotechnických a elektronických zariadení (okrem informačných a komunikačných technológií) inde neuvedený (do roku 2020); Mechanik a opravár elektrotechnických a elektronických zariadení (okrem IKT) inde neuvedený (od roku 2021) / 7421999	39	111	160	153	124	116
412. Dokumentarista, vedecko-informačný špecialista / 2622003	5	111	138	177	143	121
413. Špecialista ľudských zdrojov (generalista) / 2423001	15	110	151	99	54	73
414. Stavebný zámočník / 7222005	45	110	164	186	152	130
415. Špecialista v oblasti personalistiky inde neuvedený / 2423999	122	110	120	127	110	111
416. Iný umelecký remeselník inde neuvedený / 7319999	14	110	127	141	137	107
417. Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený / 3212999	11	110	153	140	109	110
418. Riadiaci pracovník (manažér) prevádzkového úseku / 1219006	106	110	137	149	108	111
419. Produktový špecialista / 2431007	52	110	167	147	122	99
420. Operátor lyžiarskeho vleku, lanovky / 8343003	23	110	181	241	138	116
421. Pracovník obsluhujúci solárium / 5142006	18	110	115	173	161	139
422. Umelecký keramikár, hrnčiar / 7314001	7	110	119	153	92	89
423. Pracovník pri priehradke na pošte / 4211001	113	109	94	117	153	130
424. Elektrotechnik a energetik inde neuvedený / 3113999	73	109	157	147	142	127
425. Mechanik, opravár strojov a zariadení v energetike / 7233007	19	109	173	160	104	105
426. Vedúci zmeny fyzickej ochrany (strážna služba) / 5414004	14	109	104	126	120	118
427. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti hospodárskej správy a údržby majetku (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti hospodárskej správy a údržby majetku (facility manažér) (od roku 2021) / 1219003	18	109	118	132	116	123
428. Strojársky špecialista v oblasti údržby / 2144006	13	109	127	156	140	128
429. Inštalatér a potrubár inde neuvedený / 7126999	49	109	172	191	152	135
430. Špecialista účtovníka / 2411002	185	109	132	139	130	115
431. Operátor zariadenia na výrobu potravín a podobných výrobkov inde neuvedený / 8160999	59	109	95	111	105	102
432. Výrobca syra a bryndze / 7513002	10	109	168	219	149	133
433. Šéfkuchár / 3434000	59	109	213	206	105	100
434. Vodič osobného motorového vozidla / 8322001	402	109	158	155	128	115
435. Prevádzkový technik elektroúdržby / 3113003	34	109	167	153	137	127
436. Chemik inde neuvedený (okrem chemického inžinierstva) / 2113999	48	109	120	145	124	120
437. Operátor zariadenia na balenie, fľaškovanie a etiketovanie / 8183000	92	108	106	112	106	112
438. Hotelový recepčný / 4224002	201	108	224	192	108	100
439. Riadiaci pracovník (manažér) v textilnej a odevnej výrobe / 1321002	6	108	161	109	161	124
440. Riadiaci pracovník (manažér) obstarávania / 1219002	11	108	187	154	135	139
441. Stavebný prípravár / 3112003	96	108	162	156	104	109
442. Pracovník fyzickej ochrany majetku (strážnik) / 5414005	699	108	122	153	149	125

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
443. Špecialista predaja produktov a služieb (okrem informačných a komunikačných technológií) inde neuvedený (do roku 2020); Špecialista predaja produktov a služieb (okrem IKT) inde neuvedený (od roku 2021) / 2433999	50	108	139	138	106	96
444. Úverový špecialista v bankovníctve / 2413031	17	108	93	149	168	127
445. Komunitný pracovník / 3253001	89	108	112	97	111	112
446. Montážny pracovník vo výrobe usní, kožušín a galantérie / 8219001	18	108	119	141	125	110
447. Tréner v športe (okrem trénera športovej školy, triedy) (do roku 2020); Športový tréner (okrem školského trénera) (od roku 2021) / 3422001	53	107	131	196	143	113
448. Omietkar / 7123001	15	107	135	126	89	94
449. Tunelár / 8111005	38	107	110	89	95	109
450. Administratívny pracovník v poisťovníctve / 4312003	64	107	120	138	137	120
451. Pracovník turistického informačného centra / 4221002	8	107	123	120	94	104
452. Stavebný technik kontroly kvality, laborant / 3112001	10	107	144	152	111	108
453. Iný pomocný pracovník inde neuvedený / 9629999	13570	107	121	139	124	114
454. Dispečer osobnej, cestnej dopravy (okrem mestskej hromadnej dopravy) / 3119004	64	107	137	146	119	114
455. Strojársky špecialista vo výskume a vývoji / 2144001	7	107	214	174	132	108
456. Odborný pracovník pre investičnú činnosť v poisťovníctve / 3311003	10	107	114	110	101	97
457. Elektromechanik (okrem banského) / 7412001	232	107	140	155	124	106
458. Správca bytových, administratívnych a priemyselných objektov / 5153002	60	106	137	138	113	111
459. Projektový špecialista (projektový manažér) / 2421003	234	106	136	156	150	128
460. Finančný riaditeľ (ekonomický riaditeľ) / 1211001	58	106	129	147	117	94
461. Administratívny pracovník v doprave inde neuvedený / 4323999	44	106	130	166	121	113
462. Baník / 8111001	172	106	98	110	113	114
463. Poradca klientov, predajca bankových produktov pri priehradkách / 4211003	165	106	114	140	123	108
464. Iný pomocný administratívny pracovník inde neuvedený / 4419999	1690	106	118	149	130	116
465. Záhradník a pestovateľ kvetov, florista (do roku 2020); Záhradník a pestovateľ okrasných rastlín a drevín (od roku 2021) / 6113002	85	106	116	123	111	105
466. Servisný a prevádzkový pracovník telekomunikačných zariadení / 7422002	37	106	141	170	127	121
467. Inštruktör, cvičiteľ športových rekreačných aktivít inde neuvedený / 3423999	21	106	191	193	156	128
468. Sociálny psychológ / 2634005	7	106	135	95	63	73
469. Iný kvalifikovaný stavebný pracovník a remeselník inde neuvedený / 7119999	850	105	122	140	122	112
470. Administratívny pracovník v oblasti práva inde neuvedený / 3342999	34	105	95	141	107	109
471. Spracovateľ ovocia a zeleniny / 7514001	88	105	118	140	124	111
472. Učiteľ základnej školy / 2341002	451	105	107	104	115	115
473. Pomocný pracovník v strojárkej (automobilovej) výrobe / 9329013	464	105	120	131	116	109
474. Špecialista v oblasti mzdového účtovníctva / 2411009	12	105	135	176	171	124
475. Technik vozového parku / 3119020	12	105	100	113	105	104
476. Vozmajster / 8312005	6	105	179	311	302	202
477. Mechanik, opravár textilných a odevných strojov / 7233004	8	105	73	122	156	97
478. Správca objektov inde neuvedený / 5153999	131	105	130	138	132	115
479. Strojársky špecialista konštruktér, projektant / 2144003	82	105	151	188	135	108
480. Riadiaci pracovník (manažér) kaviarne a baru / 1412002	10	105	197	144	110	69
481. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti obchodu (obchodný riaditeľ) / 1221001	238	105	112	130	114	104
482. Inštruktör fitness / 3423003	19	104	123	209	194	156
483. Strojársky technik inde neuvedený / 3115999	82	104	165	174	120	106
484. Autokarosár / 7213002	14	104	158	201	173	133
485. Kuchár (okrem šéfkuchára) / 5120000	1535	104	202	199	119	106

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
486. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti výskumu a vývoja inde neuvedený / 1223999	18	104	116	168	103	90
487. Odborný pracovník mzdovej agentúry (mzdový účtovník) / 3313001	153	104	120	134	126	116
488. Veterinárny lekár terénnej a ambulantnej praxe / 2250001	10	103	128	95	89	93
489. Cestovinnár / 7512004	9	103	66	100	126	119
490. Kopáč / 9313001	90	103	125	147	142	131
491. Žeriavník / 8343001	80	103	142	168	122	105
492. Pomocný pracovník v živočíšnej výrobe / 9212000	426	103	103	125	116	111
493. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti zdravotnej starostlivosti inde neuvedený / 1342999	11	103	83	113	124	121
494. Web dizajnér (do roku 2020); Webový dizajnér (od roku 2021) / 2166003	10	103	38	120	160	142
495. Operátor linky pre výrobu výrobkov z papiera / 8143002	25	103	101	124	106	114
496. Hlavný účtovník / 2411001	190	103	126	128	115	105
497. Strojník a zoraďovač sklárskych zariadení / 8181003	14	103	114	147	129	114
498. Odborný poradca, predajca bankových produktov a služieb / 3312001	89	102	115	151	119	111
499. Chovateľ ošípaných / 6121002	27	102	104	115	157	134
500. Montážny pracovník gumárenských, plastových výrobkov (do roku 2020); Montážny pracovník v chemickej, gumárskej a plastikárskej výrobe (od roku 2021) / 8219003	232	102	129	154	137	118
501. Pomocný pracovník v textilnej a odevnej výrobe / 9329002	308	102	114	118	101	100
502. Zámočník, nástrojár a podobný pracovník inde neuvedený / 7222999	548	102	158	166	119	107
503. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti ľudských zdrojov inde neuvedený / 1212999	59	102	169	128	108	103
504. Strojársky technolog (okrem zvarovania) / 3115001	17	102	136	217	168	104
505. Marketingový špecialista / 2431001	159	102	120	124	97	98
506. Zberač odpadu a druhotných surovín inde neuvedený / 9611999	70	102	120	150	136	119
507. Pracovník príjmu tovaru / 5249002	19	102	88	99	118	117
508. Operátor zariadenia na výrobu papiera / 8171004	20	102	86	123	117	93
509. Operátor zariadenia na úpravu kožušín a kože / 8155000	17	102	82	141	150	123
510. Vychovávateľ (okrem vychovávateľa pre deti so špeciálnymi potrebami) (do roku 2020); Vychovávateľ (okrem vychovávateľa pre osoby so špeciálnymi potrebami) (od roku 2021) / 2359005	147	102	110	127	116	111
511. Autoelektrikár / 7412002	27	101	158	151	127	118
512. Ošetrovateľ koní / 5164003	30	101	124	171	131	117
513. Nákupca, odborný pracovník pre materiálové zabezpečenie a zásobovanie / 3323001	283	101	131	141	116	102
514. Triedič zásielok / 4412002	40	101	127	152	141	128
515. Pomocný pracovník údržby budov a areálov / 9622000	772	100	114	135	116	109
516. Aplikačný programátor / 2514000	98	100	114	143	128	111
517. Obchodný sprostredkovateľ / 3324000	468	100	119	136	116	103
518. Montážny pracovník (operátor) elektronických zariadení / 8212002	476	100	129	135	113	105
519. Zoológ / 2131006	6	100	92	62	53	62
520. Pracovník údržby lesných stavieb v lesnom hospodárstve / 6210004	10	100	169	164	185	141
521. Pracovník fyzickej ochrany pultu centralizovanej ochrany (člen zásahovej skupiny) (do roku 2020); Pracovník zásahovej skupiny pultu centrálnej ochrany (od roku 2021) / 5414008	6	100	135	92	98	76
522. Odborný pracovník, aprobant a metodik exekučnej agentúry / 3353007	6	100	79	160	118	79
523. Farmár samozásobovateľ v zmiešanom hospodárstve / 6330000	17	100	90	145	98	86
524. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti stratégie a plánovania inde neuvedený / 1213999	20	100	120	152	112	97
525. Vedúci objektu fyzickej ochrany (strážna služba) / 5414003	10	100	130	152	82	79
526. Riadiaci zdravotnícky pracovník – sestra / 1342003	16	100	123	122	103	96
527. Riaditeľ zariadenia sociálnych služieb pre starších ľudí / 1343001	5	100	65	75	79	95

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
528. Hlavný pokladník v obchodnej prevádzke / 5230001	33	100	114	110	110	112
529. Operátor zariadenia na výrobu liehovín / 8160013	13	100	98	109	61	66
530. Operátor dát / 4132000	43	100	126	143	98	93
531. Fyzioterapeutický asistent inde neuvedený / 3255999	29	100	102	104	100	104
532. Špecialista štatistik (okrem menovej a finančnej štatistiky) / 2120005	6	100	70	75	110	128
533. Technik v poľnohospodárstve a potravinárstve inde neuvedený / 3142999	12	100	170	198	142	127
534. Administratívny pracovník v účtovníctve inde neuvedený / 4311999	243	100	130	138	126	114
535. Technický pracovník cestnej infraštruktúry / 3119005	7	100	96	108	151	105
536. Chemický špecialista vo výskume a vývoji / 2145002	5	100	95	117	104	101
537. Majster (supervízor) vo výrobe stavebných materiálov / 3122010	10	100	140	143	107	99
538. Špecialista elektronických zariadení / 2152000	8	100	137	104	118	121
539. Lektor umenia / 2355001	8	100	116	143	110	94
540. Elektromontér a opravár elektrického vedenia / 7413001	95	100	167	155	131	111
541. Zubný lekár inde neuvedený / 2261999	6	100	127	137	84	67
542. Záhradník krajinnár / 6113003	58	100	151	126	126	117
543. Smetiar / 9611001	47	99	126	148	127	119
544. Finančný agent / 2412004	189	99	109	141	108	101
545. Masér v zdravotníctve / 3255001	31	99	143	174	128	113
546. Pouličný predavač jedla / 5212000	28	99	136	140	100	107
547. Murár / 7112002	1053	99	124	145	121	110
548. Stavebný projektant / 3112006	47	99	147	143	133	117
549. Technik v oblasti telekomunikačných zariadení / 3522000	41	99	124	134	114	107
550. IT architekt, projektant / 2511002	22	98	151	115	101	88
551. Farmaceut špecialista v lekárenstve / 2262004	19	98	57	136	184	134
552. Pestovateľ stromových a kríkových plodín inde neuvedený / 6112999	17	98	133	133	119	123
553. Predavač inde neuvedený / 5223999	3367	98	125	138	114	104
554. Tlačiar, operátor tlače / 7322000	76	98	160	155	102	94
555. Programátor CNC strojov / 3115006	29	98	188	198	136	110
556. Strojný zámočník (okrem banského) / 7222001	188	98	171	187	129	104
557. Riadiaci pracovník (manažér) reštauračného zariadenia inde neuvedený / 1412999	30	98	163	153	119	93
558. Riadiaci pracovník (manažér) hotela, botela a motela / 1411001	30	98	207	170	93	103
559. Tlmočník cudzích jazykov / 2643002	24	98	120	122	94	102
560. Majster (supervízor) v elektrotechnickej výrobe / 3122016	28	97	80	87	73	81
561. Farmár samozásobovateľ v rastlinnej výrobe / 6310000	14	97	111	120	126	93
562. Zdravotná sestra inde neuvedená / 3221999	378	97	119	124	120	112
563. Riadiaci pracovník (manažér) ľudských zdrojov (personálny riaditeľ) / 1212001	60	97	92	102	101	104
564. Riadiaci pracovník (manažér) v poštových službách / 1324009	25	97	85	88	157	112
565. PLC programátor / 2151020	13	97	146	147	105	82
566. Lyžiarsky inštruktor / 3423001	26	97	218	182	67	79
567. Nastavovač priemyselných robotov / 7223002	36	97	157	162	138	114
568. Mechanik, opravár poľnohospodárskych strojov a zariadení / 7233001	48	97	104	109	108	91
569. Operátor stroja na pletenie (pletiar) / 8152002	40	97	95	114	81	87
570. Technik bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci / 3119021	18	97	183	174	166	132
571. Obchodný zástupca / 3322000	1033	97	129	141	113	102
572. Špecialista v oblasti účtovníctva a finančnej kontroly inde neuvedený / 2411999	31	97	151	148	141	107
573. Pracovník riadenia železničnej dopravy (posunovač, signalista, výhybkár, dozorca výhybiek, hradlár, hlásič, závorár) / 8312001	40	97	71	120	107	91
574. Sociálny pedagóg / 2359002	12	97	103	104	134	111
575. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti cenotvorby / 1211005	10	96	113	152	103	92
576. Jadrár / 7211002	11	96	113	112	83	88

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
577. Špecialista v oblasti sociálnej práce a poradenstva inde neuvedený / 2635999	9	96	55	91	55	72
578. Špecialista plánovania výroby / 2141045	37	96	117	147	127	97
579. Automechanik nákladných motorových vozidiel / 7231003	47	96	160	163	128	109
580. Stevard v osobnej železničnej doprave / 5112002	16	96	156	204	143	106
581. Iný operátor strojov na výrobu výrobkov z textilu, kože a kožušiny inde neuvedený / 8159999	126	96	111	119	97	95
582. Odborný pracovník v zdravotníctve inde neuvedený / 3259000	24	96	120	139	138	118
583. Sekretárka / 4120000	167	96	104	130	128	112
584. Dispečer, výpravca v železničnej doprave / 3119001	19	96	106	93	116	112
585. Záhradník a pestovateľ jedlých húb, aromatických a liečivých rastlín / 6113004	13	96	74	116	125	123
586. Sanitár / 5329001	239	96	101	122	117	108
587. Inštalatér / 7126001	118	96	145	147	121	113
588. Iný dispečer (technik procesu výroby) inde neuvedený / 3139999	94	95	138	147	100	94
589. Autolakovník / 7132001	40	95	111	135	102	99
590. Odborný pracovník verejnej správy pre prípravu, riadenie a kontrolu projektov / 3359007	12	95	94	138	112	91
591. Riadiaci pracovník (manažér) v cestnej doprave (okrem mestskej hromadnej dopravy) / 1324003	14	95	161	149	134	110
592. Hlavný projektový manažér / 1213004	120	95	136	146	128	109
593. Pracovník v ťažbovej činnosti v lesníctve, pilčík / 6210001	175	95	128	142	124	112
594. Kvalitár, kontrolór v strojárkej výrobe / 7543012	232	95	148	148	120	95
595. Špecialista personálnej administratívy a zamestnaneckých vzťahov / 2423005	49	95	126	122	105	102
596. Sklenár / 7125001	14	95	116	97	90	90
597. Chovateľ hovädzieho dobytku, oviec a kôz / 6121001	197	95	115	128	112	103
598. Mäsiar, údenár / 7511002	188	95	124	126	114	98
599. Nastavovač a operátor drevoobrábacieho stroja / 7523000	66	95	108	134	99	97
600. Delegát cestovnej kancelárie / 5113004	18	95	197	124	45	83
601. Pomocný pracovník v rastlinnej výrobe / 9211000	623	95	102	119	119	105
602. Pomocný pracovník v poľovníctve / 9215002	46	94	92	97	85	90
603. Vodič vozidla na ručný alebo nožný pohon / 9331000	24	94	114	145	148	109
604. Krajčír technickej konfekcie / 7318005	8	94	150	211	164	133
605. Operátor stroja na výrobu výrobkov z gumy / 8141000	120	94	136	138	124	104
606. Opatrovateľ a asistent pre domácu starostlivosť pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím inde neuvedený / 5322999	678	94	128	131	121	105
607. Databázový analytik / 2521003	14	94	195	182	139	103
608. Tréner športovej školy a tréner športovej triedy (do roku 2020); Školský tréner (od roku 2021) / 3422004	11	94	129	190	144	102
609. Tesár / 7115001	276	94	153	148	116	105
610. Operátor zariadenia v chemickej výrobe (okrem gumy, plastov a farmaceutickej výroby) / 8131001	40	93	107	114	98	106
611. Prevádzkový zámočník (údržbár) / 7222002	256	93	139	150	109	97
612. Pracovník zabezpečujúci starostlivosť o zvieratá inde neuvedený / 5164999	69	93	105	118	109	101
613. Predajca motorových vozidiel / 5223011	79	93	153	147	138	117
614. Technik prevádzky informačných technológií (do roku 2020); Technik prevádzky IT (od roku 2021) / 3511001	42	93	97	103	107	97
615. Pracovník stráže prírody a lesnej stráže / 5419001	5	93	70	98	100	82
616. Odborný pracovník súčinnosti v sociálnom zabezpečení / 3353004	6	93	117	125	94	84
617. IT konzultant / 2511001	78	93	138	163	128	106
618. Riadiaci pracovník (manažér) v logistike / 1324008	62	93	124	132	103	86
619. Audítora / 2411003	17	93	81	130	150	101

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
620. Odborný pracovník v oblasti sociálnej starostlivosti o staršie osoby / 3412002	10	93	94	89	80	81
621. Chovateľ a cvičiteľ psov, psovod / 5164005	10	93	130	111	116	101
622. Príslušník Policajného zboru služby dopravnej polície / 5412003	7	93	58	118	75	81
623. Inšpektor hygieny, životného prostredia a zdravia pri práci inde neuvedený / 3257999	7	92	123	162	63	81
624. Asistent ošetrovateľa v zariadení pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím / 5321002	49	92	113	119	134	112
625. Finančný poradca / 2412001	137	92	119	134	114	102
626. Riadiaci pracovník (manažér) pre starostlivosť o zákazníkov / 1222002	26	92	138	153	123	95
627. Elektromontér trakčnej siete / 7413003	14	92	118	149	96	99
628. Kamenár / 7113000	66	92	131	132	86	90
629. Stavebný stolár / 7115002	77	92	126	134	112	104
630. Operátor strojov v nábytkárskej výrobe / 8172004	30	92	108	121	102	95
631. Pomocný pracovník v elektrotechnickej výrobe / 9329015	154	92	112	122	108	101
632. Prednosta mestského, miestneho a obecného úradu (do roku 2020); Prednosta obecného úradu, mestského úradu, miestneho úradu a spoločného obecného úradu (od roku 2021) / 1113005	15	92	75	151	93	76
633. Špecialista na bankové karty, platobný styk a zúčtovanie obchodov / 2413015	8	92	142	134	128	124
634. Montážny pracovník vo výrobe nábytku / 8219004	102	92	150	149	111	101
635. Krajčír (okrem umeleckého) / 7531001	455	92	108	128	109	98
636. Prekladateľ cudzích jazykov / 2643001	39	92	105	151	130	102
637. Predvážač tovaru (promotér) / 5242000	26	91	158	152	118	109
638. Asistent ošetrovateľa starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím osoby v domácnosti, v teréne / 5322002	34	91	104	116	112	109
639. Nástrojár / 7222004	87	91	138	153	103	92
640. Organizátor spoločenských podujatí / 3332003	35	91	158	140	83	74
641. Špecialista v oblasti ekonómie inde neuvedený / 2631999	141	91	110	126	108	110
642. Opatrovateľ detí v domácnosti a teréne / 5311002	72	91	117	167	129	107
643. Špecialista kontroly, hygieny, kvality a bezpečnosti v potravinárskej výrobe / 2141003	5	91	104	210	269	155
644. Vedúci strediska v poľnohospodárstve / 3142001	12	91	66	97	104	121
645. Prevádzkar ubytovacieho, stravovacieho zariadenia / 5151001	202	91	127	141	113	108
646. Archivár / 2621001	25	91	120	130	131	113
647. Stolár, výrobca nábytku / 7522001	253	91	136	145	111	102
648. Opatrovateľ detí v zariadeniach / 5311001	39	91	129	157	159	127
649. Zvárač kovov / 7212002	282	90	154	154	109	96
650. Pomocný vychovávateľ / 5312000	199	90	93	100	102	96
651. Revízny technik / 3119017	15	90	196	236	126	119
652. Pekár / 7512001	384	90	108	126	111	102
653. Technik užívateľskej podpory informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Technik užívateľskej podpory IKT (od roku 2021) / 3512000	15	90	113	129	92	112
654. Aranžér, dekoratér / 3432002	46	90	105	122	113	107
655. Pomocný pracovník v chemickej výrobe / 9329008	26	90	97	108	96	85
656. Pracovník herne / 4212005	136	90	224	210	117	98
657. Analytik v oblasti riadenia a organizácie práce inde neuvedený / 2421999	46	90	137	109	103	89
658. Odborný pracovník správy miestnych daní a poplatkov / 3352006	6	90	147	48	64	56
659. Vrátnik / 9629005	241	90	119	140	130	102
660. Pomocný pracovník v lesníctve / 9215001	1045	90	112	113	100	97
661. Šička v kožiarskej a obuvníckej výrobe / 7533002	188	90	119	133	106	88
662. Klampiar (okrem stavebného klampiara a karosára) / 7213003	56	90	133	144	115	101
663. Právnik (v podniku, inštitúcii, organizácii) / 2611001	59	90	88	126	109	101

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
664. Pracovník kontaktného informačného centra inde neuvedený / 4222999	29	90	126	136	118	105
665. Operátor telefónnej ústredne / 4223000	113	90	115	133	114	101
666. Žurnalista, redaktor a špecialista v žurnalistike inde neuvedený / 2642999	41	89	134	157	122	117
667. Strihač textilu / 7532002	56	89	108	159	136	101
668. Kariérový sprievodca, konzultant / 3412007	21	89	158	161	110	91
669. Daňový špecialista / 2411007	13	89	103	71	111	95
670. Strategický nákupca / 2422013	16	89	157	151	105	99
671. Pracovník v oblasti súkromnej bezpečnosti inde neuvedený / 5414999	194	89	104	129	118	99
672. Administratívny pracovník v oblasti štatistiky, finančníctva, poisťovníctva inde neuvedený / 4312999	41	89	99	119	134	116
673. Zapisovateľ, pracovník pre spracovanie textov inde neuvedený / 4131999	17	89	86	108	61	62
674. Špecialista v oblasti priemyslu a výroby inde neuvedený / 2141999	22	89	112	114	108	95
675. Nastavovač a obsluha kovoobrábачích strojov inde neuvedený / 7223999	242	89	134	142	96	88
676. Riadiaci pracovník (manažér) kúpeľov a wellness / 1439008	5	89	104	159	125	100
677. Montážny pracovník (operátor) elektrických zariadení / 8212001	165	89	117	130	105	100
678. Železiar v stavebníctve / 7114001	53	89	147	127	95	90
679. Technik počítačových sietí a systémov / 3513000	77	88	103	134	108	97
680. Mechanik, opravár strojov a zariadení na ťažbu nerastných surovín / 7233006	6	88	113	157	120	89
681. Vysekávač kožiarskych a obuvníckych materiálov / 8156002	8	88	211	227	132	70
682. Pracovník kontroly cien / 5249006	7	88	195	143	111	78
683. Operátor zariadenia na spracovanie dreva inde neuvedený / 8172999	91	88	108	117	94	86
684. Iný pedagogický a odborný pracovník vo výchove a vzdelávaní inde neuvedený / 2359999	71	88	107	86	93	93
685. Špecialista v ošetrovatelstve inde neuvedený / 2221999	23	88	139	152	168	144
686. Šička odevnej a technickej konfekcie / 7533001	1046	88	102	116	111	98
687. Zdravotnícky záchranár inde neuvedený / 3258999	13	88	44	68	85	109
688. Opatrovateľ starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím v domácnosti, v teréne / 5322001	835	87	116	128	129	104
689. Porážač, vykosťovač / 7511001	29	87	87	123	109	106
690. Iný pracovník v osobných službách inde neuvedený / 5169999	130	87	121	142	120	101
691. Športový rozhodca / 3422002	10	87	144	106	97	98
692. Vizážista, kolorista / 5142005	6	87	179	169	188	150
693. Hypotekárny špecialista v bankovníctve / 2413029	13	87	78	186	107	102
694. Pracovník v lesníctve inde neuvedený / 6210999	226	87	127	125	103	94
695. Stavebný technik inde neuvedený / 3112999	87	87	116	128	106	96
696. Ovocinár / 6112002	18	87	113	139	109	110
697. Operátor stroja na výrobu obuvníckych polotovarov / 8156001	12	86	137	173	107	93
698. Riadiaci pracovník (manažér) pre oblasť vzdelávania a rozvoja pracovníkov / 1212004	12	86	150	113	92	79
699. Operátor zariadení prípravy vsádzky vo valcoviach / 8121010	13	86	80	134	78	68
700. Doručovateľ zásielok, poštár / 4412001	206	86	102	122	119	106
701. Pomocný pracovník vo vodárenstve / 9312002	32	86	137	156	120	99
702. Obchodník v malom obchode, butíku / 5221000	117	86	112	123	94	88
703. Odborný pracovník verejnej správy v oblasti kultúry / 3359021	8	86	77	73	68	83
704. Majster (supervízor) v hutníctve / 3121004	18	86	247	154	41	44
705. Apretovač / 8121013	24	86	141	152	105	104
706. Cukrovinkár / 7512003	17	86	105	156	128	108
707. Žehliar / 9121003	39	86	101	113	91	80
708. Grafický dizajnér (grafik) / 2166001	138	86	127	148	112	94
709. Kameraman / 3521007	12	86	131	104	105	92
710. Technik v logistike a poštových službách / 3119010	8	86	130	161	226	140
711. Lepič, odstraňovač plagátov a propagačných materiálov / 9510001	8	86	107	141	133	103

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
712. Špecialista v oblasti stratégie a rozvoja inde neuvedený / 2422999	6	86	50	48	54	75
713. Zlatník, klenotník / 7313001	15	85	183	171	104	92
714. Správca informačného systému / 2522001	50	85	123	137	135	107
715. Montážny pracovník vo výrobe obuvi / 8219002	26	85	176	182	136	116
716. Agent a disponent prepravy / 3331001	98	85	129	141	99	93
717. Operátor stroja na manipuláciu, skracovanie a triedenie dreva / 8172001	21	85	90	106	95	97
718. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti financií inde neuvedený / 1211999	92	85	104	128	120	101
719. Servisný a prevádzkový pracovník informačných technológií (IT) (do roku 2020); Servisný a prevádzkový pracovník IT (od roku 2021) / 7422001	63	84	146	131	106	91
720. Majster (supervízor) v priemyselnej výrobe inde neuvedený / 3122999	95	84	121	137	102	93
721. Operátor výrobných a rozvodných energetických zariadení / 3131007	106	84	114	117	107	95
722. Starosta, zástupca starostu / 1113002	128	84	57	44	25	47
723. Špecialista pre riadenie operačných rizík v bankovníctve / 2413004	5	84	90	79	110	115
724. Kováč inde neuvedený / 7221999	26	84	136	151	121	98
725. Kvalitár, kontrolór v sklárskej výrobe / 7543008	6	83	136	89	88	80
726. Ťahač skleneného vlákna / 8181001	6	83	83	138	204	134
727. Riadiaci zdravotnícky pracovník – zdravotnícky laborant / 1342007	6	83	144	148	141	127
728. Farmaceutický reprezentant / 2433001	39	83	90	78	71	82
729. Odborný administratívny asistent / 3343000	1470	83	108	127	111	93
730. Prevádzkar (supervízor) upratovacích a prevádzkových služieb v kanceláriách, hoteloch a podobných zariadeniach inde neuvedený / 5151999	105	83	151	158	107	95
731. Opatrovateľ pre deti inde neuvedený / 5311999	62	83	119	137	107	94
732. Odborný pracovník verejnej správy pre ochranu životného prostredia / 3359024	14	83	83	68	83	77
733. Operátor zariadenia na výrobu kakaia, čokolády a cukrovínok / 8160008	23	83	69	95	88	87
734. Riadiaci pracovník výskumnej inštitúcie / 1223001	9	83	89	109	101	84
735. Mechanik a opravár leteckých motorov a zariadení / 7232001	9	83	117	172	107	121
736. Pracovník tvorby a kontroly vystavenia tovaru / 5249004	8	83	172	195	132	109
737. Riadiaci pracovník (manažér) prevádzky informačných technológií (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) prevádzky IT (od roku 2021) / 1330002	19	83	104	124	60	67
738. Pomocný pracovník vo výrobe inde neuvedený / 9329999	3610	83	115	121	100	90
739. Stavbyvedúci / 2142004	90	82	106	143	118	106
740. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti účtovníctva a financovania / 1211002	50	82	106	112	109	92
741. Odborný pracovník pre likvidáciu poisťných udalostí / 3315002	7	82	86	146	96	80
742. Vedúci obchodnej prevádzky / 5222000	704	82	108	118	105	92
743. Asistent stavbyvedúceho / 3112007	15	82	125	128	91	83
744. Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený / 5329999	100	82	100	113	112	94
745. Technický špecialista v logistike / 2149020	37	82	144	155	83	74
746. Čistič kanalizačných zariadení / 9312003	15	82	94	88	86	88
747. Pestovateľ a chovateľ v zmiešanom hospodárstve / 6130000	44	82	83	113	95	95
748. Pracovník cestovnej kancelárie, agentúry / 4221001	59	82	208	218	103	88
749. Pomocný pracovník v sklárskej výrobe / 9329009	42	82	127	129	103	89
750. Stavebný špecialista výstavby budov / 2142007	23	82	132	120	112	76
751. Turistický sprievodca inde neuvedený / 5113999	18	82	130	157	113	114
752. Zametač / 9613002	69	82	111	126	119	93
753. Operátor stroja na výrobu vlákien a pradiarenských výrobkov inde neuvedený / 8151999	31	81	119	164	117	85
754. Pokladník, predavač lístkov inde neuvedený / 5230999	99	81	121	131	106	94
755. Operátor ťažkej mechanizácie / 8342002	14	81	164	168	92	77
756. Správca daňovej agentúry (do roku 2020); Odborný pracovník v oblasti správy daní (od roku 2021) / 3352001	12	81	118	130	101	83
757. Farmaceutický laborant inde neuvedený / 3213999	34	81	115	128	128	118

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
758. Predavač mäsa a rýb / 5223003	109	81	115	116	92	85
759. Riadiaci pracovník (manažér) riešení informačných technológií (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) riešení IT (od roku 2021) / 1330001	12	80	123	175	127	108
760. Špecialista kontroingu / 2421005	14	80	123	109	117	119
761. Operátor stroja na rezanie dreva / 8172006	24	80	96	112	91	86
762. Riadiaci pracovník (manažér) pre oblasť nábora a výberu pracovníkov / 1212002	16	80	90	172	121	91
763. Špecialista riadenia systému kvality / 2421002	19	80	142	162	102	80
764. Operátor pojazdných viacoperačných lesných strojov na spracovanie dreva / 8341005	7	80	93	101	91	92
765. Technik technickej kontroly a diagnostiky v elektrotechnike a energetike / 3113007	13	80	160	164	113	81
766. Pomocný pracovník v energetike (výrobe a distribúcií elektriny, tepla a plynu) / 9329016	10	80	116	130	160	118
767. Krajinný a záhradný architekt (okrem autorizovaného) / 2162001	6	80	96	81	102	98
768. Záhradník a pestovateľ sadbového materiálu / 6113001	97	80	119	126	104	89
769. Riadiaci pracovník (manažér) personálnej administratívy a zamestnaneckých vzťahov / 1212005	42	79	122	135	96	84
770. Odborný asistent vysokej školy / 2310003	37	79	79	116	144	103
771. Odborný pracovník pre predaj poisťných produktov a služieb / 3321001	24	79	83	103	103	93
772. Viazáč bremien / 9333002	34	79	139	126	88	82
773. Krupiér v kasíne / 4212003	170	79	262	182	106	85
774. Špecialista technológ vo výrobe nábytku, spracovaní dreva a výrobe drevených konštrukcií / 2141018	7	79	93	122	48	41
775. Riadiaci pracovník (manažér) výskumu, vývoja a technického rozvoja vo výrobe / 1223002	13	79	174	120	110	75
776. Odborný pracovník pokladničnej služby v bankovníctve / 3312003	10	78	189	162	90	113
777. Špecialista v rastlinnej výrobe (do roku 2020); Špecialista v rastlinnej výrobe, agronóm (od roku 2021) / 2132001	9	78	67	102	146	135
778. Elektroinžinier projektant (do roku 2020); Špecialista elektrotechnik projektant (od roku 2021) / 2151004	7	78	181	185	175	120
779. Sprievodca v cestovnom ruchu (okrem regionálneho sprievodcu) / 5113002	10	78	274	163	92	87
780. Odborný pracovník v oblasti sociálnych služieb / 3412005	24	78	133	137	116	101
781. Rušňovodič v železničnej doprave / 8311001	24	78	97	172	154	105
782. Lešenár / 7119002	49	78	132	147	129	105
783. Špecialista v oblasti reklamy a marketingu inde neuvedený / 2431999	68	77	114	140	109	91
784. Výrobca konštrukčných dosiek z dreva / 7521001	23	77	80	90	63	64
785. Právny asistent / 3411001	21	77	83	106	56	76
786. Stolár, výrobca drevených konštrukcií / 7522003	18	77	98	137	93	80
787. Špecialista pre likvidáciu poisťných udalostí / 2413012	8	77	115	118	80	73
788. Manipulačný pracovník inde neuvedený / 9333999	5634	77	104	113	99	87
789. Odborný pracovník v oblasti sociálnej starostlivosti inde neuvedený / 3412999	44	77	85	100	89	90
790. Chovateľ hospodárskych zvierat inde neuvedený / 6121999	87	77	102	123	115	91
791. Kvalitár potravín a nápojov / 7515002	11	77	100	72	106	88
792. Operátor stroja na výrobu technického textilu / 8159001	26	77	93	97	74	83
793. Podlahár / 7122001	28	77	129	168	132	109
794. Spracovateľ hrozna, vinár / 7514008	9	77	119	177	155	135
795. Elektroinžinier a špecialista energetik inde neuvedený / 2151999	16	77	112	145	84	84
796. Prevádzkový pracovník obsluhy a údržby vodovodnej siete / 7126003	10	76	93	102	100	89
797. Operátor kódovania a spracovania údajov / 4413002	6	76	194	175	37	42
798. Operátor parného stroja a kotla (kurič) / 8182000	149	76	103	115	111	88
799. Pomocný pracovník v celulózo-papierenskej výrobe / 9329006	30	76	123	139	123	107

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
800. Operátor zariadenia na výrobu nealkoholických nápojov / 8160014	8	76	314	211	61	55
801. Pracovník pri priehradke a podobný pracovník inde neuvedený / 4211999	33	76	113	118	86	79
802. Špecialista v oblasti ochrany životného prostredia (okrem priemyselnej ekológie) inde neuvedený / 2133999	11	76	71	112	125	98
803. Učiteľ jazykovej školy / 2353001	31	76	142	119	105	88
804. Spracovateľ dreva inde neuvedený / 7521999	112	75	107	120	89	78
805. Umývač okien / 9123000	10	74	78	94	69	65
806. Majster (supervízor) v drevospracujúcej výrobe / 3122005	19	74	53	85	67	74
807. Pomocný pracovník v bani / 9311001	27	74	95	96	88	82
808. Riadiaci pracovník (manažér) pri spracovaní dreva a vo výrobe výrobkov z dreva / 1321005	6	74	88	109	133	86
809. Kvalifikovaný čistič stavieb / 7133001	16	74	121	139	111	86
810. Skúšobný technik elektronických zariadení / 3114003	8	74	119	198	147	122
811. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti kontroly / 1219005	39	74	92	102	85	82
812. Riadiaci pracovník (manažér) v doprave, logistike a poštových službách inde neuvedený / 1324999	28	74	116	107	86	76
813. Pomocný pracovník v pouličných službách inde neuvedený / 9510999	106	74	87	111	112	84
814. Pouličný predavač (okrem jedla) inde neuvedený / 9520999	50	74	118	108	94	80
815. Strojársky špecialista v oblasti kvality / 2144005	15	74	266	191	150	109
816. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti investícií / 1213003	11	74	52	81	64	70
817. Pracovník na čistenie verejných priestranstiev / 9613001	2150	73	105	116	98	87
818. Špecialista náboru a výberov pracovníkov / 2423003	7	73	158	132	134	116
819. Tavič / 8121001	19	73	138	196	125	113
820. Odborný pracovník verejnej správy v oblasti školstva / 3359023	6	73	121	123	68	75
821. Lektor vysokej školy / 2310005	8	73	116	94	157	86
822. Špecialista v knihovníctve a v podobných odboroch inde neuvedený / 2622999	7	73	124	153	94	92
823. Pomocný pracovník v zmiešanom hospodárstve / 9213000	343	73	96	105	97	85
824. Pracovník manipulácie s drevom v lesníctve / 6210005	97	73	103	116	99	83
825. Umelecký fotograf / 3431002	6	73	113	150	64	66
826. Iný odborný pracovník verejnej správy inde neuvedený / 3359999	96	72	90	110	96	94
827. Spracovateľ rastlinných produktov inde neuvedený / 7514999	24	72	96	86	76	69
828. Riadiaci pracovník (manažér) obchodnej prevádzky / 1420000	287	72	100	112	91	79
829. Administratívny pracovník vo výrobe / 4322000	63	72	108	117	104	90
830. Umývač inde neuvedený / 9129999	268	72	119	115	81	75
831. Technik v živočíšnej výrobe / 3142003	22	72	114	142	95	68
832. Riadiaci pracovník (manažér) v strojárkej výrobe / 1321012	45	72	146	125	97	72
833. Obuvník prípravár, zvrškár a lepič obuvi / 7536001	179	72	115	96	73	68
834. Klobučník / 7531003	7	71	121	130	56	59
835. Špecialista v oblasti predaja informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Špecialista v oblasti predaja IKT (od roku 2021) / 2434000	28	71	84	117	104	71
836. Špecialista v oblasti hospodárskej správy a údržby majetku (do roku 2020); Špecialista v oblasti hospodárskej správy a údržby majetku (facility špecialista) (od roku 2021) / 2149009	5	71	148	204	127	99
837. Pracovník podateľne / 4415003	31	71	94	90	82	75
838. Operátor stroja na pranie a chemické čistenie textilu / 8154002	8	71	95	134	108	89
839. Riadiaci pracovník (manažér) vo finančníctve a poisťovníctve inde neuvedený / 1346999	9	71	155	146	159	103
840. Vychovávateľ osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami / 2352001	34	71	81	88	90	83
841. Sprostredkovateľ práce a odborný pracovník v oblasti služieb zamestnanosti inde neuvedený / 3333999	24	70	75	89	101	109
842. Riadiaci pracovník (manažér) v potravinárskej výrobe / 1321001	20	70	111	86	68	66

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
843. Pracovník podpory predaja, servisný pracovník vo finančníctve / 4211002	24	70	120	138	112	87
844. Pomocník v domácnosti / 9111000	94	70	102	120	101	85
845. Inštruktor autoškoly / 5165000	11	70	157	99	74	70
846. Dekoratór keramiky a porcelánu / 7316005	6	70	164	100	70	74
847. Palubný sprievodca, stevard v lodnej doprave / 5111002	11	70	321	137	46	54
848. Webový technik / 3514000	14	70	81	120	86	93
849. Zlievač a jadrár inde neuvedený / 7211999	49	70	91	127	106	78
850. Riadiaci pracovník (manažér) pre styk s verejnosťou / 1222003	11	70	141	95	87	74
851. Odborný pracovník v oblasti predaja poistenia inde neuvedený / 3321999	41	70	113	113	101	85
852. Hudobník, spevák a skladateľ inde neuvedený / 2652999	24	69	166	143	92	76
853. Operátor v cestnej infraštruktúre / 3119032	5	69	77	133	105	47
854. Konzultant pre personálny lízing / 3333006	18	69	150	135	96	65
855. Chemický technik inde neuvedený / 3116999	15	69	113	109	89	85
856. Laborant biochemik / 3141001	31	69	92	121	92	86
857. Pracovník správy registratúry / 4415001	24	69	120	112	95	79
858. Betonár / 7114002	89	69	93	119	91	81
859. Poddôstojník ozbrojených síl inde neuvedený / 0210999	7	68	80	54	51	65
860. Uvádzač, biletár v kultúrnom zariadení / 9629003	6	68	97	156	128	108
861. Príslušník polície inde neuvedený / 5412999	26	68	102	107	80	74
862. Lektor, sprievodca v múzeu, galérii / 5113005	28	68	118	96	86	82
863. Odborný a technický pracovník v galérii, múzeu, knižnici, archíve inde neuvedený / 3433999	19	68	93	126	78	72
864. Strojársky špecialista inde neuvedený / 2144999	40	68	121	144	114	83
865. Finančný analytik a špecialista v oblasti finančníctva, poisťovníctva a ostatných finančných služieb inde neuvedený / 2413999	84	68	90	96	85	77
866. Výrobca a opravár presných prístrojov inde neuvedený / 7311999	6	68	38	43	60	66
867. Iný technik vo fyzikálnych, technických vedách a doprave inde neuvedený / 3119999	47	68	103	109	100	86
868. Správca domácnosti, gazdiná / 5152000	16	68	92	134	75	74
869. Dekoratór skla / 7316002	14	67	80	90	73	59
870. Špecialista technológ v potravinárskej výrobe / 2141002	10	67	105	100	78	69
871. Riaditeľ organizačnej jednotky (závodu, divízie) v stavebníctve / 1323003	7	67	123	164	97	90
872. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti interného auditu / 1219004	10	67	125	98	82	87
873. Riadiaci pracovník odborovej organizácie / 1114002	6	67	74	100	151	90
874. Procesný technik v chemickej výrobe / 3116003	6	67	160	105	69	54
875. Administratívny pracovník správy a evidencie majetku / 4311002	74	66	97	103	98	82
876. Technik dokončovacieho spracovania (knižár) / 7323001	39	66	116	126	93	76
877. Predavač v novinovom stánku / 5211001	63	66	98	104	67	67
878. Remeselník spracúvajúci textil, kožu a podobný materiál inde neuvedený / 7318999	38	66	79	90	82	76
879. Špecialista podnikový ekonóm / 2411011	61	66	86	105	106	88
880. Operátor strojov pri výrobe aglomerovaných materiálov na báze dreva / 8172005	8	65	88	75	79	77
881. Odborný pracovník v oblasti finančných transakcií a obchodu s cennými papiermi inde neuvedený / 3311999	24	65	102	96	85	74
882. Technik hospodárskej správy a údržby majetku / 3119019	21	65	87	138	101	83
883. Asistent výživy bez špecializácie (do roku 2020); Nutričný terapeut bez špecializácie (od roku 2021) / 2265001	13	65	113	124	69	62
884. Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií / 9312001	110	65	102	101	73	70
885. Pestovateľ poľných plodín a zeleniny / 6111000	81	65	89	102	83	74
886. Pracovník pre pestovanie a ochranu lesa / 6210002	175	65	96	92	73	69
887. Hosteska / 5169001	24	65	156	124	85	64

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
888. Primátor, námestník primátora / 1113001	10	64	53	34	20	43
889. Vyberač predajných automatov / 9623002	7	64	154	123	115	83
890. Učiteľ gymnázia / 2330003	52	64	118	119	89	79
891. Autorizovaný inžinier pre konštrukcie pozemných stavieb / 2142018	7	64	79	125	100	75
892. Všeobecný lekár pre dospelých / 2211002	20	64	52	74	70	73
893. Operátor zariadenia na výrobu mlynských výrobkov / 8160005	13	63	121	150	150	101
894. Špecialista, odborný lesný hospodár / 2132010	7	63	104	126	110	83
895. Koordinátor vysielacieho pracoviska / 3521014	32	63	102	110	81	75
896. Odborný pracovník v oblasti účtovníctva (okrem mzdového) / 3313004	210	63	104	97	77	69
897. Umelecký krajčír / 7531005	17	63	77	102	99	79
898. Pracovník reprografie / 4415002	6	63	100	105	127	86
899. Administratívny pracovník v oblasti ľudských zdrojov / 4416000	128	63	101	114	82	73
900. Strojník vodohospodárskych zariadení / 8189002	32	63	111	125	90	82
901. Spracovateľ tabaku a výrobca tabakových výrobkov / 7516000	6	63	47	77	80	67
902. Spracovateľ kože a kožušín, garbiar a kožušník inde neuvedený / 7535999	20	62	63	87	81	73
903. Generálny riaditeľ (prezident spoločnosti) / 1120001	35	62	86	136	107	82
904. Operátor stroja na výrobu obuvi / 8156003	117	62	103	96	71	61
905. Supervízor administratívnych pracovníkov / 3341001	36	62	97	89	62	65
906. Odborný pracovník verejnej správy pre všeobecnú vnútornú správu / 3359004	14	62	71	81	89	79
907. Sklár / 7315001	38	61	94	99	80	66
908. Montér kanalizácií, vodovodov a plynovodov (potrubár) / 7126002	57	61	126	126	100	80
909. Kultúrny agent / 3339001	19	61	99	117	92	83
910. Strojársky technik automatizácie / 3115002	10	61	103	139	96	64
911. Toaletár / 9629006	6	61	125	126	113	69
912. Operátor klientskej podpory informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Operátor klientskej podpory IKT (od roku 2021) / 3511002	35	61	116	130	103	80
913. Kvalitár, kontrolór chemických výrobkov / 7543007	14	61	93	103	53	70
914. Exekútorický koncipient / 2619005	6	61	121	168	84	74
915. Manipulačný pracovník, nosič / 9333001	973	61	95	102	88	74
916. Spracovateľ rýb / 7511004	10	61	109	95	68	64
917. Operátor výroby obalovaných zmesí / 8189004	37	60	119	123	102	79
918. Špecialista metrológ / 2149005	6	60	110	114	69	65
919. Ambulantná sestra / 3221001	87	60	95	100	87	76
920. Someliér / 5131002	14	60	241	144	76	52
921. Technik chemik / 3111002	18	60	97	99	59	70
922. Geodet a kartograf (okrem autorizovaného) / 2165004	40	60	110	95	89	73
923. Operátor strojov na výrobu keramických, porcelánových hmôt a glazúr / 8181005	19	60	82	78	72	60
924. Brusič skla / 7315003	42	60	113	105	92	71
925. Šéfredaktor / 2642004	13	59	107	91	85	71
926. Chemický špecialista technológ / 2145001	8	59	58	73	51	61
927. Pracovník v oblasti správy nehnuteľností / 5153004	11	59	88	87	78	62
928. Vyšivačka / 7533003	8	59	70	94	65	66
929. Pracovník pri priehradke v poisťovníctve / 4211004	12	59	76	107	131	86
930. Farmaceut inde neuvedený / 2262999	34	59	107	140	116	93
931. Pomocný pracovník vo výrobe a úprave žiaruvzdorných materiálov / 9329012	30	59	79	71	67	61
932. Riadiaci pracovník (manažér) v poisťovníctve / 1346002	11	58	87	126	101	77
933. Riadiaci pracovník (manažér) v športových, rekreačných a kultúrnych zariadeniach inde neuvedený / 1431999	12	58	110	121	110	68
934. Hlasový, dátový a sieťový špecialista / 2153001	8	58	91	122	117	68
935. Riadiaci pracovník (manažér) v priemysle inde neuvedený / 1321999	49	58	86	100	88	67

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
936. Dispečer v logistike a poštových službách / 3119009	31	57	140	147	131	88
937. Majster odbornej výchovy / 2320001	54	57	135	105	73	71
938. Učiteľ osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami / 2352002	50	57	79	88	76	70
939. Technik v oblasti biologických vied (okrem medicíny) inde neuvedený / 3141999	6	56	140	100	29	39
940. Špecialista obchodník na finančných trhoch / 2413026	7	56	109	83	74	78
941. Logistik skladu autoservisu / 4321002	40	56	113	116	83	68
942. Zlievač, formovač / 7211001	55	56	107	137	91	65
943. Riadiaci pracovník (manažér) v hutníckej výrobe / 1321011	5	56	145	107	31	51
944. Obsluhujúci pracovník v leteckej a lodnej doprave inde neuvedený / 5111999	8	56	119	112	67	79
945. Člen hudobnej skupiny (hudobník) / 2652014	13	56	166	167	90	64
946. Pracovník s mládežou / 5312001	5	56	221	169	163	99
947. Pracovník zberu zákaziek na pranie, žehlenie a chemické čistenie / 9121004	28	55	87	126	82	64
948. Zametač a podobný pomocník inde neuvedený / 9613999	416	55	86	91	77	67
949. Knižničný manipulants / 9333005	15	55	120	116	74	59
950. Koordinátor pokladníkov / 5230002	12	55	102	128	140	113
951. Sestra špecialistka v pediatrickom ošetrovatelstve / 2221008	7	55	80	125	92	59
952. Rádiologický technik inde neuvedený / 3211999	6	55	44	53	109	95
953. Športovec / 3421000	74	54	111	139	106	89
954. Špecialista pre bankopoistenie / 2413009	8	54	63	126	119	71
955. Iný odborný pracovník v oblasti umenia a kultúry inde neuvedený / 3435999	40	53	115	123	89	66
956. Vedúci služobného úradu (do roku 2020); Generálny tajomník služobného úradu (od roku 2021) / 1112006	6	53	139	160	94	70
957. Supervízor operátorov dát / 3341003	20	53	103	125	84	47
958. Špecialista pre podporu obchodu vo finančníctve / 2413001	6	52	112	257	241	114
959. Operátor pokovovania / 8122003	7	52	86	87	85	93
960. Učiteľ strednej odbornej školy (do roku 2020); Učiteľ strednej odbornej školy (okrem učiteľa odborných vyučovacích predmetov) (od roku 2021) / 2330001	175	52	93	105	85	65
961. Majster (supervízor) v potravinárskej výrobe / 3122001	28	52	72	83	71	72
962. Pracovník v oblasti vymáhania pohľadávok / 4214001	16	52	138	111	114	79
963. Pomocný pracovník v ťažobnom priemysle inde neuvedený / 9311999	1074	52	83	86	72	61
964. Pomocný pracovník vo výrobe keramiky a porcelánu / 9329010	12	51	50	43	50	46
965. Odborný pracovník pre podporu obchodu v poisťovníctve / 3321002	22	51	56	75	66	61
966. Špecialista konštruktér elektrotechnických zariadení a systémov (do roku 2020); Špecialista elektrokonštruktér (od roku 2021) / 2151002	10	50	170	180	122	81
967. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti finančného sprostredkovania / 1346006	8	50	170	178	139	85
968. Riadiaci pracovník (manažér) športového strediska / 1431001	5	50	50	105	69	63
969. Výrobca technickej a stavebnej keramiky / 7314002	7	50	63	77	59	49
970. Mechanik, opravár lodných motorov a zariadení (okrem lodných strojníkov – posádky) / 7233009	5	50	86	105	90	79
971. Hotelový komorník / 5162002	10	50	127	105	44	41
972. Odborný pracovník v oblasti sociálnej starostlivosti o rodinu a deti / 3412003	6	50	81	89	61	95
973. Operátor tvárniaceho zariadenia / 8121009	7	50	123	143	68	41
974. Riadiaci pracovník (manažér) v elektrotechnickej výrobe / 1321013	10	50	168	186	107	68
975. Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe inžinierskych stavieb inde neuvedený / 9312999	320	49	81	83	71	60
976. Vedúci nástrojovej skupiny / 2652008	11	48	142	196	136	72
977. Montér lán a zdvíhacích zariadení / 7215000	18	48	164	118	78	73

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
978. Knihovník špecialista / 2622001	6	48	47	48	61	52
979. Sestra špecialistka v intenzívnej ošetrovateľskej starostlivosti o dospelých / 2221012	5	48	104	161	196	159
980. Majster (supervízor) v kožiarskej a obuvníckej výrobe / 3122003	6	47	145	143	65	86
981. Odborný pracovník v oblasti sociálneho zabezpečenia inde neuvedený / 3353999	19	47	74	67	81	64
982. Projektant multimediálnych systémov / 2166002	5	47	95	170	69	46
983. Pracovník v semenárstve, škôlkarstve a drobnej lesnej výrobe / 6210003	43	47	102	102	63	56
984. Riadiaci pracovník (manažér) v elektroenergetike / 1321017	7	47	157	121	51	44
985. Technik prevádzky informačných a komunikačných technológií inde neuvedený (do roku 2020); Technik prevádzky IKT inde neuvedený (od roku 2021) / 3511999	25	47	140	115	76	58
986. Žurnalista, novinár / 2642001	21	46	114	113	78	64
987. Technológ káblovej výroby / 3113001	5	46	220	204	92	74
988. Pomocný pracovník pri ochrane pred povodňami / 9312006	133	46	77	81	63	54
989. Riadiaci pracovník (manažér) živočíšnej výroby / 1311001	5	45	273	153	100	77
990. Kožušník a opravár kožušín / 7531002	6	45	92	102	90	65
991. Vedúci recepcie / 4224001	21	44	106	169	80	51
992. Inšpektor kontroly potravín / 3257004	9	44	141	150	129	83
993. Riadiaci pracovník (manažér) v poľnohospodárstve a lesníctve inde neuvedený / 1311999	7	44	73	81	84	65
994. Pomocný pracovník na povrchu banských prevádzok / 9311002	29	44	77	88	55	56
995. Analytik informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Analytik IKT (od roku 2021) / 2511003	30	43	63	97	83	53
996. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti informačných a komunikačných technológií inde neuvedený (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti IKT inde neuvedený (od roku 2021) / 1330999	17	43	100	131	130	64
997. Špecialista bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci / 2149008	6	43	67	186	207	113
998. Ortopedický technik / 3214002	7	43	93	120	119	112
999. Špecialista bezpečnosti IT (do roku 2020); Špecialista informačnej a kybernetickej bezpečnosti (od roku 2021) / 2529001	9	42	40	72	118	76
1000. Profesor / 2310001	7	42	90	86	48	32
1001. Matrikár / 3359002	6	41	182	147	190	105
1002. Fyzioterapeut špecialista v ergoterapii / 2264007	18	41	90	77	66	57
1003. Pomocný pracovník pri úprave nerastných surovín / 9311004	77	40	83	82	70	57
1004. Umývač laboratórneho skla / 9129002	8	40	72	88	42	47
1005. Odborný pracovník na úseku živnostenského podnikania / 3354001	22	40	104	111	60	54
1006. Palubný sprievodca v leteckej doprave / 5111001	32	39	195	163	79	59
1007. Technik geodet / 3111008	9	39	106	109	126	95
1008. Archeológ / 2632006	14	39	100	97	116	71
1009. Finančný analytik pre úverové portfólio / 2413018	10	39	87	132	70	48
1010. Šatniar / 9629002	8	38	78	149	154	90
1011. Obuvník pre zákazkovú výrobu a opravu obuvi / 7536002	7	38	159	114	111	60
1012. Operátor diaľkového riadenia chemickej výroby (okrem gummy, plastov a farmaceutickej výroby) / 8131002	9	38	59	36	22	40
1013. Stavebný špecialista technológ / 2142003	7	38	165	127	94	55
1014. Elektrotechnik podpory inžinieringu / 3113004	5	38	118	138	198	132
1015. Špecialista v oblasti národného hospodárstva / 2631001	6	38	55	140	84	53
1016. Odborný pracovník samosprávy pre zdravotnícke zariadenia, lekárne a výdajne zdravotníckych pomôcok / 3354006	6	38	52	77	52	65
1017. Kvalitár, kontrolór výrobkov z dreva / 7543004	6	37	59	92	80	55
1018. Špecialista optimalizácie procesov / 2421001	16	37	77	103	53	47
1019. Majster (supervízor) v sklárskej výrobe / 3122009	6	36	79	72	79	59

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
1020. Kováč pre strojnú kovanie / 7221002	15	36	106	110	56	47
1021. Odborný pracovník v oblasti štátnych sociálnych dávok / 3353003	11	36	42	73	107	76
1022. Technik kontroly kvality v chemickej výrobe / 3116002	5	35	71	128	118	96
1023. Autorizovaný inžinier pre technické, technologické a energetické vybavenie stavieb / 2142019	7	33	100	130	124	80
1024. Technický špecialista v poštových službách / 2149021	9	33	84	18	39	36
1025. Riadiaci pracovník (manažér) cestovnej kancelárie, agentúry / 1439009	10	32	189	281	103	58
1026. Hotelová gazdiná / 5151003	10	32	176	118	85	61
1027. Lodný strojník / 8350004	6	32	55	115	107	57
1028. Bankový analytik pre treasury a riadenie bilancie / 2413017	7	32	112	121	91	69
1029. Modelár vo výrobe keramiky, kameniny a porcelánu / 7314003	9	30	84	63	29	33
1030. Špecialista pre styk s verejnosťou / 2432001	14	29	102	68	61	40
1031. Pomocní pracovníci vo výrobe / 9329	12	28	54	98	69	51
1032. Operátor strojov na úpravu surovín a výrobu žiaruvzdorných materiálov / 8114001	8	27	125	99	45	18
1033. Strelmajster / 7542000	8	27	41	73	34	30
1034. Pomocný lámač / 9311003	14	26	66	73	69	55
1035. Pomocní pracovníci inde neuvedení / 9629	8	25	74	60	71	57
1036. Špecialista v oblasti sociálno-ekonomického rozvoja / 2422008	8	25	89	126	97	52
1037. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti daní / 1211003	8	25	144	115	65	52
1038. Odborný pracovník verejnej správy pre správu majetku / 3359013	8	25	80	93	48	32
1039. Scénický a kostýmový výtvarník / 2651004	8	24	98	102	94	38
1040. Odborný pracovník pre evidenciu obyvateľstva / 3359001	16	23	77	76	49	39
1041. Pôrodná asistentka na lôžkovom oddelení v intenzívnej starostlivosti v gynekológii a pôrodníctve / 2222001	6	23	100	68	58	38
1042. Špecialista riadenia kvality v elektrotechnike / 2151005	10	22	98	163	89	57
1043. Manipulační pracovníci, nosiči / 9333	19	21	89	116	74	61
1044. Riadiaci pracovník (manažér) v chemickej výrobe / 1321008	8	21	74	65	24	27
1045. Kódovač, korektor a podobný pracovník inde neuvedený / 4413999	5	20	14	67	53	30
1046. Dispečer mestskej hromadnej dopravy / 3119007	6	17	93	61	59	58
1047. Predavači / 5223	16	16	105	71	58	45
1048. Mechanik, opravár televízorov a podobných zariadení / 7421007	8	15	115	87	46	29
1049. Všeobecní administratívni pracovníci / 4110	7	14	93	73	35	36
1050. Farmaceut špecialista v klinickej farmácii / 2262007	5	13	25	25	18	12
1051. Operátor zariadenia na výrobu fotografických výrobkov / 8132000	7	12	52	82	44	23
1052. Kachliar / 7112003	7	10	59	49	49	33
1053. Stenotypista, zapisovateľ / 4131001	5	6	42	60	60	34
1054. Liečebný pedagóg (len do roku 2020!) / 2269000	7	0	139	61	0	0
1055. Ručný práč (len do roku 2020!) / 9121001	22	0	138	147	0	0
1056. Zlievarenský modelár / 7211003	6	0	113	119	57	36
1057. Vodič kamiónu (len do roku 2020!) / 8332005	188	0	198	172	0	0
1058. Vodič nákladného motorového vozidla (len do roku 2020!) / 8332001	756	0	154	160	1	0
1059. Chemický technik (laborant) v priemyselnej výrobe (len do roku 2020!) / 3116004	36	0	114	119	3	2
1060. Vodič sanitného motorového vozidla (len do roku 2020!) / 8322004	38	0	85	116	0	0
1061. Technický kreslič (len do roku 2020!) / 3118000	20	0	171	164	0	0
1062. Maliar (len do roku 2020!) / 7131001	210	0	144	157	1	0
1063. Montážny pracovník výroby autosedačiek (len do roku 2020!) / 8219006	43	0	118	128	0	0
1064. Riaditeľ školy (len do roku 2020!) / 1345004	24	0	99	100	0	0
1065. Reštaurátor (okrem umeleckého) (len do roku 2020!) / 3433002	6	0	112	73	0	0
1066. Riaditeľ školského zariadenia (okrem školského účelového zariadenia) (len do roku 2020!) / 1345007	10	0	131	130	0	0
1067. Izolátor (len do roku 2020!) / 7124000	43	0	183	157	0	0

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
1068. Učiteľ základnej umeleckej školy (len do roku 2020!) / 2341001	66	0	125	131	0	0
1069. Kaderník (len do roku 2020!) / 5141000	234	0	151	186	1	0
1070. Vydavateľský redaktor (len do roku 2020!) / 2642007	8	0	153	220	0	0
1071. Barman (len do roku 2020!) / 5132000	242	0	204	211	0	0
1072. Technik zabezpečovacích a poplachových systémov (len do roku 2020!) / 3114005	6	0	59	103	0	0
1073. Colník (len do roku 2020!) / 3351000	14	0	71	101	0	0
1074. Operátor strojov na úpravu vlákien a prameňov (len do roku 2020!) / 8151004	10	0	81	84	0	0
1075. Operátor textilnej pariacej linky (len do roku 2020!) / 8151001	23	0	80	90	0	0
1076. Špecialista výskumu a vývoja v potravinárskej výrobe / 2141001	6	0	68	116	104	54
1077. Produkčný (len do roku 2020!) / 3339002	6	0	168	137	0	0
1078. Deratizér (likvidátor škodcov) (len do roku 2020!) / 7544002	5	0	86	61	0	0

Zdroj: Vlastné prepočty z údajov poskytnutých MPSVaR a číselníkov SK_ISCO-08 2016 a SK_ISCO-08 2020 (ŠÚ SR).

Poznámky: Bez profesií, ktorých priemerný počet nezamestnaných v evidencii v roku 2019 bol menší ako 5

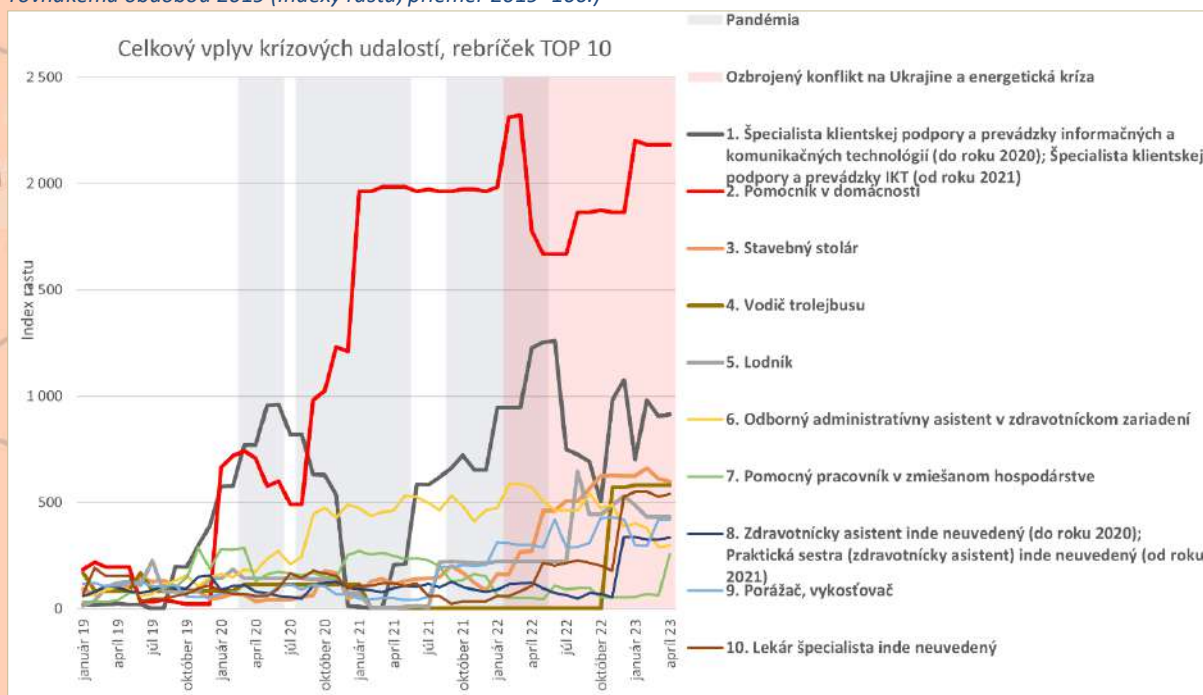
Ukazovateľ „Veľkosť“ je definovaný ako priemerný mesačný počet nezamestnaných v roku 2019.

Kalkulácie priemerných indexov rastu sú uvedené v metodických poznámkach (kapitola 2.3.1).

Červeno vyfarbené indexy treba brať z titulu ich nedostatočnej veľkosti s rezervou, keďže u nich priemerné počty uchádzačov v bazickom období (2019) nedosahujú 10.

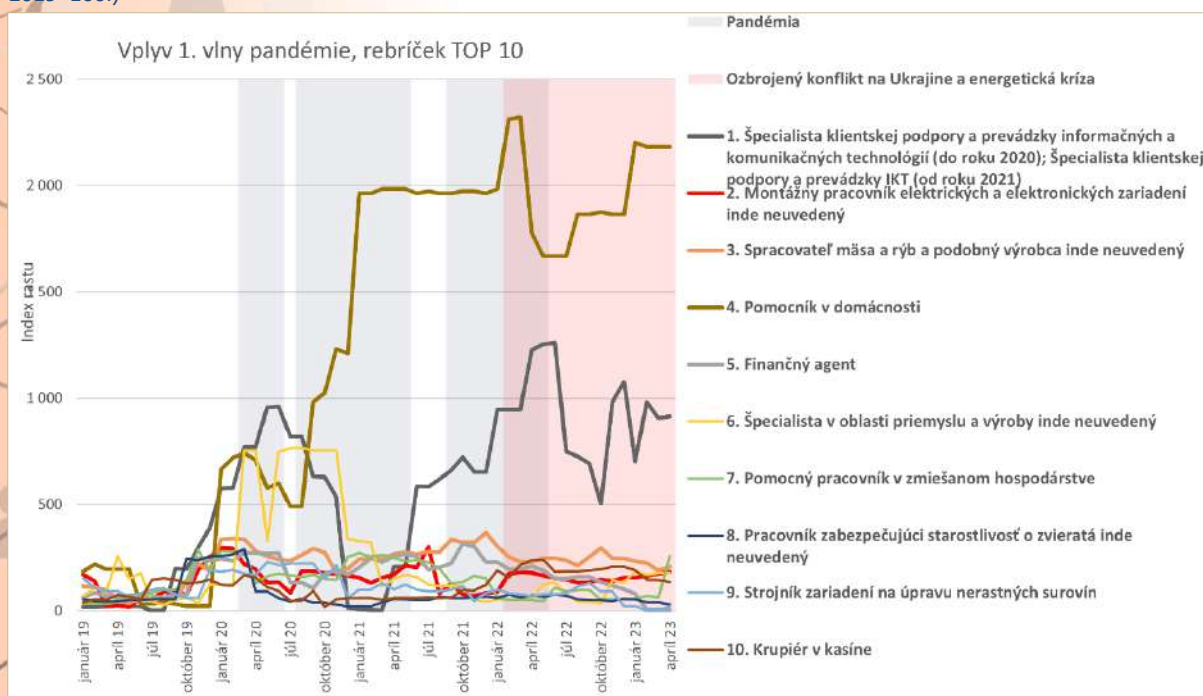
6.1.3. Rebríčky najvyšších rastov voľných pracovných miest

Graf 104: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest na konci porovnávaného obdobia oproti rovnakému obdoby 2019 (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

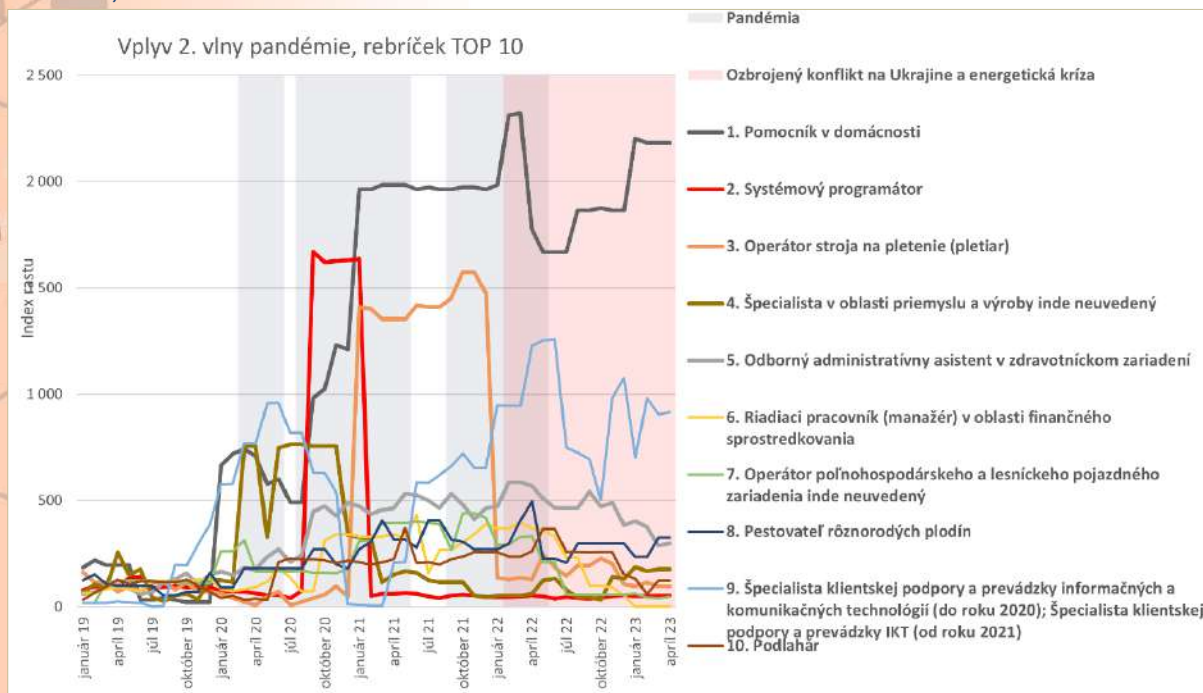
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR.

Graf 105: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 1. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

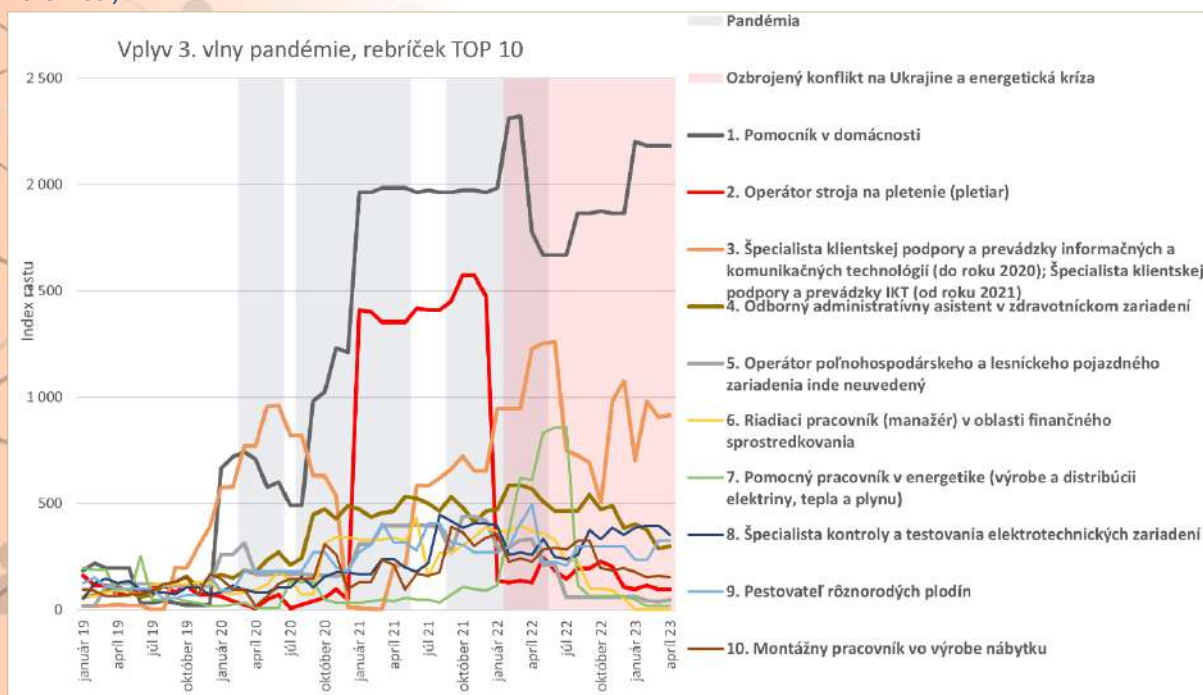
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 106: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 2. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

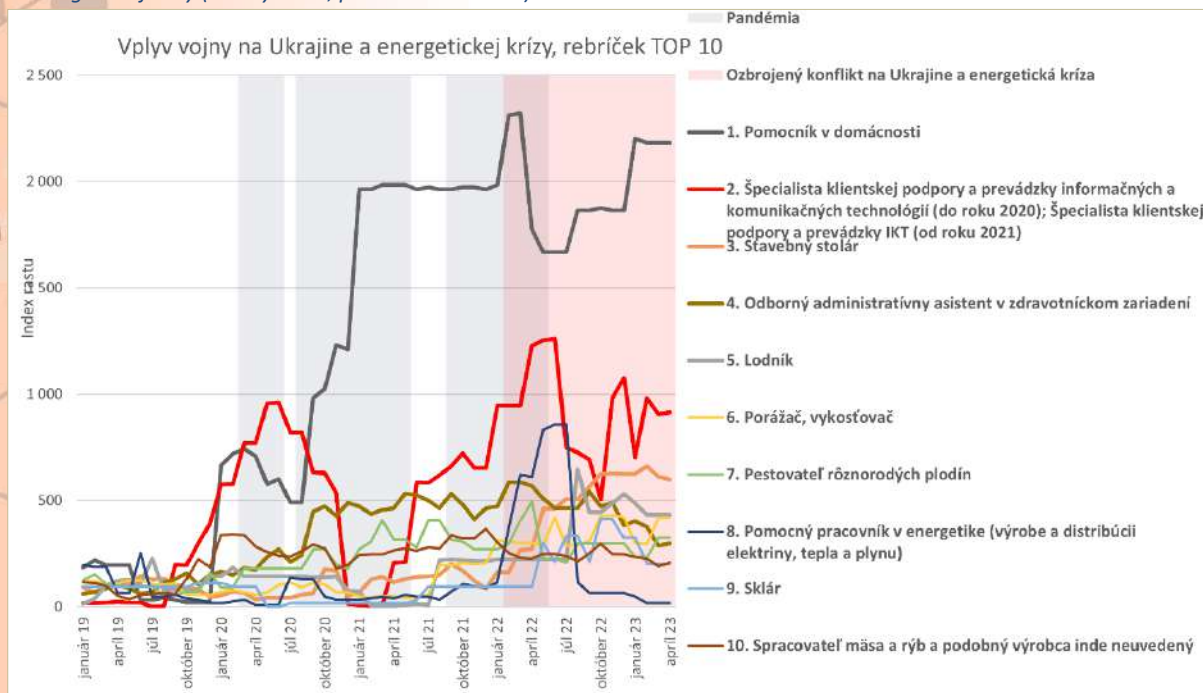
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 107: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 3. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 108: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Tabuľka 12: Rebríček profesií s celkovo najvyšším rastom voľných pracovných miest na konci porovnávaného obdobia spolu s ukazovateľmi rastu za jednotlivé krízové udalosti

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			1	2	3	Konflikt
1. Špecialista klientskej podpory a prevádzky informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Špecialista klientskej podpory a prevádzky IKT (od roku 2021) / 2529003	53	4 622	4 145	260	682	1 101
2. Spracovateľ skleneného vlákna / 8181002	8	1 875	190	357	2 463	1 811
3. Operátor strojov pri výrobe aglomerovaných materiálov na báze dreva / 8172005	12	1 200	55	133	1 080	948
4. Pomocník v domácnosti / 9111000	9	1 071	423	307	1 645	1 630
5. Softvérový architekt, dizajnér / 2512002	7	783	135	200	264	479
6. Stavebný stolár / 7115002	43	701	41	119	241	517
7. Vodič trolejbusu / 8331002	18	680	107	73	0	238
8. Strojársky špecialista vo výskume a vývoji / 2144001	6	523	109	94	310	467
9. Lodník / 8350003	24	498	125	85	254	389
10. Operátor tvárniaceho zariadenia / 8121009	7	482	33	211	819	749
11. Špecialista v oblasti účtovníctva a finančnej kontroly inde neuvedený / 2411999	9	445	76	107	285	395
12. Špecialista v živočíšnej výrobe (do roku 2020); Špecialista v živočíšnej výrobe, zooteknik (od roku 2021) / 2132002	10	433	718	55	118	157
13. Mechanik, opravár meracích a regulačných zariadení / 7421003	11	429	31	103	67	111
14. Pracovník opravy a údržby lietadiel / 7232003	6	421	0	33	0	84

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
15. Učiteľ odborných predmetov strednej školy (do roku 2020); Učiteľ odborných vyučovacích predmetov strednej odbornej školy (od roku 2021) / 2320003	5	415	59	135	436	303
16. Riadiaci pracovník (manažér) zariadenia rýchleho občerstvenia / 1412003	6	389	142	24	100	271
17. Odborný administratívny asistent v zdravotníckom zariadení / 3344000	11	367	254	416	483	472
18. Pomocný pracovník v zmiešanom hospodárstve / 9213000	41	366	336	208	90	92
19. Zdravotnícky asistent inde neuvedený (do roku 2020); Praktická sestra (zdravotnícky asistent) inde neuvedený (od roku 2021) / 3256999	37	346	89	94	102	169
20. Porážač, vykostovač / 7511001	57	337	63	71	269	340
21. Správca domácnosti, gazdiná / 5152000	7	327	170	124	225	211
22. Lekár špecialista inde neuvedený / 2212999	8	321	57	117	62	259
23. Špecialista kontroly a testovania elektrotechnických zariadení / 2151008	10	289	73	174	334	305
24. Technik v oblasti zvárania / 3115005	6	286	4	92	657	487
25. Montážny pracovník elektrických a elektronických zariadení inde neuvedený / 8212999	203	277	547	159	116	173
26. Barista / 5132001	9	275	72	60	78	199
27. Operátor strojov v nábytkárskej výrobe / 8172004	27	273	36	55	243	209
28. Pomocný pracovník v strojárскеj (automobilovej) výrobe / 9329013	2 029	260	117	88	85	150
29. Vodič autobusu / 8331001	505	256	89	87	181	179
30. Technik v poľnohospodárstve a potravinárstve inde neuvedený / 3142999	6	256	138	169	96	117
31. Riadiaci pracovník (manažér) v elektrotechnickej výrobe / 1321013	10	248	48	60	91	183
32. Technik údržby v potravinárskej výrobe / 3142008	7	247	67	44	158	207
33. Pestovateľ rôznorodých plodín / 6114000	11	245	178	271	302	286
34. Konzultant pre personálny lízing / 3333006	9	240	50	44	20	50
35. Riadiaci pracovník (manažér) pre starostlivosť o zákazníkov / 1222002	12	239	69	101	119	170
36. Spracovateľ mäsa a rýb a podobný výrobca inde neuvedený / 7511999	39	238	463	230	257	244
37. Krupier v kasíne / 4212003	78	236	214	57	168	205
38. Špecialista konštruktér elektrotechnických zariadení a systémov (do roku 2020); Špecialista elektrokonštruktér (od roku 2021) / 2151002	9	236	85	113	169	282
39. Riadiaci pracovník (manažér) v priemysle inde neuvedený / 1321999	13	231	67	124	202	221
40. Člen orchestra / 2652011	17	230	116	49	150	201
41. Technický špecialista v logistike / 2149020	5	229	157	86	133	142
42. Pestovateľ poľných plodín a zeleniny / 6111000	8	224	153	284	433	219
43. Organizátor vzdelávacích aktivít / 3332002	5	220	100	167	133	138
44. Montážny pracovník vo výrobe nábytku / 8219004	12	215	109	170	298	242
45. Kontrolór tovaru v logistike / 7543017	30	210	98	45	41	100
46. Sklár / 7315001	12	208	50	16	119	252
47. Automechanik autobusov / 7231002	14	207	133	92	90	183
48. Odborný pracovník v oblasti zdravotnej dokumentácie a informácií / 3252001	7	207	117	151	156	156
49. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti finančného plánovania a kontroingu / 1211004	10	204	87	121	214	209
50. Posunovač, signalista, výhybkár inde neuvedený / 8312999	10	204	149	106	158	120
51. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti účtovníctva a financovania / 1211002	14	202	87	139	107	187
52. Administratívny pracovník v logistike / 4323006	30	198	77	114	201	208
53. Iný vývojár, analytik softvéru a aplikácií inde neuvedený (do roku 2020); Vývojár, analytik softvéru a aplikácií inde neuvedený (od roku 2021) / 2519999	45	196	91	79	100	148
54. Dispečer, výpravca v železničnej doprave / 3119001	15	189	150	86	147	160
55. Montážny pracovník (operátor) v strojárскеj výrobe / 8211000	8 140	188	103	103	127	163

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
56. Obuvník a podobný pracovník inde neuvedený / 7536999	78	184	181	108	130	208
57. Koordinátor zvárania / 2144008	12	183	141	17	38	29
58. Špecialista pre starostlivosť o zákazníkov / 2431005	57	182	47	104	166	167
59. Špecialista na finančné a poisťovacie podvody / 2413007	8	182	31	13	2	34
60. Lektor jazyka / 2353002	29	178	122	116	133	154
61. Nastavovač a operátor drevoobrábacieho stroja / 7523000	72	175	116	163	210	207
62. Inštalatér a potrubár inde neuvedený / 7126999	75	173	110	88	77	79
63. Stavebný a prevádzkový elektrikár / 7411001	526	170	69	70	119	161
64. Zubný asistent / 3251001	21	169	70	124	181	190
65. Majster (supervízor) v priemyselnej výrobe inde neuvedený / 3122999	8	162	56	150	232	126
66. Operátor vysokozdvížneho vozíka / 8344000	2 994	160	87	81	96	118
67. Zdravotnícky laborant bez špecializácie / 3212001	5	160	167	127	76	99
68. Výkonný riaditeľ / 1120002	10	158	124	90	137	144
69. Obuvník pripravár, zvrškár a lepič obuvi / 7536001	15	157	1 227	175	66	34
70. Masér (okrem maséra v zdravotníctve) / 5142009	508	155	118	103	106	126
71. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti obchodu a marketingu inde neuvedený / 1221999	17	153	136	101	110	163
72. Operátor stroja na výrobu vlákien a radiarenských výrobkov inde neuvedený / 8151999	33	153	72	35	35	67
73. Manipulačný pracovník, nosič / 9333001	88	150	46	40	29	99
74. Sestra bez špecializácie / 2221014	146	150	116	162	205	187
75. Pomocný pracovník v sklade (skladový manipulant) / 9333004	1 350	148	63	59	126	143
76. Strojársky špecialista automatizácie / 2144004	11	146	81	86	184	153
77. Mäsiar, údenár / 7511002	111	145	81	58	105	112
78. Stavebný zámočník / 7222005	102	141	72	53	89	109
79. Priemyselný dizajnér produktov / 2163004	5	140	377	139	71	169
80. Technik dokončovacieho spracovania (knihár) / 7323001	37	139	127	135	156	124
81. Špecialista v oblasti mzdového účtovníctva / 2411009	27	137	30	75	70	117
82. Operátor zariadenia na výrobu chleba, pečiva a múčnych výrobkov / 8160006	30	136	14	94	113	140
83. Špecialista elektrotechnik vo výskume a vývoji / 2151003	7	133	29	71	310	250
84. Špecialista rozvoja a koordinácie obchodnej siete / 2422011	5	133	150	191	133	73
85. Pomocný pracovník v polygrafickej výrobe / 9329007	64	132	56	66	81	93
86. Špecialista marketingových analýz a prieskumu trhu / 2431002	7	130	90	364	129	134
87. Špecialista predaja produktov a služieb (okrem informačných a komunikačných technológií) inde neuvedený (do roku 2020); Špecialista predaja produktov a služieb (okrem IKT) inde neuvedený (od roku 2021) / 2433999	35	129	50	52	50	132
88. Montážny pracovník (operátor) elektrických zariadení / 8212001	627	128	82	91	215	179
89. Chovateľ ošípaných / 6121002	16	128	120	149	122	120
90. Hlavný projektový manažér / 1213004	14	126	60	70	91	133
91. Strojník linky pre výrobu výrobkov z papiera / 8143001	9	123	167	112	185	173
92. Člen baletného zboru / 2653007	12	122	32	42	64	95
93. Baník / 8111001	42	122	141	62	84	77
94. Riadiaci pracovník (manažér) výskumu, vývoja a technického rozvoja vo výrobe / 1223002	5	120	81	120	161	134
95. Špecialista nábory a výberov pracovníkov / 2423003	10	119	46	41	128	121
96. Majster odbornej výchovy / 2320001	24	119	85	85	128	93
97. IT tester / 2519001	26	116	128	82	63	76
98. Prevádzkový zámočník (údržbár) / 7222002	101	116	68	101	121	120
99. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti marketingu / 1221002	8	116	135	143	67	131
100. Špecialista v oblasti priemyslu a výroby inde neuvedený / 2141999	11	116	383	455	71	98
101. Náborový konzultant / 3333007	21	114	22	37	61	39

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
102. Operátor stroja na ťahanie a pretláčanie kovov / 8121005	72	114	21	90	117	177
103. Sestra v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a v zariadení sociálnych služieb / 3221002	28	114	103	118	116	116
104. Špecialista v rastlinnej výrobe (do roku 2020); Špecialista v rastlinnej výrobe, agrónóm (od roku 2021) / 2132001	6	113	45	141	144	146
105. Kuriér / 9621001	18	110	131	170	155	88
106. Strojník a zoraďovač sklárskych zariadení / 8181003	62	109	44	36	63	104
107. Učiteľ osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami / 2352002	5	109	59	73	127	122
108. Vodič taxislužby / 8322003	79	108	158	89	83	74
109. Zubný lekár bez špecializácie / 2261001	107	108	100	92	130	115
110. Podlahár / 7122001	27	106	70	240	277	225
111. Mechanik, opravár textilných a odevných strojov / 7233004	14	106	113	72	158	130
112. Rádiologický technik bez špecializácie / 3211001	11	105	53	64	107	88
113. Práškový metalurg / 7211004	9	105	204	73	123	94
114. Operátor zariadenia na výrobu kakaa, čokolády a cukrovínok / 8160008	42	105	83	27	18	61
115. Vodič údržby na cestnej infraštruktúre / 8332003	29	104	33	56	269	165
116. Operátor stroja na pletenie (pletiar) / 8152002	12	103	43	705	761	154
117. Príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže inde neuvedený / 5413999	36	103	38	12	56	67
118. Zámočník, nástrojár a podobný pracovník inde neuvedený / 7222999	257	102	100	61	75	89
119. Pekár / 7512001	230	102	110	95	134	118
120. Koordinátor verejnoprospešných služieb (do roku 2020); Koordinátor verejnoprospešných služieb a aktivačných prác (od roku 2021) / 3359028	10	100	6	6	12	27
121. Spracovateľ hydiny / 7511005	486	100	62	43	46	70
122. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti obchodu (obchodný riaditeľ) / 1221001	21	98	124	89	99	107
123. Operátor stroja na výrobu výrobkov z plastov / 8142000	2 267	98	77	67	72	90
124. Špecialista v oblasti ekonómie inde neuvedený / 2631999	7	96	100	173	98	99
125. Betonár / 7114002	206	96	115	145	168	107
126. Lekár bez špecializácie / 2211003	384	95	100	87	92	88
127. Riadiaci pracovník (manažér) v logistike / 1324008	20	95	116	74	77	87
128. Operátor telefónnej ústredne / 4223000	30	94	42	96	125	100
129. Montér kanalizácií, vodovodov a plynovodov (potrubár) / 7126002	110	94	71	21	41	43
130. Stavebný projektant / 3112006	22	93	60	77	131	113
131. Asistent služieb zákazníkom / 5249005	22	93	110	105	50	69
132. Analytik informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Analytik IKT (od roku 2021) / 2511003	22	93	103	100	77	94
133. Iný špecialista v oblasti databáz a počítačových sietí inde neuvedený / 2529999	14	92	85	93	64	91
134. Psychológ inde neuvedený / 2634999	30	92	97	82	75	78
135. Operátor zariadenia na spracovanie a konzervovanie mäsa, mäsových produktov a rýb / 8160001	20	92	37	47	119	124
136. Kuchár (okrem šéfkuchára) / 5120000	2 317	91	98	74	91	91
137. Železiar v stavebníctve / 7114001	875	91	98	73	82	75
138. Montážny pracovník (operátor) káblových zväzkov / 8212003	770	91	90	121	129	124
139. Majster (supervízor) v potravinárskej výrobe / 3122001	14	90	65	64	105	83
140. Zvárač kovov / 7212002	3 519	90	79	68	73	85
141. Dojič kráv, oviec a kôz / 6121003	135	89	131	83	95	83
142. Dentálny hygienik / 3251002	8	89	100	122	97	56
143. Stenotypista, zapisovateľ / 4131001	5	89	81	35	39	53
144. Strojársky špecialista v oblasti kvality / 2144005	16	88	62	87	117	101

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
145. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti financií inde neuvedený / 1211999	16	88	116	122	96	112
146. Výrobca syra a bryndze / 7513002	24	88	137	68	76	79
147. Pracovník v sklade (skladník) / 4321001	2 547	87	82	71	94	94
148. Omietač / 7123001	730	87	84	45	55	66
149. Montážny pracovník (operátor) elektronických zariadení / 8212002	1 906	87	44	55	114	119
150. IT konzultant / 2511001	66	86	129	93	113	110
151. Učiteľ jazykovej školy / 2353001	17	86	132	75	88	61
152. Lešenár / 7119002	168	85	105	48	52	54
153. Strojársky technik kontroly kvality / 3115003	15	85	55	75	74	67
154. Odborný asistent vysokej školy / 2310003	10	85	180	103	102	128
155. Mechanik a opravár motorových vozidiel inde neuvedený / 7231999	35	85	45	76	86	76
156. Technik užívateľskej podpory informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Technik užívateľskej podpory IKT (od roku 2021) / 3512000	16	84	15	35	121	65
157. Zdravotnícky asistent bez špecializácie (do roku 2020); Praktická sestra (zdravotnícky asistent) bez špecializácie (od roku 2021) / 3256001	101	83	71	77	90	92
158. Riadiaci pracovník (manažér) pre oblasť náboru a výberu pracovníkov / 1212002	23	83	97	10	12	19
159. Asistent ošetrovateľa v zariadení pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím / 5321002	24	81	61	118	67	71
160. Majster (supervízor) v strojárskej výrobe / 3122012	107	81	42	40	79	85
161. Operátor zariadenia na výrobu mliečnych výrobkov / 8160004	71	81	51	51	55	64
162. Pracovník zabezpečujúci starostlivosť o zvieratá inde neuvedený / 5164999	30	80	277	34	57	64
163. Riadiaci pracovník (manažér) prevádzky informačných technológií (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) prevádzky IT (od roku 2021) / 1330002	5	80	79	53	75	60
164. Pomocný pracovník v živočíšnej výrobe / 9212000	152	80	179	94	84	69
165. Iný operátor stacionárneho zariadenia a stroja inde neuvedený / 8189999	321	80	61	83	57	72
166. Geodet a kartograf (okrem autorizovaného) / 2165004	5	79	171	176	116	88
167. Nastavovač a obsluha kovoobrábacích strojov inde neuvedený / 7223999	202	78	79	68	119	102
168. Zvárač a rezač kovov inde neuvedený / 7212999	211	78	138	56	65	85
169. Zmrzlinár / 5246003	52	78	62	55	52	83
170. Prípravár a montér kovových konštrukcií / 7214000	158	78	44	54	90	83
171. Chovateľ hydiny / 6122000	21	77	115	113	151	90
172. Operátor lesných traktorov / 8341004	6	77	56	54	59	48
173. Operátor linky pre výrobu výrobkov z papiera / 8143002	54	76	75	79	170	96
174. Systémový analytik inde neuvedený / 2511999	16	76	89	83	82	78
175. Sanitár / 5329001	171	75	69	67	63	69
176. Kvalitár a kontrolór výrobkov (okrem potravín a nápojov) inde neuvedený / 7543999	89	75	52	59	56	76
177. Operátor parného stroja a kotla (kurič) / 8182000	19	74	65	60	98	70
178. Obkladač / 7122002	330	74	80	64	64	66
179. Iný pomocný administratívny pracovník inde neuvedený / 4419999	78	74	145	77	107	122
180. Učiteľ strednej odbornej školy (do roku 2020); Učiteľ strednej odbornej školy (okrem učiteľa odborných vyučovacích predmetov) (od roku 2021) / 2330001	39	73	69	124	107	62
181. Skúšobný technik elektronických zariadení / 3114003	6	73	46	597	303	156
182. Produktový špecialista / 2431007	14	73	70	59	65	71

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
183. Operátor zariadenia v hutníckom a zlievarenskom priemysle inde neuvedený / 8121999	44	73	28	124	159	152
184. Lakovač, natierač kovových konštrukcií, zariadení, dopravných prostriedkov / 7132006	110	72	90	88	69	64
185. Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený / 5329999	26	72	183	106	147	107
186. Umývač a prípravár motorových vozidiel / 9122000	49	72	37	43	57	81
187. Strechár / 7121000	81	71	138	59	78	73
188. Mechanik, opravár elektronických zariadení / 7421001	8	71	39	83	63	46
189. Zubný lekár inde neuvedený / 2261999	37	70	65	80	68	50
190. Projektový špecialista (projektový manažér) / 2421003	66	70	84	72	112	92
191. Pomocný pracovník v textilnej a odevnej výrobe / 9329002	109	70	92	55	99	89
192. Správca informačného systému / 2522001	35	70	93	46	81	79
193. Špecialista reportingu v účtovníctve / 2411006	6	70	20	31	27	47
194. Pedikér / 5142002	13	69	56	34	38	53
195. Generálny riaditeľ (prezident spoločnosti) / 1120001	6	68	137	134	113	188
196. Betonár, špecialista na kladenie betónových povrchov a podobný pracovník inde neuvedený / 7114999	33	68	146	114	106	130
197. Hrobár / 9629001	10	68	163	103	88	82
198. Záhradník a pestovateľ kvetov, florista (do roku 2020); Záhradník a pestovateľ okrasných rastlín a drevín (od roku 2021) / 6113002	8	67	41	81	329	160
199. Sociálny psychológ / 2634005	6	67	90	113	78	75
200. Opatrovateľ pre deti inde neuvedený / 5311999	10	67	1 100	61	31	41
201. Teleanketár / 4227001	9	67	185	144	122	103
202. Odborný pracovník v oblasti účtovníctva inde neuvedený / 3313999	18	66	105	118	137	107
203. Iný montážny pracovník inde neuvedený / 8219999	1 222	66	90	73	90	91
204. Strojník vodohospodárskych zariadení / 8189002	7	65	32	32	71	77
205. Tavič / 8121001	5	65	36	127	337	126
206. Iný pomocný pracovník inde neuvedený / 9629999	492	65	96	63	69	75
207. Opatrovateľ v zariadení pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím / 5321001	344	65	65	70	93	83
208. Inštruktor sociálnej rehabilitácie / 2635017	11	65	63	104	138	148
209. Administratívny pracovník v oblasti ľudských zdrojov / 4416000	59	64	86	109	94	79
210. Pomocný pracovník v drevospracujúcej výrobe / 9329005	163	64	66	88	96	81
211. Učiteľ gymnázia / 2330003	44	64	121	115	88	63
212. Údržbár / 5153003	190	64	72	60	92	94
213. Murár / 7112002	2 944	64	111	74	68	66
214. Asistent výživy bez špecializácie (do roku 2020); Nutričný terapeut bez špecializácie (od roku 2021) / 2265001	7	64	54	46	28	51
215. Finančný riaditeľ (ekonomický riaditeľ) / 1211001	16	63	43	64	76	59
216. Pomocný pracovník pri príprave rýchleho občerstvenia / 9411000	112	63	54	60	73	79
217. Operátor poľnohospodárskeho stroja a zariadenia (okrem traktoristu a kombajnistu) / 8341003	10	63	153	80	90	45
218. Špeciálny pedagóg / 2359003	28	63	100	156	109	93
219. Zdravotná sestra inde neuvedená / 3221999	213	63	110	107	61	56
220. Operátor strojov na výrobu minerálnych vlákien a stavebných materiálov / 8114002	12	63	14	49	60	52
221. Finančný analytik a špecialista v oblasti finančnictva, poisťovníctva a ostatných finančných služieb inde neuvedený / 2413999	72	62	72	96	117	114
222. Administratívny pracovník vo výrobe / 4322000	18	62	118	110	164	122
223. Vychovávateľ (okrem vychovávateľa pre deti so špeciálnymi potrebami) (do roku 2020); Vychovávateľ (okrem vychovávateľa pre osoby so špeciálnymi potrebami) (od roku 2021) / 2359005	35	62	82	67	62	70

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
224. Operátor zariadenia na výrobu papiera / 8171004	10	62	67	44	78	90
225. Chovateľ hovädzieho dobytku, oviec a kôz / 6121001	139	62	101	79	90	71
226. Vodný záchranár, plavčík / 5419002	18	61	41	28	70	84
227. Vodič osobného motorového vozidla, dodávky a taxíka inde neuvedený / 8322999	58	61	46	40	31	54
228. Mechanik, opravár elektrotechnických zariadení / 7421002	102	60	46	62	101	75
229. Iný operátor strojov na výrobu výrobkov z textilu, kože a kožušiny inde neuvedený / 8159999	41	59	14	117	44	54
230. Technológ v potravinárskej výrobe / 3142006	21	59	100	26	64	52
231. Odborný pracovník v oblasti sociálnej starostlivosti o staršie osoby / 3412002	6	59	84	202	698	299
232. Operátor zariadenia na výrobu potravín a podobných výrobkov inde neuvedený / 8160999	321	59	49	77	89	92
233. Operátor šijacieho stroja / 8153000	66	58	34	79	136	136
234. Databázový analytik / 2521003	8	58	48	23	49	50
235. Šéfkuchár / 3434000	170	58	57	46	63	57
236. Stolár, výrobca drevených konštrukcií / 7522003	16	58	57	50	31	34
237. Elektronik inde neuvedený / 3114999	25	58	7	24	200	161
238. Skladový majster (vedúci skladu) / 3119018	37	58	43	67	87	84
239. Strojársky špecialista technológ (okrem zvráania) / 2144002	17	58	56	33	52	70
240. Iný riadiaci pracovník (manažér) administratívnych a podporných činností inde neuvedený / 1219999	54	58	38	46	44	37
241. Elektromontér trakčnej siete / 7413003	14	58	80	67	7	18
242. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti informačných a komunikačných technológií inde neuvedený (do roku 2020); Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti IKT inde neuvedený (od roku 2021) / 1330999	7	58	104	45	38	59
243. Strojný zámočník (okrem banského) / 7222001	337	57	35	39	62	66
244. Programátor CNC strojov / 3115006	84	57	88	71	101	55
245. Sestra špecialistka v komunitnom ošetrovatelstve / 2221007	18	57	52	42	59	54
246. Pracovník v lesníctve inde neuvedený / 6210999	21	57	101	64	51	51
247. Majster v stavebníctve / 3123000	61	57	85	57	49	52
248. Mechanik a opravár elektrotechnických a elektronických zariadení (okrem informačných a komunikačných technológií) inde neuvedený (do roku 2020); Mechanik a opravár elektrotechnických a elektronických zariadení (okrem IKT) inde neuvedený (od roku 2021) / 7421999	58	57	93	57	45	69
249. Kachliar / 7112003	26	56	45	19	35	43
250. Kamenár / 7113000	22	56	80	67	157	131
251. Systémový programátor / 2512001	129	56	53	876	52	49
252. Špecialista v oblasti predaja informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Špecialista v oblasti predaja IKT (od roku 2021) / 2434000	17	54	102	206	126	95
253. Pomocný pracovník údržby budov a areálov / 9622000	320	54	99	44	61	45
254. Automechanik osobných motorových vozidiel / 7231001	203	53	69	58	81	59
255. Strojársky špecialista inde neuvedený / 2144999	12	53	162	52	137	108
256. Strojársky technik inde neuvedený / 3115999	20	53	54	61	99	69
257. Agent a disponent prepravy / 3331001	242	53	66	68	46	55
258. Psychiater / 2212047	6	53	73	78	57	47
259. Vyšší súdny úradník / 2619009	10	53	28	13	47	68
260. Opatrovateľ starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím v domácnosti, v teréne / 5322001	95	52	105	191	211	110
261. Školský psychológ / 2634006	11	52	163	166	119	78
262. Operátor poľnohospodárskeho a lesníckeho pojazdného zariadenia inde neuvedený / 8341999	25	52	170	276	360	132

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
263. Fyzioterapeut bez špecializácie / 2264001	42	51	53	50	49	52
264. Tesár / 7115001	1 207	51	71	49	45	52
265. Učiteľ v materskej škole / 2342001	75	51	92	98	94	83
266. Špecialista plánovania výroby / 2141045	9	51	8	58	125	102
267. Pracovník riadenia železničnej dopravy (posunovač, signalista, výhybkár, dozorca výhybiek, hradlár, hlásič, závorár) / 8312001	52	51	119	63	67	45
268. Pomocný pracovník vo výrobe inde neuvedený / 9329999	459	51	64	76	51	57
269. Operátor zariadenia v práčovni a čistiarni / 8157000	30	51	73	71	105	99
270. Montážny pracovník drevených konštrukcií / 8219005	13	50	741	116	66	30
271. Riadiaci pracovník (manažér) zariadenia školského stravovania / 1412004	5	50	138	115	63	57
272. Stavebný technik inde neuvedený / 3112999	11	50	96	69	67	76
273. Manikér / 5142003	61	50	85	54	50	66
274. Všeobecný lekár pre dospelých / 2211002	26	49	78	86	100	84
275. Traktorista (poľnohospodárstvo) / 8341002	221	49	137	107	104	60
276. Riadiaci pracovník (manažér) v strojárskvej výrobe / 1321012	35	49	51	63	71	61
277. Stavebný klampiar / 7213001	82	49	26	32	35	43
278. Ošetrovateľ koní / 5164003	13	49	116	85	113	54
279. Učiteľ základnej školy / 2341002	149	49	71	96	85	63
280. Asistent sociálnej práce / 3412004	10	48	62	76	23	42
281. Poradca klientov, predajca bankových produktov pri priehradkách / 4211003	10	48	82	37	35	42
282. Strojársky špecialista konštruktér, projektant / 2144003	92	48	43	29	99	73
283. Nákupca, odborný pracovník pre materiálové zabezpečenie a zásobovanie / 3323001	34	48	112	119	122	95
284. Servisný technik v autoservise / 3119023	21	48	45	65	58	41
285. Nástrojár / 7222004	63	48	83	76	101	68
286. Pomocný pracovník v sadovníctve a záhradníctve / 9214000	231	47	68	62	88	72
287. Gastroenterológ / 2212005	6	47	109	60	46	51
288. Operátor stroja na výrobu výrobkov z gumy / 8141000	584	46	46	46	69	51
289. Neurológ / 2212044	15	46	40	42	83	78
290. Strojársky špecialista v oblasti údržby / 2144006	15	46	76	67	77	56
291. Dispečer osobnej, cestnej dopravy (okrem mestskej hromadnej dopravy) / 3119004	27	46	107	105	99	77
292. Aplikačný programátor / 2514000	123	45	72	105	59	51
293. Elektromontér a opravár elektrického vedenia / 7413001	215	45	80	39	92	86
294. Elektrotechnik automatizovanej výroby / 3113005	128	45	9	19	45	42
295. Predavač rýchleho občerstvenia / 5246001	116	45	31	41	53	64
296. Stolár, výrobca nábytku / 7522001	92	45	67	105	115	86
297. Farmaceut špecialista v lekárstve / 2262004	14	44	59	97	78	63
298. Všeobecný administratívny pracovník / 4110000	415	44	92	58	43	45
299. Farmaceut inde neuvedený / 2262999	19	44	665	150	71	11
300. Montér suchých stavieb / 7123003	399	44	106	111	75	67
301. Oftalmológ / 2212045	7	43	59	68	101	75
302. Inštalatér / 7126001	372	43	86	77	73	59
303. Nastavovač zariadenia pre spracovanie polymérov (do roku 2020); Technik spracovania plastov (od roku 2021) / 3116007	18	43	56	38	41	41
304. Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie / 2221001	115	43	52	71	66	56
305. Stavebný montážnik jednoduchých stavieb / 7111000	724	43	162	85	54	45
306. Obchodný zástupca / 3322000	297	43	84	63	65	53
307. Administratívny pracovník v oblasti práva inde neuvedený / 3342999	8	42	84	38	50	41
308. Grafický dizajnér (grafik) / 2166001	21	42	84	61	50	49

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
309. Elektromechanik (okrem banského) / 7412001	326	42	57	75	76	64
310. Cukrár / 7512002	69	42	70	77	103	72
311. Rezač kovov / 7212001	10	42	21	64	99	37
312. Internista / 2212001	32	41	92	61	50	51
313. Ovocinár / 6112002	36	41	150	175	185	95
314. Sociálny pracovník / 2635001	67	41	72	64	71	67
315. Operátor stroja na výrobu obuvi / 8156003	31	41	76	14	34	73
316. Odborný pracovník v oblasti účtovníctva (okrem mzdového) / 3313004	46	41	81	71	87	68
317. Kozmetik / 5142001	27	40	93	59	51	62
318. Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe inžinierskych stavieb inde neuvedený / 9312999	32	40	80	83	146	122
319. Fyzioterapeut inde neuvedený / 2264999	16	40	91	67	61	60
320. Operátor výrobných a rozvodných energetických zariadení / 3131007	5	40	57	110	123	199
321. Technik bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci / 3119021	12	39	37	44	50	39
322. Analytik v oblasti riadenia a organizácie práce inde neuvedený / 2421999	7	39	47	41	35	56
323. Obrábač kovov / 7223003	998	39	25	45	67	64
324. Kvalitár, kontrolór v sklárskej výrobe / 7543008	7	39	15	26	189	150
325. Komunitný pracovník / 3253001	11	39	143	83	49	61
326. Hlavný účtovník / 2411001	56	39	72	99	87	73
327. Pomocný pracovník v sklárskej výrobe / 9329009	38	38	33	123	162	78
328. Operátor zariadenia v chemickej výrobe (okrem gumy, plastov a farmaceutickej výroby) / 8131001	62	38	31	16	49	46
329. Pedagogický asistent / 2359001	36	38	210	118	83	74
330. Strojársky špecialista riadenia výroby / 2144007	7	38	84	129	153	140
331. Strážny pracovník väzenskej služby / 5413001	30	38	42	60	72	55
332. Chovateľ hospodárskych zvierat inde neuvedený / 6121999	8	38	61	51	36	43
333. Administratívny pracovník v účtovníctve inde neuvedený / 4311999	59	37	108	57	76	61
334. Operátor strojov a zariadení na výrobu betónu / 8114003	10	37	84	112	55	75
335. Autokarosár / 7213002	31	37	90	37	107	63
336. Nastavovač priemyselných robotov / 7223002	47	37	39	64	89	60
337. Sekretárka / 4120000	24	37	90	53	64	44
338. Terénny sociálny a zdravotný pracovník inde neuvedený / 3253999	11	37	178	140	102	86
339. Autolakovník / 7132001	70	36	67	43	83	53
340. Riadiaci pracovník (manažér) obchodnej prevádzky / 1420000	13	36	88	84	44	34
341. Mechatronik / 7233010	8	36	12	37	178	131
342. Cukrovinkár / 7512003	9	36	84	37	0	17
343. Profesionálny rodič (do roku 2020); Profesionálny náhradný rodič (od roku 2021) / 5311003	23	36	55	48	56	47
344. Autoelektrikár / 7412002	91	36	40	54	119	60
345. Nechtový dizajnér / 5142004	15	36	51	48	44	47
346. Mechanik, opravár zabezpečovacích, poplachových a oznamovacích zariadení (do roku 2020); Mechanik signalizačných a komunikačných systémov (od roku 2021) / 7421005	10	35	168	79	83	21
347. Finančný kontrolór / 2411004	14	35	87	90	78	64
348. Spracovateľ ovocia a zeleniny / 7514001	9	35	39	232	197	60
349. Mechanik klimatizačných a chladiarenských zariadení (do roku 2020); Mechanik, opravár klimatizačných a chladiacích zariadení a tepelných čerpadiel (od roku 2021) / 7127000	47	35	112	51	71	62
350. Čašník, servírka / 5131001	1 702	35	66	49	63	51
351. Riadiaci pracovník (manažér) hotela, botela a motela / 1411001	6	35	32	63	62	61
352. Čistič kanalizačných zariadení / 9312003	9	35	19	18	14	14
353. Technik v oblasti telekomunikačných zariadení / 3522000	7	35	57	49	143	117

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
354. Administratívny pracovník v doprave inde neuvedený / 4323999	7	35	121	151	72	56
355. Technik počítačových sietí a systémov / 3513000	32	35	73	60	48	55
356. Triedič odpadov / 9612001	36	35	132	39	75	34
357. Fyziater a balneológ / 2212015	11	34	60	64	32	33
358. Pracovník expedície tovaru / 5249003	90	34	50	47	66	49
359. Operátor stroja na rezanie dreva / 8172006	53	34	73	95	117	95
360. Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií / 9312001	35	34	65	79	57	44
361. Iný odborný pracovník verejnej správy inde neuvedený / 3359999	10	33	102	122	143	110
362. Odborný pracovník pre verejné obstarávanie / 3323002	8	33	137	93	73	42
363. Špecialista riadenia systému kvality / 2421002	6	33	64	46	54	39
364. Grafik prípravy tlače / 7321001	9	33	90	42	42	27
365. Operátor žeriavu, zdvíhacieho a podobného zariadenia inde neuvedený / 8343999	9	33	88	99	88	50
366. Správca bytových, administratívnych a priemyselných objektov / 5153002	9	33	136	98	124	65
367. Marketingový špecialista / 2431001	34	33	122	107	91	58
368. Ručný balič, plnič / 9321000	372	33	78	65	56	40
369. Operátor stavebných strojov / 8342001	256	33	53	51	73	56
370. Anesteziológ a intenzivista / 2212016	15	33	85	113	82	52
371. Leštič, brúsič a ostrič kovov a nástrojov inde neuvedený / 7224999	51	33	14	23	22	34
372. Mechanik, opravár poľnohospodárskych strojov a zariadení / 7233001	60	32	129	102	70	38
373. Prevádzkar ubytovacieho, stravovacieho zariadenia / 5151001	27	32	62	69	102	89
374. Organizátor spoločenských podujatí / 3332003	5	32	4	24	55	44
375. Stolár, výrobca stavebno-stolárskych výrobkov / 7522002	48	32	57	57	54	50
376. Riadiaci pracovník (manažér) prevádzkového úseku / 1219006	8	32	77	79	83	97
377. Stavbyvedúci / 2142004	66	32	47	60	65	56
378. Strojársky technik v oblasti údržby / 3115004	49	32	54	40	49	39
379. Umývač inde neuvedený / 9129999	17	32	175	19	25	54
380. Predavač a aranžér kvetov / 5223006	45	32	55	54	49	40
381. Apretovač / 8121013	16	31	24	44	99	52
382. Stavebný rozpočtár, kalkulant / 3112002	21	31	54	66	66	34
383. Prevádzkový technik elektroúdržby / 3113003	49	31	76	31	99	112
384. Pomocný vychovávateľ / 5312000	21	31	83	77	87	73
385. Vrátnik / 9629005	23	31	76	82	55	54
386. Pracovník verejnej ochrany a bezpečnostných služieb inde neuvedený / 5419999	16	31	54	23	63	32
387. Predavač v obchodnej prevádzke / 5223001	800	31	65	45	51	38
388. Pomocný pracovník na stavbe budov / 9313002	1 252	30	104	63	54	35
389. Nastavovač CNC strojov / 7223001	284	30	64	58	91	74
390. Informátor / 4225000	6	30	52	59	89	82
391. Strihač textilu / 7532002	7	30	43	95	113	61
392. Iný pedagogický a odborný pracovník vo výchove a vzdelávaní inde neuvedený / 2359999	14	30	84	124	103	66
393. Stavebný prípravár / 3112003	12	30	55	71	99	69
394. Automechanik nákladných motorových vozidiel / 7231003	177	30	51	46	63	59
395. Pomocník v kuchyni / 9412000	868	29	53	36	50	39
396. Stolár a výrobca výrobkov z dreva inde neuvedený / 7522999	56	29	66	61	53	46
397. Školník / 5153006	9	29	49	75	66	65
398. Pomocný pracovník v potravinárskej výrobe / 9329001	717	29	85	52	66	45
399. Štukatér, kašírník / 7123002	58	29	165	99	66	39
400. Technik v živočíšnej výrobe / 3142003	37	29	119	83	79	50
401. Vodič osobného motorového vozidla / 8322001	115	29	62	51	70	55

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
402. Klmpiar (okrem stavebného klmpiara a karosára) / 7213003	30	29	35	28	31	43
403. Odborný pracovník mzdovej agendy (mzdový účtovník) / 3313001	25	28	62	106	105	78
404. Supervizor prevádzkových a upratovacích služieb / 5151002	11	28	175	83	135	132
405. Vodič dodávky / 8322002	205	28	61	54	92	67
406. Doručovateľ zásielok, poštár / 4412001	41	28	33	8	20	25
407. Farmaceut bez špecializácie / 2262001	32	28	127	67	58	47
408. Zlievač, formovač / 7211001	81	27	14	25	45	31
409. Šička v kožiarskej a obuvníckej výrobe / 7533002	226	27	51	38	51	46
410. Recepčný (okrem hotelového) / 4226000	48	27	91	40	51	44
411. Pracovník príjmu tovaru / 5249002	15	27	94	20	21	10
412. Hotelový recepčný / 4224002	181	27	44	31	70	57
413. Správca objektov inde neuvedený / 5153999	17	27	19	29	32	31
414. Špecialista účtovník / 2411002	149	27	38	42	40	35
415. Člen speváckeho zboru / 2652002	6	26	110	40	100	99
416. Web dizajnér (do roku 2020); Webový dizajnér (od roku 2021) / 2166003	6	26	94	33	49	39
417. Mechanik, opravár drevoobrábacích strojov a zariadení / 7233003	7	26	34	63	102	52
418. Upratovačka / 9112000	1 164	26	67	48	46	34
419. Dispečer v logistike a poštových službách / 3119009	14	26	46	28	26	21
420. Špecialista elektrotechnik technológ / 2151001	10	26	39	90	88	57
421. Ambulantná sestra / 3221001	63	26	61	65	75	53
422. Zdravotnícky záchranár bez špecializácie / 3258001	19	25	171	142	35	35
423. Pomocný pracovník v rastlinnej výrobe / 9211000	345	25	95	49	52	33
424. Administratívny pracovník v železničnej doprave / 4323001	6	25	0	0	3	15
425. Operátor ťažkej mechanizácie / 8342002	6	25	88	102	24	34
426. Kardiológ / 2212008	5	25	70	82	82	51
427. IT architekt, projektant / 2511002	27	25	82	14	38	36
428. Sprievodca v cestovnom ruchu (okrem regionálneho sprievodcu) / 5113002	9	24	14	7	6	16
429. Zubný technik / 3214003	12	24	104	57	23	26
430. Čalúnnik (okrem umeleckého) / 7534001	64	24	68	94	101	86
431. Vřtač / 8113002	10	24	16	10	71	38
432. Pokladník v predajni / 5230003	217	24	38	31	34	33
433. Pôrodná asistentka bez špecializácie / 2222004	25	24	96	83	89	81
434. Iný pracovník v oblasti predaja inde neuvedený / 5249999	26	24	92	52	66	52
435. Pomocný pracovník vo vodárenstve / 9312002	14	23	73	46	71	58
436. Špecialista optimalizácie procesov / 2421001	18	23	31	43	51	51
437. Predavač inde neuvedený / 5223999	129	23	85	56	50	40
438. Odborný pracovník pre predaj poisťných produktov a služieb / 3321001	190	23	112	90	69	39
439. Gynekológ a pôrodnik / 2212043	18	23	47	65	54	42
440. Tlmočník cudzích jazykov / 2643002	13	22	67	70	94	54
441. Lektor, sprievodca v múzeu, galérii / 5113005	16	22	76	44	7	12
442. Otorinolaryngológ / 2212046	10	22	79	40	19	20
443. Dláždič / 7112001	42	22	39	25	13	25
444. Fakturant / 4311001	17	22	89	69	87	66
445. Sestra špecialistka v anesteziológii a intenzívnej starostlivosti / 2221002	6	21	295	231	164	98
446. Špecialista podnikovej stratégie, plánovania a investovania / 2422001	8	21	24	56	27	29
447. Poradenský psychológ / 2634002	9	21	73	64	88	72
448. Vývojár web stránok, internetu, intranetu (do roku 2020); Vývojár webových stránok, internetu, intranetu (od roku 2021) / 2513002	21	21	65	61	47	38
449. Pracovník herne / 4212005	18	21	47	23	54	37

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
450. Právnik (v podniku, inštitúcii, organizácii) / 2611001	14	21	57	85	87	62
451. Operátor lisovacích strojov kovov / 8121008	156	21	35	54	32	23
452. Krajčír (okrem umeleckého) / 7531001	133	21	60	51	75	63
453. Pomocný pracovník na stavbe budov inde neuvedený / 9313999	182	20	76	42	24	32
454. Vedúci obchodnej prevádzky / 5222000	57	20	75	41	42	34
455. Dozorca, zriadenec v kultúrnom zariadení / 9629004	5	20	10	29	46	43
456. Pracovník výdaja jedla / 5246002	95	20	59	41	45	28
457. Správca siete / 2522002	9	20	82	52	61	31
458. Iný technický špecialista inde neuvedený (okrem špecialistov v oblasti elektrotechnológií) / 2149999	24	20	136	149	30	28
459. Vychovávateľ osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami / 2352001	19	20	54	65	61	49
460. Riadiaci pracovník (manažér) vo finančníctve a poisťovníctve inde neuvedený / 1346999	10	20	146	44	18	27
461. Predajca motorových vozidiel / 5223011	15	20	57	77	43	19
462. Záhradník krajinár / 6113003	40	20	83	88	89	57
463. Vodič špeciálneho nákladného motorového vozidla / 8332004	200	20	12	23	24	28
464. Mechanik, opravár železničných koľajových vozidiel a traťových strojov / 7233008	144	20	76	34	31	27
465. Opatrovateľ detí v zariadeniach / 5311001	12	19	46	57	85	47
466. Elektromontér elektroenergetického zabezpečenia (do roku 2020); Elektromontér elektroenergetických zariadení a systémov (od roku 2021) / 7413002	23	19	15	169	136	86
467. Iný riadiaci pracovník (manažér) v ostatných službách inde neuvedený / 1439999	32	19	93	123	113	64
468. Pohonič (kočič) / 9332000	13	19	43	29	32	21
469. Pokladník, predavač lístkov inde neuvedený / 5230999	15	19	35	32	17	15
470. Baník, strojník / 8111002	30	19	68	22	10	8
471. Výrobca ostatných výrobkov z mlieka (okrem syra, bryndze a masla) / 7513004	16	19	44	39	11	13
472. Odborný pracovník v oblasti sociálnych služieb / 3412005	5	19	109	132	217	100
473. Špecialista podnikový ekonóm / 2411011	10	19	104	48	64	54
474. Odlievač kovov / 7211005	18	19	36	50	68	49
475. Kováč pre strojné kovanie / 7221002	21	19	22	68	52	41
476. Chirurg / 2212017	24	18	62	65	49	34
477. Mechanik pneuservis / 7231007	36	18	70	33	111	94
478. Odborný poradca, predajca bankových produktov a služieb / 3312001	5	18	244	205	111	82
479. PLC programátor / 2151020	21	18	59	28	22	27
480. Žeriavnik / 8343001	76	18	46	70	75	54
481. Riadiaci pracovník (manažér) ľudských zdrojov (personálny riaditeľ) / 1212001	5	18	114	85	42	25
482. Odborný administratívny asistent / 3343000	150	18	83	48	34	22
483. Sestra špecialistka v intenzívnej ošetrovateľskej starostlivosti o dospelých / 2221012	10	17	114	103	160	78
484. Iný pracovník v osobných službách inde neuvedený / 5169999	14	17	80	30	12	10
485. Operátor strojov a zariadení vo farmaceutickej výrobe / 8131003	12	17	633	95	36	27
486. Tlačiar, operátor tlače / 7322000	76	17	61	66	28	23
487. Kvalitár, kontrolór v elektrotechnike, tester / 7543013	239	17	41	8	16	12
488. Zberač odpadu a druhotných surovín inde neuvedený / 9611999	11	17	139	161	33	12
489. Manipulačný pracovník inde neuvedený / 9333999	240	16	38	30	35	34
490. Odborný pracovník v leteckej doprave inde neuvedený / 3154999	15	16	80	3	34	34
491. Lakovač a natierač inde neuvedený / 7132999	39	16	168	70	68	49

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
492. Administratívny pracovník v cestnej doprave (okrem mestskej hromadnej dopravy) / 4323002	12	16	43	104	55	31
493. Šička odevnej a technickej konfekcie / 7533001	421	16	94	74	44	38
494. Montážny pracovník gumárenských, plastových výrobkov (do roku 2020); Montážny pracovník v chemickej, gumárenskej a plastikárskej výrobe (od roku 2021) / 8219003	672	16	57	47	39	25
495. Pracovník v ťažbovej činnosti v lesníctve, pilčik / 6210001	78	16	40	33	35	23
496. Chyžná / 9112001	459	16	49	21	39	31
497. Pracovník na čistenie verejných priestranstiev / 9613001	134	16	85	34	38	40
498. Techník stanice technickej kontroly / 3119025	16	16	112	54	33	30
499. Riadiaci pracovník (manažér) reštaurácie / 1412001	7	15	100	126	212	168
500. Elektroinžinier projektant (do roku 2020); Špecialista elektrotechnik projektant (od roku 2021) / 2151004	21	15	25	44	122	64
501. Riadiaci pracovník (manažér) živočíšnej výroby / 1311001	5	15	35	92	123	45
502. Revízny technik / 3119017	11	15	27	36	89	79
503. Klinický onkológ / 2212013	7	15	80	61	116	60
504. Pracovník pri priehradke na pošte / 4211001	18	15	95	22	5	6
505. Odborný pracovník kalkulácií, cien a nákladov / 3313002	11	15	47	68	88	84
506. Záhradník a pestovateľ sadbového materiálu / 6113001	12	15	64	101	42	37
507. Strojársky technológ (okrem zvárania) / 3115001	44	15	45	43	88	54
508. Predavač mäsa a rýb / 5223003	76	14	48	57	38	25
509. Elektrotechnik podpory inžinieringu / 3113004	11	14	63	22	71	77
510. Asfaltér / 7119001	5	14	24	38	40	151
511. Pôrodná asistentka na lôžkovom oddelení v intenzívnej starostlivosti v gynekológii a pôrodníctve / 2222001	14	14	159	44	43	20
512. Brúsič nástrojov / 7224002	44	14	45	19	58	39
513. Kvalitár, kontrolór v strojárskych výrobkoch / 7543012	239	14	35	28	39	33
514. Pomocný pracovník v lesníctve / 9215001	125	14	79	65	52	24
515. Obchodný sprostredkovateľ / 3324000	76	14	76	80	60	41
516. Galvanizér / 8122002	8	14	62	133	170	116
517. Operátor strojov na výrobu keramických, porcelánových hmôt a glazúr / 8181005	15	14	69	32	57	26
518. Inštruktor, cvičiteľ športových rekreačných aktivít inde neuvedený / 3423999	5	14	70	43	14	16
519. Rádiológ / 2212059	7	13	114	173	147	81
520. Riadiaci pracovník (manažér) v stavebníctve inde neuvedený / 1323999	6	13	37	64	137	77
521. Finančný poradca / 2412001	43	13	161	160	139	105
522. Audítór / 2411003	22	13	25	22	16	7
523. Majster (supervízor) v elektrotechnickej výrobe / 3122016	19	13	3	23	24	18
524. Pracovník pre pestovanie a ochranu lesa / 6210002	18	13	30	5	1	6
525. Riadiaci zdravotnícky pracovník – sestra / 1342003	42	13	15	30	24	21
526. Pomocný pracovník v hutnickej a zlievarenskej výrobe / 9329014	91	13	31	18	16	17
527. Advokátsky koncipient / 2611003	21	13	58	59	41	22
528. Technik prevádzky informačných technológií (do roku 2020); Technik prevádzky IT (od roku 2021) / 3511001	7	13	35	21	45	18
529. Špecialista v oblasti počítačových sietí / 2523000	89	13	97	5	8	8
530. Elektrotechnik a energetik inde neuvedený / 3113999	74	12	61	35	44	25
531. Predavač v novinovom stánku / 5211001	12	12	34	50	41	24
532. Hutnícky špecialista technológ / 2146015	29	12	16	22	20	15
533. Špecialista ľudských zdrojov (generalista) / 2423001	12	12	65	41	49	27
534. Mechanik, opravár poľnohospodárskych, ťažobných a priemyselných strojov a zariadení inde neuvedený / 7233999	57	12	42	27	23	16

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
535. Pracovník cestovnej kancelárie, agentúry / 4221001	10	12	45	14	50	54
536. Spájkovač / 7212004	8	12	0	20	20	27
537. Prevádzkový pracovník obsluhy a údržby vodovodnej siete / 7126003	26	11	32	27	45	21
538. Animátor voľného času / 5169002	37	11	23	34	78	67
539. Pomocný pracovník v energetike (výrobe a distribúcii elektriny, tepla a plynu) / 9329016	12	11	10	66	344	282
540. Iný dispečer (technik procesu výroby) inde neuvedený / 3139999	33	11	11	6	10	12
541. Pracovník čerpacej stanice / 5245000	99	11	42	35	67	39
542. Masér v zdravotníctve / 3255001	16	11	48	39	45	38
543. Riadiaci pracovník (manažér) obstarávania / 1219002	8	11	121	65	72	26
544. Smetiar / 9611001	13	11	44	79	73	49
545. Lektor ďalšieho vzdelávania / 2320002	29	11	35	25	18	17
546. Rušňovodič v železničnej doprave / 8311001	44	10	14	56	46	25
547. Technik telekomunikačných služieb a infraštruktúry / 3511003	13	10	26	22	29	13
548. Obchodník v malom obchode, butiky / 5221000	58	10	74	38	50	20
549. Zvárač plastov / 7212003	10	10	108	95	101	76
550. Dermatovenerológ / 2212042	7	10	18	14	76	37
551. Iný kvalifikovaný stavebný pracovník a remeselník inde neuvedený / 7119999	340	10	88	28	16	11
552. Operátor zariadenia na konečnú úpravu, pokovovanie a povrchovú úpravu kovov inde neuvedený / 8122999	205	10	19	19	20	17
553. Špecialista bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci / 2149008	14	9	100	23	28	34
554. Farmaceutický laborant bez špecializácie / 3213001	14	9	71	59	46	33
555. Operátor zariadenia na balenie, fľaškovanie a etiketovanie / 8183000	108	9	19	36	44	15
556. Všeobecný lekár pre deti a dorast (pediater) / 2211001	29	9	21	46	33	25
557. Špecialista v ošetrovatelstve inde neuvedený / 2221999	6	9	122	90	55	27
558. Pracovník spracovania a likvidácie odpadov / 9612002	27	9	43	107	76	54
559. Sestra špecialistka v inštrumentovaní v operačnej sále / 2221003	11	9	121	57	36	23
560. Fotograf inde neuvedený / 3431999	18	8	0	9	6	11
561. Pomocný pracovník vo výrobe stavebných a izolačných materiálov / 9329011	12	8	67	37	46	114
562. Geriater / 2212006	14	8	80	58	6	8
563. Pracovník fyzickej ochrany majetku (strážnik) / 5414005	340	8	55	48	47	25
564. Operátor zariadenia na spracovanie dreva inde neuvedený / 8172999	58	8	76	73	90	44
565. Strojník zariadení na úpravu nerastných surovín / 8112007	13	8	234	141	83	65
566. Vodič smetiarskeho vozidla / 8332002	14	8	38	37	44	29
567. Anketár, prieskumník trhu inde neuvedený / 4227999	7	8	0	5	251	253
568. Predvádzач tovaru (promotér) / 5242000	14	8	48	45	22	9
569. Mechanik, opravár strojov a zariadení v energetike / 7233007	9	7	114	63	36	33
570. Technik v oblasti vysielacích a audiovizuálnych zariadení inde neuvedený / 3521999	13	7	0	0	0	3
571. Sklenár / 7125001	7	7	112	38	0	4
572. Pracovník zákazníckeho centra (kontaktného) / 4222001	190	7	91	38	16	12
573. Finančný agent / 2412004	59	7	390	189	212	132
574. Administratívny pracovník správy a evidencie majetku / 4311002	12	7	65	59	62	25
575. Správca databáz / 2521002	33	7	46	14	21	12
576. Pomocný pracovník v elektrotechnickej výrobe / 9329015	563	7	23	5	6	8
577. Administratívny pracovník v oblasti štatistiky, finančníctva, poisťovníctva inde neuvedený / 4312999	51	7	131	88	233	175
578. Operátor klientskej podpory informačných a komunikačných technológií (do roku 2020); Operátor klientskej podpory IKT (od roku 2021) / 3511002	10	6	35	72	117	143
579. Operátor stroja na valcovanie kovov / 8121002	7	6	6	16	44	18

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
580. Stavebný špecialista inde neuvedený / 2142999	51	6	45	34	9	6
581. Procesný technik v chemickej výrobe / 3116003	6	6	15	6	5	7
582. Príslušník obecnej, mestskej polície / 5412001	39	5	7	19	20	18
583. Režimový pracovník väzenskej služby / 5413005	9	5	96	126	57	25
584. Traumatológ / 2212019	8	5	59	36	60	23
585. Lekár urgentnej medicíny / 2212072	11	5	90	95	58	26
586. Hosteska / 5169001	27	5	59	59	23	17
587. Operátor povrchových úprav (výroba motorových vozidiel) / 7132004	133	5	8	37	56	40
588. Administratívny pracovník v oblasti mzdového účtovníctva / 4313000	56	5	7	20	23	17
589. Pracovník manipulácie s drevom v lesníctve / 6210005	28	5	97	32	21	10
590. Realitný maklér / 3334000	10	4	158	124	183	61
591. Kopáč / 9313001	22	4	133	15	4	7
592. Pomocný pracovník v kožiarskej a obuvníckej výrobe / 9329003	25	4	6	6	12	6
593. Daňový špecialista / 2411007	7	4	4	22	23	39
594. Pracovník internetového predaja / 5244001	32	3	31	61	111	53
595. Pracovník telefonického predaja a telemarketingu / 5244002	63	3	98	70	67	26
596. Montér lán a zdvíhacích zariadení / 7215000	24	3	90	105	31	28
597. Prevádzkar (supervízor) upratovacích a prevádzkových služieb v kanceláriách, hoteloch a podobných zariadeniach inde neuvedený / 5151999	13	3	26	17	143	146
598. Riadiaci zdravotnícky pracovník – farmaceut / 1342004	26	2	6	13	9	4
599. Krajčír technickej konfekcie / 7318005	35	2	62	48	4	2
600. Dokladač tovaru / 9334000	185	2	99	85	64	11
601. Operátor stroja na manipuláciu, skracovanie a triedenie dreva / 8172001	47	2	54	79	114	43
602. Stavebný špecialista výstavby budov / 2142007	52	2	88	14	4	4
603. Operátor výroby obalovaných zmesí / 8189004	21	1	20	23	49	28
604. Opatrovateľ a asistent pre domácu starostlivosť pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím inde neuvedený / 5322999	227	1	101	66	52	13
605. Viazáč bremien / 9333002	36	1	12	46	34	27
606. Strojník ťažného stroja v bani / 8111003	5	0	8	21	5	0
607. Autorizovaný inžinier pre konštrukcie inžinierskych stavieb / 2142017	16	0	21	29	4	0
608. Spracovateľ kože a kožušín, garbiar a kožušník inde neuvedený / 7535999	69	0	42	3	8	1
609. Vodič kamiónu (len do roku 2020!) / 8332005	7 431	0	89	96	0	0
610. Spracovateľ dreva inde neuvedený / 7521999	21	0	10	7	12	4
611. Výrobca konštrukčných dosiek z dreva / 7521001	11	0	0	5	14	6
612. Operátor pojazdných viacoperačných lesných strojov na spracovanie dreva / 8341005	8	0	70	48	29	8
613. Kvalitár potravín a nápojov / 7515002	6	0	69	42	48	33
614. Učiteľ základnej umeleckej školy (len do roku 2020!) / 2341001	41	0	36	52	0	0
615. Servisný a prevádzkový pracovník telekomunikačných zariadení / 7422002	8	0	58	25	11	12
616. Operátor lyžiarskeho vleku, lanovky / 8343003	6	0	48	55	39	14
617. Mechanik, opravár stavebných strojov a zariadení v stavebníctve / 7233005	12	0	54	106	152	71
618. Špecialista pre predaj poisťných produktov a služieb / 2413014	94	0	33	70	55	29
619. Mechanik a opravár leteckých motorov a zariadení / 7232001	16	0	88	155	53	15
620. Mechanik a opravár motocyklov / 7231004	6	0	59	57	8	0
621. Špecialista v oblasti informatizácie a elektronizácie služieb / 2511004	15	0	111	14	2	2
622. Vývojár multimediálnych aplikácií / 2513001	7	0	5	0	37	10
623. Tapetár (len do roku 2020!) / 7131002	19	0	0	4	0	0

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
624. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti finančného sprostredkovania / 1346006	11	0	144	279	357	183
625. Riadiaci pracovník (manažér) v poisťovníctve / 1346002	15	0	30	51	62	37
626. Maliar (len do roku 2020!) / 7131001	142	0	129	115	0	0
627. Autosklár / 7125002	6	0	0	0	0	0
628. Pomocný pracovník pri úprave nerastných surovín / 9311004	7	0	15	0	6	0
629. Izolátor (len do roku 2020!) / 7124000	455	0	155	119	0	0
630. Prekladateľ cudzích jazykov / 2643001	7	0	690	42	21	8
631. Tanečník a choreograf inde neuvedený / 2653999	11	0	83	25	0	0
632. Staviteľ komínových systémov / 7112004	29	0	15	4	36	10
633. Technik zabezpečovacích a poplachových systémov (len do roku 2020!) / 3114005	12	0	108	85	0	0
634. Pracovník v semenárstve, škôlkarstve a drobnej lesnej výrobe / 6210003	9	0	17	4	5	3
635. Technický kreslič (len do roku 2020!) / 3118000	8	0	91	41	0	0
636. Technik, kontrolór v železničnej doprave / 3119002	5	0	8	0	0	0
637. Riadiaci pracovník (manažér) v bankovníctve / 1346001	10	0	150	30	19	4
638. Riaditeľ školy (len do roku 2020!) / 1345004	19	0	42	62	0	0
639. Pomocný pracovník v celulózopapierenskej výrobe / 9329006	6	0	26	85	41	21
640. Pomocný pracovník v chemickej výrobe / 9329008	201	0	19	6	0	0
641. Vinohradník / 6112001	18	0	32	75	9	1
642. Príslušník Policajného zboru služby poriadkovej polície / 5412002	17	0	3	21	63	0
643. Osobný asistent osôb s ťažkým zdravotným postihnutím / 5322004	18	0	0	1	0	1
644. Technik cestnej dopravy / 3119034	12	0	47	0	2	1
645. Majster (supervízor) vo výrobe stavebných materiálov / 3122010	5	0	50	43	23	3
646. Riadiaci pracovník (manažér) výroby v stavebníctve / 1323002	11	0	74	35	48	32
647. Lyžiarsky inštruktör / 3423001	27	0	182	8	29	29
648. Vojak 1. stupňa – čakateľ, vojak prípravnej služby / 0310005	49	0	70	4	3	1
649. Montážny pracovník výroby autosedačiek (len do roku 2020!) / 8219006	878	0	114	165	0	0
650. Posudkový lekár / 2211004	18	0	16	2	1	0
651. Súdny lekár / 2211006	18	0	0	0	0	0
652. Sprievodca a vlakvedúci nákladnej dopravy / 8312003	24	0	2	4	0	1
653. Vozmajster / 8312005	32	0	4	1	0	0
654. Neonatológ / 2212041	8	0	132	107	48	17
655. Operátor predpriadacieho, dopriadacieho a štočkového stroja (len do roku 2020!) / 8151003	32	0	68	84	0	0
656. Operátor pokovovania / 8122003	5	0	280	122	217	153
657. Vodič sanitného motorového vozidla (len do roku 2020!) / 8322004	13	0	37	12	0	0
658. Hutník oceliar / 8121006	63	0	3	5	19	6
659. Strojník na obsluhu strojov vo výrobe žiaruvzdorných materiálov / 8114004	5	0	66	14	4	0
660. Autorizovaný inžinier pre konštrukcie pozemných stavieb / 2142018	6	0	61	81	98	32
661. Vodič nákladného motorového vozidla (len do roku 2020!) / 8332001	2 140	0	58	70	0	0
662. Pracovník podpory predaja, servisný pracovník vo finančníctve / 4211002	50	0	186	106	93	76
663. Inštruktör fitness / 3423003	9	0	55	37	44	18
664. Špecialista mechanických častí v elektrotechnike (do roku 2020); Špecialista elektromechanik (od roku 2021) / 2151006	5	0	10	67	62	68
665. Letecký pilot a pomocný technik inde neuvedený / 3153999	9	0	113	96	8	0
666. Ortopedický technik / 3214002	5	0	79	74	56	33
667. Kaderník (len do roku 2020!) / 5141000	148	0	86	62	0	0
668. Barman (len do roku 2020!) / 5132000	115	0	47	33	0	0

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
669. Palubný sprievodca v leteckej doprave / 5111001	5	0	0	50	0	0
670. Triedič zásielok / 4412002	67	0	16	8	5	1
671. Odborný pracovník v oblasti finančných transakcií a obchodu s cennými papiermi inde neuvedený / 3311999	10	0	0	100	0	0
672. Administratívny pracovník v poisťovníctve / 4312003	9	0	63	172	145	111
673. Administratívny pracovník v bankovníctve / 4312002	12	0	4	36	102	67
674. Riadiaci pracovník (manažér) pre oblasť odmeňovania a benefitov / 1212003	7	0	16	0	3	2
675. Pracovník justičnej stráže / 5413002	6		840	163	94	125
676. Ťahač skleného vlákna / 8181001	7		275	400	3 000	3 463
677. Vodič električky / 8331003	9		300	100	0	571

Zdroj: Vlastné prepočty z údajov poskytnutých MPSVaR a číselníkov SK_ISCO-08 2016 a SK_ISCO-08 2020 (ŠÚ SR).

Poznámky: Bez profesií, ktorých priemerný počet nezamestnaných v evidencii v roku 2019 bol menší ako 5

Ukazovateľ „Veľkosť“ je definovaný ako priemerný mesačný počet voľných pracovných miest v roku 2019.

Kalkulácie priemerných indexov rastu sú uvedené v metodických poznámkach (kapitola 2.3.1).

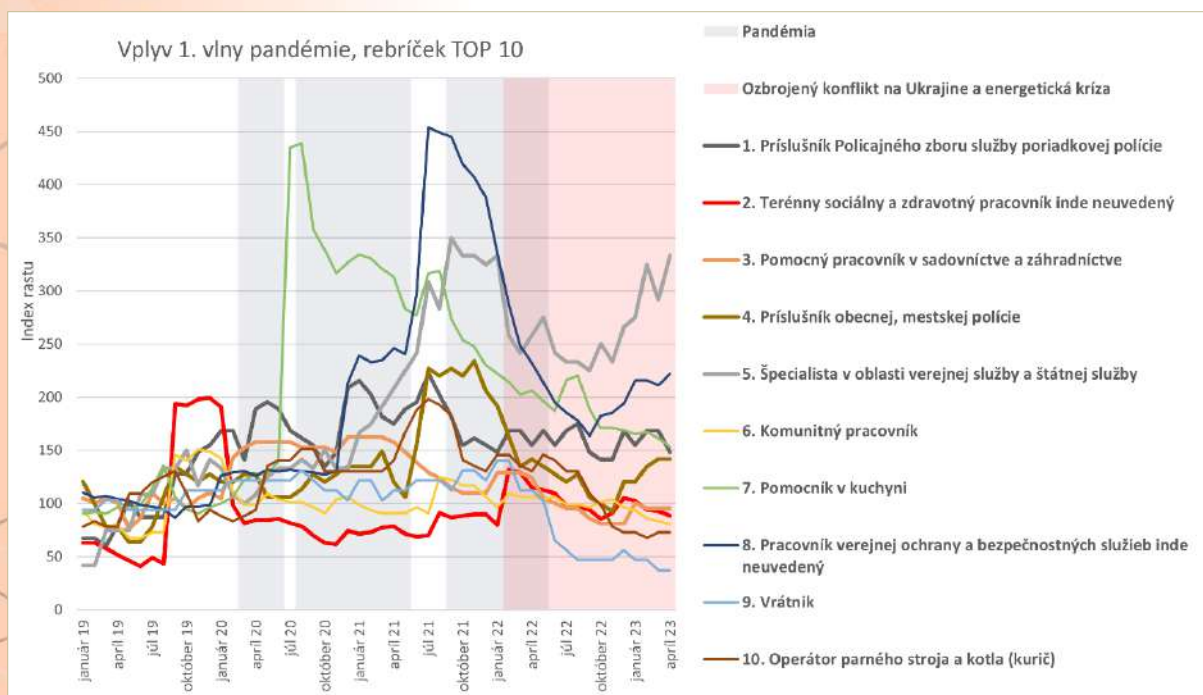
Červeno vyfarbené indexy treba brať z titulu ich nedostatočnej veľkosti s rezervou, keďže u nich priemerné počty uchádzačov v bazickom období (2019) nedosahujú 10.

6.2. Pohľad na sektor verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia

6.2.1. Rebríčky najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou (z rastu len tých uchádzačov, ktorí pribudli v evidencii ihneď zo zamestnania)

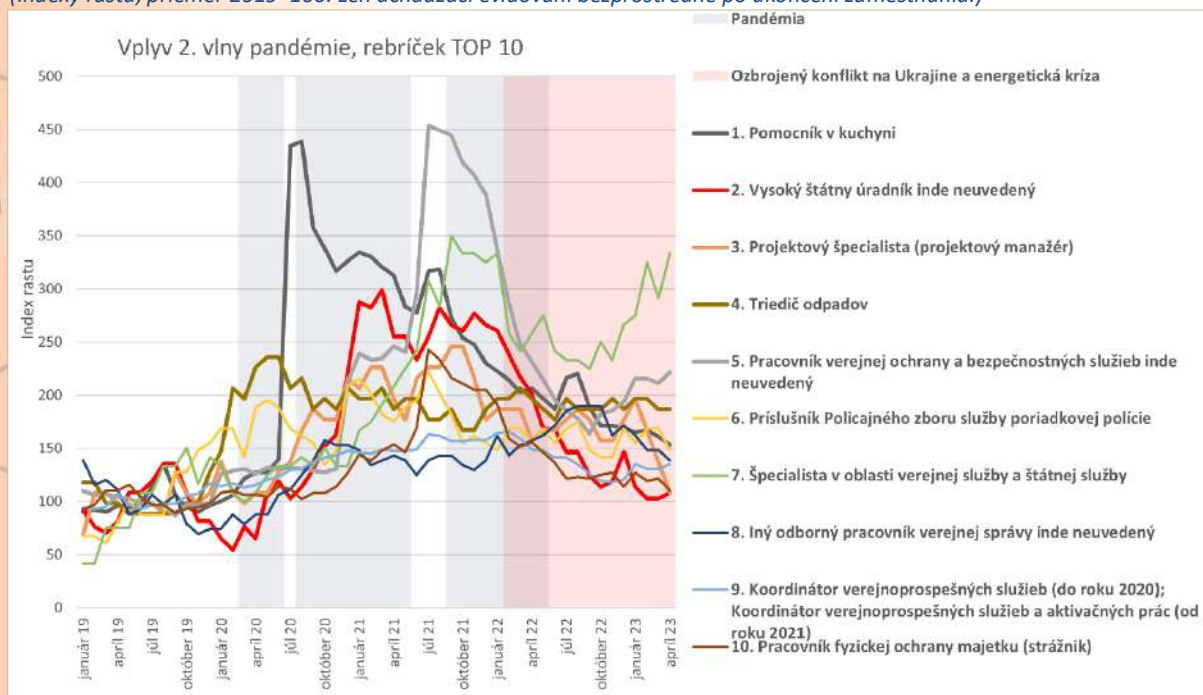
Graf 109: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 1. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia.

(Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania.)

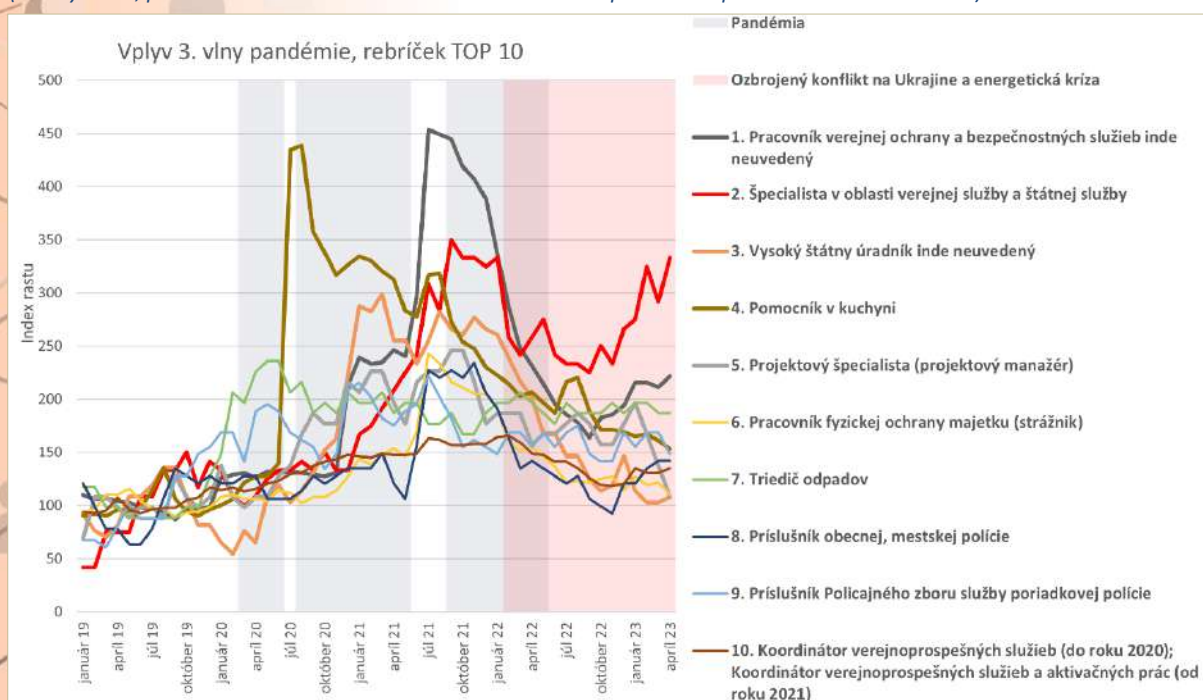
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 110: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 2. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania.)

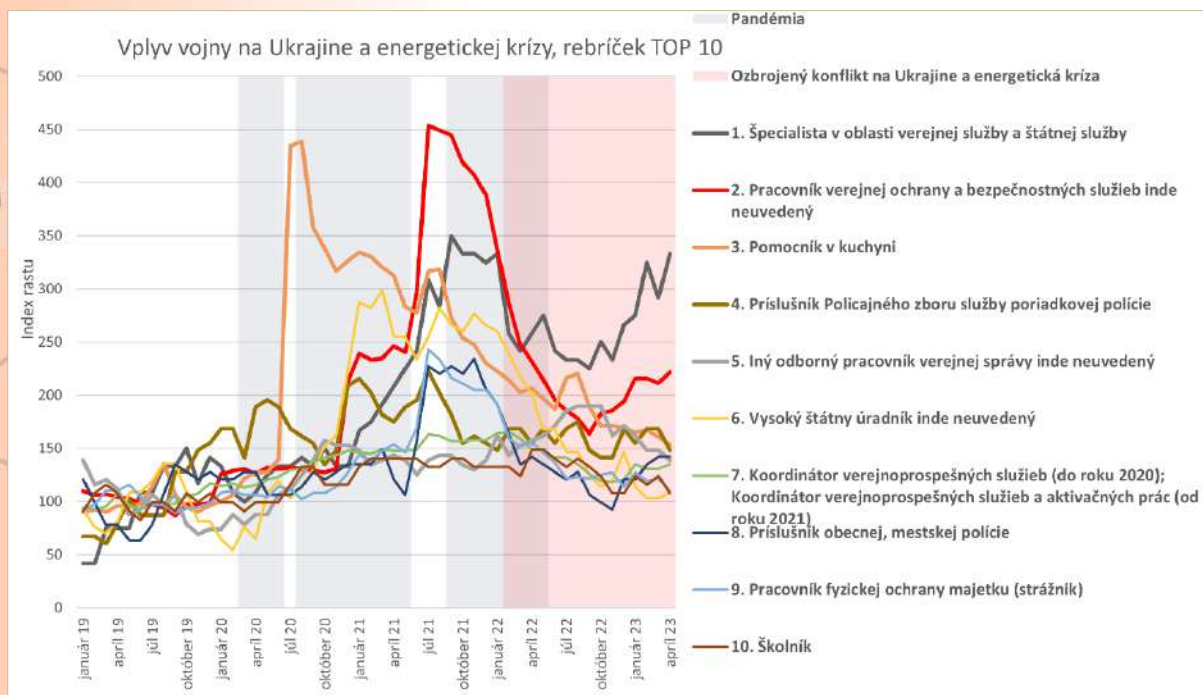
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 111: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 112: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Len uchádzači evidovaní bezprostredne po ukončení zamestnania.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Tabuľka 13: Rebríček celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia spolu s ukazovateľmi postihnutia za jednotlivé krízové udalosti zostavený z uchádzačov zamestnaných bezprostredne pred vstupom do evidencie)

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			
			1	2	3	Konflikt
1. Vojak 2. stupňa – strelec, vodič ľahkej vojenskej techniky, obsluha zbraňového systému a jemu na roveň postavený / 0310003	6	677	65	124	208	383
2. Špecialista v oblasti verejnej služby a štátnej služby / 2423008	12	496	140	169	319	283
3. Zberač odpadu a druhotných surovín inde neuvedený / 9611999	7	267	189	256	285	299
4. Príslušník Policajného zboru služby poriadkovej polície / 5412002	15	232	216	173	156	170
5. Odborný pracovník v daňovej oblasti inde neuvedený / 3352999	5	211	200	119	58	84
6. Pracovník verejnej ochrany a bezpečnostných služieb inde neuvedený / 5419999	69	205	126	192	327	206
7. Vojak 1. stupňa – kadet vojenskej vysokej školy, vojak prípravnej služby / 0310004	6	200	77	93	71	126
8. Triedič odpadov / 9612001	10	181	239	193	181	190
9. Pomocník v kuchyni / 9412000	51	173	136	340	240	189
10. Informátor / 4225000	9	171	85	140	153	160
11. Právnik inde neuvedený / 2611999	9	170	130	166	153	151
12. Príslušník obecnej, mestskej polície / 5412001	14	164	165	120	174	131
13. Terénny sociálny a zdravotný pracovník inde neuvedený / 3253999	71	159	171	65	87	113
14. Vychovávateľ (okrem vychovávateľa pre deti so špeciálnymi potrebami) (do roku 2020); Vychovávateľ (okrem vychovávateľa pre osoby so špeciálnymi potrebami) (od roku 2021) / 2359005	10	159	128	116	158	131
15. Odborný právny pracovník na súde / 3411003	6	157	55	102	73	118
16. Administratívny pracovník v oblasti práva inde neuvedený / 3342999	6	147	142	175	147	143
17. Odborný pracovník mzdovej agentúry (mzdový účtovník) / 3313001	5	143	113	110	204	163

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
18. Archivár / 2621001	5	141	87	100	182	159
19. Vysoký štátny úradník inde neuvedený / 1112999	18	138	100	222	258	156
20. Koordinátor verejnoprospešných služieb (do roku 2020); Koordinátor verejnoprospešných služieb a aktivačných prác (od roku 2021) / 3359028	78	134	121	142	155	137
21. Finančný kontrolór / 2411004	10	132	74	127	130	141
22. Vyšší súdny úradník / 2619009	13	132	77	91	74	114
23. Projektový špecialista (projektový manažér) / 2421003	10	131	113	195	194	166
24. Iný odborný pracovník verejnej správy inde neuvedený / 3359999	22	125	88	143	147	160
25. Odborný pracovník v oblasti sprostredkovateľských a informačno-poradenských služieb (do roku 2020); Odborný pracovník v oblasti sprostredkovateľských a informačno-poradenských služieb zamestnanosti (od roku 2021) / 3333005	7	117	56	56	102	95
26. Pracovník v sklade (skladník) / 4321001	7	115	71	87	189	227
27. Koordinátor dobrovoľníkov / 3412008	8	112	71	71	101	92
28. Špecialista v oblasti ekonómie inde neuvedený / 2631999	7	111	48	70	80	122
29. Pracovník fyzickej ochrany majetku (strážnik) / 5414005	53	111	98	129	182	129
30. Pracovník podateľne / 4415003	6	106	77	72	109	121
31. Pedagogický asistent / 2359001	30	105	104	126	96	92
32. Školník / 5153006	12	105	98	128	134	125
33. Komunitný pracovník / 3253001	38	104	140	91	100	102
34. Všeobecný administratívny pracovník / 4110000	383	101	99	116	111	109
35. Učiteľ v materskej škole / 2342001	85	99	104	127	94	103
36. Kuchár (okrem šéfkuchára) / 5120000	50	99	87	124	94	96
37. Opatrovateľ starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím v domácnosti, v teréne / 5322001	153	97	95	138	155	115
38. Sociálny pracovník / 2635001	27	95	120	117	96	98
39. Pomocný pracovník v sadovníctve a záhradníctve / 9214000	21	94	170	156	117	99
40. Údržbár / 5153003	102	93	97	129	125	109
41. Upratovačka / 9112000	304	92	99	106	104	99
42. Pomocný pracovník v pouličných službách inde neuvedený / 9510999	31	92	95	110	172	109
43. Operátor parného stroja a kotla (kurič) / 8182000	19	89	122	144	153	112
44. Právnik (v podniku, inštitúcii, organizácii) / 2611001	10	88	56	133	99	97
45. Odborný administratívny asistent / 3343000	137	87	82	114	119	105
46. Administratívny pracovník v účtovníctve inde neuvedený / 4311999	9	86	103	141	106	108
47. Pomocný pracovník údržby budov a areálov / 9622000	420	83	104	123	102	95
48. Sekretárka / 4120000	8	83	106	123	94	80
49. Opatrovateľ detí v domácnosti a teréne / 5311002	10	79	59	166	134	96
50. Správca daňovej agendy (do roku 2020); Odborný pracovník v oblasti správy daní (od roku 2021) / 3352001	6	77	127	111	70	53
51. Iný pomocný administratívny pracovník inde neuvedený / 4419999	200	77	92	114	94	84
52. Odborný pracovník v oblasti sociálnej starostlivosti inde neuvedený / 3412999	11	76	69	74	83	103
53. Prevádzkový zámočník (údržbár) / 7222002	9	74	147	129	61	64
54. Pracovník správy registratúry / 4415001	6	74	121	102	113	102
55. Administratívny pracovník v oblasti mzdového účtovníctva / 4313000	5	73	76	69	121	129
56. Odborný pracovník v oblasti sociálnych služieb / 3412005	6	73	135	96	129	120
57. Opatrovateľ a asistent pre domácu starostlivosť pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím inde neuvedený / 5322999	110	72	97	114	111	88
58. Starosta, zástupca starostu / 1113002	94	72	33	25	14	40
59. Opatrovateľ v zariadení pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím / 5321001	43	66	72	99	103	85
60. Iný pomocný pracovník inde neuvedený / 9629999	2 686	66	98	103	89	77

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
61. Odborný pracovník verejnej správy pre ochranu životného prostredia / 3359024	10	66	87	59	57	58
62. Prednosta mestského, miestneho a obecného úradu (do roku 2020); Prednosta obecného úradu, mestského úradu, miestneho úradu a spoločného obecného úradu (od roku 2021) / 1113005	11	65	93	163	68	51
63. Sprostredkovateľ práce a odborný pracovník v oblasti služieb zamestnanosti inde neuvedený / 3333999	9	65	57	78	123	140
64. Pracovník na čistenie verejných priestranstiev / 9613001	1 362	64	102	110	91	79
65. Pomocník v domácnosti / 9111000	16	62	116	106	103	74
66. Učiteľ základnej školy / 2341002	19	61	69	76	77	71
67. Hlavný projektový manažér / 1213004	8	61	146	156	69	56
68. Finančný poradca / 2412001	5	61	65	76	67	76
69. Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený / 5329999	11	61	63	64	105	75
70. Pomocný pracovník v rastlinnej výrobe / 9211000	8	60	85	106	88	73
71. Správca objektov inde neuvedený / 5153999	29	58	94	90	85	77
72. Pomocný pracovník v zmiešanom hospodárstve / 9213000	6	57	85	110	81	73
73. Príslušník polície inde neuvedený / 5412999	12	56	92	104	68	61
74. Pomocný vychovávateľ / 5312000	15	56	78	93	81	72
75. Odborný pracovník v oblasti sociálneho zabezpečenia inde neuvedený / 3353999	7	55	96	105	107	81
76. Odborný pracovník v oblasti účtovníctva (okrem mzdového) / 3313004	7	54	53	37	31	49
77. Kultúrno-osvetový pracovník / 3332004	5	53	100	71	72	76
78. Koordinátor vysielacieho pracoviska / 3521014	11	53	52	52	57	57
79. Asistent ošetrovateľa starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím osoby v domácnosti, v teréne / 5322002	9	52	63	49	60	61
80. Administratívny pracovník správy a evidencie majetku / 4311002	28	51	57	65	49	54
81. Pomocný pracovník vo vodárenstve / 9312002	6	50	117	102	58	50
82. Pracovník spracovania a likvidácie odpadov / 9612002	31	47	106	100	72	65
83. Pomocný pracovník v ťažobnom priemysle inde neuvedený / 9311999	279	44	76	73	61	53
84. Zametač / 9613002	13	44	81	73	63	53
85. Pomocný pracovník v lesníctve / 9215001	43	43	98	89	80	62
86. Pomocný pracovník pri úprave nerastných surovín / 9311004	18	43	80	75	64	59
87. Zametač a podobný pomocník inde neuvedený / 9613999	147	43	81	77	62	52
88. Pomocný pracovník na stavbe budov inde neuvedený / 9313999	128	43	101	84	71	57
89. Pomocný pracovník vo výrobe inde neuvedený / 9329999	116	42	74	69	57	50
90. Administratívny pracovník v oblasti ľudských zdrojov / 4416000	18	42	67	76	43	51
91. Odborný pracovník v oblasti štátnych sociálnych dávok / 3353003	6	42	32	55	136	96
92. Knihovník / 4411000	14	42	100	105	63	60
93. Vrátnik / 9629005	11	41	124	114	120	67
94. Záhradník a pestovateľ sadbového materiálu / 6113001	11	41	77	75	61	49
95. Manipulačný pracovník inde neuvedený / 9333999	755	40	74	72	59	50
96. Pomocný pracovník v sklade (skladový manipulant) / 9333004	25	40	72	64	50	44
97. Manipulačný pracovník, nosič / 9333001	146	39	75	75	61	50
98. Kultúrny agent / 3339001	5	38	118	94	62	64
99. Pomocný pracovník na stavbe budov / 9313002	95	36	70	88	70	54
100. Iný odborný pracovník v oblasti umenia a kultúry inde neuvedený / 3435999	13	36	122	102	86	56
101. Murár / 7112002	42	35	90	109	85	63
102. Iný kvalifikovaný stavebný pracovník a remeselník inde neuvedený / 7119999	28	33	77	102	74	58
103. Pomocný pracovník pri ochrane pred povodňami / 9312006	76	32	67	67	51	41
104. Kopáč / 9313001	7	32	56	53	40	39

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			Konflikt
			1	2	3	
105. Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe inžinierskych stavieb inde neuvedený / 9312999	81	31	68	67	47	38
106. Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií / 9312001	23	28	70	68	47	40
107. Záhradník a pestovateľ kvetov, florista (do roku 2020); Záhradník a pestovateľ okrasných rastlín a drevín (od roku 2021) / 6113002	7	20	73	54	42	27
108. Vedúci obchodnej prevádzky / 5222000	5	18	58	35	0	11
109. Pomocný pracovník na povrchu banských prevádzok / 9311002	6	14	80	64	22	17
110. Prevádzkar (supervízor) upratovacích a prevádzkových služieb v kanceláriách, hoteloch a podobných zariadeniach inde neuvedený / 5151999	6	11	65	69	25	33
111. Záhradník krajinár / 6113003	6	8	88	105	95	55
112. Maliar (len do roku 2020!) / 7131001	9	0	86	69	0	0

Zdroj: Vlastné prepočty z údajov poskytnutých MPSVaR a číselníkov SK_ISCO-08 2016 a SK_ISCO-08 2020 (ŠÚ SR).

Poznámky: Bez profesií, ktorých priemerný počet nezamestnaných v evidencii v roku 2019 bol menší ako 5

Ukazovateľ „Veľkosť“ je definovaný ako priemerný mesačný počet nezamestnaných v roku 2019.

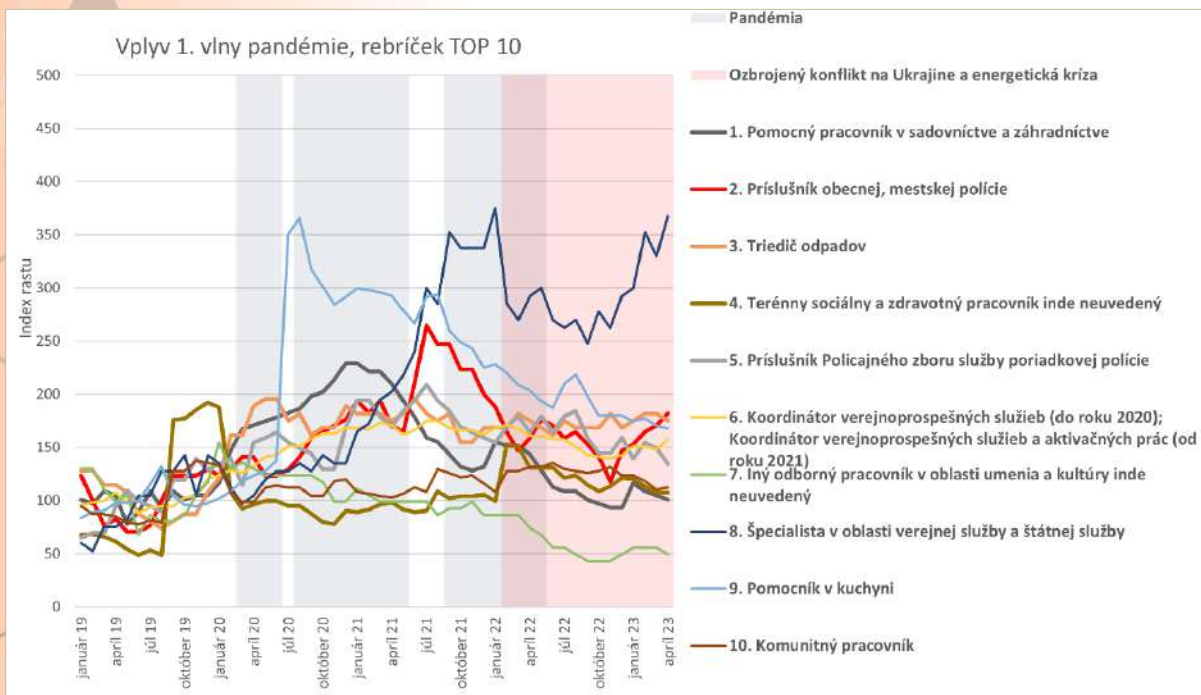
Kalkulácie priemerných indexov rastu sú uvedené v metodických poznámkach (kapitola 2.3.1).

Červeno vyfarbené indexy treba brať z titulu ich nedostatočnej veľkosti s rezervou, keďže u nich priemerné počty uchádzačov v bazickom období (2019) nedosahujú 10.

6.2.2. Rebríčky najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou (vrátane tých, ktorí do evidencie vstúpili ako nezamestnaní)

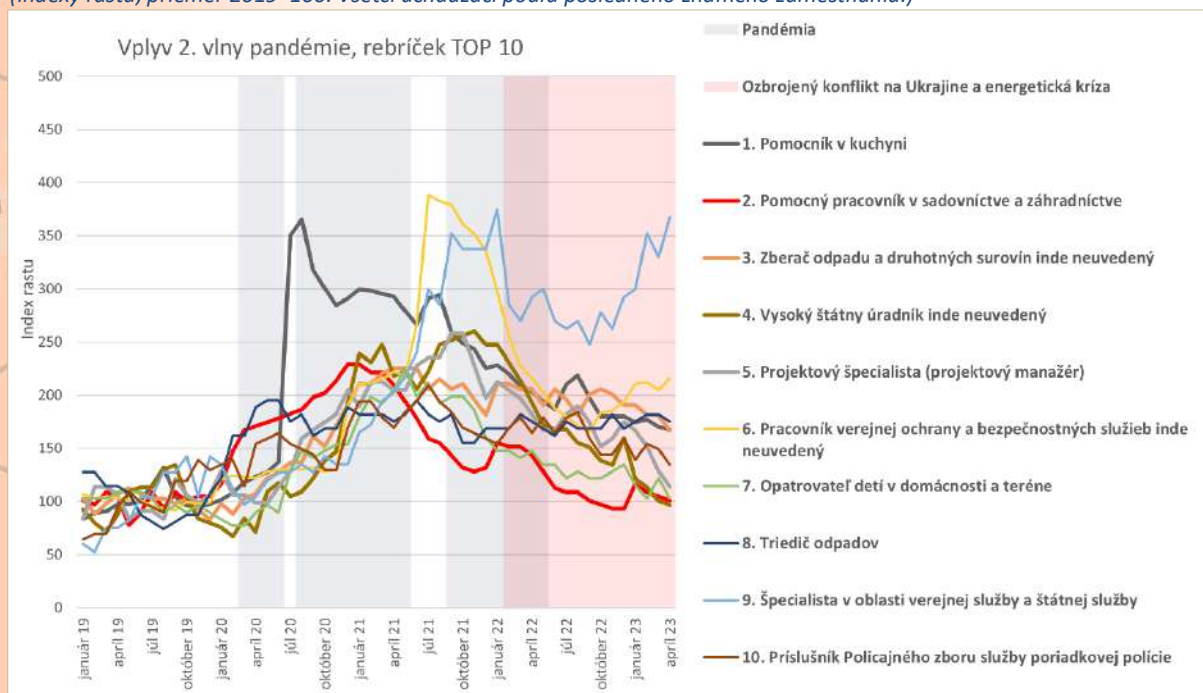
Graf 113: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 1. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia.

(Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)

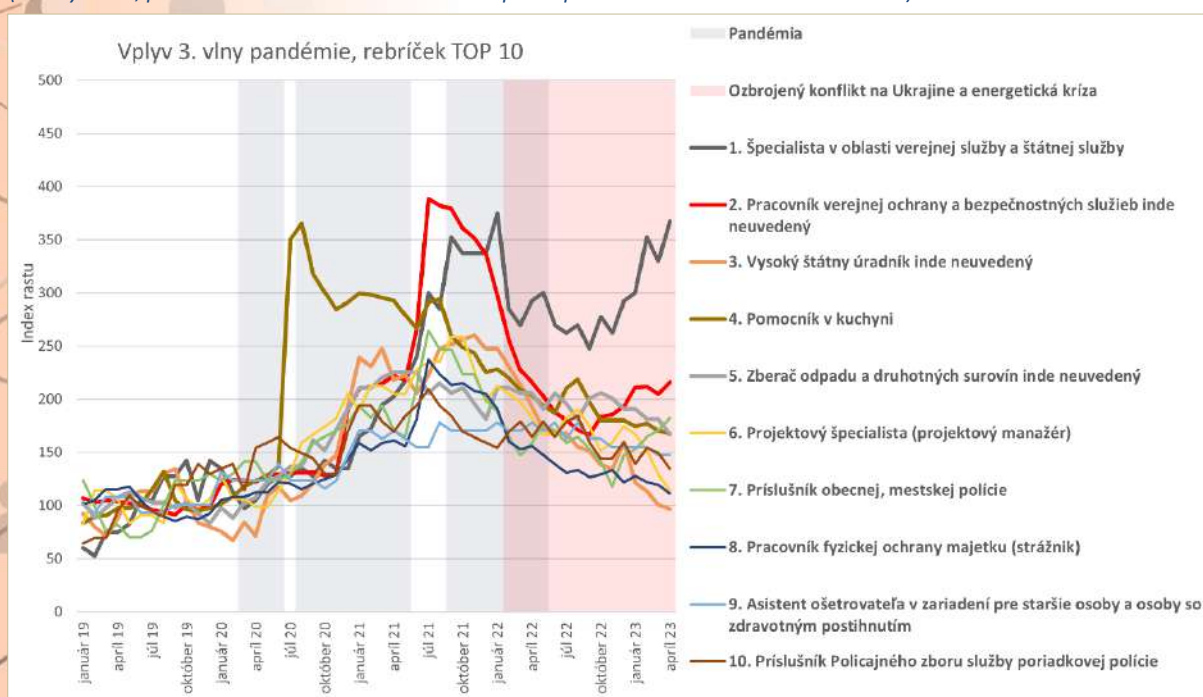
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 114: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 2. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)

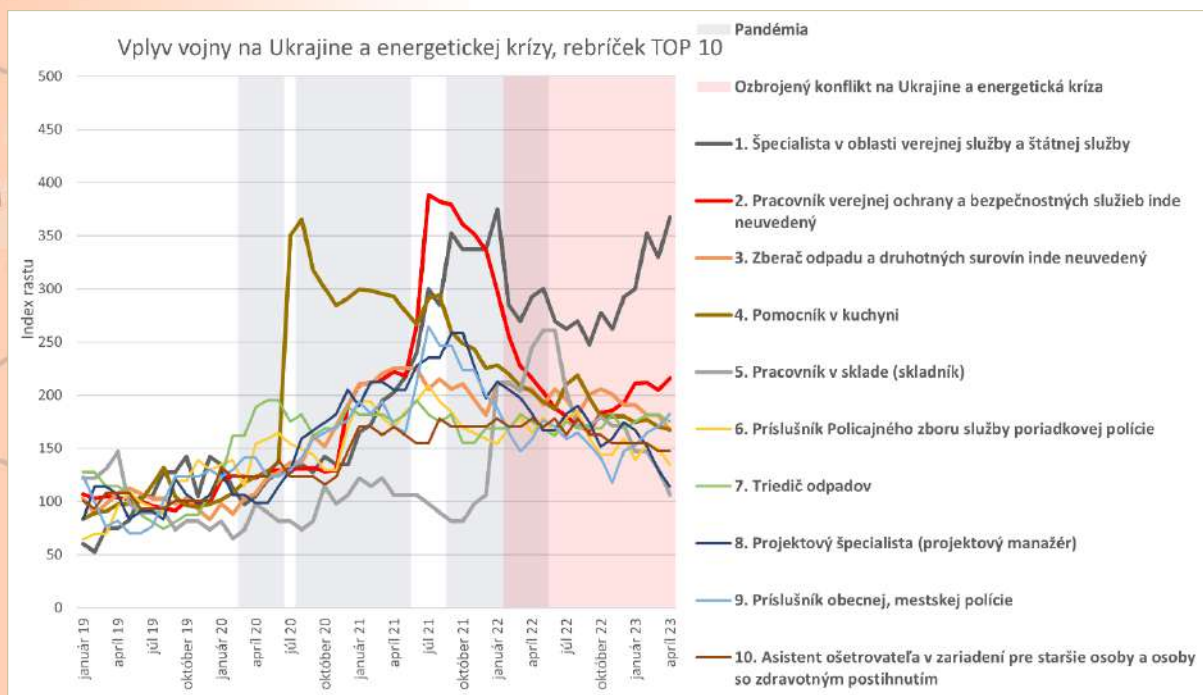
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 115: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 116: Vývoj 10 profesií najviac postihnutých 3. vlnou pandémie z pohľadu rastu nezamestnanosti v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. (Indexy rastu, priemer 2019=100. Všetci uchádzači podľa posledného známeho zamestnania.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Tabuľka 14: Rebríček celkovo najviac postihnutých profesií nezamestnanosťou v sektore verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia spolu s ukazovateľmi postihnutia za jednotlivé krízové udalosti zostavený z všetkých uchádzačov o zamestnanie, podľa posledného známeho zamestnania

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu			Konflikt
			1	2	3	
1. Vojak 2. stupňa – strelec, vodič ľahkej vojenskej techniky, obsluha zbraňového systému a jemu na roveň postavený / 0310003	7	532	66	135	252	408
2. Špecialista v oblasti verejnej služby a štátnej služby / 2423008	13	519	133	164	335	312
3. Vojak 1. stupňa – čakateľ, vojak prípravnej služby / 0310005	7	388	52	106	274	486
4. Riadiaci pracovník orgánu štátnej správy (úroveň sekcie) / 1112009	6	247	179	373	291	280
5. Odborný pracovník v daňovej oblasti inde neuvedený / 3352999	6	244	233	110	64	98
6. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti financií inde neuvedený / 1211999	6	231	75	139	98	139
7. Odborný pracovník v oblasti sprostredkovateľských a informačno-poradenských služieb (do roku 2020); Odborný pracovník v oblasti sprostredkovateľských a informačno-poradenských služieb zamestnanosti (od roku 2021) / 3333005	8	205	82	64	159	154
8. Pracovník verejnej ochrany a bezpečnostných služieb inde neuvedený / 5419999	98	203	122	178	289	199
9. Právnik inde neuvedený / 2611999	12	200	124	162	161	148
10. Príslušník obecnej, mestskej polície / 5412001	17	200	176	163	181	163
11. Odborný právny pracovník na súde / 3411003	6	193	50	93	95	148
12. Koordinátor dobrovoľníkov / 3412008	9	193	105	107	123	152
13. Príslušník Policajného zboru služby poriadkovej polície / 5412002	20	187	159	163	166	168
14. Pomocník v kuchyni / 9412000	73	186	131	307	238	194
15. Archivár / 2621001	5	182	109	144	216	195

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
16. Vychovávateľ (okrem vychovávateľa pre deti so špeciálnymi potrebami) (do roku 2020); Vychovávateľ (okrem vychovávateľa pre osoby so špeciálnymi potrebami) (od roku 2021) / 2359005	13	181	124	122	158	152
17. Zberač odpadu a druhotných surovín inde neuvedený / 9611999	20	180	108	193	205	195
18. Kontrolór obce, samosprávneho kraja / 2411010	5	171	87	168	146	139
19. Terénny sociálny a zdravotný pracovník inde neuvedený / 3253999	86	168	168	82	103	133
20. Iný riadiaci pracovník (manažér) administratívnych a podporných činností inde neuvedený / 1219999	7	162	146	247	115	129
21. Triedič odpadov / 9612001	15	151	175	172	159	167
22. Koordinátor verejnoprospešných služieb (do roku 2020); Koordinátor verejnoprospešných služieb a aktivačných prác (od roku 2021) / 3359028	101	149	137	162	162	153
23. Finančný kontrolór / 2411004	14	149	96	135	136	146
24. Vojak 1. stupňa – kadet vojenskej vysokej školy, vojak prípravnej služby / 0310004	8	148	74	105	74	100
25. Asistent ošetrovateľa v zariadení pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím / 5321002	13	145	122	145	168	162
26. Školník / 5153006	15	144	120	137	152	146
27. Informátor / 4225000	12	144	105	150	162	145
28. Supervízor v administratíve inde neuvedený / 3341999	5	144	86	100	119	131
29. Odborný pracovník mzdovej agendy (mzdový účtovník) / 3313001	8	141	164	138	203	162
30. Špecialista v oblasti sociálnej práce a poradenstva inde neuvedený / 2635999	6	133	45	77	42	58
31. Daňový špecialista / 2411007	6	133	123	64	106	109
32. Komunitný pracovník / 3253001	52	131	129	104	116	129
33. Vysoký štátny úradník inde neuvedený / 1112999	24	130	100	192	246	161
34. Zámočník, nástrojár a podobný pracovník inde neuvedený / 7222999	6	128	100	115	142	163
35. Vyšší súdny úradník / 2619009	18	127	80	90	98	115
36. Pedagogický asistent / 2359001	40	127	123	139	121	112
37. Vodič osobného motorového vozidla / 8322001	8	122	100	227	187	180
38. Odborný pracovník poradenských služieb zamestnanosti / 3333004	6	118	50	87	268	166
39. Projektový špecialista (projektový manažér) / 2421003	13	118	106	188	204	164
40. Osobný asistent osôb s ťažkým zdravotným postihnutím / 5322004	10	117	108	121	115	129
41. Pracovník podateľne / 4415003	12	113	87	94	86	96
42. Špecialista v oblasti ekonómie inde neuvedený / 2631999	9	110	62	82	89	123
43. Administratívny pracovník v oblasti práva inde neuvedený / 3342999	9	109	113	158	146	134
44. Iný odborný pracovník verejnej správy inde neuvedený / 3359999	41	109	108	130	121	130
45. Administratívny pracovník v doprave inde neuvedený / 4323999	5	108	76	76	68	79
46. Sekretárka / 4120000	14	108	122	149	124	107
47. Pracovník fyzickej ochrany majetku (strážnik) / 5414005	71	105	100	142	181	131
48. Administratívny pracovník v účtovníctve inde neuvedený / 4311999	13	105	104	131	134	135
49. Všeobecný administratívny pracovník / 4110000	593	104	101	117	113	110
50. Opatrovateľ detí v domácnosti a teréne / 5311002	16	104	82	177	163	126
51. Odborný pracovník verejnej správy pre všeobecnú vnútornú správu / 3359004	8	104	97	115	133	120
52. Právnik (v podniku, inštitúcii, organizácii) / 2611001	14	102	68	132	113	110
53. Pomocný pracovník v sadovníctve a záhradníctve / 9214000	26	101	182	210	139	114
54. Učiteľ v materskej škole / 2342001	127	101	95	121	99	105
55. Sociálny pracovník / 2635001	40	101	111	110	115	110
56. Opatrovateľ starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím v domácnosti, v teréne / 5322001	260	101	101	134	152	117
57. Finančný poradca / 2412001	6	100	74	92	89	98
58. Údržbár / 5153003	138	99	100	130	128	115
59. Upratovačka / 9112000	494	97	95	108	105	101

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
60. Správca bytových, administratívnych a priemyselných objektov / 5153002	10	97	117	109	95	98
61. Pracovník v sklade (skladník) / 4321001	12	96	74	102	161	174
62. Odborný pracovník v oblasti účtovníctva inde neuvedený / 3313999	7	96	97	117	134	137
63. Pomocný pracovník údržby budov a areálov / 9622000	566	93	109	130	110	105
64. Právny asistent / 3411001	5	93	59	54	51	87
65. Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti kontroly / 1219005	6	92	109	93	63	71
66. Odborný administratívny asistent / 3343000	224	92	89	112	113	104
67. Kuchár (okrem šéfkuchára) / 5120000	80	91	88	119	96	94
68. Príslušník Policajného zboru služby dopravnej polície / 5412003	6	88	66	120	72	79
69. Prednosta mestského, miestneho a obecného úradu (do roku 2020); Prednosta obecného úradu, mestského úradu, miestneho úradu a spoločného obecného úradu (od roku 2021) / 1113005	14	87	79	151	95	77
70. Iný pomocný administratívny pracovník inde neuvedený / 4419999	302	87	100	122	106	95
71. Kultúrno-osvetový pracovník / 3332004	6	87	121	108	91	96
72. Pomocný pracovník vo vodárenstve / 9312002	8	86	133	135	93	77
73. Operátor parného stroja a kotla (kurič) / 8182000	32	86	113	129	132	99
74. Starosta, zástupca starostu / 1113002	127	85	56	43	25	47
75. Odborný pracovník v oblasti sociálnej starostlivosti inde neuvedený / 3412999	22	83	88	100	89	97
76. Opatrovateľ pre deti inde neuvedený / 5311999	8	83	64	120	87	84
77. Iný pracovník v osobných službách inde neuvedený / 5169999	7	82	53	104	129	106
78. Opatrovateľ a asistent pre domácu starostlivosť pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím inde neuvedený / 5322999	214	79	95	111	108	90
79. Asistent ošetrovateľa starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím osoby v domácnosti, v teréne / 5322002	18	78	82	83	95	92
80. Pracovník fyzickej ochrany osôb (ochranca) / 5414006	6	78	90	47	198	108
81. Prevádzkový zámočník (údržbár) / 7222002	14	77	115	136	80	79
82. Správca objektov inde neuvedený / 5153999	40	77	113	106	99	93
83. Iný pomocný pracovník inde neuvedený / 9629999	4 012	77	101	110	98	87
84. Odborný pracovník v oblasti účtovníctva (okrem mzdového) / 3313004	12	77	55	51	66	80
85. Správca daňovej agendy (do roku 2020); Odborný pracovník v oblasti správy daní (od roku 2021) / 3352001	9	76	144	137	103	63
86. Opatrovateľ v zariadení pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím / 5321001	69	75	81	107	112	96
87. Sprostredkovateľ práce a odborný pracovník v oblasti služieb zamestnanosti inde neuvedený / 3333999	15	74	53	68	104	126
88. Pracovník na čistenie verejných priestranstiev / 9613001	1 926	72	104	115	97	86
89. Dozorca, zriadenec v kultúrnom zariadení / 9629004	7	71	119	118	102	89
90. Pomocný pracovník v pouličných službách inde neuvedený / 9510999	67	70	81	98	122	85
91. Odborný pracovník v oblasti sociálnych služieb / 3412005	11	70	107	113	127	113
92. Administratívny pracovník správy a evidencie majetku / 4311002	42	69	86	93	74	76
93. Hlavný projektový manažér / 1213004	9	67	147	155	92	64
94. Primátor, námestník primátora / 1113001	9	67	49	35	22	46
95. Pomocník v domácnosti / 9111000	32	66	98	102	96	77
96. Koordinátor vysielacieho pracoviska / 3521014	20	65	81	72	67	65
97. Vrátnik / 9629005	15	64	126	134	138	89
98. Príslušník polície inde neuvedený / 5412999	22	62	89	104	78	67
99. Pracovník spracovania a likvidácie odpadov / 9612002	40	62	108	113	86	81
100. Odborný pracovník v oblasti sociálneho zabezpečenia inde neuvedený / 3353999	15	62	96	82	92	75
101. Organizátor spoločenských podujatí / 3332003	5	60	88	80	29	33
102. Pomocný pracovník v zmiešanom hospodárstve / 9213000	9	60	67	98	96	76
103. Knihovník / 4411000	18	59	105	102	66	66

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
104. Odborný pracovník verejnej správy pre ochranu životného prostredia / 3359024	13	59	76	67	69	63
105. Záhradník a pestovateľ sadbového materiálu / 6113001	12	58	88	85	72	63
106. Administratívny pracovník v oblasti mzdového účtovníctva / 4313000	6	58	87	76	113	126
107. Pomocný pracovník v sklade (skladový manipulants) / 9333004	64	56	88	80	68	63
108. Pracovník v oblasti súkromnej bezpečnosti inde neuvedený / 5414999	11	56	100	132	116	70
109. Administratívny pracovník v oblasti štatistiky, finančníctva, poisťovníctva inde neuvedený / 4312999	7	55	121	112	68	63
110. Pomocný pracovník vo výrobe inde neuvedený / 9329999	261	53	77	80	69	62
111. Pomocný pracovník na stavbe budov inde neuvedený / 9313999	233	53	95	92	79	65
112. Špecialista v oblasti ochrany životného prostredia (okrem priemyselnej ekológie) inde neuvedený / 2133999	6	52	46	54	73	76
113. Pracovník správy registratúry / 4415001	8	52	109	94	91	75
114. Zametač / 9613002	30	52	89	77	70	61
115. Zametač a podobný pomocník inde neuvedený / 9613999	333	51	83	84	71	63
116. Pomocný vychovávateľ / 5312000	26	51	73	95	83	73
117. Manipulačný pracovník inde neuvedený / 9333999	1 616	51	80	83	71	61
118. Pomocný pracovník na stavbe budov / 9313002	149	51	77	94	81	69
119. Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený / 5329999	32	51	88	85	97	66
120. Čistič kanalizačných zariadení / 9312003	7	50	77	71	50	52
121. Pomocný pracovník v lesníctve / 9215001	74	50	96	89	78	66
122. Manipulačný pracovník, nosič / 9333001	322	49	82	82	70	60
123. Pomocný pracovník v ťažobnom priemysle inde neuvedený / 9311999	708	48	80	82	68	58
124. Učiteľ osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami / 2352002	6	48	63	73	48	60
125. Kultúrny agent / 3339001	6	47	135	110	73	71
126. Iný odborný pracovník v oblasti umenia a kultúry inde neuvedený / 3435999	16	47	134	103	80	57
127. Učiteľ základnej školy / 2341002	38	47	82	84	83	69
128. Pomocný pracovník v bani / 9311001	11	46	86	90	67	58
129. Pomocný pracovník v rastlinnej výrobe / 9211000	24	46	78	91	78	58
130. Pomocný pracovník vo výrobe stavebných a izolačných materiálov / 9329011	7	44	67	68	34	38
131. Pomocný pracovník pri ochrane pred povodňami / 9312006	123	43	77	80	63	53
132. Odborný pracovník pre evidenciu obyvateľstva / 3359001	6	43	57	87	64	57
133. Záhradník a pestovateľ kvetov, florista (do roku 2020); Záhradník a pestovateľ okrasných rastlín a drevín (od roku 2021) / 6113002	8	42	87	69	51	41
134. Odborný pracovník v oblasti štátnych sociálnych dávok / 3353003	9	42	40	84	137	95
135. Murár / 7112002	56	42	93	116	94	74
136. Administratívny pracovník v oblasti ľudských zdrojov / 4416000	25	42	82	78	45	47
137. Pomocný pracovník pri úprave nerastných surovín / 9311004	47	42	72	76	70	57
138. Matrikár / 3359002	6	41	182	131	184	103
139. Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe inžinierskych stavieb inde neuvedený / 9312999	170	40	72	73	58	50
140. Pomocný lámač / 9311003	8	39	77	77	48	46
141. Umývač inde neuvedený / 9129999	13	39	81	74	46	41
142. Iný kvalifikovaný stavebný pracovník a remeselník inde neuvedený / 7119999	48	38	72	88	74	62
143. Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií / 9312001	31	37	74	80	63	50
144. Prevádzkar (supervízor) upratovacích a prevádzkových služieb v kanceláriách, hoteloch a podobných zariadeniach inde neuvedený / 5151999	13	35	83	74	67	56
145. Pomocný pracovník v drevospracujúcej výrobe / 9329005	6	33	88	90	41	39

Názov profesie / isco	Veľkosť	Celkový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Konflikt
			1	2	3	
146. Kopáč / 9313001	10	31	80	70	52	46
147. Pomocný pracovník na povrchu bankových prevádzok / 9311002	17	28	71	67	42	38
148. Vedúci obchodnej prevádzky / 5222000	7	17	55	27	27	25
149. Pomocný pracovník v poľovníctve / 9215002	6	11	70	57	63	30
150. Záhradník krajinár / 6113003	6	7	130	112	89	55
151. Colník (len do roku 2020!) / 3351000	10	0	82	103	0	0
152. Maliar (len do roku 2020!) / 7131001	12	0	87	110	0	0
153. Riaditeľ školy (len do roku 2020!) / 1345004	7	0	121	127	0	0

Zdroj: Vlastné prepočty z údajov poskytnutých MPSVaR a číselníkov SK_ISCO-08 2016 a SK_ISCO-08 2020 (ŠÚ SR).

Poznámky: Bez profesií, ktorých priemerný počet nezamestnaných v evidencii v roku 2019 bol menší ako 5

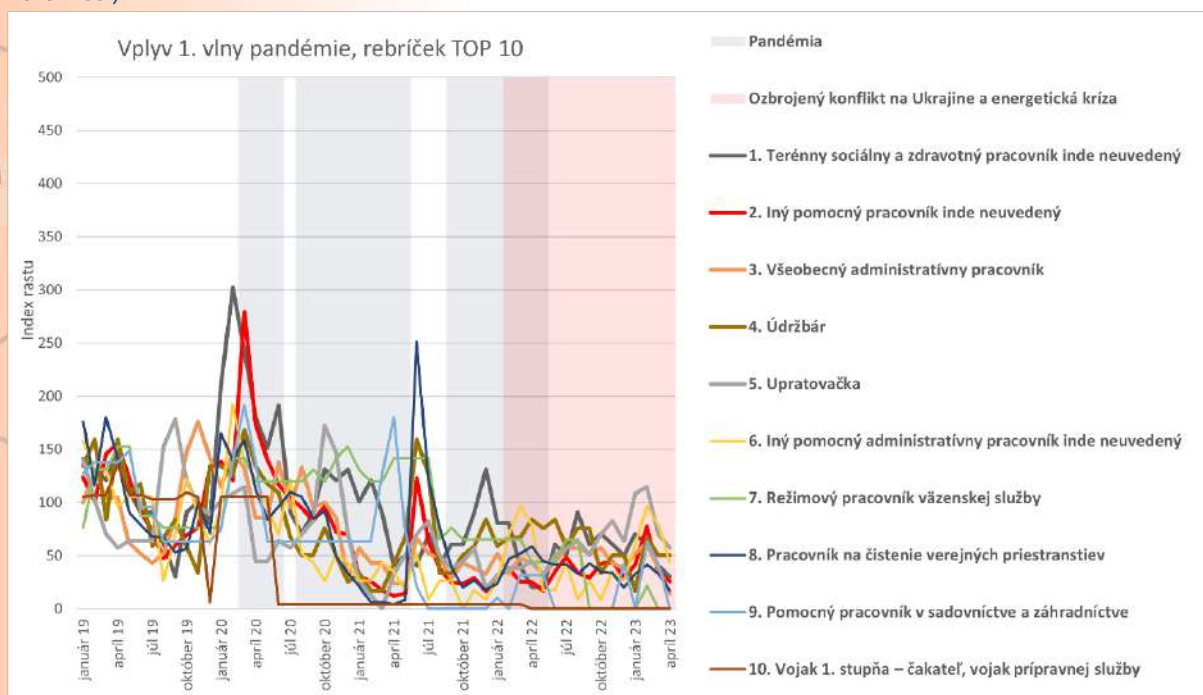
Ukazovateľ „Veľkosť“ je definovaný ako priemerný mesačný počet nezamestnaných v roku 2019.

Kalkulácie priemerných indexov rastu sú uvedené v metodických poznámkach (kapitola 2.3.1).

Červeno vyfarbené indexy treba brať z titulu ich nedostatočnej veľkosti s rezervou, keďže u nich priemerné počty uchádzačov v základnom období (2019) nedosahujú 10.

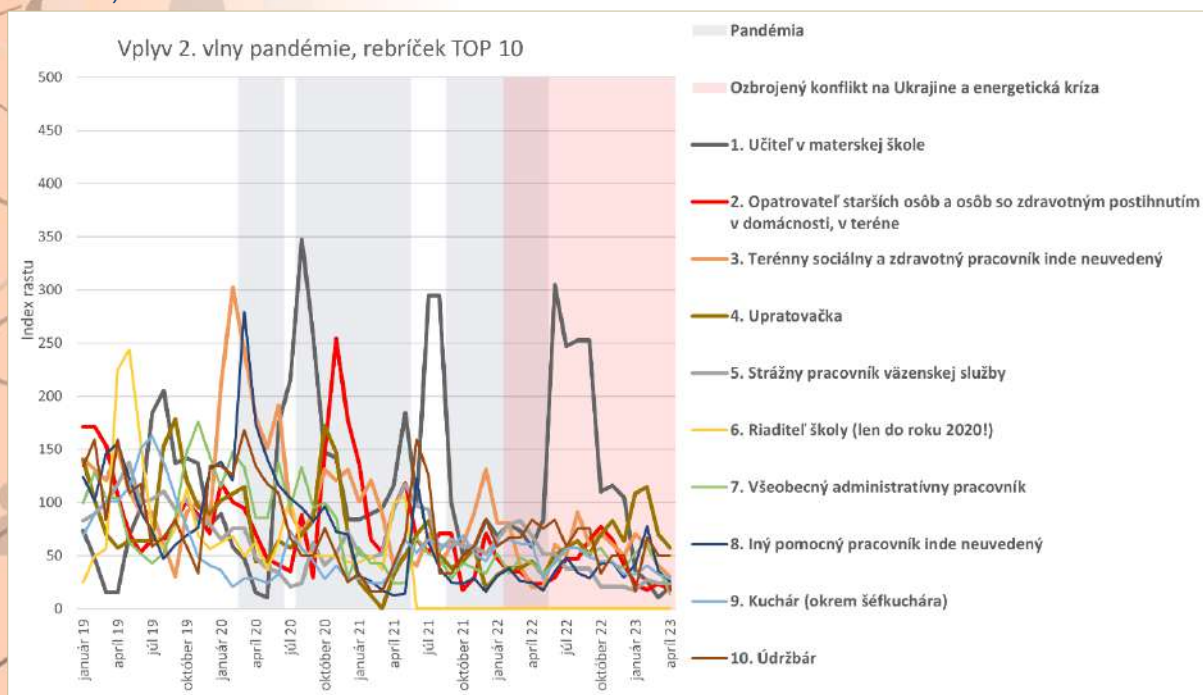
6.2.3. Rebríčky najvyšších rastov voľných pracovných miest

Graf 117: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 1. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

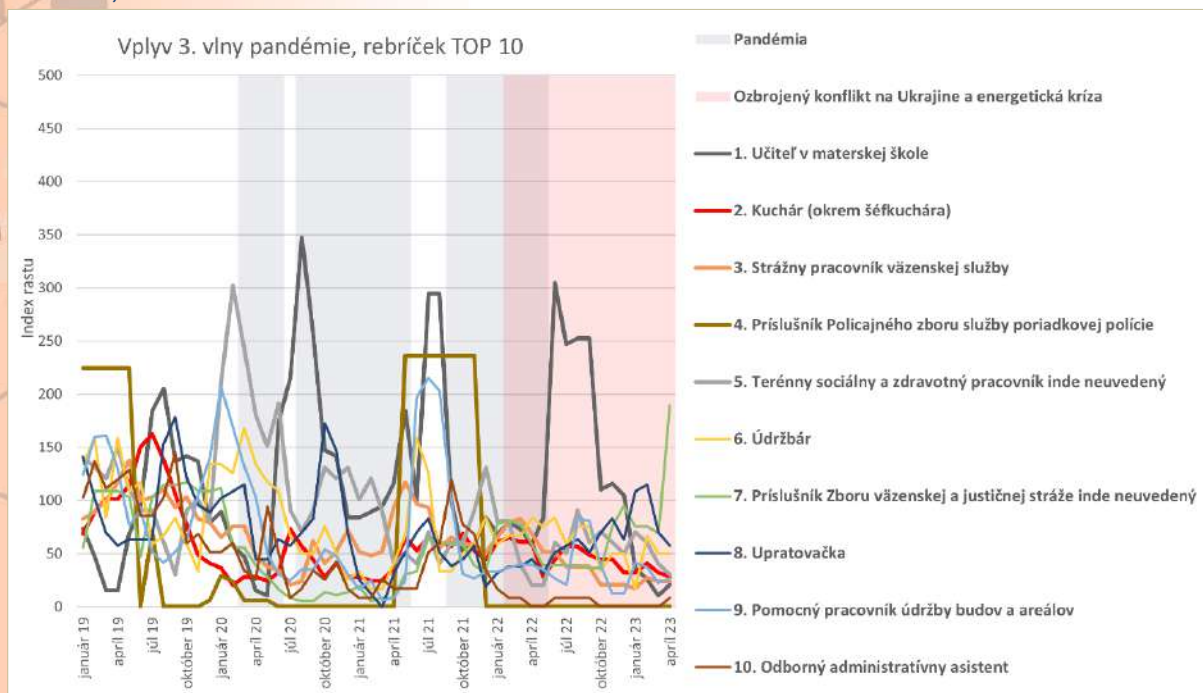
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 118: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 2. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

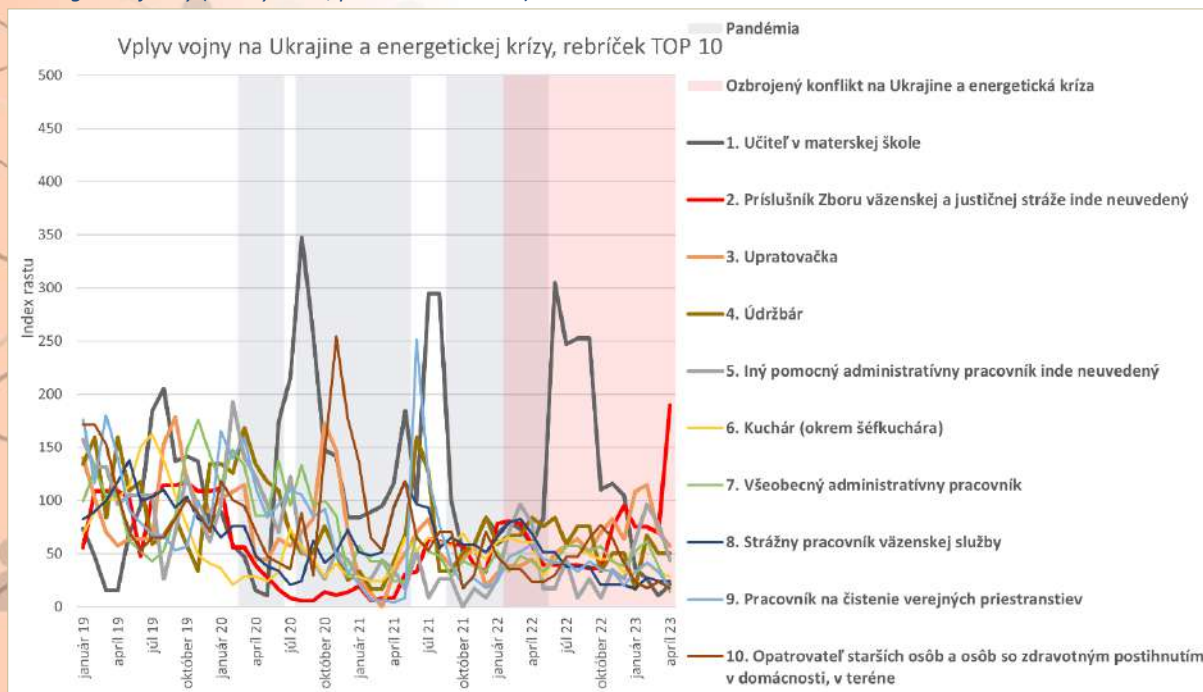
Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 119: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas 3. vlny pandémie (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Graf 120: Vývoj 10 profesií s najvyšším rastom voľných pracovných miest počas ozbrojeného konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy (Indexy rastu, priemer 2019=100.)

Zdroj: Vlastné prepočty a graf z údajov poskytnutých MPSVaR

Tabuľka 15: Rebríček profesií s celkovo najvyšším rastom voľných pracovných miest na konci porovnávaného obdobia spolu s ukazovateľmi rastu za jednotlivé krízové udalosti

Názov profesie / isco	Veľkosť	Cel- kový vplyv	Priemerné indexy rastu vlny pandémie			Kon- flikt
			1	2	3	
1. Koordinátor verejnoprospešných služieb (do roku 2020); Koordinátor verejnoprospešných služieb a aktivačných prác (od roku 2021) / 3359028	9	150	0	5	11	26
2. Pomocník v kuchyni / 9412000	37	114	26	33	34	18
3. Upratovačka / 9112000	16	106	105	62	38	66
4. Príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže inde neuvedený / 5413999	36	103	38	12	56	67
5. Stenotypista, zapisovateľ / 4131001	5	89	81	35	39	53
6. Učiteľ v materskej škole / 2342001	19	73	127	168	92	139
7. Iný pomocný administratívny pracovník inde neuvedený / 4419999	11	61	98	37	35	46
8. Vyšší súdny úradník / 2619009	10	53	28	13	47	68
9. Údržbár / 5153003	12	42	113	42	61	57
10. Pracovník verejnej ochrany a bezpečnostných služieb inde neuvedený / 5419999	12	38	51	21	45	30
11. Kuchár (okrem šéfkuchára) / 5120000	25	35	24	43	67	46
12. Iný pomocný pracovník inde neuvedený / 9629999	97	34	137	50	23	34
13. Všeobecný administratívny pracovník / 4110000	21	34	137	57	33	44
14. Pracovník spracovania a likvidácie odpadov / 9612002	7	33	29	7	13	7
15. Terénny sociálny a zdravotný pracovník inde neuvedený / 3253999	10	33	162	93	61	50
16. Iný odborný pracovník verejnej správy inde neuvedený / 3359999	9	31	89	132	126	69
17. Učiteľ základnej školy / 2341002	5	30	124	82	43	47
18. Pomocný pracovník v sadovníctve a záhradníctve / 9214000	9	26	88	82	11	15
19. Strážny pracovník väzenskej služby / 5413001	29	25	43	62	66	40
20. Opatrovateľ v zariadení pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím / 5321001	7	24	24	125	185	125
21. Komunitný pracovník / 3253001	8	22	139	87	39	46
22. Pracovník na čistenie verejných priestranstiev / 9613001	94	21	92	39	34	35
23. Pomocný pracovník údržby budov a areálov / 9622000	48	19	69	27	37	34
24. Pracovník fyzickej ochrany majetku (strážnik) / 5414005	7	16	24	4	37	23
25. Opatrovateľ starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím v domácnosti, v teréne / 5322001	17	14	66	108	35	35
26. Triedič odpadov / 9612001	6	8	388	11	10	9
27. Príslušník obecnej, mestskej polície / 5412001	39	5	7	19	20	18
28. Režimový pracovník väzenskej služby / 5413005	9	5	96	129	59	26
29. Pomocný pracovník na stavbe budov inde neuvedený / 9313999	12	4	6	7	2	14
30. Odborný administratívny asistent / 3343000	12	2	46	21	36	4
31. Vojak 1. stupňa – čakateľ, vojak prípravnej služby / 0310005	49	0	70	4	3	1
32. Posudkový lekár / 2211004	17	0	17	2	1	0
33. Riaditeľ školy (len do roku 2020!) / 1345004	16	0	31	61	0	0
34. Zberač odpadu a druhotných surovín inde neuvedený / 9611999	6	0	174	266	19	5
35. Príslušník Policajného zboru služby poriadkovej polície / 5412002	17	0	3	21	63	0
36. Pracovník justičnej stráže / 5413002	6		840	163	94	125

Zdroj: Vlastné prepočty z údajov poskytnutých MPSVaR a číselníkov SK_ISCO-08 2016 a SK_ISCO-08 2020 (ŠÚ SR).

Poznámky: Bez profesií, ktorých priemerný počet nezamestnaných v evidencii v roku 2019 bol menší ako 5

Ukazovateľ „Veľkosť“ je definovaný ako priemerný mesačný počet voľných pracovných miest v roku 2019.

Kalkulácie priemerných indexov rastu sú uvedené v metodických poznámkach (kapitola 2.3.1).

Červeno vyfarbené indexy treba brať z titulu ich nedostatočnej veľkosti s rezervou, keďže u nich priemerné počty uchádzačov v bazickom období (2019) nedosahujú 10.

7. Príloha 3: Tabuľkové prehľady identifikácie jednotlivých profesií

Tabuľka 16: Identifikácia jednotlivých pracovných pozícií, ktoré sa vplyvom automatizácie/digitalizácie stanú pre sektor obsolétne

Zamestnanie	Alternatívny názov	ISCO-08	SK ISCO 08	Stručné odôvodnenie obsolencie pracovnej pozície	Predpokladaný rok začiatku obsolencie	Počet pracovných miest na trhu práce
Odborný pracovník v oblasti správy daní	správca daní a poplatkov		3352001	elektronizácia a automatizácia	2028	Min. 3000
Pracovník daní, poplatkov a pokladne	Odborný referent správy miestnych dní a poplatkov	3352	3352006	digitalizácia daňových priznaní a automatizácia systému vyrubovania poplatkov a zasielania rozhodnutí; elektronické on-line platby	2026	min. 3000
Praconík podateľne a doručovateľ	Referent podateľne a doručovateľ	4415	4415003	Elektronizácia dokumentov; e-služby; digitálna komunikácia	2026	min. 3000

Zdroj: autori

Tabuľka 17: Analýza zmien vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií zapísaných v karte zamestnania (www.sustavapovolani.sk) u existujúcich pracovných pozícií v horizonte troch rokov

Zamestnanie	Alternatívny názov	ISCO-08	SK ISCO 08	Zmena vedomostí		Zmena zručností		Zmena kľúčových kompetencií		Predpokladaný rok začiatku zmeny	Počet pracovných miest na trhu práce
				Nové	Obsolétne	Nové	Obsolétne	Nové	Obsolétne		
Pracovník daní, poplatkov a pokladne	Odborný referent správy miestnych dní a poplatkov	3352	3352006	e-Government; kybernetická bezpečnosť; vyššia úroveň práce s PC a SW; bid gáta	ručné a papierové evidencie	elektronické spracovanie daňových priznaní a automatizácia miestnych daní a poplatkov - zvýšená úroveň práce s PC a SW	Zrušenie papierových tlačív; ručná evidencia	kybernetická bezpečnosť; ovládanie práce s PC, elektronická komunikácia, elektronická archivácia	postupné rušenie archívou v papierovej podobe; elektronická archivácia	2026	cca 3 000

Zamestnanie	Alternatívny názov	ISCO-08	SK ISCO 08	Zmena vedomostí		Zmena zručností		Zmena kľúčových kompetencií		Predpokladaný rok začiatku zmeny	Počet pracovných miest na trhu práce
				Nové	Obsolétne	Nové	Obsolétne	Nové	Obsolétne		
Praconík podateľne a doručovateľ	Referent podateľne a doručovateľ	4415	4415003	elektronizácia korešpondencie	preberanie podaní a dokumentov v papierovej podobe	Ovládanie elektronickej komunikácie; správa elektronickej registratúry	preberanie podaní a dokumentov v papierovej podobe, ich ručné spracovanie a archivácia	Elektronizácia podateľne a registratúry	Papierové zaraďovanie dokumentov a ich registratúra	2024	cca 3 000

Zdroj: autori

Tabuľka 18: Identifikácia nedostatkových zamestnaní vhodných na ďalšie vzdelávanie (rekvalifikácie) podporované prostredníctvom individuálnych vzdelávacích účtov v horizonte troch rokov

Zamestnanie	Alternatívny názov	ISCO-08	SK ISCO 08	Predpokladaný rok začiatku vzdelávania	Počet pracovných miest na trhu práce
Projektový manažér	manažér riadenia projektov	1219.6	1213004	2023	17
Odborník na verejné obstarávanie	manažér verejného obstarávania	2422.15	3323002	2023	2
informatik	IT pracovník	3512.4	252	2023	530
pracovník údržby	remeselník	7	712	2023	1677
Odborný ekonomický zamestnanec verejnej správy	Odborný pracovník v oblasti rozpočtu a účtovníctva vo verejnom sektore	3313	3313006	2024	cca 3 000

Zdroj: autori